

Holy Bible

Aionian Edition®

Słowo Życia, Otwarty Dostęp
Polish Open Access Word of Life

Holy Bible Aionian Edition ®
Słowo Życia, Otwarty Dostęp
Polish Open Access Word of Life
Language: Polish
Poland, Lithuania

Creative Commons Attribution ShareAlike 4.0 International, 2018-2025

Source text: eBible.org

Source version: 9/10/2025

Source copyright: Creative Commons Attribution ShareAlike 4.0
Biblica, Inc., 1991, 2005, 2016

Original work available for free at www.biblica.com and open.bible

Formatted by Speedata Publisher 5.3.10 (Pro) on 12/3/2025
100% Free to Copy and Print
TOR Anonymously and <https://AionianBible.org>

Published by Nainoia Inc, <https://Nainoia-Inc.signedon.net>
All profits are given to <https://CoolCup.org>

We pray for a modern Creative Commons translation in every language
Translator resources at <https://AionianBible.org/Third-Party-Publisher-Resources>
Volunteer help and comments are welcome and appreciated!

Celebrate Jesus Christ's victory of grace!

Przedmowa

Polskie at AionianBible.org/Preface

The *Holy Bible Aionian Edition* ® is the world's first Bible *un-translation*! What is an *un-translation*? Bibles are translated into each of our languages from the original Hebrew, Aramaic, and Koine Greek. Occasionally, the best word translation cannot be found and these words are transliterated letter by letter. Four well known transliterations are *Christ*, *baptism*, *angel*, and *apostle*. The meaning is then preserved more accurately through context and a dictionary. The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven additional Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies.

The first three words are *aiōn*, *aiōnios*, and *aīdios*, typically translated as *eternal* and also *world* or *eon*. The Aionian Bible is named after an alternative spelling of *aiōnios*. Consider that researchers question if *aiōn* and *aiōnios* actually mean *eternal*. Translating *aiōn* as *eternal* in Matthew 28:20 makes no sense, as all agree. The Greek word for *eternal* is *aīdios*, used in Romans 1:20 about God and in Jude 6 about demon imprisonment. Yet what about *aiōnios* in John 3:16? Certainly we do not question whether salvation is *eternal*! However, *aiōnios* means something much more wonderful than infinite time! Ancient Greeks used *aiōn* to mean *eon* or *age*. They also used the adjective *aiōnios* to mean *entirety*, such as *complete* or even *consummate*, but never infinite time. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs. So *aiōnios* is the perfect description of God's Word which has *everything* we need for life and godliness! And the *aiōnios* life promised in John 3:16 is not simply a ticket to *eternal* life in the future, but the invitation through faith to the *consummate* life beginning now!

The next seven words are *Sheol*, *Hadēs*, *Geenna*, *Tartaroō*, *Abyssos*, and *Limnē Pyr*. These words are often translated as *Hell*, the place of *eternal punishment*. However, *Hell* is ill-defined when compared with the Hebrew and Greek. For example, *Sheol* is the abode of deceased believers and unbelievers and should never be translated as *Hell*. *Hadēs* is a temporary place of punishment, Revelation 20:13-14. *Geenna* is the Valley of Hinnom, Jerusalem's refuse dump, a temporal judgment for sin. *Tartaroō* is a prison for demons, mentioned once in 2 Peter 2:4. *Abyssos* is a temporary prison for the Beast and Satan. Translators are also inconsistent because *Hell* is used by the King James Version 54 times, the New International Version 14 times, and the World English Bible zero times. Finally, *Limnē Pyr* is the Lake of Fire, yet Matthew 25:41 explains that these fires are prepared for the Devil and his angels. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The eleventh word, *eleēsē*, reveals the grand conclusion of grace in Romans 11:32. Please understand these eleven words. The original translation is unaltered and a highlighted note is added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. To help parallel study and Strong's Concordance use, apocryphal text is removed and most variant verse numbering is mapped to the English standard. We thank our sources at eBible.org, Crosswire.org, unbound.Biola.edu, Bible4u.net, and NHEB.net. The Aionian Bible is copyrighted with creativecommons.org/licenses/by/4.0, allowing 100% freedom to copy and print, if respecting source copyrights. Check the Reader's Guide and read at AionianBible.org, with Android, and with TOR network. Why purple? King Jesus' Word is royal and purple is the color of royalty! All profits are given to CoolCup.org.

History

Polskie at AionianBible.org/History

- 06/21/75 - Two boys, P. and J., wonder if Jesus saves all and pray.
- 04/15/85 - Aionian Bible conceived as B. and J. pray.
- 12/18/13 - Aionian Bible announced as J. and J. pray.
- 06/21/15 - Aionian Bible birthed as G. and J. pray.
- 01/11/16 - AionianBible.org domain registered.
- 06/21/16 - 30 translations available in 12 languages.
- 12/07/16 - Nainoia Inc established as non-profit corporation.
- 01/01/17 - Creative Commons Attribution No Derivatives 4.0 license added.
- 01/16/17 - Aionian Bible Google Play Store App published.
- 07/01/17 - 'The Purple Bible' nickname begins.
- 07/30/17 - 42 translations now available in 22 languages.
- 02/01/18 - Holy Bible Aionian Edition® trademark registered.
- 03/06/18 - Aionian Bibles available in print at Amazon.com.
- 09/15/18 - Aionian Bible dedicated as J. and J. pray again.
- 10/20/18 - 70 translations now available in 33 languages.
- 11/17/18 - 104 translations now available in 57 languages.
- 03/24/19 - 135 translations now available in 67 languages.
- 10/28/19 - Aionian Bible nursed as another J. and J. pray.
- 10/31/19 - 174 translations now available in 74 languages.
- 02/22/20 - Aionian Bibles available in print at Lulu.com.
- 05/25/20 - Illustrations by Gustave Doré, La Grande Bible de Tours, Felix Just.
- 08/29/20 - Aionian Bibles now available in ePub format.
- 12/01/20 - Right to left and Hindic languages now available in PDF format.
- 03/31/21 - 214 translations now available in 99 languages.
- 11/17/21 - Aionian Bible Branded Leather Bible Covers now available.
- 12/20/21 - Social media presence on Facebook, Twitter, LinkedIn, YouTube, etc.
- 01/01/22 - 216 translations now available in 99 languages.
- 01/09/22 - StudyPack resources for Bible translation study.
- 01/23/22 - Volunteers celebrate with pie and prayer.
- 02/14/22 - Strong's Concordance from Open Scriptures and STEPBible.
- 02/14/23 - Aionian Bible published on the TOR Network.
- 12/04/23 - Eleēsē added to the Aionian Glossary.
- 02/04/24 - 352 translations now available in 142 languages.
- 05/01/24 - 370 translations now available in 164 languages.
- 08/05/24 - 378 translations now available in 165 languages.
- 08/18/24 - Creative Commons Attribution 4.0 International, if source allows.
- 10/20/24 - Gospel Primer handout format.
- 11/24/24 - Progressive Web Application off-line format.
- 01/28/25 - All profits are given to CoolCup.org.
- 03/12/25 - 382 translations now available in 166 languages.
- 06/21/25 - 468 translations now available in 230 languages.
- 09/01/25 - 538 translations now available in 291 languages.

Spis treści

NOWY TESTAMENT

Mateusza	1
Marka	25
Łukasza	41
Jana	67
Dzieje	86
Rzymian	111
I Koryntian	122
II Koryntian	133
Galacjan	141
Efezjan	145
Filipian	149
Kolosan	152
I Tesaloniczan	155
II Tesaloniczan	158
I Tymoteusza	160
II Tymoteusza	164
Tytusa	167
Filemona	169
Hebrajczyków	170
Jakuba	179
I Piotra	182
II Piotra	185
I Jana	187
II Jana	190
III Jana	191
Judy	192
Objawienie	193

DODATEK

- Przewodnik dla Czytelników
- Słownik
- Mapy
- Przeznaczenie
- Ilustracje, Doré

NOWY TESTAMENT

Jezus modlił się: —Ojcze, przebacz im, bo nie wiedzą, co robią. Ci zaś, którzy Go Ukrzyżowali,
rzucili losy o Jego ubranie, aby ustalić, co kto ma wziąć.
Łukasza 23:34

Mateusza

1 Oto rodowód Jezusa Chrystusa, pochodzącego z rodu króla Dawida, potomka Abrahama: **2** Abraham był ojcem Izaaka, Izaak—ojcem Jakuba, a Jakub—ojcem Judy i jego braci. **3** Kolejni potomkowie Judy to: Fares i jego brat Zara (ich matką była Tamar), Ezrom, Aram, **4** Aminadab, Naasson, Salmon, **5** Booz (jego matką była Rachab), Jobed (jego matką była Rut), Jesse **6** i król Dawid. Dawid był ojcem króla Salomona (jego matką była dawna żona Uriasz), a po nim byli: **7** Roboam, Abiasz, Asa, **8** Jozafat, Joram, Ozjasz, **9** Joatam, Achaz, Ezechiasz, **10** Manasses, Amos i Jozjasz. **11** Jozjasz był ojcem Jechoniasza i jego braci (był to czas przesiedlenia Żydów do Babilonu). **12** Potomkowie Jechoniasza po przesiedleniu to: Salatiel, Zorobabel, **13** Abijud, Eliakim, Azor, **14** Sadok, Achim, Eliud, **15** Eleazar, Mattan i Jakub. **16** Jakub zaś był ojcem Józefa, męża Marii, która urodziła Jezusa, zwanego Chrystusem. **17** Tak więc wszystkich pokoleń, od Abrahama do Dawida, było czternaście, od Dawida do przesiedlenia babilońskiego—czternaście, i od przesiedlenia do Chrystusa—również czternaście. **18** Jezus Chrystus urodził się w takich oto okolicznościach: Jego matka, Maria, była zaręczona z Józefem. Ale zanim wspólnie zamieszkali, za sprawą Ducha Świętego zaszła w ciąży. **19** Józef, jej narzeczony, był prawym człowiekiem. Postanowił zerwać zaręczyny, ale chciał to uczynić potajemnie, by nie narażać Marii na publiczne oskarżenia. **20** Gdy już to postanowił, we śnie ukazał mu się anioł Pana, który rzekł: —Józefie, potomku króla Dawida! Nie bój się ożenić z Marią, twoją narzeczoną! Bo to Duch Święty sprawił, że poczęła dziecko. **21** Urodzi syna, któremu nadasz imię Jezus (czyli „Bóg zbawia”), bo to On wybawi od grzechów swój naród. **22** Stalo się tak, aby wypełniło się to, co Pan przepowiedział przez proroka: **23** „Oto dziewica pocznie i urodzi Syna i nazwą Go Emmanuel” (co znaczy: „Bóg jest z nami”). **24** Gdy Józef się obudził, zgodnie z poleceniem anioła przyjął Marię, jako żonę, do swojego domu. **25** Nie wspiął z nią jednak aż do czasu, gdy urodziła Syna. I dał Mu na imię Jezus.

2 Jezus urodził się w miasteczku Betlejem, w Judei, za panowania króla Heroda. Właśnie w tym czasie przybyli do Jerozolimy mędrcy ze Wschodu. **2** —Gdzie znajduje się nowo narodzony Król Żydów? —pytali. —Ujrzeliszyśmy u nas, na Wschodzie, Jego gwiazdę i przybyliśmy złożyć Mu hołd. **3** Wiadomość o tym

bardzo zaniepokoila Heroda i całą Jerozolimę. **4** Zwolał więc wszystkich najwyższych kapłanów oraz przywódców religijnych i pytał, gdzie ma się narodzić Mesjasz. **5** —W Betlejem w Judei—odpowiedzieli mu. —Bo tak napisał prorok **6** „A ty, Betlejem w Judzie, wcale nie jesteś najgorsze wśród miast Judy, gdyż z ciebie pochodzić będzie Władca, który będzie pasterzem mojego ludu—Izraela”. **7** Wtedy Herod potajemnie wezwał do siebie mędrców i dowiedział się, kiedy ujrzelí gwiazdę. **8** Następnie skierował ich do Betlejem mówiąc: —Idźcie i dokładnie wypytyujcie o dziecko. Gdy je znajdziecie, powiadomcie mnie, abym i ja mógł złożyć mu hołd. **9** Po rozmowie z królem mędrcy wyruszyli w drogę. Znowu ukazała się im gwiazda, którą zobaczyli na Wschodzie, i prowadziła ich. W końcu zatrzymała się nad miejscem, gdzie znajdowało się Dziecko. **10** Widok gwiazdy napełnił ich ogromną radością. **11** Gdy weszli do domu, zobaczyli Dziecko i Jego matkę, Marię. Poklonili Mu się nisko, otworzyli szkatulki z kosztownościami i ofiarowali Mu w darze złoto, kadzidło oraz mirrę. **12** Później we śnie otrzymali nakaz, by nie wracać do Heroda. Dlatego inną drogą udali się do swojego kraju. **13** Gdy oddalił się, również Józefowi we śnie ukazał się anioł Pana: —Wstawaj, Józefie! —powiedział. —Weź Dziecko oraz Jego matkę i uciekaj do Egiptu. Czekaj tam, aż dam ci znać. Herod bowiem szuka Jezusa i chce Go zabić. **14** Jeszcze tej nocy Józef wstał i wyruszył razem z Marią i Dzieckiem do Egiptu. **15** Pozostał tam aż do śmierci króla Heroda—w ten sposób miały się spełnić słowa Pana wypowiadane przez proroka: „Z Egiptu wezwalem mojego Syna”. **16** Herod zorientował się, że mędrcy go zawiedli, i wpadł w gniew. Wysłał żołnierzy, którzy w Betlejem i całej okolicy pozabijali wszystkich chłopców do drugiego roku życia—od mędrców bowiem wiedział, w jakim wieku jest dziecko. **17** Tak spełniło się proroctwo Jeremiasza: **18** „Krzyk rozlega się w Rama, slychać tam placz i rozpacz. To Rachel opłakuje swoje dzieci i nie daje się pocieszyć, bo już ich nie ma”. **19** Po śmierci Heroda anioł Pana ponownie ukazał się we śnie Józefowi, przebywającemu w Egipcie. **20** —Wstawaj, Józefie! —powiedział. —Weź Dziecko i Jego matkę i ruszajcie do Izraela, bo umarli już ci, którzy chcieli Je zabić. **21** Józef wstał, wziął Dziecko oraz Jego matkę i wyruszył do ziemi izraelskiej. **22** W drodze dowiedział się, że w Judei panuje Archelaos, syn Heroda. Bał się więc tam wracać. Otrzymał jednak we śnie kolejne polecenie i udał się do Galilei. **23** Tam osiedlił się w Nazarecie. I znowu spełniła się

zapowiedź proroków, mówiąca, że Mesjasz będzie nazwany Nazarejczykiem.

3 W owych czasach na pustyni judejskiej rozpoczęła działalność Jan Chrzciciel. z Nawoływał: —Opamiętajcie się, bo nadchodzi królestwo niebieskie! 3 To właśnie o nim mówił prorok Izajasz: „Głos wożącego na pustyni: Przygotujcie Panu drogę, wyrównajcie przed Nim ścieżki!”. 4 Jan żył bardzo skromnie: nosił ubranie z wielbłądziej wełny oraz skórzany pas, żywiał się szarańczą i leśnym miodem. 5 Z Jerozolimy, z całej Judei i z doliny Jordanu przychodziły do niego tłumy. 6 On zaś zanurzał w wodach Jordanu tych, którzy przyznawali się do swoich grzechów. 7 Zauważył jednak, że również wielu faryzeuszy i saduceuszy przychodzi się ochrzcić. Napominał więc ich: —Przebiegłe weże! Kto wam powiedział, jak uciec przed nadchodzącej karą Boga?! 8 Najpierw pokażcie poprzez wasze uczynki, że naprawdę się opamiętaście! 9 Nie oszukujcie się, powtarzając: „Jesteśmy potomkami samego Abrahama”. Zapewniam was, że Bóg może stworzyć potomków Abrahama nawet z tych kamieni! 10 Siekiera Bożego sądu już jest przyłożona do pnia. I każde drzewo, które nie wydaje owocu, zostanie wycięte i rzucone w ogień. 11 Ja was zanurzam w wodzie na znak opamiętania. Lecz niebawem nadejdzie Ktoś potężniejszy ode mnie. Ktoś, komu nie jestem nawet godzien nosić butów! On będzie was zanurzał w Duchu Świętym i w ogniu. 12 On potrafi oddzielić plewy od ziarna i wszystko oczyścić—ziarno zbierze do magazynu, a plewy spali w niegasnącym ogniu. 13 W tym czasie Jezus opuścił Galileę i przeszedł nad Jordan, aby Jan mógł Go ochrzcić. 14 Lecz ten sprzeciwiał się: —To ja powiniensem być zanurzony przez Ciebie! A Ty przychodzisz po chrzest do mnie? 15 —Uczynią to—odpowiedział mu Jezus—musimy bowiem wypełnić to, co należy. Wtedy Jan zgodził się. 16 Po zanurzeniu, Jezus od razu wyszedł z wody. Nagle otworzyło się niebo i ujrzał Ducha Bożego, który, jak gołąb, zstąpił w dół i spoczął na Nim. 17 A z nieba rozległ się głos: —Jesteś moim ukochanym Synem, moją największą radością!

4 Potem Duch Święty zaprowadził Jezusa na pustynię, gdzie miał być kuszony przez diabła. 2 Przez czterdzieści dni i nocy nic nie jadł aż w końcu poczuł głód. 3 Zbliżył się więc do Niego kusiciel i powiedział: —Jeśli rzeczywiście jesteś Synem Bożym, rozkaż tym kamieniom, aby zamieniły się w chleb. 4 —Pismo uczy: „Nie tylko chlebem żywi się człowiek, ale również każdym słowem wypowiedzianym przez

Boga”—odpowiedział Jezus. 5 Wtedy diabeł przeniósł Go do Jerozolimy—świętego miasta—i postawił na szczyt swiatyni. 6 —Jeśli rzeczywiście jesteś Synem Bożym, skocz w dół—kusił. —Przecież Pismo mówi: „Bóg rozkaże swoim aniołom, aby chroniły Cię. I będą Cię nosić na rękach, abyś nie skałczył nogi o kamień”. 7 —To samo Pismo uczy: „Nie będziesz wystawiać Boga na próbę”—odpowiedział Jezus. 8 W końcu diabeł zabrał Jezusa na wysoką górę i pokazał Mu wszystkie królestwa świata, w całym ich przepychu. 9 —Wszystko to będzie Twoje—powiedział—jeśli oddasz mi poklon. 10 —Odejdź, szatanie!—rozkazał Jezus. —Pismo uczy: „Poklon i cześć oddawał będzie Bogu, swemu Panu, i tylko Jemu będzie posłuszny”. 11 Wtedy diabeł odszedł, a zjawili się aniołowie i służyli Mu. 12 Po pewnym czasie Jezus dowiedział się, że aresztowano Jana Chrzciciela. Dlatego udał się do Galilei. 13 Opuścił jednak Nazaret i przeniósł się nad jezioro do Kafarnaum, leżącego na terenach Zabulona i Neftalego. 14 W ten sposób spełniło się proroctwo Izajasza: 15 „Ziemia Zabulona i ziemia Neftalego, położone nad morskim szlakiem, kraina za Jordanem i cała pogóriska Galilea 16 —ten lud żyjący w ciemnościach, ujrzał wielkie światło. Jasność rozbłysnęła wśród tych, którzy żyli w krainie cienia i śmierci”. 17 Od tego czasu Jezus zaczął nauczać: —Opamiętajcie się! Nadchodzi królestwo niebieskie! 18 Pewnego dnia, idąc brzegiem Jeziora Galilejskiego, zauważył dwóch braci, Szymona, zwanego Piotrem, i Andrzeja. Zarzucali sieci, bo byli rybakami. 19 —Chodźcie ze Mną!—zawołał do nich. —Uczynię was rybakami ludzi! 20 Bez wahania rzucili sieci i poszli z Nim, zostawiając łódź i ojca. 21 Nieco dalej zobaczył dwóch innych braci, Jakuba i Jana. Ze swoim ojcem, Zebedeuszem, siedzieli w łodzi i naprawiali sieci. Ich także zawałał, 22 a oni poszli z Nim, zostawiając łódź i ojca. 23 Jezus przemierzał całą Galileę: nauczał w synagogach, głosił dobrą nowinę o królestwie oraz uzdrawiał chorych i cierpiących. 24 Wieść o Nim rozeszła się aż po całą Syrię. Wkrótce zaczęto przyprowadzać do Niego wszystkich chorych, cierpiących z powodu różnych dolegliwości, zniewolonych przez demony, epileptyków i sparaliżowanych. A Jezus wszystkich uzdrawiał. 25 Wszędzie towarzyszyły Mu ogromne tłumy ludzi przybyłych z Galilei, Dekapolu, Jerozolimy, Judei, a nawet z terenów za Jordanem.

5 Pewnego dnia Jezus, widząc gromadzące się wokół Niego tłumy, wszedł na wzgórze i usiadł. 2 Uczniowie otoczyli Go, a On zaczął nauczać: 3

—Szczęśliwi ubodzy w duchu, bo do nich należy stamtąd, aż spłacisz cały dług—co do grosza. 27 królestwo niebieskie. 4 Szczęśliwi smutni, bo zostaną Słyszeliście, że w Prawie Mojżesza powiedziano: pocieszeni. 5 Szczęśliwi cisi, bo odziedziczą całą „Bądź wierny w małżeństwie”. 28 A Ja wam mówię: ziemie. 6 Szczęśliwi ci, którzy pragną sprawiedliwości, Kto spogląda na kobietę i pożąda jej, w sercu już bo zostaną nasyceni. 7 Szczęśliwi ci, którzy okazują się dopuścić niewierności. 29 Jeśli więc twoje prawe innym miłość, bo sami zostaną obdarzeni miłością, 8 oko skłania cię do grzechu, wyłup je i odrzuć. Lepiej Szczęśliwi ci, którzy mają czyste serce, bo zobaczą bowiem, gdy zginie jakaś część twojego ciała, niż samego Boga. 9 Szczęśliwi ci, którzy wprowadzają byś z całym ciałem miał być wrzucony do piekła. pokój, bo zostaną nazwani dziećmi Boga. 10 (Geenna g1067) 30 I jeśli twoja prawa ręka skłania cię Szczęśliwi prześladowani za prawość, bo do nich do grzechu, odetnij ją i odrzuć. Lepiej bowiem, gdy należy królestwo niebieskie. 11 Macie ogromne zginie jakaś część twojego ciała, niż byś z całym szczęście, gdy ludzie was znieważają, prześladowają ciałem miał znaleźć się w piekle. (Geenna g1067) 31 i ocernią z mojego powodu. 12 Cieszcie się i W Prawie Mojżesza powiedziano też: „Kto chce skaczcie z radości, bo w niebie czeka was wielka się rozwieść z żoną, niech jej wręczy dokument nagroda. Właśnie tak prześladowano kiedyś proroków rozwodowy”. 32 A Ja wam mówię: Kto rozwodzi Boga! 13 Jesteście solą tej ziemi! Lecz jeśli sól się z żoną (z wyjątkiem przypadku rozwiązłości utraci swój smak, staje się bezwartościowa. Dlatego seksualnej), naraża ją na grzech niewierności. Kto wyrzuca się ją na ścieżkę, gdzie zostaje podeptana zaś żeni się z rozwódką, również dopuszcza się przez ludzi. 14 Jesteście światłem dla świata! Nie grzechu niewierności małżeńskiej. 33 Słyszeliście można ukryć miasta położonego na wzgórzu. 15 również, że powiedziano przodkom: „Nie przysięgaj Nie zapala się też lampy, aby ją zaraz zasłonić, fałszywie, lecz dotrzymaj przysięgi danej Panu”. 34 A ale stawia się ją na podwyższeniu, aby świeciła Ja wam mówię: W ogóle nie przysięgajcie: ani na wszystkim, którzy są w domu. 16 Wasze światło niech niebo—bo jest tronem Boga; 35 ani na ziemię—bo również świeci wszystkim ludziom, aby widzieli wasze jest Jego podnóżkiem; ani na Jerozolimę—bo jest dobre postępowanie i oddawali chwałę waszemu miastem wielkiego Króla! 36 Nawet na własną głowę Ojcu w niebie. 17 Nie myślcie, że przyszedłem znieść nie przysięgaj—bo nie możesz jednego włosu uczynić Prawo Mojżesza albo pisma proroków. Nie znieść, białym lub czarnym. 37 Mów prawdę: niech twoje „tak” ale wypełnić! 18 Zapewniam was, że przedzej niebo i znaczy „tak”, a „nie” znaczy „nie”. Każde oszustwo ziemia przestaną istnieć, niż zmieni się najmniejsza pochodzi od szatana. 38 Słyszeliście, że w Prawie literka w Prawie—zanim wszystko zostanie do końca Mojżesza powiedziano: „Oko za oko, ząb za ząb”. 39 wypełnione. 19 Jeśli więc ktoś usunąłby nawet najmniej A Ja wam mówię: Nie rew妄ujcie się za doznanie zło! ważne przykazanie Prawa i tak nauczał innych, Jeśli ktoś cię obrazi, uderzając w policzek, nadstawi będzie najmniej ważny w królestwie niebieskim. A kto mu drugi. 40 Jeśli ktoś chce się z tobą sądzić o sam wypełnia wszystko i uczy tego innych, będzie koszulę, daj mu od razu i płaszcz. 41 Jeśli ktoś cię wielki w królestwie niebieskim. 20 Ostrzegam was zmusza, byś niósł mu bagaż kilometr, nieś mu i dwa. więc: jeśli wasza prawa nie będzie większa od 42 Daj temu, kto cię prosi, i nie odwracaj się od tego, prawości faryzeuszy i przywódców religijnych, nie kto chce od ciebie coś pożyczyć. 43 Słyszeliście, że wejdziecie do królestwa niebieskiego. 21 Słyszeliście, powiedziano: „Kochaj przyjaciół, nienawidź wrogów”. że powiedziano przodkom: „Nie zabijaj”, a kto zabije, 44 A Ja wam mówię: Kochajcie waszych wrogów i pojedzie pod sąd. 22 A ja wam mówię: Każdy, kto się mówicie się za tych, którzy was prześladowają— 45 tak na kogoś gniewa, pojedzie pod sąd! A kto nazywa go głupcem, stanie przed Wysoką Radą. A kto nazwałby go idiota, zasługuje na ogień piekielny. (Geenna g1067) 46 Czy 23 Jeśli więc, przynosząc dar na ołtarz w świątyni, sądzicie, że zasługujecie na nagrodę, bo kochacie przypomniałbyś sobie, że ktoś ci coś zarzuca, 24 tych, którzy was kochają? Czy nawet żli ludzie tak nie zostaw swój dar przy ołtarzu i idź się pogodzić z postępują? 47 Jeśli jesteście mili tylko dla przyjaciół, w tym człowiekiem. Potem wróć i złóż dar Bogu. 25 czym jesteście lepsi? Czy poganie tak nie postępują? Póki jest na to czas, staraj się polubownie załatwić 48 Bądźcie więc doskonali, tak jak wasz Ojciec w sprawę ze swoim oskarżycielem. W przeciwnym niebie. bowiem razie sędzia cię skaże i zostaniesz wtrącony do więzienia. 26 Zapewniam cię, że nie wyjdziesz

6 Uważajcie, by nie być dobrymi tylko na pokaz. Jeśli jeść i pić, ani o ciało—w co się ubierzecie. Czy życie tak będziecie postępować, nie otrzymacie nagrody ogranicza się tylko do jedzenia, a ciało—tylko do od waszego Ojca w niebie. **7** Gdy obdarowujesz ubrania? **8** Spójrzcie na ptaki: Nie sieją ziarna, nie biednego, nie rozgłaszał tego, jak to czynią obłudnicy magazynują zapasów, a wasz Ojciec w niebie żywi w synagogach i na ulicach, by zyskać poklask u ludzi. **9** Czy wy nie jesteście ważniejsi od ptaków? **10** Zapewniam was: oni teraz odbierają za to nagrodę. Czy ktokolwiek, poprzez zamartwianie się, potrafi **11** Wspierając potrzebującego, czyni to dyskretnie. przedłużyć swoje życie choćby o jedną chwilę? **12** Niech twoja lewa ręka nie wie, co robi prawa, **13** aby Dlaczego martwicie się o ubranie? Uczcie się od twoja pomoc pozostała w ukryciu. A Ojciec twój, który polnych kwiatów: Nie pracują i nie troszczą się o swój wszystko widzi, nagrodzi cię. **14** Gdy się modlicie, ubiór. **15** A zapewniam was, że nawet król Salomon, nie zachowujcie się jak obłudnicy. Oni uwielbiają to w całym swym przepychu, nie był tak pięknie ubrany robić w synagogach i na rogach ulic—na pokaz. jak one. **16** Jeśli więc Bóg tak wspaniale ubiera pełne Zapewniam was: już teraz odbierają za to nagrodę. kwiaty, które dzisiaj kwitną, a jutro więdną i idą na **17** Ty zaś zamknij się w swoim pokoju i módl się spalenie, to czy tym bardziej nie zatroszczy się o was, do Ojca, który wszystko widzi—On cię nagrodzi. nieufni?! **18** Nie martwicie się więc i nie powtarzajcie: **19** Nie róbcie z modlitwy paplaniny—jak poganie, Co będziemy jeść i pić? W co się ubierzemy? **20** O którzy sądzą, że wysłuchanie ich prośb zależy od te sprawy zabiegają poganie. Wasz Ojciec w niebie ilości wypowiedzianych słów. **21** Nie bądźcie do nich dobrze wie, że tego potrzebujecie. **22** W pierwszej podobni! Wasz Ojciec doskonale zna wasze potrzeby, kolejności zabiegajcie o Jego królestwo i prawość, zanim jeszcze Go o coś poprosicie! **23** Zwracajcie a wtedy Bóg zatroszczy się o pozostałe rzeczy. **24** się do Boga tak: Nasz Ojciec w niebie, niech Twoje Nie martwicie się więc o to, co będzie jutro, bo dzień święte imię będzie uwielbione! **25** Niech nadziejście jutrzejszy zatroszczy się o siebie. Dziś macie już Twoje królestwo. Niech Twoja wola wypełnia się na wystarczająco wiele zmartwień.

ziemi tak, jak w niebie. **26** Zapewnij nam codzienny

pokarm. **27** Przebacz nam nasze grzechy, tak jak

my przebaczamy tym, którzy zawiili wobec nas. **28** Nie pozwól, byśmy ulegli pokusie i wybaw nas od

ziego. **29** Jeśli bowiem wybaczycie innym ich zło, to i wasm wybaczysz wasz Ojciec w niebie. **30** Lecz jeśli nie wybaczycie, i On wasm nie wybacz. **31** Gdy powstrzymujecie się od posiłków, nie róbcie tego na pokaz—jak obłudnicy, którzy starają się wygądać ponuro i mizernie. Zapewniam was: oni już teraz odbierają za to nagrodę. **32** Gdy więc pościszesz, zadba o włosy i umyj twarz, **33** by pokazać swój post Ojcu, a nie ludziom. On wszystko widzi i nagrodzi cię. **34** Nie gromadźcie bogactw tu, na ziemi, gdzie mogą ulec zniszczeniu lub zostać skradzione przez złodziei. **35** Gromadźcie je w niebie—tam nic ich nie zniszczy i nikt się nie włamie, by je ukraść. **36** Gdzie jest wasz skarb, tam będzie wasze serce. **37** Oko jest dla ciała jak lampa. Jeśli jest zdrowe, światło napełnia całe ciało. **38** Jeśli jednak jest chore, całe ciało jest pograżone w ciemnościach. Jeżeli więc twoje światło jest ciemnością, to jest to ciemność nieprzenikniona. **39** Nie da się lojalnie służyć dwóm panom. Albo jednego nienawidzisz, a drugiego kochasz, albo na odwrót—drugiego szanujesz, a pierwszego lekceważysz. Nie możecie równocześnie żyć dla Boga i dla pieniędzy! **40** Dlatego radzę was: Nie martwicie się o swoje życie—o to, co będziecie

7 Nie krytujcie innych, to i sami tego nie doświadczycie. **41** Osądzą was bowiem tak, jak wy osądziecie, i odmierzą was taką miarą, jaką sami mierzycie. **42** Dlaczego zwracasz uwagę na rzęsę w czymś oku, jeśli w twoim własnym tkwi cała belka? **43** Jak możesz powiedzieć: „Przyjacielu, pozwól, że wyciągnę ci rzęsę”, podczas gdy sam masz w oku belkę? **44** Obludniku! Usuń najpierw belkę ze swojego oka, a wtedy przejrzysz i pomożesz mu wyjąć rzęsę z jego oka. **45** Nie dawajcie psom tego, co święte, i nie rzucajcie pereł przed świnie. Bo i tak je podepczą, a was mogą zaatakować. **46** Proście, a dostaniecie. Szukajcie, a znajdziecie. Pukajcie, a otworzą wasm. **47** Każdy bowiem, kto prosi—dostaje; kto szuka—znajduje; a temu, kto puka—otwierają. **48** Kto z was dałby swojemu dziecku kamień, gdy ono prosi o chleb? **49** Albo węża, gdy poprosi o rybę? **50** Skoro wy, żli ludzie, dajecie dzieciom to, co dobre, to tym bardziej wasz Ojciec w niebie da dobre rzeczy tym, którzy Go proszą. **51** Czyńcie innym to, czego sami od nich oczekujecie. Na tym polega cała nauka Prawa i proroków. **52** Brama do nieba jest ciasna! Wielu ludzi wchodzi przez szeroką bramę i idzie przestronną drogą, która prowadzi do śmierci. **53** Niewielu jednak odnajduje ciasną bramę i wąską drogę prowadzącą do życia. **54** Strzeżcie się fałszywych proroków, którzy przychodzą do was jak

wilki przebrane za owce. **16** Rozpoznacie ich po ich nie spotkałem u nikogo w Izraelu! **11** Przyjdzie czynach. Czy zbiera się winogrona albo figi z dzikich czas, że wielu pogan z całego świata zasiądzie w krzewów? **17** Szlachetne drzewo rodzi dobre owoce, a królestwie niebieskim razem z Abrahalem, Izaakiem i dzikie drzewo—gorzkie. **18** Ani to pierwsze nie może rodzić cierpkich owoców, ani to drugie—dobrych. **19** przygotowane, zostaną wyrzuceni na zewnątrz—w A drzewo nie dające dobrego owocu wycina się i ciemności, gdzie panuje rozpacz i lament. **13** Dowódcy pali. **20** Fałszywych proroków również rozpoznanie po zaś powiedział: —Idź do domu. Niech stanie się tak, ich owocach. **21** Nie każdy, kto nazywa Mnie swoim jak uwierzyłeś. I właśnie o tej godzinie jego sługa Panem, wejdzie do królestwa niebieskiego—tylko ten, odzyskał zdrowie. **14** Potem Jezus poszedł do domu kto wypełnia wolę mojego Ojca w niebie. **22** W dniu Piotra. Gdy wszedł do środka, zauważył, że teściowa sądu wielu mi powie: „Panie, czy w Twoim imieniu Piotra leży na łóżku i ma wysoką gorączkę. **15** Dotknął nie prorokowaliśmy, nie wypędzaliśmy demonów i jej ręki i temperatura natychmiast spadła, a teściowa nie dokonywaliśmy wielkich dzieł?”. **23** Ale Ja im wstała i przygotowała im posiłek. **16** Wieczorem odpowiedziem: „Nigdy was nie znałem. Odejdźcie stąd wy przyprowadzono do Jezusa wielu zniewolonych przez wszyscy, którzy czynicie зло!”. **24** Ten, kto Mnie słucha, demony. Rozkazał demonom wyjść z ludzi i uzdrowił i postępuje według moich słów, jest jak człowiek wszystkich chorych. **17** Tak spełniło się proroctwo rozsądny, który swój dom zbudował na mocnym Izajasza: „On wziął na Siebie nasze słabości i nióst fundamencie. **25** Gdy przyszła ulewa, a powódź wicher uderzyły w ten dom, nie runął, bo miał solidny fundament. **26** Kto zaś słucha Mnie, ale nie postępuje wicher uderzyły w ten dom, on zawalił się—a była to wielka katastrofa. **28** Gdy Jezus skończył, tłumy były zdumione Jego nauczaniem. **29** Mówił bowiem do nich nie jak ich przywódcy religijni, ale jak ktoś, kto ma prawdziwą władzę nad ludźmi.

8 Jezus zszedł ze wzgórza, a ogromne tłumy poszły za Nim. **2** Wtem poszedł do Niego jakiś trędowaty, pokłonił Mu się i poprosił: —Panie! Jeśli zechcesz, możesz mnie uzdrowić. **3** Jezus dotknął go i powiedział: —Chcę. Bądź uzdrawiony! I w jednej chwili trąd zniknął. **4** —Nie mów o tym nikomu!—dodał Jezus. —Idź i poproś, aby zbadał cię kapłan. A nad dowód tego, że wyzdrowiałeś, zanieś ofiarę, jaką Mojżesz wyznaczył uleczonemu z trądu. **5** Gdy Jezus przybył do Kafarnaum, poszedł do Niego rzymski dowódca oddziału z prośbą: **6** —Panie, mój sługa leży w domu, jest sparaliżowany i strasznie cierpi. **7** —Dobrze, pójdę go uzdrawić—rzekł Jezus. **8** —Panie—powiedział dowódca—nie jestem godny przyjmować Ciebie w moim domu. Wystarczy, że powiesz jedno słowo, a on wyzdrowieje. **9** Wiem to, bo sam podlegam władzy i mam pod sobą żołnierzy. Jeśli powiem któremuś: „Idź!” , on idzie, a jeśli powiem któremuś: „Przyjdź tu!” , przychodzi. I jak powiem słudze: „Wykonać!” , to wykonuje polecenie. **10** Słysząc taką odpowiedź, Jezus zdziwił się. Rzekł więc do tłumu: —Zapewniam was: Tak wielkiej wiary

z przywódców religijnych i powiedział: —Nauczycielu, swój dom zbudował bezpośrednio na piasku—bez pójdzę z Tobą, dokądkolwiek się udasz! **20** —Lisy fundamentów. **27** Gdy przyszła ulewa, a powódź mają nory, a ptaki gniazda—odrzekł mu Jezus—lecz wicher uderzyły w ten dom, on zawalił się ja, Syn Człowieczy, nie mam własnego kąta, gdzie zaledwie się pojawić mogłbym odpocząć. **21** A któryś z uczniów powiedział: —Panie, pozwól mi tylko pójść i pochować zmarłego ojca! **22** —Chodź ze Mną!—odpowiedział Jezus. —Niech umarli grzebia umarłych. **23** Następnie wszedł z uczniami do łodzi i wypłynęli na jezioro. **24** W pewnej chwili zerwała się tak silna burza, że fale zalewały łódź. Jezus wtedy spał. **25** Zaczeli więc Go budzić: —Panie, ratuj nas, toniemy! **26** —Dlaczego się tak boicie, nieufni?!—rzekł Jezus. Wstał i rozkazał wiatrowi oraz wodzie zamilknąć. I zaledwie głęboka cisza. **27** —Kim On jest—dziwili się wszyscy—że nawet wiatr i jezioro są Mu posłużne? **28** Gdy przybyli na drugi brzeg jeziora, do kraju Gadareńczyków, wybiegły Jezusowi naprzeciw dwóch opętanych. Mieszkali w grobowcach i byli tak niebezpieczni, że nikt nie miał odwagi tamtedy chodzić. **29** —Czego od nas chcesz, Synu Boży?—zaczęli krzyczeć. —Czemu przyszedłeś przed czasem nas dręczyć?! **30** W oddali zaś pasło się wielkie stado świń. **31** —Jeśli już nas wędzasz, poślij nas w te świnie—prosili demony. **32** —Dobrze!—zezwolił im. —Idźcie! Opuściły więc ludzi i weszły w świnie, po czym całe stado rzuciło się pędem ze stromego zbocza wprost do jeziora i utonęło. **33** Pasterze stada uciekli wtedy do pobliskiego miasta i o wszystkim tam opowiedzieli—również o opętanych. **34** Wkrótce całe miasto wyszło Jezusowi na spotkanie.

Gdy Go zobaczyli, zaczęli prosić, aby odszedł z ich okolic.

9 Jezus wsiadł więc do łodzi i odpłynął do swojego miasta, Kafarnaum. **2** Tam kilku mężczyzn przyniosło do Niego na noszach sparaliżowanego. Widząc ich wiarę, Jezus rzekł do chorego: —Bądź dobrej myśli, synu. Odpuszczam ci grzechy! **3** „To jawne bliźnierzstwo!” —z oburzeniem pomyślało sobie kilku przywódców religijnych. **4** Jezus, znając ich myśli, zapytał: —Dlaczego was to oburza? **5** Co jest łatwiej powiedzieć: „Odpuszczam ci grzechy” czy: „Wstań i chodź”? **6** Udowodnił wam, że Ja, Syn Człowieczy, mogę odpuszczać grzechy. Iwrócił się do sparaliżowanego: —Jesteś uzdrawiony! Zabierz swoje nosze i idź do domu! **7** A chory wstał i odszedł do domu. **8** Po zebranych przeszedł dreszcz lęku. I wielbili Boga za to, że dał taką moc człowiekowi! **9** Odchodząc stamtąd, Jezus zobaczył niejakiego Mateusza, poborcę podatkowego, który właśnie tam pracował. —Chodź ze Mną—zwrócił się do niego. A on natychmiast wstał i poszedł z Jezusem. **10** Później, gdy Jezus i Jego uczniowie byli u niego w domu, zebrało się wokół stołu wielu nieuczciwych poborców podatkowych i innych ludzi, uważanych za grzeszników. **11** Widząc to, faryzeusze mówili do uczniów: —Dlaczego wasz nauczyciel zadaje się z takimi ludźmi? **12** Jezus usłyszał to i odpowiedział: —To chorzy potrzebują lekarza, a nie zdrowi! **13** Idźcie i zastanówcie się nad słowami Pisma: „Pragnę waszej miłości, a nie ofiar”. Nie przyszedłem wzywać do opamiętania się tych, którzy uważają się za dobrych, ale właśnie grzeszników. **14** Pewnego razu przyszli do Jezusa uczniowie Jana Chrzciciela i zapytali Go: —My i faryzeusze, stosując się do religijnych zaleceń, często powstrzymujemy się od posiłków. Dlaczego Twoi uczniowie tego nie czynią? **15** —Przecież goście na weselu, będąc z panem młodym, nie mogą się smucić! —odrzekł Jezus. —Ale nadejdzie czas, gdy zabiorą im pana młodego. Wtedy będą pościć. **16** Nikt nie używa nowego materiału do latania starego ubrania, bo nowa lata się kurczy i jeszcze bardziej rozdziera ubranie. **17** Nie wlewa się też świeżego wina do starych, stwardniałych bukłaków. Mogłyby przecież popękać, a wtedy i wino by się rozlało, i bukłaki zniszczyły. Świeże wino wlewa się do nowych, miękkich bukłaków. W ten sposób i jedno, i drugie się zachowuje. **18** Gdy jeszcze o tym mówił, przeszedł do Niego przełożony miejscowej synagogi. Poklonił się i powiedział: —Przed chwilą zmarła moja córeczka. Ale jeśli przyjdiesz i dotkniesz jej,

ożyje. **19** Jezus wstał i wraz z uczniami poszedł za przełożonym. **20** Tymczasem pewna kobieta, od dwunastu lat cierpiąca na krwotok, podeszła do Niego od tyłu i dotknęła Jego ubrania. **21** Pomyślała bowiem: „Jeśli tylko dotknę Jego płaszczu, zostanę uzdrawiona”. **22** Jezus odwrócił się, dostrzegł ją i rzekł: —Bądź dobrej myśli, córk! Uwierzyła, więc została uzdrawiona! I w tej samej chwili kobieta odzyskała zdrowie. **23** Gdy przybył do domu przełożonego synagogi, zobaczył żałobników i lamentujący tłum. **24** —Odejdźcie stąd —powiedział. —Dziewczynka nie umarła, tylko śpi. Ale oni śmiały się z Niego. **25** W końcu jednak wyproszeno tłum. Jezus wszedł do środka, wziął dziewczynkę za rękę, a ona natychmiast wstała! **26** Wieś o tym obiegła całą okolicę. **27** Jezus właśnie stamtąd odchodził, gdy zjawili się dwaj niewidomi, którzy wołali za Nim: —Potomku króla Dawida, zmiłuj się nad nami! **28** Szli tak za Nim aż do domu, gdzie się zatrzymał. Wtedy podeszli bliżej, a On ich zapytał: —Wierzcie, że mogę to zrobić? —Tak, Panie! —odpowiedzieli. **29** —Niech będzie tak, jak wierzycie —powiedział Jezus i dotknął ich oczu. **30** I nagle przejrzelii! Wówczas On surowo im nakazał: —Nikomu o tym nie mówcie. **31** Ale oni odeszli i zaraz wszędzie o tym opowiedzieli. **32** W tym właśnie czasie przyprowadzono do Jezusa kolejnego człowieka —niemowę zniewolonego przez demoną. **33** Po wypędzeniu demona, człowiek ten zaczął mówić. A tłumy nie mogły wyjść z podziwu: —Coś takiego nigdy się nie zdarzyło w całym Izraelu! **34** —Wypędza demony, bo władca demonów Mu w tym pomaga —twierdzili natomiast faryzeusze. **35** A Jezus odwiedzał wszystkie okoliczne miasta i wioski. Nauczał w synagogach, głosił dobrą nowinę o królestwie i uzdrawiał z każdej choroby i słabości. **36** Gdy patrzył na otaczające Go tłumy, ogarniała Go litość. Ludzie byli bowiem udrczeni i zagubieni jak owce bez pasterza. **37** —Żniwo jest wielkie —mówił uczniom — a tak mało pracujących! **38** Proście więc gospodarza, aby posłał więcej pracowników na żniwa.

10 Pewnego dnia Jezus przywołał dwunastu uczniów i dał im władzę uwalniania ludzi od złych duchów i uzdrawiania wszelkich chorób i dolegliwości. **2** Byli to: Szymon (zwany też Piotrem) i Andrzej —jego brat, Jakub i Jan —synowie Zebedeusza, **3** Filip, Bartłomiej, Tomasz, Mateusz (poborca podatkowego), Jakub —syn Alfeusza, Tadeusz, **4** Szymon Gorliwy i Judasz z Kariotu —ten, który później wydał Jezusa. **5** Tych dwunastu uczniów Jezus posłał, dając im następujące wskazówki: —Niechodźcie do pagan

ani do miast Samarii. 6 Idźcie jedynie do Izraelitów, którzy jak zagubione owce odeszli od Boga. 7 Mówcie im: „Nadchodzi królestwo niebieskie!”. 8 Uzdrowiajcie chorych, wskrzeszajcie zmarłych, leczcie trędowatych i uwalniajcie od demonów. Róbcie to za darmo, bo za darmo to otrzymaliście! 9 Nie bierzcie ze sobą pieniędzy, 10 torby z zapasową odzieżą i obuwiem ani laski podróżej. Ten bowiem, kto pracuje, powinien otrzymać to, co mu się należy. 11 Wchodząc do jakiegoś miasta lub wsi, dowiedziecie się, kto tam jest godnym człowiekiem. Pozostańcie u niego aż do opuszczenia tej miejscowości. 12 Wchodząc do jego domu, pozdrówcie tych, którzy w nim mieszkają. 13 Jeśli to pobożni ludzie, Bóg obdarzy ich pokojem. Jeśli nie—pokój pozostanie z wami. 14 Jeśli nie zostaniecie przyjęci i nie będą chcieli was słuchać, odchodząc z tego domu i miasta, strażnijcie z nóg nawet tamtejszy kurz. 15 Zapewniam was: W dniu sądu złym mieszkańcom Sodomy i Gomory lżej będzie niż temu miastu. 16 Posyłam was jak owce między wilki. Bądźcie więc sprytni jak węże, ale nieskazitelni jak gołębie. 17 Uważajcie na siebie! Postawią was przed sądami, będą was biczować w synagogach 18 oraz oskarżać przed władzami za to, że Mnie naśladowacie. Będzie to dla was okazja do przedstawienia im dobrej nowiny. W ten sposób dotrze ona do wielu narodów. 19 Nie martwcie się jednak, co i jak macie mówić. We właściwym czasie otrzymacie stosowne słowa. 20 Bo to nie wy będziecie mówić, lecz Duch waszego Ojca będzie mówił przez was! 21 Bracia będą wzajemnie się wydawać na śmierć, ojcowie zdradzą własne dzieci, a dzieci—rodziców. 22 Wszyscy was znienawidzą za to, że należycie do Mnie. Ale ci, którzy wytrwają do końca i nie zapiąt się Minie, zostaną uratowani! 23 Gdy spotka was prześladowanie w jednym mieście, uciekajcie do drugiego! Zapewniam was: Nie zdążycie obejść wszystkich miast Izraela, a Ja, Syn Człowieczy powróćę. 24 Uczeń nie przewyższa nauczyciela, a sługa—swego pana. Skoro Mnie, pana domu, nazywano Belzebubem, władcą demonów, to tym bardziej spotka to domowników. 26 Ale nie bójcie się ich! Nie ma bowiem niczego ukrytego, co by ostatecznie nie wyszło na jaw. 27 To, co teraz mówię wam pod osłoną nocy, rozpowiadajcie z nastaniem dnia. To, co słyszycie na ucho, rozgłasujcie publicznie! 28 Nie bójcie się tych, którzy uśmiercają ciało, lecz nie mogą zabić duszy! Lękajcie się Boga, który i duszę, i ciało może zatracić w piekle. (Geenna g1067) 29 Ile kosztuje para wróbli? Można je kupić już za kilka drobnych monet. A jednak żaden z nich nie spadnie na ziemię bez wiedzy waszego Ojca w niebie. 30 Przecież On wie nawet ile macie włosów na głowie! 31 Nie bójcie się więc! Jesteście dla Niego cenniejsi niż całe stado wróbli! 32 Jeśli więc jakiś człowiek wyzna przed innymi ludźmi, że należy do Mnie, to i Ja przyznam się do Niego przed moim Ojcem w niebie. 33 Lecz jeśli ktoś wyprze się Mnie wobec ludzi, i Ja się go wyprę przed moim Ojcem w niebie. 34 Nie myślcie, że przeszdem przynieść na ziemię pokój! Wręcz przeciwnie—miecz podziału! 35 Przeszdem poróżnić syna z ojcem, córkę—z matką, a synową—z teściową. 36 Nawet najbliżsi staną się wrogami! Kto kocha ojca lub matkę bardziej niż Mnie, nie jesteś Mnie godny. I kto kocha syna lub córkę bardziej niż Mnie, nie jest Mnie godny. 38 Kto nie bierze swojego krzyża i nie idzie ze Mną, nie jest Mnie godny. 39 Kto zabiega o swoje życie, utraci je. Lecz ten, kto poświęci życie dla Mnie, odnajdzie je. 40 Kto was przyjmuje, Mnie przyjmuje. A kto Mnie przyjmuje, przyjmuje Ojca, który Mnie posłał. 41 Kto przyjmuje proroka—dlatego, że jest on prorokiem—otrzyma nagrodę należną prorokowi. Kto przyjmuje prawego człowieka—dlatego, że jest on prawy—otrzyma nagrodę należną prawemu człowiekowi. 42 Nawet jeśli ktoś poda kubek wody najmniejszemu z moich uczniów—właśnie dlatego, że jest on moim uczniem—zapewniam was: nie ominie go nagroda!

11 Gdy Jezus zakończył wydawanie polecień dwunastu uczniom, udał się do okolicznych miast, aby tam nauczać. 2 Jan Chrzciciel, będąc w więzieniu, usłyszał o dokonaniach Mesjasza i posłał do Niego swoich uczniów 3 z pytaniem: „Czy to Ty jesteś spodziewanym Mesjaszem, czy też mamy oczekwać kogoś innego?”. 4 —Wracajcie do Jana—rzekł im Jezus—i powiedziecie o tym, co widzicie i słyszycie: 5 niewidomi widzą, kalecy chodzą, trędowaci odzyskują zdrowie, głusi słyszą, umarli powracają do życia, ubogim głoszona jest dobra nowina. 6 Szczęśliwy jest ten, kto nie straci wiary we Mnie. 7 Gdy oni odeszli, Jezus zaczął mówić do tłumu o Janie: —Kogo chcieliście zobaczyć, idąc na pustynię? Kogoś chwiejnego jak trzcinę na wietrze? 8 Kogo przyszliście obejrzeć? Dobrze ubranego człowieka? Tacy mieszkają w królewskich pałacach, nie na pustyni. 9 A może proroka się spodziewaliście? Zapewniam was, że Jan to nawet ktoś większy niż prorok. 10 To o nim mówi Pismo: „Oto wysyłam przed Tobą mojego posłańca, który przygotuje dla Ciebie drogę”. 11 Zapewniam was:

7

Mateusza

Nie urodził się na ziemi człowiek większy od Jana —Czy nie czytaście, co zrobił król Dawid, gdy wraz z Chrzciciela. A jednak najmniejszy obywatel królestwa towarzyszami podróży poczuł głód?—odpowiedział niebieskiego jest większy od niego! 12 Od czasu im Jezus. 4 —Wszedł do świątyni i wziął dla pojawienia się Jana, aż do teraz, wielu ludzi usilnie siebie oraz swoich towarzyszy poświęcony chleb, stara się dostać do królestwa niebieskiego. 13 Księgi który wolno było jeść tylko kapłanom. 5 Czy nie Prawa i proroków zapowiadały co ma się wydarzyć aż czytaście w Prawie Mojzesza, że kapłani, pracujący do nadejścia Jana. 14 Możecie się zgodzić lub nie, ale w szabat w świątyni, łamią nakaz odpoczynku, a to właśnie on jest zapowiedzianym Eliaszem. 15 Kto mimo to są niewinni? 6 Mówię wam: Macie tu do ma uszy do słuchania, niech słucha uważnie! 16 Do czynienia z czymś ważniejszym niż świątynia! 7 kogo można porównać to pokolenie?—kontynuował Gdybyście wiedzieli, co znaczą słowa: „Pragnę waszej Jezus. —Do bawiących się na placu dzieci, które miłości, a nie ofiar”, wówczas nie potępielibyście narzekają na rówieśników: 17 „Graliśmy wam wesołą niewinnych. 8 Ja, Syn Człowieczy, mam władzę nad melodię, a nie tańczyście. Zagraliśmy smutną, a nie szabatem. 9 Następnie udał się stamtąd do synagogi. płakaliście”. 18 Gdy pojawił się Jan Chrzciciel, nie pił 10 Znajdował się tam człowiek ze sparalizowaną winą i powstrzymywał się od posiłków. Powiedzieli ręką, faryzeusze zapytali więc Jezusa: —Czy taką więc: „Jest zniewolony przez demona”. 19 Gdy Ja, pracę, jak uzdrawianie, również można wykonywać w Syn Człowieczy, jem i piję—mówią: „Co za żarłok szabat?—szukali bowiem pretekstu do oskarżenia i pijak, przyjaciel poborców podatkowych i innych Go. 11 —Czy jeśli ktoś z waszych owiec wpadłaby w grzeszników!”. No cóż, mądrość poznaje się po szabat do dołu, to nie wyciągnęlibyście jej?—zapytał wypływających z niej czynach. 20 Wtedy zaczął Jezus. 12 —O ile bardziej cenny jest człowiek! czynić wyrzuty miastom, w których dokonał najwięcej. Oczywiście, że w szabat wolno czynić добро. 13 cudów, że mimo to się nie opamiętały. 21 —Marny —Wyciągnij rękę!—zwrócił się do chorego. Ten wasz los, Korozain i Betsaido! Gdyby cuda, których u posłuchał i natychmiast jego ręka stała się również was dokonałem, wydarzyły się w zepsutym Tyrze i zdrowa jak druga. 14 Wtedy faryzeusze odeszli i Sydonie, ich mieszkańców już dawno by się opamiętali, zaczęli się naradzać, jak Go zabić. 15 On jednak siedząc w worze pokutnym i popiele. 22 Wiedzieć, że poznali ich plany i opuścił synagogę. Tłum podążył w dniu sądu Tyrowi i Sydonowi będzie lżej niż wam! za Nim i wszyscy chorzy zostali uzdrawieni. 16 23 A ty, Kafarnaum? Chcesz być wywyższone aż do Zabronił im jednak opowiadać o tym innym. 17 W nieba? Upadniesz aż do piekła! Gdyby cuda, które ten sposób spełniło się proroctwo Izajasza: 18 „To się tu wydarzyły, działały się w Sodomie, przetrwały jest mój Śluga, którego wybrałem, mój ukochany, w do dziś. (Hades g86) 24 Wiedz zatem: W dniu sądu którym mam upodobanie! Dam Mu swojego Ducha, Sodomie będzie lżej niż tobie! 25 Następnie Jezus by sądził narody. 19 Nie będzie się sprzeczał ani modlił się: „Uwielbiam Cię, Ojcie, Panie nieba i ziemi! krzyżał, nikt nie usłyszy Jego podniesionego głosu. Ukryłeś bowiem swoją prawdę przed miedrcami i 20 On nie dołamie nawet nadłamanej trzciny ani zwarcami, a objawiłeś ją prostym ludziom. 26 Tego nie zgasi wątłego płomyska. Zwycięsko przeprowadzi właśnie pragnąłeś”. 27 —Ojciec powierzył Mi całą swój sąd, 21 a Jego imię będzie źródłem nadziei prawdę—wyjaśniał Jezus zebranym. —Nikt nie zna dla narodów”. 22 Przyprowadzono wtedy do Jezusa Syna, tylko Ojciec. I nikt nie zna Ojca, tylko Syn człowieka niemego i ślepego—zniewolonego przez oraz ten, komu On zechce Go objawić. 28 Przyjdzie demon. Jezus uzdrowił go, przywracając mu wzrok i do Mnie wy wszyscy, którzy jesteście zmęczeni i mowę, 23 a cały tłum wpadł w podziw, mówiąc: —Czyż przeciążeni, a ja zapewnię wam odpoczynek! 29 On nie jest Mesjaszem, potomkiem króla Dawida? Weźcie na siebie moje jarzmo i uczcie się ode 24 Gdy faryzeusze dowiedzieli się o tym cudzie, Mnie, bo jestem łagodny i pokorny—a wasze dusze stwierdzili: —Wypędza demony, bo Belzebub, władcę odetchną. 30 Moje jarzmo jest wygodne, a mój ciężar demonów, mu w tym pomaga. 25 —Każde królestwo, które jest wewnętrznie skłonne, upadnie—odparł Jezus, znając ich myśli. —I żadne miasto ani dom nie przetrwają, jeśli panuje w nich niezgoda. 26 Jeśli szatan wypędza szatana, to zwalcza siebie samego. Jak więc jego królestwo może przetrwać? 27 Skoro ja wypędzam demony mocą Belzebuba, to dzięki komu robią to wasi synowie? To oni was

12 Pewnego razu, w szabat, Jezus szedł przez pole. Idący z Nim uczniowie poczuli głód. Zaczęli więc zrywać kłosy i jeść ziarno. 2 Zauważyli to oczywiście faryzeusze i oburzyli się: —Twoi uczniowie robią rzeczy niedozwolone w szabat! 3

osądzą! **28** Lecz jeśli wypędzam demony mocą Ducha zewnętrz domu czekała Jego matka i bracia. Chcieli z Bożego, znaczy to, że przyszło do was królestwo Boże. **29** Jak można wejść do domu siłacza i okraść go, jeśli się go najpierw nie obezwładni? Dopiero wtedy można zabrać jego rzeczy. **30** Kto nie jest po mojej stronie, jest przeciwko Mnie. A kto ze Mną, rzekł: —Oto moja matka i moi bracia! **31** Dlatego ostrzegam: Każdy grzech i bluźnierstwo mogą być przebaczone, lecz bluźnierstwo przeciwko Duchowi Świętemu nie będzie przebaczone! **32** Jeśli ktoś powiedziałby coś przeciwko Mnie, Synowi Człowieczemu, może otrzymać przebaczenie. Ale jeśli ktoś powiedziałby coś przeciwko Duchowi Świętemu, nie otrzyma przebaczenia ani w tym, ani w przyszłym życiu. (alio g165) **33** Albo uznajcie, że drzewo jest dobre—i wtedy daje dobry owoc, albo uznajcie, że jest złe—a wtedy i jego owoc jest zły. Drzewo rozpoznaje się przecież po owocach. **34** Jesteście podli! Zresztą jak wy, źli ludzie, możecie mówić coś dobrego? Przecież usta, gdy mówią, czerpią z serca. **35** Człowiek dobry wyciąga ze swojego skarbca dobre rzeczy, a człowiek zły—złe rzeczy. **36** Ostrzegam was: W dniu sądu ludzie zdadzą sprawę z każdego niepotrzebnego słowa, które wypowiedzieli. **37** Na podstawie dwóch własnych słów zostaniesz uniewinniony albo skazany! **38** Pewnego dnia kilku przywódców religijnych z ugrupowania faryzeuszy powiedziało do Jezusa: —Nauczycielu! Chcemy, abyś dokonał jakiegoś szczególnego cudu. **39** —To zle i niewierne Bogu pokolenie domaga się cudu! —odpowiedział Jezus. —Ale nie zobaczy go, z wyjątkiem znaku proroka Jonasza. **40** Tak jak Jonasz przebywał w brzuchu wielkiej ryby trzy dni i trzy noce, tak też Ja, Syn Człowieczy, pozostanę w ziemi trzy dni i trzy noce. **41** Mieszkańcy Niniwy podczas sądu wystąpią z oskarżeniem przeciw temu pokoleniu. Bo oni opamiętali się, słuchając Jonasa, a do was mówi ktoś o wiele większy niż on. **42** Również królowa Południa powstanie na sądzie i oskarżenie pokolenie. Ona przybyła z końca świata, by słuchać mądrości Salomona. Wy zaś macie przed sobą kogoś większego niż on. **43** Jezus kontynuował: —Gdy demon wyjdzie z człowieka, błaka się po pustkowach, szukając wytchnienia, ale go tam nie znajduje. **44** Wówczas mówi sobie: „Wróć do mojego domu, z którego wyszedłem”. Przychodzi więc i widzi, że dom nie jest zajęty, że jest wysprzątany i ozdobiony. **45** Przyprowadza więc ze sobą siedem innych, gorszych od siebie demonów i razem zamieszkują. A wtedy stan takiego człowieka jest o wiele gorszy niż na początku. Podobnie będzie i z tym złym pokoleniem. **46** Podczas gdy Jezus przemawiał do tłumu, na zewnątrz domu czekała Jego matka i bracia. Chcieli z Nim porozmawiać. **47** Ktoś powiadomił więc Jezusa: —Twoja matka i bracia czekają na zewnątrz i chcą z Tobą porozmawiać. **48** —Kto jest moją matką i moimi braćmi? —zapytał Jezus. **49** I wskazując na uczniów, i siostrą, i matką jest każdy, kto wypełnia wolę mojego Ojca w niebie.

13 Jeszcze tego samego dnia Jezus wyszedł z domu i usiadł nad jeziorem, z gdzie wkrótce zgromadziły się ogromne tłumy. Wsiadł więc do łodzi, a ludzie pozostały na brzegu. **2** Zaczął ich wtedy nauczać posługując się przypowieściami: —Pewien rolnik postanowił zasiać ziarno. **3** Gdy rozsiewał je na polu, niektóre nasiona upadły na udeptaną ścieżkę. Zaraz przyleciały ptaki i wydziobały je. **4** Inne upadły na cienką warstwę gleby, pod którą była skała. **5** Te, choć szybko wyrosły, wkrótce zwiędły w słonecznym upale i zginęły, ponieważ w płytkej glebie ich korzenie nie znalazły dosyć wody. **6** Jeszcze inne upadły między chwasty i niebawem zostały przez nie zagłuszone. **7** Niektóre jednak trafiły na dobrą glebę i dały po sto, sześćdziesiąt lub trzydziestu ziaren plonu. **8** Kto ma uszy do słuchania, niech słucha uważnie! **9** Uczniowie podeszli do Jezusa i zapytali: —Dlaczego nauczasz ludzi poprzez przypowieści? **10** —Wam dano zrozumieć tajemnice dotyczące królestwa niebieskiego—wyjaśnił. **11** —Kto ma Bożą mądrość, otrzyma jej więcej i będzie optymalnie ją wykorzystywał. **12** —Kto ma odrobinę, którą posiada. **13** Mówię do nich poprzez przypowieści, bo choć widzą i słyszą, niczego nie zrozumieją. **14** Wypełnia się więc na nich proroctwo Izajasza: „Będziecie słuchać, lecz nie zrozumiecie, będziecie patrzeć, lecz nie zobaczyć. **15** Ludzie ci mają twarde serca, zapchanie uszy i zmrużone oczy —nic nie widzą, nic nie słyszą i niczego nie zrozumieją. Dlatego nie chcą się opamiętać i zostać przeze Mnie uzdrawieni”. **16** Bóg was ogromnie wyróżnił, pozwalając wam to wszystko widzieć i słyszeć—kontynuował Jezus. **17** Zapewniam was, że w przeszłości wielu proroków i innych ludzi kochających Boga pragnęło zobaczyć i usłyszeć to, co wy, ale nie mogli. **18** Teraz poznajcie znaczenie przypowieści o siewcy. **19** Gdy ktoś słucha słów o królestwie i nie zrozumie ich, przychodzi do niego szatan i wykrada to, co zapadło w jego sercu. Tak jest z ziarnem posianym na udeptanej ścieżce. **20** Ziarno na gruncie skalistym oznacza tego, kto słucha i z radością przyjmuje słowo. **21** Brak mu jednak mocnych korzeni.

Jest niestały i w obliczu trudności lub prześladowań z powodu słowa załamuje się. **22** Ziarnem posianym wśród chwastów jest człowiek, który słucha słowa, ale zmartwienia i pogoń za bogactwem zagłusza je, tak że nie przynosi ono w jego życiu żadnego plonu. **(aiōn g165)** **23** Dobra gleba natomiast to człowiek, który słucha słowa, rozumie je i wydaje obfity plon: sto, sześćdziesiąt lub trzydzięci razy większy. **24** Potem niebieskie podobne jest również do kolekcjonera Jezus przedstawił kolejną przypowieść: —Królestwo niebieskie podobne jest do człowieka, który posia³ perłę, poszedł sprzedać cały majątek i kupi³ ją. **25** Lecz gdy wszyscy spali, zakradł się jego wróg i między pszenicę posia³ chwasty. **26** Gdy nasiona wzeszły i zaczęły pojawiać się kłosy, wyrosły także chwasty. **27** Wówczas przyszli do właściciela pracownicy i powiedzieli: „Czy nie poszli i usunęli chwasty?” —zapytali pracownicy. „**28** „Musiał to zrobić mój nieprzyjaciel!” —wyjaśnił. „Czy więc chcesz, abyśmy w ogień, gdzie będzie lament i rozpacz. **29** „Nie” —odpowiedział —„Przypadkiem moglibyście Jezus powyrywać zboże. **30** Niech rosną razem aż do znawca Pism, który staje się uczniem królestwa żniw, a wtedy powiem żniwiarzom: Zbierzcie najpierw niebios, jest podobny do bogatego właściciela. chwasty —w wiązki przeznaczone do spalenia, a pszenicę zwieźcie do magazynów”. **31** Jeszcze i nowe kosztowności. **32** Mimo że jest ono chyba najmniejsze ze wszystkich nasion, wyrasta na krzew zaliczany do największych, a na jego rozłożystych gałęziach ptaki budują sobie gniazda. **33** Przedstawił im też taką przypowieść: —Królestwo niebieskie jest podobne do kwasu chlebowego, który kobieta zmieszała całym workiem mąki i który przeniknął całe ciasto. **34** Cokolwiek Jezus mówił do tłumów, posługiwał się przypowieściami. Inaczej nie nauczał. **35** W ten sposób miały się wypełnić słowa proroka: „Będę nauczać w przypowieściach, opowiem o tajemnicach ukrytych od początku świata”. **36** Potem opuścił zebraznych i udał się do domu. Wówczas uczniowie podeszli do Niego, prosząc: —Wyjaśnij nam przypowieść o chwastach na polu. **37** —Siejącym dobre ziarno jestem Ja, Syn Człowieczy —odpowiedział Jezus. **38** —Polem jest świat, a dobre ziarno to ci, którzy należą do królestwa. Chwasty to ci, którzy należą do diabła, **39** a nieprzyjacielem, który je posia³, jest sam diabeł. Żniwa to koniec świata, a żniwiarze to aniołowie. **(aiōn g165)** **40** Koniec czasów podobny będzie do zbioru i spalenia chwastów. **(aiōn g165)** **41** Ja, Syn Człowieczy, wyśle wtedy swoich aniołów —a oni usuną z królestwa tych, którzy czynili зло i prowadzili do zła innych. **42** Wrzucą ich do rozpalonego pieca. Tam będzie lament i rozpacz. **43** A ludzie prawi zabłysną jak słońce w królestwie swojego Ojca. Kto ma uszy do słuchania, niech słucha uważnie! **44** Królestwo niebieskie podobne jest do skarbu znalezionej na polu —mówił Jezus. —Ten, kto go na polu dobre ziarno. **45** Królestwo niebieskie można również porównać do sieci rzuconej w morze, w którą wpadają różne ryby. **46** Gdy już się napełni, wyciąga się ją, na perłę, poszedł sprzedać cały majątek i kupi³ ją. **47** Królestwo niebieskie można również porównać do sieci rzuconej w morze, w którą wpadają różne ryby. **48** Gdy ju¿ się napełni, wyciąga się ją, na się kłosy, wyrosły także chwasty. **49** Podobnie będzie przy posia³em dobrego ziarna? Skąd w takim razie na końcu czasów —aniołowie oddzielą ludzi złych od polu wzięły się chwasty?”. **50** „Musiał to zrobić mój nieprzyjaciel!” —wyjaśnił. „Czy więc chcesz, abyśmy w ogień, gdzie będzie lament i rozpacz. **51** Czy poszli i usunęli chwasty?” —zapytali pracownicy. „**52** „Nie” —odpowiedział —„Przypadkiem moglibyście Jezus kontynuował: —Ka¿dy przywódcy religijny, powyrywać zboże. **53** Gdy Jezus skończył tam inną przypowieść opowiedział im Jezus: —Królestwo niebieskie jest podobne do ziarna gorczycy, które rolnik zasia³ na polu. **54** Nauczać, powrócił w rodzinne strony i przemawiał tamtejszej synagodze. A słuchający ze zdumieniem powtarzali: —Skąd u niego taka mądrość i moc? **55** Przecież jest synem cieśli! Znamy dobrze jego matkę, Marię, i braci: Jakuba, Józefa, Szymona i Judę. **56** Przecież i jego siostry tu są?! Skąd się więc u niego to wszystko wzięło? **57** I nie mogli się z tym pogodzić. Wtedy Jezus powiedział: —Prorok może cieszyć się poważaniem wszędzie, z wyjątkiem swojego miasta i rodziny. **58** I z powodu ich niewiary nie dokonał tam wielu cudów.

14 Gdy Herod, zarządca prowincji, usłyszał wieści o Jezusie, rzekł do swoich dworzan: **2** —To musi być zmartwychwstały Jan Chrzciciel. Dlatego potrafi czynić takie cuda. **3** Wcześniej bowiem to właśnie on kaza³ aresztować i uwiezić Jana. A stało się to z powodu Herodiady, żony jego brata Filipa. **4** Jan bowiem ciągle mu wypominał: „Nie wolno ci żyć z żoną swojego brata!”. **5** Herod postanowi³ zabić Jana, bał się jednak tłumów, które uważały go za proraka. **6** Zdarzyło się, że podczas uczty urodzinowej Heroda wystąpiła córka Herodiady, a jej taniec bardzo mu się spodobał. **7** I uroczyście przyrzekł spełnić każde jej życzenie. **8** Namówiona przez matkę, dziewczyna poprosi³a: —Daj mi na tacy głowę Jana Chrzciciela. **9** Zasmuci³o to króla,

lecz ze względu na przysięgę złożoną w obecności Jego przybyciu. Przyprowadzono do Niego wszystkich gości rozkazały spełnić tę prośbę. **10** Ścieńo więc Jana chorych **36** i proszono Go, aby pozwolił im przynajmniej w więzieniu, **11** a jego głowę przyniesiono na tacy dziewczynie, ona zaś oddała ją matce. **12** Uczniowie Jana zabrali jego ciało, pogrzebali je i powiadomili o wszystkim Jezusa. **13** Na wieść o tym Jezus odpłynął łodzią w odludne miejsce. Chciał być sam. Ludzie wypatrzyli Go jednak i z różnych miasteczek podążały za Nim pieszo. **14** Wychodząc więc z łodzi, Jezus znów zastał tłumy ludzi. Poruszony współczuciem uzdrowił wszystkich obecnych tam chorych. **15** Pod wieczór uczniowie zwróciли się do Niego: —Każ ludziom rozejść się do pobliskich wiosek i osad. Niech sobie kupią coś do jedzenia, bo na tym pustkowiu nie ma żywności, a robi się już późno. **16** —Nie muszą odchodzić. —odparł Jezus—Wy dajcie im jeść! **17** —Ale co?!—wykrzyknęli. —Nic nie mamy! Tylko pięć chlebów i dwie ryby! **18** —Przynieście je więc tutaj—powiedział. **19** Polecił ludziom usiąść na trawie, a sam wziął pięć chlebów i dwie ryby. Spojrzał w niebo, podziękował Bogu i podzielił chleb. Podał go uczniom, a oni ludziom. **20** W ten sposób wszyscy najedli się do syta i zebrano jeszcze dwanaście pełnych koszy resztek, **21** choć w posiłku tym brało udział około pięciu tysięcy samych tylko mężczyzn—nie licząc kobiet i dzieci. **22** Zaraz potem Jezus nakazał uczniom, aby przeprowadili się łodzią na drugą stronę jeziora, dokąd On sam miał przybyć później. Chciał bowiem pozostać na miejscu do czasu, aż ludzie rozeją się do domów. **23** Gdy wszyscy już odeszli, wszedł na wzgórze, aby się modlić. Zapadł zmrok i Jezus był zupełnie sam. **24** Tymczasem łódź uczniów była już daleko od brzegu. Miotaly nią fale, bo wiatr był przeciwny. **25** Około trzeciej nad ranem poszedł więc do nich po wodzie. **26** Przerażeni uczniowie, widząc że idzie po wodzie, krzyknęli: —To duch! **27** —Spokojnie! Nie bójcie się, to Ja!—szybko odrzekł Jezus. **28** —Panie, jeśli to naprawdę Ty, każ mi przyjść do siebie po wodzie—zawołał w odpowiedzi Piotr. **29** —Dobrze, chodź!—rzekł. Piotr wyszedł z łodzi, zaczął iść po wodzie i zbliżył się do Jezusa. **30** Lecz gdy poczuł silne uderzenie wiatru, przestraszył się i zaczął tonąć. —Panie, ratuj mnie!—krzyczał. **31** Jezus natychmiast wyciągnął do niego rękę i wydobył go z wody. —Gdzie jest twoja wiara? Dlaczego zwałałeś się?—zapytał Piotra. **32** Gdy weszli do łodzi, wiatr nagle ucichł. **33** Wtedy uczniowie padli przed Jezusem na twarz. —Naprawdę jesteś Synem Boga!—wyznali. **34** Niebabem przypłynęły do kraju Genezaret. **35** Tamtejsi mieszkańcy rozpoznali Jezusa i po całej okolicy rozeszła się wiadomość o Jego przybyciu. Przyprowadzono do Niego wszystkich chorych **36** i proszono Go, aby pozwolił im przynajmniej dotknąć swojego płaszczu. A wszyscy, którzy Go dotknęli, odzyskali zdrowie.

15 Kilku faryzeuszy i przywódców religijnych, przybyłych z Jerozolimy, zwróciło się wtedy do Jezusa z pytaniem: **2** —Dlaczego Twoi uczniowie nie przestrzegają naszych odwiecznych zwyczajów i nie dokonują obrzędu obmycia rąk przed jedzeniem? **3** —A dlaczego wy, w imię własnych tradycji, łamiecie nakazy Boga?—zapytał Jezus. **4** —Bóg przecież powiedział: „Szanuj rodziców” oraz „Kto zniewala ojca lub matkę, musi umrzeć”. **5** Lecz wy twierdzicie, że jeśli ktoś powie ojcu lub matce: „Niestety, nie mogę was pomóc, bo przecież to, co miałem dla was, oddałem w darze Bogu do Jego świątyni”— **6** nie musi się o nich troszczyć. W ten sposób wasza tradycja unieważnia Boży nakaz. **7** Obludnicy! Dobrze was określił prorok Izajasz, mówiąc: **8** „Ludzie ci bardzo pięknie o Mnie mówią, ale w ich sercach nie ma miłości do Mnie. **9** Na próżno jednak oddają Mi cześć. Nauczają bowiem przykazań, które sami wymyślili.” **10** Następnie zawołał zgromadzonych i rzekł: —Słuchajcie uważnie i postarajcie się to zrozumieć: **11** Nie to, co wchodzi do ust, ale to, co z nich wychodzi, sprawia, że człowiek jest nieczysty. **12** —Czy wiesz, że Twoje słowa uraziły faryzeuszy?—powiedzieli Mu uczniowie. **13** —Każda roślina, której nie posadził mój Ojciec w niebie, zostanie usunięta. **14** Nie przejmujcie się nimi. To ślepi przewodnicy ślepych! A jeśli ślepy prowadzi ślepego, to obaj wpadną w dół. **15** —W wyjaśnij nam ten przykład o pokarmie—poprosił wtedy Piotr. **16** —Wy też jeszcze tego nie zrozumiecie?—zapytał Jezus. **17** —Nie wiecie, że wszystko, co się włącza do ust, trafia do żołądka, po czym zostaje wydalone? **18** Natomiast to, co wychodzi z ust, pochodzi z serca. I to właśnie zanieczyszczają człowieka. **19** Bo z serca pochodzą złe myśli, prowadzące do morderstw, niewierności małżeńskiej, rozwiałłości, kradzieży, kłamstw i pomówień. **20** To właśnie sprawia, że człowiek staje się nieczysty. Jedzenie nieumytnymi rękami nie ma tu nic do rzeczy. **21** Jezus opuścił tamte okolice i udał się na tereny Tyru i Sydonu. **22** Tam przyszła do Niego pewna kobieta pochodzenia kananejskiego, a więc należąca do pagan, których Żydzi mają w pogardzie. Z rozpaczą w głosie zawołała: —Panie, potomku króla Dawida, zmiluj się nade mną! Moją córkę opanował zły duch. **23** Lecz Jezus nie odpowiedział jej ani słowem. Uczniowie zaś namawiali Go: —Odpraw ja,

nie daje nam spokoju. 24 —Nie zostałem posłany faryzeuszy i saduceuszy—ostrzegł ich Jezus. 7 Ale do pogan—odezwał się Jezus do kobiety—ale do oni mówili między sobą: —No właśnie, zapomnieliśmy zagubionych owiec ze stada Izraela. 25 —Panie, chleba. 8 —Gdzie jest wasza wiara!—odezwał się pomóż mi!—nalegała kobieta i błagała Go na kolanach. Jezus, bo wiedział, o czym rozmawiają. —Czemu 26 —Nie jest dobrze odbierać chleb dzieciom i martwicie się o chleb? 9 Niczego nie zrozumieliście? rzucić szczeniętom—odrzekł Jezus. 27 —To prawda, Czy nie pamiętacie tych pięciu tysięcy ludzi, których Panie!—opowiedziała. —Jednak nawet psom trafiają nakarmilem pięcioma bochenkami chleba? Ile wtedy się kawałki, które spadną ze stołu ich właścicieli. zebrałście resztek? 10 A gdy siedmioma bochenkami 28 —Kobieto! Jak wielka jest twoja wiara!—zawołał nakarmilem cztery tysiące ludzi, to ile jeszcze Jezus. —Niech się stanie to, czego pragniesz I pozostało? 11 Nie rozumiecie, że nie mówię o natychmiast jej córka odzyskała zdrowie. 29 Wracając chlebie? Strzeżcie się kwasu faryzeuszy i saduceuszy. stamtąd, Jezus przyszedł nad Jeziorko Galilejskie, 12 Wtedy dotarło do nich, że nie mówi o kwasie wszedł na wzgórze i usiadł. 30 I znów ściągnęły chlebowym, ale o nauce faryzeuszy i saduceuszy. do Niego nieprzebrane tłumy ludzi, prowadzących 13 Po przybyciu na tereny Cezarei Filipowej Jezus ze sobą kulawych, niewidomych, głuchoniemych zadał uczniom następujące pytanie: —Za kogo Mnie, oraz innych niepełnosprawnych i chorych. Kładziono Syna Człowieczego, uważają ludzie? 14 —Jedni ich przed Jezusem, a On ich uzdrawiał. 31 Tłum sądzi, że jesteś Janem Chrzcicielem—odrzekli wpadł w podziw i wielbił Boga Izraela widząc jak ucznioniowe—inni, że Eliaszem, jeszcze inni, że głuchoniemi mówią, niepełnosprawni wracają do Jeremiaszem albo innym prorokiem. 15 —A wy? Za zdrowia, kulawi dobrze chodzą a niewidomi widzą, kogo Mnie uważacie?—zapytał ich wprost. 16 —Jesteś 32 Jezus zaś zwołał uczniów i rzekł: —Żał mi tych Mesjaszem, Synem żywego Boga—odpowiedział ludzi! Są tu od trzech dni i nie mają już nic do Szymon Piotr. 17 —Szczęśliwy jesteś Szymonie, jedzenia. Jeśli odesiąt stąd głodni, mogą zasłabnąć synu Jana—odrzekł mu Jezus—bo nie doszedłeś w drodze do domu. 33 —Skąd tu, na pustyni, do tego ludzkim rozumowaniem, ale objawił ci to weźmiemy tyle jedzenia?—spytały ucznioniowe. 34 —Mój Ojciec w niebie. 18 Dlatego mówię ci: Ty jesteś —A ile macie chleba?—zapytał Jezus. —Siedem Piotr—skała—i na tej skale zbuduję mój Kościół. A bochenków. Mamy też kilka ryb—odparli. 35 Wtedy bramy piekła nie powstrzymają go. (Hadēs g86) 19 I Jezus polecił ludziom, aby usiedli na ziemi. 36 Sam dam ci klucze do królestwa niebieskiego: Cokolwiek zaś wziął te siedem chlebów oraz ryby i podziękował postanowisz na ziemi, będzie postanowione w niebie. za nie Bogu. Następnie połamał je na kawałki i podał A co rozstrzygniesz na ziemi, i będzie rozstrzygnięte uczniom, a oni—ludziom. 37 I tak wszyscy najedli w niebie! 20 Nakazał jednak uczniom, by nikomu się do syta, a zebranymi reszkami napełniono aż nie mówili, że jest Mesjaszem. 21 Od tego czasu siedem koszy. 38 A nakarmionych zostało cztery Jezus zaczął wyraźnie mówić im, że musi pójść do tysiące samych tylko mężczyzn, nie licząc kobiet i Jerozolimy, że spotkają Go tam straszne cierpienia z dziećmi. 39 Potem Jezus rozesłał ludzi do domu, sam rąk starszych, najwyższych kapelanów i przywódców zaś wsiadł do łodzi i popłynął w okolice Magadanu. religijnych, że zostanie zabity, ale że trzeciego dnia zmartwychwstanie. 22 Wtedy Piotr wziął Go na bok i zaczął upominać: —Ależ Panie! Nie może Cię to spotkać! 23 —Precz, szatanie!—odrzekł Jezus, odwracając się. —Przeszkadzasz mi, bo patrzysz na to jedynie z ludzkiego punktu widzenia i nie jesteś w stanie zrozumieć Bożych planów. 24 Potem zwrócił się do uczniów: —Jeśli ktoś chce Mnie naśladować, niech przestanie myśleć wyłącznie o sobie. Niech weźmie swój krzyż i idzie ze Mną. 25 Jeśli ktoś chce wygrać życie, przegra je. Ale kto przegra życie ze wzgledu na Mnie, naprawdę je wygra. 26 Co z tego, że ktoś zdobędzie cały świat, jeśli po drodze zatraci życie? Czy dla człowieka istnieje coś cenniejszego niż on sam? 27 Ja, Syn Człowieczy, powróczę tu z aniołami, otoczony chwałą Ojca, i wtedy osiądę

16 Pewnego dnia przyszli do Jezusa faryzeusze i saduceusze. Chcąc wystawić Go na próbę, poprosili, by pokazał im jakiś nadzwyczajny znak na niebie. 2 —Gdy zapada wieczór—odparł Jezus—mówicie: Jutro będzie pogoda, bo niebo jest czerwone. 3 A z rana mówicie: Niebo jest czerwone i zachmurzone, będzie burza. Trafnie prognozujecie pogodę po wyglądzie nieba, ale znaków czasu nie potraficie rozpoznać! 4 To zle i niewierne Bogu pokolenie domaga się cudu. Ale nie zobaczy go—z wyjątkiem znaku proroka Jonasza. I zostawił ich samych. 5 Płynąc na drugi brzeg, uczniowie zorientowali się, że zapomnieli dokupić chleba. 6 —Bądźcie ostrożni i wystrzegajcie się kwasu

każdego na podstawie jego czynów. **28** Zapewniam was: Niektórzy z obecnych tu, jeszcze za swego życia zobaczą Mnie, Syna Człowieczego, nadchodzącego ze swoim królestwem.

17 Sześć dni później Jezus wziął ze sobą na szczyt pewnej góry Piotra, Jakuba i jego brata—Jana. Poza nimi nie było tam nikogo. **2** Nagle, na ich oczach, przemienił się: Jego twarz zajaśniała jak słońce, a Jego płaszcz stał się olśniewająco biały. **3** Potem zjawili się Elias i Mojżesz, którzy zaczęli z Nim rozmawiać. **4** —Panie, jak dobrze, że tu jesteśmy! —wykrzyknął Piotr do Jezusa. —Jeśli chcesz, zbuduję trzy szalasy: dla Ciebie, dla Mojżesza i dla Eliasza. **5** Ale zanim skończył mówić, otoczył ich jasny obłok, z którego rozległ się głos: —Oto mój ukochany Syn, moja największa radość. Słuchajcie Go! **6** Słysząc to, uczniowie z wielkim lękiem padli na twarz. **7** Jezus poszedł do nich, dotknął ich i powiedział: —Wstańcie, nie bójcie się! **8** Gdy się rozejrzeli, stwierdzili, że poza Jezusem nie ma już nikogo. **9** Schodząc z góry, Jezus nakazał im, aby do czasu Jego zmartwychwstania nikomu nie opowiadali o tym, co widzieli. **10** Wtedy uczniowi zapytali: —Dlaczego przywódcy religijni twierdzą, że przed przyjściem Mesjasza musi pojawić się Eliasz? **11** —Mają rację! —odparł Jezus. —Elias musi przyjść i wszystko przygotować. **12** Mówię wam jednak: On już przyszedł, ale nie rozpoznali go! Co więcej, haniebnie go potraktowali! Również i Mnie, Syna Człowieczego, czeka cierpienie z ich rąk. **13** Wtedy uczniowie zrozumieli, że Jezus mówił o Janie Chrzcicielu. **14** Gdy zeszli z góry, z czekającego już tłumu poszedł do Jezusa jakiś mężczyzna i padł na kolana. **15** —Panie, zmiłuj się nad moim synem! —powiedział. —Cierpi na epilepsję i bardzo się męczy. Często wpada w ogień lub w wodę. **16** Przyprowadziłem go do Twoich uczniów, ale nie mogli mu pomóc. **17** —Czemu wciąż nie dowierzacie i jesteście tak przewrotni? —zwrócił się do nich Jezus. —Jak długo jeszcze muszę być z wami, żebyście wreszcie uwierzyli? Przyprowadźcie tu chłopca! **18** I Jezus rozkazał demonowi, a ten opuścił chłopca, który w tej samej chwili odzyskał zdrowie. **19** Później, gdy Jezus był sam na sam z uczniami, zapytali Go: —Dlaczego my nie mogliśmy wypędzić tego demona? **20** —Z powodu waszej małej wiary! —odrzekł Jezus. —Zapewniam was: Gdybyście mieli wiarę choćby jak ziarnko gorczycy, moglibyście rozkazać tej górze: „Przesuń się gdzieś indziej!” i zrobiłaby to. Nie byłoby dla was rzeczy niemożliwych. **21** Takiego rodzaju złych duchów nie uda się wypędzić bez modlitwy i

powstrzymywania się od posiłków. **22** Pewnego dnia, gdy przebywali jeszcze w Galilei, Jezus powiedział: —Ja, Syn Człowieczy, zostanę wkrótce wydany w ręce ludzi, **23** którzy Mnie zabiją, ale trzeciego dnia zmartwychwstanę. Słowa te napełniły uczniów wielkim smutkiem. **24** Gdy przybyli do Kafarnaum, podeszli do Piotra poborcy składki świątynnej i zapytali: —Czy wasz Nauczyciel nie płaci składki na rzecz świątyni? **25** —Oczywiście, że płaci! —odparł Piotr. Następnie poszedł do domu, ale zanim jeszcze zdążył cokolwiek powiedzieć, Jezus zapytał go: —Jak sądzisz, Piotrze, od kogo władcy ściagają podatki i daniny: od własnych obywateli czy od obcych? **26** —Od obcych! —odparł Piotr. —A zatem obywatele są z nich zwolnieni! —rzekł Jezus. **27** —Aby jednak nikogo nie urazić, idź nad jeziorem i zarzuć wędkę. W pysku pierwszej złapanej ryby znajdziesz monetę. Weź ją i zapłać składkę za nas obu.

18 W tym samym czasie uczniowie zwrócili się do Jezusa z pytaniem: —Kto z nas będzie najważniejszy w królestwie niebos? **2** Jezus zwołał jakieś dziecko, postawił je pośrodku **3** i powiedział: —Zapewniam was, że jeśli się nie nawrócicie i nie staniecie się jak dzieci, nie wejdziecie do królestwa niebieskiego. **4** Największy w nim będzie ten, kto stanie się jak to małe dziecko. **5** A każdy, kto przyjmie nawet takie małe dziecko ze względu na Mnie, ten Mnie przyjmie. **6** Lecz jeśli z czystego powodu upadnie choćby jeden z najmniejszych moich uczniów, to lepiej byłoby, aby takiemu człowiekowi przywiązano do szyszki kamień młynski i utopiono go w morzu. **7** Zepsucie jest nieszczęściem świata! Musi ono nadejść, ale marny los człowieka, który nakłania innych do grzechu. **8** Jeśli więc twoja własna ręka albo nogi skłania cię do grzechu, odetnij ją i wyrzuć! Lepiej kalekim wejść do nieba, niż mając obie ręce i nogi zostać wrzuconym do piekła. (*aiōnios g166, questioned*) **9** A jeśli twoje oko skłania cię do grzechu, wylup je i wyrzuć! Lepiej z jednym okiem wejść do nieba niż z dwoma zostać wrzuconym do piekła. (*Geenna g1067*) **10** Uważajcie, aby nie zlekceważyć nikogo z tych najmniejszych! Wiedziecie, że ich aniołowie stoją w niebie w pobliżu mego Ojca. **11** Ja, Syn Człowieczy, przyszedłem ocalić tych, którzy byli zgubieni. **12** Zastańowcie się! Jeśli ktoś ma sto owiec i zgubi mu się jedna, czy nie zostawia pozostałych dziewięćdziesięciu dziewięciu i nie wyrusza szukać zagubionej? **13** A gdy ją znajdzie, to zapewniam was, że cieszy się tą jedną bardziej niż dziewięćdziesiątoma dziewięcioma, które nie zginęły! **14** Podobnie Ojciec wasz w niebie nie chce, aby zginał

choć jeden z tych najmniejszych. **15** Gdy inny wierzący a On uzdrawiał chorych. **3** Zjawili się tam także zgrzeszy—kontynuował Jezus—idź do niego i w faryzeusze i—chcąc Go sprowokować do jakiejś cztery oczy upomnij go. Jeśli cię posłucha, odzyskałeś niefortunnej wypowiedzi—zapytali: —Czy zezwalasz go! **16** A jeśli cię nie posłucha, weź ze sobą jeszcze na rozwody z dowolnego powodu? **4** —Czyżbyście jednego lub dwóch świadków, aby mogli poświadczyc nie czytali w Piśmie, że na początku „Bóg stworzył jak się przedstawiła sprawa. **17** Jeśli również ich mężczyznę i kobietę?—odrzekł Jezus. **5** —Bóg nie posłucha, przedstaw to kościołowi. A jeżeli nie powiedział również: „Dlatego mężczyzna opuści usłucha nawet kościoła, traktuj go jak niewierzącego. rodziców i łączy się z żoną, tak że ci dwoje staną się **18** Zapewniam was: Cokoliek postanowicie na jednym ciałem”. **6** Nie są więc już dwógiem ludzi, lecz ziemii, będzie postanowione w niebie, i cokoliek jednym ciałem! Niech człowiek nie rozdziela tego, co rozstrzygniecie na ziemi, zostanie rozstrzygnięte złączył sam Bóg! **7** —Dlaczego więc Mojżesz nakazał w niebie. **19** Jeszcze raz was zapewniam: Jeśli wręczyć żonie dokument rozwodowy i odprawić dwaj z was, tu na ziemi, jednomyslnie będą się ja?—kontynuowali. **8** —Mojżesz pozwolił wam na o coś modlić, mój Ojciec w niebie spełni ich rozwód tylko z powodu waszych zatwardziały prośbę. **20** Gdy dwóch albo trzech zbierze się serc—odparł Jezus. —Ale nie taki był Boży zamiar. **9** w Moim imieniu, Ja będę wśród nich. **21** Wtedy Dlatego mówię wam: Jeśli ktoś rozwodzi się żoną, zapytał Go Piotr: —Panie, ile razy mam wybaczyć (z wyjątkiem przypadku rozwiązłości seksualnej) przyjacielowi, jeśli w czymś zawini? Czy wystarczy, i poślubia inną kobietę, dopuszcza się grzechu gdy zrobię to siedem razy? **22** —Nie siedem, lecz niewierności małżeńskiej. **10** Na to uczniowie rzekli do siedemdziesiąt razy siedem!—odpowiedział Jezus. **23** Jezusa: —Jeśli sprawa wygląda aż tak poważnie, to —Królestwo niebieskie można porównać do władcy, nie warto się żenić! **11** —Nie wszyscy mogą pozostać który postanowił rozliczyć się ze sługami. **24** W trakcie samotni—rzekł Jezus—tylko ci, którzy mają taki dar. **12** kontroli przyprowadzono do niego dłużnika, winnego Niektoří są samotni, bo od urodzenia są niezdolni do mu sto milionów. **25** A ponieważ nie był w stanie oddać małżeństwa. Inni pozostają samotni, bo ludzie uczynili długu, władca kazal go sprzedać w niewolę razem ich niezdolnymi do tego. A jeszcze inni decydują się z żoną, dziećmi i wszystkim, co posiadał. **26** Lecz żyć samotnie ze względu na królestwo niebieskie. Kto on padł przed nim na twarz i błagał: „Panie, okaź mi może, niech stara się to pojąć. **13** Przyprowadzano trochę cierpliwości, a wszystko spląca!”. **27** Wówczas też do Jezusa dzieci, aby je pobłogosławili i modliły się władca zlitował się nad sługa, umorzył mu cały dług o nie. Uczniowie jednak odsuwali je, nie chcąc, aby i puścił go wolno. **28** On zaś po drodze odszukał Mu przeszkadzały. **14** Ale Jezus powiedział: —Nie współpracownika, który był mu winien równowartość zabraniając dzieciom przychodzić do Mnie, gdyż dniówki. Chwycił go za gardło i zawała: „Oddaj, do takich jak one należy królestwo niebieskie. **15** coś winien!”. **29** Współpracownik upadł przed nim i Powiedział do Jezusa jakaś człowiek i **30** Ale ten nie chciał czekać. Kazał go wracić do zapytał: —Nauczycielu, co dobrego mam uczynić, aby więzienia, aż do czasu spłacenia dlu. **31** Zobaczyli otrzymać życie wieczne? (aiōnios g166) **17** —Dlaczego to kolezby tego biedaka i bardzo się zmartwili. Poszli pytasz Mnie o dobro? Naprawdę dobry jest tylko Bóg. do władcy i zdali mu ze wszystkiego relację. **32** Jeśli chcesz otrzymać życie wieczne, wypełnij Jego Ten, gdy to usłyszał, wezwał do siebie pierwszego przykazania. **18** —Ale które?—zapytał rozmówca. slugę i powiedział: „Ty ląjdaku! Umorzyłem ci cały —„Nie zabijaj, bądź wierny w małżeństwie, nie kradnij, dług, bo mnie o to błagałeś. **33** Czy więc i ty nie nie składaj fałszywych zeznań, **19** szanuj rodziców!” mogłeś zlitować się nad twoim dłużnikiem—jak ja oraz „Kochaj innych ludzi jak samego siebie!”—odrzekł nad tobą?”. **34** I rozniewany wracił go do więzienia, Jezus. **20** —Nigdy nie przekroczyłem żadnego z gdzie miał pozostać do czasu spłacenia całego dlu. nich—odparł młody człowiek. —Czego jeszcze mi **35** Tak właśnie mój Ojciec w niebie postąpi z wami, brakuje? **21** —Jeśli chcesz być doskonały—rzekł jeśli z całego serca nie będziecie przebaczać swoim Jezus—idź, sprzedaj swój majątek, a pieniądze rozdaj przyjaciolom.

19 Gdy Jezus skończył nauczanie, opuścił Galileę i skierował się do Judei na tereny leżące po drugiej stronie Jordanku. **2** Podążały za Nim tłumy,

24 Łatwiej wielbłodowi przejść przez ucho od igły, niż liczyć, a inni, teraz uznawani za najmniejszych, będą bogatemu człowiekowi wejść do królestwa Bożego. **25** Słowa te poważnie zastanowiły uczniów: —Kto więc może być zbawiony?—pytali. **26** Jezus spojrzał się w Jerozolimie, Ja, Syn Człowieczy, zostanę na nich i rzekł: —To przekracza ludzkie możliwości, schwytany i postawiony przed najwyższymi kapłanami ale dla Boga wszystko jest możliwe. **27** —My i przywódcami religijnymi, którzy skażą Mnie na zostawiłyśmy wszystko i poszliśmy za Tobą—odezwał śmierć i wydadzą w ręce Rzymian, aby Mnie zabili. **19** się Piotr. —Co więc z nami będzie? **28** —Zapewniam Będą śmiać się ze Mnie i pluć na Mnie; ubiczują Mnie was—odpowiedział Jezus—że w przyszłym świecie, i zabiją. Lecz po trzech dniach powróczę do życia. gdy Ja, Syn Człowieczy, zasiądę na tronie chwały, **29** A każdy, kto z miłości do Mnie pozostawi dom, braci, siostry, ojca, matkę, żonę, dzieci albo posiadłości, otrzyma w zamian sto razy tyle i odziedziczy życie wieczne w przyszłym świecie. (aiōnios g166) **30** Wtedy wielu ludzi, obecnie uznawanych za wielkich, przestanie się liczyć, a inni, teraz uznawani za najmniejszych, będą wielkimi.

20 Jezus kontynuował: —Królestwo niebieskie podobne jest do właściciela winnicy, który o świecie wyszedł z domu, by zatrudnić ludzi do pracy. **2** Uzgodnił z nimi dniówkę i wysłał na pole. **3** Gdy wyszedł o dziewczątę, zobaczył na rynku innych ludzi bez pracy. **4** „Idźcie pracować w mojej winnicy”, powiedział. „Uczciwie was zapłacie”. **5** Poszli więc pracować. Właściciel zrobił to samo około dwunastej i trzeciej po południu. **6** Gdy wychodził około piątej, spotkał kolejnych ludzi i zapytał: „Czemu staliście tu bezczynnie cały dzień?”. **7** „Ponieważ nikt nas nie zatrudnił” —odpowiedzieli. „No to idźcie szybko do mojej winnicy!”. **8** Wieczorem właściciel powiedział zarządcy: „Zwolaj pracowników i wypłać im należność —zaczynając od tych ostatnich, a kończąc na pierwszych”. **9** Podeszli więc ci, którzy przyszli o piątej, i dostali całą dniówkę. **10** Gdy przyszła kolej na pierwszych zatrudnionych, spodziewali się, że dostaną więcej. Ale oni również otrzymali dniówkę. **11** Wzięli pieniądze, ale robili właścicielowi wymówki: **12** „Jak to? Ci ostatni pracowali tylko godzinę, a dałeś im tyle samo co nam, którzy przez cały dzień ciężko pracowaliśmy w upale!”. **13** „Przyjacielu, przecież cię nie skrzywdziłem” —zwrócił się do jednego z nich właściciel. „Czy nie umówiliśmy się na dniówkę? **14** Weź swoje pieniądze i wracaj do domu! Chcę temu ostatniemu pracownikowi dać tyle samo, co tobie. **15** Czy nie mam prawa wydawać swoich pieniędzy tak, jak chcę? Nie podoba ci się, że jestem dobry?”. **16** W przyszłym świecie będzie podobnie. Wielu ludzi, obecnie uznawanych za wielkich, przestanie się

wielkimi. **17** W drodze do Jerozolimy Jezus wziął na bok Dwunastu i powiedział im: **18** —Gdy znajdziemy się w Jerozolimie, Ja, Syn Człowieczy, zostanę na nich i rzekł: —To przekracza ludzkie możliwości, schwytany i postawiony przed najwyższymi kapłanami synami (Jakubem i Janem). Pokloniła się i powiedziała, że ma do Niego pewną prośbę. **21** —Jaka to prośba? —zapytał. —Pozwól, by moi synowie zasiedli w Twoim królestwie tuż obok Ciebie —po prawej i lewej stronie. **22** —Nie wiecie, o co proscicie! —odrzekł Jezus. —Czy jesteście gotowi wypić mój „kielich cierpienia”? —Tak —odpowiedzieli bracia. **23** —Rzeczywiście, wypijecie ten kielich —kontynuował Jezus —ale nie mam prawa posadzić was na tronie obok siebie. Te miejsca są już rozdzielone przez mojego Ojca. **24** Gdy pozostały dziesięciu uczniów dowiedziało się o tej prośbie, oburzyli się na braci. **25** Wtedy Jezus zawołał wszystkich do siebie i powiedział: —Jak wiecie, wielcy tego świata nadużywają swojej władzy nad ludźmi. **26** Lecz wśród was powinno być inaczej. Jeśli ktoś z was chce być wielki, powinien stać się sługa. **27** A kto chce być największy ze wszystkich, musi stać się niewolnikiem wszystkich. **28** Przecież nawet Ja, Syn Człowieczy, nie przyszedłem po to, aby Mi służono, lecz aby służyć innym i złożyć własne życie jako okup za wielu ludzi. **29** Gdy wychodzili z Jerycha, za Jezusem ciągnął wielki tłum. **30** A przy drodze siedzieli dwaj niewidomi. Gdy usłyszeli, że zbliża się Jezus, zaczęli wołać: —Potomku króla Dawida, zmiłuj się nad nami! **31** —Cicho bądźcie! —krzyczeli na nich ludzie. Oni jednak tym głośniej wołali: —Pomóż nam, Panie, potomku Dawida! **32** Jezus zatrzymał się, zawała ich i zapytał: —Co mogę dla was zrobić? **33** —Panie, chcemy odzyskać wzrok! —prosili. **34** Ogarnięty współczuciem, Jezus dotknął ich oczu. Natychmiast odzyskali wzrok i poszli z Nim.

21 Gdy zbliżyli się do Jerozolimy i byli już w Betfage na Górze Oliwnej, Jezus wysłał przed sobą dwóch uczniów. **2** —Idźcie do najbliższej wsi —powiedział. —Zaraz przy wejściu do niej znajdzicie uwiązaną oslicę, a przy niej ośolkę. Odwiążcie ją i przyprowadźcie do Mnie. **3** Gdyby ktoś zwrócił na to uwagę, powiedzie po prostu: „Pan ich potrzebuje i zaraz odprowadzi”. **4** W ten sposób miały się spełnić słowa proroka: **5** „Powiedzcie córce

Syjonu: Oto przybywa twój Król, łagodny, jadący tłumy się oburzą, bo wszyscy wierzą, że Jan był na osiołku —źrebięciu oślicy!”. 6 Uczniowie poszli prorokiem. W końcu rzekli: 27 —Nie potrafimy na to i zrobili tak, jak im polecił Jezus. 7 Przyprowadzili odpowiedzieć. —Wobec tego i Ja nie odpowiem na zwierzęta i zarzucili na nie płaszcz, tak by Jezus wasze pytanie—odparł Jezus 28 —ale pozwólcie, mógł na nich usiąść. 8 Mnóstwo ludzi rozkładało że wam coś opowiem. Pewien człowiek miał dwóch zaś na ziemi swoje płaszcze, inni obcinali gałązki synów. Udał się do jednego i poprosił: „Synu, idź dziś z drzew i rzucali je na drogę. 9 A cały tłum przed do pracy w winnicy”. 29 „Nie chce mi się”—powiedział Nim i wokół Niego wołał: —Niech żyje Król, potomek syn, ale później żałował tego i udał się do pracy. Dawida! Błogosławiony Ten, który przychodzi w 30 Ojciec poszedł też do drugiego syna i poprosił imieniu Pana! Chwała Królowi! 10 Gdy wjechał do o to samo. Ten odpowiedział: „Oczywiście, ojce”, Jerozolimy, całe miasto było już poruszone. —Kto to ale nie poszedł. 31 Który z nich był posłuszny ojcu? taki?—pytali jedni. 11 —To Jezus, prorok z Nazaretu —Ten pierwszy—odpowiedzieli. —Zapewniam was, w Galilei—odpowiadali drudzy. 12 Jezus zaś wszedł że pogardzani przez wszystkich poborcy podatkowi do świątyni i wypędził z niej wszystkich sprzedawców i prostytutki przedzej niż wy wejdą do królestwa oraz kupujących. Powywrała stoły wymieniających Bożego—podsumował Jezus. 32 —Jan Chrzciciel pieniądze oraz stragan sprzedawców gołębi. 13 nawoływał do prawego życia, ale mu nie uwierzyliście. Powiedział do nich: —Pismo mówi: „Moja świątynia Natomiast poborcy i prostytutki uwierzyli! A wy, ma być domem modlitwy dla wszystkich narodów, choć to widzieliście, nie chcieliście się opamiętać a wy zrobiliście z niej kryjówkę złodziei”. 14 W i uwierzyć. 33 Jezus kontynuował: —Po słuchajcie świątyni podchodziły do Niego niewidomi i kalecy, jeszcze jednej przypowieści: Pewien właściciel założył a On ich uzdrawiał. 15 Lecz gdy najwyżsi kapłani winnici. Ogrodził ją murem, zbudował tlocznię i oraz przywódcy religijni zobaczyli te cuda i usłyszeli wieżę strażniczą, po czym wynajął ją rolnikom i dzieci wykrzykujące: „Niech żyje Król, potomek wyjechał. 34 Gdy nadszedł czas zbiorów, wysłał Dawida!”—bardzo się oburzyli. —Czy słyszysz, co oni swoich ludzi, aby odebrali należną mu część plonów. wykrzykują?—pytali. 16 —Słyszę—odrzekł Jezus. —A 35 Lecz rolnicy rzucili się na nich: jednego pobili, czy nie czytaliście nigdy w Piśmie słów: „Przyjałeś drugiego zabili, a innego obrzucili kamieniami. 36 chwałę z ust dzieci i niemowląt”? 17 I odszedł od Właściciela wysłał więc innych pełnomocników, jeszcze nich. Następnie opuścił miasto i udał się na nocleg większą grupą. Lecz rolnicy zrobili z nimi to samo. do Betanii. 18 Rano, wracając do miasta, Jezus 37 W końcu posłał do nich swojego syna, sądząc poczuł głód. 19 Zauważył przy drodze drzewo figowe. że przynajmniej jemu okażą szacunek. 38 Lecz Podszedł więc do niego, ale nie znalazł tam nic rolnicy, widząc nadchodzącego syna, powiedzieli oprócz liści. Wtedy powiedział do drzewa: —Już sobie: „To ten, który ma przejąć winnicię. Zabijmy nigdy więcej nie przyniesiesz owocu! I drzewo od go, a winnica będzie nasza!”. 39 Wywleki go poza razu uschło. (aiōn g165) 20 Uczniowie zdziwili się: winnici i zabilili. 40 Jak sądzicie, co zrobi właściciel z —Tak szybko uschło?—mówili. 21 —Zapewniam rolnikami, gdy powróci? 41 —Ukarze ich śmierci, a was—odpowiedział Jezus—że jeśli będziecie mieć winnicię wydzierżawi innym, którzy będą się z nim prawdziwą wiarę, pozbawioną zwątpień, to nie tylko rozliczać na czas—odpowiedzieli. 42 —Przypomnijcie z drzewem figowym tak zrobicie. Możecie nawet sobie następujące słowa z Pisma—odrzekł Jezus: rozkazać tej oto górze: „Unieś się i rzuć w morze!”—a „Kamień, odrzucony przez budujących, stał się uczyni to. 22 O cokolwiek poprosicie z wiarą, to kamieniem węgielnym, najważniejszym w całym otrzymacie. 23 Gdy Jezus ponownie znalazł się w budynku! Dokonał tego Pan i jest to zdumiewające”. 43 świątyni i nauczał, najwyżsi kapłani i przywódcy Oświadczam wam, że królestwo Boże zostanie wam religijni zapytali Go: —Jakim prawem wyrzuciłeś ze odebrane, a przekazane ludziom, którzy wydają owoc. świątyni sprzedawców? Kto dał ci taką władzę? 24 44 Każdy, kto upadnie na ten kamień, roztrzaska się —Odpowiem wam, jeśli i wy odpowiecie na moje o niego, a jeśli on na kogoś spadnie, zetrze go na pytanie—odparł Jezus. 25 —Czy chrzest, do którego proch. 45 Najwyżsi kapłani i faryzeusze zrozumieli, że wzywał Jan Chrzciciel, pochodził od Boga, czy był to ich Jezus miał na myśli, opowiadając przypowieść tylko ludzkim wymysłem? Wtedy zaczęli się naradzać o złych rolnikach. 46 Dlatego chcieli Go natychmiast nad odpowiedziać: —Jeśli powiemy, że pochodził od aresztować, ale obawiali się reakcji tłumu, który Boga, to zapyta nas: „Czemu go nie przyjęliście?”. uważa Jezusa za proraka.

26 A jeśli powiemy, że był ludzkim wymysłem, to

22 Jezus przedstawił jeszcze jedną przypowieść: **2** Najstarszy z nich ożenił się, ale wkrótce zmarł, nie —Królestwo niebieskie jest podobne do władcy, pozostawiając dzieci. Wdowa została żoną młodszego który wyprawił synowi wesele. **3** Posłał służących, brata. **26** I tak było z drugim, trzecim i resztą braci. **27** aby powiadomili zaproszonych, ale ci nie chcieli W końcu zmarła także ta kobieta. **28** Jeśli rzeczywiście przyjść. **4** Poprzez innych służących wysłał im więc umerli zmartwychwstaną, to czyją będzie wtedy żona, następującą wiadomość: „Uczta gotowa, mięso na skoro wszyscy bracia się z nią ożenili? **29** —Cała roznach—wszystko przygotowane! Zapraszam na trudność polega na tym—odparł Jezus—że nie znacie wesele!”. **5** Ale goście zlekceważyli zaproszenie: Pisma ani mocy Bożej! **30** Po zmartwychwstaniu więzy jeden poszedł na pole, inny—do swojego sklepu. małeńskie nie będą obowiązywać ani tych siedmiu **6** A niektórzy nawet naubliżali posłańcom i zabilili braci, ani kobiety, bo wszyscy pod tym względem ich. **7** Władca wpadł w gniew: wysłał wojsko, będą podobni do aniołów. **31** Jeśli zaś chodzi o zgładził zabójców i spalił ich miasto. **8** Potem rzekł samo zmartwychwstanie, to czy nigdy nie czytaliście, slugom: „Uczta weselna została przygotowana, ale że Bóg powiedział: **32** „Jestem Bogiem Abrahama, zaproszeni okazali się jej niegodni. **9** Wyjdźcie więc Bogiem Izaaka i Bogiem Jakuba”? Przecież nie na ulice i zaproście na wesele wszystkich, których nazwałby siebie Bogiem tych, którzy już nie istnieją spotkacie”. **10** Poszli więc i przyprowadzili z ulic **33** Zgromadzeni, słysząc Jego odpowiedź, nie mogli wszystkich napotkanych ludzi—zarówno złych, jak i wyjść z podziwu. **34** Faryzeusze dowiedzieli się, że dobrych. W ten sposób sala biesiadna zapchniła się Jezus zamknął usta saduceuszom. Przyszli więc gości. **11** Gdy władcza wszedł, aby ich zobaczyć, tam **35** i jeden z nich—przywódca religijny—zadał zauważał człowieka, który nie miał na sobie weselnego Mu podchwytliwe pytanie: **36** —Nauczycielu, które ubrania. **12**, „Przyjacielu!”—zwrócił się do niego. —Jak z przekazań Prawa Mojżesza jest najważniejsze? się tu znalazłeś, nie mając weselnego ubrania?”. **37** —„Kochaj twojego Pana i Boga całym sercem, On jednak nic nie odpowiedział. **13** Wówczas duszą i umysłem!”—odpowiedział Jezus. **38** —To jest władcza rozkazał slugom: „Zwiążcie mu ręce i nogi pierwsze i najważniejsze przekazanie. **39** Drugie jest i wyrzućcie go na zewnątrz, w ciemności, gdzie podobne: „Kochaj innych tak, jak kochasz samego panuje lament i rozpacz!”. **14** Wielu jest bowiem siebie!”. **40** Na tych dwóch przekazaniach opiera zaproszonych, ale mało wybranych. **15** Tymczasem się całe Prawo Mojżesza i księgi proroków. **41** faryzeusze naradzali się, jak sprowokować Jezusa Następnie sam zapytał otaczających Go faryzeuszy: do jakiejś niefortunnej wypowiedzi. Potrzebny był **42** —Jak sądzicie? Skąd ma pochodzić Mesjasz? im bowiem pretekst do oskarżenia Go. **16** Wysłali —Z rodu króla Dawida—odrzekli. **43** —To dlaczego więc swoich ludzi oraz zwolenników Heroda z sam Dawid, a przez jego usta Duch Święty, nazywa takim pytaniem: —Nauczycielu! Wiemy, że nie boisz Go Panem? —zapytał Jezus. —Dawid powiedział się mówić prawdy. Nie dostosujesz się też do przecież: **44** „Bóg rzekł do mojego Pana: Zasiądź po opinii ludzi ani do ich oczekiwania, lecz uczciwie mojej prawej stronie, dopóki nie rzucę Ci pod nogi nauczysz prawd Bożych. **17** Powiedz nam więc, Twoich nieprzyjaciół!”. **45** Skoro więc Dawid nazwał Go czy słusznie płacimy podatki Rzymowi, czy nie? **18** Panem, to jak Mesjasz może być jego potomkiem? —Obłudnicy! Chcecie Mnie pograżyć?!—powiedział **46** Nikt nie potrafił Mu na to odpowiedzieć. Dlatego Jezus, zdając sobie sprawę z ich podstępów. **19** też nikt już więcej nie śmiał Go o nic pytać.

—Pokażcie Mi najpierw monetę! Gdy Mu ją podano, zapytał: **20** —Czyją podobiznę i tytuł na niej widzicie? **21** —Cezara—odpowiedzieli. —Oddawajcie więc cesarowi to, co jego, a Bogu—co należy do Boga! **22** Ta odpowiedź tak ich zaskoczyła, że zaraz stamtąd odeszli. **23** Jeszcze tego samego dnia przyszli do Jezusa saduceusze—przedstawiciele ugrupowania nauczającego, że nie będzie zmartwychwstania. **24** —Nauczycielu!—zwróciły się do Niego. —Prawo Mojżesza naucza: „Jeśli umrze mężczyzna i nie pozostawi po sobie potomstwa, jego brat powinien ożenić się z wdową po zmarłym i mieć z nią potomstwo”. **25** Otóż żyło kiedyś u nas siedmioro braci.

23 Wówczas Jezus zwrócił się do tłumu i do swoich uczniów: **2** —Przywódcy religijni i faryzeusze zajęli miejsce samego Mojżesza. **3** Dlatego postępujcie zgodnie z ich nauką, lecz nie bierzcie z nich przykładu. Bo nauczają, ale sami tego nie przestrzegają. **4** Wymyślają bowiem niewykonalne obowiązki i narzucają je innym, a sami nie kiwną nawet palcem, aby im pomóc. **5** To, co robią, czynią tylko na pokaz. Starają się pobożnie wyglądać—zakładają na ramiona szkatulki z tekstem modlitw i chodzą w szatach z długimi frędzlami. **6** Oczekują zaszczytnych miejsc na przyjęciach i w

synagogach 7 oraz wyrazów szacunku ze strony nieprawości! 29 Marny wasz los, przywódcy religijni innych ludzi. Lubią, gdy inni zwracają się do nich: i faryzeusze! Jesteście obłudnikami! Stawiacie i „nauczycielu”. 8 Lecz wy nie pozwalajcie, by was zdobicie grobowce prorokom oraz innym ludziom, tak nazywano. Macie tylko jednego Nauczyciela, a którzy kochali Boga, 30 mówiąc: „Gdybyśmy my żyli wy jesteście sobie równi jak bracia. 9 I do nikogo w czasach naszych przodków, nie mordowalibyśmy na ziemi nie zwracajcie się „ojcze”, bo macie tylko proroków tak jak oni”. 31 W ten sposób przyznajecie, jednego Ojca, w niebie. 10 Nie pozwalajcie też, że jesteście potomkami morderców. 32 Dorównajcie aby nazywano was „mistrzami”, gdyż macie tylko im! 33 Czy tacy podli ludzie mogą uniknąć kary piekła? jednego Mistrza—Mesjasza. 11 Największy z was (Geenna g1067) 34 Wyślij do was proroków, mędrców niech będzie waszym sługa. 12 Kto sam siebie i nauczycieli, ale jednych zabijecie, krzyżując ich, wywyższa, zostanie poniżony. A kto się uniża, zostanie innych ubiczujecie w swoich synagogach i będącie wywyższony. 13 Marny wasz los, przywódcy religijni prześladować po miastach. 35 Spadnie na was wina i faryzeusze! Jesteście obłudnikami! Zamykacie za przelaną krew wszystkich, którzy kochali Boga! ludziom dostęp do królestwa niebieskiego! Sami Począwszy od prawego Abla, aż po Zachariasza, nie wchodzicie i innym nie pozwalacie wejść! 15 syna Barachiasza, którego zabiiliście między ołtarzem Marny wasz los, przywódcy religijni i faryzeusze! a miejscem świętym. 36 Zapewniam was, że kara Jesteście obłudnikami! Obchodzicie cały świat, aby za to wszystko spadnie na głowy tego pokolenia. 37 nawrócić jednego człowieka. A gdy już się tak stanie, Jerozolimo, Jerozolimo! —zawołał Jezus. —Zabijasz robcie z niego syna piekła, dwa razy gorszego niż proroków i obrzucasz kamieniami Bożych posłańców! wy sami. (Geenna g1067) 16 Marny wasz los, Ślepi I ileż to razy chciałem przygarnąć twoje dzieci, tak przewodnicy! Mówicie: „Kto przysięga na świętynię jak kura, która pod skrzydłami chroni swoje pisklęta. Bożą, do niczego nie jest zobowiązany. Ale kto składa przysięgę na złoto w świątyni, musi ją wypełnić”. 17 Ale nie pozwoliła! 38 Zbliża się czas, w którym twój dom opustoszeje. 39 Mówię wam: Nie zobaczycie Głipi ślepcy! Co jest ważniejsze: złoto czy świątynia, Mnie do chwili, gdy zawołacie: „Błogosławiony, który która usiąęca złoto? 18 Twierdzicie też: „Przysięga przechodzi w imieniu samego Pana!”. na ołtarz do niczego nie zobowiązuję. Ale przysięga 24 Gdy Jezus opuszczał świętynię, uczniowie na dar na ołtarzu jest wiążącą”. 19 Ślepcy! Co jest chcieli Mu pokazać różne jej zabudowania. 2 ważniejsze; dar czy ołtarz, który usiąęca złożony On im odpowiedział: —To, co teraz podziwiacie, na nim dar? 20 Kto przysięga „na ołtarz”, przysięga legnie w gruzach i nie pozostanie tu nawet kamień na na wszystko, co się na nim znajduje. 21 A kto przysięga „na świętynię”, przysięga na nią i na Boga, kamieniu. 3 Później, gdy siedział na zboczu Góry który w niej mieszka. 22 Ten zaś, kto przysięga „na Olivnej, uczniowie podeszli do Niego i dyskretnie niebo”, przysięga na tron Boży i na Tego, który na spytali: —Kiedy wydarzy się to, o czym mówileś? Po nim zasiada. 23 Marny wasz los, przywódcy religijni czym poznamy, że zbliża się Twoje przyjście i koniec i faryzeusze! Jesteście obłudnikami! Skrupulatnie tego świata? (aiōn g165) 4 —Nie dajcie się nikomu dajecie Bogu dziesiątą część swoich najdrobniejszych oszukać! —przestrzegł ich Jezus. 5 —Wielu bowiem nawet dochodów, a lekceważycie to, co w Prawie będzie się podawać za Mesjasza i oszuka mnóstwo Mojżesza jest najważniejsze: prawość, miłość i wiarę. ludzi. 6 Na świecie wybuchną wojny i będą rozchodzić A jednego i drugiego nie należy zaniedbywać! 24 się wieści o walkach. Uważajcie i nie dajcie się Ślepi przewodnicy! Odcedzacie komara, a polykacie zastraszyć, to jeszcze nie będzie koniec! 7 Narody i wielbłąda. 25 Marny wasz los, przywódcy religijni państwa będą walczyć przeciwko sobie, a wiele krajów i faryzeusze! Jesteście obłudnikami! Usilnie dbacie nawiedzi głód oraz trzęsienia ziemi. 8 Ale to będzie o zewnętrzna czystość naczyń, ale wasze brudne dopiero początek tragedii. 9 Będą was torturować i wnętrze aż się lepi od chciwości i pożądania. 26 zabijać! Wszystkie narody was znienawidzą z mojego Ślepy faryzeusz! Oczyszczyć najpierw wnętrze kubka, powodu! 10 Wielu ponownie wpadnie w sidła grzechu to i na zewnątrz będzie czysty! 27 Marny wasz i będzie nienawidzić oraz zdradzać innych. 11 Pojawi los, przywódcy religijni i faryzeusze! Jesteście się też wielu fałszywych proroków, którzy zwiodą obłudnikami! Przypominacie odnowione grobowce —całe rzesze ludzi. 12 Z powodu tak wielkiego zła zewnętrznych szczątków! 28 Robicie przed ludźmi wrażenie oziębnie miłość wielu wierzących. 13 Ale ci, którzy świętych, lecz w środku jesteście pełni obluby i wytrwają do końca i nie zaprą się Mnie, zostaną uratowani! 14 A dobra nowina o królestwie Bożym

będzie głoszona na całym świecie jako świadectwo 39 Nie wiedzieli, że to potop—i wszyscy zginęli. Tak dla wszystkich narodów. I wtedy nadejdzie koniec. 15 samo będzie w dniu, w którym Ja, Syn Człowieczy, Gdy zobaczyce w świątyni „ohydę spustoszenia”, powróć na ziemię. 40 Z dwóch ludzi pracujących w o której mówił prorok Daniel—kto to czyta, niech polu, jeden zostanie wzięty, a drugi pozostawiony. 41 uważa— 16 wtedy ci, którzy przebywają w Judei, Z dwóch kobiet, pracujących w domu, jedna zostanie niech uciekają w góry. 17 I spieszcie się! Jeśli wzięta, druga zaś pozostawiona. 42 Uważajcie więc, będziecie na tarasie, nie wchodźcie do domu, aby się bo nie wiecie, którego dnia Ja, wasz Pan, przyjdę. 43 spakować. 18 Jeśli będziecie na polu, nie wracajcie Pomyślcie: Gdyby właściciel domu wiedział, kiedy po pieniądze czy ubranie. 19 Ciężko będzie wtedy złodziej przyjdzie go okraść, pilnowałby dobytku i kobietom w ciąży i matkom karmiącym niemowlęta. nie dopuściłby do włamania. 44 Wy również musicie 20 Módlcie się, żeby wasza ucieczka nie wypadła uważać, bo nie wiecie, kiedy Ja, Syn Człowieczy, zimą albo w szabat. 21 Będą to bowiem dni tak powróć! 45 Kim jest ten wierny i mądry sługa, straszliwe, jakich nie było od początku świata i już któremu Pan powierzył opiekę nad innymi swoimi nigdy potem nie będzie. 22 I gdyby czas tej klęski sługami, by na czas o nich dbał? 46 Nagrodzi go, gdy nie został skrócony, nikt by się nie uratował. Lecz ze po powrocie zobaczy dobrze wykonaną pracę. 47 względem na wybranych czas ten zostanie skrócony. Zapewniam was, że da mu w zarządzanie cały swój 23 Jeśli wtedy ktoś was powie: „Tu jest Mesjasz”—nie majątek. 48 Gdyby jednak ten sługa pomyślał sobie: wierzcie! 24 Pojawi się bowiem wielu fałszywych 49 „Nieprędko wróci właściciel, nie muszę się więc go mesjaszy i proroków, którzy będą czynić wielkie cuda, obawiać” i zaczął znęcać się nad powierzonymi sobie starając się oszukać nawet wybranych przez Boga. ludźmi, zabawiać się i upijać, 50 to jego pan powróci 25 Pamiętajcie więc, że was ostrzegałem. 26 Jeśli w najmniej oczekiwanej chwili. 51 Surowo się wtedy z więc ktoś was powie: „Mesjasz jest na pustyni”—nie nim rozprawi i osądzi go wraz z innymi obłudnikami. szukajcie Mnie tam. I nie wierzcie, gdy powiedzą: Będzie tam lament i rozpacz.
„Tam się ukrywa!”. 27 Gdy powtórnie przyjdę, będzie to bowiem tak widoczne, jak błyskawica na niebie. 28 Gdzie jest padlina, tam w naturalny sposób pojawiają się i sępy. Wy również rozpoznacie nadchodzący koniec! 29 Zaraz po zakończeniu tego strasznego czasu nastąpi zaćmienie słońca, a księżyc straci swój blask. Gwiazdy będą spadać z nieba i zachwieje się cały porządek wszechświata. 30 Wtedy pojawi się na niebie znak mojego przyjścia i wszystkich ogarnie skrucha, bo cała ludzkość ujrzy Mnie, Syna Człowiecze, przybywającego na obłokach w wielkiej mocy i chwale. 31 Rozlegnie się wtedy potężny dźwięk trąb. I pośle aniołów, żeby zgromadzili Moich wybranych z całego świata, z najdalszych zakątków ziemi. 32 Niech to drzewo figowe stanie się dla was przykładem—kontynuował Jezus. —Gdy jego pączki mięknią, a listki zaczynają się rozwijać, mówicie, że zbliża się lato. 33 Gdy więc zobaczyce wszystko, co was zapowiedziałem, bądźcie pewni, że mój powrót jest bliski, że jestem tuż u drzwi. 34 Zapewniam was: Nie wymrze to pokolenie, a wszystko to się dokona. 35 Niebo i ziemia przeminą, lecz moje słowa pozostaną na wieki. 36 Nikt jednak nie zna dnia ani czasu, w którym się to stanie—ani aniołowie w niebie, ani nawet Ja—Syn. Wie o tym tylko mój Ojciec. 37 Czas mojego przybycia będzie podobny do czasów Noego. 38 Ludzie wtedy zwyczajnie jedli i pili, zawierali małżeństwa—aż do chwili, gdy Noe wszedł do arkii.

25 Królestwo niebieskie można porównać do dziesięciu dziewcząt, które jako druhy wyszły z lampami na spotkanie pana młodego. 2 Pięć z nich było głupich, a pięć mądrych. 3 Głupe zabrały lampy, ale nie wzięły do nich zapasowej oliwy. 4 Mądro zaś zabrały lampy i zapasową oliwę w naczyniach. 5 Ponieważ pan młody się spóźniał, zdrzemnęły się wszystkie. 6 Nagle o północy obudziło je wołanie: „Nadchodzi pan młody! Wyjdźcie mu na spotkanie!”. 7 Dziewczęta zerwały się i przygotowały lampy. 8 Niemądro zwróciły się do pozostałych: „Dajcie nam trochę oliwy, bo nasze lampy gasną!”. 9 Mądro odpowiedziały jednak: „Jeśli damy was, nie wystarczy ani dla nas, ani dla was. Idźcie lepiej sobie kupić!”. 10 Gdy poszły to zrobić, przybył pan młody. Te, które były gotowe, weszły z nim na przyjęcie weselne—a drzwi zamknęto. 11 Po pewnym czasie wróciły pozostałe dziewczęta i zaczęły wołać: „Panie, otwórz nam!”. 12 Lecz on odpowiedział: „Niestety nie znam was, odejdźcie stąd!”. 13 Uważajcie więc, bo nie znacie dnia ani czasu mojego powrotu! 14 Królestwo niebieskie jest jak człowiek, który odjeżdżając w daleką podróż zwołał swoich podwładnych i powierzył im na ten czas swój majątek. 15 Jednemu przekazał pięć tysięcy, drugiemu dwa tysiące, a trzeciemu tysiąc—każdemu zgodnie z jego możliwościami. I odjechał. 16 Pierwszy zaczął obracać pięcioma tysiącami i po pewnym

czasie zarobił kolejne pięć tysięcy. 17 Drugi również zainwestował pieniądze i zyskał kolejne dwa tysiące. 18 Natomiast ten, który miał zarządzać tysiącem, ukrył go w bezpiecznym miejscu. 19 Po dłuższym czasie pan powrócił i chciał się z nimi rozliczyć. 20 Wtedy ten, któremu powierzył pięć tysięcy, przyniósł dodatkowe pięć i powiedział: „Panie! Powierzyłeś mi pięć tysięcy. Oto osiągnąłem zysk w wysokości kolejnych pięciu tysięcy”. 21 „Bardzo dobrze!” — rzekł pan. „Jesteś dobrym i wiernym pracownikiem. Okazałeś wierność w malej sprawie, więc teraz powierzę ci bardziej odpowiedzialne zadanie. Ciesz się razem ze mną”. 22 Następnie przyszedł ten, który otrzymał dwa tysiące i powiedział: „Panie! Powierzyłeś mi dwa tysiące, oto podwoilem tę sumę”. 23 „Bardzo dobrze!” — rzekł pan. „Jesteś dobrym i wiernym pracownikiem. Okazałeś wierność w malej sprawie, więc teraz powierzę ci bardziej odpowiedzialne zadanie. Ciesz się razem ze mną”. 24 Wreszcie przyszedł ten, który otrzymał jeden tysiąc i powiedział: „Panie! Wiedziałem, że masz twardą rękę w interesach i że będziesz chciał mieć zysk z tego, nad czym sam nie pracowałeś. 25 Balem się ciebie, dlatego bezpiecznie przechowałem twoje pieniądze. Oto one”. 26 „Jesteś leniem i złym pracownikiem!” — odrzekł pan. „Wiedziałeś, że chcę mieć zysk nawet jeśli sam na niego nie pracowałem! 27 Mogłeś więc zaniesić ten tysiąc do banku, wtedy miałbym przynajmniej jakieś odsetki. 28 Zabierzcie mu pieniądze i dajcie temu, który ma dziesięć tysięcy. 29 Bo każdy, kto przynosi zyski, otrzyma więcej i będzie opływał w dostatki. A temu, kto nie przynosi zysku, odbiorą i to, co posiada. 30 Wyrzućcie tego lenia na zewnątrz, w ciemności! Tam będzie rozpacz i lament”. 31 Gdy Ja, Syn Człowieczy, przybędę w chwale, wraz ze wszystkimi aniołami, zasiadę na swoim tronie pełnym chwały. 32 I zgromadzą się przede Mną wszystkie narody, a Ja rozdzieli ludzi na dwie grupy, tak jak pasterz rozdziela owce i kozły. 33 „Owce” postawię po prawej stronie, a „kozy” po lewej. 34 Wówczas jako Król powiem do tych po prawej: „Mój ojciec obdarzył was wielkim szczęściem! Wejdźcie do królestwa, które zostało dla was przygotowane zanim jeszcze zaistniał świat! 35 Bo gdy byłem głodny, nakarmiliście Mnie. Gdy byłem spragniony, daliście Mi pić. Gdy byłem w podróży, ugościliście Mnie. 36 Gdy nie mialem się w co ubrać, daliście Mi odzież, a gdy byłem chory oraz gdy przebywałem w więzieniu, odwiedziliście Mnie”. 37 „Panie!” — zapytają prawi. „Kiedy widzieliśmy Cię głodnego i nakarmiliśmy Cię? Kiedy daliśmy Ci pić, gdy byłeś spragniony? 38 Albo kiedy ugościliśmy Cię podczas podróży lub daliśmy Ci odzież, gdy nie miałeś co się ubrać? 39 Kiedy lub w więzieniu?”. 40 „Zapewniam was” — odpowiem wtedy — „że cokolwiek zrobiliście jednemu z moich braci, choćby najmniejszemu, Mnie to uczyniliście”. 41 Następnie jako Król zwrócię się do tych po lewej stronie: „Jesteście przeklęci przez Boga! Idźcie w ogień wieczny, przygotowany dla diabła i jego aniołów! (aiōnios g166) 42 Gdy byłem głodny, nie nakarmiliście Mnie, gdy byłem spragniony, nie daliście Mi pić. 43 Byłem w podróży, a odmówiliście Mi gościnny nie mialem się w co ubrać, a nie pomogliście Mi; byłem chory i w więzieniu, a nie odwiedziliście Mnie”. 44 „Panie!” — powiedzą. „Kiedy widzieliśmy Cię głodnego, spragnionego, w podróży, pozbawionego ubrań, chorego albo w więzieniu, a nie okazaliśmy Ci pomocy?”. 45 „Zapewniam was” — odpowiem wtedy — „że gdy odmówiliście pomocy najmniejszemu z moich braci, Mnie jej pozbawiliście”. 46 I pójdą oni na wieczne potępienie, prawi zaś — do życia wiecznego. (aiōnios g166)

26 Po zakończeniu tego nauczania Jezus rzekł do uczniów: 2 — Za dwa dni rozpoczyna się święto Paschy i Ja, Syn Człowieczy, zostanę zdradzony i ukryżowany. 3 Tymczasem na dziedzińcu rezydencji najwyższego kapłana, Kajfasza, zebrali się inni kapłani oraz starsi. 4 Postanowili potajemnie uwiezić i zabić Jezusa. 5 — Nie możemy jednak zrobić tego podczas Święta — mówili — bo spowoduje to rozruchy. 6 Jezus tymczasem zatrzymał się w Betanii, w domu Szymona Trędotworego. 7 Wtedy właśnie przyszła tam pewna kobieta z butelką bardzo drogiego, wonnego olejku i wylała go na głowę Jezusa. 8 Widząc to, uczniowie oburzyli się: — Co za marnotrawstwo! 9 Przecież można było sprzedać te perfumy i rozdać pieniądze biednym! 10 — Dlaczego ją krytykujecie? — zapytał Jezus, widząc ich reakcję. — Przecież spełniła dobry uczynek! 11 — Biedni zawsze będą wśród was, a Mnie już wkrótce zabraknie. 12 Namaszczając tym olejkiem, przygotowała Mnie na pogrzeb. 13 Zapewniam was: Gdziekolwiek na świecie będzie głoszona dobra nowina, wszędzie będzie się mówić o tym, co zrobiła, i będzie się o niej pamiętać. 14 Tymczasem Judasz z Kariotu, jeden z Dwunastu, poszedł do najwyższych kapłanów 15 i zapytał: — Ille mi zapłacicie, jeśli wydam was Jezusa? I dali mu trzydzieści srebrnych monet. 16 Od tej chwili Judasz czekał już tylko na sprzyjającą okazję, aby wydać Jezusa. 17 W pierwszym dniu Święta Paschy, uczniowie zapytali Jezusa: — Gdzie mamy przygotować kolację paschalną? 18 — Idźcie

do miasta! —powiedział. —Udajcie się do naszego powiedział do Piotra: —Nie daliście rady czuwać ze znajomego i powiedziec mu: „Nasz Nauczyciel Mną nawet przez godzinę? 41 Uważajcie i mówcie zawiadamia: Nadchodzi już czas! U ciebie chcę się, abyście nie poddali się pokusie! Duch jest gorliwy, spożyć z moimi uczniami świętą kolację”. 19 ale ciało słabe. 42 Ponownie odszedł i modlił się: Uczniowie zrobili tak, jak im polecił, i zajęli się —Ojcze mój, jeśli nie może Mnie ominąć ten „kielich”, przygotowaniem posiłku. 20 Wieczorem, wraz z to niech się stanie Twoja wola. 43 Lecz uczniowie byli Dwunastoma, Jezus zajął miejsce przy stole. 21 Gdy tak bardzo zmęczeni, że gdy do nich wrócił, znów zaczęli posiłek, powiedział: —Mówię wam: Jeden z spali. 44 Odszedł więc po raz trzeci i raz jeszcze was, siedzących tu ze Mną, zdradzi Mnie. 22 —Ale modlił się o to samo. 45 Po skończeniu modlitwy to chyba nie ja, Panie? —mówili zasmuceni jeden wrócił do nich i powiedział: —Wciąż spokojnie śpicie i przez drugiego. 23 —To ten, który jednocześnie odpoczywacie? Wybiła moja godzina. Teraz Ja, Syn ze Mną sięga do półmiska—odpowiedział. 24 —Ja, Człowieczy, zostanę wydany w ręce grzeszników. 46 Syn Człowieczy, muszę umrzeć, zgodnie z tym, Wstańcie, chodźmy! Nadchodzi już ten, który Mnie co dawno zapowiedzieli prorocy. Marny jednak los zdradził! 47 Ledwie skończył mówić, stanął przed Nim tego, kto Mnie wyda. Lepiej byłoby, aby się wcale Judasz, jeden z Dwunastu, na czele zgrai uzbrojonej w nie urodził! 25 Judasz również Go zapytał: —To miecze i pałki, wysłanej przez najwyższych kapłanów ja, Nauczycielu? —Sam to powiedziałeś—odrzekł i starszych. 48 Ten zdrajca tak się z nimi umówił: Jezus. 26 Później, podczas kolacji, Jezus wzniósł do „Łapcie tego, którego pocałuję na powitanie”. 49 Gdy rąk chleb. Podziękował za niego Bogu, połamał go więc tylko się zbliżyli, Judasz podszedł do Jezusa. na kawałki, i podał uczniom, mówiąc: —Weźcie i —Witaj, Mistrzu! —rzekł i przywiódł Go pocałunkiem. jedziecie, to jest moje ciało. 27 Wziął też do ręki kielich 50 —Przyjacielu! —rzekł Jezus. —Po co przyszedłeś? z winem. Podziękował, podał uczniom, i powiedział: Wówczas pozostali rzucili się na Niego i złapali —Pijcie z niego wszyscy. 28 To jest moja krew, Go. 51 Wtedy jeden z uczniów szybko wyjął miecz, pieczętującą przymierze. Przelewam ja, aby wielu zamachnął się i odciągnął ucho słudze najwyższego otrzymało przebaczenie grzechów. 29 Mówię wam, kapłana. 52 —Schowaj miecz! —powiedział Jezus. że nie skosztuję już wina do dnia, gdy będę pił —Ci, którzy mieczem walczą, od miecza giną. 53 nowe wino w królestwie mojego Ojca. 30 Potem Myślisz, że na moją prośbę Ojciec nie posłałby tu zaśpiewali pieśń i poszli na Górę Oliwną. Wtedy dwunastu oddziałów aniołów? 54 Ale czy wtedy Jezus powiedział: 31 —Jeszcze tej nocy wszyscy wypełnią się zapowiedzi Pisma? 55 Następnie Mnie opuścicie. Stanie się tak, jak Bóg zapowiedział zwrócił się do tych, którzy Go aresztowali: —Czy ustami proroków: „Uderzę pasterza i rozproszę się jestem jakimś groźnym przestępca, że przyszliście po owce jego stada”. 32 Lecz gdy znów powróci do Mnie aż tak uzbrojeni? Dlaczego nie zatrzymaliście życia, udam się do Galilei i tam się z wami spotkam. Mnie w świętyni? Przecież codziennie tam nauczałem! 33 —Ja nigdy Cię nie opuszczę! —zapewniał Piotr. 56 Wszystko jednak dzieje się zgodnie z tym, co —Nawet jeśli inni odejdą od Ciebie! 34 —Zapewniam przepowiedziały o Mnie proroctwa. Wtedy wszyscy cię, że jeszcze tej nocy, zanim o świcie zapieje kogut, uczniowie opuścili Go i uciekli. 57 Napastnicy trzy razy zaprzeczyli, że Mnie znasz—odpowiedział zaprowadzili Jezusa do rezydencji Kajfasza, u którego Jezus. 35 —Nigdy! —zaprotestował Piotr. —Nie wyprę wkrótce zebrali się przywódcy religijni i starsi. 58 się Ciebie, nawet gdybym miał iść z Tobą na śmierć! Piotr zaś, który podążał za Jezusem, trzymając się z Pozostali również przysięgali wierność Jezusowi. daleka, wszedł za nimi i usiadł razem z żołnierzami. 36 Następnie wszyscy razem udali się do ogrodu Czekała, co będzie dalej. 59 Najwyżsi kapłani wraz Getsemene. Gdy dotarli na miejsce, Jezus rzekł: z całą Wysoką Radą przesłuchiwiła świadków, by —Usiądźcie tutaj, a ja pójdę tam się modlić. 37 Zabrał znaleźć jakieś fałszywe oskarżenie przeciw Jezusowi i ze sobą tylko Piotra oraz synów Zebedeusza—Jakuba skazać Go na śmierć. 60 Ale pomimo wielu fałszywych i Jana. I ogarnął Go smutek oraz głęboki niepokój. 38 zeznań nie udało się im to. W końcu znalazło się —Moją duszę ogarną śmiertelny smutek—powiedział. dwóch, 61 którzy zgodnie oświadczyli: —Ten człowiek —Zostańcie ze Mną i czuwajcie. 39 Odszedł na bok, powiedział: „Mogę zburzyć Bożą świętynię i w trzy dni padł na twarz i modlił się: —Ojcze mój, jeśli to możliwe, ją odbudować!”. 62 Wtedy najwyższy kapłan wstał i oddał ode Mnie ten „kielich cierpienia”. Jednak to zapytał Jezusa: —Nie będziesz się bronił wobec tych Twoja wola niech się stanie, a nie to, czego ja chcę. 40 oskarżeń? 63 Lecz Jezus milczał. Wtedy najwyższy Wrócił do trzech uczniów i zastał ich śpiących. Wtedy kapłan zadał mu kolejne pytanie: —W imię żywącego

Boga żądam, abyś odpowiedział: Jesteś Mesjaszem, Pan". 11 Gdy Jezus stanął przed gubernatorem Synem Bożym? 12 —Sam to potwierdziłeś—rzekł Piłatem, ten zapytał Go: —Jesteś Królem Żydów? Jezus. —Mówię wam: Wkrótce zobaczycie Mnie, Syna —Sam to potwierdzasz—odpowiedział mu Jezus. Człowieckiego, zasiadającego na tronie z Bogiem i 12 A obecni tam najwyżsi kapłani i starsi wysuwali powracającego w obłokach na ziemię. 13 Słysząc przeciwko Niemu wiele zarzutów, ale Jezus nie to, najwyższy kapłan rozdał szaty i powiedział: odpowiadał. Wtedy Piłat zwrócił się do Niego: 13 —Czy —To bliźnierzstwo! Czego więcej trzeba? Po co nie słyszysz tych wszystkich oskarżeń? 14 Lecz, ku nam świadkowie? Sami słyszeliście bliźnierzstwo! jego wielkiemu zdziwieniu, Jezus nie odpowiedział 15 Jaki jest wasz wyrok? —Kara śmierci! —zawołały. na żaden z zarzutów. 15 A był zwyczaj, że raz 16 I zaczęli pluć Jezusowi w twarz i bić po głowie. w roku, na święto Paschy, gubernator uwalniał na Ci, który Go bili, 17 szyderczo wołały: —Teraz prośbę ludu jednego żydowskiego więźnia. 16 W prorokuj, Mesjaszu! Zgadnij, kto Cię teraz uderzył? tym czasie przebywał właśnie w więzieniu znany 18 Tymczasem Piotr wciąż przebywał na dziedzińcu przestępca—Barabasz. 17 Gdy więc przed rezydencją rezydencji. Nagle podeszła do niego jakąś dziewczyna Piłata zebrały się ludzie, ten zapytał ich: —Kogo mam i powiedziała: —Ty też byłeś z Jezusem z Galilei! wam wypuścić? Barabasza czy Jezusa, zwanego 19 Gdy tak siedział na fotelu sądowym, żona z Nazaretem! —powiedziała do stojących. 20 Nawet przysiąła mu wiadomość: —Zostaw w spokoju tego nie znam tego Człowieka! —przysiągając zaprzeczył prawego człowieka. Dziś w nocy miałam z jego Piotr. 21 Po pewnej chwili stojący tam ludzie podeszli powodu straszny sen! 20 Tymczasem kapłani i starsi do niego i stwierdzili: —Na pewno i ty jesteś jednym przekonali tłum, aby prosił o uwolnienie Barabasza i żądał śmierci dla Jezusa. 21 —Którego z nich 22 —Co mam zatem zrobić 23 —Ale dlaczego? —dopytywał Piłat. 24 —Jakie przestępstwo popełnił? Oni jednak nie słuchali 25 —Dobrze! Bierzemy ją, na siebie i naszych potomków! —zawołał cały tłum. 26 Wypuścił więc Barabasza, a Jezusa kazał ubiczować go i coraz głośniej wołały: —Ukrzyżuj go!! 24 Piłat, widząc, że nic nie wskóra i że robi się coraz większe zamieszanie, na oczach tłumu umył ręce i rzekł: —Nie jestem winien jego śmierci! To wasza odpowiedzialność! 25 —Dobrze! Bierzemy ją, na siebie i naszych potomków! —zawołał cały tłum. 26 Wypuścił więc Barabasza, a Jezusa kazał ubiczować i skazał Go na śmierć przez ukrzyżowanie. 27 Żołnierze gubernatora wprowadzili Go na dziedziniec i zwołali cały oddział. 28 Ubiali Go w szkarłatny płaszcz 29 i włożyli na Jego głowę koronę uplecioną z długich, ostrych cierni, a do prawej ręki dali kij. I klekali przed Nim, naśmiewając się: —Niech żyje Król Żydów! 30 Opułwali Go też, brali Jego kij i bili Go po głowie. 31 Kiedy im się to znudziło, 32 Po drodze zatrzymali niejakiego Szymona z Cyreny i zmusili go, aby niósł Jego krzyż. 33 W ten sposób doprowadzili Jezusa na miejsce zwane Golgotą (to znaczy: „Czaszką”). 34 Tam podali Mu do picia kwaśne wino. Spróbował, ale nie chciał go pić. 35 Potem Go ukrzyżowali, a o Jego ubranie rzucili losy.

27 Następnego dnia, wczesnym rankiem, najwyżsi kapłani i starsi ponownie zebrały się, aby ustalić, jak doprowadzą do wykonania na Jezusie wyroku śmierci. 2 Ostatecznie postanowili przekazać Jezusa pod zbrojną eskortą Piłatowi, rzymskiemu gubernatorowi. 3 Gdy Judasz, zdrajca, dowiedział, że Jezus został skazany za śmierć, zaczął żałować swojego czynu i odniósł pieniadze—trzydzieści srebrnych monet—najwyższym kapłanom i starszemu. 4 —Zgrzeszyłem! —oświadczył. —Wydałem niewinnego człowieka. —Co nas to obchodzi? To twój problem! —odparli. 5 Judasz rzucił wtedy pieniądze na posadzkę świątyni, wybiegł i powiesił się. 6 Kapłani podnieśli srebrniki. —Nie można ich umieścić w skarbcu—orzekli—bo są zapłata za morderstwo. 7 Po naradzie postanowili przeznaczyć je na zakup Pola Garncarzy i założyć tam cmentarz dla cudzoziemców. 8 Dlatego miejsce to do dzisiaj nazywa się Polem Krwi. 9 W ten sposób spełniło się proroctwo Jeremiasza: „Wzięli trzydzieści srebrnych monet, bo na tyle Go wycenili synowie Izraela, 10 i kupili Pole Garncarzy—jak im rozkazał

36 Następnie usiedli i pilnowali Go. **37** A nad Jego głową przybili do krzyża tabliczkę z opisem winy: „to jest jesus, król żydów”. **38** Po obu stronach Jezusa ukrzyżowano dwóch przestępcoów. **39** Przechodzący obok ludzie śmiali się z Niego. Patrzyli z pogardą i wołali: **40** —Widzisz, jak skończyłeś? Mówileś, że potrafisz zburzyć i w trzy dni odbudować świątynię! Skoro jesteś taki mocny, uratuj teraz siebie samego i zejdź z krzyża! Podobno jesteś Synem Bożym! **41** Stali tam również najwyżsi kapłani i inni przywódcy religijni. Oni także naśmiewali się z Jezusa: **42** —Innych potrafił ratować, a siebie uratować nie może! Taki z niego Król Izraela? Niech zejdzie z krzyża, to mu uwierzymy! **43** Tak ufał Bogu, to niech go teraz uratuje, o ile zechce. Przecież powtarzał: „Jestem Synem Boga”. **44** Tak samo naśmiewali się z Niego wiszący obok przestępco. **45** Nagle, około południa całą ziemię okrąży mrok i aż do godziny trzeciej było ciemno. **46** Wtedy właśnie Jezus głośno zawała: —Eloi, Eloi, lema sabachthani! (co znaczy: „Boże mój, Boże mój, czemu Mnie opuściłeś?”). **47** Stojący w pobliżu ludzie sądzili, że woła proroka Eliasza. **48** Jeden z nich podbiegł po gąbkę, nasączył ją kwaśnym winem i na kiju podał Jezusowi, żeby się napił. **49** Lecz pozostali mówili: —Zostaw go! Zobaczmy, czy zjawi się Eliasz, żeby go uratować. **50** Lecz Jezus wydał jeszcze jeden okrzyk i skonał. **51** W tej samej chwili zasłona w świątyni, oddzielająca miejsce najbliższe, rozdarła się na dwie części—od góry aż do dolu. Zatrzęsła się również ziemia i popękały skały. **52** Otworzyły się groby i wielu umarłych, którzy byli ludźmi kochającymi Boga, powstało z martwych. **53** Później, po zmartwychwstaniu Jezusa, udali się do Jerozolimy, świętego miasta, gdzie widziało ich wielu ludzi. **54** Rzymski dowódca i jego żołnierze pilnujący Jezusa na widok trzęsienia ziemi i wszystkich tych zjawisk przerazili się. —To naprawdę był Syn Boży!—wołały. **55** Wiele kobiet, które przyszły z Jezusem z Galilei, aby Mu pomagać, przyglądało się temu wszystkiemu z daleka. **56** Wśród nich były Maria z Magdali, Maria—matka Jakuba i Józefa, oraz matka synów Zebedeusza. **57** Gdy zapadł wieczór, pewien bogaty człowiek—Józef z Arymatei, będący uczniem Jezusa—**58** udał się do Piłata i poprosił o ciało Jezusa. Ten polecił mu je wydać. **59** Józef wziął je, owinął w długie lniane płótno **60** i złożył w swoim nowym grobowcu, wykutym w skale. **61** Maria z Magdali i druga Maria zostały tam, siedząc naprzeciwko grobu. **62** Nazajutrz, pierwszego dnia święta Paschy, najwyżsi kapłani i faryzeusze udali się do Piłata **63** i oznajmili: —Panie,

przypomnieliśmy sobie, że ten kłamca mówił jeszcze za życia: „Po trzech dniach zmartwychwstanie”. **64** Wydaj więc rozkaz opieczętowania grobu na trzy dni, aby przypadkiem jego uczniowie nie wykradli ciała i nie rozmawiali tłumom: „On zmartwychwstał!”. Bo to potrafisz—**65** ostatnie kłamstwo byłoby gorsze od pierwszego. **66** Poszli więc do grobowca, zapieczętowali kamień zamykający wejście i postawili strażę.

28 Po szabacie, pierwszego dnia tygodnia, wczesnym rankiem Maria z Magdali i druga Maria poszyły obejrzeć grobowiec. **2** Nagle gwałtownie zatrzęsła się ziemia. Anioł Pana zstąpił z nieba, odsunął kamień od grobowca i usiadł na nim. **3** Wyglądał jak błyśkawica, a jego szata—jak śnieg. **4** Na jego widok strażnicy zadrżeli ze strachu i padli na ziemię jak martwi. **5** Wtedy anioł odezwał się do kobiet: —Nie bójcie się! Wiem, że szukacie Jezusa, którego ukrzyżowano. **6** Nie ma Go tutaj! Powstał z martwych, jak zapowiedział. Wejdźcie i zobacacie miejsce, gdzie był złożony! **7** Teraz zaś szybko wracajcie do Jego uczniów i powiedzcie im: „On zmartwychwstał i oczekuje was w Galilei. Tam właśnie was spotka”. To mialem wam przekazać. **8** Przestraszone, ale pełne radości, kobiety odeszły od grobowca i pobiegły powiedzieć o tym uczniom. **9** Nagle na ich drodze stanął Jezus. —Witajcie!—powiedział. One zaś podeszły, padły Mu do nóg i oddały poklon. **10** Wtedy rzekł do nich: —Nie bójcie się! Idźcie i powiedzcie moim braciom, aby udali się do Galilei. Tam się zobaczymy. **11** Gdy były jeszcze w drodze, niektórzy strażnicy pilnujący grobowca udali się do miasta i opowiedzieli najwyższym kapłanom o wszystkim, co zaszło. **12** Ci, po naradzie ze starszymi, dali strażnikom sporą łapówkę. **13** —Rozpowiadajcie tak: Nocą, gdy spaliśmy, jego uczniowie przyszli i wykradli ciało—powiedzieli. **14** —A gdyby gubernator usłyszał, że spaliście na służbie, obronimy was i uwolnimy od kłopotów. **15** Strażnicy wzięli pieniądze i zrobili tak, jak im powiedziano. W ten sposób ta plotka rozeszła się wśród wszystkich mieszkańców Judei i trwa po dziś dzień. **16** Natomiast jedenastu uczniów, zgodnie z poleceniem Jezusa, udało się do Galilei, na górę. **17** Gdy Go zobaczyli, oddali Mu poklon, ale niektórzy z nich wciąż jeszcze wątpili. **18** Jezus zbliżył się do nich i powiedział: —Otrzymałem wszelką władzę w niebie i na ziemi. **19** Idźcie więc i pozyskujcie uczniów ze wszystkich narodów, chrzcząc ich w imię Ojca i Syna, i Ducha Świętego. **20** Uczcie ich przestrzegać

wszystkiego, co wam poleciłem. Ja zaś będę z wami
przez wszystkie dni—aż do końca czasów. (aiōn g165)

Marka

1 Oto niezwykła opowieść o Jezusie—Mesjaszu, Synu Bożym. 2 Już przez proroka Izajasza Bóg zapowiedział: „Oto Ja posyłam przed Tobą mojego wysłanca; on przygotuje Twoją drogę”. 3 „Głos wołającego na pustyni: Przygotujcie drogę dla Pana, prostujcie dla Niego ścieżki!” 4 Posłańcem tym był Jan Chrzciciel. Mieszkał na pustyni i przekonywał ludzi, że muszą zmienić swoje grzeszne życie. Na znak zerwania z grzechem powinni pozwolić zanurzyć się w wodzie. 5 Mieszkańcy Jerozolimy i całej Judei podążali na Pustynię Judejską, aby zobaczyć i posłuchać Jana. Wielu z nich wyznawało swoje grzechy, a on chrzcił ich w Jordanie. 6 Jan nosił ubranie z wielbłądziej wełny i skórzany pas. Żywił się wyłącznie szarańcza i leśnym miodem. 7 Często mówił: —Wkrótce przyjdzie Ktoś o wiele większy ode mnie—tak wielki, że ja nie jestem nawet godzin rozwijać rzemyka Jego sandałów. 8 Ja zanurzam was w wodzie, lecz On zanurzy was w DUCHU ŚWIĘTYM! 9 Pewnego dnia przyszedł do Jana Jezus z Nazaretu i został ochrzczony w Jordanie. 10 Gdy wychodził z wody, ujrzał otwarte niebo i Ducha Świętego, który zstąpił na Niego jak gołąb. 11 A z nieba rozległ się głos: —JESTEŚ MOIM UKOCHANYM SYNEM, MOJĄ NAIWIĘKSZĄ RADOŚCIĄ. 12 Zaraz też Jezus, prowadzony przez Ducha Świętego, udał się na pustynię. 13 Tam, otoczony tylko przez pustynne zwierzęta, spędził samotnie czterdzieści dni i był kuszony przez szatana. Potem zaś przyszli do Niego aniołowie i służyli Mu. 14 A gdy król Herod uwieził Jana, Jezus udał się do Galilei, by tam głośić Bożą dobrą nowinę. 15 —Nadszedł już czas!—mówią. —Zbliża się królestwo Boże! Porzućcie grzechy i uwierzcie w dobrą nowinę! 16 Pewnego dnia, idąc brzegiem Jeziora Galilejskiego, Jezus spotkał dwóch rybaków: Szymona i jego brata, Andrzeja, którzy łowili ryby. 17 —Chodźcie ze Mną!—rzekł do nich. —Uczynię was rybakami ludzi! 18 Oni natychmiast zastawili sieci i poszli z Nim. 19 Nieco dalej zobaczył Jakuba i Jana, synów Zebedeusza, którzy siedzieli w łodzi i naprawiali sieci. 20 Ich również zawała, a oni poszli z Nim, zostawiając ojca i jego pomocników. 21 Razem udali się do miasta Kafarnaum. W szabat weszli do synagogi, a Jezus zaczął nauczać. 22 Wszyscy byli zdumieni Jego nauką. Mówią bowiem do nich nie jak ich przywódcy religijni, ale jak ktoś, kto ma władzę nad ludźmi. 23 Nagle jakiś człowiek, będący pod wpływem demona, zaczął wykrzykiwać: Wkrótce w domu, w którym się zatrzymał, zebrało

24 —Dlaczego nas niepokoisz, Jezusie z Nazaretu? Czy przyszedłeś nas zniszczyć? Wiem, kim jesteś! Świętym Synem Boga! 25 —Milcz i wyjdź z tego człowieka!—rozkazał Jezus duchowi. 26 Zły duch szarpanął nim gwałtownie i z krzykiem go opuścił. 27 Świadkowie tego zdarzenia oniemieli z wrażenia, a następnie komentowali to, co ujrzeli: —Jaka moc jest w Jego słowach, skoro słuchają Go nawet złe duchy? 28 A wiadomość o tym wydarzeniu lotem błyskawicy obiegła Galileę i całą okolicę. 29 Jezus wyszedł z synagogi i wraz z Jakubem oraz Janem udał się do domu Szymona i Andrzeja. 30 Teściowa Szymona miała akurat wysoką gorączkę i leżała w łóżku. Gdy powiedziano o tym Jezusowi, 31 On podszedł do chorej, wziął ją za rękę i pomógł jej się podnieść. Temperatura natychmiast spadła, a teściowa wstała i przygotowała im posiłek. 32 Wieczorem, już po zachodzie słońca, przyprowadzono do Jezusa wielu chorych i zniewolonych przez demony. 33 Przed bramą zaś zgromadził się ogromny tłum mieszkańców, ciekawych nadchodzących wydarzeń. 34 Jezus uzdrowił wielu chorych i wielu demonom rozkazał opuścić swe ofiary. A ponieważ demony wiedziały, kim On jest, zabroniły im cokolwiek mówić. 35 Następnego dnia wstał jeszcze przed świtem i udał się na pustynię, aby się modlić. 36 Po jakimś czasie odnalazł Go Szymon i pozostał uczniowie. 37 —Wszyscy o Ciebie pytają—mówią. 38 —Musimy odwiedzić także inne miasta, aby i tam nauczać!—odpowiedział Jezus. —Po to przecież przyszedłem. 39 Przemierzał więc całą krainę galilejską, przemawiając w synagogach oraz uwalniając wielu ludzi od demonów. 40 Pewnego razu podszedł do Niego tredowaty i na kolanach błągał o uzdrawienie: —Jeśli tylko zechcesz, możesz mnie uzdrowić—prosił. 41 Jezus, ogarnięty współczuciem, dotknął go i rzekł: —Chcę. Bądź uzdrawiony! 42 Trąd natychmiast zniknął i w jednej chwili człowiek ten odzyskał zdrowie. 43 Jezus zaraz go odprawił, surowo przykazując mu: 44 —Nie mów o tym nikomu. Idź i poproś, aby zbadał cię kapłan. A na dowód tego, że wyzdrowiałeś, zanieś ofiarę, jaką Mojżesz wyznaczył uleczonemu z trądu. 45 Lecz człowiek ten, idąc, opowiadał wszystkim o swoim cudownym uzdrawieniu. A Jezus, z powodu rozgłosu, nie mógł już swobodnie pokazywać się w miastach—schronił się więc na pustyni. Lecz nawet tam przychodzili do Niego ludzie.

2 Gdy po kilku dniach powrócił do Kafarnaum, wieś o Jego przybyciu szybko obiegła całe miasto. 2

się tak wielu ludzi, że nawet przed drzwiami nie wlewa świeżego wina do starych, stwardniałych było wolnego miejsca. A Jezus głosił im słowo Boże.

3 Wtedy właśnie czterej mężczyźni przynieśli na noszach sparaliżowanego.

4 Nie mogąc przecisnąć się do nowych, miękkich bukłaków,

23 Innym razem, się do Jezusa, zrobili otwór w dachu i spuścili w dół uczniowie—idąc z Jezusem przez pole—zaczęli nosze z chorym.

5 Gdy Jezus ujrzał ich zdedykowaną zrywać kłosy i jeść ziarna. A był to akurat święty dzień wiarę, powiedział do chorego: —Synu, odpuszczam szabatu.

24 Widząc to, przywódcy religijni zwrócili się ci grzechy!

6 Lecz kilku obecnych tam przywódców do Jezusa z zarzutem: —Dlaczego Twoi uczniowie religijnych pomyślały o burzeniem:

7 „Dlaczego on robią rzeczy niedozwolone w szabat? 25 —Czy nigdy tak mówi?! To jawne bliźnierzstwo! Przecież tylko nie czytaliście, co zrobił król Dawid, gdy wraz z Bóg może odpuszczać grzechy”.

8 Jezus, znając ich towarzyszami podróży poczuł głód?—odpowiedział im myśli, odpowiedział: —Dlaczego was to oburza?

9 Co Jezus.

26 —Za czasów najwyższego kapłana Abiatare jest łatwiej powiedzieć: „Odpuszczam ci grzechy” czy wszedł do świątyni i wziął dla siebie oraz swoich „Wstań, zabierz swoje nosze i chodź”?

10 Udowodnię towarzyszowi poświęcony chleb, który wolno było jeść wam, że Ja, Syn Człowieczy, mogę odpuszczać tylko kapłanom. To również było niezgodne z Prawem. grzechy.

11 I zwrócił się do sparaliżowanego: —Jesteś

27 To szabat jest dla człowieka, nie odwrotnie.

28 Ja, uzdrowiony! Zabierz swoje nosze i idź do domu!

12 Syn Człowieczy, mam władzę nad szabatem.

A chory wstał, wziął nosze i na oczach zebranych odszedł do domu. Wszyscy byli poruszeni tym do głębi i wielbili Boga, mówiąc: —Nigdy nie widzieliśmy czegoś podobnego!

13 Wkrótce po tym wydarzeniu Jezus znów udał się nad jezioro, by nauczać zgromadzone tam tłumy.

14 Idąc brzegiem, zobaczył Lewiego—syna Alfeusza, poborcę podatkowego, który właśnie tam pracował. —Chodź ze Mną—zwrócił się do niego. A on natychmiast wstał i poszedł z Jezusem.

15 Później, gdy Jezus i Jego uczniowie byli u niego w domu, zebrało się wokół stołu wielu nieuczciwych poborców podatkowych i innych ludzi, uważanych za grzeszników. Wiele takich osób znajdowało się bowiem w tłumie, który podążał za Jezusem.

16 Niektórzy przywódcy religijni z ugrupowania faryzeuszy—widząc, że Jezus zasiada do stołu z ludźmi o złej reputacji—pytali uczniów: —Dlaczego wasz nauczyciel zadaje się z takimi ludźmi?

17 Jezus usłyszał to i odpowiedział: —To chorzy potrzebują lekarza, a nie zdrowi! Nie przeszczepimy wzywać do opamiętania tych, którzy uważają się za dobrych, ale właśnie grzeszników.

18 Uczniowie Jana i faryzeusze, stosując się do religijnych zaleceń, często powstrzymywali się od posiłków. Pewnego dnia kilku z nich przyszło do Jezusa, pytając: —Uczniowie Jana i faryzeusze powstrzymują się od posiłków. Dlaczego Twoi uczniowie tego nie czynią?

19 —Przecież goście na weselu, będąc z panem młodym, nie mogą odmawiać spożywania potraw!—odrzekł Jezus. —Czy mają powód do smutku, skoro on jest z nimi?

20 Ale nadzieję czas, gdy zabiorą im pana młodego. Wtedy będą pościć.

21 Nikt nie używa nowego materiału do latania starego ubrania, bo nowa lata się kurczy i jeszcze bardziej rozdziera ubranie.

22 Nikt też

3 Będąc ponownie w Kafarnaum, Jezus udał się do synagogi. Zauważył tam człowieka ze sparaliżowaną ręką.

2 A ponieważ był to dzień szabatu, wrogowie uważnie Go obserwowali, chcąc oskarzyć Go, gdyby uzdrowił tego człowieka.

3 Jezus zawała go, postawił przed zebranymi 4 i, zwracając się do swoich wrogów, zapytał: —Czy czynienie dobra w szabat jest przestępstwem? A może lepiej w tym dniu wyrządzać innym krzywdę? Czy w takim dniu należy ratować życie, czy raczej je niszczyć? A oni nie znaleźli na to odpowiedzi.

5 Ich obojętność na ludzką niedolę poruszyła Jezusa do głębi. Gniewnie spojrzał na nich, a potem rzekł do chorego: —Wyciągnij rękę! Ten posłuchał i natychmiast jego ręka stała się zdrowa.

6 Wtedy faryzeusze odeszli i zaczęli się naradzać ze zwolennikami rodziny królewskiej, jak zabić Jezusa.

7 Tymczasem Jezus wraz z uczniami udał się nad jezioro. Podążały za nimi ogromne tłumy z Galilei, Judei, 8 Jerozolimy, Idumei, z krainy za Jordanem, a nawet z Tyru i Sydonu. Wieść o Jego cudach rozeszła się bowiem bardzo daleko i zawsze schodzili się ludzie, aby zobaczyć Go na własne oczy.

9 Jezus polecił więc uczniom, by przygotowali łódź, z której mógłby przemawiać, gdyby tłum mocno na Niego napierał.

10 Tego dnia miało miejsce wiele uzdrawień i ogromna liczba chorych tłoczyła się wokół Niego, pragnąc Go przynajmniej dotknąć.

11 Na widok Jezusa, ludzie opanowani przez złe duchy padali przed Nim na twarz, krzycząc:

—Jesteś Synem Bożym!

12 Lecz On surowo zabraniał im to mówić.

13 Potem wszedł na górę i przywołał do siebie tych, których wybrał.

14 A gdy przyszli, wyznaczył spośród nich dwunastu uczniów, którzy

mieli Mu zawsze towarzyszyć oraz głosić Jego i zginęły, ponieważ w płytkiej glebie ich korzenie nie naukę **15** i uwalniać ludzi od demonów. **16** Oto ich znalazły dosyć wody. **7** Jeszcze inne upadły między imiona: Szymon, któremu Jezus nadał imię Piotr, **17** chwasty i niebawem zostały przez nie zagłuszone, tak Jakub i Jan—synowie Zebedeusza, nazwani przez że nie dały żadnego plonu. **8** Niektóre jednak trafiły Jezusa Synami Gromu, **18** Andrzej, Filip, Bartłomiej, na dobrą glebę. Wzeszły, wyrosły i daly po trzydzieści, Mateusz, Tomasz, Jakub—syn Alfeusza, Tadeusz, po sześćdziesiąt, a nawet po sto ziaren plonu. **9** Szymon Gorliwy **19** i Judasz z Kariotu—ten, który Kto ma uszy do słuchania, niech słucha uważnie! **10** później wydał Jezusa. **20** Gdy zaś powrócił z nimi Później, gdy znalazł się sam na sam z Dwunastoma i do domu, w którym udzielono Mu gościny, znów innymi uczniami, zapytali Go: —Co oznacza Twoja zaczęły nadchodzić tłumy. I wkrótce było tu tyle ludzi, przypowieść? **11** —Wam dano zrozumieć tajemnice że Jezus z uczniami nie mieli nawet czasu, by dotyczące królestwa Bożego—wyjaśnił. —Ale ludzie, cokolwiek zjeśc. **21** Gdy Jego krewni usłyszeli, co się którzy do niego nie należą, nie rozumieją ich. **12** dzieje, przyszli z zamiarem zabrania Go do domu. Będą patrzeć, lecz nie zobaczą, będą słuchać, lecz —Musiał postradać zmysły!—mówili. **22** Natomiast nie usłyszą. Niczego nie zrozumieją i nie zwrócą się przywodcy religijni, którzy przybyli z Jerozolimy, do Boga, aby przebaczyli grzechy. **13** Jeśli jednak stwierdzili: —On jest opętyany przez Belzebuba! nie potraficie zrozumieć tego prostego przykładu, Wypędza demony, bo władca demonów Mu w tym jakże pojmiacie inne przypowieści, które wam jeszcze pomaga. **23** Jezus przywołał ich i w prosty sposób opowiem? **14** Siewca sieje słowo. **15** Ziarno posiane wyjaśnił: —Jak szatan może wypędzać szatana? **24** na udeptanej ścieżce to ci, którzy słyszą słowo, ale Każde królestwo, które jest wewnętrznie skłonne, natychmiast zjawia się przy nich szatan i wykrada to, upadnie. **25** Dom pełen kłopotów i podziałów jest przecież co zapadło w sercu. **16** Ziarno na gruncie skalistym skazany na zagładę. **26** Gdyby szatan walczył sam oznacza tych, którzy słuchają i z radością przyjmują ze sobą, jak mógłby przetrwać? **27** Chcąc przeszukać słowo. **17** Brak im jednak mocnych korzeni. Są niestali i okraść dom sylaka, trzeba go przecież najpierw i w obliczu trudności lub prześladowań z powodu obezwładnić! **28** Oświadczam wam, że każdy grzech słowa załamują się. **18** Ziarnem posianym wśród może zostać odpuszczonego człowiekowski, nawet jeśli chwastów są ludzie, którzy słuchają słowa, **19** ale jest to bliźnierzstwo pod adresem mojego Ojca. **29** zmartwienia, pogoń za bogactwem i inne rzeczy Jeśli jednak ktoś bliźni przeciwko Duchowi Świętemu, nigdy nie otrzyma odpuszczenia i na wieki pozostanie winien grzechu. (aiōn g165, aiōnos g166) **30** A powiedział żadnego plonu. (aiōn g165) **20** Dobra gleba oznacza natomiast tych, którzy słuchają słowa, przyjmują je i wydają obfity plon: trzydzieści, sześćdziesiąt, a nawet mają miejsce za sprawą szatana. **31** Gdy Jezus sto razy większe. **21** Później Jezus zapytał ich: —Czy nauczał, Jego matka i bracia przyszli do zatłoczonego ktoś zapala lampa, aby ją zaraz zasłonić? Przecież domu i prosili, aby Go wywołano na zewnątrz, gdyż nie mógłby korzystać z jej światła?! Stawia ją raczej chcieli z Nim porozmawiać. **32** —Twoja matka i bracia wysoko, aby wszystko oświetlała i była użyteczna. szukają Cię—doniesiono Jezusowi. **33** —Kto jest moją **22** Wszystko, co jest teraz ukryte, wyjdzie kiedy matką i moimi braćmi?—zapytał Jezus. **34** Patrząc na światło dzienne. **23** Kto ma uszy do słuchania, na siedzących wokół Niego ludzi, rzekł: —Oto moja niech słucha uważnie! **24** Dobrze zastanowcie się matka i moi bracia! **35** Moim bratem i siostrą, i matką nad tym, co słyszycie: jaką miarą mierzyście, taką jest każdy, kto wypełnia wolę Boga.

4 Gdy ponownie przyszedł nad jezioro, aby nauczać, zgromadził się wokół Niego wielki tłum ludzi. Poprosił więc o łódź, usiadł w niej i stamtąd mówił do zebranych. **2** Przemawiając, posługiwał się przypowieściami: **3** —Posłuchajcie! Pewien rolnik postanowił zasiać ziarno. Gdy rozsiewał je na polu, **4** niektóre nasiona upadły na udeptaną ścieżkę i zostały wydziobane przez ptaki. **5** Inne ziarna upadły na cienką warstwę gleby, pod którą była skała. **6** Te, choć szybko wyrosły, wkrótce zwiędły w słonecznym upale

jest ono do małego ziarnka gorczyicy, które—będąc aby zobaczyć, co się dzieje, 15 i wkrótce wokół Jezusa chyba najmniejszym z ziaren— 32 wyrasta na krzew zgromadził się spory tłum. A gdy dostrzegli szaleńca, zaliczany do największych, a na jego rozłożystych który siedział teraz ubrany, spokojny i w pełni władzy galęziach ptaki budują, sobie gniazda. 33 Takimi umysłowych, przestraszyły się. 16 Naoczni świadkowie przypowieściami posługiwał się Jezus, by w jak opowiedzieli przybyłym o wszystkim, co się wydarzyło. najbardziej przystępny sposób przekazać ludziom 17 Wówczas tłum zaczął błagać Jezusa, żeby opuścił Bożą naukę i by byli w stanie ją pojąć. 34 Nauczając ich okolicę. 18 Jezus wszedł więc do łodzi, a wtedy ludzi publicznie, używały wyłącznie przypowieści, uzdrawiony zapytał Go, czy może z Nim pozostać. 19 lecz później, gdy był sam z uczniami, wszystko im Jezus jednak odmówił: —Wracaj do domu, do swoich wyjaśniał. 35 Gdy zapadł wieczór, Jezus zwrócił się krewnych—powiedział—i opowiedział im, co zrobił dla do uczniów: —Przeprómy na drugi brzeg jeziora. ciebie Pan i jak wielkie okazał ci miłosierdzie. 20 36 I natychmiast wyruszyli, pozostawiając tłum na Poszedł więc i opowiadał w Dekapolu o tym, co Jezus brzegu, a Jego—tak jak był—zabrali do łodzi. Także dla niego uczynili; a ludzie słuchali go pełni zdumienia. kilka innych łodzi popłynęło za nimi. 37 Niebawem 21 Gdy Jezus przeprowadził się na drugą stronę jeziora, zerwała się straszliwa burza. Wysokie fale zalewały na brzegu czekała na Niego wielki tłum. 22 Był tam lódź, tak że zaczęła tonąć. 38 Jezus tymczasem spał także Jair, przełożony miejscowej synagogi, który padł w tylnej części łodzi. Zrozpaczeni uczniowie obudzili przed Jezusem na twarz i błagał o uzdrawienie swojej Go krzycząc: —Mistrzu! Czy nie obchodzi Cię to, córeczki. 23 —Jest umierająca—mówiąc zrozpaczony, że zaraz utoniemy? 39 On wstał, wstrzymał wiatr, —Proszę, położ na nią ręce i przywróć ją do życia! 24 a morzu rozkazał: —Ucisz się! Wiatr natychmiast Jezus poszedł więc z Jairem, a za nim—wielki tłum ustal i zaledwie głęboka cisza. 40 —Dlaczego się tak ludzi. 25 Wśród nich znajdowała się kobieta, która od boicie?—zapytał uczniów. —Czy jeszcze nie macie dwunastu lat cierpiącej na krwotoki. 26 Lekarze zadali wiary? 41 —Kim On jest—zastanawiali się, przejęci jej wiele cierpień, ale choć wydała na nich wszystkie lękiem—że nawet wiatr i jezioro są Mu posłusze?

5 Gdy przybyli na drugi brzeg jeziora, do kraju Gerazeńczyków, 2 i gdy Jezus wysiadł z łodzi, z pobliskiego cmentarza przybiegły człowiek opanowany przez nieczyste duchy. 3 Mężczyzna ten mieszkał w grobowcach i był tak silny, że gdy zakuwano jego ręce i nogi w kajdany 4 —co zdarzało się bardzo często—rozrywał je i uciekał. Nikt też nie miał dość siły, żeby go obezwładnić. 5 Dniami i nocami błąkał się wśród grobów i wzgórz, krzycząc i kalecząc się ostrymi kamieniami. 6 Gdy z daleka zobaczył Jezusa, przybiegły, padł przez Nim na twarz 7 i głośno krzyknął: —Czego ode mnie chcesz, Jezusie, Synu Najwyższego Boga? Błagam, nie męczę mnie! 8 Jezus zwrócił się do demona: —Wyjdź z niego, duchu nieczysty! 9 Zapytał też go: —Jak ci na imię? —Legion, bo jest nas wielu w tym człowieku—odrzekł. 10 I błagały Go demony, żeby ich nie wyrzucał z tamtej okolicy. 11 A na pobliskim wzgórzu, nad jeziorem, pasło się właśnie wielkie stado świń. 12 —Pozwól nam wejść w te świnie—prosili. 13 A gdy Jezus zgodził się, że duchy opuścili człowieka i weszły w świnie, po czym całe stado, liczące około dwa tysiące sztuk, rzuciło się pędem ze stromego zbocza wprost do jeziora i utonęło. 14 Pasterze stada uciekli wtedy do pobliskiego miasta i okolicznych wiosek, opowiadając wszystkim o tym, co się stało. Ludzie wyszli z domów,

aby zobaczyć, co się dzieje, 15 i wkrótce wokół Jezusa zgromadził się spory tłum. A gdy dostrzegli szaleńca, który siedział teraz ubrany, spokojny i w pełni władzy galęziach ptaki budują, sobie gniazda. 33 Takimi umysłowych, przestraszyły się. 16 Naoczni świadkowie przypowieściami posługiwał się Jezus, by w jak opowiedzieli przybyłym o wszystkim, co się wydarzyło. 17 Wówczas tłum zaczął błagać Jezusa, żeby opuścił Bożą naukę i by byli w stanie ją pojąć. 34 Nauczając ich okolicę. 18 Jezus wszedł więc do łodzi, a wtedy ludzi publicznie, używając wyłącznie przypowieści, uzdrawiony zapytał Go, czy może z Nim pozostać. 19 lecz później, gdy był sam z uczniami, wszystko im Jezus jednak odmówił: —Wracaj do domu, do swoich wyjaśniał. 35 Gdy zapadł wieczór, Jezus zwrócił się krewnych—powiedział—i opowiedział im, co zrobił dla do uczniów: —Przeprómy na drugi brzeg jeziora. ciebie Pan i jak wielkie okazał ci miłosierdzie. 20 36 I natychmiast wyruszyli, pozostawiając tłum na Poszedł więc i opowiadał w Dekapolu o tym, co Jezus brzegu, a Jego—tak jak był—zabrali do łodzi. Także dla niego uczynili; a ludzie słuchali go pełni zdumienia. kilka innych łodzi popłynęły za nimi. 37 Niebawem 21 Gdy Jezus przeprowadził się na drugą stronę jeziora, zerwała się straszliwa burza. Wysokie fale zalewały na brzegu czekała na Niego wielki tłum. 22 Był tam lódź, tak że zaczęła tonąć. 38 Jezus tymczasem spał także Jair, przełożony miejscowej synagogi, który padł w tylnej części łodzi. Zrozpaczeni uczniowie obudzili przed Jezusem na twarz i błagał o uzdrawienie swojej Go krzycząc: —Mistrzu! Czy nie obchodzi Cię to, córeczki. 23 —Jest umierająca—mówiąc zrozpaczony, że zaraz utoniemy? 39 On wstał, wstrzymał wiatr, —Proszę, położ na nią ręce i przywróć ją do życia! 24 a morzu rozkazał: —Ucisz się! Wiatr natychmiast Jezus poszedł więc z Jairem, a za nim—wielki tłum ustal i zaledwie głęboka cisza. 40 —Dlaczego się tak ludzi. 25 Wśród nich znajdowała się kobieta, która od boicie?—zapytał uczniów. —Czy jeszcze nie macie dwunastu lat cierpiącej na krwotoki. 26 Lekarze zadali wiary? 41 —Kim On jest—zastanawiali się, przejęci jej wiele cierpień, ale choć wydała na nich wszystkie lękiem—że nawet wiatr i jezioro są Mu posłusze?

—Mnóstwo ludzi tłoczy się wokół Ciebie, a Ty pytasz, kto Cię dotknął? 32 Lecz On nadal rozglądał się za tym, kto to zrobił. 33 Wówczas kobieta, będąc ciągle pod wrażeniem tego, co zaszło, drżąc ze strachu, upadła Mu do nóg i przyznała się do wszystkiego. 34 —Córko! Uwierzyłaś, więc została uzdrawiona. Idź w pokoju i ciesz się zdrowiem!—odrzekł jej Jezus. 35 A gdy jeszcze z nią rozmawiał, przybyli posłanci z domu Jaira z wiadomością, że jego córka umarła i nie ma już po co fatygować Jezusa. 36 Lecz Jezus, nie zważając na to, co mówią, rzekł do Jaira: —Uwierz Mi i niczego się nie bój! 37 Powstrzymał idący tłum i udał się do jego domu, biorąc ze sobą tylko Piotra, Jakuba i Jana. 38 Panowało tam zamieszanie, słyszać było płacz i zawodzenie. 39 Jezus wszedł do środka i rzekł: —Po co ten lament i popłoch? Dziecko przecież nie umarło, tylko śpi! 40 Słysząc to, wyśmiewali Go. Lecz On rozkazał, by wszyscy wyszli, a sam z trzema

uczniami oraz ojcem i matką dziewczynki wszedł do wysiął żołnierzy, aby zatrzymali i aresztowali Jana pokoju, gdzie leżała. **41** Wziął ją za rękę i powiedział: Chrzciciela. Powodem tego była Herodiada, żona jego —Talitha kum! (co znaczy: „Dziewczynko, mówię brata—Filipa, z którą Herod się ożenił. **18** Jan bowiem ci: Wstań!”). **42** Ona natychmiast wstała z łóżka i ciągle wypominała Herodowi: „Nie wolno ci żyć z żoną zaczęła biegać, miała bowiem dwanaście lat. Rodzice swojego brata”. **19** Herodiada, przepełniona żądzą oniemieli. **43** Jezus zaś surowo im przykazał, aby zemsty, chciała zabić Jana, lecz bez zgody Heroda nikomu nie mówili o tym wydarzeniu, i polecił, by nie mogła mu nic zrobić. **20** Tymczasem on sam dano jej coś do jedzenia.

6 Wkrótce potem opuścił tę okolicę i powrócił z uczniami do rodzinnego Nazaretu. **2** W dzień szabatu poszedł do synagogi i tam nauczał. Jego mądrość i cuda, jakie czynił, zastanawiały ludzi. Był przecież jednym z nich—zwyczajnym mieszkańcem tego miasteczka. **3** Mówili więc między sobą: —Czy on jest lepszy od nas? Przecież to zwyczajny cieśla, syn Marii, a brat Jakuba, Józefa, Judy i Szymona; jego siostry także przecież tutaj mieszkają. I nie byli w stanie uwierzyć w Jego moc. **4** Wtedy Jezus rzekł do nich: —Prorok może cieszyć się poważaniem wszędzie, z wyjątkiem swojego miasta, swojej rodziny i krewnych. **5** I ze względu na ich niewiarę nie mógł uczynić żadnego wielkiego cudu, uzdrowił tylko kilku chorych, kładąc na nich ręce. **6** I dziwił się, że nie chcieli Mu uwierzyć. Odszedł więc stamtąd, aby odwiedzać okoliczne wioski i nauczać w nich. **7** Następnie zebrał Dwunastu i rozesyłał ich po dwóch, udzielając im mocy wypędzania demonów. **8** Nie pozwolił im jednak wziąć ze sobą niczego oprócz laski podróżej: ani żywności, ani torby, ani pieniędzy, **9** ani nawet obuwia czy ubrania na zmianę. **10** —Gdy zatrzymacie się w jakimś miejscu—powiedział—nie przenoście się z domu do domu, lecz cały czas mieszkajcie w tym samym. **11** A jeśli was nie przyjmą i nie zechcą was słuchać, odchodząc strasznicie kurz ze swoich stóp. Będzie to oznaczało, że pozostawicie tych ludzi ich własnemu losowi. **12** Poszli więc i mówili wszystkim napotkanym, że powinni odwrócić się od grzechu. **13** Uwalfiali też ludzi od wielu złych duchów i uzdrawiali chorych, namaszczając ich olejkiem. **14** Ponieważ wszędzie było głośno o cudach, których dokonywał Jezus, wieść o Nim dotarła również do króla Heroda. Sądził on jednak, że Jezus to zmartwychwstały Jan Chrzciciel. Podobnie zresztą myślało wielu ludzi. Mówili: „Nic dziwnego, że potrafi czynić takie cuda”. **15** Inni uważali Jezusa za Eliasza, dawnego proroka. Jeszcze inni twierdzili, że to jakiś nowy wielki prorok, podobny do tych, znanych z historii. **16** —To na pewno Jan, którego kazalem ściać—mówili Herod. —Widocznie powstał z martwych. **17** Jakiś czas wcześniej bowiem Herod

wysiął żołnierzy, aby zatrzymali i aresztowali Jana Chrzciciela. Powodem tego była Herodiada, żona jego brata—Filipa, z którą Herod się ożenił. **18** Jan bowiem nie mogła mu nic zrobić. **20** Tymczasem on sam odniósł się do Jana z szacunkiem i chronił go. Wierzył bowiem, że to święty i dobry człowiek. Wprawdzie rozmowy z Janem wzniecały w nim niepokój, ale mimo to lubił go słuchać. **21** Wreszcie nadszedł długo oczekiwany przez Herodiadę moment. Z okazji swoich urodzin Herod wydał przyjęcie dla dworzan, oficerów i wybitnych obywateli Galilei. **22** Przed gościmi wystąpiła córka Herodiady i swym tańcem wzbudziła ogólny zachwyt. **23** —Proś mnie, o co tylko zechcesz, a dam ci to: nawet połowę królestwa—przysiągł król. **24** Dziewczyna poszła poradzić się matki, a ta jej szepnęła: —Proś o głowę Jana Chrzciciela. **25** Wtedy przybiegła do króla ze słowami: —Chcę mieć zaraz na tacy głowę Jana Chrzciciela! **26** Mimo że król nie chciał tego, to jednak nie miał odwagi złamać przysięgi danej w obecności gości. **27** Posłał więc strażnika, aby ściągnął Janowi głowę i przyniósł ją. Żołnierz dokonał egzekucji Jana w więzieniu, **28** przyniósł jego głowę na tacy i podał dziewczynie, a ta zaniosła ją matce. **29** Gdy się o tym dowiedzieli uczniowie Jana, przyszli po jego ciało i pochowali je. **30** Apostołowie wrócili do Jezusa i opowiedzieli o tym, czego dokonali i co mówili ludziom, których odwiedzili. **31** Wówczas Jezus zaproponował: —Zostawmy na jakiś czas tłumy i odpocznijmy. Tak wielu bowiem otaczało ich ludzi, że nie mieli nawet czasu na posiłek. **32** Wyruszyli więc łodzią w poszukiwaniu jakiegoś ustronnego miejsca. **33** Jednak niektórzy z obecnych zauważyli, że odpływają, i pobiegli wzdułku brzegu, aby spotkać ich tam, gdzie dopłyną. **34** Wychodząc z łodzi, Jezus znów zastał więc tłumy ludzi. Gdy spojrzał na zebrańych, ogarnęła Go litość, byli bowiem jak owce bez pasterza. Zaczął więc nauczać ich wielu ważnych prawd. **35** Pod wieczór uczniowie zwróciли się do Niego: —Każ ludziom rozejść się do pobliskich wiosek i osad. Niech kupią sobie coś do jedzenia, bo na tym pustkowiu nie ma żywności, a robi się już późno. **37** —Wy dajcie im jeść—rzekł Jezus. —Ale co?! Trzeba by całej fortuny, aby kupić dość żywności dla takiej rzeszy!—wykrzyknęli. **38** —Zobaczcie najpierw, co mamy do jedzenia—odpowiedział. —Mamy tylko pięć chlebów i dwie ryby!—donieśli Mu po chwili. **39** Wtedy Jezus polecił ludziom usiąść na zielonej trawie. **40** Rozsiedli się więc w grupach po pięćdziesiąt i

sto osób. 41 A On wziął pięć chlebów i dwie ryby. —Obłudnicy! Dobrze was określił prorok Izajasz, Popatrzył w niebo, podziękował za nie Bogu, po czym mówiąc: „Ludzie ci bardzo pięknie o Mnie mówią, ale dawał uczniom, a oni rozdawali ludziom. 42 W ten sposób wszyscy najedli się do syta! 43 I zebrano jednak oddają Mi cześć. Nauczają bowiem przekazań, jeszcze dwanaście koszy resztek chleba i ryb, 44 choć które sami wymyśliły.” Nie mylił się Izajasz! 8 Omijacie w posiłku tym brało udział około pięciu tysięcy samych prawdziwe Boże przekazań, zastępując je waszą tylko mężczyzn—nie licząc kobiet i dzieci. 45 Zaraz własną tradycją. 9 W imię tradycji odrzucacie i po potem Jezus nakazał uczniom, aby przeprawili się prostu depczecie Boże prawo! 10 Mojżesz przekazał łodzią na drugą stronę jeziora—do Betsaidy, dokąd wam od Boga prawo: „Szanuj rodziców!”. Powiedział On sam miał przybyć później. Chciał bowiem pozostać również: „Kto zauważa ojca lub matkę, musi umrzeć”. na miejscu do czasu, aż ludzie rozejdują się do domów. 11 Natomiast wy uważacie za normalne, gdy ktoś 46 Gdy wszyscy już odeszli, wszedł na wzgórze, aby zaniebije swoich rodziców będących w potrzebie, się modlić. 47 Zapadł zmrok i Jezus był zupełnie tłumacząc się: „Niestety, nie mogę wam pomóc, sam. Tymczasem uczniowie wiosłowały, płynąc łodzią, bo przecież to, co miałem dla was, oddałem w przez środek jeziora. 48 Jezus zobaczył, że znaleźli darze Bogu do Jego świątyni”. 12 I nie pozwalacie się w trudnej sytuacji, walcząc z silnym wiatrem i mu już nic uczynić dla ojca i matki. 13 Chcąc falami. Około trzeciej nad ranem poszedł więc do przestrzegać własnej tradycji, kamicie Boże prawo. A nich po wodzie. Gdy uczniowie zobaczyli mijającego jest to tylko jeden z wielu przykładów. 14 Następnie ich Jezusa, krzyknęli z przerażenia: —To duch! 50 zawała zgromadzonych i rzek: —Słuchajcie wszyscy —Spokojnie! Nie bójcie się, to Ja!—szybko odrzekł i postarajcie się to zrozumieć. 15 Nie to, co w was Jezus. 51 Gdy wszedł do łodzi, wiatr nagle ucichł. wchodzi, może wam przynieść szkodę, lecz to, co z Uczniowie byli zdumieni. 52 Mimo że poprzedniego was wychodzi. 16 Kto ma uszy do słuchania, niech wieczoru byli świadkami cudu, nie mogli w to uwierzyć. słucha uważnie! 17 Gdy opuścił zgromadzonych i Wciąż jeszcze nie byli w stanie pojąć, kim On jest. 53 wszedł do domu, uczniowie zapytali Go o znaczenie Niebawem przypłynęli do krainy Genezaret 54 i wyszli słów, jakie właśnie wypowiedział. 18 —Wy też tego na brzeg. Stojący tam ludzie natychmiast rozpoznali nie rozumiecie?—zapytał. —Czy nie pojmujecie, że Jezusa 55 i po całej okolicy rozeszła się wiadomość o to nie jedzenie was zanieczyszczona? 19 Przecież Jego przybyciu. Wtedy ze wszystkich stron zaczęto pokarm nie wchodzi do ludzkiego serca! Trafia przynosić do Niego chorych. 56 Gdziekolwiek się tylko do żołądka, po czym zostaje wydalony. W pojawił—w wioskach i miastach, a nawet w odległych ten sposób dał im do zrozumienia, że każdy rodzaj osadach—wszędzie wynoszono chorych na place pożywienia uznaje za czysty. 20 Mówił też dalej: i ulice. Proszono Go, aby pozwolił im przynajmniej —Człowieka zanieczyszczona to, co z niego wychodzi. dotknąć swojego płaszcza. A wszyscy, którzy Go 21 To w jego wnętrzu, w sercu, rodzą się bowiem złe myśli prowadzące do rozwiązań, kradzieży, morderstw, niewierności małżeńskiej, 22 a także zachłanności, podłości, podstępów, rozpusty i zawiści. 23 Te wszystkie brudy pochodzą z ludzkiego serca i to one czynią człowieka nieczystym. 24 Potem Jezus opuścił Galileę, udając się w okolice Tyru i Sydonu. Chociaż chciał utrzymać swoją obecność w tajemnicy, bardzo szybko—jak zwykle—rozeszła się wieść o Jego przybyciu. 25 I przyszła do Niego kobieta, której córka była opanowana przez złego ducha. A ponieważ słyszała o cudach Jezusa, padła Mu do nóg 26 i błągała, aby uwolnił jej dziecko od demona. Była to Syrofenicjanka, a więc należała do pagan, których Żydzi mają w pogardzie. 27 Jezus powiedział do niej: —Przede wszystkim pozwól Mi najpierw zadbać o własnych domowników—Żydów. Byłoby przecież niedobrze odbierać chleb dzieciom i rzucić go szczeniom. 28 —To prawda, Panie!—odpowiedziała.

7 Pewnego dnia, celem sprawdzenia nauki głoszonej przez Jezusa, przybyli z Jerozolimy przywódcy religijni i faryzeusze. 2 Od razu zauważyli, że niektórzy z Jego uczniów nie przestrzegają żydowskich zwyczajów obowiązujących przy jedzeniu. 3 Zgodnie bowiem z tradycją, Żydzi—a szczególnie faryzeusze—przed rozpoczęciem jedzenia polewają wodą dlonie. 4 Po każdym powrocie do domu, zanim dotkną jedzenia, muszą się umyć—a to tylko jeden przykład tych przepisów. Przewidują one nawet ceremonie oczyszczenia garnków, kubków i talerzy. 5 Przybysze zapytali Go więc: —Dlaczego Twoi uczniowie nie przestrzegają naszych odwiecznych zwyczajów? Dlaczego siadają do stołu, nie dokonawszy obrzędu obmywania rąk? 6 Odpowiedź Jezusa była ostra i natychmiastowa:

—Jednak nawet psy dostają resztki ze stołu, przy kwasu króla Heroda i faryzeuszy. 16 —Co On chce którym jedzą dzieci. 29 —Masz rację! Możesz wrócić przez to powiedzieć?—zastanawiali się uczniowie. do domu. Twoja córka jest zdrowa. Zły duch już z niej W końcu doszli do wniosku, że pewnie chodzi o to, wyszedł—powiedział wtedy Jezus. 30 A gdy kobieta że nie kupili chleba. 17 Widząc ich zakłopotanie, wróciła do domu, dziewczynka leżała spokojnie w Jezus wyjaśnił: —Nie chodzi mi o chleb! Czy wy lóżku, a po demonie nie było najmniejszego śladu. wciąż nie rozumiecie? Czy aż tak twarde są wasze 31 Z Tyru Jezus udał się do Sydonu, po czym serca? 18 „Macie oczy, żeby widzieć”—mówią Izajasz. przemierzając krainę Dekapolu wrócił znowu nad „Czemu więc nie patrzycie? Czemu nie nadstawiacie Jezioro Galilejskie. 32 Tam ludzie przyprowadzili do uszu, aby usłyszeć?” Czy już zdażyliście wszystko Niego człowieka, który był głuchoniemy. Wszyscy zapomnieć? 19 Czy nie pamiętacie tych pięciu tysięcy prosili, żeby położył na niego ręce i uzdrowił go. 33 ludzi, których nakarmilem pięcioma bochenkami Odszedł więc z nim na bok, włożył palce w jego uszy chleba? Ile wtedy zebrałście resztek? —Dwanaście i śliną zwilżył mu język. 34 Potem spojrzał w niebo, koszy—odpowiedzieli. 20 —A gdy siedmioma westchnął i rzekł do niego: —Effatha! (to znaczy: bochenkami nakarmilem cztery tysiące ludzi, to ile „Otwórz się!”). 35 I otworzyły się uszy tego człowieka i jeszcze pozostało? —Siedem koszy resztek—odrzekli odzyskał słuch i normalną mowę. 36 Jezus nie chciał, uczniowie. 21 —Czy więc nadal sądzicie, że mógłbym aby ktokolwiek z tłumu o tym rozowiadał, lecz im się martwić z powodu braku chleba? 22 Gdy surowej zakazywał, tym bardziej to rozgłaszano. przybyli do Betsaidy, ludzie przyprowadzili do Niego 37 Wszyscy byli bowiem bardzo przejęci tym, co niewidomego i prosili, żeby go dotknąć i uzdrowić. widzieli. Niestannie powtarzali: —To, co On czyni, 23 Jezus wziął go za rękę i wyprowadził za wioskę. jest cudowne! Leczy nawet głuchoniemych!

8 Innym razem, gdy zebrał się spory tłum i znowu zabrakło jedzenia, Jezus zwołał uczniów i rzekł: 2 —Żał mi tych ludzi! Są tu od trzech dni i nie mają już nic do jedzenia. 3 Jeśli odesiąt stąd głodni, mogą zasłabnąć w drodze do domu. Niektórzy przecież przyszli tu z daleka. 4 —Skąd tu, na pustyni, weźmiemy tyle jedzenia?— spytały uczniowie. 5 —A ile macie chleba?—zapytał Jezus. —Siedem bochenków—odparli. 6 Wtedy Jezus polecił ludziom, aby usiedli na ziemi. Sam zaś wziął te siedem chlebów i podziękował za nie Bogu. Następnie łamał je na kawałki i podawał uczniom, a oni kładli je przed ludźmi. 7 Znalazło się też kilka małych rybek. Jezus pobłogosławił je i również kazał rozdać zgromadzonym. 8 I tak wszyscy najedli się do syta, a zebranymi reszkami napelniono aż siedem koszy. 9 A było tam około czterech tysięcy osób. 10 Potem Jezus wsiadł z uczniami do łodzi i popłynął w okolice Dalmanuty. 11 Gdy miejscowi faryzeusze usłyszeli o Jego przybyciu, postanowili Go poddać próbie. —Uczyń cud!—prosili. —Jeżeli ukaze się jakiś znak na niebie, wówczas Ci uwierzymy. 12 Jezus westchnął i zapytał: —Dlaczego żądacie znaku? Mówią wam, że żaden znak nie będzie dany temu pokoleniu. 13 Zostawił ich samych, wsiadł do łodzi i odpłynął na drugi brzeg jeziora. 14 A uczniowie mieli ze sobą tylko jeden bochenek chleba, bo zapomnieli dokupić żywności. 15 Gdy płynęli, Jezus przestrzegł ich: —Bądźcie ostrożni i wystrzegajcie się

Zwilżył śliną jego oczy i dotknął ich. —Czy teraz coś widzisz? 24 Niewidomy popatrzył wokoło. —Widzę ludzi—powiedział—ale niewyraźnie. Wyglądają jak chodzące drzewa. 25 Wtedy Jezus ponownie dotknął dłońmi jego oczu, a gdy ślepy wyteżły wzrok, doznał zupełnego uzdrawienia. Mógł teraz widzieć całkiem wyraźnie i cieszył się tym, co widziałokoła. 26 Jezus odesłał go więc do domu, do rodzinny. —Po drodze nawet nie wstępuj do wioski—przykazał mu. 27 Opuściwszy Galileę, Jezus wraz z uczniami udał się do wiosek wokół Cezarei Filipowej. W drodze zadał im pytanie: —Za kogo uważają Mnie ludzie? 28 —Jedni sądzą, że jesteś Janem Chrzcicielem—odrzekli uczniowie—inni, że Eliaszem lub jakimś innym dawnym prorokiem, który powstał z martwych. 29 —A wy? Za kogo Mnie uważaście?—zapytał ich wprost. —Jesteś Mesjaszem—powiedział Piotr. 30 —Nikomu o tym nie mówcie—przykazał im Jezus. 31 Wtedy właśnie zaczął im mówić o strasznych cierpieniach, jakie Go czekają, i o tym, że zostanie odrzucony przez starszych, najwyższych kapłanów i innych przywódców religijnych, że będzie zabity, ale że po trzech dniach zmartwychwstanie. 32 Mówił im o tym zupełnie otwarcie, więc Piotr wziął Go na bok i prosił, żeby Jezus nawet nie wspominał o takich rzeczach. 33 Wówczas Jezus odwrócił się, spojrzał na uczniów i surowo zgnali Piotra: —Precz, szatanie! Patrzysz na to jedynie z ludzkiego punktu widzenia i nie jesteś w stanie zrozumieć Bożych planów. 34 Potem zwołał uczniów oraz cały tłum, by podeszli bliżej i słuchali. —Jeśli ktoś z was chce Mnie naśladować, niech

przestanie myśleć wyłącznie o sobie. Niech weźmie swój krzyż i idzie ze Mną. 35 Jeśli ktoś chce wygrać życie, przegra je. Ale kto przegra życie ze względu na Mnie i dobrą nowinę, naprawdę je wygra. 36 Co z tego, że ktoś zdobędzie cały świat, jeśli po drodze zatraci życie? 37 Czy dla człowieka istnieje coś cenniejszego niż on sam? 38 Kto wstydzi się Mnie i mojej nauki przed tymi niewiernymi i grzesznymi ludźmi, tego i Ja, Syn Człowieczy, będę się wstydzić, gdy powrócę tu ze świętymi aniołami, otoczony chwałą mojego Ojca.

9 —Zapewniam was: Niektórzy z obecnych tu—mówią dalej do uczniów—jeszcze za swojego życia ujrzą potęgę nadchodzącego królestwa Bożego! 2 Sześć dni później Jezus wziął ze sobą na szczyt pewnej góry Piotra, Jakuba i Jana. Poza nimi nie było tam nikogo. Nagle, na ich oczach, przemienił się: 3 Jego płaszcz zaśnił taką nieziemską bielą, jakiej nie zdążyły osiągnąć żadni farbiarz. 4 Potem zjawili się Eliasz i Mojżesz, którzy zaczęli z Nim rozmawiać. 5 —Nauczycielu, jak dobrze, że tu jesteśmy! —wykrzyknął Piotr do Jezusa. —Jeśli chcesz, zbuduję trzy szalasy: dla Ciebie, dla Mojżesza i dla Eliasza. 6 Powiedział tak, gdyż—podobnie jak pozostali—był sparaliżowany strachem i nie wiedział, co mówić. 7 Ale zanim skończył, otoczył ich jasny obłok, z którego rozległ się głos: —Oto mój ukochany Syn. Słuchajcie Go! 8 Po chwili, gdy się rozejrzeli, stwierdzili, że poza Jezusem nie ma już nikogo. 9 Schodząc z góry, Jezus nakazał im, aby do czasu Jego zmartwychwstania nikomu nie opowiadali o tym, co widzieli. 10 Zatrzymali to więc dla siebie, ale często rozmawiali o tym we własnym gronie i zastanawiali się, co Jezus miał na myśli, mówiąc o zmartwychwstaniu. 11 Zapytali Go też, dlaczego przywódcy religijni twierdzą, że przed przyjściem Mesjasza musi pojawić się Eliasz. 12 —Mają rację! —odparł Jezus. —Eliasz musi przyjść i wszystko przygotować. A co prorocy napisali o Mnie, Synu Człowieczym? Mam cierpieć i być odrzucony! 13 Mówię wam: Eliasz już przyszedł, ale—zgodnie z tym, co przepowiedzieli prorocy—został haniebnie potraktowany! 14 U podnóża góry zastali ogromny tłum, otaczający pozostałych dziewięciu uczniów, żywą dyskutujących z przywódcami religijnymi. 15 Ludzie, uradowani widokiem Jezusa, przybiegli Go powitać. 16 —O co chodzi? —zapytał. 17 —Nauczycielu! —odezwał się ktoś z tłumu. —Przyprowadziłem tu mojego syna, żebyś go uzdrowił. Opanował go zły duch i nie może mówić. 18 Gdy go napada, chłopiec rzuca się na ziemię z pianą na ustach, zgrzyta zębami i sztywnieje.

Prosiłem Twoich uczniów, żeby wypędziли demona, wiary? —zwrócił się do nich Jezus. —Jak długo jeszcze muszę być z wami, żebyście wreszcie uwierzyli? Jak długo mam was znaść? Przyprowadźcie tu chłopca! 20 Ujrzawszy Jezusa, demon rzucił chłopca na ziemię tak gwałtownie, że ten wil się w konwulsjach, z pianą na ustach. 21 —Jak długo na to cierpi? —zapytał Jezus ojca. —Od dzieciństwa. 22 Zły duch często usiłuje go zabić, rzucając go w ogień lub wodę. Zmiluj się nad nami i jeśli możesz, zrób coś! 23 —„Jeśli możesz”? —powtórzył Jezus. —Dla tego, kto wierzy, wszystko jest możliwe! 24 —Wierzę! —gorąco zapewnił ojciec. —Ale, proszę, pomóż mi wierzyć jeszcze mocniej! 25 A ponieważ tłum gęstniał coraz bardziej, Jezus zwrócił się do demona: —Duchu niemy i głuchy! Rozkazuję ci: Opuść to dziecko raz na zawsze! 26 Demon przeraźliwie krzyknął, targnął chłopcem i wyszedł z niego, pozostawiając go leżącego nieruchomo i bezwładnie, jak gdyby był martwy. Przez tłum przebiegły szmer: —Nie żyje... 27 Lecz Jezus wziął go za rękę i podniósł. Chłopiec był całkowicie uzdrawiony! 28 Później, gdy Jezus znalazł się w domu sam na sam z uczniami, zapytali Go: —Dlaczego my nie mogliśmy wypędzić tego demona? 29 —Takiego rodzaju złych duchów nie uda się wypędzić bez modlitwy! —odpowiedział. 30 Gdy opuścili to miejsce, przemierzali dalej Galileę, lecz Jezus unikał tłumów. Chciał bowiem poświęcić czas przygotowania uczniów na to, co miało nastąpić. 31 Mówiąc im: —Ja, Syn Człowieczy, zostanę wkrótce wydany w ręce ludzi, którzy Mnie zabiją, ale trzeciego dnia zmartwychwstanę. 32 Uczniowie nie rozumieli tego, lecz bali się prosić Go o wyjaśnienie. 33 Tak doszli do Kafarnaum. Gdy rozgościli się w domu, gdzie ich przyjęto, Jezus zapytał: —O czym to dyskutowaliście w drodze? 34 Lecz oni wstydzili się odpowiedzieć, ponieważ spierali się o to, który z nich jest najważniejszy. 35 Wtedy Jezus usiadł, zebrał Dwunastu wokół siebie i rzekł: —Kto chce być największym, musi stać się sługą wszystkich! 36 Postawił wśród nich dziecko i obejmując je ramieniem powiedział: 37 —Każdy, kto ze względu na Mnie przyjmie nawet takie małe dziecko, Mnie przyjmie; a kto Mnie przyjmie—przyjmie samego Ojca, który Mnie posłał. 38 Niedługo potem Jan—jeden z uczniów—zwrócił się do Jezusa: —Nauczycielu, spotkaliśmy człowieka, który w Twoim imieniu wypędza demony, i zabroniliśmy mu działać. Nie należy bowiem do naszego grona. 39 —Nie zabraniajcie mu! —odparł Jezus. —Kto w moim imieniu czyni cuda, nieprędko

wystąpi przeciwko Mnies. 40 Każdy, kto nie jest Jezus oburzył się na nich i rzekł: —Nie zabraniając nam przeciwny, jest naszym sprzymierzeńcem. 41 dzieciom przychodzić do Mnies, gdyż do takich jak Zapewniam was, że jeśli ktoś poda wam choćby kubek wody—dlatego, że należycie do Mnies—nie ominie go nagroda! 42 Lecz jeśli z czyjegoś powodu upadnie choćby jeden z najmniejszych moich uczniów, to lepiej byłoby, aby takiemu człowiekowi przywiązano do szyszki kamień młyński i wrzucono go do morza. 43 Jeśli więc twoja własna ręka skłania cię do grzechu—odetnij ją; lepiej bowiem wejść do nieba z jedną ręką, niż mając dwie znaleźć się w ogniu piekielnym, który nigdy nie gaśnie. (Geenna g1067) 45 Podobnie, jeśli twoja nogą skłania cię do grzechu—odetnij ją; lepiej jest dla ciebie kalekim wejść do nieba, niż z obiema nogami zostać wrzuconym do piekła. (Geenna g1067) 47 Jeśli twoje oko skłania cię do grzechu—wyłup je; lepiej bowiem wejść do królestwa Bożego z jednym okiem, niż z dwojgiem oczu być wrzuconym do piekła. (Geenna g1067) 48 gdzie udreka się nie kończy i ogień nigdy nie gaśnie. 49 Tam wszyscy zostaną „posoleni” ogniem cierpień. 50 Sól jest dobra; lecz jeśli utraci swój smak, staje się bezwartościowa. Nie utracicie więc i wy swoich właściwości, ale zachowajcie pokój między sobą.

10 Wychodząc z Kafarnaum Jezus skierował się na południe, do Judei i w okolice leżące po drugiej stronie Jordanu. A gdy nauczał, jak zwykle otoczony przez tłumy, z podezli faryzeusze i—chcąc Go sprowokować do jakiejś niefortunnej wypowiedzi—zapytali Go: —Czy zezwalasz na rozwody? 3 —A co na ten temat powiedział Mojżesz?—spытаł ich Jezus. 4 —Pozwolił wręczyć żonie dokument rozwodowy i odprawić ją—odrzekli. 5 —Mojżesz zezwolił na to tylko z powodu waszych zatwardziających serc—odparł Jezus. 6 —Ale nie taki był Boży zamiar. Już na samym początku Bóg stworzył bowiem mężczyznę i kobietę. 7 Dlatego właśnie mężczyzna powinien opuścić rodziców 8 i złączyć się z żoną, aby ci dwoje stali się jednym ciałem. 9 Żaden człowiek nie ma prawa rozdzielać tego, co połączył Bóg. 10 Gdy później znalazła się z uczniami w domu, ci powrócili do tego tematu. 11 Wtedy im powiedział: —Jeśli mężczyzna rozwodzi się z żoną i poślubia inną kobietę, dopuszcza się grzechu niewierności małżeńskiej. 12 Podobnie żona, jeśli porzuca męża, aby powtórnie wyjść za mąż, dopuszcza się grzechu niewierności. 13 Zdarzyło się też, że przyprowadzono do Jezusa dzieci, prosząc, aby je pobłogosławili. Uczniowie jednak odsuwali je, nie chcąc, aby Mu przeszkadzały. 14 Widząc to,

one należy królestwo Boże. 15 Zapewniam was: Jeśli ktoś nie przyjdzie do Boga tak, jak dziecko przychodzi do ojca, nie będzie miał wstępu do Jego królestwa. 16 I przytulał dzieci, i kładł na nie ręce, błogosławiąc je. 17 W trakcie przygotowań do dalszej drogi przybiegł do Jezusa jakiś młody człowiek. Ukląknął przed Nim i zapytał: —Dobry nauczycielu, co mam czynić, aby osiągnąć życie wieczne? (aiōnios g166) 18 —Dlaczego nazywasz Mnie „dobrym”? —zapytał Jezus. —Naprawdę dobry jest tylko Bóg. 19 Jeśli zaś chodzi o twoje pytanie, to znasz chyba przykazania: „Nie zabijaj, bądź wierny w małżeństwie, nie kradnij, nie składaj fałszywych zeznań, szanuj rodziców!”? 20 —Nauczycielu! Nigdy nie przekroczyłem żadnego z nich—odpowiedział. 21 Jezus spojrzał na niego z głęboką miłością i rzekł: —Zatem jedno pozostało ci do zrobienia: Idź i sprzedaj swój majątek, a pieniądze rozdaj biednym. To zapewni ci skarb w niebie. Potem wróć i chodź ze Mną. 22 Na te słowa młody człowiek spochmurniał i odszedł zasmucony; był bowiem bardzo bogaty. 23 Jezus odprowadził go wzrokiem i powiedział do uczniów: —Oto jak trudno jest bogatym wejść do królestwa Bożego. 24 A ponieważ zdumiałło to uczniów, dodał: —Nie sposób wejść do Bożego królestwa, jeśli pokłada się nadzieję w bogactwie. 25 Łatwiej wielbładowi przejść przez ucho od igły, niż bogatemu człowiekowi wejść do królestwa Bożego. 26 Słowa te poważnie zastanowiły uczniów: —Kto więc może być zbawiony? —pytali. 27 Jezus spojrzał na nich i rzekł: —To przekracza ludzkie możliwości, ale dla Boga wszystko jest możliwe. 28 —My zostawiliśmy wszystko i posłyszmy za Tobą—odezwał się Piotr. 29 —Zapewniam was—odpowiedział Jezus—że każdy, kto z miłości do Mnies i w celu głoszenia dobrej nowiny opuścił dom, braci, siostry, matkę, ojca, dzieci albo posiadłości, 30 otrzyma w zamian storazy więcej domów, braci, sióstr, matek, dzieci oraz posiadłości, ale spotkają go też prześladowania! Oprócz tego, co otrzyma tu, na ziemi, czeka go życie wieczne w przyszłym Świecie. (aiōn g165, aiōnios g166) 31 Wtedy wielu ludzi, obecnie uznawanych za wielkich, przestanie się liczyć, a inni, teraz uznawani za najmniejszych, będą wielkimi. 32 Podążali teraz w kierunku Jerozolimy. Jezus szedł przedtem, a za Nim uczniowie, pełni lęku i twrogi. Wtedy wziął Dwunastu na bok i jeszcze raz powiedział im o wszystkim, co Go czeka: 33 —Gdy znajdziemy się w Jerozolimie—mówili—Ja, Syn Człowieczy, zostanę schwytany i postawiony przed najwyższymi kapłanami

i przywódcami religijnymi, którzy skażą Mnie na śmierć i wydadzą w ręce Rzymian, aby Mnie zabili. A gdyby ktoś was pytał, po co go bierzecie, powiedzieć po prostu: „Pan go potrzebuje i zaraz odprowadzi”.
34 Będą śmiać się ze Mnie i pluć na Mnie; ubiczuję 4 Poszli więc i znaleźli osiołka uwiązanego przed Mnie i w końcu zabiją. Lecz po trzech dniach powrócę domem. Gdy go odwiązały, 5 stojący tam ludzie do życia. 35 Potem podeszli do Niego Jakub i zapytali: —Czemu go zabieracie? 6 Odpowiedzieli, Jan, synowie Zebedeusza, i rzekli: —Nauczycielu! że Jezus im tak rozkazał, a wtedy ludzie ci już im nie Mamy do Ciebie prośbę. 36 —Jaką?—zapytał. 37 przeszkapdzali. 7 Gdy przyprowadzili osiołka, zarzucili —Chcielibyśmy zasiadać w Twoim królestwie tuż obok płaszcze na jego grzbiet, tak by Jezus mógł na nim Ciebie—po prawej i lewej stronie. 38 —Nie wiecie, o siedzieć. 8 Wielu zaś ludzi rozkładało na drodze co prosicie!—odrzekł im Jezus. —Czy jesteście gotowi swoje płaszcze i rzucało zielone gałązki. 9 A cały wypić mój „kielich cierpienia”? Albo przejść chrzest, jaki tłum przed Nim i wokół Niego wołał: —Niech żyje jest dla Mnie przeznaczony? 39 —Tak—opowiedzieli Król! Błogosławiony Ten, który przychodzi w imieniu bracia. —Rzeczywiście, wypijecie ten „kielich” i Pana! 10 Błogosławione królestwo, które On ustanowi, przejdziecie ten chrzest—kontynuował Jezus— 40 ale królestwo naszego przodka Dawida! Chwała Królowi! nie mam prawa posadzić was na tronie obok siebie. 11 W ten sposób Jezus wjechał do Jerozolimy. Te miejsca są już rozdzielone. 41 Gdy pozostałych wszedł do świątyni, rozejrzał się dokładnie i wyszedł, dziesięciu uczniów dowiedziało się o tej prośbie, ponieważ zbliżał się wieczór, a On wraz z Dwunastoma oburzyły się na Jakuba i Jana. 42 Wtedy Jezus zawałał miał jeszcze udać się do Betanii. 12 Następnego wszystkich do siebie i powiedział: —Jak wiecie, wielcy dnia rano, wychodząc z Betanii, Jezus poczuł głód. tego świata nadużywają swojej władzy nad ludźmi. 43 13 W pobliżu zauważał zazielone drzewo figowe. Lecz wśród was powinno być inaczej. Jeśli ktoś chce być wielki, powinien stać się sługa. 44 A kto chce być największy ze wszystkich, musi stać się niewolnikiem wszystkich. 45 Przecież nawet Ja, Syn Człowieczy, nie przyszedłem po to, żeby Mi służyono, lecz aby służyć innym i złożyć własne życie jako okup za wielu ludzi. 46 Rozmawiając, dotarli do Jerycha. Gdy wychodzili z miasta, ciągnął już za nimi wielki tłum. A pewien niewidomy żebrak, Bartymeusz (to znaczy: syn Tymeusza) siedział tam przy drodze. 47 tym, którzy wnosiły różne towary, zabronił wchodzić. Usłyszał, że Jezus z Nazaretu znajduje się w pobliżu, 17 Powiedział do nich: —Pismo mówi: „Moja świątynia i zaczął wołać: —Jezusie, potomku króla Dawida, ma być domem modlitwy dla wszystkich narodów, zmiluj się nade mną! 48 —Cicho bądź!—krzyczeli na mnie i zrobiliście z niej kryjkę złodziej”. 18 Gdy niego ludzie. On jednak tym głośniej wołał: —Potomku najwyżsi kapłani i inni przywódcy religijni dowiedzieli Dawida, zmiluj się nade mną! 49 Jezus zatrzymał się o tym, poczuł się zagrożeni. Usiłowali więc i rzekli: —Zawołajcie go tutaj! Poszli więc po niego i znaleźć sposób, aby się pozbyć Jezusa. Byli jednak powiedzieli: —Masz szczęście, człowiek! Chodź, bardzo ostrożni, ponieważ bali się rozruchów. Tłumy On cię woła! 50 Bartymeusz zrzucił płaszcz, zerwał bowiem były zachwycone Jego nauką. 19 Tak jak się na nogi i ruszył do Jezusa. 51 —Co mogę dla poprzednio, również i tego wieczoru Jezus wraz z ciebie zrobić?—zapytał Jezus. —Nauczycielu!—prosił uczeńmi opuścił miasto. 20 Następnego dnia rano, niewidomy. —Chciałbym widzieć! 52 —Dobrze, niech gdy przechodzili obok tego samego drzewa figowego, się tak stanie!—powiedział Jezus. —Twoja wiara cię spostrzegli, że uschło aż od korzeni. 21 Wtedy uzdrowiła. I natychmiast niewidomy odzyskał wzrok i poszedł z Nim.

11 Gdy zbliżali się do Betfage i Betanii w pobliżu Jerozolimy i znaleźli się pod Górą Oliwną, Jezus wysłał przed sobą dwóch uczniów: 2 —Idźcie do najbliższej wsi—powiedział. —Zaraz przy wejściu do niej znajdziecie uwiązanego osiołka, na którym jeszcze nikt nie jechał. Odwiążcie go i przyprowadźcie tutaj. 3

A gdyby ktoś was pytał, po co go bierzecie, powiedzieć po prostu: „Pan go potrzebuje i zaraz odprowadzi”.
34 Będą śmiać się ze Mnie i pluć na Mnie; ubiczuję 4 Poszli więc i znaleźli osiołka uwiązanego przed Mnie i w końcu zabiją. Lecz po trzech dniach powrócę domem. Gdy go odwiązały, 5 stojący tam ludzie do życia. 35 Potem podeszli do Niego Jakub i zapytali: —Czemu go zabieracie? 6 Odpowiedzieli, Jan, synowie Zebedeusza, i rzekli: —Nauczycielu! że Jezus im tak rozkazał, a wtedy ludzie ci już im nie Mamy do Ciebie prośbę. 36 —Jaką?—zapytał. 37 przeszkapdzali. 7 Gdy przyprowadzili osiołka, zarzucili —Chcielibyśmy zasiadać w Twoim królestwie tuż obok płaszcze na jego grzbiet, tak by Jezus mógł na nim Ciebie—po prawej i lewej stronie. 38 —Nie wiecie, o siedzieć. 8 Wielu zaś ludzi rozkładało na drodze co prosicie!—odrzekł im Jezus. —Czy jesteście gotowi swoje płaszcze i rzucało zielone gałązki. 9 A cały wypić mój „kielich cierpienia”? Albo przejść chrzest, jaki tłum przed Nim i wokół Niego wołał: —Niech żyje jest dla Mnie przeznaczony? 39 —Tak—opowiedzieli Król! Błogosławiony Ten, który przychodzi w imieniu bracia. —Rzeczywiście, wypijecie ten „kielich” i Pana! 10 Błogosławione królestwo, które On ustanowi, przejdziecie ten chrzest—kontynuował Jezus— 40 ale królestwo naszego przodka Dawida! Chwała Królowi! nie mam prawa posadzić was na tronie obok siebie. 11 W ten sposób Jezus wjechał do Jerozolimy. Te miejsca są już rozdzielone. 41 Gdy pozostałych wszedł do świątyni, rozejrzał się dokładnie i wyszedł, dziesięciu uczniów dowiedziało się o tej prośbie, ponieważ zbliżał się wieczór, a On wraz z Dwunastoma oburzyły się na Jakuba i Jana. 42 Wtedy Jezus zawałał miał jeszcze udać się do Betanii. 12 Następnego wszystkich do siebie i powiedział: —Jak wiecie, wielcy dnia rano, wychodząc z Betanii, Jezus poczuł głód. tego świata nadużywają swojej władzy nad ludźmi. 43 13 W pobliżu zauważał zazielone drzewo figowe. Lecz wśród was powinno być inaczej. Jeśli ktoś chce być wielki, powinien stać się sługa. 44 A kto chce być największy ze wszystkich, musi stać się niewolnikiem wszystkich. 45 Przecież nawet Ja, Syn Człowieczy, nie przyszedłem po to, żeby Mi służyono, lecz aby służyć innym i złożyć własne życie jako okup za wielu ludzi. 46 Rozmawiając, dotarli do Jerycha. Gdy wychodzili z miasta, ciągnął już za nimi wielki tłum. A pewien niewidomy żebrak, Bartymeusz (to znaczy: syn Tymeusza) siedział tam przy drodze. 47 tym, którzy wnosiły różne towary, zabronił wchodzić. Usłyszał, że Jezus z Nazaretu znajduje się w pobliżu, 17 Powiedział do nich: —Pismo mówi: „Moja świątynia i zaczął wołać: —Jezusie, potomku króla Dawida, ma być domem modlitwy dla wszystkich narodów, zmiluj się nade mną! 48 —Cicho bądź!—krzyczeli na mnie i zrobiliście z niej kryjkę złodziej”. 18 Gdy niego ludzie. On jednak tym głośniej wołał: —Potomku najwyżsi kapłani i inni przywódcy religijni dowiedzieli Dawida, zmiluj się nade mną! 49 Jezus zatrzymał się o tym, poczuł się zagrożeni. Usiłowali więc i rzekli: —Zawołajcie go tutaj! Poszli więc po niego i znaleźli sposób, aby się pozbyć Jezusa. Byli jednak powiedzieli: —Masz szczęście, człowiek! Chodź, bardzo ostrożni, ponieważ bali się rozruchów. Tłumy On cię woła! 50 Bartymeusz zrzucił płaszcz, zerwał bowiem były zachwycone Jego nauką. 19 Tak jak się na nogi i ruszył do Jezusa. 51 —Co mogę dla poprzednio, również i tego wieczoru Jezus wraz z ciebie zrobić?—zapytał Jezus. —Nauczycielu!—prosił uczeńmi opuścił miasto. 20 Następnego dnia rano, niewidomy. —Chciałbym widzieć! 52 —Dobrze, niech gdy przechodzili obok tego samego drzewa figowego, się tak stanie!—powiedział Jezus. —Twoja wiara cię spostrzegli, że uschło aż od korzeni. 21 Wtedy uzdrowiła. I natychmiast niewidomy odzyskał wzrok i poszedł z Nim.

Podszedł więc, by zobaczyć, czy nie znajdzie na nim fig. Na drzewie były jednak tylko liście, bo nie była to pora owocowania. 14 Wtedy Jezus powiedział do drzewa: —Już nigdy więcej nie przyniesiesz owocu! Uczniowie zapamiętali te słowa. (aiōn g165) 15 Gdy powrócili do Jerozolimy, Jezus wszedł do świątyni i zaczął wypędzać z niej wszystkich sprzedawców Gdy wychodzili z miasta, ciągnął już za nimi wielki oraz kupujących. Powywraçał stopy wymieniających tłum. A pewien niewidomy żebrak, Bartymeusz (to pieniądze oraz stragan sprzedawców gołębi, 16 a znaczy: syn Tymeusza) siedział tam przy drodze. 47 tym, którzy wnosiły różne towary, zabronił wchodzić. Usłyszał, że Jezus z Nazaretu znajduje się w pobliżu, 17 Powiedział do nich: —Pismo mówi: „Moja świątynia i zaczął wołać: —Jezusie, potomku króla Dawida, ma być domem modlitwy dla wszystkich narodów, zmiluj się nade mną! 48 —Cicho bądź!—krzyczeli na mnie i zrobiliście z niej kryjkę złodziej”. 18 Gdy niego ludzie. On jednak tym głośniej wołał: —Potomku najwyżsi kapłani i inni przywódcy religijni dowiedzieli Dawida, zmiluj się nade mną! 49 Jezus zatrzymał się o tym, poczuł się zagrożeni. Usiłowali więc i rzekli: —Zawołajcie go tutaj! Poszli więc po niego i znaleźli sposób, aby się pozbyć Jezusa. Byli jednak powiedzieli: —Masz szczęście, człowiek! Chodź, bardzo ostrożni, ponieważ bali się rozruchów. Tłumy On cię woła! 50 Bartymeusz zrzucił płaszcz, zerwał bowiem były zachwycone Jego nauką. 19 Tak jak się na nogi i ruszył do Jezusa. 51 —Co mogę dla poprzednio, również i tego wieczoru Jezus wraz z ciebie zrobić?—zapytał Jezus. —Nauczycielu!—prosił uczeńmi opuścił miasto. 20 Następnego dnia rano, niewidomy. —Chciałbym widzieć! 52 —Dobrze, niech gdy przechodzili obok tego samego drzewa figowego, się tak stanie!—powiedział Jezus. —Twoja wiara cię spostrzegli, że uschło aż od korzeni. 21 Wtedy uzdrowiła. I natychmiast niewidomy odzyskał wzrok i poszedł z Nim.

Piotr, przypomniał sobie, co poprzedniego dnia Jezus powiedział do drzewa, i krzyknął: —Nauczycielu, patrz! Drzewo, które przekląłeś, uschło! 22 —Jeśli będziecie mieć wiarę w Boga—odpowiedział Jezus 23 —rozkażecie tej oto górze: „Unieś się i rzuć w morze!”—a uczyni to. Wasza wiara musi być jednak prawdziwa, pozbawiona zwątpień. 24 Pamiętajcie: Jeśli prosicie o coś w modlitwie, wierzcie, że już to otrzymaliście, a wasza prośba zostanie spełniona. 25

Lecz zanim będziecie się modlić, przebaczcie najpierw bowiem pretekst do oskarżenia Go. Gdy przybyli na winy innym ludziom, aby wasz Ojciec w niebie i wam miejsce, zapytali Jezusa: 14 —Nauczycielu! Wiemy, przebaczył grzechy. 26 Bo jeśli wy nie darujecie że nie boisz się mówić prawdy. Nie dostosowujesz innym, również Ojciec w niebie nie przebaczy wam się też do opinii ludzi ani do ich oczekiwania, lecz waszych win. 27 Gdy ponownie przybyli do Jerozolimy uczciwie nauczasz Bożych prawd. Powiedz nam i Jezus spacerował po terenie świątyni, podeszli do więc, czy słusznie płacimy podatki Rzymowi, czy Niego najwyżsi kapłani wraz z innymi przywódcami nie? 15 Jezus zdając sobie sprawę z ich podstępem, religijnymi i starszymi, 28 pytając Go: —Jakim prawem powiedział: —Chcicie Mnie pograżyć?! Pokażcie wyrzuciłeś ze świątyni sprzedawców? Kto dał ci taką władzę? 29 —Odpowiem wam, jeśli i wy odpowiecie Gdy Mu ją podano, zapytał: —Czyją podobiznę na moje pytanie—odparł Jezus. 30 —Czy chrzest, do i tytuł na niej widziecie? —Cezara—odpowiedzieli. którego wzywał Jan Chrzciciel, pochodził od Boga, 17 —Oddawajcie więc cesarowi to, co jego, czy był tylko ludzkim wymysłem? 31 Wtedy zaczęli a Bogu—co należy do Boga! Odpowiedź ta się naradzać nad odpowiedzią: —Jeśli powiemy, że zupełnie ich zaskoczyła. 18 Wtedy przyszli do pochodził od Boga, to zapyta nas „Czemu go nie Jezusa saduceusze—przedstawiciele ugrupowania przyjęliście?”. 32 A jeśli powiemy, że był ludzkim nauczającego, że nie będzie zmartwychwstania: 19 wymysłem, to tłumy się oburzą, bo wszyscy przecież —Nauczycielu!—zwróciły się do Jezusa. —Prawo wierzą, że Jan był prorokiem. 33 —Nie potrafimy na Mojżesza naucza: „Jeśli umrze mężczyzna, nie to odpowiedzieć—rzekli w końcu. —Wobec tego i Ja pozostawiając potomstwa, jego brat powinien ożenić nie odpowiem na wasze pytanie—odparł Jezus. się z wdową po zmarłym i mieć z nią potomstwo”.

12 Wtedy opowiedział im następującą przypowieść:

—Pewien człowiek założył winnicę. Ogrodził ją murem, zbudował tloczną i wieżę strażniczą, po czym wynajął ją rolnikom i wyjechał. 2 Gdy nastął czas zbiorów, wysłał jednego ze swoich ludzi, aby odebrał należną mu część plonów. 3 Lecz rolnicy pobili posłańca i odesłali go z pustymi rękami. 4 Właściciel wysłał więc innego pełnomocnika, lecz z nim postąpili podobnie, a nawet gorzej, raniąc go poważnie w głowę. 5 Kolejnego posłańca zabito, a i następnych spotkała śmierć lub побicie. 6 W końcu pozostał mu tylko jego jedyny syn. Posłał go więc, sądząc, że przynajmniej jemu okażą szacunek. 7 Lecz rolnicy, widząc nadchodzącego syna, powiedzieli sobie: „To ten, który ma przejąć winnicę. Zabijmy go, a winnica będzie nasza!”. 8 Napadli go więc i zabili, a ciało wyrzucili poza winnicę. 9 Jak sądzicie, co zrobi właściciel, gdy się o tym dowie? Przyjdzie i ukarze wszystkich śmiertią, a winnicią da innym! 10 Przypomnijcie sobie następujące słowa z Pisma: „Kamień odrzucony przez budujących stał się kamieniem węgielnym, najważniejszym w całym budynku! 11 Dokonał tego Pan i jest to zdumiewające”. 12 Przywódcy zrozumieli, że to ich Jezus miał na myśli, opowiadając przypowieść o złych rolnikach. Dlatego chcieli Go natychmiast aresztować, ale obawiali się reakcji tłumu. Ostatecznie jednak zostawili Go i odeszli. 13 Chcąc sprowokować Jezusa do jakiejś niefortunnej wypowiedzi, wysłali do Niego faryzeuszy i zwolenników rodziny królewskiej. Potrzebny był im

20 Otóż żyło kiedyś siedmioro braci. Najstarszy z nich ożenił się, ale wkrótce zmarł, nie pozostawiając dzieci. 21 Wówczas z wdową ożenił się drugi brat, lecz i on wkrótce zmarł bezdzietnie. 22 Potem ożenił się z nią następny i kolejny—i wszyscy poumierali bezdzietnie. W końcu umarła także ta kobieta. 23 Jeśli rzeczywiście umarli zmartwychwstaną, to czyją będzie wtedy żona, skoro wszyscy bracia się z nią ożenili? 24 —Cała trudność polega na tym—odparł Jezus—że nie znacie Pisma ani mocy Bożej. 25 Po zmartwychwstaniu więzły małżeńskie nie będą obowiązywać ani tych siedmiu braci, ani kobiety, bo wszyscy pod tym względem będą podobni do aniołów. 26 Jeśli zaś chodzi o samo zmartwychwstanie, to czy nigdy nie czytaliście historii o Mojżeszie i płonącym krzaku? Bóg powiedział wtedy: „Jestem Bogiem Abrahama, Bogiem Izaaka i Bogiem Jakuba”. 27 Przecież nie nazwałby siebie Bogiem tych, którzy już nie istniają! Jesteście w wielkim błędzie. 28 Pewien przywódca religijny przysłuchiwał się tej dyskusji i był pełen uznania dla odpowiedzi Jezusa. Zadał Mu więc kolejne pytanie: —Które z przykazań jest najważniejsze? 29 Jezus odpowiedział: —Najważniejsze jest to, które mówi: „Słuchaj, Izraelu! Twój Pan i Bóg jest jedynym Bogiem. 30 Kochaj Go całym sercem, całą duszą i całym umysłem—z całych swoich sił”. 31 I drugie, które brzmi: „Kochaj innych tak, jak kochasz samego siebie”. Te dwa przykazania są najważniejsze ze wszystkich. 32 —Masz rację—powiedział rozmówca. —Jest tylko jeden Bóg i nie ma innego. 33 I jestem przekonany, że kochanie Go całym sercem i umysłem, ze wszystkich

sił, a innych ludzi tak, jak samego siebie, jest o wiele ważniejsze niż składanie ofiar na ołtarzu w świątyni. Postawią was przed sądami, będą was biczować —Dlaczego wasi przywódcy religijni twierdzą, że martwicie się o to, co i jak macie mówić. Bo to Mesjasz ma pochodzić z rodu króla Dawida? nie wy będziecie mówić, lecz Duch Święty będzie Przecież sam Dawid, a przez jego usta Duch Święty, mówił przez was! Bracia będą wzajemnie się powiedział: „Bóg rzekł do mojego Pana: Zasiądź po wydawać na śmierć, ojcowie zdradzą własne dzieci, mojej prawej stronie, dopóki nie rzucę Ci pod nogi a dzieci—rodziców. Wszyscy was znienawidzą za Twoich nieprzyjaciół”. Skoro więc Dawid nazwał to, że należycie do Mnie. Ale ci, którzy wytrwają do Go Panem—kontynuował Jezus—to jak Mesjasz końca i nie zaprä się Mnie, zostaną uratowani! Gdy może być jego potomkiem? Tłum ludzi słuchał zobaczyte w świątyni „ohydę spustoszenia”—któ tych nauk z wielkim zainteresowaniem. Jezus toczyta, niech uważa—wtedy ci, którzy będą w przemawiał więc dalej: —Strzeżcie się przywódców Judei, niech uciekają w góry. I śpieszcie się! Jeśli religijnych! Oni lubią nosić wytworne szaty, oczekując, będziecie na tarasie, nie wchodźcie do domu, aby się wyrazów szacunku ze strony innych ludzi oraz spakować. Jeśli będziecie na polu, nie wracajcie najlepszych miejsc w synagogach i na przyjęciach. po pieniejde czy ubranie. Ciężko będzie wtedy Bezwystannie okradają biedne wdowy! Udają przy tym kobietom w ciąży i matkom karmiącym niemowlęta. pobożnych i wygłaszały długie modlitwy, aby ukryć, Módlcie się, żeby wasza ucieczka nie wypadła kim są naprawdę. Tym większa spotka ich kara! zimą. Będą to bowiem dni tak straszliwe, jakich Jezus zbliżył się do skarbony świątynnej i usiadł, nie było od początku świata i już nigdy potem nie obserwując ludzi, którzy wrzucali tam pieniadze. I będzie. gdyby Pan nie skrócił czasu tej klęski, chociaż przychodzili bogaci ludzie i wrzucali duże nikt by się nie uratował. Lecz On skróci te dni sumy, On zwrócił uwagę na pewną wdowę. Była ze względu na swoich wybranych. Jeśli wtedy biedna i wrzuciła tylko dwie małe monety. Wtedy ktoś wam powie: „Tu jest Mesjasz”—nie wiercie! przywołał swoich uczniów i powiedział: —Zapewniam was: Ta biedna wdowa dała więcej niż wszyscy bogace razem wzięci! On bowiem wrzucili tylko część tego, co mieli w nadmiarze, ona zaś oddała wszystko, co miała na życie.

13 Gdy opuszczali świątynię, jeden z uczniów zachwycił się: —Nauczycielu, spójrz, co to za wspaniała budowla! Co za kamienie! —To, co teraz podziwiasz, legnie w gruzach i nie pozostanie tu nawet kamień na kamieniu—odparł Jezus. Później, gdy siedział na zboczu Góry Oliwnej, mając przed sobą widok na Jerozolimę, Piotr, Jakub, Jan i Andrzej dyskretnie zapytali Go: —Kiedy wydarzy się to, o czym mówisz? Po czym poznamyadejście tego czasu? —Nie dajcie się nikomu oszukać!—przestrzegł ich Jezus. —Wielu bowiem będzie podawać się za Mesjasza i oszuka mnóstwo ludzi. Na świecie wybuchną wojny i będą rozchodzić się wieści o walkach. Nie dajcie się jednak zastraszyć, to jeszcze nie będzie koniec! Narody i państwa będą walczyć przeciwko sobie, a wiele krajów nawiedzą trzęsienia ziemi oraz głód. Ale to będzie dopiero początek tragedii. Przygotujcie się na to, co nastąpi!

Zaraz po zakończeniu tego strasznego czasu nastąpi zaćmienie słońca, a księżyc straci swój blask. Gwiazdy będą spadać z nieba i zachwieje się cały porządek wszechświata. Wtedy cała ludzkość ujrzy Mnie, Syna Człowieczego, przybywającego na obłokach w wielkiej mocy i chwale. I pośród aniołów, żebym zgromadzili Moich wybranych z całego świata, z najdalszych zakątków ziemi. Niech to drzewo figowe stanie się dla was przykładem: Gdy jego pączki mięknią, a listki zaczynają się rozwijać, mówicie, że zbliża się lato. Gdy więc zobaczycie wszystko, co was zapowiedziałem, bądźcie pewni, że mój powrót jest bliski, że jestem tuż u drzwi. Zapewniam was: Nie wymrza to pokolenie, a wszystko to się dokona. Niebo i ziemia przemina, lecz moje słowa pozostaną na wieki. Nikt jednak nie zna dnia ani czasu, kiedy się to stanie—ani aniołowie w niebie, ani nawet Ja—Syn. Wie o tym tylko mój Ojciec. Skoro więc nie wiecie, kiedy się to wydarzy—uważajcie i wyczekujcie mojego powrotu! Moje drugie przyjście można

porównać do powrotu człowieka, który wyjechał w podróż do innego kraju. Powyznaczał pracownikom ich zadania, stróżowi zaś nakazał czuwać aż do swego przyjazdu. **35** Uważajcie więc, bo wy również nie wiecie, kiedy przyjdę: wieczorem, o północy, o świcie czy po wschodzie słońca. **36** Nie dopuśćcie, abym zastał was śpiących. **37** Czekajcie i bądźcie przygotowani—oto moje przekazanie dla wszystkich, którzy we Mnie wierzą.

14 Dwa dni później rozpoczęła się Pascha—doroczne święto Żydów, w czasie którego jedzą oni chleb pieczony z niekwaszonego ciasta. Najwyżsi kapłani i inni przywódcy religijni nadal szukali okazji, aby potajemnie aresztować i zabić Jezusa. **2** —Nie możemy jednak zrobić tego podczas święta—mówili—bo spowoduje to rozruchy. **3** Jezus tymczasem zatrzymał się w Betanii, w domu Szymona Trędowatego. W czasie kolacji weszła tam pewna kobieta z butelką bardzo drogiego, wonnego olejku. Stukla szyjkę i wylała olejek na głowę Jezusa. **4** Widząc to, niektórzy oburzyli się i ostro ją skrytykowali: —Co za marnotrawstwo! Przecież można było sprzedać te perfumy i uzyskać w ten sposób znaczną sumę rozdać biednym! **5** —Dajcie jej spokój—powiedział Jezus. —Dlaczego ja krytykujecie? Przecież spełniła dobry uczynek! **6** Biedni zawsze będą wśród was i będziecie mogli im pomagać, kiedy tylko zechcecie, ale Mnie już wkrótce zabraknie. **8** Ona dała to, co miała. Namaszczając tym olejkiem, przygotowała Mnie na pogrzeb. **9** Zapewniam was: Gdziekolwiek na świecie będzie głoszona dobra nowina, wszędzie będzie się mówić o tym, co zrobiła, i będą pamiętać o niej. **10** Wtedy Judasz z Kariotu, jeden z Dwunastu, wyszedł i udał się do najwyższych kapłanów, aby im zaproponować, że wyda Jezusa. **11** Ucieszeni ta propozycją, kapłani obiecali mu nagrodę. On zaś czekał już tylko na sprzyjającą okazję, aby wydać Jezusa. **12** Pierwszego dnia Paschy, gdy zgodnie ze zwyczajem zabijano i spożywano baranka, uczniowie spytaли Jezusa, gdzie chciałby spożyć kolację paschalną. **13** Wystał więc dwóch uczniów, by poczynili niezbędne przygotowania. —Idźcie do miasta! —powiedział. —A gdy spotkacie mężczyznę z dzbanem wody, pojedźcie za nim. **14** Wejdźcie do domu, do którego on wejdzie, i powiedzcie właścicielowi: „Nasz Nauczyciel prosi, abyśmy obejrzelik pokój przygotowany dla nas na świętą kolację”. **15** Wtedy zaprowadzi was na góre do dużego, wysprzątanego pomieszczenia. Tam przygotujcie posiłek. **16** Poszli więc do miasta i

zastali wszystko tak, jak powiedział Jezus. I zajęli się przygotowaniem kolacji. **17** Wieczorem przybył Jezus wraz z Dwunastoma. **18** Gdy zaczęli posiąkić, Panie? —mówili zasmuceni jeden przez drugiego. **20** —Jeden z was, Dwunastu! Ten, który jednocześnie ze Mną sięga do półmiska—odpowiedział. **21** —Ja, Syn Człowieczy, muszę umrzeć, zgodnie z tym, co dawno zapowiedzieli prorocy. Marny jednak los tego, kto Mnie wyda. Lepiej byłoby, aby się wcale nie urodził! **22** Później, podczas kolacji, Jezus wziął do rąk chleb. Podziękował za niego Bogu, pokalał go na kawałki, i podał uczniom, mówiąc: —Weźcie, to jest moje ciało. **23** Wziął też do ręki kielich z winem. Podziękował, podał im, i wszyscy z niego pili. **24** —To jest moja krew, pieczętująca przymierze. —powiedział. —Przelewam ja, aby wielu otrzymało przebaczenie grzechów. **25** Oświadczam wam, że nie skosztuję już wina do dnia, gdy będę pił nowe wino w królestwie Bożym. **26** Potem zaśpiewali pieśń i poszli na Górę Oliwną. **27** —Wszyscy Mnie opuścicie—mówili do nich Jezus. —Stanie się tak, jak Bóg zapowiedział ustami proroków: „Uderzę pasterza i rozproszę się owce jego stada”. **28** Lecz gdy znów powrócię do życia, udam się do Galilei i tam się z wami spotkam. **29** —Ja Cię nigdy nie opuszczę! —zapewniał Piotr. —Nawet jeśli inni odejdą! **30** —Zapewniam cię, że jeszcze tej nocy, zanim o świcie dwa razy zapieje kogut, trzy razy zaprzeczesz, że Mnie znasz—odpowiedział Jezus. **31** —Nigdy! —zdecydowanie zaprotestował Piotr. —Nie wyprę się Ciebie, nawet gdybym miał iść z Tobą na śmierć! Pozostali również przysięgali wierność Jezusowi. **32** Wszyscy razem udali się do ogrodu zwanego Getsemene. Jezus rzekł wtedy: —Usiądźcie tutaj, a ja pójdę się modlić. **33** Zabrał ze sobą tylko Piotra, Jakuba i Jana. I ogarnął Go lęk oraz głęboki niepokój. **34** —Moją duszę ogarną śmiertelny smutek—powiedział. —Zostańcie ze Mną i czuwajcie. **35** Odszedł na bok, padł na ziemię i zaczął się modlić, aby, jeżeli to możliwe, ominęła Go ta straszna chwila. **36** —Ojcze! —mówili. —Ty możesz wszystko! Oddal ode Mnie ten „kielich cierpienia”. Jednak to Twoja wola niech się stanie, a nie to, czego ja chcę. **37** Wrócił do trzech uczniów i zastał ich śpiących. Wtedy powiedział do Piotra: —Szymonie, śpisz? Nie dałeś rady czuwać ze Mną nawet przez godzinę? **38** Czuwajcie i módlcie się, abyście nie poddali się pokusie! Duch jest gorliwy, ale ciało słabe. **39** Ponownie odszedł i dalej się modlił. **40** Lecz uczniowie byli tak bardzo zmęczeni,

że gdy do nich wrócił, znowu spali. Zawstydzeni w obłokach na ziemię. 63 Słysząc to, najwyższy tym, nie próbowali nawet się tłumaczyć. 41 A gdy kapłan rozdarł szaty i głośno zapytał: —Czego więcej przyszedł do nich po raz trzeci, powiedział: —Wciąż trzeba? Po co nam świadkowie? 64 Sami słyszeliście spokojnie śpicie i odpoczywacie? Starcy już! Wybiła to bluźnierstwo! Jaki będzie wasz wyrok? —Kara moja godzina. Teraz Ja, Syn Człowieczy, zostanę śmierci!—zawołali. 65 I zaczęli pluć na Jezusa, wydany w ręce grzeszników. 42 Wstańcie, chodźmy! Zawiązali Mu oczy, bili Go po twarzy i szyderczo Nadchodzi już ten, który Mnie zdradził! 43 Ledwie wołał: —Teraz prorokuj! Również strażnicy, którzy skończyły mówić, stanął przed Nim Judasz, jeden z pilnowali Jezusa, znęcali się nad Nim. 66 Tymczasem Dwunastu, na czele zgrali uzbrojonej w miecze i pałki, Piotr wciąż przebywał na dziedzińcu rezydencji. Gdy wysłanej przez najwyższych kapłanów, przywódców grzał się przy ogniu, zauważała go jedna z dziewczyn religijnych i starszych. 44 Ten zdrajca tak się z nimi służących u najwyższego kapłana. 67 Przyjrzała umówił: „Łapcie i aresztujcie tego, którego pocałuję mu się uważnie i oświadczyła: —Ty również byłeś na powitanie”. 45 Gdy się więc tylko zbliżyli, Judasz z Jezusem z Nazaretu! 68 —Nie wiem, o czym podszedł do Jezusa. —Mistrzu! —rzekł i przywitał mówisz! —zaprzeczył Piotr i szybko usunął się w Go pocałunkiem. 46 Wówczas pozostali rzucili się najdalszy kąt dziedzińca. Wtedy właśnie rozległo na Niego i złapali Go. 47 Wtedy jeden z uczniów się panie koguta. 69 Dziewczyna, widząc stojącego wyjął miecz, zamachnął się i odciągnął ucho słudze na uboczu Piotra, pokazała go innym. —Tam jest najwyższego kapłana. 48 —Czy jestem jakimś ten uczeń Jezusa! 70 Ale Piotr znowu zaprzeczył groźnym przestępca, że przyszliście po Mnie aż Po pewnej chwili stojący tam ludzie podeszli do tak uzbrojeni? —zapytał Jezus. 49 —Dlaczego nieiego i stwierdzili: —Ty również jesteś jednym z nich! zatrzymaliście Mnie w świątyni? Przecież codziennie Przecież pochodzisz z Galilei. 71 —Naprawdę nie tam nauczałem! Wszystko jednak dzieje się zgodnie znam tego Człowieka!! —znowu zaczął się zaklinać i z tym, co przepowiedziały o Mnie proroctwa. 50 przysięgać. 72 I ponownie zapiął kogut. Wtedy Piotr Wtedy wszyscy uczniowie opuścili Go i uciekli. 51 przypomniał sobie słowa Jezusa: „Zanim o świecie Jedynie z tyłu, w pewnym oddaleniu, siedział za nimi dwa razy zapieje kogut, trzy razy zaprzeczysz, że jakiś młody człowiek w lekko narzuconej na siebie Mnie znasz”. I wybuchnął płaczem.

koszuli. Lecz gdy napastnicy próbowali go schwytać, 52 uciekł nagi, pozostawiając w ich rękach tylko podartą koszulę. 53 Jezusa zaprowadzono zaś do rezydencji najwyższego kapłana, u którego wkrótce zebrały się inni ważniejsi kapłani, przywódcy religijni i starsi. 54 Piotr, który siedział za Jezusem, trzymając się z daleka, wszedł na teren rezydencji i usiadł przy ognisku razem ze służbą. 55 Obradujący wewnętrz kapłani i cała Wysoka Rada usiłowali znaleźć przeciw Jezusowi jakiś zarzut, który dałby im prawo skazania Go na śmierć. Jednak ich wysiłki były daremne. 56 Wprawdzie głos zabierało wielu fałszywych świadków, ale ich zeznania były sprzeczne. 57 W końcu kilku z nich wystąpiło z następującym oskarżeniem: 58 —Słyszeliśmy, jak Jezus mówił: „Zburzę tę świątynię, zbudowaną przez ludzi, i bez pomocy ludzkich rąk w trzy dni zbuduję nową!”. 59 Ale i w tym ich relacje nie były zgodne. 60 Wtedy najwyższy kapłan wstał i w obecności całej Rady zapytał Jezusa: —Nie będziesz się bronił wobec tych oskarżeń? 61 Lecz Jezus milczał i nic nie odpowiedział. Wtedy najwyższy kapłan zadał mu kolejne pytanie: —Jesteś Mesjaszem, Synem Bożym? 62 —Tak, jestem! —rzekł Jezus. —Wkrótce zobaczycie Mnie, Syna Człowieczego, zasiadającego na tronie z Bogiem i powracającego

15 Następnego dnia, wczesnym rankiem, najwyżsi kapłani, starsi i przywódcy religijni zebraли się razem z całą Wysoką Radą i postanowili przekazać Jezusa pod zbrojną eskortą Piłatowi, rzymskiemu gubernatorowi. 2 A gdy przyprowadzono Jezusa do Piłata, ten zapytał Go: —Jesteś Królem Żydów? —Sam to potwierdzasz —odpowiedział mu Jezus. 3 A ponieważ, obecni tam, najwyżsi kapłani ciągle wysuwali przeciwko Niemu wiele zarzutów, 4 Piłat zapytał Go: —Czemu nic nie mówisz? Czy nie słyszysz tych wszystkich oskarżeń? 5 Lecz, ku jego wielkiemu zdziwieniu, Jezus nie odezwał się już ani słowem. 6 A był zwyczaj, że raz w roku, na święto Paschy, Piłat uwalniał na prośbę ludu jednego żydowskiego więźnia. 7 W tym czasie przebywał właśnie w więzieniu Barabasz, skazany wraz z innymi za morderstwo popełnione podczas rozwrochów. 8 Gdy więc, jak co roku, przed rezydencją Piłata, zebrały się ludzie proszący o uwolnienie więźnia, gubernator zapytał ich: 9 —Czy chcecie, abym uwolnił Króla Żydów? 10 Orientował się bowiem, że to najwyżsi kapłani z nienawiści uknuli ten spisek przeciwko Jezusowi. 11 Kapłani jednak podburzyli tłum i ten, zamiast o Jezusa, prosił o uwolnienie Barabasza. 12 —Co mam

zatem zrobić z Królem Żydów? —kontynuował Piłat. 13 —Ukrzyżuj go! —zawołali w odpowiedzi. 14 —Ale dlaczego? —dopytywał Piłat. —Jakie przestępstwo popełnił? Oni jednak nie słuchali go i coraz głośniej wołały: —Ukrzyżuj go!! 15 Chcąc więc zadowolić tłum, Piłat uwolnił Barabasza. Jezusa natomiast kazał ubiczować i skazał na śmierć przez ukrzyżowanie. 16 Służące Mu pomogły, gdy przebywał w Galilei. A teraz, Żołnierze wprowadzili Go na dziedziniec i zwołali wraz z wieloma innymi kobietami, przyszły za Nim do cały oddział. 17 Ubiali Go w purpurowy płaszcz i Jerozolimy. 18 Potem, niby to oddając Mu honory, wykrzykiwali: —Niech żyje Król Żydów! 19 I bili Go po głowie trzcinowym kijem, pluli na Niego i drwiąc padali na kolana, aby oddać Mu poklon. 20 Gdy im się to znudziło, ściągnęli z Niego purpurowy płaszcz, nałożyli Mu z powrotem Jego własne ubranie i poprowadzili na ukrzyżowanie. 21 Po drodze zmusili przechodzącego tamtędy Szymona z Cyreny, ojca Aleksandra i Rufusa, aby niósł Jego krzyż. 22 W ten sposób doprowadzili Jezusa na miejsce zwane Golgotą (to znaczy: „Czaszką”). 23 Tam podali Mu do picia wino zaprawione gorzkimi ziołami, ale nie chciał go pić. 24 Potem Go ukrzyżowali, a o Jego ubranie rzucili losy, aby ustalić, co kto ma wziąć. 25

Była godzina dziewiąta rano. 26 Do krzyża przybito tabliczkę z opisem Jego winy: „Król Żydów”. 27 Po obu stronach Jezusa ukrzyżowano dwóch przestępcołów. 28 I tak spełniły się słowa Pisma: „Zaliczono Go do przestępcołów”. 29 Przechodzący obok ludzie śmiali się z Niego. Patrzyli z pogardą i wołały: —Widzisz, jak skorczyłeś? Mówiąc, że potrafisz zburzyć i w trzy dni odbudować świętynię! 30 Skoro jesteś taki mocny, uratuj teraz siebie samego i jezdź z krzyża! 31 Stali tam również najwyżsi kapłani i inni przywódcy religijni. Oni także naśmiewali się z Jezusa: —Innych potrafił ratować, a siebie uratować nie może! 32 Taki z niego Mesjasz, Król Izraela? Niech zejdzie z krzyża. Jeśli to zrobi, uwierzymy mu! Również przestępco, wiszący obok Jezusa, naśmiewał się z Niego. 33 Nagle, około południa, całą ziemię okrył mrok i aż do godziny trzeciej było ciemno. 34 Wtedy właśnie Jezus głośno zawałał: —Eloj, Eloj, lema sabachthani! (co znaczy: „Boże mój, Boże mój, czemu Mnie opuścisłeś?”). 35 Stojący w pobliżu ludzie sądzili, że woła proroka Eliasza. 36 Jakiś człowiek pobiegł nawet po gąbkę, nasączył ją kwaśnym winem i podał Jezusowi, żeby się napił. —Zobaczmy, czy zjawi się Eliasz i pomoże mu zejść! —wytlumaczył zebranym. 37 Lecz Jezus wydał jeszcze jeden okrzyk i skonał. 38 W tej samej chwili zasłona w świętyni, oddzielająca miejsce najświętsze, rozdarła się na dwie części—od góry aż do dołu. 39 A rzymski dowódca, który stał obok krzyża i widział, jak Jezus umiera, zawałał: —To naprawdę był Syn Boży! 40 Kilka kobiet z daleka przyglądało się temu wszystkiemu—między innymi Maria z Magdali, Maria—matka Jakuba Mniejszego i Józefa, oraz Salome. 41 Wierzyły one w Jezusa i Józefa, oraz Salome. 42 Ponieważ wszystko to wydarzyło się w dniu poprzedzającym szabat, 43 pewien powszechnie szanowany członek Wysokiej Rady, Józef z Arymatei, oczekujący nadejścia królestwa Bożego, zdobył się na odwagę i pod wieczór przyszedł do Piłata z prośbą, o uzyskanie od niego potwierdzenie, zezwolił Józefowi zabrać ciało. 44 Piłat nie wierzył, że Jezus owiniął nim zdjęte z krzyża ciało Jezusa i złożył je w grobie, który był wykuty w skale. Wejście do grobu zamknięto przy pomocy ogromnego kamienia. 45 Gdy Maria z Magdali oraz Maria—matka Józefa, dokładnie zobaczyły, gdzie położono Jezusa.

16 Gdy skończył się szabat, Maria z Magdali wraz z Salome i Marią—matką Jakuba, zakupiły wonne zioła, pragnąc namącić nimi ciało Jezusa. 2 Wczesnym rankiem, gdy tylko wzeszło słońce, udaly się do grobu. 3 Po drodze zastanawiali się, jak sobie poradzą z głazem zamkającym wejście. 4 Gdy jednak przybyły na miejsce, zauważły, że potężny kamień został przesunięty i wejście do grobu jest otwarte. 5 Weszły więc do środka i ujrzały młodzieńca w białej szacie, siedzącego po prawej stronie. A ponieważ bardzo się przestraszyły, 6 rzekł on do nich: —Nie bójcie się! Czy szukacie Jezusa z Nazaretu, który został ukrzyżowany? Nie ma Go tutaj. Powstał z martwych! Spójrzcie, oto miejsce, gdzie leżało Jego ciało. 7 Idźcie teraz i powiedzcie Piotrowi oraz pozostałym uczniom: „Jezus oczekuje was w Galilei i tam właśnie was spotka, tak jak zapowiedział przed śmiercią”. 8 Drżąc ze strachu, kobiety uciekły od grobu i w oszołomieniu nikomu nie powiedziały ani słowa. 9 (note: The most reliable and earliest manuscripts do not include Mark 16:9-20.) Zmartwychwstały Jezus po raz pierwszy ukazał się w niedzielę rano. Najpierw ujrzała Go Maria z Magdali—ta sama, z której wypędził siedem demonów. 10 Odnalazła zaplakanych, pograżonych w smutku uczniów 11 i powiedziała im, że widziała Jezusa i że On żyje. Oni jednak nie uwierzyli jej. 12 Tego samego dnia Jezus ukazał się także dwóm

innym uczniom, będącym w drodze. Z początku nie poznali Go, gdyż zmienił swój wygląd. 13 Gdy jednak zrozumieli, kim jest, wrócili, aby powiadomić o tym pozostałych. Nadal jednak nikt nie chciał w to uwierzyć. 14 Następnie Jezus ukazał się jedenastu uczniom, gdy razem jedli posiłek, i wypominał im ich niewiarę oraz upór, bo nie chcieli uwierzyć świadkom Jego zmartwychwstania. 15 Potem rzekł do nich: —Idźcie na cały świat i przekazujcie wszystkim dobrą nowinę. 16 Ci, którzy uwierzą i dadzą się ochrzcić, zostaną zbawieni, a ci, którzy nie uwierzą, będą potępieni. 17 Wierzący, mocą mojego autorytetu, będą wypędzać demony i mówić nowymi językami. 18 Będą nawet mogli brać do rąk węże, a jeśli wypiąją coś trującego, nic im się nie stanie. Będą też mogli uzdrawiać chorych, kładąc na nich ręce. 19 Gdy Jezus skończył z nimi rozmawiać, został wzięty do nieba i zasiadł po prawej stronie Boga. 20 Uczniowie zaś wyruszyli, by wszędzie głosić dobrą nowinę. A Pan współdziałał z nimi i poprzez cuda potwierdał, że to, co mówią, jest prawdą.

Łukasza

1 Dostojny Teofilu! Wielu już staralo się uporządkować wydarzenia z życia Chrystusa, zgodnie z tym, co przekazali naoczni świadkowie i pierwsi głosiciele słowa. 2 Ja również uznałem za słusze przestudiować je, od pierwszego do ostatniego, i dokładnie opisać wszystko po kolej, abyś był pewien tego, czego się nauczyłeś. 5 Zaczynę od historii o pewnym kapłanie, Zachariaszu, który żył w Judei za panowania króla Heroda. Należał on do kapłańskiej grupy Abiasza. Z kapłańskiego rodu Aarona pochodziła również jego żona, Elżbieta. 6 Byli to ludzie prawi w oczach Boga, żyjący w zgodzie zarówno z duchem, jak i z literą całego Bożego Prawa. 7 Oboje dożyli sędziwego wieku, ale nie mieli dzieci, gdyż Elżbieta była bezpłodna. 8 Pewnego dnia, grupa Zachariasza pełniła służbę w świątyni, jemu zaś w drodze losowania 9 przypadł zaszczyt wejścia do miejsca świętego i złożenia Panu ofiary z kadzidła. 10 W tym czasie na dziedzińcu znajdowało się wielu modlących się ludzi. 11 Będąc w świątyni, Zachariasz ujrzał nagle anioła Bożego stojącego po prawej stronie ołtarza kadzidła. 12 Ogarnęły go zdumienie i strach. 13 Lecz anioł powiedział: —Nie bój się, Zachariaszu! Przyszedłem ci oznajmić, że Bóg wysłuchał twojej modlitwy: Elżbieta, Twoja żona, urodzi syna. Daj mu na imię Jan. 14 Stanie się on przyczyną radości nie tylko dla was, ale także dla wielu innych ludzi. 15 Będzie wielki w oczach Pana. Nie będzie pił wina ani innych tego rodzaju napojów i już w łonie matki zostanie napełniony Duchem Świętym. 16 Przekona on wielu potomków Izraela, aby powrócili do Pana, swojego Boga. 17 Będzie się odznaczał nieugietym duchem i mocą proroka Eliasza. To on poprzedzi nadejście Mesjasza i przygotuje ludzi dla Pana, nauczając ich prawości. Pogodzi również rodziców z dziećmi. 18 —To chyba niemożliwe? —odpowiedział Zachariasz aniołowi. —Jestem już przecież stary, a moja żona również jest w podeszłym wieku. 19 —Ja jestem Gabriel—rzekł wtedy anioł. —Przebywam w najbliższym otoczeniu Boga. To On posłał mnie do ciebie z tą dobrą nowiną. 20 Ponieważ mi jednak nie uwierzyłeś, staniesz się niemy aż do czasu spełnienia się wszystkiego, co zapowiedziałem. 21 Tymczasem ludzie na dziedzińcu czekali na Zachariasza i dziwili się, dlaczego jeszcze nie wychodzi. 22 Gdy się wreszcie ukazał, nie był w stanie wypowiedzieć ani słowa. Po jego gestach zebrani zorientowali się, że właśnie widział anioła.

23 Zachariasz pozostał w świątyni jeszcze kilka dni i dopiero po zakończeniu swojej kapłańskiej służby powrócił do domu. 24 Wkrótce jego żona zaszła w ciąże i przez pięć następnych miesięcy żyła w odosobnieniu. 25 —Jakże dobry jest Pan! —cieszyła się. —Zdją ze mnie hańbę bezdzietności. 26 Gdy Elżbieta była w szóstym miesiącu ciąży, Bóg posłał anioła Gabriela do galilejskiego miasteczka Nazaret, 27 do pewnej panny o imieniu Maria, która była narzeczoną Józefa, potomka króla Dawida. 28 Gabriel, stanawszy przed nią, powiedział: —Witaj! Pan jest z tobą i obdarzył cię szczególną laską! 29 Oszolomiona Maria zastanawiała się, co miałoby oznaczać takie powitanie. 30 —Nie bój się, Mario! —rzekł wtedy anioł. —Bóg zechciał ci okazać wyjątkową laskę! 31 Wkrótce poczyniesz i urodzisz syna, któremu dasz na imię Jezus. 32 Będzie On wielki i nazwać Go Synem Najwyższego. Bóg da Mu tron Jego przodka, króla Dawida. 33 Będzie wiecznie panował nad Izraelem, a Jego królestwo nie będzie miało końca! (aion g165) 34 —Ale jak to się stanie? —zapytała Maria. —Jestem jeszcze dziewicą! 35 —Zstąpi na ciebie Duch Święty i osłoni cię moc Boga. Dlatego dziecko, które urodzisz, będzie świętym Synem Boga. 36 Sześć miesięcy temu twoja krewna Elżbieta, uważana za bezpłodną, również zaszła w ciążę, mimo podeszłego wieku. 37 Dla Boga bowiem wszystko jest możliwe. 38 —Chcę służyć mojemu Panu —rzekła Maria —i jestem gotowa na wszystko, co się Jemu podoba. Niech się stanie tak, jak powiedziałeś. Wtedy anioł odszedł. 39 Maria szybko udała się do rodzinnego miasta Zachariasza, położonego w górzystej krainie Judei, 40 aby odwiedzić Elżbię. 41 Gdy tylko wypowiedziała słowa pozwolenia, na dźwięk jej głosu poruszyło się w łonie Elżbiety dziecko, a ona sama została napełniona Duchem Świętym. 42 Zawałała z radości i powiedziała do Marii: —Jak bardzo Bóg wyróżnił cię spośród wszystkich kobiet i jak szczęśliwe jest twoje dziecko! 43 To dla mnie zaszczyt, że odwiedziła mnie matka mojego Pana! 44 Gdy tylko usłyszałam twoje pozwolenie, z radości poruszyło się we mnie dzieciątko! 45 Naprawdę Bóg obdarzył cię wyjątkowym szczęściem, bo uwierzyłaś, że spełnią się Jego słowa. Maria powiedziała wtedy: 46 —Z całej duszy wielbię Pana, 47 mojego Boga i Zbawiciela! Obdarzył mnie bowiem wielką radością, 48 i dostrzegł swoją, pokorną służebnicę! Dlatego od tej pory wszystkie pokolenia będą mnie nazywać szczęśliwą. 49 Wszechmocny i Święty dokonał bowiem w moim życiu wspaniałych rzeczy. 50 On w każdym pokoleniu okazuje miłość tym, którzy są Mu posłuszní. 51 Jego

moc jest niezwyciężona! Rozproszył ludzi dumnych i 2 Był to pierwszy taki spis od chwili, gdy Kviryniusz wyniosłych. 3 Zrzucił z tronu władców, a wywyższył został gubernatorem Syrii. 3 Wszyscy udawali się pokornych. 5 Nakarmił głodnych, a bogatych odesłał więc do swoich rodzinnych miejscowości, aby dać się z pustymi rękami. 54 Pomógł swojemu słudze, tam zapisać. 4 Józef musiał wyruszyć z Nazaretu w Izraelowi i nie zapomniał o miłości, 55 którą na Galilei do Betlejem w Judei, rodzinnego miasta króla zawsze przyrzekł Abrahamowi oraz jego dzieciom, Davida. Pochodził bowiem z jego rodu. 5 Wybrał naszym przodkom. (aiōn g165) 56 Maria przebywała u się więc w drogę wraz z Marią, swoją narzeczoną, Elżbiety około trzech miesięcy, po czym wróciła do której była już w zaawansowanej ciąży. 6 Gdy tam domu. 57 Gdy nadszedł czas, Elżbieta urodziła syna. dotarli, nadszedł czas porodu 7 i Maria urodziła 58 Wiadomość o łasce, okazanej jej przez Pana, swojego pierwszego Syna. Owinęła Go w pieluszki i dotarła wkrótce do krewnych i znajomych i wszyscy położyły w stajennym żłobie, gdyż nie było już dla bardziej się ucieszyli. 59 Ósmego dnia po urodzeniu nich miejsca w tamtejszym zajeździe. 8 Tej właśnie zeszli się na uroczystość obrzezania. Chcieli, aby nocy, na pobliskich łąkach pasterze pilnowali owiec. dziecko otrzymało imię ojca—Zachariasza, 60 ale 9 Nagle stanął pośród nich anioł, a wokół zajaśniała Elżbieta sprzeciwiła się temu: —Nie! Damy mu na imię chwałę Pana. Bardzo się przestraszyli, 10 lecz anioł Jan—rzekła. 61 —Dlaczego? Przecież w całej twojej rzekł: —Nie bójcie się! Przynoszę wam radosną rodzinie nie ma ani jednej osoby o takim imieniu! 62 nowinę, która dotyczy wszystkich ludzi. 11 Dzisiaj w Zwrócili się więc do Zachariasza, ojca dziecka. 63 On Betlejem narodził się Zbawiciel, długo oczekiwany zaś gestem poprosił, aby mu podano tabliczkę, i ku Mesjasz i Pan! 12 Oto jak Go rozpoznać: Ujrzyście zdziwieniu obecnych napisał: „Niech się nazywa Jan”. Niemowlę owinęte w pieluszki, leżące w żłobie. 13 W 64 W tej samej chwili odzyskał mowę i zaczął wielbić tym momencie pojawiło się całe mnóstwo aniołów, Boga. 65 Wszystkich zebranych ogarnął lęk i podziw, którzy wielbili Boga: 14 —Chwała Bogu w niebie, a wiadomość o tym zdarzeniu szybko rozeszła się po a na ziemi pokój tym, których On kocha! 15 Gdy całej okolicy 66 i zastanawiano się: —Kim będzie to aniołowie powrócili do nieba, pasterze powiedzieli: dziecko? Widać, że Bóg naprawdę nad nim czuwa. 67 —Chodźmy do Betlejem i zobaczymy ten cud, o którym Wielbiąc Boga, Zachariaszostał napełniony Duchem usłyszeliśmy. 16 Pobiegli do miasteczka i odnaleźli Świętym i zaczął prorokować: 68 —Chwała Panu, Marię z Józefem. Zobaczyli też leżące w żłobie Bogu Izraela! Przyszedł bowiem, aby uratować swój Niemowlę. 17 A wszystkim napotkanym ludziom lud. 69 Tak, jak nigdyś obiecał przez swoich świętych opowiadali o tym, co przeżyli i co anioł mówił o proroków, posłał potężnego Zbawiciela z rodu króla Dziecku. 18 Słuchający ich nie mogli wyjść z podziwu, Dawida, swojego slugi. (aiōn g165) 71 On nas wybawił z 19 a Maria zachowywała to wszystko w swoim sercu i rąk naszych wrogów i tych, którzy nas nienawidzą. 72 wiele o tym rozmyślała. 20 Pasterze zaś powrócili Bóg zwrócił się nad naszymi przodkami, pamiętając do swoich stad, wielbiąc Boga za to, że usłyszeli i o swoim świętym przymierzu. 73 I dotrzymał przysięgi, zobaczyli dokładnie to, co im zapowiedział anioł. 21 Po którą złożył Abrahamowi, naszemu przodkowi, 74 że ośmio dniach, podczas ceremonii obrzezania, nadano uwolni nas od wrogów i pozwoli, abyśmy bez lęku, w Dziecku imię Jezus, zgodnie z tym, co nakazał anioł, świętości i prawości, mogli służyć Mu aż do końca zanim jeszcze się poczęło. 22 Gdy zakończył się okres naszych dni. 76 A ty, synku, zostaniesz prorokiem poporodowego oczyszczenia, ustalony w Prawie Najwyższego. Pójdziesz przed Panem i przygotujesz Mojęszesa, rodzice zanieśli Jezusa do Jerozolimy, Mu drogę. 77 I pokażesz ludziom Boże zbawienie, aby Go poświęcić Panu. 23 W Prawie napisano dokonujące się przez odpuszczenie grzechów, 78 bowiem: „Każdego pierwszego syna poświęcenie dzięki łasce naszego Boga. Ona to zabyśnie jak Panu”. 24 Złożyli też ofiarę oczyszczenia, którą według niebiańska światłość, 79 i oświeci pograżonych w Prawa mogła być para synogarlic lub dwa młode ciemności i mroku śmierci. Ona też wprowadzi nas gołębie. 25 A mieszkał wtedy w Jerozolimie niejaki na drogę pokoju! 80 Czas upływał, a chłopiec rozwijał Symeon. Był to człowiek prawy, bardzo pobożny i się i wzmacniał duchowo. Gdy dorósł, zamieszkał posłusznego Duchowi Świętemu. Nieustannie oczekiwali samotnie na pustyni i przebywał tam aż do chwili nadziejca upragnionego przez Żydów Mesjasza. 26 rozpoczęcia swojej publicznej działalności w Izraelu. Duch Święty objawił mu, że nie umrze, dopóki Go nie ujrzy. 27 Tego właśnie dnia Symeon, kierowany przez Ducha, przyszedł do świątyni. Gdy więc rodzice przynieśli Jezusa, by zgodnie z Prawem poświęcić

2 Tymczasem August, rzymski cesar, wydał dekret o powszechnym spisie ludności w swoim państwie.

Go Panu, **28** spotkali Symeona. On zaś wziął **3** Był piętnasty rok rządów Tyberiusza, rzymskiego Dziecko na ręce i uwieśbił Boga, mówiąc: **29**—Teraz, cezara. W tym czasie gubernatorem prowincji Wszechmocny Panie, mogę spokojnie umrzeć. **30** Judei był Piłat, zarządcą Galilei—Herod Antypas, Zobaczyłem bowiem Zbawiciela, **31** którego daleś zarządcą Iturei i Trachonu—jego brat Filip, a wszystkim ludom. **32** On jest światłem dla narodów i zarządcą Abileny—Lizaniasz. **2** Urząd najwyższego chwała Twojego ludu, Izraela! **33** Słysząc te słowa o kapłana Izraela sprawowali Annasz i Kajfasz. Wtedy Jezusie, Józef i Maria zdumiali się. **34** Symeon zaś właśnie Jan, syn Zachariasza, mieszkający dotąd pobłogosławili ich i rzekł do Marii: —Ten Chłopiec na pustyni, otrzymał od Boga misję. **3** Wędrując stanie się przyczyną kontrowersji w Izraelu: jedni brzegiem Jordanu, wzywał ludzi do opamiętania się i Go odrzuca, ściągając na siebie zgubę, a inni z przyjęcia Bożego przebaczenia. Swoją przemianę radością Go przyjmą. **35** W ten sposób wyjdą na jaw mieli poświadczyc zanurzeniem w wodzie. **4** To najskrytsze ludzkie myśli. Twoją zaś duszę przeniknie właśnie o nim mówił prorok Izajasz: „Głos wolającego miecz cierpienia. **36** Tego dnia była również w świątyni na pustyni: Przygotujcie Panu drogę, wyrównajcie prorokini Anna, córka Fanuela, z rodu Asera. Została przed Nim ścieżki! **5** Zrównajcie góry, zaspacie ona wdową po siedmiu latach małżeństwa, **37** a doliny, wyprostujcie zakręty, usuńcie wyboje! **6** obecnie miała już osiemdziesiąt cztery lata—była więc A wtedy wszyscy zobaczą Boże zbawienie”. **7** w podeszszym wieku. Przez cały czas nie opuszczała Całe tłumy przychodziły do Jana, aby dać się jednak świątyni—dniem i nocą służyła bowiem Bogu, zanurzyć, a on mówił do nich: —Przebiegle węże! Kto modląc się i powstrzymując się od posiłków. **38** Gdy wam powiedział, jak uciec przed nadchodzącą karą spotkała Marię z małym Jezusem, zaczęła wychwalać Boga?! **8** Najpierw pokażcie poprzez wasze uczynki, Boga. Potem zaś wszystkim mieszkańców Jerozolimy, że naprawdę się opamiętaliście! Nie oszukujcie którzy oczekiwali przyjścia Zbawiciela, mówiła, że się, powtarzając: „Jesteśmy potomkami samego Mesjasza już się narodził. **39** Po spełnieniu wszystkich Abrahama”. Zapewniam was, że Bóg może stworzyć wymogów Bożego Prawa, rodzice Jezusa powrócili potomków Abrahama nawet z tych kamieni! **9** do rodzinnego Nazaretu w Galilei. **40** Z upływem Siekiera Bożego sądu już jest przyłożona do pnia. czasu Chłopiec dorastał, nabierał sił i stawał się I każde drzewo, które nie wydaje owocu, zostanie coraz mądrzejszy, a Bóg nieustannie mu błogosławił. wycięte i rzucone w ogień. **10** —Co więc mamy **41** Jego rodzice każdego roku udawali się do czynić?—pytały tłumy. **11** —Jeśli masz dwa ubrania, Jerozolimy na święto Paschy. **42** Gdy Jezus ukończył daj jedno biednemu. Jeśli masz co jeść, podziel się z dwanaście lat, zabrali Go ze sobą. **43** Po skończonych głodnym—odpowiedział Jan. **12** A przychodzili do niego uroczystościach wszyscy udali się w drogę powrotną, nawet znani z nieuczciwości poborcy podatkowi, chcąc ale Jezus został w Jerozolimie. Początkowo rodzice przyjąć chrzest. I pytali Go: —Nauczycielu, co mamy tego nie zauważały. **44** Szukali Go wśród krewnych czynić? **13** —Nie pobierajcie większych podatków niż i przyjaciół, bo sądzili, że idzie gdzieś w tłumie. **45** ustalono—odpowiedział im. **14** —A co z nami?—pytali Gdy Go nie znaleźli, wrócili do Jerozolimy, by tam żołnierze. —Od nikogo nie wymuszajcie pieniędzy. kontynuować poszukiwania. **46** Dopiero po trzech Zadowolcie się swoim żołdem!—odpowiedział. —I dniach odnaleźli Jezusa. Siedział w świątyni, w gronie nikogo fałszywie nie oskarżacie. **15** Ponieważ nauczycieli Prawa Mojżesza. Słuchał ich i zadawał wszyscy oczekiwali przyjścia Mesjasza, zaczęto się im pytania, **47** a wszystkich obecnych zadziwił zastanawiać, czy przypadkiem to Jan Niem nie jest. **16** swoimi wypowiedziami i mądrością. **48** Rodzice On jednak zaprzeczył temu: —Ja was zanurzam w byli zaskoczeni tym widokiem. —Synu—powiedziała wodzie. Lecz niebawem nadziejdie ktoś potężniejszy matka—dlaczego tak postąpiłeś? Szukaliśmy Cię ode mnie. Ktoś, komu nie jestem nawet godzien z ojcem i bardzo się niepokoiliśmy. **49** —Dlaczego zdjąć butów! On będzie was zanurzał w DUCHU Mnie szukaliście?—zapytał. —Nie wiedzieliście, że Świętem i w ogniu. **17** On potrafi oddzielić plewy powinienem zajmować się sprawami mojego Ojca? **50** od ziarna i wszystko oczyścić—ziarno zbierze do Ale oni nie zrozumieli, co chciał przez to powiedzieć. magazynu, a plewy spali w niegasnącym ogniu. **18** **51** Wrócił razem z nimi do Nazaretu i był im posłuszny, Jan wiele razy w podobny sposób ostrzegał ludzi i a Jego matka wszystko to zachowywała w swoim głosił im dobrą nowinę. **19** Krytykował natomiast króla sercu. **52** Jezus zaś rósł i nabierał mądrości, ciesząc Heroda Antypasa za to, że ożenił się z Herodiadą, się przychylnością Boga i ludzi. żoną swojego brata, oraz za inne złe czyny. **20** W późniejszym czasie król jeszcze dalej posunął się w

swoim grzechu i uwieził Jana. **21** Pewnego dnia, gdy się wkrótce znany w całej okolicy i wszyscy ludzie Jan zanurzał ludzi w wodzie, znalazł się wśród nich chwalili Go. **16** Gdy przybył do rodzinnego Nazaretu, sam Jezus. Gdy został ochrzczony i modlił się, nagle jak zwykle w szabat udał się do synagogi. Podczas otworzyło się niebo **22** i Duch Święty zstąpił na Niego nabożeństwa wstał, aby przeczytać tekst z Pisma. **17** jak gołąb. A z nieba rozległ się głos: —Jesteś moim Podano Mu księgu proroka Izajasza, a On otworzył ukochanym Synem, moją największą radością. **23** ja i przeczytał następujący fragment: **18** —„Duch Gdy Jezus rozpoczęał swoją publiczną działalność, Pana jest ze Mną. On wybrał Mnie, abym przekazał miał około trzydziestu lat. Uważano Go za syna biednym dobrą nowinę. Posłał Mnie, abym ogłosił, że Józefa. Ojcem zaś Józefa był Heli, a ojcem Helego więźniorwodziską wolność, niewidomi—wzrok, **24** —Mattat. Kolejni ich przodkowie to: Lewi, Melchi, a zniewoleni będą uwolnieni od tych, którzy ich Jannaj, Józef, **25** Matatiasz, Amos, Nahum, Chesli, gnębia. **19** Mam również obwieścić wszystkim, że Naggaj, **26** Maat, Matatiasz, Semea, Josech, Joda, nadszedł czas szczególnej łaski od Pana”. **20** Potem **27** Jan, Resa, Zorobabel, Salatiel, Neri, **28** Melchi, zamknął księgu, oddał ją służce i usiadł. A wszyscy Addi, Kosam, Elmadan, Her, **29** Jezus, Eliezer, Joram, obecni w synagodze z napięciem wpatrzywali się w Mattat, Lewi, **30** Symeon, Juda, Józef, Jonam, Eliakim, Niego. **21** Wtedy zaczął mówić: —Dziś jesteście **31** Meleasz, Menna, Mattat, Natan, król Dawid, **32** świadkami spełnienia się tych słów! **22** Słuchający Jesse, Jobed, Booz, Sala, Naasson, **33** Arminadab, byli pełni uznania, ale dziwili się, że wypowiedział tak Admin, Arni, Ezrom, Fares, Juda, **34** Jakub, Izaak, niezwykłe słowa. —Jak to możliwe?—zastanawiali Abraham, Tare, Nachor, **35** Seruch, Ragau, Falek, się. —Przecież to syn Józefa! **23** On jednak powiedział Eber, Sala, **36** Kainam, Arfaksad, Sem, Noe, Lamech, do nich: —Być może przypomnacie mi przysłowie: **37** Matusala, Henoch, Jaret, Maleel, Kainam, **38** Enos, Set i Adam. Adam zaś pochodził od Boga.

4 Po chrzcie, napelniony Duchem Świętym, Jezus opuścił okolice Jordanu. Duch poprowadził Go na pustynię, gdzie przebywał przez czterdzieści dni. Tam też kusił Go diabeł. **2** Przez cały ten czas nie jadł, aż w końcu poczuł głód. **3** Wtedy diabeł powiedział do Niego: —Jeśli rzeczywiście jesteś Synem Bożym, rozkaż temu kamieniowi, aby zamienił się w chleb. **4** —Pismo uczy: „Nie tylko chlebem żywi się człowiek”—odpowiedział Jezus. **5** Następnie diabeł wziął Go na góre, skąd w mgnieniu oka pokazał Mu wszystkie królestwa świata **6** i zaproponował: —Dam Ci te wszystkie potężne królestwa świata z całym ich przepychem. Do mnie należą i mogę je dać, komu tylko zechcę. **7** Jeśli oddasz mi poklon, wszystko będzie Twoje. **8** —Pismo uczy: „Poklon i cześć oddawał będzie Bogu, swojemu Panu, i tylko Jemu będziesz posłuszny”—odrzekł na to Jezus. **9** W końcu diabeł przeniósł Go do Jerozolimy i postawił na szczyt świątyni. —Jeśli rzeczywiście jesteś Synem Bożym, skocz w dół—kusił. **10** —Przecież Pismo mówi: „Bóg rozkaże swoim aniołom, aby chronili Cię. **11** I będą Cię nosić na rękach, abyś nie skaleczył nogi o kamień”. **12** —To samo Pismo uczy: „Nie będziesz wystawiać Boga na próbę”—odpowiedział Jezus. **13** Diabeł widząc, że nic nie wskóra, na jakiś czas pozostawił Jezusa w spokoju. **14** Jezus, pełen mocy Ducha Świętego, powrócił do Galilei. **15** Dzięki swoim wystąpieniom w synagogach stał

w Kafarnaum. Zróbi coś i dla swojego rodzinnego miasta”. **24** Posłuchajcie uważnie: Dotychczas żaden prorok nie cieszył się uznaniem w swojej własnej ojczyźnie. **25** Chociaż wiele wdów żyło w Izraelu za czasów proroka Eliasza i wszystkie potrzebowały wsparcia w dniach głodu, gdy przez trzy i pół roku nie spadła ani jedna kropla deszczu, **26** to Eliasz nie został posłany do żadnej z nich. Uczynił natomiast cud, aby pomóc obcej wdowie z Sarepty w Sydonie. **27** W podobnej sytuacji był prorok Elizeusz, który uzdrowił Syryjczyka—Naamana, choć w Izraelu wielu twardowatych również potrzebowało pomocy. **28** Na te słowa wszyscy siedzący w synagodze wpadli w szal. **29** Zerwali się z miejsc, chwycili Jezusa i zaciągnęli na zbocze skalistego wzgórza z zamiarem strącenia Go w przepaść. **30** On jednak przeszedł przez sam środek zbiegowiska i oddalił się. **31** Startnął udał do galilejskiego miasteczka Kafarnaum i w szabat zaczął nauczać w synagodze. **32** Słuchający Go byli pełni zdumienia, bo Jezus przemawiał jak ktoś, kto ma władzę nad ludźmi. **33** Nagle jakiś człowiek, opanowany przez demona, zaczął wykrzykiwać: **34** —Dlaczego nas niepokoisz, Jezusie z Nazaretu? Czy przyszedłeś nas zniszczyć? Wiem, kim jesteś! Świętym Synem Boga! **35** —Milcz i wyjdź z tego człowieka!—rozkazał Jezus duchowi. Ten powalił człowieka na ziemię i wyszedł, nie wyrządzając mu jednak żadnej krzywdy. **36** Świadkowie tego zdarzenia oniemieli z wrażenia, a następnie komentowali to,

co ujrzał: —W Jego słowach jest niesamowita spotkała człowieka, który od stóp do głów był pokryty moc—słuchają Go nawet złe duchy! **37** A wieść o tym trądem. Gdy zobaczył on Jezusa, padł przed Nim wydarzeniu lotem błyskawicy obiegła całą okolicę. na twarz i poprosił: —Panie! Jeśli zechcesz, możesz **38** Jezus wyszedł z synagogi i udał się do domu mnie uzdrowić! **13** Jezus dotknął go i powiedział: Szymona i Andrzeja. Teściowa Szymona miała akurat —Chcę. Bądź uzdrowiony! I w jednej chwili trąd wysoka gorączkę. Prosił więc Go, aby ją uzdrowił. **39** zniknął. **14** Jezus nakazał mu, aby nikomu o tym nie Jezus podszedł do chorej i rozkazał, aby gorączka ją, mówił. —Idź i poproś, aby zbadali cię kapłan—dodał. opuściła. Temperatura natychmiast spadła, a teściowa —A na dowód tego, że wyzdrowiałeś, zanieś ofiarę, wstała i przygotowała im posiłek. **40** Wieczorem, jaką Mojżesz wyznaczył uleczonemu z trądu. **15** już po zachodzie słońca, mieszkańców miasteczka Jednak wieść o tym rozniosła się bardzo szybko i przyprowadzili do Jezusa wszystkich chorych, jacy ogromne tłumy ludzi przychodzili do Jezusa, aby tylko się tam znajdowali, a byli wśród nich cierpiący Go słuchać i doznawać uzdrowienia z chorób. **16** na wiele różnych dolegliwości. On zaś kładł na nich Dlatego Jezus często usuwał się na pustynię, aby ręce i wszystkich uzdrawiał. **41** A wiele demonów, móc się spokojnie modlić. **17** Pewnego dnia, gdy na rozkaz Jezusa, opuściło swoje ofiary, wołając: nauczał, usiedli przy Nim faryzeusze i przywódcy —Jesteś Synem Boga! Demony wiedziały bowiem, że religijni. Przyszli z wielu miejscowości w Galilei i Judei, jest Mesjaszem. On jednak zakazywał im cokolwiek a także z Jerozolimy. Jezus mocą Boga uzdrawiał mówić. **42** Następnego dnia, wczesnym rankiem, udał właśnie wielu ludzi. **18** W pewnej chwili, jacyś się na pustynię. Ludzie wszędzie Go szukali, a gdy mężczyźni przynieśli na noszach sparaliżowanego, Go znaleźli, prosili, by ich nie opuszczał i pozostał w ale bezskutecznie próbował przecisnąć się przez Kafarnaum. **43** On jednak odpowiedział im: —Także tłum, by dotrzeć do Jezusa. **19** Weszli więc na w innych miastach muszę głosić dobrą nowinę o tarasowy dach, rozebrali jego fragment i spuścili królestwie Bożym, bo po to zostałem posłany. **44** I nosze z chorym w dół, tuż przed Jezusa. **20** Widząc wędrując po całej Judei, przemawiał w synagogach.

5 Pewnego dnia, gdy nauczał nad jeziorem Genezaret, napierało na Niego mnóstwo ludzi. Wszyscy bowiem bardzo pragnęli słuchać słowa Bożego. **2** Wtedy spostrzegł przy brzegu dwie łodzie, zostawione przez rybaków, którzy plukali sieci. **3** Wszedł do jednej z nich i poprosił Szymona, jej właściciela, aby wypchnął ją nieco na wodę. Sam zaś usiadł i przemawiał z niej do tłumów. **4** Gdy skończył, zwrócił się do Szymona: —Wypłyń teraz na jezioro i zarzuć sieci. **5** —Panie! —odparł Szymon. —Całą noc ciężko pracowaliśmy i niczego nie złowiliśmy. Skoro jednak Ty tak mówisz, zrobę to. **6** Zarzuciли więc sieci, ale tym razem były tak pełne, że aż się rwały. **7** Zawołali więc na pomoc współników z drugiej łodzi. Wkrótce obie łodzie były tak zapełnione rybami, że prawie tonęły. **8** Widząc to wszystko, Szymon Piotr upadł przed Jezusem na kolana i prosił: —Panie, odejdź ode mnie, bo jestem zbyt grzeszny, aby z Tobą przebywać. **9** Mówił tak, bo ilość złapanych ryb wywarła na nim ogromne wrażenie. Zdumienie ogarnęło również innych rybaków, **10** wśród nich także współników Szymona—Jakuba i Jana, synów Zebedeusza. Jezus odpowiedział jednak: —Niczego się nie obawiaj! Odtań będziesz łowił ludzi! **11** Gdy tylko przybili do brzegu, zostawili wszystko i poszli z Jezusem. **12** Będąc w pewnym miasteczku, Jezus

ich wiary, Jezus rzekł do chorego: —Przyjacielu, odpuszczam ci grzechy! **21** Siedzący tam faryzeusze i przywódcy religijni pomyśleli o oburzeniu: „**22** Za kogo on się uważa?! To jawne bluźnierstwo! Przecież tylko Bóg może odpuszczać grzechy”. **22** Jezus, zajmując się myślami, odpowiedział: —Dlaczego was to oburza? **23** Co jest łatwiejsze powiedzieć: „Odpuszczam ci grzechy” czy „Wstań i chodź”? **24** Udoskonali wam jednak, że Ja, Syn Człowieczy, mogę odpuszczać grzechy. I zwrócił się do sparaliżowanego: —Jesteś uzdrowiony! Zabierz swoje nosze i idź do domu! **25** A chory, na oczach wszystkich, wstał, wzajemnosze i odszedł do domu, wieliąc Boga. **26** Wszyscy byli poruszeni tym do głębi i przerażeni. Wielibili Boga, mówiąc: —Dziś zobaczyliśmy coś niezwykłego! **27** Idąc drogą, Jezus spotkał Lewiego, poborcę podatkowego, który właśnie tam pracował. —Chodź ze Mną! —zwrócił się do niego. **28** A on natychmiast wstał, zostawił wszystko i poszedł z Jezusem. **29** Wkrótce potem wydał na Jego cześć przyjęcie i wokół stołu zebralo się wielu znanych z nieuczciwości poborców podatkowych, jego znajomych. **30** Oburzeni tym, faryzeusze i przywódcy religijni czynili wyrzuty uczniom Jezusa, mówiąc: —Dlaczego zadajecie się z takimi ludźmi? **31** —To chorzy potrzebują lekarza, a nie zdrowi! —odpowiedział im Jezus. **32** —Nie przyszedłem wyzywać do opamiętania tych, którzy uważają się za dobrych, ale właśnie grzeszników. **33**

Wtedy zmienili temat i powiedzieli: —Uczniowie Jana któremu Jezus nadał imię Piotr, Andrzej—jego brat, Chrzciciela i uczniowie faryzeuszy, stosując się do religijnych zaleceń, często modlą się i powstrzymują od posiłków. Twoi zaś tylko jedzą i piją! 34 —Czy Jakuba 16 i Judasz z Kariotu—ten, który później stał się panem młodym, nie spożywali potraw?—zapytał na rozległej rówinie, gdzie otoczyło ich liczne grono Jezus. 35 —Nadejdzie jednak czas, gdy zabiorą im pozostały uczniów oraz nieprzebrane tłumy ludzi. pana młodego. Wtedy będą pościć. 36 Następnie Z całej Judei, z Jerozolimy, a nawet z nadmorskich posłużył się taką przypowieścią: —Nikt nie drze okolic Tyru i Sydonu przybywali bowiem ludzie, 18 nowego ubrania, aby zrobić z niego łatę do starego. żeby słuchać Jezusa i dostąpić uzdrowienia. Ci zaś, W ten sposób przecież zniszczyły nowe ubranie, którzy byli dręczeni przez złe duchy, odzyskiwali a do starego lata i tak by nie pasowała. 37 Nikt też spokój. 19 Każdy z obecnych usiłował Go dotknąć, bo nie wlewa świeżego wina do starych, stwardniałych swoją mocą przywracał wszystkim zdrowie. 20 Wtedy bukłaków. Mogłyby przecież popękać, a wtedy i wino Jezus spojrzał na uczniów i powiedział: —Szczęśliwi by się rozlało, i bukłaki zniszczyły. 38 Świeże wino jesteście wy, ubodzy, bo do was należy królestwo wlewa się do nowych, miękkich bukłaków. 39 Ktoś, Boże! 21 Szczęśliwi jesteście wy, którzy teraz cierpicie kto spróbował starego wina, nie ma już ochoty na głód, bo zostaniecie nasyceni. Szczęśliwi jesteście małe. Mówi bowiem: „Nie ma to jak stare, dobre wy, którzy teraz płaczecie, bo nadejdzie czas, gdy wino”. będziecie się radować. 22 Szczęśliwi jesteście, gdy ludzie was nienawidzą, gdy odsuwają się od was i znieważają was, oraz gdy oczernią was z Mojego powodu. 23 Cieszcie się wtedy i skaczcie z radości, bo w niebie czeka was wspaniała nagroda. W taki sam sposób prześladowano bowiem kiedyś proroków Boga! 24 Lecz marny wasz los, bogacze, bo cała wasza radość jest tylko tu, na ziemi. 25 Marny wasz los, wy, którzy teraz życie w dostatku, bo będziecie jeszcze cierpieć głód. Marny wasz los, wy, którzy teraz beztraco się śmiejecie, bo nadejdzie czas, gdy gorzko zapłaczecie. 26 Marny wasz los, wy, którzy jesteście przez wszystkich chwaleni. Tak samo bowiem w przeszłości traktowano fałszywych proroków. 27 Mówię wam: Okazujcie miłość swoim wrogom i czyście dobro tym, którzy was nienawidzą. 28 Dobrze mówicie o tych, którzy was przeklinają, i mówicie się o tych, którzy was krzywdzą. 29 Jeśli ktoś cię obrazi, uderzając w policzek, nadstaw mu drugi. A jeśli zabiera twój płaszcz, oddaj mu również koszulę. 30 Daj temu, kto cię o coś prosi, a jeśli ktoś ci coś zabierze, nie żądaj zwrotu. 31 Czyście innym to, czego sami od nich oczekujecie. 32 Czy sądzicie, że zasługujecie na uznanie, bo kochacie ludzi, którzy was kochają? Tak przecież postępują nawet grzesznicy! 33 Cóż w tym nadzwyczajnego, że wyświadczacie dobro tym, którzy tak samo postępują w stosunku do was? Na to stać nawet grzeszników. 34 Jeśli pożyczacie pieniądze tylko tym, od których spodziewacie się zwrotu, jakiego możecie oczekiwania? Nawet najgorsi grzesznicy pożyczają sobie pieniądze i chcą dostać z powrotem tyle samo. 35 Wy zaś czyście coś więcej: Kochajcie nawet swoich

6 Pewnego razu uczniowie, idąc z Jezusem przez pole, zaczęli zrywać kłosy, rozcierać je w dłoniach i jeść ziarno. A był to akurat święty dzień szabatu. Widząc to, przywódcy religijni zwróciły się do nich z zarzutem: 2 —Dlaczego robicie rzeczy niedozwolone w szabat? 3 —Czy nie czytaliście, co zrobił król Dawid, gdy wraz z towarzyszami podróży poczuł głód? —odpowiedział im Jezus. 4 —Wszedł do świątyni i wziął dla siebie oraz swoich towarzyszy poświęcony chleb, który wolno było jeść tylko kapłanom. 5 Wiedziecie, że Ja, Syn Człowieczy, mam władzę nad szabatem. 6 Innym razem, również w szabat, udał się do synagogi i nauczał. Zauważył tam człowieka ze sparalizowaną ręką. 7 A przywódcy religijni i faryzeusze uważnie obserwowali Jezusa, chcąc oskarzyć Go, gdyby uzdrowił tego człowieka. 8 Jezus jednak dokładnie znał ich myśli. Dlatego zawała go, a gdy ten podszedł, postawił go przed zebranymi. 9 Następnie zwrócił się do swoich wrogów: —Chciałbym was o coś zapytać. Czy czynienie dobra w szabat jest przestępstwem? A może lepiej w tym dniu wyrządzać innym krzywdę? Czy w takim dniu należy ratować życie, czy raczej je niszczyć? 10 Następnie spojrzał na nich, a potem rzekł do chorego: —Wyciągn ręce! Ten posłuchał i natychmiast jego ręka stała się zdrowa. 11 Widząc to, wrogowie Jezusa pobledli ze złości, po czym zaczęli się naradzać, jakby Mu zaszkodzić. 12 Kilka dni później, Jezus udał się na wzgórze i przez całą noc modlił się do Boga. 13 O świcie spotkał się ze swoimi uczniami i wybrał spośród nich dwunastu, których nazwał apostołami. 14 Oto ich imiona: Szymon,

wrogów. Wyściadcajcie im dobro i pożyczajcie im, chorego. **4** Spotkawszy Jezusa, gorąco prosili: nie oczekując w zamian niczego. Wasza nagroda w —Pomóż mu, bo zasługuje na to. **5** Bardzo szanuje niebie będzie wtedy wielka i będąc zachowywać nasz naród i nawet własnym kosztem wybudował się tak, jak przystoi dzieciom Boga. On przecież jest nam synagogę! **6** Jezus wyruszył z nimi w drogę, dobry również dla ludzi niewdzięcznych i złych! **36** ale zanim zdolał dotrzeć do domu, dowódca wysłał Bądźcie miłosierni, tak jak wasz Ojciec w niebie. **37** swoich przyjaciół ze słowami: **7** —Panie, nie zadawaj Nie krytykujcie ani nie potępiajcie innych, to i sami sobie trudu, bo nie jestem godny przyjmować Ciebie tego nie doświadczycie. Bądźcie wyrozumiali, a i wam w moim domu. Właśnie dlatego sam nie wyszedłem Ci Bóg okaże wyrozumiałość. **38** Hojnie dawajcie, a dużo na spotkanie. Wystarczy, że powiesz jedno słowo, a otrzymacie. Dar wasz powróci do was i będzie bardo on wyzdrowieje. **8** Wiem to, bo sam podlegam władzy obfitą. Jaką, miarą sami mierzyście, taką odmierzają i mam pod sobą żołnierzy. Jeśli powiem któremuś: wam. **39** Następnie przedstawił im kilka przypowieści „Idź!” , on idzie, a jeśli powiem któremuś: „Przyjdź na ten temat: —Ślepy nie może prowadzić ślepego, tu!” , przychodzi. I gdy powiem słudze: „Wykonaj!” , to bo obaj wpadną w dół. **40** Uczeń nie przewyższa wykonuje polecenie. **9** Słysząc taką odpowiedź, Jezus nauczyciela. Dopiero z czasem stanie się jak on. zdumiał się. Rzekł więc do tłumu: —Mówię wam: Tak **41** Dlaczego zwracasz uwagę na rzęsie w czymś wielkiej wiary nie spotkałem u nikogo w Izraelu! **10** oku—kontynuował Jezus—jeśli w twoim własnym tkwi Gdy przyjaciele dowódcy wrócili do domu, sluga był cała belka? **42** Jak możesz powiedzieć: „Przyjacielu, już zupełnie zdrowy. **11** Następnego dnia Jezus udał pozwól, że wyciągnę ci rzęse”, podczas gdy sam się wraz z uczniami do miasteczka Nain. Jak zwykle nie widzisz belki tkwiącej w twoim własnym oku? podał za nimi wielki tłum ludzi. **12** Gdy zbliżyli się Obludniku! Usuń najpierw belkę ze swojego oka, do bramy miasta, ujrzał wychodzący stamtąd orszak a wtedy przejrzyz i pomożesz mu wyjąć rzęse z żałobny. Za zmarłym chłopcem, jedynakiem, szla jego oka. **43** Szlachetne drzewo nie rodzi gorzkich matka, która była wdową, oraz wielu mieszkańców owoców, a owoce dzikiego drzewa nie są smaczne. miasteczka. **13** Gdy Jezus zobaczył ją, ogarnięty **44** Każde drzewo łatwo rozpoznać po jego owocach. wielkim współczuciem, rzekł do niej: —Nie płacz! Fig nie zbiera się z dzikich krzewów, a winogron—z **14** Następnie podszedł do trumny i dotknął jej, a krzaku jeżyn. **45** Podobnie jest z ludźmi—prawy niosący ją zatrzymali się. —Chłopce!—powiedział człowiek postępuje szlachetnie, bo jego słowa i czyny —Wstań! **15** I nagle zmarły ożył, usiadł i zaczął wypływały z dobrego serca. Natomiast postępowanie rozmawiać, a Jezus powierzył go matce. **16** Wtedy i wypowiedzi człowieka złego obnażają jego gorzkie strach ogarnął wszystkich, którzy to widzieli. Wielbili wnętrze. Z ust wypływa bowiem to, co się kryje w Boga i mówili: —Wielki prorok pojawił się wśród nas! ludzkim sercu. **46** Dlaczego nazywacie Mnie swoim Bóg zatroszczył się dziś o swój lud! **17** Wieść o Panem, skoro nie jesteście posłuszní temu, co mówię? tym cudzie szybko rozeszła się po całej Judei, a **47** Każdego, kto do Mnie przychodzi, słucha Mnie nawet poza jej granicami. **18** Również uczniowie Jana i postępuje według moich słów, można porównać Chrzciciela opowiedzieli mu o tym. **19** On zaś wysłał do człowieka, **48** który przygotował głęboki, solidny do Jezusa dwóch z nich z pytaniem: „Czy to Ty jesteś fundament i na nim postawił swój dom. Gdy nadeszła spodziewany Mesjaszem, czy też mamy oczekiwąć powódź, nawet wzburzone wody rzeki nie ruszyły go kogoś innego?”. **20** Natomiast powiedzieli: —Jan przysłał nas do Ciebie z pytaniem: ten, kto Mnie słucha, ale nie postępuje według Czy to Ty jesteś spodziewany Mesjaszem, czy tego, co słyszy, podobny jest do człowieka, który też mamy oczekwać kogoś innego? **21** A w tym zbudował swój dom bezpośrednio na piasku—bez właśnie czasie, Jezus uzdrowiał wielu ludzi z różnych fundamentów. Gdy wylała rzeka, dom zawalił się—a chorób, uwalał ich od złych duchów, a niewidomym była to wielka katastrofa.

7 Gdy Jezus skończył nauczać lud, powrócił do Kafarnaum. **2** Właśnie wtedy ulubiony sługa pewnego rzymskiego dowódcy poważnie zachorował i był bliski śmierci. **3** Gdy dowódca usłyszał o Jezusie, wysłał do Niego kilku przedstawicieli żydowskiej starszyny z prośbą, aby zechciał przyjść i uzdrowić —Kogo chcieliście zobaczyć, idąc na pustynię?

Kogoś chwiejnego jak trzcina na wietrze? 25 Kogo przyszliście obejrzeć? Ładnie ubranego człowieka? Mnie tradycyjnym pocałunkiem, a ona nie przestaje Ci, którzy dobrze się ubierają, i żyją w przepychu, całować moich stóp. 26 A może proroka się spodziewaliście? Zapewnię, że Jan to nawet ktoś większy niż prorok. 27 To o wielką miłość. Ten zaś, komu mało się wybacza, nim mówi Pismo: „Oto wysyłam przed Tobą mojego posłańca, który przygotuje dla Ciebie drogę”. 28 —Odpuszczam ci grzechy. 29 Zaproszeni goście Mówią wam: Nie urodził się na ziemi człowiek większy od Jana Chrzciciela. A jednak najmniejszy obywateł królestwa Bożego jest większy od niego! 30 Wszyscy, którzy słuchali Jana, nawet znani z nieuczciwości pobory podatkowi, przyznawali, że Boże wymagania są słuszne, i przyjmowali jego chrzest. 31 Wyjątek stanowili tylko faryzeusze i przywódcy religijni, którzy odrzucili Bożą drogę i nie chcieli, aby Jan zanurzył ich w wodzie. 32 Do bawiących się na placu dzieci, które narzekają na rówieśników: „Graliśmy wam wesołą melodię, a nie tańczyliście. Zagraliśmy smutną, a nie plakaliście”. 33 Gdy pojawił się Jan Chrzciciel, nie pil wina i powstrzymywał się od posiłków. Powiedzieli więc: „Jest opanowany przez demona”. 34 Gdy Ja, Syn Człowieczy, jem i piję—mówią: „Co za żarłok i pijak, przyjaciel poborców podatkowych i innych grzeszników!”. 35 No cóż, mądrość poznaje się po wypływających z niej czynach. 36 Jeden z faryzeuszy zaprosił Jezusa do swojego domu na posiłek. Gdy już zasiedli do stołu, 37 pewna kobieta lekkich obyczajów dowiedziała się o miejscu pobytu Jezusa i weszła tam z butelką bardzo drogiego, wonnego olejku. 38 Uklekła z placzem u Jego stóp, a jej łzy kapały na nie. Wtedy własnymi włosami je wytarała, po czym zaczęła całować i namaszczać je olejkiem. 39 Widząc to, faryzeusz pomyślał sobie: „Jeśli on nie wie, kim jest ta grzeszna kobieta, która go dotyka, to kiepski z niego prorok”. 40 Lecz Jezus, znając jego myśli, rzekł: —Szymonie, chciałbym ci o czymś opowiedzieć. —Dobrze, Nauczycielu, powiedz—odparł Szymon. 41 —Pewien człowiek miał dwóch dłużników: jeden był mu winien równowartość kilku dni pracy, a drugi kilku godzin. 42 Ponieważ żaden z nich nie był w stanie zwrócić pieniędzy, łaskawie darował im dług. Jak myślisz, który z nich będzie mu bardziej wdzięczny? 43 —Sądzę, że ten, któremu umorzył większy dług—odpowiedział Szymon. —Masz rację—potwierdził Jezus. 44 Wtedy wskazał Szymonowi kobietę i rzekł: —Popatrz na nią. Gdy wszedłem do twojego domu, nie podałeś Mi wody do obmycia stóp z kurzu. Ona zaś obmyła je

własnymi łzami i otarła włosami. 45 Nie przywitałeś mnie tradycyjnym pocałunkiem, a ona nie przestaje całować moich stóp. 46 Nie namaściłeś Mi głowy olejkiem, a ona wylała na moje stopy drogie perfumy. 47 Ponieważ wybaczono jej wiele grzechów, okazała się uważa, że innym odpuszcza grzechy? 48 Do kobiety zaś rzekł: —Odpuszczam ci grzechy. 49 Zaproszeni goście natomiast powiedzieli kobiecie: —Uwierzyłaś, więc zostałaś ocalona. Odejdź w pokoju.

8 Po pewnym czasie Jezus wraz z Dwunastoma udał się w dalszą drogę. Odwiedzał okoliczne miasta i wioski, wszędzie głosząc nadzieję królestwa Bożego. 2 Towarzyszyły Mu również kobiety, które uzdrowiły i uwolniły od złych duchów. Wśród nich były: Maria z Magdali, którą uwolnił aż od siedmiu złych duchów, 3 Joanna, żona Chuzy, zarządcy w pałacu Heroda Antypasa, Zuzanna i wiele innych. Wędrowały one z Jezusem i Jego uczniami i służyły im pomocą. 4 Pewnego dnia, gdy zgromadzony wokół Jezusa tłum nadal się powiększał, a z okolicznych miasteczek ciągle jeszcze napływali nowi ludzie, On opowiedział im następującą przypowieść: 5 —Pewien rolnik postanowił zasiać ziarno. Gdy rozsiewał je na polu, niektóre nasiona upadły na udeptaną ścieżkę, gdzie zostały zdeptane i wydzobane przez ptaki. 6 Inne ziarna upadły na cienką warstwę gleby, pod którą była skała. Zaczęły wprawdzie rosnąć, lecz były pozbawione wilgoci i wkrótce zwiędły. 7 Jeszcze inne upadły między chwasty. Wyrosły, ale niebałem zostały przez nie zagłuszone. 8 Niektóre jednak trafiły na dobrą glebę. Wyrosły i daly sto ziaren plonu. Kto ma uszy do słuchania, niech słucha uważnie! 9 Gdy uczniowie zapytali Go, co oznacza ta przypowieść, 10 Jezus odpowiedział: —Wam dano zrozumieć tajemnice dotyczące królestwa Bożego, inni zaś poznają je tylko poprzez przypowieści. Będą patrzeć, lecz nie zobaczą, będą słuchać, lecz nie usłyszą. 11 Znaczenie tej przypowieści jest następujące: Ziarno oznacza słowo Boże. 12 Udeptana ścieżka to ci, którzy słyszą słowo, ale natychmiast zjawia się przy nich diabeł i wykrada to, co zapadło w sercu. Przez to nie potrafią uwierzyć, dlatego nie dostępują zbawienia. 13 Ziarno na gruncie skalistym oznacza tych, którzy słuchają i z radością przyjmują słowo. Brak im jednak mocnych korzeni. Są niestali i w czasie próby oddają się. 14 Ziarnem posianym wśród chwastów są ludzie, którzy słuchają słowa, lecz z czasem zmartwienią,

pogoń za bogactwem i przyjemności życia tłumią ich i weszły w świnie, po czym całe stado rzuciło się wiarę. Dlatego nie osiągają dojrzałości. 15 Dobra pędem ze stromego zbocza wprost do jeziora i gleba natomiast oznacza ludzi o dobrym i szlachetnym utonęło. 34 Widząc to, pasterze stada uciekli do sercu. Ci słuchają słowa Bożego, pielęgnują je w pobliskiego miasta i okolicznych wiosek z wieśią sobie i przez wytrwałość przynoszą plon. 16 Jezus o tym, co się stało. 35 Ludzie wyszli z domów, aby nauczał dalej: —Nikt nie zapala lampy po to, by ja, to zobaczyć, i wkrótce wokół Jezusa zgromadził czymś zasłonić lub postawić pod lóźkiem. Przeciwnie, się spory tłum. A gdy dostrzegli szaleńca, który stawia się ją w widocznym miejscu, aby wszystkim siedział teraz przy Jezusie—ubrany, spokojny i w świeciła. 17 Wszystko, co jest teraz ukryte, wyjdzie pełni władz umysłowych, przestraszyły się. 36 Naoczni kiedyś na światło dzienne. 18 Dobrze zastanówcie świadkowie opowiedzieli przybyłym, w jaki sposób się więc nad tym, co słyszycie! Ten, kto ma, otrzyma został uzdrawiony. 37 Wówczas tłum Gerazeńczyków jeszcze więcej, a temu, kto nie ma, zostanie odebrane zaczął błagać Jezusa, żeby opuścił ich okolicę, ludzie nawet to, co mu się wydaje, że posiada. 19 Pewnego byli bowiem przerażeni. Jezus wszedł więc do łodzi, dnia matka i bracia Jezusa przyszli do Niego, ale nie 38 a wtedy poszedł do Niego uzdrawiony z pytaniem, mogli dostać się do zatłoczonego domu, w którym czy może z Nim pozostać. Jezus jednak odmówił: 39 nauczał. 20 Ktoś powiedział więc Jezusowi: —Twoja —Wracaj do domu—powiedział—i opowiedz innym, matka i bracia szukają Cię. 21 —Moją matką i moimi co zrobił dla ciebie Bóg. Poszedł więc i opowiadał braćmi—odpowiedział Jezus—są ci, którzy słuchają, w mieście o tym, co Jezus dla niego uczynił. 40 Na słowa Bożego i są mu posłuszni. 22 Kilka dni później przeciwległym brzegu przywitał Jezusa tłum ludzi, Jezus powiedział uczniom: —Przepłyśmy na drugi którzy od dłuższego czasu cekali na Jego przybycie. brzeg jeziora. Wsiedli więc do łodzi i wypłynęli. 23 W 41 Był tam także Jair, przełożony miejscowości synagogi. czasie podróży Jezus zdrzemnął się i wtedy zerwała Padł przed Jezusem na twarz i błagał, aby poszedł się straszna burza. Wysokie fale zalewały lódź, tak z nim do domu. 42 Jego dwunastoletnia córeczka, że zaczęła tonąć. 24 Uczniowie obudzili Go więc jedynaczka, była umierająca. Jezus poszedł więc krzycząc: —Mistrzu, Mistrzu! Toniemy! On zaś, gdy z Jairem, z trudem torując sobie drogę w tleumie. się ocknął, wstrzymał wiatr i fale. Sztorm natychmiast 43 Wśród ludzi znajdowała się kobieta, która od ustal i zaledwie głęboka cisza. 25 Wówczas zwrócił się dwunastu lat cierpiąca na krwotok. Wszystkie swoje do uczniów: —Gdzie jest wasza wiara? —Kim On pieniadze wydała na lekarzy, ale nikt nie był w stanie jest—zastanawiał się, przejęci lękiem—że rozkazuje jej pomóc. 44 Przecisnęła się przez tłum i dotknęła nawet wiatrom i jezioru, a te są Mu posłuszne? 26 z tyłu Jego ubrania. Gdy to zrobiła, natychmiast Tak przybyli do kraju Gerazeńczyków, leżącej po krwotok ustal. Wtedy Jezus zapytał: 45 —Kto dotknął drugiej stronie jeziora, naprzeciw Galilei. 27 Gdy mojego płaszczu? Nikt się jednak nie przyznał. Jezus schodził na brzeg, podbiegł do Niego człowiek, Wtedy Piotr wyraził zdziwienie: —Mistrzu, przecież mieszkaniec pobliskiego miasta, opanowany przez mnóstwo ludzi tłoczy się wokół Ciebie. 46 Ale Jezus złego ducha. Już od dłuższego czasu chodził nago powtórzył: —Kto dotknął Mnie świadomie. Wiem, i nie mieszkał w swoim domu, ale w cmentarnych że moja moc kogoś uzdrawiła. 47 Wówczas kobieta grobowcach. 28 Gdy tylko zobaczył Jezusa, upadł zrozumiała, że nie zdoła niczego ukryć. Drżąc ze przed Nim na ziemię i głośno krzyknął: —Czego ode strachu, upadła Mu do nóg i przed wszystkimi ludźmi mnie chcesz, Jezusie, Synu Najwyższego Boga? wyjaśniła, dlaczego Go dotknęła. Powiedziała też, że Błagam, nie męczę mnie! 29 Jezus rozkazał bowiem doznała natychmiastowego uzdrawienia. 48 —Córko! złemu duchowi wyjść z tego człowieka. Wcześniej Uwierzyła, więc odzyskała zdrowie. Idź w pokój! mężczyzna ten wiele razy tracił panowanie nad sobą. 49 A gdy jeszcze z nią rozmawiał, przybył jakiś i choć zakuwano jego ręce i nogi w kajdany, pod posłaniec z domu Jaira z wiadomością, że jego córka wpływem tego ducha, rozrywał je i uciekał na pustynię. umarła i nie ma już po co fatygować Jezusa. 50 30 —Jak ci na imię?— spytał Jezus. —Legion—odparł Lecz On, nie zważając na to, co mówią, rzekł do złego ducha, gdyż w człowieka tego weszło wiele duchów. Jaira: —Uwierz Mi i niczego się nie bój! Dziecko 31 Demony błagały Jezusa, aby nie odsyłał ich do będzie żyło. 51 Gdy dotarli do domu Jaira, Jezus otchłani. (Abyssos g12) 32 A na pobliskim wzgórzu, nad nie pozwolił wejść do pokoju dziewczynki nikomu jeziorem, pasło się właśnie wielkie stado świń. Złe oprócz Piotra, Jakuba, Jana oraz jej rodziców. 52 duchy prosili więc, aby pozwolił im w nie wejść. A Wokół słyszać było płacz i zawodzenie. —Przestańcie gdy Jezus zgodził się, 33 duchy opuściły człowieka plakać!—rzekł do nich Jezus. —Ona nie umarła, tylko

śpi! 53 Słysząc to, wyśmiewali Go, gdyż wszyscy wiedzieli, że dziewczynka jest martwa. 54 Wtedy Jezus wziął ją za rękę i powiedział: —Dziewczynko, wstań! 55 W tej samej chwili powróciło do niej życie i wstała. —Dajcie jej coś do jedzenia! —powiedział. 56 —Za kogo ludzie Mnie uważają? 57 —Jedni sądzą, Rodzice oni mieli, a Jezus zabronił im opowiadać o tym wydarzeniu.

9 Pewnego dnia Jezus zebrał Dwunastu i udzielił im mocy wypędzania demonów i leczenia wszelkich chorób. 2 Potem posłał ich, aby głosili nadzieję królestwa Bożego i uzdrawiali chorych. 3 —Niczego ze sobą nie bierzcie —mówił im —ani laski podróżej, ani torby, ani żywności, ani pieniędzy, ani nawet ubrania na zmianę. 4 Gdy zatrzymacie się w jakimś miejscu, nie przenoście się z domu do domu, lecz cały czas mieszkajcie w tym samym. 5 A jeśli was nie przyjmą, odchodząc strząsnijcie kurz ze swoich stóp. Będzie to oznaczało, że pozostawiacie tych ludzi ich własnemu losowi. 6 Poszli więc i odwiedzali wsie, głosząc dobrą nowinę i uzdrawiając chorych. 7 Tymczasem wieści o cudach dokonywanych przez Jezusa dotarły do Heroda Antypasa. Niepokoił się nimi, ponieważ niektórzy mówili, że to Jan Chrzciciel zmartwychwstał. 8 Inni uważali Jezusa za Eliasza, dawnego proroka. A byli też tacy, którzy twierdzili, że to jakiś inny zmartwychwstały prorok. 9 —Przecież Jan został ścięty na mój rozkaz! —mówił Herod. —Kim więc jest człowiek, o którym słyszę te dziwne wieści? Dlatego bardzo chciał Go zobaczyć. 10 Gdy apostołowie powrócili, opowiedzieli Jezusowi o wszystkim, czego dokonali. Wtedy On postanowił zabrać ich do Betzaidy w poszukiwaniu jakiegoś ustronnego miejsca. 11 Tłumy zorientowały się jednak, dokąd poszli, i podążały za nimi. Jezus zyczliwie przyjął tych, którzy przyszli i nauczał ich o królestwie Bożym oraz uzdrawiał cierpiących. 12 Pod wieczór uczniowie zwrócili się do Niego: —Każ ludziom rozejść się do pobliskich wiosek i osad. Niech sobie kupią coś do jedzenia i poszukają miejsc na nocleg, bo na tym pustkowiu, nic nie znajdą. 13 —Wy dajcie im jeść —rzekł Jezus. —Ale co?! —wykrzyknęli. —Nic nie mamy! Tylko pięć chlebów i dwie ryby! Chyba nie chcesz, żebyśmy im wszystkim kupili coś do jedzenia?! 14 Samych mężczyzn było tam bowiem około pięciu tysięcy. Wtedy Jezus polecił uczniom: —Powiedzcie ludziom, aby usiedli w grupach po pięćdziesiąt osób. 15 A gdy uczniowie podzielili tłum na grupy, 16 Jezus wziął pięć chlebów i dwie ryby, popatrzył w niebo, podziękował za nie Bogu i polamał chleb na kawałki. Następnie podał go uczniom, a

oni ludziom. 17 W ten sposób wszyscy najedli się do syta i zebrano jeszcze dwanaście koszy resztek. 18 Pewnego dnia, gdy Jezus samotnie się modlił, w pobliżu byli tylko Jego uczniowie. Wtedy zapytał ich: —Za kogo ludzie Mnie uważają? 19 —Jedni sądzą, że jesteś Janem Chrzcicielem —odrzekli —drudzy, że Eliaszem lub jakimś innym dawnym prorokiem, który powstał z martwych. 20 —A wy? Za kogo Mnie uważacie? —zapytał ich wprost. —Jesteś Bożym Mesjaszem —powiedział Piotr. 21 —Nikomu o tym nie mówcie! —przykazał im Jezus. 22 —Czekaj! Mnie straszne cierpienia. Zostanę odrzucony przez starszych, najwyższych kapłanów i innych przywódców religijnych. Zabiję Mnie, ale po trzech dniach zmartwychwstanę! 23 Potem, już w obecności tłumów, powiedział: —Jeśli ktoś z was chce Mnie naśladować, niech przestanie myśleć wyłącznie o sobie. Niech weźmie swój krzyż i idzie ze Mną. 24 Jeśli ktoś chce wygrać życie, przegra je. Ale kto przegra życie ze względu na Mnie, naprawdę je wygra. 25 Co z tego, że ktoś zdobędzie cały świat, jeśli po drodze zatraci życie? 26 Kto wstydzi się Mnie i mojej nauki, tego i Ja, Syn Człowieczy, będę się wstydzić, gdy powróć tu ze świętymi aniołami w blasku swojej chwały oraz otoczony chwałą mojego Ojca. 27 Wierzcie Mi! Niektórzy z obecnych tu, jeszcze za swojego życia ujrzą potęgę królestwa Bożego! 28 Około ósmu dni później Jezus zabrał ze sobą Piotra, Jakuba oraz Jana i wszedł na górę, aby się modlić. 29 Podczas modlitwy Jego twarz zajaśniała blaskiem, a Jego płaszcz stał się olśniewająco biały. 30 Potem zjawili się dwaj mężczyźni i zaczęli z Nim rozmawiać. Byli to Mojżesz i Eliasz. 31 Stali tak w aureoli chwały i rozmawiali o Jego śmierci, która miała wkrótce nastąpić w Jerozolimie. 32 Tymczasem Piotr i jego towarzysze zdrzemnęli się. Po przebudzeniu zobaczyli Jezusa promieniącego jasnością i chwałą, oraz dwóch stojących przy Nim mężczyzn. 33 Gdy Mojżesz i Eliasz oddalili się od Jezusa, Piotr, nie wiedząc z wrażenia, co mówi, zaproponował: —Mistrzu, jak dobrze, że tu jesteśmy! Jeśli chcesz, zbuduję trzy szafasy: dla Ciebie, dla Mojżesza i dla Eliasza. 34 Ale zanim skończył, otoczył ich jasny obłok, a uczniowie przerazili się. 35 Z obłoku zaś rozległ się głos: —Oto mój Syn, Wybrany! Słuchajcie Go! 36 Gdy głos umilkł, stwierdzili, że poza Jezusem nie ma już nikogo. Przejęci uczniowie milczeli i przez długi czas nikomu nie opowiadali o tym, co widzieli. 37 Następnego dnia, gdy zeszl z góry, wyszedł im na spotkanie ogromny tłum ludzi. 38 —Nauczycielu! —odezwał się ktoś z zebranych. —Zechciej spojrzeć na mojego jedynego

syna! **39** Często napada go zły duch, a wtedy chłopiec przeraźliwie krzyczy i rzuca się na ziemię z pianą na ustach. Rzadko kiedy duch ten daje mu spokój, ciągle go dręczy. **40** Prosiłem Twoich uczniów, żeby wypędziли demona, lecz oni nie potrafili. **41** —Czemu jesteście tak przewrotni i wciąż nie wierzycie? —zwrócił się do nich Jezus. —Jak długo jeszcze muszę być z wami, żebyście wreszcie uwierzyli? Jak długo mam was znowić? Przyprowadź tu syna! —dodał do ojca. **42** Gdy chłopiec się zbliżał, zły duch znowu rzucił go na ziemię i zaczął nim gwałtownie targać. Wtedy Jezus rozkazał duchowi, żeby opuścił chłopca, i natychmiast chory został uzdrawiony. **43** Wszystkich zaś ogarnęło ogromne zdumienie na widok takiego działania mocy Bożej. Gdy tłumy wciąż jeszcze były zachwycone tym cudem, Jezus zwrócił się do uczniów: **44** —Słuchajcie uważnie: Ja, Syn Człowieczy, zostanę wkrótce wydany w ręce ludzi. **45** Uczniowie jednak nie rozumieli tego, bo było to na razie przed nimi ukryte, a bali się prosić Go o wyjaśnienie. **46** Pewnego razu uczniowie posprzeczałi się między sobą o to, który z nich będzie najważniejszy. **47** Wtedy Jezus, znając ich myśli, zawałał jakieś dziecko, postawił przy sobie **48** i powiedział: —Każdy, kto ze wzgledu na Mnie przyjmie takie małe dziecko, ten przyjmie Mnie. A kto Mnie przyjmie, przyjmie samego Ojca, który Mnie posłał. W oczach Boga wielkim jest ten, kto potrafi stać się najmniej ważny. **49** Wtedy Jan powiedział: —Mistrzu, spotkaliśmy człowieka, który w Twoim imieniu wypędza demony, i zabroniliśmy mu działać. Nie należy bowiem do naszego grona. **50** —Nie zabraniajcie mu! —odparł Jezus. —Każdy, kto nie jest wam przeciwny, jest waszym sprzymierzeńcem. **51** Im bardziej zbliżał się czas odejścia Jezusa do nieba, tym bardziej kierował się On w stronę Jerozolimy. **52** Któregoś dnia wysłał przed sobą uczniów, aby przygotowali Mu nocleg w pewnej samarytańskiej wiosce. **53** Mieszkańcy odmówili Mu jednak gościny, ponieważ szedł w kierunku Jerozolimy, a oni nie darzyli tego miasta sympatią. **54** Gdy Jakub i Jan to usłyszeli, z oburzeniem zwróciłi się do Jezusa: —Mistrzu! Czy chcesz, abyśmy sprowadzili ogień z nieba i spalili tę wioskę? **55** Lecz Jezus surowo ich za to upomniał. **56** Potem udali się do innej miejscowości. **57** Podczas drogi ktoś powiedział do Jezusa: —Pójdź z Tobą, dokądkolwiek się udasz! **58** —Lisy mają nory, a ptaki gniazda—odrzekł mu Jezus—lecz ja, Syn Człowieczy, nie mam własnego kąta, gdzie mógłbym odpocząć. **59** Innym razem Jezus sam zwrócił się do pewnego człowieka: —Chodź ze Mną! —Panie—odpowiedział—pozwól mi tylko pójść i pochować zmarłego ojca! **60** —Niech umarli zajmij się głoszeniem królestwa Bożego. **61** Kto inny z wędrujących powiedział: —Panie, pójdę z Tobą, lecz pozwól mi najpierw pożegnać się z rodziną. **62** —Nie można prosto orać, oglądając się ciągle do tyłu—odpowiedział Jezus. —Kto tak czyni, nie nadaje się do pracy w królestwie Bożym.

10 Potem Pan wybrał siedemdziesięciu uczniów i wysłał ich po dwóch do miast i wiosek, które zamierzał odwiedzić. **2** —Żniwo jest wielkie—mówił im—a tak mało pracujących! Proście więc gospodarza, aby posłał więcej pracowników na żniwa. **3** Idźcie! Posyłam was jak owce między wilki. **4** Nie bierzcie ze sobą pieniędzy ani torby podróżej, ani nawet zapasowego obuwia. Wędrując, nie tracie ani chwili, nawet na tradycyjne przywitanie się z napotkanymi ludźmi. **5** Gdy odwiedzicie jakiś dom, życcie wszystkim pokój. **6** Jeśli to pobożni ludzie, odpowiedzą wam tym samym. Jeśli nie—pokój pozostanie z wami. **7** Nie zmieniajcie miejsca pobytu, ale pozostańcie w jednym domu aż do opuszczenia tej miejscowości. Jedźcie tam i pijcie bez skrępowania, gdyż jako robotnicy macie prawo do zapłaty. **8** W jakimkolwiek mieście was przyjmą, korzystajcie z ich gościnności. **9** Uzdrawingajcie chorych i mówcie: „Nadchodzi królestwo Boże!”. **10** Lecz jeśli gdzieś nie zostaniecie przyjęci, stajcie na rynku i powiedzcie: **11** „Nawet kurz waszego miasta strząsamy z naszych stóp. Wiedzieć, że odrzucacie królestwo Boże, które było tak blisko was”. **12** Mówię wam, że w dniu sądu grzesznym mieszkańcom Sodomy i Gomory będzie lżej niż temu miastu. **13** Następnie Jezus dodał: —Marny wasz los, Korozain i Betsaido! Gdyby cuda, których u was dokonałem, wydarzyły się wśród grzesznych mieszkańców Tyru i Sydonu, już dawno by się opamiętali, siedząc w worze pokutnym i popiele. **14** Wiedzieć, że w dniu sądu mieszkańcom Tyru i Sydonu będzie łatwiej niż wam! **15** A ty, Kafarnaum? Chcesz być wywyższone aż do nieba? Upadniesz aż do piekła! (*Hadēs g86*) **16** Potem powiedział do uczniów: —Kto was słucha, Mnie słucha. A kto się od was odwraca, odrzuca także Mnie, a tym samym Ojca, który Mnie posłał. **17** Po pewnym czasie powróciło siedemdziesięciu uczniów i z radością oznajmiło: —Panie, ze wzgledu na Ciebie nawet złe duchy były nam posłuższe! **18** —Tak, widziałem szatana spadającego z nieba z szybkością błyskawicy!—rzekł Jezus. **19** —Dalej wam władzę nad wszelką jego mocą, abyście mogli chodzić po wężach i skorpionach,

nie doznając żadnej krzywdy. 20 Nie fascynujcie się jednak tym, że złe duchy są wam posłusze. Cieszcie się raczej z tego, że wasze imiona wpisane są do księgi obywateli nieba. 21 Następnie, napełniony radością, bezczynnie, podczas gdy ja mam tyle pracy? Powiedz Ducha Świętego, Jezus powiedział: —Uwielbiam je, żeby mi pomogła! 22 —Droga Marto, zabiegasz o Cię, Ojciec, Panie nieba i ziemi! Ty ukryłeś swoją prawdę przed mędrcami i znawcami, a objawiłeś ją prostym ludziom. Tego właśnie pragnęłeś! 22 —Ojciec Maria i nie zostanie jej to odebrane.

powierzył Mi całą prawdę—wyjaśniał Jezus zebranym.

—Nikt nie zna Mnie, Syna, tylko mój Ojciec. I nikt nie zna mojego Ojca, tylko Ja, Syn oraz ten, komu zechę Go objawić. 23 Jakiż czas później, gdy byli już sami, rzekł do uczniów: —Bóg was ogromnie wyróżnił, pozwalając wam to wszystko widzieć. 24 W przeszłości wielu proroków i władców pragnęło zobaczyć i usłyszeć to, co wy, ale nie mogli. 25 Pewien przywódca religijny przyszedł do Jezusa i zadał Mu podchwytle pytanie: —Nauczycielu, co mam czynić, aby otrzymać życie wieczne? (aiōnios g166) 26 —Co na ten temat mówi Prawo Mojżesza? Co w nim czytasz? —zapytał Jezus. 27 —„Kochaj twojego Pana i Boga całym sercem, całą duszą, z całych swoich sił oraz całym umysłem, a bliźnich kochaj tak, jak kochasz samego siebie!” —odpowiedział. 28 —Dobrze powiedziałeś—odrzekł Jezus. —Tak postępuj, a będziesz żył wiecznie! 29 —A kto jest moim bliźnim? —zapytał rozmówca, chcąc się usprawiedliwić. 30 Wtedy Jezus opowiedział mu następującą historię: —Pewnego człowieka, idącego z Jerozolimy do Jerycha, napadli bandyci. Zdarli z niego odzież, pobili, okradli i bliskiego śmierci zostawili przy drodze. 31 Przypadkiem przechodził tamtędy kapłan. Zauważył biedaka, lecz przeszedł na drugą stronę drogi i ominął go. 32 Tak samo postąpił lewita, dozorca świątyni—po prostu minął go. 33 Przejedźdał też tamtędy człowiek z pogardzaną przez wszystkich Samarii. Podszedł do rannego, popatrzył i zrobiło mu się go żal. 34 Obmył jego rany winem i oliwą, przewiązał je, a potem posadził rannego na swojego osła i przewiozł go do zajazdu, gdzie dalej się nim zajmował. 35 Następnego dnia wręczył gospodarzowi sporą sumę pieniędzy i poprosił: „Zaopiekuj się nim, a jeśli wydasz więcej—pokryję to w drodze powrotnej”. 36 Kończąc opowieść, Jezus wrócił się do rozmówcy: —Który z tych trzech, twoim zdaniem, okazał się bliźnim napadniętego przez bandytów? 37 —Ten, który mu pomogł. —Więc i ty postępuj podobnie—odpowiedział Jezus. 38 Kontynuując podróż do Jerozolimy, Jezus zatrzymał się w pewnej wiosce. Skorzystał z zaproszenia niejakiej Marty. 39 Jej siostra, Maria, usiadła u stóp Jezusa i słuchała

Go. 40 Marta zaś była bardzo zajęta przygotowaniem posiłku. W końcu podeszła do Niego i zapytała:

—Czy nie razi Cię to, Panie, że moja siostra siedzi obok mnie? —Wypędź demony, bo Belzebub, władca demonów, mu w tym pomaga. 14 Pewnego dnia Jezus uwolnił od złego ducha niemego człowieka, który natychmiast odzyskał mowę. Tłum zaś wpadł w podziw, 15 niektórzy jednak mówili: —Wypędza demony, bo Belzebub, władca demonów, mu w tym pomaga. 16 Inni zaś chcieli Go wyproważyć i oczekiwali jakiegoś znaku z nieba, od Boga. 17 Jezus znał ich myśli i odpowiedział: —Każe królestwo, które jest wewnętrznie skłonne, upadnie, a jego domy runą. 18 Mówicie, że dzięki Belzebubowi uwalniam ludzi od złych duchów. Jeśli jednak szatan zwalcza siebie samego, to jak jego królestwo może przetrwać? 19 Skoro ja wypędzam demony mocą Belzebuba, to dzięki komu robią to wasi synowie? To oni was osądzą! 20 Lecz jeśli wypędzam

demony mocą Boga, znaczy to, że przyszło do was świadczy zaś szczodrość człowieka. **42** Lecz marny królestwo Boże. **21** Gdy jakiś uzbrojony siłacz pilnuje wasz los, faryzeusze! Bo chociaż skrupulatnie dajecie swojej własności, jest o nią spokojny. **22** Jeśli jednak Bogu dziesiątą część swoich najdrobniejszych nawet pokona go ktoś mocniejszy, będzie mógł całkowicie dochodów, to lekceważycie Bożą prawość i miłość. A go rozbroić i rozdać innym zdobycz. **23** Kto nie jest po to jest przecież najważniejsze, choć o dziesięcinnie mojej stronie, jest przeciwko Mnę, a kto ze Mną nie również nie należy zapominać. **43** Marny wasz los, zbiera, ten rozprasza. Potem dodał takie ostrzeżenie: bo oczekujecie zaszczytnych miejsc w synagogach **24** —Gdy demon wyjdzie z człowieka, błąka się po oraz wyrazów szacunku ze strony innych ludzi! **44** pustkowiach, szukając wytchnienia, ale go tam nie Marny wasz los, bo przypominacie opuszczone, znajduje. Wówczas mówi sobie: „Wróć do mojego niewidoczne groby! Przechodzący po nich ludzie nie domu, z którego wyszedłem”. **25** Przychodzi więc i mają nawet pojęcia, że stają po rozkładających się zastaje swój dawny dom wysprzątany i ozdobiony. **26** szczałkach. **45** —Nauczycielu! —powiedział pewien Przyprowadza więc ze sobą siedem innych demonów, obecny tam przywódca religijny. —Twoje słowa gorszych od siebie, i razem zamieszkują. Wtedy obrażają również i nas. **46** —Was także czeka marny stan takiego człowieka jest o wiele gorszy niż na los! —odpowiedział Jezus. —Wymyślacie bowiem początku. **27** Gdy to mówił, jakaś kobieta z tłumu niewykonalne obowiązki i narzucaje je innym, a zawołała: —Szczęśliwa ta, która nosiła cię pod sercem i karmiła własną piersią! **28** —Naprawdę wasz los, bo stawiacie grobowce prorokom, których szczęśliwi są ci —odparł Jezus —którzy słuchają słowa kiedyś zamordowali wasi przodkowie! **48** Pochwalacie Bożego i żyją nim. **29** Widząc, że tłum ludzi coraz ich czyny, upamiętniając je nagrobkami. **49** To o bardziej się powiększa, powiedział: —To złe pokolenie was powiedział Bóg w swojej mądrości: „Wyślę do domaga się cudu. Ale nie zobaczy go, z wyjątkiem nich proroków i posłańców, a oni jednych zabija, znaku proroka Jonasza. **30** Jonasz był znakiem dla a innych będą prześladować”. **50** Spadnie na was mieszkańców Niniwy. Podobnie Ja, Syn Człowieczy, wina za przelaną krew wszystkich Bożych proroków, będę Bożym znakiem dla tego pokolenia. **31** Królowa zabitych od początku świata, **51** poczawszy od Abla, Południa powstanie na sądzie i oskarży to pokolenie. aż po Zachariasza, zgładzonego między ołtarzem a Ona przybyła bowiem z końca świata, by słuchać miejscem świętym. Mówię wam: Kara za to wszystko mądrości Salomona. Wy zaś macie przed sobą kogoś spadnie na głowy tego pokolenia! **52** Marny wasz los, większego niż on. **32** Również mieszkańcy Niniwy przywódcy religijni! Ukyliście bowiem przed ludźmi podczas sądu wystąpią z oskarżeniem przeciw temu klucz do bramy Bożej prawdy. Sami nie wchodzicie i pokoleniu. Bo oni opamiętali się słuchając Jonasza, innym nie pozwalacie przez nią wejść! **53** Gdy Jezus a do was mówi ktoś o wiele większy niż on. **33** odszedł stamtąd, faryzeusze i przywódcy znienawidzili Zapalonej lampy nie stawia się w ukryciu, ale na Go za te słowa. Od tej chwili stawiali Mu wiele podwyższeniu, aby świeciła wszystkim, którzy są podchwytliwych pytań, **54** by móc Go o coś oskarzyć. w domu. **34** Oko jest dla ciała jak lampa. Jeśli jest zdrowe, światło napelnia całe ciało. Jeśli jednak jest chore, całe ciało jest pograżone w ciemnościach. **35** Upewnij się więc, że masz w sobie światło, a nie ciemność! **36** Jeśli rozświetla cię światło i nie masz w sobie żadnych ciemnych zakamarków, całe twoje życie będzie promieniowało niczym jasno świecąca lampa. **37** Gdy Jezus skończył mówić, pewien faryzeusz zaprosił Go na obiad. Przybyli do domu, a Jezus od razu zajął swoje miejsce. **38** Gospodarz zdziwił się, że przed posiłkiem nie dokonał obrzędu obmycia rąk. **39** Wtedy Jezus powiedział mu: —Wy, faryzeusze, dbacie usilnie o zewnętrzną czystość naczyń, ale wasze brudne wnętrze aż się lepi od chciwości i zła. **40** Nierozumni! Czy Bóg nie stworzył zarówno tego, co na zewnątrz, jak i tego, co w środku? **41** O wewnętrznej czystości najlepiej

12 Tymczasem wokół Jezusa gromadziły się coraz większe tłumy —były to już tysiące ludzi, którzy z powodu ścisiku aż deptali sobie po nogach. On zaś zwrócił się najpierw do uczniów: —Wystrzegajcie się kwasu faryzeuszy, którym jest ichobluda! **2** Nie ma bowiem niczego ukrytego, co ostatecznie nie wyszłoby na jaw. **3** Cokolwiek powiedziano pod osłoną nocy, wyjdzie na jaw z nastaniem dnia, a co powiedziano na ucho, zostanie ogłoszone publicznie. **4** Mówię wam jak przyjaciolom: Nie bójcie się tych, którzy uśmiercają ciało, lecz nie mogą zrobić nic więcej! **5** Powiem wam jednak, przed kim macie czuć twogę: Lękajcie się Boga, który po śmierci może wrącić człowieka do piekła! Miejcie dla Niego respekt! (Geenna g1067) **6** Ile kosztuje pięć wróbli? Można je kupić już za kilka drobnych monet. A jednak Bóg

nie zapomina o żadnym z nich. **7** Przecież On wie idą na spalenie, to czy tym bardziej nie zatroszczy nawet, ile macie włosów na głowie! Nie bójcie się się o was, nieufni?! **29** Nie martwcie się więc o to, więc! Jesteście dla Niego cenniejsi niż całe stado co będziecie jeść i pić. **30** O te sprawy zabiegają wróblí. **8** Mówię wam: Jeśli jakiś człowiek wyzna poganie. Wasz Ojciec w niebie dobrze wie, że tego przed innymi ludźmi, że należy do Mnie, to i Ja, potrzebujecie. **31** Zabiegajcie więc o Jego królestwo, Syn Człowieczy, przyznam się do niego w obecności a wtedy Bóg zatroszczy się o pozostałe rzeczy. **32** Nie aniołów Bożych. **9** Lecz jeśli ktoś wyprze się Mnie lękajcie się, choć jest was niewielu, bo Ojciec w niebie wobec ludzi, i Ja się go wyprę przed aniołami Boga. daje królestwo właśnie wam! **33** Sprzedajcie to, co **10** Jeśli ktoś powiedziałby coś przeciwko Mnies, Synowi posiadacie, i rozdajcie potrzebującym! Wtedy wasze Człowieczemu, może otrzymać przebaczenie. Ale jeśli portfele staną się niezniszczalne i wasze bogactwa w ktoś powiedziałby coś przeciwko Duchowi Świętemu, niebie będą bezpieczne—nikt się nie włamie, aby je nie otrzyma przebaczenia. **11** Gdy jako moi uczniowie ukraść, i nic ich nie zniszczy. **34** Gdzie jest wasz skarb, będziecie oskarżeni przed przełożonymi synagog lub tam będzie wasze serce. **35** Bądźcie gotowi na mój przed innymi władzami, nie martwcie się o to, jak się powrót i czuwajcie—jak słudzy, będący w gotowości, bronić i co macie powiedzieć. **12** Duch Święty pomoże z lampami w rękach **36** i oczekujący powrotu swojego wam wtedy znaleźć właściwe słowa. **13** Tymczasem pana z uczy weselnej. Gdy przybędzie i zapuka, ktoś z tłumu zawołał: —Nauczycielu! Powiedz mojemu natychmiast otworzą mu drzwi. **37** A wtedy spotka bratu, aby podzielił się ze mną majątkiem, który ich wielki zaszczyst. Zapewniam was: ich pan się odziedziczył po ojcu! **14** —Przyjacielu! Kto dał Mi przebierze, zaprosi ich do uczty i sam będzie im prawo rozstrzygania waszych spraw?—odrzekł Jezus. usługiwał. Bez względu na to, czy przyjdzie o północy, **15** —Potem, zwracając się do wszystkich, dodał: czy nad ranem, wyróżni tych, których zastanie —Wystrzegajcie się wszelkiej chciwości, bo prawdziwe gotowych na jego powrót. **39** Pomyślcie: Gdyby życie nie zależy od rzeczy materialnych! **16** Następnie właściciel domu wiedział, kiedy złodziej przyjdzie opowiedział im taką przypowieść: —Pewien bogaty go okraść, nie dopuściłby do włamania. **40** Wy człowiek zebrał jednego roku szczególnie obfite plony. również musicie uważać, bo nie wiecie, kiedy ja, Syn **17** Zastanawiał się więc: „Co tu robić? Nie mam gdzie Człowieczy, powróć! **41** —Panie—zapytał Piotr—czy tego pomieścić”. **18** W końcu wpadł na pomysł: „Już tę opowieść kierujesz tylko do nas, czy do wszystkich? wiem! Zburzę stare magazyny i zbuduję większe. W **42** —A kim jest ten wierny i mądry sluga—powiedział nich umieszczone tegoroczne zboże i wszystkie inne Jezus—któremu Pan powierzył opiekę nad innymi zbiory. **19** A gdy to zrobię, usiądę i powiem sobie: swoimi slugami, aby dbał o nich w czasie jego „No, przyjacielu, zgromadziłeś zapasy na wiele lat. nieobecności? **43** Nagrodzi go, gdy po powrocie Teraz możesz jeść, pić i używać życia”. **20** Lecz Bóg zobaczy dobrze wykonaną pracę. **44** Z pewnością rzekł do niego: „Głupce! Umrzesz jeszcze tej nocy. da mu w zarządzanie cały swój majątek. **45** Gdyby Komu więc to wszystko zostawiś?”. **21** Oto przykład jednak ten sluga pomyślał sobie: „Nieprędko wróci głupiego człowieka, który gromadzi majątek na ziemi, właściciel, nie muszę się więc go obawiać” i zaczął a nie jest bogaty przed Bogiem. **22** Potem, zwracając znęcać się nad powierzonymi sobie ludźmi, zabawiać się do uczniów, Jezus rzekł: —Nie martwcie się o się i upijać, **46** to jego pan powróci w najmniej swoje życie—to, co będziecie jeść, ani o ciało—in oczekiwanej chwili. Surowo się z nim wtedy rozprawi co się ubierzecie. **23** Życie to nie tylko pokarm i i osiądzi go wraz z innymi niewiernymi. **47** Slugę, ubranie. **24** Spójrzcie na ptaki: Nie sieją ziarna, nie który znał wymagania właściciela, a nie wykonał ich, magazynują zapasów, a Bóg żywi je! Przecież wy spotka większa kara. **48** Natomiast tego, który ich nie jesteście ważniejsi od ptaków! **25** Czy ktokolwiek, poznął, a też uczyńił coś nagannego, spotka mniejsza poprzez zamartwianie się, potrafi przedłużyć swoje kara. Im więcej się komuś powierza, tym więcej życie choćby o jedną chwilę? **26** Jeśli więc nie się od niego wymaga. **49** —Przyszedłem—mówił możecie uczynić tak drobnej rzeczy, to jaki jest sens dalej Jezus—wznieść na ziemi ogień i bardzo martwić się o większe sprawy? **27** Uczcie się od bym chciał, aby on już zapłonął. **50** Mam zostać polnych kwiatów: Nie pracują i nie troszczą się o swój „ochrzczony” i czekam na ten „chrzest” w wielkiej ubiór. A zapewniam was, że nawet król Salomon, w udręce! **51** Sędzicie, że przyszedłem przynieść na całym swoim przepychu, nie był tak pięknie ubrany ziemię pokój? Wreszcie przeciwnie—niezgodę! **52** Odtąd jak one. **28** Jeśli więc Bóg tak wspaniale ubiera nawet wśród najbliższych nastąpią podziały: spośród polne kwiaty, które dzisiaj kwitną, a jutro więdną i pięciu osób troje poróżni się z dwojgiem, a dwoje

z trojgiem; 53 ojciec poróżni się z synem, matka z A tu oto stoi potomkini Abrahama, którą szatan córka, a teściowa z synową. 54 Następnie rzekł do przez osiemnaście lat trzymał w swoich więzach! tłumu: —Widząc, że od zachodu nadciągają chmury, Czyż więc nie powinienem ich rozwiązać i uwolnić mówicie: „Będzie deszcz”. I rzeczywiście pada! 55 jej właśnie w święty dzień szabatu?! 17 Słowa te Gdy wieje wiatr z południa, mówicie: „Będzie upał”. I to zawstydziły wszystkich wrogów Jezusa, a ludzie z też się sprawdza. 56 Obłudnicy! Trafnie prognozujeście tłumu cieszyli się z powodu Jego wielkich cudów. pogodę po wyglądzie nieba i ziemi, ale działania 18 Zaczął więc ich nauczać: —Do czego można Boga widocznego w obecnych czasach nie potrafię porównać królestwo Boże i jak można je opisać? rozpoznać! 57 Dlaczego sami nie rozsądzacie, co 19 Podobne jest ono do małego ziarnka gorszczy, jest słuszne? 58 Jeśli w drodze do sądu spotkasz się które pewien człowiek zasiał w swoim ogrodzie. ze swoim oskarżycielem, staraj się załatwić sprawę Gdy wyrosło, stało się tak dużym krzewem, że polubownie. W przeciwnym bowiem razie, sędzia skaże cię i zostaniesz wtrącony do więzienia. 59 20 Do czego jeszczego można porównać królestwo Mówię ci, że nie wyjdiesz stamtąd, aż spłacisz cały Boże? —mówią dalej Jezus. 21 —Podobne jest ono dług—co do grosza.

13 Wtedy właśnie niektórzy słuchający donieśli

Jezusowi, że Piłat zamordował kilku mieszkańców Galilei, gdy ci składali ofiary w świątyni w Jerozolimie. 2 —Czy sądzicie, że byli oni większymi grzesznikami niż pozostali mieszkańcy Galilei, bo spotkał ich taki los? —zapytał. 3 —Wiedziecie, że wszyscy podobnie zginiecie, jeśli się nie opamiętacie. 4 A może uważacie, że tych osiemnastu, którzy ostatnio zginęli pod gruzami wieży w Siloe, było gorszymi grzesznikami niż reszta mieszkańców Jerozolimy? 5 Wiedziecie, że czeka was taki sam koniec, jeśli się nie opamiętacie. 6 Następnie opowiedział im przypowieść: —Pewien człowiek zasadził w ogrodzie drzewo figowe. Co jakiś czas sprawdzał, czy już wydało owoce, ale nigdy ich nie znajdował. 7 W końcu powiedział ogrodnikowi: „Już od trzech lat bezskutecznie szukam na tym drzewie owoców. Wytnij je. Po co marnować ziemię!”. 8 „Daj mu jeszcze jedną szansę” —poprosił ogrodnik. „Pozostaw je do przyszłego roku, a ja starannie je okopię i obłożę nawozem. 9 Może w końcu zaowocuje. Jeśli nie —każ je wyciąć”. 10 Jakiś czas później Jezus nauczał w szabat w synagodze. 11 A przebywała tam również pewna przygarbiona kobieta, która od osiemnastu lat nie mogła się wyprostować. 12 Gdy Jezus ją zobaczył, rzekł: —Kobieto, uwalniam cię od tego! 13 Gdy położył na nią ręce, natychmiast się wyprostowała i jednocześnie zaczęła wychwalać za to Boga. 14 A ponieważ miało to miejsce w szabat, przełożony tamtejszej synagogi z oburzeniem zawała do tłumu: —Jest sześć dni roboczych! W te dni załatwiajcie swoje uzdrawienia, a nie w święty dzień szabatu! 15 —Obłudnicy! —odrzekł Jezus. —Przecież każdy z was tego dnia odwiązuje bydło i wyprowadza je z obory, aby mogło się napić. 16

A tu oto stoi potomkini Abrahama, którą szatan cieszyli się z powodu Jego wielkich cudów. 18 Zaczął więc ich nauczać: —Do czego można porównać królestwo Boże i jak można je opisać? 19 Podobne jest ono do małego ziarnka gorszczy, które pewien człowiek zasiał w swoim ogrodzie. Gdy wyrosło, stało się tak dużym krzewem, że na jego gałęziach ptaki zbudowały sobie gniazda. 20 Do czego jeszczego można porównać królestwo Boże? —mówią dalej Jezus. 21 —Podobne jest ono do kwasu chlebowego, który kobieta zmieszała z całym workiem mąki a on przeniknął całe ciasto. 22 Kontynuując podróz do Jerozolimy, Jezus nauczał po drodze we wszystkich miastach i wioskach. 23 Pewnego razu ktoś Go zapytał: —Panie, czy to prawda, że tylko nieliczni będą zbawieni? 24 —Drzwi do nieba są wąskie —odpowiedział Jezus. —Dolźcie zatem wszelkich starań, aby przez nie wejść. Wielu bowiem zechce to zrobić, ale gdy Ja, pan domu, zamknę drzwi, będzie już za późno. 25 I chociaż będziecie stać pod drzwiami, pukać i prosić: „Panie, otwórz nam”, Ja odpowiem: „Nie znam was, więc nie otworzę”. 26 „Jak to? Przecież jadaliśmy z Tobą i nauczałeś na naszych ulicach?” —powiecie. 27 Lecz Ja powtórzę: „Naprawdę was nie znam. Odejdźcie stąd wy wszyscy, którzy czynicie зло!”. 28 Tam będzie rozpacz i lament! Zobaczcie bowiem w królestwie Bożym Abrahama, Izaaka, Jakuba i wszystkich proroków, sami zaś będziecie wyrzuceni na zewnątrz. 29 A ludzie ze wszystkich stron świata —ze wschodu i zachodu, z północy i południa —przybędą i zajmą miejsce w królestwie Bożym. 30 Wtedy wielu z tych, którzy są obecnie uznawani za wielkich, przestanie się liczyć, a inni, teraz uznawani za najmniejszych, będą wielkimi. 31 Wtedy nadeszli jacyś faryzeusze i powiedzieli Mu: —Lepiej stąd uciekaj, bo Herod Antypas chce Cię zabić. 32 —To wy idźcie —rzekł Jezus —i powiedziecie temu przebiegemu lisowi: „Jeszczego dziś i jutro będę uzdrawiać ludzi i uwalniać ich od złych duchów, a pojutrze skończę”. 33 Muszę jednak przez te trzy dni kontynuować swoją podróż, bo żaden Boży prorok nie może przecież zginąć poza Jerozolimą”. 34 —Jerozolimo, Jerozolimo! —kontynuował Jezus. —Zabijasz proroków i obrzucasz kamieniami Bożych posłańców! Ileż to razy chciałem przygarnąć twoje dzieci, tak jak kura chroni pod skrzydłami pisklęta.

Ale nie pozwoliła! 35 Zbliża się czas, w którym wypróbować. Proszę, wybacz mi moją nieobecność". twój dom opustoszeje. Mówię wam: Nie zobaczcie 20 Jeszcze inny tak się usprawiedliwił: „Właśnie się Mnie do chwili, gdy zawałecie: „Błogosławiony, który ożeniłem. Chyba rozumiesz, że nie mogę przyjść". przychodzi w imieniu samego Pana!".

14 Pewnego razu, w święty dzień szabatu, Jezus gościł w domu jednego z przywódców faryzeuszy. Obecni tam goście śledzili każdy Jego ruch. 2 Wtedy stanął przed Nim człowiek cierpiący na wodną puchlinę. 3 Jezus zapytał więc zebranych tam faryzeuszy i przywódców religijnych: —Czy Prawo Mojżesza zezwala na uzdrawienie kogoś w szabat, czy nie? 4 Oni jednak nie opowiedzieli ani słowem. Wtedy Jezus wziął chorego za rękę, uzdrowił go i odesłał do domu. 5 Następnie powiedział: —Jeśli wasze dziecko lub zwierzę wpadnie w głęboki dół, to czy natychmiast ich nie wyciągacie, nawet w święty dzień szabatu? 6 I znowu nie potrafili Mu odpowiedzieć. 7 Widząc zaproszonych gości, którzy wybierali sobie jak najlepsze miejsca, Jezus dał im następującą radę: 8 —Jeśli ktoś cię zaprosi na wesele, nie zajmuj od razu najlepszego miejsca. Bo gdy wejdzie gość znaczniejszy od ciebie, 9 gospodarz domu powie ci: „Proszę, ustąp mu miejsca". Zawstydzony, będzieś musiał wtedy zająć miejsce na szarym końcu. 10 Jeśli więc zostaniesz zaproszony, zajmij najpierw ostatnie miejsce. Gdy zjawi się pan domu, podejdź i zaproponuj ci: „Przyjacielu, mam dla ciebie lepsze miejsce!". W ten sposób zostaniesz uhonorowany wobec wszystkich gości. 11 Każdy, kto się teraz ubiega o wyróżnienie, będzie upokorzony, a ten, kto teraz okazuje pokorę, zostanie wyróżniony. 12 Następnie zwrócił się do gospodarza: —Gdy wydajesz przyjęcie, nie zapraszaj wyłącznie przyjaciół, krewnych i bogatych sąsiadów—z nadzieją, że zrewanżą się tym samym. 13 Zaproś również ubogich, kalekich, ulomnych i niewidomych. 14 Będziesz szczęśliwy, bo tacy ludzie nie mają czym ci się odwdzięczyć, a nagrodę otrzymasz po zmartwychwstaniu prawych. 15 Słuchając tych słów, któryś z gości rzekł do Jezusa: —Szczęśliwy będzie ten, kto zasiądzie do uczty w królestwie Bożym! 16 Na to Jezus opowiedział mu taką historię: —Pewien człowiek zamierzał urządzić wielkie przyjęcie i rozesłał mnóstwo zaproszeń. 17 Tuż przed rozpoczęciem wysłał do zaproszonych sługę z wiadomością: „Przygotowania zakończone! Zapraszam!". 18 Wszyscy jednak zaczęli się wykracać. Jeden powiedział: „Właśnie kupiłem pole i koniecznie muszę je obejrzeć. Proszę, wybacz mi moją nieobecność". 19 Drugi powiedział: „Właśnie kupiłem pięć par wołów i akurat wychodzę je

wypróbować. Proszę, wybacz mi moją nieobecność". 20 Jeszcze inny tak się usprawiedliwił: „Właśnie się ożeniłem. Chyba rozumiesz, że nie mogę przyjść". 21 Sługa wrócił i powtórzył wszystko swojemu panu. Ten, słysząc takie wymówki, rozgniewał się i nakazał: „Natychmiast idź na rynek oraz na ulice miasta i przyprowadź tu biednych, kalekich, ulomnych i niewidomych". 22 Po wykonaniu polecenia sługa oznał: „Panie, stało się tak, jak sobie życzyłeś, lecz mimo to pozostały jeszcze wolne miejsca". 23 „Wobec tego—rzekł pan—idź poza miasto i naklaniaj napotkanych do przyjścia, tak aby mój dom był pełen gości. 24 Z tych bowiem, których wcześniej zaprosiłem, nikt nie skosztuje przygotowanych potraw!". 25 Gdy Jezus udał się w dalszą drogę, razem z Nim szły nieprzebrane tłumy ludzi. Skierował więc do nich takie słowa: 26 —Nikt nie może być moim uczniem, jeśli nie kocha Mnie bardziej niż swojego ojca, matkę, żonę, dzieci, braci czy siostry, a nawet bardziej niż samego siebie. 27 Kto nie bierze swojego krzyża i nie idzie ze Mną, nie może być moim uczniem. 28 Rozważcie więc swoją decyzję! Gdy ktoś z was chce rozpocząć budowę, to czy najpierw nie oblicza kosztów i nie upewnia się, że starczy mu na jej ukończenie? 29 W przeciwnym razie już po polożeniu fundamentów może mu zabraknąć pieniędzy. A wtedy stanie się obiektem kpin i żartów. 30 „Cóż za brak rozsądku!”—powiedzą ludzie. „Zaczął budować i nie skończył, bo nie ma już pieniędzy”. 31 Który władca rozpoczęcie wojnę nie zastanawiając się najpierw, czy swą dziesięciotysięczną armią zdoła pokonać nadciągające dwadzieścia tysięcy żołnierzy wroga? 32 Jeśli nie jest w stanie, rozpoczęna rokowania pokojowe, dopóki nieprzyjaciel jest jeszcze daleko. 33 Nikt z was nie może więc zostać moim uczniem, jeśli nie wyrzeknie się dla Mnie wszystkiego, co ma. 34 Sól jest dobra—mówił dalej Jezus—lecz jeśli utraci swój smak, staje się bezwartościowa. 35 Do niczego już się nie nadaje, nawet do nawożenia gleby. Trzeba ją po prostu wyrzucić. Kto ma uszy, niech słucha uważnie!

15 Do Jezusa przychodziły wszyscy nieuczciwi pobiory podatkowi oraz inni ludzie znani z grzesznego życia—i uważnie słuchali Go. 2 Oburzeni faryzeusze i nauczyciele religijni mówili: —Dlaczego on się zadaje z takimi ludźmi?! 3 Jezus odpowiedział im przypowieścią: 4 —Kto z was, mając sto owiec, nie zostawi dziewięćdziesięciu dziewięciu i nie szuka jednej, zaginionej na pustkowiu, tak dugo, aż ją znajdzie? 5 A znalazły, kładzie ją na swoje ramiona

i z radością **6** wraca do domu! Zaprasza wtedy do domu. Ojciec wyszedł więc do niego i prosił, przyjaciół oraz sąsiadów i mówi: „Cieszcie się razem aby jednak wszedł. **7** Syn zaczął wtedy narzekać: ze mną! Znalazłem zgubioną owcę!”. **8** Zapewniam „Już tyle lat uczciwie dla ciebie pracuję i nigdy nie was, że w niebie jest większa radość z jednego zagubionego grzesznika, który się opamięta i wróci do Boga, niż z dziewięćdziesięciu dziewięciu prawych, którzy nie zblądzili! **9** Jezus mówił dalej: —Jeśli kobieta zgubi jedną ze swoich dziesięciu cennych monet, to czy nie zapala w domu światła, nie sprząta i nie przeszukuje wszystkich miejsc tak długo, aż znajdzie zgubę? **10** A wtedy zwołuje przyjaciółki i sąsiadki i mówi: „Cieszcie się razem ze mną! Znalazłem zgubioną monetę!”. **11** Tak właśnie cieszą się Boży aniołowie, gdy jeden grzesznik opamięta się i wróci do Boga. **12** Jezus opowiedział też następną historię: —Pewien człowiek miał dwóch synów. **13** Młodszy z nich powiedział: „Ojcie, daj mi już teraz przypadającą na mnie część majątku”. Ojciec zgodził się; podzielił majątek i przekazał synom. **14** Kilkę dni później młodszy zabrał swoją część i udał się w podróż do dalekiego kraju. Niebawem, prowadząc rozwiązłe życie, roztrwonił cały majątek. **15** Po pewnym jednak czasie w kraju tym zapanował dotkliwy głód, który i jemu dał się we znaki. **16** Wtedy postarał się u miejscowego rolnika o pracę przy świnach. **17** Był tak bardzo wygłodniały, że chciał się żywić tym, co jadły świnie, ale nawet tego nikt mu nie dawał. **18** Opamiętał się wtedy i powiedział sobie: „Zwykli robotnicy mojego ojca mają jedzenia pod dostatkiem, a ja tu przymieram głodem! **19** Wróć do domu i powiem: ,Ojcie, zgrzeszyłem wobec Boga i wobec ciebie. **20** Nie jestem już godny nazywać się twoim synem, ale przyjmij mnie, proszę, do pracy w twoim gospodarstwie’’. **21** Wstał więc i wyruszył w drogę. Gdy był jeszcze daleko od domu, ojciec dostrzegł go i—ogarnięty współczuciem—wybiegł mu na spotkanie. Rzucił mu się na szyję i ucalował go. **22** „Ojcie, zgrzeszyłem przeciw Bogu i przeciw tobie. Nie jestem już godny nazywać się twoim synem...”—zaczął. **23** „Przynieście tu szybko najlepsze ubranie i przebierzcie go!”—rozkazał ojciec służbie. „Dajcie mu rodzinny pierścionek na rękę i buty na nogi. **24** Zabijcie też najdrobniejsze cielę! Musimy to uczcić. **25** Mój syn był bowiem jak martwy, ale ożył; był zgubiony, ale się odnalazł!”. I rozpoczęła się uczta. **26** Tymczasem starszy syn pracował w polu. Wracając do domu, usłyszał odgłosy muzyki i tańców. **27** Zawołał więc jednego ze służących i spytał, co się wydarzyło. **28** „Twój brat powrócił cały i zdrowy. A ojciec z radością kazał przygotować na przyjęcie najdrobniejsze cielę”.

29 Rozgniewało to starszego brata i nie chciał wejść i zaprosić swoich przyjaciół. **30** Gdy jednak wrócił ten wyrodný syn, który roztrwonił twoje pieniądze na nawet koźlecia, abym mógł przygotować przyjęcie Boga, i zaprosić swoich przyjaciół. **31** „Synku!”—rzekł ojciec. —„Ty zawsze jesteś i nie przeszukujesz wszystkich miejsc tak długo, aż znajdzie zgubę? **32** Dzisiaj jednak mamy powód do radości, bo twój brat, który był jak martwy, ożył; był zgubiony, ale się odnalazł!”.

16 Nicco później uczniowie usłyszeli od Jezusa jeszcze jedną historię: —Pewien bogaty właściciel zatrudniał zarządcę, który został później oskarżony o złe gospodarowanie majątkiem. **2** Wezwał go więc i oznajmił mu: „Słyszę o tobie różne złe rzeczy. Przygotuj rozcłocenie, bo nie będziesz już u mnie pracował!”. **3** „Stracielem taką posadę! Co ja teraz zrobię?”—myślał zarządcę. „Nie mam siły do pracy fizycznej, a nie będę przecież zebrać... **4** Już wiem, co zrobić, aby niektórzy ludzie pomogli mi i przyjęli mnie do swojego domu, gdy stąd odejdę!”. **5** Wezwał wszystkich dłużników swojego pracodawcy. „Ile jesteś winien?”—zapytał pierwszego. **6** „Sto beczek oliwy”—odparł tamten. „Weź więc zobowiązanie”—rzekł zarządcę—,i napisz: Winien pięćdziesiąt beczek—resztę umorzonzo”. **7** „A ty, ile jesteś winien?”—zapytał następnego dłużnika. „Dziesięć ton pszenicy”—odpowiedział. „Weź swoje zobowiązanie i napisz: Winien osiem ton—resztę umorzonzo”. **8** Właściciel dowiedział się o tym i pochwalił ziego zarządcę za spryt. Jest bowiem prawda, że ludzie tego świata wykazują tu, na ziemi, więcej sprytu niż ludzie należący do Boga. (aiōn g165) **9** Dobrze więc wam radzę: Zjednajcie sobie przyjaciół nawet przy pomocy dóbr materialnych i pieniędzy, aby mogli was przyjąć w niebiańskim domu, gdy zakończycie swoją ziemską pracę. (aiōnios g166) **10** Kto jest wierny w małych sprawach, będzie wierny również w wielkich. A kto jest nieuczciwy w drobnych sprawach, będzie nieuczciwy i w dużych. **11** Jeśli więc nie zarządzacie uczciwie dobrami materialnymi, kto wam powierzy prawdziwe dobra w niebie? **12** Skoro nie potrafiście rzetelnie gospodarować cudzym majątkiem, kto wam da coś na własność? **13** Nie da się lojalnie służyć dwóm panom. Albo jednego nienawidzisz, a drugiego kochasz, albo na odwrót—drugiego szanujesz, a pierwszego lekceważysz. Nie możecie

równocześnie żyć dla Boga i dla pieniędzy! 14 człowieka, który nakłania innych do grzechu! 2 Słuchali tego wszystkiego faryzeusze, którzy byli Lepiej byłoby, aby przywiązano mu do szty młyński bardziej przywiązani do pieniędzy, i śmiały się z Jezusa. kamień i utopiono go w morzu, niż żeby z jego 15 Wtedy zwrócił się do nich: —Udajecie prawych, powodu upadł choćby jeden z najmniejszych moich ale Bóg zna wasze przewrotne serca. Tym jednak, uczniów. 3 Uważajcie na siebie! —kontynuował co świat podziwia, Bóg się brzodzi. 16 Dotychczas —Jeśli inny wierzący zgryzeszy, upomnij go, a jeśli się waszym przewodnikiem było Prawo Mojżesza i pisma opamięta, okaż mu przebaczenie. 4 Nawet gdyby proroków —kontynuował Jezus —lecz gdy od czasu grzeszył przeciw tobie siedem razy dziennie, lecz za Jana Chrzciciela głoszona jest dobra nowina o każdym razem przychodził mówiąc: „Opamiętałem królestwie Bożym, wszyscy usilnie starają się do siebie, wybacz mi!”, przebaczał mu. 5 Apostołowie zwróciłi niego dostać. 17 W Prawie nie zmieni się jednak się wtedy do Jezusa: —Panie, spraw, byśmy mocniej nawet najmniejszą literkę. Prędzej niebo i ziemia wierzyli. 6 —Gdybyście mieli wiarę choćby jak ziarnko przestaną istnieć! 18 Dlatego ten, kto rozvodzi się z gorzycy —odpowiedział —moglibyście powiedzieć do żoną i łączy się z inną kobietą, dopuszcza się grzechu tego drzewa morowego: „Wyrwij się z korzeniami i niewierności małżeńskiej. To samo dotyczy tego, kto rzuć się do morza!”, a ono by was posłuchało. 7 I się żeni z rozwódką. 19 Jezus mówił dalej: —Żył dodał: —Jeśli wasz sługa wraca do domu po pracy pewien bogaty człowiek, który wytwornie się ubierał i w polu lub na pastwisku, czy mówicie mu: „Idź i codziennie wyprawiaj przyjęcia. 20 Natomiast przy odpocznij”? 8 Nie. Mówicie raczej: „Teraz przygotuj bramie jego domu leżą schorowany żebrak imieniem kolację i usługuj mi, aż się najem i napiję. A potem Łazarz, 21 który chciał zjeść choć trochę resztek ze ty będziesz mógł zjeść”. 9 Przecież nie dziękujecie stołu bogacza. Przychodziły do niego jednak tylko służce za wykonanie tego, co jest jego normalnym psy i lizaly jego owrzodzone rany. 22 W końcu żebrak obowiązkiem. 10 Dlatego i wy nie spodziewajcie się umarł i aniołowie przenieśli go do nieba, tam, gdzie pochwały, gdy wykonacie to, co wam poleciłem, ale przebywa Abraham. Umarł także bogacz i został mówcie: „Jesteśmy slugami. Spelniliśmy jedynie nasz pogrzebany. 23 Znalazł się jednak w piekle, gdzie obowiązek”. 11 Podążając w kierunku Jerozolimy, przeżywał straszliwe cierpienia. Gdy spojrzał w góre, Jezus przechodził przez graniczne tereny Galilei zobaczył w oddali Łazarza w towarzystwie Abrahama. i Samarii. 12 Gdy wchodził do pewnej wioski, (Hadēs g86) 24 „Ojcze Abrahame, okaż mi trochę spotkał dziesięciu trędowatych. 13 Ci, zachowując litość! —zawołał. „Wyślij tu Łazarza, żeby chociaż obowiązujący dystans, zawała: —Jezusie, Mistrzu, zamoczył palec w wodzie i ochłodził mój język, gdyż złituj się nad nami! 14 On spojrzał na nich i rzekł: przeżywam w tych płomieniach straszliwe męki!”. —Idźcie i poproście, aby zbadali was kapłani. A gdy 25 Lecz Abraham odpowiedział: „Synu! Przypomnij byli jeszcze w drodze, zostali całkowicie uzdrawieni. sobie, że za życia było ci dobrze, natomiast Łazarzowi 15 Jeden z nich, widząc, co się stało, szybko powrócił żyło się bardzo źle. Teraz on doznał pociechy, a ty do Jezusa, głośno wieliąc Boga. 16 Rzucił się Mu cierpisz. 26 Poza tym dzieli nas ogromna przepaść, do stóp i gorąco dziękował za uzdrawienie. A był to aby nikt od nas nie mógł przejść do was ani nikt od człowieka z pogardzaną przez wszystkich Samarii. 17 was —do nas”. 27 Wtedy bogacz błagał: „Proszę cię, —Czy nie uzdrawiłem dziesięciu? —zapytał Jezus. ojcze Abrahame, poślij Łazarza do domu mojego ojca. —Gdzie jest pozostałych dziewięciu? 18 Dlaczego i 28 Mam jeszcze pięciu braci. Niech ich ostrzeże przed oni nie wrócili, aby podziękować za to Bogu —tylko ten tym miejscem cierpień, aby i oni nie trafili tutaj po cudzoziemiec? 19 Potem zwrócił się do uzdrawionego: śmierci”. 29 Lecz Abraham odpowiedział: „Wystarczy, —Możesz odejść. Uwierzyleś i dlatego odzyskałeś że mają Prawo Mojżesza i pisma proroków. Niech zdrowie. 20 Pewnego razu faryzeusze zapytali Jezusa, przestrzegają tego, co tam napisano”. 30 „Ojcze kiedy nastanie królestwo Boże. —Królestwo Boże Abrahame!” —rzekł bogacz. „To nie wystarczy. Gdyby nadjeździe niezauważalnie —odpowiedział. 21 —Nikt jednak powiedział im o tym ktoś z umarłych, wtedy się nie powie: „Tu jesteś!” albo: „Jest tam!”. Królestwo opamiętają”. 31 Ale Abraham zaprzeczył: „Skoro nie Boże jest bowiem wśród was. 22 Później, zwracając chcą słuchać Mojżesza i proroków, to nie przekona się do uczniów, powiedział: —Przyjdzie czas, że zapagniecie abym Ja, Syn Człowieczy, choć na chwilę znów był z wami, ale nie będzie Mnie. 23 Będą was mówili: „Mesjasz jest tam!” albo: „Tu się pojawił!”, ale nie biegając i nie szukając Mnie. 24 Gdy powtórnie

17 Innym razem rzekł Jezus do uczniów:
—Zepsucie jest nieuniknione, ale marny los

przyjdę, będzie to tak widoczne, jak błyskawica na podatkowy. 11 Pierwszy stanął z przodu i tak się modlił: niebie. 25 Najpierw jednak spotkają Mnie straszne „Dziękuję Ci, Boże, że nie jestem grzesznikiem, jak cierpienia i zostanę odrzucony przez to pokolenie. 26 inni ludzie—chciwi, bezbożni, niewierni w małżeństwo Czas mojego przybycia będzie podobny do czasów albo jak ten nędzny pobońca podatkowy! 12 Aż dwa Noego. 27 Ludzie wtedy zwyczajnie jedli i pili, zawierali razy w tygodniu powstrzymuję się od posiłków i małżeństwa—aż do chwili, gdy Noe wszedł do arki. skladam w ofierze dziesięć procent moich dochodów". Wtedy przyszedł potop i wszyscy zginęli. 28 Czas ten 13 W tym czasie pobońca podatkowy stał z daleka i będzie również podobny do czasów Lota, kiedy to nie śmiał nawet podnieść oczu ku niebu. Bił się z ludzie jak zwykle jedli, pili, kupowali, sprzedawali, żalem w piersi i błagał: „Boże, okaź mi, grzesznikowi, uprawiali ziemię, budowali 29—aż do dnia, gdy Lot litość!". 14 Zapewniam was, że ten drugi odszedł do opuścił grzeszną Sodomę. Wtedy na miasto spadł z domu z Bożym przebaczeniem, nie pierwszy! Każdy nieba ogień z siarką i wszystkich wytracił. 30 Tak samo bowiem, kto sam siebie wywyższa, zostanie poniżony. będzie w czasie mojego objawienia. 31 Jeśli tego A kto się uniża, zostanie wywyższony. 15 Zdarzyło dnia będącicie na tarasie, nie wchodźcie do domu, się też, że przyprowadzono do Jezusa dzieci, aby aby zabrać swoje rzeczy. Jeśli będącicie na polu, je pobłogosławili. Uczniowie jednak odsuwali je, nie również nie wracajcie do domu. 32 Przypomnijcie chcąc, aby Mu przeszkały. 16 Widząc to, Jezus sobie, co spotkało żonę Lota. 33 Kto kocha swoje przywołał je do siebie, i rzekł: —Nie zabraniając życie, utraci je. Lecz ten, kto poświęci życie dla Mnie, dzieciom przychodzić do Mnie, gdyż do takich jak odnajdzie je. 34 Wiedziecie, że w noc mojego powrotu z dwóch osób śpiących w jednym łóżku jedna będzie zatrzymana, a druga pozostawiona. 35 Z dwóch kobiet, pracujących w domu, jedna zostanie wzięta, druga zaś pozostawiona. 36 Z dwóch ludzi pracujących w polu, jeden zostanie wzięty, a drugi pozostawiony. 37 —Panie, gdzie się to wszystko wydarzy?—zapytali uczniowie. —Gdzie jest padlina, tam w naturalny sposób pojawią się i sępy—odrzekł Jezus.

18 Pewnego dnia Jezus, mówiąc o potrzebie wytrwałej modlitwy, opowiedział uczniom następującą przypowieść: 2 —Żył w pewnym mieście sędzia—człowiek nieprzejmujący się Bogiem i lekceważący ludzi. 3 Często przychodziła do niego pewna wdowa z tego miasta i błagała: „Bądź moim obrońcą przed tym, który mnie oskarża”. 4 Sędzia przez pewien czas nie chciał tego uczynić. W końcu jednak pomyślał sobie: „Chociaż nie przejmuję się Bogiem i nie obchodzą mnie ludzie, 5 to pomogę tej natrętnej kobiecie, żeby mi więcej nie zwróciła głowy”. 6 Widzicie, co ten zły sędzia sobie pomyślał?—kontynuował Jezus. 7 —Czyż więc Bóg nie weźmie w obronę swoich wybranych, którzy Go o to błagają dniem i nocą? I czy będzie z tym zlekał? 8 Z pewnością szybko przyjdzie im z pomocą! Ale czy ludzie będą jeszcze wierzyć Bogu, gdy Ja, Syn Człowieczy, powtórnie powróczę na ziemię? 9 Następnie, zwracając się do tych, którzy szczycili się własną doskonałością, a pogardzali innymi, opowiedział następującą przypowieść: 10 —Dwóch ludzi przyszło do świątyni, aby się modlić: szanowany przez wszystkich faryzeusz i pogardzany pobońca

podatkowy. 11 Pierwszy stanął z przodu i tak się modlił: „Dziękuję Ci, Boże, że nie jestem grzesznikiem, jak cierpienia i zostanę odrzucony przez to pokolenie. 12 Aż dwa Noego. 13 W tym czasie pobońca podatkowy stał z daleka i nie śmiał nawet podnieść oczu ku niebu. Bił się z domu z Bożym przebaczeniem, nie pierwszy! Każdy bowiem, kto sam siebie wywyższa, zostanie poniżony. 14 Zapewniam was, że ten drugi odszedł do Jezusa dzieci, aby zabrać swoje rzeczy. 15 Zdarzyło się też, że przyprowadzono do Jezusa dzieci, aby do takich jak odnajdzie je. 16 Widząc to, Jezus przywołał je do siebie, i rzekł: —Nie zabraniając życia, utraci je. Lecz ten, kto poświęci życie dla Mnie, dzieciom przychodzić do Mnie, gdyż do takich jak odnajdzie je. 17 Zapewniam was: Jeśli ktoś nie przyjdzie do Boga tak, jak dziecko przychodzi do ojca, nie będzie miał wstępu do Jego królestwa. 18 Innym razem pewien wysoko postawiony człowiek zapytał Jezusa: —Dobry Nauczycielu, co mam czynić, aby osiągnąć życie wieczne? (aiōn g166) 19 —Dlaczego nazywasz Mnie dobrym?—zapytał Jezus. —Naprawdę dobry jest tylko Bóg. 20 Jeśli ktoś chodzi o twoje pytanie, to znasz chyba przykazania: „Bądź wierny w małżeństwie, nie zabijaj, nie kradnij, nie składaj fałszywych zeznań, szanuj rodziców!”? 21 —Nauczycielu! Nigdy nie przekroczyłem żadnego z nich—odpowiedział. 22 —Zatem jedno pozostało ci do zrobienia—powiedział Jezus. —Sprzedaj swój majątek, a pieniądze rozdaj biednym. To zapewni ci skarb w niebie. Potem wróć i chodź ze Mną. 23 Na te słowa rozmówca spochmurniał; był bowiem bardzo bogaty. 24 Jezus odprowadził go wzrokiem i powiedział: —Oto jak trudno jest bogatym wejść do królestwa Bożego. 25 Łatwiej wielbłodowi przejść przez ucho od igły, niż bogatemu człowiekowi wejść do królestwa Bożego. 26 Ludzie, którzy słyszeli te słowa, zapytali: —Kto więc może być zbawiony? 27 —To przekracza ludzkie możliwości, ale dla Boga wszystko jest możliwe—odparł Jezus. 28 —My zostawiliśmy wszystko i posłliśmy za Tobą—odezwał się Piotr. 29 —Zapewniam was—odpowiedział Jezus—że każdy, kto dla sprawy królestwa Bożego, opuścił dom, żonę, braci, rodziców lub dzieci, 30 otrzyma w zamian o wiele więcej już teraz, a w przyszłym świecie czeka go życie wieczne. (aiōn g165, aiōnios g166) 31 Potem wziął Dwunastu na bok i powiedział im: —Gdy znajdziemy się w Jerozolimie, spełnią się wszystkie przepowiednie

proroków mówiące o tym, że Ja, Syn Człowieczy, 32 gubernatora prowincji, po czym miał wrócić do domu. zostanę wydany w ręce Rzymian. Będą śmiać się ze 13 Wezwali więc dziesięciu podwładnych i przekazał im Mnie, znieważać i pluć na Mnie; 33 ubiczują Mnie i na ten czas dziesięć udziałów pieniężnych—każdemu w końcu zabiją. Lecz po trzech dniach powrócę do po jednym. Powiedział: „Zajmijcie się interesami do życia! 34 Oni jednak nie rozumieli tego i nie mogli czasu mojego powrotu”. 14 Lecz niektórzy obywatele odkryći sensu tych słów. 35 Gdy zbliżyli się do Jerycha, nienawidzili go i wysłali po jego wyjeździe delegację minęły pewnego niewidomego żebraka, siedzącego z protestem: „Nie chcemy takiego władcy”. 15 Po przy drodze. 36 Słysząc gwar przechodzącego tłumu, pewnym czasie, gdy człowiek ten wrócił już jako pytał, co się dzieje. 37 Powiedziano mu więc, że gubernator, polecił wezwać tych, którym powierzył przechodziły Jezus z Nazaretu. 38 Na to on zaczął pieniądze, aby ocenić zyski. 16 Przybył więc pierwszy wołać: —Jezusie, potomku króla Dawida, zmiłuj się z nich i poinformował: „Panie, zainwestowałem nade mną! 39 Ci, którzy szli przedem, uciszały go, on twoje pieniądze i mam teraz dziesięć razy tyle”. jednak tym głośniej wołał: —Potomku Dawida, zmiłuj 17 „Bardzo dobrze!”—rzekł władcza. „Jesteś dobrym się! 40 Jezus zatrzymał się i polecił go przyprowadzić. pracownikiem. Okazałeś wierność w małej sprawie, Potem zapytał: 41 —Co mogę dla ciebie zrobić? więc teraz dam ci władzę nad dziesięcioma miastami”. —Panie!—prosił niewidomy. —Chciałbym widzieć! 42 18 Drugi podwładny tak powiedział: „Panie, ja też —Zatem przejrzyj!—powiedział Jezus. —Twoja wiara zainwestowałem pieniądze. Teraz mam pięć razy cię uzdrowiła. 43 I natychmiast niewidomy odzyskał tyle”. 19 „Dobrze!”—powiedział władcza. „Ty będziesz wzrok i poszedł z Nim, wielbiąc Boga. Również cały tłum, który był świadkiem tego cudu, dziękował Bogu.

19 I tak dotarli do Jerycha. 2 Mieszkał tam pewien przełożony poborców podatkowych, Zacheusz—człowiek bardzo bogaty. 3 Zapragnął zobaczyć Jezusa i dowiedzieć się, kim On jest, lecz z powodu niskiego wzrostu nie mógł Go dojrzeć w tłumie. 4 Pobiegł więc naprzód i wdrapał się na przydrożne drzewo (sykomorę), z którego mógł dobrze zobaczyć przechodzącego Jezusa. 5 Tymczasem Jezus zbliżył się do tego miejsca, spojrzał w górę i powiedział do niego: —Zacheusz! Zejdź szybko na dół! Dzisiaj bowiem muszę być twoim gościem. 6 Zacheusz pospiesznie zszedł z drzewa i z ogromną radością przyjął Jezusa w swoim domu. 7 Ludzie jednak byli tym oburzeni: —Poszedł do domu takiego grzesznika—szepiali. 8 W pewnym momencie Zacheusz wstał i powiedział: —Panie! Postanowiłem rozdać biednym połowę mojego majątku, a tym, których oszukałem pobierając zawyżony podatek, oddam cztery razy tyle, ile zabrałem. 9 —Dziś zbawienie zawitało do tego domu—powiedział Jezus—bo i ten człowiek jest potomkiem Abrahama. 10 Ja, Syn Człowieczy, przeszdem właśnie po to, aby szukać i ratować tych, którzy się zgubili. 11 Wszyscy przysłuchiwali się tym słowom. A ponieważ Jerozolima była już niedaleko, Jezus postanowił wyjaśnić im, że są w błędzie, sądząc, iż królestwo Boże nadziejde już teraz. Dlatego opowiedział im następującą przypowieść: 12 —Pewien wysoko postawiony człowiek miał się udać w daleką podróż, aby przyjąć nominację na

gubernatora prowincji, po czym miał wrócić do domu. 13 Wezwali więc dziesięciu podwładnych i przekazał im Mnie, znieważać i pluć na Mnie; 14 ubiczują Mnie i na ten czas dziesięć udziałów pieniężnych—każdemu w końcu zabiją. Lecz po trzech dniach powrócę do po jednym. Powiedział: „Zajmijcie się interesami do życia! 15 Oni jednak nie rozumieli tego i nie mogli czasu mojego powrotu”. 16 Przybył więc pierwszy wołać: —Jezusie, potomku króla Dawida, zmiłuj się z nich i poinformował: „Panie, zainwestowałem nade mną! 17 „Bardzo dobrze!”—rzekł władcza. „Jesteś dobrym się! 18 Drugi podwładny tak powiedział: „Panie, ja też —Zatem przejrzyj!—powiedział Jezus. —Twoja wiara zainwestowałem pieniądze. Teraz mam pięć razy cię uzdrowiła. 19 „Dobrze!”—powiedział władcza. „Ty będziesz zarządzać pięcioma miastami”. 20 Następny jednak poszedł i powiedział: „Panie, oto twoje pieniądze, bezpiecznie je przechowałem. 21 Bałem się ciebie, bo masz twardą rękę w interesach i chcesz mieć zysk z tego, nad czym sam nie pracowałeś”. 22 „Jesteś złym pracownikiem!”—odrzekł władcza. „Osądzę cię według twoich własnych słów! Wiedziałeś, że jestem bezwzględny w interesach i chcę mieć zysk nawet jeśli sam na niego nie pracowałem! 23 Mogłeś więc zanieść moje pieniądze do banku, wtedy miałbym przynajmniej jakieś odsetki”. 24 I zwracając się do stojących tam ludzi, rozkazał: „Zabierzcie mu pieniądze i dajcie temu, który zarobił dziesięć razy tyle!”. 25 „Ależ panie! On i tak ma dużo”—odpowiedzieli mu. 26 „Każdy, kto przynosi zyski, otrzyma więcej. A temu, kto nie przynosi zysku, odbiorą i to, co posiada”—odpowiedział gubernator. 27 „A teraz przyprowadźcie tu tych moich wrogów, którzy nie chcieli, abym został ich władcą. Straćcie ich na moich oczach!”. 28 Powiedziawszy to, Jezus wstał i ruszył w kierunku Jerozolimy. 29 Gdy zbliżyli się do Betfage i Betanii, wieś leżących na Górze Oliwnej, wysłał przed sobą dwóch uczniów, 30 mówiąc: —Idźcie do najbliższej wsi. Zaraz przy wejściu do niej znajdziecie uwiązanego osiołka, na którym jeszcze nikt nie jechał. Odwiążcie go i przyprowadźcie tutaj. 31 A gdyby ktoś was pytał, po co go bierzecie, powiedziecie po prostu: „Pan go potrzebuje”. 32 Poszli więc i zastali wszystko tak, jak im Jezus powiedział. 33 Gdy odwiązywali zwierzę, jego właściciele zapytali: —Dlaczego odwiązujecie naszego osła? 34 —Pan go potrzebuje—odpowiedzieli im uczniowie. 35 Gdy przyprowadzili osiołka, zarzucili na jego grzbiet

平淡 i pomogli Jezusowi go dosiąść. **36** Ludzie, odebrał należną mu część plonów. Lecz rolnicy pobili na widok jadącego Jezusa, rozkładali na drodze posłańca i odesłali go z pustymi rękami. **11** Właściciel swoje平淡, pojawił się cały tłum Jego uczniów. Z podobnie—pobili go, znieważyli i odesłali z niczym. radością wykrzykiwali oni na cześć Boga i wielbili **12** Potem posłał jeszcze trzeciego, ale jego także Go za wszystkie cuda Jezusa, które widzieli: **38** zranił i wyrzucił. **13** „Co robić?”—zastanawiał się —Niech żyje Król, który przychodzi w imieniu Pana! właściciel. „Już wiem! Wyślę mojego ukochanego Pokój w niebie, i chwała na wysokościach! **39** Lecz syna. Przynajmniej jemu chyba okażą szacunek”. **14** niektórzy faryzeusze, znajdujący się w tłumie, mówili: Lecz rolnicy, widząc nadchodzącego syna, powiedzieli —Nauczycielu, uciśń swoich uczniów! Słyszysz, co sobie: „To ten, który ma przejąć winnicę. Zabijmy oni wykrzykują? **40** —Zapewniam was, że jeśli oni go, a winnica będzie nasza!”. **15** Napadli go więc, zamkniętym, kamienie zaczyna wołać!—odparł Jezus. **41** wykleli poza winnicę i zabili. Co zrobi właściciel gdy Gdy byli tuż przed Jerozolimą, spojrzał na nią i pełen się o tym dowie?—kontynuował Jezus. **16** —Przyjdzie smutku powiedział: **42** —O, gdybyś dziś zrozumiała, i ukarze wszystkich śmiercią, a winnica da innym! co prowadzi do pokoru! Ale teraz zostało to przed tobą. —Oby nie!—zawołały słuchacze. **17** Wówczas Jezus zakryte. **43** Niebawem nadejdu dni, gdy ze wszystkich spojrzał na nich uważnie i rzekł: —A co znaczą te stron otoczą cię wrogowie i będą oblegać twoje mury. słowa Pisma: „Kamień odrzucony przez budujących **44** Potem zrównają cię z ziemią i wymordują dwóch stał się kamieniem węgielnym, najważniejszym w mieszkańców. Nie pozostawią kamienia na kamieniu, całym budynku!”. **18** I dodał: —Każdy, kto upadnie bo nie rozpoznała chwili, w której przyszedł do ciebie na ten kamień, roztrzaska się o niego, a jeśli on na Pan. **45** Będąc już w mieście, Jezus wszedł do świątyni kogoś spadnie, zetrze go na proch. **19** Przywódcy i zaczął wypędzać z niej wszystkich sprzedawców. **46** religijni i najwyżsi kapłani zrozumieli, że to ich Jezus Powiedział do nich: —Pismo mówi: „Moja świątynia miał na myśli, opowiadając przypowieść o złych ma być domem modlitwy, a wy zrobiliście z niej rolnikach. Dlatego chcieli Go natychmiast aresztować, kryjówkę złodziei”. **47** Gdy przez kilka kolejnych dni nauczał w świątyni, najwyżsi kapłani, przywódcy religijni oraz starsi usiłowali znaleźć sposób, aby się Go pozbyć. **48** Niczego jednak nie mogli Mu zrobić, bali się bowiem tłumów, które były zachwycone Jego nauką.

20 Gdy Jezus ponownie znalazł się w świątyni i nauczał lud oraz głosił dobrą nowinę, najwyżsi kapłani, przywódcy religijni i starsi zapytali Go: —Jakim prawem wyrzuciłeś ze świątyni sprzedawców? Kto dał ci taką władzę? **3** —Ja też zadam wam pytanie—odparł. **4** —Czy chrzest, do którego wzywał Jan Chrzciciel, pochodził od Boga, czy był tylko ludzkim pomysłem? **5** Wtedy zaczęli się naradzać nad odpowiedzią: —Jeśli powiemy, że pochodził od Boga, to zapyta nas: „Czemu go nie przyjęliście?”. **6** A jeśli powiemy, że był ludzkim pomysłem, to tłumy obrzucą nas kamieniami, bo wszyscy wierzą, że Jan był prorokiem. **7** —Nie potrafimy na to odpowiedzieć—rzekli w końcu. **8** —Wobec tego i Ja nie odpowiem na wasze pytanie—odparł Jezus. **9** Następnie, zwracając się do wszystkich, opowiedział przypowieść: —Pewien człowiek założył winnicę, po czym wynajął ją rolnikom, sam zaś wyjechał na długie czas. **10** Gdy nastąpiła pora zbiorów, wysłał jednego ze swoich ludzi, aby

ale obawiali się reakcji tłumu. **20** Postanowili więc sprowokować Go do jakiejś niefortunnej wypowiedzi. Potrzebny był im bowiem pretekst do oskarżenia Go przed rzymskim gubernatorem i aresztowania Go. Wysłali więc szpiegów, udających pobożnych ludzi, **21** którzy zadali Mu takie pytanie: —Nauczycielu! Wiemy, że nauczasz prawdy. Nie dostosowujesz się też do opinii ludzi ani do ich oczekiwania, lecz uczciwie nauczasz prawd Bożych. **22** Powiedz nam więc, czy słusznie płacimy podatki Rzymowi, czy nie? **23** Jezus, zdając sobie sprawę z ich podstępstwa, powiedział: **24** —Pokażcie mi najpierw monetę. Czyją podobiznę i tytuł na niej widzicie? —Cezara—odpowiedzieli. **25** —Oddajcie więc cezarowi to, co jego, a Bogu—co należy do Boga! **26** Nie udało im się więc na oczach ludzi sprowokować Go do jakiejś niefortunnej wypowiedzi na temat podatków. A zaskoczeni Jego odpowiedzią, zamkli. **27** Wtedy przyszli do Jezusa saduceusze—przedstawiciele ugrupowania nauczającego, że nie będzie zmartwychwstania: **28** —Nauczycielu!—zwróciли się do Jezusa. —Prawo Mojżesza naucza: „Jeśli umrze mężczyzna, nie pozostawiając potomstwa, jego brat powinien ożenić się z wdową po zmarłym i mieć z nią potomstwo”. **29** Otóż żyło kiedyś siedmioro braci. Najstarszy z nich ożenił się, ale wkrótce zmarł, nie pozostawiając dzieci. **30** Wówczas z wdową ożenił się drugi, **31**

potem trzeci brat, potem następny i kolejny—aż do 8 —Nie dajcie się nikomu oszukać!—przestrzegł siódmego—lecz wszyscy zmarli bezdzietnie. 32 W ich Jezus. —Wielu bowiem będzie podawać się za koniec umarła także ta kobieta. 33 Jeśli rzeczywiście Mesjasza i ogłaszać, że koniec jest już bliski. Nie umarli zmartwychwstaną, to czyją będą wtedy żoną, wierzcie im! 9 Na świecie wybuchną wojny i będą skoro wszyscy bracia się z nią ożenili? 34 —Ludzie rozechodzić się wieści o rozruchach. Nie dajcie się żenią się i wychodzą za mąż tylko tu, na ziemi. jednak zastraszyć, to jeszcze nie będzie końca! 10 —odpowiedział Jezus. (aiōn g165) 35 —Natomiast ci, którzy okażą się godnymi nieba i zmartwychwstania, nie będą zawierać małżeństw. (aiōn g165) 36 Pod tym Narody i państwa będą walczyć przeciwko sobie, 11 względem będą podobni do aniołów: nie umrą po raz a na niebie pojawią się cudowne znaki. 12 Lecz zanim drugi i będą synami Boga, zmartwychwstały do to wszystko się stanie, będącie prześladowani. nowego życia. 37 A to, że umarli zmartwychwstają, Zaciagną was do synagog i więzień oraz oskarżą udowodnił już Mojżesz. Opisując swoje spotkanie przed władzami o to, że Mnie naśladujecie. 13 Bogiem przy płonącym krzaku, nazywa Go „Bogiem Abrahama, Bogiem Izaaka i Bogiem Jakuba”. 38 Bóg Będzie to dla was okazja do przedstawienia im dobrej nowiny. 14 Pamiętajcie, aby się wtedy nie nie jest przecież Bogiem tych, którzy już nie istnieją! martwić, jak odpierać stawiane wam zarzuty. 15 Ja Dla Niego wszyscy żyją. 39 —Nauczycielu! Dobrze dam wam bowiem właściwe słowa i taką mądrość, odpowiedziałeś!—przyznali stojący tam przywódcy że nikt z przeciwników nie zdola odeprzeć waszych religijnych. 40 I już nikt nie miał odwagi zadawać Mu argumentów. 16 A nawet najbliżsi—rodzice, bracia, więcej pytań. 41 Wtedy Jezus zapytał ich: —Dlaczego krewni i przyjaciele—będą was zdradzać i wydawać niektórzy twierdzą, że Mesjasz ma pochodzić z rodu w ręce prześladowców, przez co niektórzy z was króla Dawida? 42 Przecież sam Dawid napisał o zostaną zabici. 17 Wszyscy znenawidzą was za to, że Nim w Księdze Psalmów: „Bóg rzekł do mojego należycie do Mnie, 18 ale bez zgody Boga nie spadnie Pana: Zasiądź po mojej prawej stronie, 43 dopóki nie wam nawet włos z głowy. 19 Ci, którzy wytrwają rzuć Ci pod nogi Twoich nieprzyjaciół!”. 44 Skoro i nie zaprą się Mnie, zostaną uratowani! 20 Gdy Dawid nazwał Go Panem, to jak Mesjasz może być jednak zobaczycie, że wojska otaczają Jerozolimę, jego potomkiem? 45 Tłum ludzi słuchał tych nauk z możecie być pewni, że nadszedł czas jej zagłady. wielkim zainteresowaniem. Wtedy Jezus zwrócił się do 21 Wtedy ci, którzy przebywają w Judei, niech uczniów: 46 —Strzeżcie się przywódców religijnych! 22 Będą to bowiem dni Bożej kary, zapowiedzianej nigdy w okradają biedne wdowy! Udają przy tym pobożnych 23 Ciężko będzie wtedy szacunku ze strony innych ludzi oraz najlepszych wioskach niech do niej nie wchodzą. 24 Kobiety w ciąży i matkom karmiącym niemowlęta. naprawdę. Tym większa spotka ich kara!

21 Gdy stali w świątyni, Jezus zwrócił uwagę na bogatych ludzi wrzucających pieniądze do skarbony świątynnej. 2 Zauważył też pewną biedną wdowę, która wrzuciła tylko dwie małe monety. 3 —Posłuchajcie!—rzekł Jezus. —Ta biedna wdowa dała więcej niż wszyscy bogacze razem wzięci! 4 Oni bowiem wrzucili tylko część tego, co mieli w nadmiarze, ona zaś oddała wszystko, co miała na życie. 5 Tymczasem kilku uczniów zaczęło zachwycać się świątynią—jej pięknymi kamieniami i ornamentami zdobiącymi ściany. 6 Jezus powiedział wtedy: —Nadejdzie czas, gdy to, co teraz podziwiacie, legnie w gruzach i nie pozostanie tu nawet kamień na kamieniu. 7 —Mistrzu!—zawołali. —Kiedy to się wydarzy? Po czym poznamy nadejście tego czasu?

Mesjasza i ogłaszać, że koniec jest już bliski. Nie umarli zmartwychwstaną, to czyją będą wtedy żoną, wierzcie im! 9 Na świecie wybuchną wojny i będą skoro wszyscy bracia się z nią ożenili? 34 —Ludzie rozechodzić się wieści o rozruchach. Nie dajcie się żenią się i wychodzą za mąż tylko tu, na ziemi. jednak zastraszyć, to jeszcze nie będzie końca! 10 Narody i państwa będą walczyć przeciwko sobie, 11 a wiele krajów nawiedzą trzęsienia ziemi, głód oraz epidemie. Będą miały miejsce przerażające zjawiska, a na niebie pojawią się cudowne znaki. 12 Lecz zanim to wszystko się stanie, będącie prześladowani. 13 Zaciagną was do synagog i więzień oraz oskarżą przed władzami o to, że Mnie naśladujecie. 14 Będzie to dla was okazja do przedstawienia im Abrahama, Bogiem Izaaka i Bogiem Jakuba". 38 Bóg dobrej nowiny. 14 Pamiętajcie, aby się wtedy nie nie jest przecież Bogiem tych, którzy już nie istnieją! martwić, jak odpierać stawiane wam zarzuty. 15 Ja Dla Niego wszyscy żyją. 39 —Nauczycielu! Dobrze dam wam bowiem właściwe słowa i taką mądrość, argumentów. 16 A nawet najbliżsi—rodzice, bracia, więcej pytań. 41 Wtedy Jezus zapytał ich: —Dlaczego krewni i przyjaciele—będą was zdradzać i wydawać niektórzy twierdzą, że Mesjasz ma pochodzić z rodu w ręce prześladowców, przez co niektórzy z was króla Dawida? 42 Przecież sam Dawid napisał o zostaną zabici. 17 Wszyscy znenawidzą was za to, że Nim w Księdze Psalmów: „Bóg rzekł do mojego należycie do Mnie, 18 ale bez zgody Boga nie spadnie Pana: Zasiądź po mojej prawej stronie, 43 dopóki nie wam nawet włos z głowy. 19 Ci, którzy wytrwają rzuć Ci pod nogi Twoich nieprzyjaciół!”. 44 Skoro i nie zaprą się Mnie, zostaną uratowani! 20 Gdy Dawid nazwał Go Panem, to jak Mesjasz może być jednak zobaczycie, że wojska otaczają Jerozolimę, jego potomkiem? 45 Tłum ludzi słuchał tych nauk z możecie być pewni, że nadszedł czas jej zagłady. wielkim zainteresowaniem. Wtedy Jezus zwrócił się do 21 Wtedy ci, którzy przebywają w Judei, niech uczniów: 46 —Strzeżcie się przywódców religijnych! 22 Będą to bowiem dni Bożej kary, zapowiedzianej nigdy w okradają biedne wdowy! Udają przy tym pobożnych 23 Ciężko będzie wtedy szacunku ze strony innych ludzi oraz najlepszych wioskach niech do niej nie wchodzą. 24 Kobiety w ciąży i matkom karmiącym niemowlęta. Będą to straszne dni, a gniew Boga spadnie na ten naród. 24 Niektórzy zostaną zabici, inni—z powodu niewoli—rozproszą się po wszystkich krajach świata. Natomiast pokonana Jerozolima pozostałe w rękach pogani—aż uplynie czas ich dominacji. 25 Oprócz tego, dziwne znaki pojawią się na słońcu, księżyca i gwiazdach. Na ziemi zaś wszystkie narody przerażą się z powodu rozszalałych mórz i nawahnic. 26 W oczekiwaniu mających nawiedzić ziemię okropności, ludzi ogarnie strach, bo zachwieje się cały porządek wszechświata. 27 Wtedy cała ludzkość ujrzy Mnie, Syna Człowiecze, przybywającego na obłokach w wielkiej mocy i chwale. 28 Gdy więc to wszystko zacznie się dziać, nie traćcie nadziei, ponieważ wasze ocalenie będzie bliskie! 29 I wyjaśnił to następującą przypowieścią: —Spójrzcie na drzewo figowe albo na inne drzewa. 30 Gdy zaczynają pączkować, mówicie,

że zbliża się lato. **31** Gdy więc zobaczycie wszystko, kielich i pijcie. **18** Nie będę bowiem więcej pił tego co wam zapowiedziałem, bądźcie pewni, że nadziejście wina, aż do czasu, gdy nadjdzie królestwo Boże. **19** królestwa Bożego jest bliskie. **32** Zapewniam was: Nie wymrzesz pokolenie, a wszystko to się dokona. **33** polamał go na kawałki, i podał uczniom mówiąc: —To Niebo i ziemia przemina, lecz moje słowa pozostaną, jest moje ciało, które oddaję za was. Spożywajcie go, na wieki. **34** Uważajcie! —kontynuował Jezus. —Jeśli pamiętając o Mnie. **20** Po posiłku podał im następny zaczniecie bawić się, pić i zajmować się tylko sprawami kielich z winem i rzekł: —Ten kielich jest nowym tego życia, to ten dzień was zaskoczy. **35** Nadiejście przymierzem. Przypieczętuję je przelewając własną on bowiem nagle i jednocześnie dla wszystkich krew, abyście otrzymali przebaczenie grzechów. **21** mieszkańców ziemi. **36** Uważajcie więc i proście Ten, który Mnie zdradzi—dodał Jezus—siedzi teraz Boga o to, abyście mogli uniknąć tych okropności razem ze Mną przy stole. **22** Ja, Syn Człowieczy, oraz stanąć przede Mną—Synem Człowieczym. **37** muszę umrzeć, zgodnie z Bożym planem. Marny Jezus codziennie przychodził do świątyni i nauczał jednak los tego, kto Mnie wyda. **23** Wtedy uczniowie tłumy, które gromadziły się tam już od rana. Każdego wieczoru wracał zaś na Górę Oliwną, gdzie spędzał noc.

22 Zbliżała się Pascha—doroczne święto Żydów, w czasie którego jedzą oni chleb pieczony z niekwaszonego ciasta. **2** Najwyżsi kapłani i inni przywódcy religijni nadal szukali okazji, aby zabić Jezusa. Chcieli to jednak zrobić potajemnie, obawiali się bowiem reakcji tłumów. **3** Właśnie wtedy szatan zwrócił Judasza z Kariotu, jednego z Dwunastu. **4** Udał się on do najwyższych kapelanów i dowódców straży świątynnej, aby omówić najdogodniejszy sposób wydania im Jezusa. **5** Ucieszeni ta propozycja, kapłani obiecali mu nagrodę. **6** Judasz zgodził się na taki układ i czekał już tylko na sprzyjającą okazję, aby wydać Jezusa w chwili, gdy nie będzie wokół Niego tłum ludzi. **7** Gdy nadszedł pierwszy dzień Paschy, w którym zgodnie ze zwyczajem zabijano i spożywano baranka, **8** Jezus wysłał Piotra i Jana mówiąc: —Idźcie przygotować dla nas kolację paschalną. **9** —Gdzie to mamy zrobić? —zapytali. **10** —Gdy tylko wejdziecie do miasta—odrzekł Jezus—spotkacie mężczyznę z dzbanem wody. Pójdziecie za nim do domu, do którego się uda, **11** i powiedzcie właścicielowi: „Nasz Nauczyciel prosi, abyśmy obejrzały pokój przygotowany dla nas na świąteczną kolację”. **12** Wtedy zaprowadzi was na góre, do dużego, wysprzątanego pomieszczenia. Tam przygotujcie posiłek. **13** Poszli więc i zastali wszystko tak, jak powiedział Jezus. I zajęli się przygotowaniem kolacji. **14** Gdy nadszedł czas, Jezus zajął miejsce przy stole. Przyszli również apostołowie. **15** Wtedy rzekł: —Tak bardzo pragnąłem spożyć z wami tę kolację paschalną, zanim będę cierpiął. **16** Wiedziecie, że nie będę jej już spożywał aż do czasu, gdy odbędzie się w królestwie Bożym. **17** Następnie wziął kielich z winem, podziękował za nie Bogu i rzekł: —Podajcie sobie ten

Potem wziął do rąk chleb, podziękował za niego Bogu, i podał uczniom mówiąc: —To Niebo i ziemia przemina, lecz moje słowa pozostaną, jest moje ciało, które oddaję za was. Spożywajcie go, na wieki. **18** Nie będę bowiem więcej więcej pił tego co wam zapowiedziałem, bądźcie pewni, że nadziejście wina, aż do czasu, gdy nadjdzie królestwo Boże. **19** królestwa Bożego jest bliskie. **20** Po posiłku podał im następny zaczniecie bawić się, pić i zajmować się tylko sprawami kielich z winem i rzekł: —Ten kielich jest nowym tego życia, to ten dzień was zaskoczy. **21** Nadiejście przymierzem. Przypieczętuję je przelewając własną on bowiem nagle i jednocześnie dla wszystkich krew, abyście otrzymali przebaczenie grzechów. **22** Ja, Syn Człowieczy, oraz stanąć przede Mną—Synem Człowieczym. **23** Wtedy uczniowie starali się odgadnąć, który z nich miałby to zrobić. **24** W trakcie posiłku zaczęli się również sprzeczać ze sobą o to, kto z nich jest najważniejszy. **25** Lecz Jezus powiedział im: —Wielcy tego świata nadużywają swojej władzy nad ludźmi, a rządzący chcą aby ich uznawano za „dobroczynów ludu”. **26** Lecz wśród was powinno być inaczej. Najważniejszy niech postępuje jak najmniej ważny, a przywódca niech służy innym. **27** Kto waszym zdaniem jest ważniejszy: ten, który zasiada przy stole, czy ten, który mu służy? Czy nie ten pierwszy? Ja jestem wśród was tym, który służy. **28** Pozostaliście Mi wierni w tych ciężkich dla Mnie dniach. **29** Dlatego tak jak Ojciec postanowił dać mi królestwo, tak teraz ja postanawiam, **30** że będziecie w nim jeść i pić przy moim stole i zasiadziecie na tronach, sądząc dwanaście rodów Izraela. **31** Następnie Jezus rzekł do Szymona Piotra: —Szymonie, szatan domagał się, aby was przesiąć jak pszenicę i odrzucić plewy. **32** Ja jednak modliłem się, abyś nie załamał się w wierze. Gdy się więc opamiętasz, umacniaj wiarę innych wierzących we Mnie. **33** —Panie, jestem gotów iść z Tobą do więzienia, a nawet na śmierć! —odpowiedział Szymon. **34** —Posłuchaj, Piotrze! —odparł Jezus. —Zanim jutro rano zapieje kogut, aż trzy razy zaprzeczysz, że Mnie znasz. **35** Potem zapytał wszystkich: —Czy brakowało was czegoś, gdy bez pieniędzy, bez torby i butów na zmianę wysłałem was, abyście głosili ludziom dobrą nowinę? —Nie, niczego! —odpowiedzieli. **36** —Teraz jednak—powiedział—kto z was ma pieniądze lub torbę, niech je weźmie. A kto nie ma pieniędzy, niech sprzedaje swój płaszcz i kupi sobie miecz. **37** Zapewniam was, że niebawem wypełni się proroctwo: „Zaliczono Go do grona przestępów”. Spełnią się również inne proroctwa o Mnie. **38** —Panie! —odpowiedzieli. —Mamy tutaj dwa miecze. —Wystarczy—odrzekł Jezus. **39** Po kolacji, w towarzystwie uczniów, Jezus udał się jak zwykle na Górę Oliwną. **40** Gdy tam

dotarli, powiedział im: —Mówcie się, abyście się bili Go, pytając: —Prorokuj! Zgadnij, kto Cię teraz nie oddali pokusie! **41** Potem oddali się na pewną uderzył? **45** Obrzucali Go też wieloma wyzwiskami. odległość, ukłknął i tak się modlił: **42** —Ojcze! Jeśli **46** Następnego dnia, wczesnym rankiem, zebrała się chcesz, oddał ode Mnie ten „kielich cierpienia”. Jednak Wysoka Rada złożona ze starszych, najwyższych to Twoja wola niech się stanie, a nie to, czego Ja kapelanów i przywódców religijnych. Gdy wprowadzono chcę. **43** W tym momencie zstąpił z nieba anioł, by przed nich Jezusa, **47** powiedzieli: —Jeśli jesteś podnieść Go na duchu. **44** Przeżywając ogromną Mesjaszem, powiedz nam to wprost. —Jeśli wasm udrękę, Jezus tak gorliwie się modlił, że Jego pot to powiem, nie uwierzycie Mi. **48** A jeśli zapytam o kapał na ziemię jak wielkie krople krwi. **45** W końcu powód, nie odpowiecie—odrzekł. **49** —Lecz nadszedł podniósł się, wrócił do uczniów i zastał ich śpiących, czas, abym Ja, Syn Człowieczy, zasiadł na tronie z byli bowiem bardzo przygnębieni. **46** —Dlaczego Bogiem. **50** —Jesteś więc Synem Bożym?—zapytali. śpicie?!—zapytał. —Wstańcie i mówcie się, abyście —Sam to potwierdzacie! Jestem Nim—odpowiedział. się nie oddali pokusie! **47** Ledwie skończył mówić, **51** —Czego więcej trzeba? Po co nam dowody? Sami nadeszła zgraja ludzi prowadzona przez Judasza, słyszeliście, co powiedział!—zawołały.

jednego z Dwunastu. Ten zbliżył się do Jezusa i przywitał Go pocałunkiem. **48** —Judaszu, pocałunkiem zdradzasz Mnie, Syna Człowieczego?—zapytał Jezus.

49 Widząc, na co się zanosi, pozostali uczniowie krzyknęli: —Mistrzu, czy mamy użyć miecza? **50** W tej samej chwili jeden z nich zamachnął się mieczem i odciągnął prawe ucho słudze najwyższego kapłana. **51** —Nie stawiajcie im oporu!—odpowiedział Jezus, po czym dotknął rany i uleczył ucho. **52** Następnie wrócił się do najwyższych kapelanów, dowódców straży świątynnej oraz starszych, którzy przyszli na to miejsce: —Czy jestem jakimś groźnym przestępca, że przyszliście po Mnie aż tak uzbrojeni?

53 Dlaczego nie zatrzymaliście Mnie w świątyni? Przecież codziennie byłem tam wśród was! Teraz jednak nadszedł wasz czas—czas władcy ciemności!

54 Aresztowano więc Jezusa i zaprowadzono Go do rezydencji najwyższego kapłana. Piotr zaś szedł za Jezusem, trzymając się z daleka. **55** Na środku dziedzińca rozpalono ognisko i wszyscy usiedli przy nim. Przysiadł się tam również Piotr. **56** Nagle, w blasku płomieni, jakaś służąca dostrzegła jego twarz. Uważnie mu się przyjrzała i powiedziała: —Ten człowiek był z Jezusem! **57** —Kobioto, nawet Go nie znam!—zaprzeczył Piotr. **58** Po chwili ktoś inny spojrzał na niego i rzekł: —Jesteś jednym z jego uczniów! —Człowieku! Nie jestem!—odparł Piotr. **59** Mniej więcej po godzinie ktoś inny stwierdził: —On jest jednym z nich. Przecież pochodzi z Galilei. **60** —Człowieku! Nie wiem, o czym mówisz!—zaprzeczył Piotr. W tej samej chwili, gdy jeszcze to mówił, zapiął kogut. **61** Jezus odwrócił się i spojrzał na Piotra, a on przypomniał sobie Jego słowa: „Zanim jutro rano zapieję kogut, aż trzy razy zaprzeczysz, że Mnie znasz”. **62** Natychmiast opuścił dziedziniec i z żalu gorzko zapłakał. **63** Tymczasem strażnicy, pilnujący Jezusa, śmiali się z Niego. **64** Zawiązali Mu oczy i

23 Wtedy wszyscy razem zaprowadzili Jezusa do Piłata, rzymskiego gubernatora, i oskarżyli

Go: —Stwierdziliśmy, że ten oto człowiek podburza nasz naród, bo zabrania ludziom płacenia podatków cesarowi i twierdzi, że jest naszym Mesjaszem i Królem. **3** Na to Pilat zapytał: —Jesteś Królem Żydów? —Sam to potwierdzasz—odpowiedział Jezus.

4 Wówczas Pilat zwrócił się do najwyższych kapelanów i tłumu: —Nie znajduję żadnej winy w tym człowieku!

5 —Przecież naucza po całej Judei i buntuje lud—upierali się. —Zaczął w Galilei i dotarł aż tutaj!

6 Słysząc to, Pilat zapytał, czy Jezus rzeczywiście pochodzi z Galilei. **7** Gdy to potwierdzono, odesłał Go do Heroda Antypasa, ponieważ Galilea podlegała jego jurysdykcji, a on sam akurat przebywał w Jerozolimie. **8** Herod bardzo się ucieszył na widok Jezusa, bo wiele o Nim słyszał i już od dłuższego czasu chciał Go poznać. Spodziewał się, że na jego oczach Jezus dokona jakiegoś cudu. **9** Zasypywał Go więc pytaniami, lecz On w ogóle nie odpowiadał. **10** Tymczasem obecni tam najwyżsi kapłani i przywódcy religijni bezlitośnie oskarżali Jezusa.

11 W końcu Herod ze swoimi żołnierzami zaczął wyśmiewać Go. Ubrał Jezusa w królewski płaszcz i z powrotem odesłał do Pilata. **12** Od tego dnia Herod i Pilat stali się przyjacielmi, mimo że dotychczas byli do siebie wrogo nastawieni. **13** Pilat zwołał najwyższych kapelanów, członków Rady oraz lud **14** i rzekł: —Przyprowadziliście do mnie tego człowieka, oskarżając go o podburzanie ludu przeciwko rzymskiej władzy. W waszej obecności przesłuchałem go jednak i nie znalazłem w nim żadnej winy, **15** podobnie jak Herod, który odesłał go do mnie. Stwierdzam więc, że nie zrobił nic, co zasługuje na karę śmierci. **16** Każę go więc wychłostać i wypuszczyć. **17** Był bowiem zobowiązany zwolnić jakiegoś więźnia z okazji święta. **18** Wszyscy

zaczęli jednak krzyczeć: —Nie! Jego zabij, a wypuść w raju—odrzekł Jezus. **44** Nagle, około południa, całą nam Barabasza! **19** Barabasz zaś był uwięziony ziemią okrąg mrok i aż do godziny trzeciej było ciemno. za wywołanie w Jerozolimie rozruchów oraz za **45** Stońce utraciło swój blask, a zasłona w świątyni, morderstwo. **20** Ponieważ Piłat chciał uwolnić Jezusa, oddzielająca miejsce najświętsze, rozdarła się na dwie ponownie przedstawił im swoje stanowisko. **21** Lecz części. **46** Wtedy Jezus głośno zawała: —Ojcie, Tobie oni nalegali, wołając: —Ukrzyżuj, ukrzyżuj go! **22** —Co oddaję mojego ducha! —i po tych słowach skonał. **47** A zlego uczynił? —zapytał ich więc już po raz trzeci. rzymski dowódca, widząc, co się dzieje, oddał chwałę —Ja nie znalazłem żadnego powodu, aby skazać go Bogu, mówiąc: —To był prawy człowiek! **48** Ludzie, na śmierć. Każe go wychłostać i wypuszczyć. **23** Lecz którzy tłumnie zebrali się, aby zobaczyć ukrzyżowanie tłum coraz głośniej domagały się ukrzyżowania Jezusa. Jezusa, wracali do domu w głębokim smutku. **49** **24** W końcu Piłat uległ ich żądaniu i wydał wyrok. Natomiast przyjaciele Jezusa—wśród nich kobiety, **25** Wypuścił z więzienia Barabasza, skazanego za które towarzyszyły Mu aż od Galilei—przyglądałi wywołanie rozruchów i morderstwa, a Jezusa oddał w się wszystkiemu z daleka. **50** Był wśród nich Józef, ich ręce. **26** Tłum poprowadził więc Jezusa na miejsce dobry i prawy człowiek, pochodzący z judejskiego egzekucji. Tą samą drogą wracał właśnie z pola miasta—Arymatei. Oczekiwali on nadziejcia królestwa do Jerozolimy niejaki Szymon z Cyreny. Żołnierz Bożego. Mimo że sam był członkiem Wysokiej Rady, zmusili go do niesienia za Jezusem Jego krzyża. **27** sprzeciwiał się jej decyzjom oraz działaniom. **52** Po A podążały za nimi ogromne tłumy, wśród nich wiele śmierci Jezusa udał się do Piłata z prośbą o wydanie kobiet, rozpaczających nad łosem Jezusa. **28** On mu Jego ciała. **53** Następnie zdjął je z krzyża, owinał w pewnym momencie odwrócił się i rzekł do nich: wługie Iniane płótno i złożył w nieużywanym dotąd —Kobiety z Jerozolimy! Nie placzcie nadem Mną, ale grobie, który był wykuty w skale. **54** Był to piątkowy nad sobą i waszymi dziećmi. **29** Nadchodzi bowiem wieczór, czas przygotowania do szabatu. **55** Kobiety dni, gdy będą mówić: „Szczęśliwe są bezpłodne z Galilei, które towarzyszyły wcześniej Jezusowi, kobiety i te, które jeszcze nie rodziły i nie karmiły”. **30** obejrzały grób oraz jak złożono Jego ciało. **56** Gdy Ludzie będą wtedy ze strachu błagać góry i pagórki: wróciły do domu, przygotowały wonne zioła i olejki „Padnijcie na nas i zasypcie na zawsze”. **31** Jeśli do namaszczania zwłok. W czasie szabatu jednak, takie rzeczy robią z żywym jeszcze drzewem, to zgodnie z przepisami religijnymi, nie mogły zajmować jak portretują drzewo suche? **32** Razem z Jezusem prowadzono na śmierć dwóch przestępco. **33** Gdy dotarli na miejsce zwane Czaszką, ukrzyżowali ich wszystkich—Jezusa w środku, a dwóch skazanych po Jego prawej i lewej stronie. **34** Jezus modlił się: —Ojcie, przebacz im, bo nie wiedzą, co robiają. Ci zaś, którzy Go ukrzyżowali, rzucili losy o Jego ubranie, aby ustalić, co kto ma wziąć. **35** Całej egzekucji przyglądał się niemały tłum, a przywódcy naśmiewali się z Jezusa: —Innych potrafił ratować, niech więc teraz uratuje siebie, skoro jest Mesjaszem, Bożym wybrańcem! **36** Również żołnierz, podając Mu kwaśne wino, śmiali się z Niego: **37** —Jeśli jesteś Królem Żydów, uratuj się! **38** Nad głową Jezusa znajdowała się bowiem tabliczka z napisem: „To jest król Żydów”. **39** Jeden z przestępco, wiszących obok Jezusa, również naśmiewał się z Niego: —Przecież jesteś Mesjaszem! Ratuj się więc! A przy okazji nas! **40** —Czy dlatego nie boisz się już Boga, że zostałeś skazany razem z Jezusem? —upomniał go drugi. **41** —My za swoje czyny zasłużyliśmy na śmierć, ale On nie uczynił nic złego. **42** Jezusie, pamiętaj o mnie, gdy znajdziesz się w swoim królestwie! —dodał. **43** —Zapewniam cię, że jeszcze dziś będziesz ze Mną.

24 Dopiero w niedzielę, wczesnym ranem, zaniosły do grobu przygotowane olejki. **2** Zobaczyły, że głaz zamkający wejście jest odsunięty. **3** Weszły więc do wnętrza, ale nie znalazły ciała Jezusa. **4** Stały oszołomione, gdy nagle obok nich zjawili się dwaj mężczyźni, ubrani w lśniące szaty. **5** Przerażone, poklonili się im nisko. Oni zaś zapytali: —Dlaczego szukacie w grobie Tego, który żyje? **6** Nie ma Go tutaj. Powstał z martwych! Przypomnijcie sobie, jak wam mówił, będąc jeszcze w Galilei, **7** że Syn Człowieczy zostanie wydany w ręce grzesznych ludzi i zabity przez nich, ale trzeciego dnia zmartwychwstanie. **8** Wtedy przypomniały sobie te słowa. **9** Wróciły do Jerozolimy i opowiedziały o wszystkim jedenastu apostołom i pozostałym uczniom. **10** A były to: Maria z Magdali, Joanna, Maria (matka Jakuba) oraz kilka innych kobiet. **11** Słuchający sądzili jednak, że to jakaś zmyślona historia, i nie uwierzyli im. **12** Mimo to, Piotr pobiegł jednak do grobowca. Zajrzał do środka i zobaczył same płótna. Wrócił więc do domu, zdziwiony tym, co zaszło. **13** Jeszcze tego samego dnia dwaj uczniowie Jezusa szli do wioski Emaus,

odlegiej o jedenaście kilometrów od Jerozolimy, **14** nie jestem duchem. Duch przecież nie ma ciała ani i rozmawiali o ostatnich wydarzeniach. **15** Gdy tak kości, a Ja mam! **16** Mówiąc to, pokazał im swoje ręce żywo dyskutowali, sam Jezus podszedł i przyłączył i nogi. **17** Uczniowie byli tak szczęśliwi i zdziwieni, się do nich. **18** Oni jednak nie rozpoznali Go. **19** że aż nie mogli uwierzyć w to, co widzieli. Wtedy —O czym rozmawiacie? —zapytał. Wtedy ze smutku Jezus zapytał ich: —Czy macie tu coś do jedzenia? przystanęli **20** i jeden z nich, Kleofas, powiedział: **21** Podali Mu więc kawałek pieczonej ryby, **22** a On —Jesteś chyba jedyną osobą w całej Jerozolimie, zjadł ją na ich oczach. **23** Następnie powiedział do która nie słyszała o wydarzeniach z ostatnich kilku dni. uczniów: —Gdy jeszcze przed ukrzyżowaniem byłem **24** —A o czym nie wiem? —zapytał Jezus. —O tym, z wami, mówiłem, że musi się spełnić to, co jest o co się stało z Jezusem z Nazaretu—odrzekli. —Był Mnie napisane w Prawie Mojżesza, pismach proroków On prorokiem, potężnym w czynie i słowie, cieszącym i w Psalmach. **25** Wtedy rozjaśnił ich umysły, by to się uznanie Boga i ludzi. **26** Nasi najwyżsi kapłani wszystko zrozumieli. **27** I dodał: —Napisane jest, i przywódcy religijni wydali Go jednak Rzymianom, że Mesjasz będzie cierpiął, że umrze i trzeciego którzy skazali Go na śmierć i ukrzyżowali. **28** A dnia powstanie z martwych. **29** Wszystkie narody, mieliśmy nadzieję, że to właśnie On jest Mesjaszem, począwszy od Jerozolimy, będą w Jego imieniu mającym wyzwolić Izrael. Dziś mija już trzeci dzień od wzywane do opamiętania i przyjęcia odpuszczenia tych wydarzeń. **30** Na dodatek kilka kobiet wprawiło grzechów. **31** Wy jesteście świadkami spełnienia nas w osłupienie. Powiedziały, że były o świecie przy się tych prorocwt. **32** Już niedługo ześlę wam to, grobowcu, **33** ale nie znalazły Jego ciała. Ponadto co obiecał mój Ojciec. Na razie pozostanie tu, w widziały tam aniołów twierdzących, że Jezus żyje. **34** mieście, aż napełni was moc z nieba. **35** Potem Niektórzy z nas pobiegli tam zaraz i zastali wszystko wyprowadził uczniów z miasta w stronę Betanii. tak, jak powiedziały kobiety: ciała rzeczywiście nie Wzniósł ręce i pobłogosławił ich. **36** Czyniąc to, zaczął było. **37** Wtedy Jezus rzekł im: —Jacy jesteście unosić się w góre i tak odszedł do nieba. **38** Oni niemajdrzy! Tak trudno uwierzyć wam w to, co prorocy zaś oddali Mu poklon i pełni radości powrócili do powiedzieli w Piśmie! **39** Przecież Mesjasz miał Jerozolimy, **40** gdzie przez cały czas przebywali w to wszystko wycierpieć, zanim zostanie otoczony świątyni i wielbili Boga.

chwałą! **41** I zaczynając od pism Mojżesza i proroków, wyjaśniał im wszystkie fragmenty Pisma, które mówiły o Nim jako Mesjaszu. **42** Gdy doszli do Emaus, Jezus dał do zrozumienia, że idzie dalej. **43** Oni jednak nalegali: —Zostań z nami na noc. Jest już późno i robi się ciemno. Wszedł więc z nimi do domu. **44** A gdy zasiedli do kolacji, wzął chleb, podziękował za niego Bogu, połamał go na kawałki i podał im. **45** Wtedy przejrzały na oczy i rozpoznali Go, ale On zniknął. **46** Zaczęli więc mówić jeden do drugiego: —Czy serce nie było nam mocniej, gdy podczas drogi rozmawiał z nami i wyjaśniał Pismo? **47** Jeszcze tej samej godziny wyruszyli z powrotem do Jerozolimy. Tam spotkali zebranych jedenastu apostołów i pozostałych uczniów, **48** którzy potwierdzili, że Jezus rzeczywiście zmartwychstał i że ukazał się Piotrowi. **49** Wówczas ci dwaj opowiedzieli im o swoim spotkaniu z Jezusem i o tym, jak rozpoznali Go podczas łamania chleba. **50** Gdy jeszcze mówili, sam Jezus nagle stanął pośród nich i powiedział: —Pokój wam! **51** Wszyscy się bardzo przestraszyli, sądząc, że widzą ducha. **52** —Czemu jesteście tacy przerażeni? —zapytał. —Dlaczego wątpicie, że to jestem Ja? **53** Zobaczcie rany na moich rękach i nogach! Przecież to Ja, we własnej osobie! Dotknijcie Mnie, a przekonacie się, że

Jana

1 Na początku było Słowo. Było ono u Boga i było Bogiem. **2** Od samego początku było razem z Bogiem. **3** Ono powołało wszystko do istnienia. I nic, co zostało stworzone, nie zaistniało bez Niego. **4** W Niem było życie, a życie jest dla ludzi światłem. **5** To Światło świeci w ciemnościach, a mrok nie był w stanie Go pochłonąć. **6** Bóg posłał swojego człowieka, imieniem Jan, **7** aby powiedział ludziom o prawdziwym Świeidle i aby dzięki niemu wszyscy uwierzyli. **8** Sam Jan nie był Światłem, lecz miał o Nim opowiedzieć. **9** I nadeszło prawdziwe Światło, które oświeca każdego człowieka, przychodzącego na świat. **10** Pojawiło się na świecie, który dzięki Niemu powstał, ale świat Go nie rozpoznał. **11** Przyszło do swojej własności, ale swoi Go nie przyjęli. **12** Tym jednak, którzy Je przyjęli, i uwierzyli Mu dało prawo stać się dziećmi Bożymi, **13** które narodziły się nie fizycznie —w wyniku namętności czy ludzkich planów—ale z Boga. **14** Słowo stało się ciałem i jako człowiek zamieszkało wśród nas. Ujrzaliśmy więc Jego chwałę—chwałę, jaką Ojciec obdarzył swojego jedynego Syna, pełnego łaski i prawdy. **15** Jan Chrzciciel powiedział o Nim, wołając do zebranych wokół niego ludzi: —To właśnie o Nim mówiłem: „Nadchodzi ktoś większy ode mnie, bo istniał wcześniej niż ja!”. **16** Z Jego bogactwa wszyscy otrzymaliśmy wiele łask. **17** Mojżesz dał nam Prawo, natomiast dzięki Jezusowi Chrystusowi nadeszła łaska i prawda. **18** Boga nikt nigdy nie widział, a pokazał Go nam Jedyny Syn—Bóg, który stanowi jedno z Ojcem. **19** Żydowscy przywódcy z Jerozolimy wysłali do Jana Chrzciciela kapłanów i ich pomocników z pytaniem: —Kim właściwie jesteś? **20** Wtedy on jednoznacznie i dobrze odpowiedział: —Nie jestem Mesjaszem! **21** —No to kim? Eliaszem? —pytali. —Nie. —To może prorokiem? —Też nie—odpowiedział Jan. **22** —Kim więc jesteś? Co mamy powiedzieć tym, którzy nas wysłali? Co możesz o sobie powiedzieć? —dopytywali go. **23** —Jak powiedział prorok Izajasz: „Jestem głosem wołającego na pustyni: Przygotujcie Panu drogę!” —odrzekł Jan. **24** Niektórzy wysłannicy, należący do ugrupowania faryzeuszy, **25** zapytali go: —Dlaczego więc chrzcisz, skoro nie jesteś ani Mesjaszem, ani Eliaszem, ani prorokiem? **26** —Ja zanurzam tylko w wodzie—odparł Jan. —Lecz niebawem nadjdzie ktoś, kto już jest wśród was, ale na razie nie dał się wam poznać. Ja nie jestem nawet godzin zdjąć Mu butów! **28** Mialo to miejsce po drugiej stronie Jordanu, w Betanii,

gdzie Jan udzielał ludziom chrztu. **29** Następnego dnia Jan ujrzał nadchodzącego Jezusa i rzekł: —Oto Baranek, którego Bóg złoży w ofierze, aby usunąć grzech świata! **30** To Jego miałem na myśl mówiąc, że „nadchodzi ktoś większy ode mnie, bo istniał wcześniej niż ja!”. **31** Nie wiedziałem, że to On, ale po to właśnie przeszedłem i zacząłem chrzcić ludzi, aby ogłosić Izraelowi Jego nadziejście. **32** Jan kontynuował: —Widziałem Ducha, który zstąpił na Niego z nieba jak gołąb. **33** Nie wiedziałem, że to On, ale Bóg, który mnie posłał, abym zanurzał ludzi w wodzie, powiedział: „Ten, na którego zstąpi Duch i spocznie na Nim, będzie zanurzał ludzi w DUCHU ŚWIĘTYM”. **34** Widziałem to i dlatego oświadczam, że On jest Synem Boga! **35** Następnego dnia Jan stał z dwoma uczniami. **36** Gdy zobaczył idącego Jezusa, powiedział: —Oto Baranek, którego Bóg złoży w ofierze! **37** Obaj uczniowie usłyszeli to i poszli za Jezusem. **38** On obejrzał się i widząc, że za Nim idą, zapytał: —Czego szukacie? —Rabbi! (to znaczy: „Nauczycielu”!). Gdzie się zatrzymałeś na nocleg? —zapytali. **39** —Chodźcie i zobaczycie—odpowiedział Jezus. Poszli więc z Nim, a ponieważ było już około czwartej po południu, zostali u Niego do końca dnia. **40** Jednym z nich był Andrzej, brat Szymona Piotra. **41** Odszukał on później Szymona i powiedział: —Znaleźliśmy Mesjasza! (to znaczy: „Chrystusa”). **42** I zaprowadził go do Jezusa, a On spojrzał na niego i rzekł: —Ty jesteś Szymon, syn Jana. Ale od teraz będziesz się nazywać Kefas (to znaczy: „Piotr”—„skala”). **43** Następnego dnia Jezus postanowił pójść do Galilei. Po drodze spotkał Filipa i rzekł do niego: —Chodź ze Mną. **44** Filip pochodził z Betsaidy, rodzinnego miasteczka Andrzeja i Piotra. **45** Spotkał on później Natanaela i powiedział mu: —Znaleźliśmy Tego, o którym pisał Mojżesz i prorocy! To Jezus, syn Józefa z Nazaretu! **46** —Z Nazaretu?! —zdziwił się Natanael. —Czy stamtąd może pochodzić coś dobrego? —Sam się przekonaj! —odrzekł Filip. **47** Gdy zbliżyli się do Jezusa, On zobaczył Natanaela i powiedział: —Oto prawdziwy Izraelita, w którym nie ma fałszu. **48** —Skąd mnie znasz? —zdumiał się Natanael. —Widziałem cię pod drzewem figowym, zanim spotkałem cię Filip—odrzekł Jezus. **49** —Nauczycielu! Jesteś Synem Boga! Jesteś Królem Izraela! **50** —Wierzysz w to, ponieważ powiedziałem, że widziałem cię, gdy byłeś pod drzewem figowym? —odparł Jezus. —Urzysz jeszcze więcej! **51** Zapewniam was: Zobaczcie otwarte niebo i aniołów Boga wstępujących i zstępujących na Mnie, Syna Człowieczego.

Jan był bowiem jeszcze na wolności. **25** Pewnego naszego przodka Jakuba, który dał nam tę studnię? dnia ktoś posprzeczał się z uczniami Jana o sprawy On sam pił z niej wodę, a także jego dzieci oraz dotyczące rytualnych oczyszczzeń. **26** Przyszli więc do całego jego stada. **13** —Każdy, kto pije tę wodę, po Jana i zapytali: —Nauczycielu! Ten, którego spotkałeś jakimś czasie znowu będzie mieć pragnienie—odrzekł na drugim brzegu Jordanu i o którym powiedziałeś, Jezus. **14** —Ale kto napije się mojej wody, już że jest Mesjaszem, także chrzcici i teraz wszyscy idą nigdy nie będzie spragniony. Wręcz przeciwnie! Moja do Niego. **27** —Nikt nie może взять czegoś, czego woda wytryśnie z niego i stanie się źródłem życia nie otrzymało z nieba—odpowiedział Jan. **28** —Sami wiecznego. (aiōn g165, aiōnios g166) **15** —Panie, daj mi możecie potwierdzić, że powiedziałem: „Nie jestem spragniona i nie musiała przychodzić do tej studni. **16** Panna młoda należy przecież do pana młodego. A —Idź najpierw i przyprowadź męża—rzekł do niej przyjaciel pana młodego cieszy się z tego, że może Jezus. **17** —Nie mam męża—odparła. —Słusznie przy nim stać i słuchać go. Obecnie wcale pełni mówisz: „Nie mam męża”. **18** Miałaś bowiem pięciu doświadczałam takiej właśnie radości. **30** Teraz On mężów, a mężczyzną, z którym teraz żyjesz, nie będzie się stawał coraz ważniejszy, ja zaś muszę jest twoim mężem. Powiedziała więc prawdę. **19** schodzić ze sceny. **31** Ten, kto przychodzi z góry, —Panie, widzę, że jesteś prorokiem!—powiedziała. przewyższa wszystkich. Ten zaś, kto pochodzi z **20** —Nasi przodkowie czcili Boga na tej górze. A ziemi, jest ograniczony do rzeczy ziemskich. **32** Ten, wy, Żydzi, twierdzicie, że Jerozolima jest właściwym kto przybywa z nieba, mówi o tym, co widział i słyszał miejscem oddawania Mu czci. **21** —Uwierz Mi, w niebie. Ludzie nie chcą Go słuchać, **33** ci jednak, kobieta, że nadchodzi czas, gdy ani na tej górze, którzy Mu uwierzyli, uznali, że Bóg mówi prawdę. ani w Jerozolimie nie będziecie czcili Ojca. **22** Wy **34** Ten bowiem, kto został wysłany przez Boga, nie wiecie, kim jest Ten, komu oddajecie cześć. My przemawia w Jego imieniu. A Bóg w pełni obdarza znamy Go, bo zbawienie wywodzi się od Żydów. **23** Go swoim Duchem. **35** Ojciec kocha Syna i wszystko Nadchodzi jednak czas—właściwie już nadszedł—gdy Mu powierzył. **36** Ten, kto wierzy Synowi Bożemu, ma prawdziwi czciciele Ojca będą oddawać Mu cześć życie wieczne. Ten zaś, kto Mu nie wierzy, nawet nie w duchu i w prawdzie. Właśnie takich czcicieli On ujrzy tego życia—przeciwnie: zobaczy gniew Boga. pragnie. **24** Bóg jest duchem. Dlatego ci, którzy oddają Mu cześć, mają to robić w duchu i w prawdzie. **25** —Wiem, że pewnego dnia ma przyjść Mesjasz (to znaczy: „Chrystus”)—odrzekła kobieta. —A gdy On nadjejdzie, wszystko nam wyjaśni. **26** —Właśnie z Nim rozmawiasz! To Ja Nim jestem—odpowiedział Jezus. **27** W tym momencie nadeszli uczniowie i zdziwili się, że Jezus rozmawia z samarytańską kobietą. Żaden z nich jednak nie zapytał: „Po co z nią rozmawiasz?”. **28** Ona zaś zostawiła dzban i pobiegła do miasteczka, wołając: **29** —Chodźcie zobaczyć człowieka, który powiedział mi wszystko, co zrobiłem w życiu! To musi być Mesjasz! **30** Mieszkańcy wyszli więc z miasteczka i szli zobaczyć Jezusa. **31** Tymczasem uczniowie zachęcali Go: —Nauczycielu! Zjedz coś. **32** —Ja mam pokarm, o którym nie wiecie—odpowiedział. **33** —Czyżby ktoś przyniósł Mu jedzenie?—zastanawiali się między sobą. **34** —Moim pokarmem jest wypełnianie woli Tego, który Mnie posiada, i wykonywanie Jego dzieła—odparł Jezus. **35** —Czy nie mówicie: Już za cztery miesiące zaczyna się żniwa? Ja wasm mówię: Rozejrzyjcie się dookoła i zobaczycie, że pola już teraz są gotowe do żniw. **36** Żniwiarz odbiera zapłatę za pracę i zbiera wieczny plon. A ten, który siął, cieszy się razem z nim. (aiōnios

4 Wkrótce Jezus otrzymał wiadomość, że faryzeusze już wiedzą, iż pozyskuje i chrzcí więcej uczniów niż Jan (choćż Jezus osobiście nikogo nie chrzcił, ale czynili to Jego uczniowie). **3** Dlatego opuścił Judeę i skierował się do Galilei. **4** Chciał jednak przejść przez Samarię. **5** Zbliżył się więc do samarytańskiego miasteczka Sychar, położonego w pobliżu terenów, które dawno temu patriarcha Jakub przekazał swojemu synowi, Józefowi. **6** Znajdowała się tam studnia Jakuba. Zmęczony droga, Jezus usiadł przy niej, a było to samo południe. **7** Wtedy właśnie przyszła tam po wodę pewna Samarytanka. Jezus poprosił ją: —Możesz dać Mi się napić? **8** Uczniowie w tym czasie poszli do miasteczka kupić coś do jedzenia. **9** Kobieta odrzekła: —Prosiš mne o wodę?! Przecież Żydzi i Samarytanie nawet z sobą nie rozmawiają. **10** —Gdybyś wiedziała, jak wspaniały dar przygotował Bóg dla ludzi oraz kto do ciebie mówi, prosiłabyś Go, a dałby ci wodę życia—odpowiedział Jezus. **11** —Panie, przecież nie masz nawet czym zaczerpnąć wody, a studnia jest głęboka. Skąd więc wezmiesz tą wodę życia? **12** Czyżbyś był większy od

g166) 37 Prawdziwe jest powiedzenie: „Jeden sieje, do sadzawki, gdy anioł poruszy wodę. Zanim dojdę, drugi zbiera”. **38** Oto posłałem was do zbierania tego, ktoś inny mnie wyprzedza i doznaje uzdrowienia. czego nie sialiście. Inni się przy tym naprawcowali, a **8** —Wstań, zwiń swoją matę i chodź o własnych wy zbieracie plon ich pracy. **39** Wielu Samarytan z siłach!—rzekł Jezus. **9** I człowiek ten natychmiast tego miasteczka uwierzyło Jezusowi dzięki słowom wyzdrowiał. Zwinął matę i zaczął chodzić. A był kobiety: „Powiedział mi wszystko, co zrobiłam w to akurat święty dzień szabatu. **10** Gdy żydowscy życiut!”. **40** Gdy więc przyszli do Niego, prosili, żeby przywódcy zobaczyli go, powiedzieli: —Jest szabat! się u nich zatrzymał. Został więc tam dwa dni. **41** Nie wolno ci nosić maty! To wbrew przykazaniom! Oni zaś słuchali Jego nauki i jeszcze więcej z nich **11** —To człowiek, który mnie uzdrowił, powiedział: uwierzyło Mu. **42** Kobiecie zaś mówili: „Wierzymy „Zwiń matę i chodź”—odrzekł uzdrowiony. **12** —Kto teraz nie tylko dzięki twoim słowom. Sami bowiem Go ośmilił się coś takiego ci rozkazać?—dociekali. słyszelismy i wiemy, że to właśnie On jest Zbawicielem **13** Uzdrowiony nie potrafił odpowiedzieć, bo Jezus świata”. **43** Po upływie dwóch dni Jezus udał się do zniknął w otaczającym ich tłumie. **14** Jakiś czas Galilei, **44** mówił bowiem, że prorok nie może znaleźć potem Jezus odnalazł go w świątyni i powiedział: szacunku we własnej ojczyźnie. **45** Mieszkańcy Galilei —Wyzdrowialeś. Teraz nie grzesz, żeby nie spotkało przyjęli Go z otwartymi ramionami. Byli bowiem w cię coś gorszego! **15** Wówczas człowiek ten udał Jerozolimie na święto Paschy i widzieli wszystko, się do przywódców i oznajmił im, że to Jezus go czego tam dokonał. **46** Jezus ponownie poszedł do uzdrowił. **16** Wtedy oni zaczęli oskarżać Jezusa, Kany Galilejskiej, gdzie poprzednio przemienił wodę że uczynił to w szabat. **17** Ale On odpowiedział im: w wino. W pobliskim Kafarnaum mieszkał pewien —Mój Ojciec teraz działa, więc Ja również działam. urzędnik państwowego, którego syn akurat poważnie **18** Na te słowa jeszcze bardziej utwierdzili się w chorował. **47** Usłyszał on wcześniej, że Jezus zmierza zamiarze zabicia Go. Nie tylko bowiem łamał przepisy z Judei do Galilei. Przyszedł więc do Kany i błagał dotyczące szabatu, ale Boga nazywał swoim Ojcem, Go, aby udał się do Kafarnaum i uzdrowił jego czyniąc się w ten sposób równym Bogu. **19** Jezus umierającego syna. **48** Jezus rzekł do niego: —Jeśli powiedział więc: —Zapewniam was: Syn Boży sam z nie zobaczyce cudów, nie uwierzyce Mi. **49** —Panie, siebie niczego nie może uczynić. Robi tylko to, co zechciej przyjść, zanim moje dziecko umrze—błagał widzi u Ojca. Co więc czyni Ojciec, to robi i Syn. **20** urzędnik. **50** —Wracaj do domu! Twój syn będzie Ojciec kocha Syna i pokazuje Mu wszystko, czego żył—odpowiedział Jezus. Urzędnik uwierzył Jezusowi sam dokonuje. Z resztą pokaze Mu jeszcze większe na słowo i odszedł. **51** Gdy był jeszcze w drodze, działa, abyście Go podziwiali. **21** Podobnie jak Ojciec wybiegli mu na spotkanie śluszy z wieścią, że jego syn wskrzesza umarłych i daje im życie, tak i Syn daje wyzdrowiał. **52** Zapытаł więc, o której godzinie poczuł życie tym, którym sam chce. **22** Ojciec nikogo też się lepiej. —Wczoraj o pierwszej po południu spadła nie sądzi, bo wszelki sąd przekała Synowi, **23** aby mu gorączka—odpowiedzieli. **53** Ojciec uświadomił wszyscy ludzie czcili Go tak, jak czczą Ojca. Kto sobie wówczas, że właśnie o tej godzinie Jezus więc nie czci Syna, nie czci również Ojca, który Go powiedział mu: „Twój syn będzie żył”. Wtedy on sam i cały jego dom uwierzył Jezusowi. **54** Był to drugi cud Jezusa od Jego powrotu z Judei do Galilei.

5 Nadeszło kolejne żydowskie święto i Jezus udał się do Jerozolimy. **2** Obok Owczej Bramy znajdowała się w mieście sadzawka otoczona pięcioma krużgankami, zwana po hebrajsku Betesda. **3** Leżało tam wielu chorych—niewidomych, kalekich i sparaliżowanych. **4** A anioł Pana zstępował od czasu do czasu do sadzawki i poruszał wodę. **5** Był tam również pewien człowiek, który chorował od trzydziestu ośmiu lat. **6** Zobaczywszy go, Jezus od razu poznął, że choruje od bardzo długiego czasu. I zapytał go: —Czy chcesz wyzdrowieć? **7** —Panie, nie mam nikogo, kto by mi pomógł wejść zbliza się czas, a właściwie już nadszedł, gdy umarli usłyszą głos Syna Bożego, a ci którzy usłyszą—ożyją. **26** Ojciec, który ma w sobie życie, dał je Synowi, aby i On je miał. **27** Dał Mu też władzę sądzenia, ponieważ jest On Synem Człowieczym. **28** Nie dziwicie się temu, ponieważ nadchodzi czas, gdy wszyscy umarli usłyszą Jego głos. **29** I powstaną z martwych: ci, którzy dobrze postępowali—do wiecznego życia; ci zaś, którzy popełniali zło—na sąd. **30** Ja niczego nie czynię sam z siebie. Osądzam tak, jak Mi mówi Ojciec, i mój osąd jest sprawiedliwy, gdyż nie kieruję się swoją wolią, lecz wolą Tego, który Mnie posłał. **31**

Gdybym sam przedstawał dowody na swój temat, tysięcy. 11 Jezus wziął chleby, podziękował za nie nie byłbym wiarygodny—kontynuował Jezus. 32 Bogu i polecił rozdać je siedzącym—każdemu tyle, ile —Dowody takie przedstawia jednak Ojciec, a On chciał. To samo zrobił z rybami. 12 Gdy już wszyscy jest przecież prawdomówny. 33 Wysłałeś do Jana się najedli, powiedział uczniom: —Pozbierajcie resztki, Chrzciciela ludzi z pytaniem o Mnie, a on powiedział aby nic się nie zmarnowało. 13 I z pięciu jęczmiennych wam prawdę. 34 Nie polegam jednak na dowodach chlebów zebrano aż dwanaście koszy resztek chleba! od ludzi. Wspominam o tym tylko po to, abyście 14 Gdy ludzie uświadomiли sobie, jakiego cudu dokonał dostąpiły zbawienia. 35 Jan był płonącą lampą, a Jezus, zaczęli wołać: —To na pewno jest ten prorok, wy cieszyliście się jego światłem. 36 Istnieją jednak który miał nadzieję! 15 Lecz Jezus zorientował się, że większe dowody niż słowa Jana. Są to czyny zlecone mi przez Ojca, których Ja dokonuję. Potwierdzają one, że zostałem przez Niego posłany. 37 Potwierdził to również sam Ojciec! Wy jednak nigdy nie słyszeliście Jego głosu ani Go nie widzieliście. 38 Nie przyjęliście też Jego słowa, bo nie wierzyście Temu, którego On posłał. 39 Studiujecie Pisma, bo wydaje się wam, że odnajdzicie w nich życie wieczne. A one przecież mówią o Mnie! (aiōnios g166) 40 Wy jednak nie chcecie do Mnie przyjść, aby otrzymać to życie. 41 Ja nie potrzebuję uznania ze strony ludzi. 42 I wiem, że nie macie w sobie Bożej miłości. 43 Przyszedłem do was w imieniu Ojca, lecz odrzucacie Mnie. Jeśli jednak ktoś przychodzi we własnym imieniu, chętnie go słuchacie. 44 Nic dziwnego, że nie możecie uwierzyć! Zabiegacie o ludzki szacunek, zupełnie nie troszcząc się o uznanie w oczach Boga. 45 Ale nie myślcie, że to Ja będę was obwiniał przed Ojcem. Oskarż was Mojżesz, w którym pokładacie nadzieję na wieczność. 46 Gdybyście bowiem naprawdę mu wierzyli, uwierzylibyście i Mnie, gdyż on pisał właśnie o Mnie. 47 Ale jak możecie uwierzyć moim słowom, skoro nie wierzyście nawet jego pismom?

6 Potem Jezus przeprowadził się na drugą stronę Jeziora Galilejskiego, zwanego też Jeziorem Tyberiadzkim.

2 Towarzyszyły Mu tłumy, bo ludzie widzieli, jak w cudowny sposób uzdrawiał chorych. 3 Jezus wszedł na górę i usiadł tam ze swoimi uczniami. 4 A zbliżało się wtedy żydowskie święto Paschy. 5 Gdy Jezus rozejrzał się i zobaczył, nadchodzące ogromne tłumy ludzi, powiedział do Filipa: —Gdzie kupimy chleb, aby ci ludzie mogli coś zjeść? 6 Zapytał o to, aby wystawić go na próbę. Wiedział bowiem, co ma robić. 7 —Nawet fortuna nie wystarczyłaby, aby każdy mógł dostać chociaż kawałek chleba—odrzekł Filip. 8 Wtedy do rozmowy włączył się inny uczeń—Andrzej, brat Szymona Piotra: 9 —Jest tu chłopiec, który ma pięć jęczmiennych chlebów i dwie ryby. Ale co to jest dla takiego tłumu? 10 —Kaźcie wszystkim usiąść!—powiedział Jezus. Ludzie usiedli więc na trawie, a samych tylko mężczyzn było tam około pięciu

się najedli, powiedział uczniom: —Pozbierajcie resztki, aby nic się nie zmarnowało. 13 I z pięciu jęczmiennych chlebów zebrano aż dwanaście koszy resztek chleba! 14 Gdy ludzie uświadomiili sobie, jakiego cudu dokonał oddalił się na górę. 16 Wieczorem uczniowie zeszli na brzeg, 17 wsiedli do łodzi i popłynęli w kierunku Kafarnaum. 18 Wkrótce zerwał się silny wiatr i jezioro bardzo się wzburzyło. 19 Intensywnie wiosłując, przepłynęli jakieś pięć kilometrów. Nagle zobaczyli Jezusa idącego po wodzie i będącego już blisko łodzi. Przerazili się, 20 lecz On zawołał: —Nie bojcie się, to Ja! 21 Chcieli Go wziąć do łodzi, ale okazało się, że właśnie dobijają do brzegu—do miejsca, do którego jedna łódzia, którą odpłynęli uczniowie, nie było innej. Wiedzieli też, że Jezus nie wszadł do łodzi z uczniami, go odpłynęli sami. 22 Następnego dnia, tłum ludzi, zebrany na przeciwległym brzegu, zorientował się, że poza tym Jezus nakarmił ludzi chlebem, przypłynęły z Tyberiadы inne łodzie. 24 Gdy ludzie zauważycyli, że nie ma ani Jezusa, ani uczniów, wsiedli do łodzi i popłynęli do Kafarnaum, aby Go odnaleźć. 25 Gdy Go znaleźli, zapytali: —Nauczycielu! Kiedy zdałeś się na mnie? 26 —Zapewniam was, że szukacie Mnie nie dlatego, że ujrzaliestе cud, lecz dlatego, że najedliście się do syta—odpowiedział Jezus. 27 —Starajcie się jednak nie o ten nietrwały pokarm, ale o pokarm dający życie wieczne, który Ja, Syn Człowieczy, mogę wam zapewnić. Po to właśnie posłał Mnie Bóg Ojciec! (aiōnios g166) 28 —A co mamy zrobić, żeby wypełnić wolę Boga?—pytali. 29 —Wolą Boga jest to, abyście wierzyli Temu, którego On posłał—odparł Jezus. 30 —Jakiego cudu dokonasz więc, abyśmy mogli go zobaczyć i uwierzyć ci? 31 Nasi przodkowie codziennie jedli mannę na pustyni. Pismo mówi: „Dał im do jedzenia chleb z nieba”. 32 —Zapewniam was, że to nie Mojżesz dawał chleb z nieba—odrzekł Jezus—ale mój Ojciec daje wam teraz prawdziwy chleb z nieba. 33 Chlebem od Boga jest bowiem Ten, który przychodzi z nieba—to On daje światu życie. 34 —Panie, dawaj nam zawsze ten chleb—prosili Go. 35 —To Ja jestem chlebem życia!—odpowiedział Jezus. —Kto do Mnie przychodzi, nie będzie głodny. A kto wierzy Mi, nie zazna pragnienia. 36 Ale nie pierwszy raz o tym mówię, a wy patrzycie na Mnie i nadal nie

wierzycie. **37** Jednak ci wszyscy, których dał Mi Ojciec, przyjdą do Mnie. A Ja nikogo z nich nie odtręczę. **38** Przyszedłem bowiem z nieba nie po to, aby działać na własną rękę, lecz żeby wypełnić wolę Ojca, który Mnie posłał. **39** On nie chce, abym kogoś stracił, ale pragnie, abym wszystkich ożywił w dniu ostatecznym. **40** Wołam mojego Ojca jest to, aby każdy, kto widzi Syna i wierzy Mu, miał życie wieczne i abym ożywił go w dniu ostatecznym. (aiōnios g166) **41** Słysząc to, ludzie zaczęli się oburzać, ponieważ powiedział: „To Ja jestem chlebem, który zstąpił z nieba”. **42** —Przecież to tylko Jezus, syn Józefa! —wykrzykiwali. —Znamy jego ojca i matkę. Jak on może mówić: „Zstąpiłem z nieba”? **43** —Dlaczego jesteście oburzeni? —zapytał Jezus. **44** —Nikt nie może do Mnie przyjść, jeśli nie zostanie przyprowadzony przez Ojca, który Mnie posłał. Tych zaś, którzy przyjdą do Mnie, ożywię w dniu ostatecznym. **45** W księgach proroków napisano przecież: „Oni wszyscy będą uczniami Boga”. Każdy więc, kto słuchał Ojca i uczył się od Niego, przyjdzie do Mnie. **46** Nie znaczy to, że ktokolwiek widział Boga Ojca—oprócz Tego, który od Niego przyszedł. **47** Raz jeszcze zapewniam was: Kto wierzy, ma życie wieczne! (aiōnios g166) **48** Ja jestem chlebem życia! **49** Wasi przodkowie jedli wprawdzie mannę na pustyni, ale poumierali. **50** Natomiast każdy, kto je ten chleb z nieba, nie umrze. **51** To Ja jestem chlebem życia, przysłany z nieba. Kto się nim posili, będzie żyć na wieki. Chlebem tym jest moje ciało, które poświęcam, aby dać światu życie. (aiōn g165) **52** Wtedy słuchający Go zaczęli się między sobą sprzeczać: —Jak on może dać nam do jedzenia swoje ciało? **53** —Zapewniam was: Jeżeli nie spożyjecie ciała i krwi Syna Człowieczego—odpowiedział Jezus—nie będziecie mieć w sobie życia. **54** Kto spożywa moje ciało i krew, już ma życie wieczne, a Ja go ożywię w dniu ostatecznym. (aiōnios g166) **55** Ciało moje to prawdziwy pokarm, a moja krew to prawdziwy napój. **56** Kto spożywa moje ciało i krew, jest trwale połączony ze Mną, a Ja—with nim. **57** Ja żyję dzięki żyjącemu Ojcu, który Mnie posłał. Tak samo ten, kto się Mną karmi, będzie żyć dzięki Mnie. **58** To właśnie jest chleb z nieba—nie taki, jaki jedli wasi przodkowie i poumierali. Każdy, kto spożywa ten chleb, będzie żył wiecznie. (aiōn g165) **59** Tego wszystkiego Jezus nauczał w synagodze w Kafarnaum. **60** Słysząc to, wielu Jego uczniów, mówiło: —To jest zbyt trudne! Któź jest w stanie to pojąć? **61** Jezus wiedział, że im się to nie podoba. Spytał więc: —Jesteście zniechęceni tym? **62** Co w takim razie powiecie, gdy zobaczycie Mnie, Syna Człowieczego, wracającego tam, skąd przyszedłem?

63 Zrozumcie: to Duch daje życie—ludzkie wysiłki nie mają znaczenia. Słowa, które wam powiedziałem, pochodzą właśnie od Ducha i prowadzą do życia. **64** Ale niektórzy z was nadal Mi nie wierzą. Jezus od początku wiedział bowiem, kto Mu nie wierzy oraz kto Go zdradzi. **65** Powiedział więc: —To właśnie mialem na myśli, mówiąc, że nikt nie jest w stanie przyjść do Mnie, jeśli go nie przyprowadzi Ojciec. **66** Po tych słowach wielu uczniów opuściło Jezusa i już z Nim nie chodziło. **67** Wtedy On zwrócił się do Dwunastu: —Czy i wy chcecie odejść? **68** —Panie, a do kogo pójdziesz? —odpowiedział Szymon Piotr. —Twoje słowa prowadzą do życia wiecznego! (aiōnios g166) **69** Uwierzyliśmy Ci i wiemy, że jesteś Świętym Synem Boga. **70** —Wybrałem was Dwunastu—rzekł Jezus—ale jeden z was jest slugą diabła. **71** Mówiąc to, miał na myśli Judasza, syna Szymona z Kariotu. To on bowiem, jako należący do grona Dwunastu, miał Go później zdradzić.

7 Po tych wydarzeniach Jezus wędrował po Galilei. Nie chciał iść do Judei, ponieważ tamtejsi przywódcy chcieli Go zabić. **2** A zbliżało się kolejne żydowskie święto—Święto Namiotów. **3** Bracia Jezusa namawiali Go: —Rusz się stąd i idź do Judei! Niech i Twoi uczniowie zobaczą cuda. **4** Jeśli ktoś chce być sławny, nie może się kryć po kątach. Skoro naprawdę robiś takie rzeczy, niech Cię zobaczy cały świat. **5** Mówili tak, bo nie wierzyli Mu. Jezus odpowiedział im jednak: **6** —Mój czas jeszcze nie nadszedł, ale dla was każdy dzień jest dobry. **7** Świat nie ma powodu, aby was nienawidzić. Mnie nienawidzi, bo ujawniam jego złe czyny. **8** Idźcie więc na uroczystości. Ja na razie nie pójdę, bo jeszcze nie przyszła na Mnie pora. **9** Tak im odpowiedział i sam został w Galilei. **10** Gdy bracia udali się na święto, Jezus też tam przyszedł, ale nie jawnie. **11** Tymczasem przywódcy szukali Go w czasie uroczystości i wypytywali o Niego. **12** A wśród tłumów krałyły na Jego temat różne wieści. —To wspaniały człowiek! —twierdzili jedni. —Nieprawda! Manipuluje tłumem—mówili inni. **13** Jednak ze strachu przed przywódcami nikt nie mówił o Nim publicznie. **14** Mniej więcej w połowie wszystkich uroczystości Jezus wszedł do świątyni i zaczął otwarcie nauczać. **15** —Skąd on tak dobrze zna Pisma? —nie mogli wyjść z podziwu przywódcy. —Przecież nie ma wykształcenia! **16** —Ja nie głoszę własnej nauki, lecz słowo Boga, który Mnie posłał—odparł Jezus. **17** —Ten, kto jest gotów wypełniać Jego wolę, rozpozna, czy to, co mówię, pochodzi od Boga, czy sam to wymyśliłem. **18** Kto gosi własne poglądy, zabiega

o uznanie dla siebie. Ale kto zabiega o uznanie ponieważ Jezus nie został jeszcze otoczony chwałą, dla tego, który go posłał, mówi prawdę i jest bez zarzutu. **19** Czy Mojżesz nie zostawił wam przykazań? na pewno prorok. **20** —To jest Mesjasz!—twierdzili Jednak nikt z was ich nie przestrzega. Chcęte inni. —Jak to? Mesjasz z Galilei?—mówili jeszcze Mnie zabić? **21** —Chyba oszalałeś! Kto chce cię inni. **22** —Przecież Pismo mówi, że Mesjasz będzie zabić?—rozległy się głosy z tłumu. **23** —Oburzacie potomkiem króla Dawida i będzie pochodził z Betlejem, się, że dokonałem jednego cudu w szabat—mówił jego rodzinnej miejscowości. **24** Tak więc zdania dalej Jezus. **25** —Mojżesz dał wam nakaz, aby ludzi były podzielone. **26** Niektórzy chcieli Go nawet dokonywać obrzezania, i już wasi przodkowie robili to aresztować, ale nikt nie ośmielił się Go dotknąć. **27** Nawet w szabat. **28** Skoro więc w tym świętym dniu Straźnicy, którzy mieli zatrzymać Jezusa, wrócili więc dokonuje się tej malej czynności, żeby przestrzegać do najwyższych kapelanów i faryzeuszy z pustymi Prawa Mojżesza, to dlaczego oburzacie się na Mnie, rękami.—Dlaczego nie przyprowadziliście go?—wołali że w szabat uzdrowiłem całego człowieka? **29** Nie przełożeni. **30** —Nigdy jeszcze nie słyszeliśmy, żeby oceniajcie po pozorach, ale bądźcie rzetelní w swoim jakis człowiek przemawiał tak jak On!—odpowiedzieli osądzie. **31** Niektórzy z mieszkańców Jerozolimy strażnicy. **32** —Więc i was oszukał?—krzyczeli mówili wtedy między sobą: —To chyba ten, którego faryzeusze. **33** —Czy słyszeliście, żeby ktoś z planują zabić? **34** Dziwne, że teraz publicznie naucza przełożonych lub faryzeuszy uwierzył Mu? **35** A ten i nie sprzeciwiają mu się. Może i nasi przywódcy motłoch, który w ogóle nie zna Prawa Mojżesza, niech doszli do wniosku, że on jest Mesjaszem? **36** Ale będzie przeklęty! **37** Wtedy zabrał głos Nikodem, przecież wiemy, skąd on pochodzi. Gdy zaś przyjdzie jeden z przywódców, który kiedyś odwiedził Jezusa. Mesjasz, nikt nie będzie tego wiedział. **38** —Tak, **39** —Czy nasze Prawo zezwala na skazanie kogoś bez znaczenia Mnie i wiecie, skąd jestem—zawała podczas dokładnego przyjrzenia się jego czynom i zapewnienia nauczania w świątyni Jezus. —Nie przyszedłem tu oskarżonemu możliwości obrony? **40** —A może i ty jednak z własnej inicjatywy. Posłał Mnie Ten, który jesteś z Galilei?—odparli. —Sam sprawdź Pismo i jest prawdziwy, a którego wy nie znacie. **41** Ja Go przekonaj się, że stamtąd nie pochodził żaden prorok. **42** Znam, ponieważ byłem z Nim i to On Mnie posłał. **43** Wówczas przywódcy próbowali Go aresztować. Nikt jednak nie ośmielił się podnieść na Niego ręki, bo nie nadszedł jeszcze Jego czas. **44** Wtedy wielu spośród zgromadzonych uwierzyło Mu. —Czy można się spodziewać, że Mesjasz miałby uczynić więcej cudów niż On?—argumentowali. **45** Faryzeusze dowiedzieli się, jakie nastroje panują wśród tłumów, i wspólnie z najwyższymi kapelanami wysłali strażników, aby aresztowali Jezusa. **46** On jednak powiedział im: —Jeszcze przez krótki czas będę z wami, a później wrócę do Tego, który Mnie do was posłał. **47** Będziecie Mnie szukać, ale nie znajdziecie. Tam, dokąd idę, wy nie możecie pójść. **48** —Dokąd on zamierza odejść, skoro mamy go nie znaleźć?—zastanawiali się między sobą. —Czyżby zamierzał udać się za granice i nauczać pogon oraz naszych rodaków żyjących na emigracji? **49** Co ma na myśli, mówiąc: „Będziecie Mnie szukać, ale nie znajdziecie” i „Tam, gdzie się udać, wy nie możecie pójść”? **50** W ostatnim, najważniejszym dniu święta Jezus zawała do tłumów: —Jeśli ktoś jest spragniony, niech przyjdzie do Mnie i piję. **51** Jak mówi Pismo, jeśli ktoś uwierzy Mi, to z jego wnętrza wypłyną rzeki żywej wody. **52** Mówił tak o Duchu Świętym, którego mieli otrzymać wierzący Mu. Duch bowiem nie był jeszcze zesłany,

8 Jezus natomiast udał się na Góre Oliwną. **2** Następnego ranka znów jednak pojawił się w świątyni. Wkrótce zebrał się tam tłum, więc Jezus usiadł i zaczął przemawiać. **3** Wtedy właśnie przywódcy religijni i faryzeusze przyprowadzili do Niego kobietę, którą znaleziono w łóżku z mężczyzną, który nie był jej mężem. Postawili ją na samym środku **4** i powiedzieli: —Nauczycielu, złapaliśmy ją na gorącym uczynku. **5** Mojżesz w swoim Prawie nakazał, aby taką osobę obrzucić kamieniami i zabić. A ty jak nauczasz? **6** Była to prowokacja, która miała dostarczyć podstaw do oskarżenia Jezusa. Lecz On schylił się i zaczął pisać palcem po ziemi. **7** Gdy jednak uparcie domagali się odpowiedzi, podniósł się i rzekł: —Kto z was nie dopuścił się żadnego grzechu, niech pierwszy rzuci w nią kamieniem. **8** I znowu schylił się i pisał po ziemi. **9** Tymczasem zebrani, jeden po drugim, poczawszy od przełożonych, zaczęli odchodzić. W końcu zostało tylko Jezus i stojąca na środku owa kobieta. **10** —Gdzie oni są? Nikt cię nie potepi?— spytał Jezus, podnosząc się. **11** —Nikt, Panie—odrzekła. —Ja też cię nie potepiam. Idź i już więcej nie grzesz. **12** Innym razem Jezus przemówił do zgromadzonych: —Jestem światłem świata. Kto

idzie za Mną, nie będzie chodził w ciemnościach, lecz 37 Wiem, że jesteście potomkami Abrahama! Ale będzie miał światło życia. 13 —Przechwalasz się! chcecie Mnie zabić—bo nie przyjęliście moich słów. To nie prawda—zawołały faryzeusze. 14 —Chociaż 38 Ja mówię to, co wiem od mojego Ojca. Wy zaś mówię sam o sobie, mówię prawdę, bo wiem, skąd robicie to, co usłyszeliście od waszego ojca. 39 przyszedłem i dokąd zmierzam. 15 Wy osądzacie —Naszym przodkiem jest Abraham—oświadczyli według tego, co zewnętrzne. Ja zaś nikogo nie sądzę. —Gdybyście byli potomkami Abrahama—odrzekł 16 A nawet gdybym sądził, mój osąd jest prawdziwy, Jezus—robiliście to, co on. 40 A przecież usiłujecie bo nie robię tego sam, ale razem z Ojcem, który Mnie zabić tylko dlatego, że powiedziałem wam Mnie posłał. 17 W waszym Prawie jest napisane, prawdę, jaką usłyszałem od Boga. Abraham tak że zgodne zeznania dwóch świadków uznał się nie postępował. 41 Wy postępujecie tak, jak wasz za prawdziwe. 18 Jednym świadkiem jestem Ja, a prawdziwy ojciec! —Nie pochodzimy z nieprawego drugim—Ojciec, który Mnie posłał. 19 —A gdzież jest łożą—oburzyli się. —Naszym Ojcem jest Bóg! 42 ten twój ojciec?—pytali Go. —Nie znacie ani Mnie, —Gdyby Bóg był waszym Ojcem, okazywałibyście Mi ani Jego—odpowiedział Jezus. —Gdybyście Mnie miłość—odpowiedział Jezus. —Przyszedłem przecież znali, znalibyście także i mojego Ojca. 20 Jezus mówił od Niego. Nie jestem tu z własnej inicjatywy—to On o tym, będąc w świątyni, w pobliżu skarbcu. Nie Mnie posłał. 43 Wy jednak nie możecie pojąć moich zatrzymano Go jednak, bo jeszcze nie nadszedł na to słów. Co więcej, nawet nie chcecie ich wysłuchać! 44 czas. 21 Później powiedział im: —Wkrótce odejdę! Waszym prawdziwym ojcem jest diabeł—oszczerca! Będziecie Mnie szukać, ale umrzecie w swoich Dlatego chcecie robić to, co on. Od początku był on grzechach. Nie możecie bowiem pójść tam, dokąd mordercą i nie wytrawał w prawdzie, bo nie przyjął jej. idę. 22 —Czyżby chciała się zabić?—zastanawiali się Gdy kłamie, mówi z serca, bo jest kłamą i ojcem przywódcy. —Powiedział przecież: „Nie możecie pójść kłamstwa. 45 Wy również nie wierzycie Mi, bo mówią tam, dokąd idę”. 23 —Wy jesteście z dołu, Ja pochodzę prawdę. 46 Kto z was mógłby zarzucić Mi jakiś grzech? z góry—kontynuował Jezus. —Należyście do tego Skoro mówię prawdę, dlaczego Mi nie wierzycie? świata, Ja—nie. 24 Właśnie dlatego powiedziałem, że 47 Ten, kto należy do Boga, słucha Jego słów. Wy umrzecie w swoich grzechach. Jeśli nie uwierzycie, zaś ich nie słuchacie, bo nie jesteście Jego dziećmi. że JA JESTEM, tak właśnie się stanie. 25 —A 48 —Ty Samarytaninie!—oburzyli się przywódcy. kim jesteś?—pytali. —Po co Ja jeszcze z wami —Mielimy rację mówiąc, że demon odebrał ci rozmawiam?! 26 Móglbym was oskarzyć o wiele rozum! 49 —Nie jestem opętany—odpowiedział rzeczy, wielu też mógłbym was nauczyć. Ten, który Jezus. —Dbam o dobre imię mojego Ojca, a wy Mnie posłał, jest bowiem prawdomówny. Dlatego Mnie obrażacie. 50 Nie zależy Mi na tym, abyście powtarzały światu to, co od Niego usłyszałem. 27 Oni otoczyli Mnie chwałą. Jest jednak Ktoś, komu na jednak nadal nie rozumieli, że mówił o swoim Ojcu. tym zależy. To On jest sędzią. 51 Zapewniam was: 28 —Gdy podniesiecie Mnie w górę—kontynuował Kto jest posłuszny moim słowom, nigdy nie umrze! Jezus—wtedy poznacie, że JA JESTEM i że nie robię niczego z własnej inicjatywy. Powtarzałam tylko to, czego nauczył Mnie Ojciec. 29 On Mnie posłał i zawsze jest ze Mną. Nie opuszcza Mnie, bo zawsze robię to, co się Mu podoba. 30 Słuchając Go, wielu ludzi uwierzyło Mu. 31 Wtedy Jezus zwrócił się do Żydów, którzy Mu uwierzyli: —Jeżeli będziecie żyć według moich słów, będziecie naprawdę moimi uczniami 32 i poznacie prawdę, a prawda was uwolni. 33 —Jak to?!—oburzyli się. —Jesteśmy przecież jednak wyższa Ojciec, którego wy nazywacie potomkami Abrahama i nigdy nie byliśmy niczymi swoim Bogiem. 55 Wcale Go jednak nie znacie—ale niewolnikami. Jak więc możesz mówić, że zostaniemy 34 —Zapewniam was, że każdy, kto kłamca, tak jak wy. Ja jednak naprawdę Go znam i grzeszy, jest niewolnikiem grzechu—odpowiedział zawsze zachowuję Jego słowa. 56 Wasz przodek, Jezus. 35 —Niewolnik nie jest w domu na zawsze, Abraham, uciechył się z tego, że ujrzy mój dzień. ale syn—tak. (aiōn g165) 36 Jeśli więc Syn Boży da I ogromnie się rozradował, gdy go zobaczył. 57 wam wolność, wtedy staniecie się naprawdę wolni. —Jak mogłeś widzieć Abrahama, skoro nie masz

nawet pięćdziesięciu lat?!—zawołali przywódcy. **58** dorosły, niech mówi sam za siebie. **22** Powiedzieli —Zapewniam was: Zanim Abraham się narodził, JA tak, bo bałi się przywódców. Ci bowiem już wcześniej JESTEM—odrzekł Jezus. **59** Słysząc to, chwycili postanowili, że każdy, kto uzna, że Jezus jest kamieniem, aby Go zabić. Ale Jezus zniknął im z oczu i Mesjaszem, zostanie usunięty z synagogi. **23** Właśnie dlatego rodzice powiedzieli: „Jest dorosły, niech mówi sam za siebie”. **24** Po raz drugi wezwali więc uzdrawionego i nakazali mu: —Przysięgnij na samego Boga i powiedz prawdę. My wiemy, że ten, który cię uzdrowił, jest grzesznikiem. **25** —Nie wiem, czy jest grzesznikiem—odpowiedział uzdrawiony.

—Wiem tylko tyle: byłem niewidomy, a teraz widzę.

26 —Co on zrobił? Jak cię uzdrowił?—pytali. **27** —Już wam o tym mówilem—odpowiedział—ale mnie nie słuchaliście. Dlaczego znowu o to pytacie? Może też chcecie zostać jego uczniami? **28** —Sam sobie bądź jego uczniem—odpowiedzieli zdenerwowani. —My jesteśmy uczniami Mojżesza. **29** Wiemy, że do Mojżesza przemawiał Bóg. A o tym człowieku nic nie wiemy. **30** —To naprawdę dziwne—rzekł uzdrawiony—że nie wiecie, kim jest człowiek, który przywrócił mi wzrok. **31** Wiadomo przecież, że Bóg nie wysłuchuje grzeszników—ale wysłuchuje tych, którzy są pobożni i wypełniają Jego wolę. **32** Od wieków nie słyszano, żeby ktoś uzdrowił niewidomego od urodzenia. (aiōn g165) **33** Gdyby więc ten człowiek nie był posłany przez Boga, nic by nie mógł zrobić! **34** —Ty grzeszniku! Od urodzenia tkwiś w grzechu, a chcesz nas pouczyć?!—zawołali faryzeusze i wyrzucili go. **35** Jezus dowiedział się, że tak potraktowano uzdrawionego, więc odszukał go i zapytał: —Czy wierzysz Synowi Człowieczemu? **36** —A kto to jest, Panie? Chcę Mu uwierzyć. **37** —Masz Go przed oczami—rzekł Jezus. —Właśnie z tobą rozmawia. **38** —Tak, Panie! Wierzę—odrzekł i poklonił się Jezusowi. **39** —Przyszedłem na ten świat po to, aby go osądzić—kontynuował Jezus—aby niewidomi przejrzały, a widzący oślepiły. **40** Usłyszeli to stojący w pobliżu faryzeusze i zapytali: —Czy to nas masz na myśl? Czy to my jesteśmy ślepi? **41** —Gdybyscie byli niewidomi, nie mielibyście grzechu—odpowiedział Jezus. —Ponieważ jednak twierdzicie: „My widzimy”, twacie w grzechu.

10 Następnie powiedział: —Zapewniam was: Kto nie wchodzi do owczarni przez bramę, lecz przez płot, jest złodziejem i przestępca. **2** Kto wchodzi przez bramę, jest pasterzem. **3** Stróż otwiera mu drzwi, a owce reagują na jego głos. Woła je po imieniu i wyprowadza na pastwisko. **4** Gdy już wszystkie wyprowadzi, staje na ich czele, a owce podążają za nim, bo znają jego głos. **5**

Za obcym natomiast nie pójdą. Spłoszą się, bo mojego Ojca. Za który z nich chcecie Mnie zabić? 33 nie znają jego głosu. 6 Słuchacze nie zrozumieli —Nie za dobre czyny chcemy cię ukamienować, lecz tej przypowieści opowiedzianej przez Jezusa. 7 za bliźnierstwo—odpowiedzieli. —Za to, że będąc Wyjaśnił więc: —Zapewniam was: To Ja jestem bramą człowiekiem, nazywasz siebie Bogiem! 34 —Przecież owczarni. 8 Wszyscy, którzy przyszli przede Mną, w Prawie Mojżesza jest napisane: „Ja mówię: Bogami to złodzieje i przestępcy, więc owce nie chciały ich jesteście”—odrzekł Jezus. 35 —Bóg nazywał tam słuchać. 9 Ja jestem bramą. Kto przeze Mnie wejdzie, bogami tych, do których skierował swoje słowo—a zostanie ocalony. Przejedzie przezem Mnie i znajdzie przecież Pisma nie wolno lekceważyć. 36 Jak więc pokarm. 10 Złodziej przychodzi, aby kraść, zabijać i możecie oskarżać Mnie za to, że powiedziałem: niszczyć. Ja przyszedłem, aby owce miały życie—i to „Jestem Synem Bożym”? Przecież to Ojciec poświęcił życie w obfitości. 11 Ja jestem dobrym pasterzem, Mnie i posłał na świat! 37 Jeśli nie wykonujesz dzieł który oddaje życie za swoje owce. 12 Najemnik, który mojego Ojca, możecie Mi nie wierzyć. 38 Jeśli jednak nie jest pasterzem i właściwie owiec, gdy zobaczy wykonujesz je, to nawet jeśli nie wierzyście Mi, uwierzęcie zbliżającego się wilka, zostawiając owce i uciekaj. Wtedy tym dziełem i przekonajcie się, że Ojciec jest we wilku napada na stado i rozprasza je. 13 Najemnik jest Mnie, a Ja w Nim. 39 Wtedy raz jeszcze chcieli Go tylko pracownikiem, więc nie zależy mu na owcach. aresztować, ale Jezus wymknął się im. 40 Przeprowadził 14 Ja jestem dobrym pasterzem. Znam swoje owce się na drugi brzeg Jordanu i zatrzymał się w miejscu, i one też Mnie znają. 15 —tak jak Ojciec zna Mnie, w którym poprzednio Jan Chrzciciel udzielał chrztu. a Ja Ojca. Jestem gotów oddać za nie życie. 16 41 I przychodziło do Niego wielu ludzi, mówiąc: Mam także inne owce, które nie są z tej owczarni. Je —Jan nie czynił wprawdzie cudów, ale wszystko, co również muszę przyprowadzić, aby słuchały mojego głosu. Wtedy będzie jedna owczarnia i jeden pasterz. powiedział o Jezusie, dokładnie się sprawdziło. 42 I wielu uwierzyło Mu.

17 Ojciec kocha Mnie, ponieważ Ja oddaję swoje życie za owce. Ale z powrotem odzyskam życie. 18 Nikt Mnie do tego nie zmusza—z własnej woli się poświęcam. Mam władzę, aby oddać swoje życie i aby je odzyskać. Takie polecenie otrzymałem od Ojca. 19 I znowu słowa Jezusa spowodowały podział wśród przywódców. 20 —Jest opanowany przez demona i oszałam—twierdzili jedni. 21 —Czy tak mówi człowiek opanowany przez demona?—komentowali drudzy. —Zastanówcie się! Czy ktoś, kto jest opętany, może uzdrawiać niewidomych? 22 W Jerozolimie obchodzono wtedy święto Poświęcenia Świątyni. Była zima. 23 Gdy Jezus spacerował po krużganku Salomona w świątyni, 24 otoczyli Go żydowscy przywódcy i zapytali: —Jak długo będziesz trzymać nas w niepewności? Powiedz nam wprost: Jesteś Mesjaszem? 25 —Przecież już powiedziałem, ale nie uwierzyście—odrzekł Jezus. —W imieniu mojego Ojca dokonałem również wielu cudów. 26 Lecz wy Mi nie wierzyście, bo nie należycie do moich owiec. 27 One Mnie słuchają i podążają za Mną, a Ja je znam. 28 Nigdy nie zgina, bo daję im wieczne życie. Nikt też nie jest w stanie wyrwać ich z mojej ręki. (aiōn g165, aiōnios g166) 29 Mój Ojciec, który Mi je powierzył, jest najpotężniejszy. I nikt nie wyrwie ich z ręki mojego Ojca. 30 Ja i Ojciec stanowimy jedno. 31 Wtedy przywódcy chwycili kamienie, aby zabić Jezusa. 32 On zaś zapytał ich: —Dokonałem w waszej obecności wielu dobrych czynów w imieniu

11 Pewnego dnia zachorował Łazarz, brat Marii i Marty z Betanii. 2 Maria była tą kobietą, która namaściła olejkiem stopy Pana i wytarła je swoimi włosami. 3 Siostry wysłały do Jezusa wiadomość: „Panie, Twój bliski przyjaciel zachorował”. 4 Gdy Jezus to usłyszał, powiedział: —Ta choroba nie zakończy się śmiercią, lecz przyniesie chwałę Bogu i Ja, Syn Człowieczy, również zostanę dzięki niej otoczony chwałą. 5 Jezus bardzo kochał całą trójkę: Martę, jej siostrę—Marię oraz Łazarza. 6 Jednak jeszcze dwa dni pozostał tam, gdzie zastała Go ta wiadomość. 7 Dopiero wtedy oznajmił uczniom: —Chodźmy jeszcze raz do Judei. 8 —Nauczycielu! Przecież tamtejsi przywódcy chcieli Cię zabić, a Ty znowu tam idziesz?—zaprotestowali. 9 —Czy dzień nie ma dwunastu godzin?—odpowiedział Jezus. —Kto chodzi w ciągu dnia, nie potknie się, bo jest jasno. 10 Kto zaś chodzi nocą, potyka się, bo panuje ciemność. 11 Nasz przyjaciel Łazarz zasnął, muszę więc pójść, aby go obudzić. 12 —Panie! Jeśli zasnął, to znaczy, że powraca do zdrowia—ucieszyli się uczniowie. 13 Jezus jednak miał na myśli śmierć Łazarza. Oni natomiast myśleli, że mówi o zwykłym śnie. 14 Wyjaśnił im więc: —Łazarz umarł. 15 Ale ze względem na was cieszę się, że Mnie tam nie było. Chcę bowiem, abyście uwierzyli. Chodźmy do niego! 16 —Chodźmy więc! Najwyżej umrzemy razem z nim—odezwał się Tomasz, zwany Bliźniakiem. 17

Gdy Jezus dotarł na miejsce, Łazarz już od czterech —Łazarzu! Wyjdź! 44 Wtedy zmarły wyszedł z dni spoczywały w grobie. 18 A Betania leżała blisko grobu. Jego stopy i ręce były jeszcze powiązane Jerozolimy, w odległości niecałych trzech kilometrów, płociennymi opaskami, a twarz owinięta chustą. 19 dlatego wielu ludzi z Jerozolimy przyszło do —Rozwiążcie go i pozwölcie mu chodzić—rzekł Jezus. Marty i Marii, aby wyrazić im swoje współczucie 45 Wówczas wielu ludzi z Jerozolimy, którzy przyszli z po stracie brata. 20 Gdy Marta dowiedziała się, Maria i zobaczyli ten cud, uwierzyły Jezusowi. 46 że nadchodzi Jezus, wybiegła Mu na spotkanie. Niektórzy jednak odeszli stamtąd i powiadomili o Maria zaś została w domu. 21 Spotkawszy Jezusa, wszystkim faryzeuszy. 47 Ci zaś, razem z najwyższymi Marta powiedziała: —Panie, gdybyś tu był, mój kapelanami, zwolali posiedzenie Wysokiej Rady. —Co brat by nie umarł! 22 Ale jestem przekonana, że robić?—zastanawiali się. —Ten człowiek dokonuje nawet teraz Bóg da Ci to, o co Go poprosisz. 23 tak wielu cudów. 48 Jeżeli nic z nim nie zrobimy, —Twój brat zmartwychwstanie—powiedział Jezus. wszyscy Mu uwierzą! A wtedy nadciagną Rzymianie 24 —Tak, wiem o tym—odrzekła Marta. —Ożyje i odbiorą nam świętynię i władzę nad krajem. 49 dniu ostatecznego zmartwychwstania. 25 —To Ja W tym momencie głos zabrał niejaki Kajfasz, który jestem zmartwychwstaniem i życiem—oznajmił Jezus. tego roku sprawowała urząd najwyższego kapłana: —Kto wierzy Mi, choćby umarł, będzie żyć. 26 A —Nic nie rozumiecie! 50 Przecież lepiej będzie, jeśli każdy, kto żyje i wierzy Mi, nigdy nie umrze. Czy jeden człowiek umrze za naród, niż miałby zginąć wierzysz w to? (aiōn g165) 27 —Tak, Panie—odrzekła cały naród. 51 Nie powiedział tego sam od siebie. Marta—wierzę, że jesteś Synem Boga, Mesjaszem. Jako najwyższy kapłan wypowiedział proroctwo, że który miał przyjść na świat. 28 Po tych słowach Jezus ma umrzeć za cały naród. 52 I nie tylko za odeszła. Zawołała siostrę, Marię, i na osobności naród, lecz również po to, aby zgromadzić razem powiedziała jej: —Nauczyciel już przyszedł i chce się z wszystkie Boże dzieci rozproszone po świecie. 53 tobą zobaczyć. 29 Maria natychmiast wstała i pobiegła Tego dnia przywódcy postanowili więc, że zabiją do Niego. 30 Jezus nie wszedł jeszcze do wsi, ale Jezusa. 54 Dlatego przestał On jawnie poruszać się czekał tam, gdzie Go spotkała Marta. 31 Przybysze z po Judei. Skierował się natomiast wraz z uczniami do Jerozolimy, którzy byli z Marią w domu i pocieszali ja, Efraim, miasteczka położonego blisko pustyni, i tam zauważyli, że w pośpiechu wstała i wyszła. Pomyśleli się zatrzymał. 55 Zbliżało się właśnie święto Paschy. I więc, że idzie wypłakać się przy grobie Łazarza, mnóstwo ludzi z całego kraju napływało do Jerozolimy dlatego poszli za nią. 32 Gdy Maria doszła do Jezusa jeszcze przed świętym, aby dopełnić ceremonii i zobaczyła Go, upadła Mu do nóg i powiedziała: oczyścień. 56 Wszyscy wpatrywali także Jezusa —Panie, gdybyś tu był, mój brat by nie umarł. 33 Jezus i będąc w świętyni pytali siebie nawzajem: —Jak zobaczył, jak Maria płacze, a wraz z nią ci, którzy za nią przyszli. Wtedy głęboko się wzruszył i zasmucił. 34 —Gdzie go pochowaliście?—zapytał. —Panie, i myślicie, czy przyjdzie na uroczystości? 57 Najwyżsi chodź i zobacz—odpowiedzieli. 35 Wtedy Jezus kapłani i faryzeusze publicznie ogłosili wtedy, że zapłakał. 36 —Musiał być mu bardzo bliski!—zauważyli każdy, kto zobaczy Jezusa, ma ich natychmiast o tym przyszli. Wtedy głęboko się wzruszył i zasmucił. 37 —Przecież przywróci wzrok niewidomemu! Nie mógł więc sprawić, żeby Łazarz nie umarł?—mówili z wyrzutem niektórzy. 38 Poruszony do głębi, Jezus dotarł do grobowca. Była to grota, a jej wejście zamkał głąz. 39 —Odsunięcie głąz!—polecił Jezus. —Panie, ciało już cuchnie! Leży tam już bowiem od czterech dni—zawołała Marta, siostra zmarłego. 40 —Przecież powiedziałem ci, że jeśli uwierzysz, ujrzyś Bożą chwałę—odpowiedział Jezus. 41 Odsunięto więc głąz. A Jezus podniósł oczy ku górze i rzekł: —Ojcze, dziękuję Ci, że Mnie wysłuchałeś. 42 Ja wiem, że zawsze Mnie wysłuchujesz, ale mówię to ze względu na tych ludzi, aby uwierzyli, że to Ty Mnie posłałeś. 43 Potem zawała donośnym głosem:

12 Na sześć dni przed rozpoczęciem Paschy Jezus przybył do Betanii, do Łazarza, którego niedawno wskrzesił z martwych. 2 Przygotowano z tej okazji kolację. Marta im usługiwała, Łazarz siedział razem z Jezusem, 3 natomiast Maria przyniosła butelkę bardzo drogiego olejku nardowego, namaściła nim stopy Jezusa i otarła je własnymi włosami. Cały dom napełnił się wspaniałym zapachem. 4 Na to Judasz, jeden z uczniów Jezusa (ten, który Go później zdradził), powiedział: 5 —Przecież można było sprzedać te perfumy i uzyskać w ten sposób znaczną sumę rozdać biednym! 6 Powiedział to jednak nie z troski o biednych, ale dlatego, że był złodziejem. Jako skarbnik trzymał wspólną kasę i wykradał z niej pieniądze. 7 —Daj jej spokój!—odrzekł

Jezus. —Przygotowała to na dzień mojego pogrzebu. 8 Biedni zawsze będą wśród was, ale Mnie już wkrótce niego wyrzucony. 32 A Ja, gdy zostanę podniesiony w górę, przyciągnę wszystkich do siebie. 33 Mówiąc zabraknie. 9 Gdy mieszkańców Jerozolimy dowiedzieli się, że Jezus jest w Betanii, przybyli tam. Chcieli się umrze. 34 Wtedy ludzie z tłumu pytali Go: —Z Prawa bowiem z Nim spotkać, ale także zobaczyć Łazarza, Mojsza wiemy, że Mesjasz będzie żyć wiecznie. którego wzbudził z martwych. 10 Wówczas najwyżsi kapłani postanowili zabić również Łazarza, 11 bo z Dlaczego więc mówisz, że Syn Człowieczy zostanie podniesiony w górę? Kim On właściwie jest? (aiōn jego powodu wielu Żydów uwierzyło Jezusowi. 12 g165) 35 —Jeszcze tylko przez chwilę będziecie mieli Następnego dnia wśród tłumów, które przybyły na święto, rozeszła się wieść, że Jezus zbliża się do miasta. 13 Ludzie wzięli więc liście palmowe, wyszli was mrok. Kto bowiem chodzi w ciemności, nie wie, Mu na spotkanie i powitali Go wołając: —Niech żyje dokąd zmierza. 36 Póki macie światło, uwierzcie Król Izraela! Błogosławiony Ten, który przychodzi w nie, abyście stali się dziećmi światła. Po tych imieniu Pana! 14 A Jezus dosiadł osiołka i jechał na słowach Jezus odszedł i ukrył się przed tłumem. 37 nim, spełniając w ten sposób zapowiedź Pisma: 15 Chociaż dokonał na oczach ludzi wielu cudów, nie „Nie bój się, córko Syjonu! Oto nadchodzi twój król wszyscy Mu uwierzyli. 38 W ten sposób spełniły się —jadąc na osiołku!”. 16 Wtedy jeszcze uczniowie słowa proroka Izajasza, który powiedział: „Panie, nie rozumieli tego zdarzenia. Ale później, gdy Jezus kto uwierzy naszym słowom? Kto rozpoznał Twoje zostało otoczony chwałą, przypomnieli sobie, że to o działanie?”. 39 Nie mogli jednak uwierzyć, ponieważ Nim mówiące Pismo. 17 Ci, którzy wcześniej na własne Izajasz powiedział również: 40 „Pan zaślepił ich oczy widzieli, jak Jezus zawała Łazarza i wskrzesił oczy i uczynił twardymi ich serca, aby niczego nie go z martwych, opowiadali o tym innym. 18 Dlatego widzieli i niczego nie zrozumieli. Dlatego nie chcą, aż tak wielki tłum wyszedł powitać Jezusa. Ludzie się opamiętały i zostały przeze Mnie uzdrawieni”. bowiem dowiedzieli się, że dokonał tego cudu. 19 41 Tak właśnie powiedział Izajasz, bo ujrzał Bożą Faryzeusze zaś mówili między sobą: —Chyba nie da chwałę. 42 Mimo to wielu przywódców uwierzyło się już nic zrobić. Cały świat poszedł za Nim. 20 W Jezusowi. Nie przyznawali się jednak do tego w tym czasie przybyli na święto pewni Grecy, aby oddać obawie przed faryzeuszami, którzy mogli wyrzucić chwałę Bogu. 21 Podeszli do Filipa, pochodzącego z ich z synagogi. 43 Ludzkie uznanie cenili bowiem Betsaide w Galilei, i prosili go: —Chcielibyśmy spotkać bardziej niż przychylność Boga. 44 Dalej nauczając, się z Jezusem. 22 Filip porozmawiał z Andrzejem i Jezus zawała do tłumów: —Kto wierzy Mi, wierzy razem powiedzieli o tym Jezusowi. 23 —Nadszedł również Temu, który Mnie posłał. 45 A kto Mnie widzi, czas, abym Ja, Syn Człowieczy, został otoczony widzi także Tego, który Mnie posłał. 46 Przyszedłem chwałą—odpowiedział im Jezus. 24 —Zapewniam na świat jako światło, aby każdy, kto Mi wierzy, nie was: Jeśli ziarno pszenicy wpada w ziemię i nie musiał tkwić w ciemności. 47 Jeśli ktoś Mnie słucha, obumiera, pozostaje samo. Jeśli obumiera, przynosi ale nie jest Mi posłuszny, nie będę go sądzić. Nie obfity plon. 25 Kto kocha ziemskie życie, utraci przyszedłem bowiem na świat po to, aby potępić je. Lecz kto nie przywiązuje wag do życia na tym świecie, otrzyma życie wieczne. (aiōnios g166) 26 Kto chce Mi służyć, niech idzie ze Mną. A tam, gdzie Ja słowa, będzie miał jednak innego sędziego: będą nim rozdarcie. Czy mam prosić: „Ojcze, uchron Mnie przed tą chwilą”? Przecież właśnie z jej powodu przyszedłem na świat! 28 Ojcze, otocz swoje imię chwałą! Wówczas dał się słyszeć głos z nieba: —Już je otoczyłem chwałą i ponownie otoczę. 29 —Zagrzmiało! —powiedzieli niektórzy, słysząc ten głos. —To anioł przemówił—twierdzili inni. 30 —Ten głos odezwał się nie ze wzgledu na Mnie, ale na was—odpowiedział Jezus. 31 —Nadszedł bowiem czas sądu nad światem. Teraz jego władca zostanie z

13 W przeddzień święta Paschy Jezus wiedział już, że nadszedł Jego czas—czas odejścia ze świata do Ojca. Tym, których ukochał, chciał okazać miłość aż do samego końca. 2 W czasie uroczystej kolacji diabeł zawładnął sercem Judasza (syna Szymona z Kariotu) i pobudził go do zdrady. 3 Jezus

wiedział, że Ojciec wszystko Mu powierzył. Wiedział Judasz zjadł podany kawałek chleba, natychmiast również, że przyszedł od Ojca i do Niego odchodzi. wyszedł. A była już noc. 31 Po jego wyjściu Jezus 4 Dlatego wstał od kolacji, przebrał się, przepasał powiedział: —Ja, Syn Człowieczy, zostałem teraz ręcznikiem, 5 a potem nalał wody do miski i zaczął otoczyć chwałą. I otoczę chwałą Boga. 32 On zaś myć uczniom nogi, wycierając je ręcznikiem, który wkrótce otoczy chwałą Mnie. 33 Kochani! Będę z miał na sobie. 6 Gdy podszedł do Szymona Piotra, wami jeszcze tylko chwilę. Potem będziecie Mnie ten zawała: —Panie, Ty myjesz mi nogi?! 7 —Teraz szukać, ale jak powiedziałem przywódcom, tak i was nie zrozumiesz tego, co robię—odpowiedział Jezus. powtarzam: Tam, gdzie idę, nie możecie pójść. 34 —Ale później zrozumiesz. 8 —O, nie!—protestował Piotr. —Nigdy nie będziesz mi mył nogi! —Jeśli tego nie zrobię, nie będziesz do Mnie należał—odrzekł Jezus. (aiōn g165) 9 —W takim razie umyj nie tylko moje nogi, ale także ręce i głowę! 10 —Wykapyany nie musi się myć, bo jest już czysty. Wystarczy, że opłucze nogi. Wy jesteście już czyści—jednak nie wszyscy. 11 Wiedział bowiem, kto Go zdradzi. Dlatego powiedział: „Nie wszyscy jesteście czyści”. 12 Po umyciu im ног Jezus z powrotem się przebrał, usiadł z nimi i zapytał: —Czy rozumiecie, co zrobiłem? 13 Nazywacie Mnie „Nauczycielem” oraz „Panem” i macie rację, bo Nim jestem. 14 Skoro więc Ja, wasz Pan i Nauczyciel, umylem wam nogi, to i wy powinniście czynić podobnie. 15 Dalem wam przykład, abyście postępowali wobec siebie tak, jak Ja. 16 Zapewniam was: Śluga nie jest ważniejszy od swojego pana, a posłaniec—od tego, kto go posłał. 17 Jeśli będziecie o tym pamiętać i tak postępować—będziecie szczęśliwi. 18 Nie do wszystkich jednak odnosi się to, co powiedziałem. Wiem bowiem, kogo wybrałem. Muszą się jednak wypełnić słowa Pisma: „Ten, który jadł ze Mną chleb, zwrócił się przeciwko Mnie”. 19 Mówię o tym już teraz, abyście—gdy tak się stanie—uwierzyli, że JA JESTEM. 20 Zapewniam was: Kto przyjmuje mojego posłańca, Mnie samego przyjmuje. A kto Mnie przyjmuje, przyjmuje Tego, który Mnie posłał. 21 Potem, przejęty do głębi, powtórzył raz jeszcze: —Zapewniam was: Jeden z was Mnie zdradzi! 22 Zaniepokojeni uczniowie popatrzyli po sobie, zastanawiając się, o kim mówi. 23 Jeden z nich, najbliższy przyjaciel Jezusa, siedział tuż przy Nim. 24 Szymon Piotr dał mu więc znak, aby zapytał, o kogo chodzi. 25 Ten więc nachylił się i zapytał: —Panie, kto to? 26 —To ten, któremu podam kawałek umoczonego w sosie chleba—odrzekł Jezus. Umoczył więc kawałek i podał Judaszowi. 27 On zjadł i wtedy opanował go szatan. Jezus zaś powiedział do Judasza: —Zrób szybko to, co zamierzasz. 28 Nikt jednak tego nie zrozumiał. 29 Ponieważ Judasz był skarbnikiem, niektórzy myśleli, że Jezus wydał mu polecenie: „Kup rzeczy potrzebne na święto” lub „Zanieś pieniądze biednym”. 30 Gdy więc

Judasz zjadł podany kawałek chleba, natychmiast również, że przyszedł od Ojca i do Niego odchodzi. wyszedł. A była już noc. 31 Po jego wyjściu Jezus 4 Dlatego wstał od kolacji, przebrał się, przepasał powiedział: —Ja, Syn Człowieczy, zostałem teraz ręcznikiem, 5 a potem nalał wody do miski i zaczął otoczyć chwałą. I otoczę chwałą Boga. 32 On zaś myć uczniom nogi, wycierając je ręcznikiem, który wkrótce otoczy chwałą Mnie. 33 Kochani! Będę z miał na sobie. 6 Gdy podszedł do Szymona Piotra, wami jeszcze tylko chwilę. Potem będziecie Mnie ten zawała: —Panie, Ty myjesz mi nogi?! 7 —Teraz szukać, ale jak powiedziałem przywódcom, tak i was nie zrozumiesz tego, co robię—odpowiedział Piotr. —Nigdy nie będę mył twoje nogi! —Jeśli tego nie zrobię, nie będziesz do Mnie należał—odrzekł Jezus. (aiōn g165) 9 —W takim razie umyj nie tylko moje nogi, ale także ręce i głowę! 10 —Wykapyany nie musi się myć, bo jest już czysty. Wystarczy, że opłucze nogi. Wy jesteście już czyści—jednak nie wszyscy. 11 Wiedział bowiem, kto Go zdradzi. Dlatego powiedział: „Nie wszyscy jesteście czyści”. 12 Po umyciu im ног Jezus z powrotem się przebrał, usiadł z nimi i zapytał: —Czy rozumiecie, co zrobiłem? 13 Nazywacie Mnie „Nauczycielem” oraz „Panem” i macie rację, bo Nim jestem. 14 Skoro więc Ja, wasz Pan i Nauczyciel, umylem wam nogi, to i wy powinniście czynić podobnie. 15 Dalem wam przykład, abyście postępowali wobec siebie tak, jak Ja. 16 Zapewniam was: Śluga nie jest ważniejszy od swojego pana, a posłaniec—od tego, kto go posłał. 17 Jeśli będziecie o tym pamiętać i tak postępować—będziecie szczęśliwi. 18 Nie do wszystkich jednak odnosi się to, co powiedziałem. Wiem bowiem, kogo wybrałem. Muszą się jednak wypełnić słowa Pisma: „Ten, który jadł ze Mną chleb, zwrócił się przeciwko Mnie”. 19 Mówię o tym już teraz, abyście—gdy tak się stanie—uwierzyli, że JA JESTEM. 20 Zapewniam was: Kto przyjmuje mojego posłańca, Mnie samego przyjmuje. A kto Mnie przyjmuje, przyjmuje Tego, który Mnie posłał. 21 Potem, przejęty do głębi, powtórzył raz jeszcze: —Zapewniam was: Jeden z was Mnie zdradzi! 22 Zaniepokojeni uczniowie popatrzyli po sobie, zastanawiając się, o kim mówi. 23 Jeden z nich, najbliższy przyjaciel Jezusa, siedział tuż przy Nim. 24 Szymon Piotr dał mu więc znak, aby zapytał, o kogo chodzi. 25 Ten więc nachylił się i zapytał: —Panie, kto to? 26 —To ten, któremu podam kawałek umoczonego w sosie chleba—odrzekł Jezus. Umoczył więc kawałek i podał Judaszowi. 27 On zjadł i wtedy opanował go szatan. Jezus zaś powiedział do Judasza: —Zrób szybko to, co zamierzasz. 28 Nikt jednak tego nie zrozumiał. 29 Ponieważ Judasz był skarbnikiem, niektórzy myśleli, że Jezus wydał mu polecenie: „Kup rzeczy potrzebne na święto” lub „Zanieś pieniądze biednym”. 30 Gdy więc

14 Niech wasze serca nie drżą ze strachu. Wiercie Bogu—i Mi wiercie! 2 W domu mojego Ojca jest wiele mieszkańców. Gdyby tak nie było, to czy mówiłbym wam, że idę przygotować wam miejsce? 3 A gdy odejdę i wszystko przygotuję, wróć i zabiorę was ze sobą, abyście byli tam, gdzie Ja. 4 Przecież znacie drogę prowadzącą tam, dokąd odchodzę. 5 —Panie, nie mamy pojęcia, dokąd odchodzisz—odezwał się Tomasz. —Jak więc możemy znać drogę? 6 —Ja jestem drogą, prawdą i życiem—odpowiedział mu Jezus. —Nikt nie przychodzi do Ojca inaczej, jak tylko przez Mnie. 7 Jeśli Mnie poznaliście, będziecie znać także mojego Ojca. Zresztą już Go znacie, bo Go zobaczyliście. 8 —Panie, pokaż nam Ojca, a to nam wystarczy—rzekł Filip. 9 —Filipie! Tak długo z wami przebywam, a wciąż jeszcze nie wiesz, kim jestem?—odpowiedział Jezus. —Kto Mnie zobaczył, zobaczył również Ojca. Dlaczego więc prosisz: Pokaż nam Ojca? 10 Czy nie wierzysz, że jestem w Ojcu, a Ojciec we Mnie? Działa, o których wam mówię, nie są moją inicjatywą. Dokonuje ich Ojciec, który jest we Mnie. 11 Uwiercie, że jestem w Ojcu, a Ojciec we Mnie. A jeśli nie chcecie wierzyć Mi na słowo, uwiercie ze względu na dzieła Ojca. 12 Zapewniam was: Kto Mi wierzy, będzie czynił cuda takie, jak Ja—a nawet jeszcze większe, bo już odchodzę do Ojca. 13 I zrobię to, o co poprosicie w moim imieniu—in ten sposób otoczę mojego Ojca chwałą. 14 Jeśli będziecie Mnie o coś prosić w moim imieniu, zrobię to. 15 Jeśli Mnie kochacie, będziecie posłuszni moim

nakazom. **16** A Ja poproszę Ojca, aby dał wam innego Pocieszyciela—takiego, który pozostanie z wami na zawsze. (aiōn g165) **17** Jest to Duch prawdy, którego świat nie może przyjąć, bo Go nie dostrzega i nie zna. Wy jednak Go znacie, bo już jest z wami, a będzie tak w was. **18** Nie zostawię was samych—przyjdę obficie zaowocujecie i staniecie się moimi uczniami. **9** do was. **19** Już za chwilę zniknę z oczu świata. Ukochałem was tak, jak Mnie ukochał Ojciec. Trwajcie Ale wy Mnie widzicie, bo żyję—i wy też będziecie więc w mojej miłości. **10** A będziecie w niej trwać, gdy żyć. **20** W tym dniu przekonacie się, że Ja jestem w okażecie posłuszeństwo moim nakazom—tak jak Ja Ojcu, wy—we Mnie, a Ja—in was. **21** Pamietajcie: jestem posłuszny nakazom mojego Ojca i trwam w Ten Mnie naprawdę kocha, kto zna moje nakazy i Jego miłości. **11** Mówię o tym po to, abyście mieli stosuje się do nich. A kto Mnie kocha, tego kocha w sobie moją radość i abyście byli nią napełnieni. również mój Ojciec, i Ja go kocham, i objawię mu **12** Daję wam moje przykazanie, abyście kochali się siebie. **22** Zapytał Go wtedy Juda (nie ten z Kariotu): naważajem, tak jak Ja was ukochałem. **13** Nikt nie —Panie, dlaczego nie objawisz się światu, a tylko kocha bardziej niż ten, kto oddaje swoje życie za nam? **23** —Kto Mnie kocha, będzie posłuszny moim przyjaciół. **14** Wy jesteście moimi przyjaciółmi, jeśli słowom—odparł Jezus. —Mój Ojciec też będzie go robić to, co wam nakazuję. **15** Już nie nazywam kochał i przydziemy do niego, i w nim zamieszkamy. was sługami, bo sluga nie wie, co zamierza jego **24** Kto zaś nie kocha Mnie, nie będzie posłuszny pan. Nazwałem was przyjaciółmi, bo powiedziałem moim słowom. A moje słowa nie pochodzą ode Mnie, wam wszystko, co usłyszałem od Ojca. **16** To nie ale od Ojca, który Mnie послał. **25** Mówię o tym teraz, wy Mnie wybrałeś, ale Ja was. Przeznaczyłem dopóki jestem z wami. **26** Gdy Ojciec poše do was w was do tego, abyście szli i przyniosili owoc—trwały moim imieniu Pocieszyciela—Ducha Świętego—to owoc!—i aby Ojciec dał wam to, o co Go poprosicie On wszystkiego was nauczy i przypomni to, o czym w moim imieniu. **17** Nakazuję wam więc, abyście wcześniej mówiłem. **27** Zostawiam wam mój pokój kochali jedni drugich! **18** Jeśli świat was nienawidzi, i daję go wam. Nie jest to pokój, jaki oferuje świat, to pamietajcie, że Mnie najpierw znienawidził. ale pokój pochodzący ode Mnie. Niech więc wasze **19** Gdybyście należeli do świata, kochały was serca nie drzą ze strachu i niech się nie lękają. **28** Ponieważ jednak nie należycie do niego—bo Ja Pamietacie, że powiedziałem wam: Odchodzę, ale was wybrałem dla siebie—nienawidzi was. **20** przyjdę do was znów. Gdybyście Mnie szczerze Przypomnijcie sobie, co wam niedawno powiedziałem: kochali, cieszylibyście się, że wracam do Ojca, który Sługa nie jest ważniejszy od swojego pana. Skoro jest większy ode Mnie. **29** Tak więc uprzedziłem was Mnie prześladowali, i was będą prześladować. A o tym, co nastąpi, abyście uwierzyli Mi, gdy to się jeśli słuchali moich słów, i waszych posłuchają. **21** stanie. **30** Musimy jednak kończyć tę rozmowę, bo Ze względu na Mnie będą was prześladować, bo zbliża się władca tego świata. Nie ma on jednak nade nie znają Tego, który Mnie послał. **22** Gdybym nie Mną żadnej władzy. **31** Chcę, aby cały świat zobaczył, przeszedł i nie mówił do nich, nie mieliby grzechu. że kocham Ojca i robię wszystko, co Mi polecił. Teraz Lecz teraz już nie mogą się usprawiedliwić. **23** Kto jednak wstaśmy i chodźmy stąd!

15 Potem Jezus powiedział: —Ja jestem prawdziwym krzewem winorośli, a mój Ojciec—ogrodnikiem. **2** Odcina każdą gałązkę, która nie owocuje, a tę, która już owocuje, oczyszczającą, aby owocowała jeszcze lepiej. **3** Wy już jesteście oczyszczeni dzięki temu, co wam powiedziałem. **4** Trwajcie we Mnie, a Ja będę trwał w was. Tak jak gałązka nie może owocować sama z siebie, jeśli nie trwa w krzewie, tak i wy—jeśli nie trwacie we Mnie. **5** Ja jestem krzewem winorośli, a wy—jego gałązkami. Kto trwa we Mnie, a Ja w nim, ten obficie owocuje. Beze Mnie jednak nic nie możecie zrobić. **6** Jeżeli

ktoś nie trwa we Mnie, zostanie odrzucony—tak jak gałązka, która usycha. Zbiera się takie, wrzuca do ognia i spala. **7** Jeśli jednak będziecie we Mnie trwać, a moje słowa—w was, proście o cokolwiek chcąc, a tak się stanie. **8** Mój Ojciec dozna chwały przez to, że Wy jednak Go znacie, bo już jest z wami, a będzie tak w was. **10** A będziecie w niej trwać, gdy okażecie posłuszeństwo moim nakazom—tak jak Ja Ojcu, wy—we Mnie, a Ja—in was. **11** Mówię o tym po to, abyście mieli stosuje się do nich. A kto Mnie kocha, tego kocha w sobie moją radość i abyście byli nią napełnieni. **12** Daję wam moje przykazanie, abyście kochali się siebie. **13** Nikt nie —Panie, dlaczego nie objawisz się światu, a tylko kocha bardziej niż ten, kto oddaje swoje życie za nam? **14** —Kto Mnie kocha, będzie posłuszny moim przyjaciół. **15** Wy jesteście moimi przyjaciółmi, jeśli słowom—odparł Jezus. —Mój Ojciec też będzie go robić to, co wam nakazuję. **16** Już nie nazywam kochał i przydziemy do niego, i w nim zamieszkamy. was sługami, bo sluga nie wie, co zamierza jego **17** Pamietacie, że powiedziałem wam: Odchodzę, ale was wybrałem dla siebie—nienawidzi was. **18** Ponieważ jednak nie należycie do niego—bo Ja Pamietacie, że powiedziałem wam: Odchodzę, ale was wybrałem dla siebie—nienawidzi was. **19** Gdybyście należeli do świata, kochały was serca nie drzą ze strachu i niech się nie lękają. **20** Ponieważ jednak nie należycie do niego—bo Ja Pamietacie, że powiedziałem wam: Odchodzę, ale was wybrałem dla siebie—nienawidzi was. **21** stanie. **22** Gdybym nie Mną żadnej władzy. **23** Chcę, aby cały świat zobaczył, przeszedł i nie mówił do nich, nie mieliby grzechu. że kocham Ojca i robię wszystko, co Mi polecił. Teraz Lecz teraz już nie mogą się usprawiedliwić. **24** Kto jednak wstaśmy i chodźmy stąd!

16 Powiedziałem wam o tym, abyście się nie załamali. **2** Wyrzucą was bowiem z synagogi. Co więcej, nadchodzi czas, gdy ludzie chcący was

zabić będą przekonani, że ich działanie podoba się moim imieniu, a Ja nie będę musiał o to prosić Ojca. Bogu. 3 Będą tak postępować, bo nigdy nie poznali ani Ojca, ani Mnie. 4 Mówię o tym teraz, zanim ten czas nastanie, abyście pamiętały, że was ostrzegałem. Nie mówiłem o tym wcześniej, bo byłem z wami. 5 aby do Niego powrócić. 27 On sam was kocha, ponieważ wy Mnie ukochaliście przeszłym od świat od Ojca i opuszczam świat, Teraz jednak odchodzę do Tego, który Mnie posłał. Nie pytacie już: „Dokąd odchodzisz?”. 6 Powiedziałem —Nareszcie rozumiemy, że wszystko wiesz i nie wam bowiem o tym i smutek wypełnił wasze serca. 7 potrzebujesz, aby ktokolwiek zadawał Ci pytania. Zapewniam was jednak, że moje odejście jest dla Wierzymy, że przeszłeś od Boga. 31 —Mówicie, was korzystne. Jeśli bowiem nie odejdę, Pocieszyciel že wierzycie?—rzekł Jezus. 32 —Oto nadchodzi do was nie przyjdzie. Ale gdy odejdę, przyślę Go czas, a właściwie już nadszedł, gdy pociekanie do was. 8 Wtedy On przekona świat o grzechu, do swoich domów i zostawicie Mnie samego. Nie o prawości i o sądzie. 9 O grzechu—bo ludzie Mi będą jednak sam, ponieważ jest ze Mną Ojciec. 33 nie wierzą. 10 O prawości—bo odchodzę do Ojca i Powiedziałem wam o tym wszystkim, abyście dzięki już Mnie nie ujrzyście. 11 O sądzie—bo władcę tego świata już został skazany. 12 Tak wiele chciałbym was powiedzieć, lecz teraz nie jesteśmy w stanie tego zrozumieć.

13 Gdy jednak przyjdzie Duch prawdy, wprowadzi was w całą prawdę. Nie będzie mówił sam od siebie, lecz przekaże wam to, co usłyszał. Powie wam także o tym, co przyniesie przyszłość. 14 On otoczy Mnie chwałą, bo przekaże wam to, co do Mnie należy. 15 Wszystko, co ma Ojciec, jest moje. Dlatego powiedziałem, że Duch weźmie ode Mnie i wam to przekaże. 16 Już niebawem odejdę. Ale wkrótce zobaczycie Mnie znowu! 17 —O co Mu chodzi?—zastanawiali się uczniowie. —„Już niebawem odejdę. Ale wkrótce zobaczycie Mnie znowu” albo „Odchodzę do Ojca”? 18 Co ma na myśli, mówiąc: „Już niebawem”? Nie rozumiemy tego. 19 Jezus wiedział, że chcieli Go o to zapytać. Powiedział więc: —Zastanawiacie się, co mialem na myśli, mówiąc: „Już niebawem odejdę. Ale wkrótce zobaczycie Mnie znowu”? 20 Zapewniam was: Wkrótce będziecie płakać i smucić się, a świat będzie się cieszyć. Wasz smutek zostanie jednak przemieniony w radość. 21 Gdy kobieta rodzi, doznaje smutku, bo nadszedł czas rozwiązania. Ale gdy już urodzi, z radości zapomina o bólu, bo jej dziecko przyszło na świat. 22 Teraz przytłacza was smutek, ale gdy zobaczę was znowu, wasze serca napełnia się radością—radością, której już nikt nie zdola wam odebrać. 23 Wtedy nie będziecie Mnie już o nic pytać. Zapewniam was: Jeśli wtedy poprosicie o coś Ojca w moim imieniu, da wam to. 24 Dotychczas nie prosiliście Go o nic w moim imieniu. Teraz proście, a otrzymacie, i wasza radość nie będzie miała granic! 25 O wielu rzeczach mówiłem wam za pomocą przypowieści. Nadchodzi jednak czas, gdy o sprawach dotyczących Ojca będę wam mówić wprost—bez porównań. 26 Wtedy będziecie prosić w

17 Gdy Jezus skończył rozmowę z nimi, spojrzał w niebo i rzekł: —Ojcze, nadszedł już czas. Otocz swojego Syna chwałą, aby i On otoczył chwałą Ciebie. 2 Udzielileś Mi władzy nad każdym człowiekiem po to, abym dał życie wieczne wszystkim, których Mi powierzyłeś. (aiōnios g166) 3 A życie wieczne polega na poznaniu Ciebie—jedynego, prawdziwego Boga, i Jezusa Chrystusa, którego posłałeś. (aiōnios g166) 4 Otoczyłem Cię chwałą na ziemi, bo wykonałem zadanie, które Mi zleciłeś. 5 Teraz więc, Ojcze, otocz Mnie tą chwałą, którą miałem u Ciebie, zanim powstał świat. 6 Objawiłem Cię ludziom, których Mi dałeś ze świata. Należeli do Ciebie i powierzyłeś Mi ich, a oni zachowali Twoje słowo. 7 Już wiedzą, że wszystko, co mam, pochodzi od Ciebie. 8 Przekazałem im Twoje polecenia, a oni je przyjęli i rozpoznali, że to Ty Mnie posłałeś. 9 Właśnie za nich się modlę. Nie za świat, lecz za tych, których Mi powierzyłeś, bo należą do Ciebie. 10 Wszystko, co należy do Mnie, jest Twoje, a Twoje—jest moje. Oni zaś oddają Mi chwałę. 11 Ja opuszczam ten świat i idę do Ciebie, ale oni zostają. Dlatego, Ojcze święty, ochraniaj ich mocą Twojego imienia, które Mi dałeś. I spraw, aby żyły w takiej jedności, jak My. 12 Dopóki z nimi byłem, sam ochraniałem ich mocą Twojego imienia, którą Mi dałeś. Strzegłem ich i nie zginał nikt z nich, z wyjątkiem syna zatracenia—jak przepowiedziało Pismo. 13 Teraz zaś idę do Ciebie i mówię im o tym, aby napełniała ich moja radość. 14 Przekazałem im Twoje słowo, a świat ich znienawidzi, ponieważ—tak jak Ja—nie należą do niego. 15 Nie proszę, abyś ich stąd zabrał, lecz abyś chronił ich przed złem. 16 Tak jak i Ja, nie należą oni do świata. 17 Spraw, aby byli

oddani prawdzie, którą jest Twoje słowo. **18** Tak jak podązał Szymon Piotr i jeszcze jeden uczeń, który Ty posłałeś Mnie na świat, tak teraz Ja posyłam ich był znajomym najwyższego kapłana. Dzięki temu do innych ludzi. **19** Za nich też poświęcam siebie, aby wszedł razem z Jezusem na dziedziniec rezydencji byli oddani prawdzie. **20** Modlę się nie tylko za nich, najwyższego kapłana. **16** Tymczasem Piotr zostało za ale także za tych, którzy dzięki ich słowom uwierzą bramą. Drugi uczeń porozmawiał jednak z kobietą Mi. **21** Ojcze, niech wszyscy oni żyją w jedności, jak pełniąącą służbę przy drzwiach i po chwili wprowadził Ty we Mnie, a Ja w Tobie. Niech będą w jedności na dziedziniec również Piotra. **17** —Ty chyba jesteś z nami, aby świat uwierzył, że to Ty Mnie posłałeś! jednym z uczniów tego człowieka? —zapytała Piotra **22** Obdarzyłem ich też chwałą, którą Mi dałeś, aby służąca. —Ależ skąd! —zaprzeczył. **18** Było zimno, żyły w jedności, tak jak My: **23** Ja w nich, a Ty we więc słudzy oraz strażnicy rozpalili ognisko i grzali Mnie—aby żyły w doskonałej jedności, wtedy bowiem się przy nim. Wśród nich stał również Piotr. **19** świat zrozumie, że Mnie posłałeś i że ukochałeś W tym czasie najwyższy kapłan wypytywał Jezusa ich tak jak Mnie. **24** Ojcze, chcę, aby ci, których o Jego naukę i zwolenników. **20** —Nauczałem Mi powierzyłeś, byli ze Mną tam, gdzie Ja będę, i publicznie—odpowiedział Jezus. —Przemawiałem w aby mogli widzieć chwałę, którą Mi dałeś. Ukochaleś synagogę i w świątyni, wśród wielu ludzi. Niczego Mnie bowiem, zanim powstał świat. **25** Sprawiedliwy nie mówiłem po kryjomu. **21** Dlaczego Mnie więc o to Ojczel! Świat Cię nie poznał, ale Ja Cię znam. I pytasz? Zapytaj tych, którzy Mnie słuchali. Oni wiedzą, co mówię. **22** —Jak się odzywasz do najwyższego Objawiłem im bowiem Ciebie i nadal będę objawiać, kapłana?! —zawołał stojący w pobliżu sluga i uderzył aby doświadczyli tej wspaniałej miłości, jaką Mnie Jezusa w twarz. **23** —Jeśli powiedziałem coś złego, udowodnij to—odrzekł Jezus. —A jeśli nie, to dlaczego Mnie uderzyłeś? **24** Wtedy Annasz odesłał związanego Jezusa do najwyższego kapłana, Kajfasza. **25** Tymczasem Piotr nadal grzał się przy ognisku. —Nie jesteś przypadkiem jednym z uczniów Jezusa? —zapytano go. —Oczywiście, że nie—wyparł się Piotr. **26** Ale jeden ze służących najwyższego kapłana, krewny tego, któremu Piotr odciął ucho, stwierdził: —Chyba widziałem ciebie razem z nim w ogrodzie?! **27** Piotr znowu zaprzeczył. I wtedy właśnie zapiął kogut. **28** Było już rano. Od Kajfasza zaprowadzono Jezusa do rezydencji gubernatora. Oskarżyciele jednak nie weszli do środka, aby nie narazić się na rytmalną nieczystość. Chcieli bowiem uczestniczyć w kolacji paschalnej. **29** Piłat, rzymski gubernator, wyszedł więc do nich i zapytał: —Jakie zarzuty stawiacie temu człowiekowi? **30** —Gdyby nie był przestępca, nie przyprowadzalibyśmy go do ciebie—odpowiedzieli. **31** —Zabierzcie go sobie i sądziecie według własnego prawa—odrzekł Piłat. —Przecież wiesz, że bez twojej zgody nie wolno nam nikogo skazać na śmierć—tłumaczyli. **32** W ten sposób spełniła się zapowiedź Jezusa, dotycząca sposobu, w jaki zostanie zabity. **33** Piłat wrócił więc do rezydencji i polecił, aby przyprowadzono Jezusa. —Jesteś Królem Żydów? —zapytał. **34** —Sam tak uważasz czy tylko powtarzasz, co ci powiedziano? —odpowiedział pytaniem Jezus. **35** —Czy ja jestem Żydem? —odparł Piłat. —To twój naród i jego przywódcy przyprowadzili cię do mnie. Co zrobileś? **36** —Moje królestwo nie pochodzi z tego świata—rzekł Jezus. —Gdyby tak

18 Potem Jezus udał się z uczniami do ogrodu, znajdującego się za potokiem Cedron. **2** Judasz, zdrajca, znał to miejsce, bo Jezus często odwiedzał je z uczniami. **3** Przyszedł więc tam wraz z rzymskim oddziałem oraz strażą, wysłaną przez najwyższych kapłanów i faryzeuszy. Uzbrojeni, nieśli pochodnie i latarnie. **4** Jezus wiedząc, co Go czeka, wyszedł im na spotkanie **5** i zapytał: —Kogo szukacie? —Jezusa z Nazaretu—powiedzieli. —JA JESTEM—odrzekł Jezus. W tłumie stał również Judasz—zdrajca. **6** A gdy Jezus powiedział: „JA JESTEM”, wszyscy cofnęli się i padli na ziemię. **7** —Kogo szukacie? —powtórzył Jezus. —Jezusa z Nazaretu—powiedzieli. **8** —Mówię wam, że to Ja—powiedział Jezus. —Skoro szukacie Mnie, pozwölcie reszcie odejść. **9** Powiedział to, aby wypełniła się zapowiedź proraka: „Nie utraciłem ani jednego z tych, których Mi dałeś”. **10** Wtedy Szymon Piotr wyjął miecz, zamachnął się i odciął prawe ucho słudze najwyższego kapłana, Malchusowi. **11** —Schowaj miecz—rzekł do niego Jezus. —Czyż nie mam pić z kielicha, który podaje Mi Ojciec? **12** Wtedy żołnierze, ich dowódca oraz strażnicy wysłani przez kapłanów złapali Jezusa, związał Go **13** i zaprowadzili najpierw do Annasza, który był teściem Kajfasza, sprawującego tego roku urząd najwyższego kapłana. **14** To właśnie Kajfasz powiedział wcześniej żydowskim przywódcom, że lepiej będzie, aby jeden człowiek umarł za cały naród. **15** Za Jezusem

było, moi słudzy walczyliby, żebym nie wpadł w ręce przywódców. Teraz moje królestwo nie jest jednak z tego świata. 37 —Więc jednak jesteś królem? —Sam to potwierdzasz. Po to się narodziłem i po przyszedłem na świat, aby opowiedzieć ludziom o prawdzie. A każdy, kto kocha prawdę, słucha Mnie. Jego prawej i lewej stronie. 38 —Co to jest prawda? —zapytał Piłat. Następnie kazał umieścić na krzyżu tabliczkę z napisem: „Jezus wyszedł do zebranych i powiedział: —Nie znajduję w nim żadnej winy! 39 Jest zwyczaj, że na Święto Paschy więc przeczytać ten opis Jego winy (sporządzony uwalniał wam jednego z waszych więźniów. Jeśli więc chcescie, tym razem uwolnię Króla Żydów. 40 —Nie! Nie tego! Wypuść raczej Barabasza! —zaczęli krzyczeć. A Barabasz był buntownikiem.

19 Piłat kazał więc wyprowadzić Jezusa i ubiczować. 2 Żołnierze włożyli na Jego głowę koronę uplecioną z długich, ostrych cierni i ubrali Go w purpurowy płaszcz. 3 Podchodziли do Niego, bili po twarzy i wykrzykiwali: —Niech żyje Król Żydów! 4 Potem Piłat raz jeszcze wyszedł do tłumu mówiąc: —Wyprowadzam go tu, żebyście zobaczyli, że nie znajduję w nim żadnej winy. 5 Wtedy Jezus wyszedł na zewnątrz—w purpurowym płaszczu i koronie cierniowej na głowie. —Oto człowiek! —rzekł Piłat. 6 —Ukrzyżuj! Ukrzyżuj go! —zaczęli krzyczeć kapłani i ich strażnicy na widok Jezusa. —Sami go Ukrzyżujcie! Ja nie znajduję w nim żadnej winy! —odpowiedział Piłat. 7 —My też mamy Prawo. I według naszego Prawa powinien zginać, bo nazywał siebie Synem Bożym! —wołali. 8 Te słowa jeszcze bardziej przestraszyły Piłata. 9 Ponownie wszedł do rezydencji i zapytał Jezusa: —Skąd pochodzisz? Ale Jezus nic mu nie odpowiedział. 10 —Nie chcesz ze mną rozmawiać? —dziwił się. —Czy nie wiesz, że mam prawo cię uwolnić albo Ukrzyżować? 11 —Nie miałbyś nade Mną władzy, gdyby nie dano ci jej z góry—odrzekł Jezus. —Dlatego większy grzech popełnił ten, który oddał Mnie w twoje ręce. 12 Od tego momentu Piłat starał się uwolnić Jezusa, ale żydowscy przywódcy ostro się temu sprzeciwiali: —Jeśli go uwolnisz, nie będziesz przyjacielem cezara. Kto obwołuje się królem, występuje przecież przeciwko cezarowi. 13 Usłyszawszy to, Piłat znowu wyprowadził Jezusa na zewnątrz, sam zaś usiadł na fotelu sędziowskim, w miejscu zwanym Kamienny Bruk (po hebrajsku: „Gabbata”). 14 Było około południa, następnego dnia rozpoczęła się Pascha. Wtedy rzekł do zebranych: —Oto wasz król! 15 —Precz z nim! Przecz! Ukrzyżuj go! —krzyceli. —Mam Ukrzyżować waszego króla?! —pytał Piłat. —Nie mamy żadnego króla oprócz cezara! —zawołali najwyżsi kapłani. 16

Wówczas Piłat wydał im Jezusa, aby Go Ukrzyżowali. I zabrali Go. 17 Jezus niósł swój krzyż na miejsce zwane Czaszką (po hebrajsku: „Golgota”). 18 Gdy dotarł na miejsce, Ukrzyżowano Go razem z dwoma innymi skazańcami: Jezusa w środku, a tych dwóch po hebrajsku, łacinie i grecku), bowiem miejscowości, gdzie Ukrzyżowano Jezusa, znajdowało się w pobliżu miasta. 21 Kapłani jednak domagali się od Piłata: —Nie pisz: „Król Żydów”, ale: „Twierdzil, że jest Królem Żydów”. 22 —Napisałem i koniec! —odrzekł Piłat. 23 Po Ukrzyżowaniu Jezusa, żołnierze zabrali Jego ubrania i podzielili je na cztery części—dla każdego po jednej. Wzięli też tunikę, która była utkana w całości—bez szwów. 24 —Nie rozdzierajmy jej—mówili między sobą—ale rzućmy o nią losy. Zobaczmy, kto ją wygra. W ten sposób spełniło się proroctwo: „Rozdzielają między siebie moje ubrania i rzucają losy o moją tunikę”. Tak właśnie uczynili żołnierze. 25 A obok krzyża Jezusa stały: Jego matka, Jego ciotka—Maria (żona Kleofasa) i Maria z Magdali. 26 Gdy Jezus zobaczył matkę stojącą obok ucznia, który był Jego najbliższym przyjacielem, rzekł do niej: —To jest twój syn! 27 A do ucznia: —To jest Twoja matka! I od tego momentu uczeń wziął ją do swojego domu. 28 Wiedząc, że Jego dzieło dobiegło już końca, Jezus—wypełniając zapowiedź Pisma—rzekł: —Jestem spragniony. 29 A stał tam dzban z kwaśnym winem. Nasączono nim więc gąbkę i na kiju podano Mu do ust. 30 Gdy Jezus skosztował, rzekł: —Wykonało się. Po tych słowach opuścił głowę i skonał. 31 Ponieważ był to dzień poprzedzający szabat i wielkie święto, żydowscy przywódcy nie chcieli zostawić martwych ciał na krzyżach do następnego dnia. Poprosili więc Piłata, aby polamano skazańcom nogi, przyspieszając ich śmierć, i usunięto ciała. 32 Przyszli więc żołnierze i polamali nogi—najpierw jednemu skazańcowi Ukrzyżowanemu z Jezusem, potem drugiemu. 33 Gdy podeszli do Jezusa, zobaczyli, że już umarł. Nie łamali Mu więc nogi. 34 Jeden z żołnierzy przebił jednak włócznią Jego bok, z którego wypłynęła krew i woda. 35 Wiemy, że tak było, ponieważ potwierdził to naoczny świadek, a jego opis jest zgodny z prawdą. On wie, że przekazuje prawdę, abyście i wy uwierzyli. 36 Stało się tak, aby spełniły się słowa Pisma: „Kości Jego nie zostaną polamane”. 37 A także: „Będą patrzeć na Tego, którego przebili”. 38 Po tym wszystkim niejaki Józef z

Arymatei poprosił Piłata o zgodę na zabranie ciała Jezusa. Józef był Jego uczniem, jednak ukrywał Pana!—i powtórzyła im, co jej powiedział. **19** Jeszcze się przed przywódcami, ponieważ się ich bał. **39** tego samego dnia, wieczorem, uczniowie zebrali się w Przybył tam również Nikodem—ten, który kiedyś jednym miejscu. Bali się przywódców, więc spotkali się odwiedził Jezusa nocą i przyniósł z sobą około za zamkniętymi drzwiami. Nagle do pomieszczenia, trzydziestu kilogramów mieszaniny mirry i aloesu. **40** w którym byli, wszedł Jezus—stanął pośrodku nich i Zabrali więc ciało Jezusa i—zgodnie z żydowskim powiedział: —Pokój wam! **20** I pokazał im przebite zwyczajem pogrzebowym—obwiązały je linią ręce oraz bok. Na widok żywego Pana ogarnęła płótnami oraz obsypali balsamem. **41** Niedaleko ich radość. **21** On zaś powtórzył: —Pokój wam! Jak miejscu ukrzyżowania, w ogrodzie, znajdował się Ojciec posłał Mnie, tak i Ja posyłam was. **22** Po nowy, nieużywany dotąd grobowiec. **42** Złożyli w nim więc ciało Jezusa, bo spieszli się, aby zdażyć przed nastaniem szabatu.

20 W niedzielę, wczesnym rankiem, gdy jeszcze było ciemno, przyszła do grobu Maria z Magdali. Zobaczyła, że głąz zamkujący wejście jest odsunięty. **2** Pobiegła więc do Szymona Piotra i do ucznia, który był najbliższym przyjacielem Jezusa, ze słowami: —Ktoś zabrał z grobu Pana i nie wiem, gdzie Go położono! **3** Piotr wraz z tym uczniem szybko wybrali się do grobu. **4** Biegli razem, ale tamten wyprzedził Piotra i pierwszy dobiegł na miejsce. **5** Zajrzał i zobaczył leżące płytka, ale nie wszedł do środka. **6** Po chwili nadbiegły Szymon Piotr. Wszedł do grobowca i zaczął oglądać płytka. **7** oraz chustę okrywającą głowę Jezusa, która leżała zwinięta nie z płytami, ale osobno. **8** Potem również uczeń, który pierwszy dobiegły na miejsce, wszedł do środka. Zobaczył pusty grób i uwierzył. **9** Do tej pory nie rozumieli bowiem słów Pisma, mówiących, że Jezus ma zmartwychwstać. **10** Po tym wszystkim uczniowie wrócili do domu. **11** Maria z Magdali stała natomiast przed wejściem do grobu i płakała. Po chwili, gdy zajrzała do środka, **12** zobaczyła dwóch aniołów w białych szatach. Jeden siedział w miejscu, w którym leżała głowa Jezusa, drugi—in miejscu, w którym były Jego stopy. **13** —Dlaczego płaczesz?—zapytali ją aniołowie. —Ktoś zabrał mojego Pana i nie wiem, gdzie Go położył—odpowiedziała. **14** Następnie odwróciła się i zobaczyła stojącego Jezusa, ale Go nie poznala. **15** —Dlaczego płaczesz? Kogo szukasz?—zapytał Jezus. —Panie, jeśli to ty Go wyniosłeś, powiedz, gdzie Go położyłeś, a ja Go stamtąd wezmę—powiedziała Maria, myśląc, że to ogrodnik. **16** —Mario!—rzekł Jezus. —Rabbuni! (to znaczy: „Nauczycielu!”)—powiedziała Maria. **17** —Nie zatrzymuj Mnie—rzekł Jezus. —Jeszcze nie wstąpiłem do Ojca. Idź natomiast do moich braci i powiedz im: Idę do mojego Ojca i do waszego Ojca, do mojego Boga i do waszego Boga. **18** Wtedy

Maria udała się do uczniów i oznajmiła: —Widziałam Jezusa. Józef był Jego uczniem, jednak ukrywał Pana!—i powtórzyła im, co jej powiedział. **19** Jeszcze się przed przywódcami, ponieważ się ich bał. **39** tego samego dnia, wieczorem, uczniowie zebrali się w Przybył tam również Nikodem—ten, który kiedyś jednym miejscu. Bali się przywódców, więc spotkali się odwiedził Jezusa nocą i przyniósł z sobą około za zamkniętymi drzwiami. Nagle do pomieszczenia, trzydziestu kilogramów mieszaniny mirry i aloesu. **40** w którym byli, wszedł Jezus—stanął pośrodku nich i Zabrali więc ciało Jezusa i—zgodnie z żydowskim powiedział: —Pokój wam! **20** I pokazał im przebite zwyczajem pogrzebowym—obwiązały je linią ręce oraz bok. Na widok żywego Pana ogarnęła płótnami oraz obsypali balsamem. **41** Niedaleko ich radość. **21** On zaś powtórzył: —Pokój wam! Jak miejscu ukrzyżowania, w ogrodzie, znajdował się Ojciec posłał Mnie, tak i Ja posyłam was. **22** Po nowy, nieużywany dotąd grobowiec. **42** Złożyli w nim więc ciało Jezusa, bo spieszli się, aby zdażyć przed nastaniem szabatu.

23 Ci, których uwolnicie od grzechów, będą od nich wolni, ci zaś, których nie uwolnicie, pozostaną w grzechach. **24** Nie było wtedy wśród nich jednego ucznia—Tomasza, zwanego Bliźniakiem. **25** Pozostali powiedzieli mu więc: —Słuchaj! Widzieliśmy Pana! —Co takiego?!—zawołał Tomasz. —Jeżeli nie zobaczę na Jego rękach śladów po gwoździah i nie włożę w nie palca, nie uwierzę! Jeśli nie włożę ręki w Jego przebite bok—nie uwierzę! **26** Minęło osiem dni i uczniowie znowu zebrali się w jednym miejscu. Tym razem Tomasz był z nimi. Podobnie jak poprzednio, Jezus wszedł pomimo zamkniętych drzwi, stanął pośrodku i powiedział: —Pokój wam! **27** Następnie rzekł do Tomasza: —Włóż palec w moje ręce. Włóż rękę w mój bok. I nie bądź już niedowiarkiem, ale uwierz! **28** —Jesteś moim Panem i Bogiem!—zawołał Tomasz. **29** —Uwierzyłeś, bo Mnie zobaczyłeś?—odparł Jezus. —Szczęśliwi są jednak ci, którzy uwierzyli, chociaż Mnie nie widzieli! **30** Jezus uczynił na oczach uczniów o wiele więcej cudów niż to opisano w tej księdze. **31** Te jednak, które się w niej znalazły, zostały zapisane po to, abyście uwierzyli, że Jezus jest Mesjaszem, Synem Boga, i abyście wierząc Mu otrzymali życie wieczne.

21 Po jakimś czasie Jezus po raz kolejny ukazał się uczniom. Było to nad Jeziorem Tyberiadzkim. **2** Przebywali wtedy razem: Szymon Piotr, Tomasz, dwóch innych uczniów. **3** —Idę łowić ryby—rzekł do nich Piotr. —Idziemy z tobą—odpowiedzieli. Weszli więc do łodzi i wypłynęli, ale przez całą noc nic nie złapali. **4** O świcie na brzegu pojawił się Jezus. Uczniowie jednak nie rozpoznali Go. **5** Wtedy On zawałał do nich: —Kochani! Macie coś do jedzenia? —Nie, nic—odpowiedzieli. **6** —Zarzućcie więc sieci z prawej strony łodzi, a coś złapiecie! Zrobili to i wkrótce mieli tyle ryb, że nie mogli wyciągnąć sieci. **7** —To Pan!—powiedział do Piotra uczeń, który

był najbliższym przyjacielem Jezusa. Na te słowa Szymon Piotr natychmiast założył koszulę, był bowiem rozebrany, i rzucił się wплав do brzegu. 8 Pozostali płynęli łodzią, ciągnąc za sobą sieci pełne ryb. Byli bowiem tylko jakieś sto metrów od brzegu. 9 Gdy wyszli z łodzi, ujrzały rozpalone ognisko, na którym piekła się ryba oraz chleb. (questioned) 10 —Przynieście kilka ryb, które teraz złowiliście—poprosił Jezus. 11 Szymon Piotr poszedł więc i wyciągnął sieć na brzeg. Jak się okazało, w sieci były sto pięćdziesiąt trzy ogromne ryby, a mimo to sieć nie pękła. 12 —Podejdźcie i zjedzcie coś—zachęcił Jezus. Żaden z nich nie śmiał Go pytać, czy to rzeczywiście On. Byli bowiem pewni, że to jest Pan. 13 Jezus tymczasem podchodził do każdego, częstując chlebem i rybą. 14 W ten sposób, już po raz trzeci od czasu swojego zmartwychwstania, Jezus ukazał się uczniom. 15 Po śniadaniu Jezus zwrócił się do Szymona Piotra: —Szymonie, synu Jana, czy kochasz Mnie bardziej niż inni? —Tak, Panie—odparł Piotr. —Wiesz, że Cię kocham. —Paś więc moje baranki—rzekł Jezus. 16 Zapytał go jednak drugi raz: —Szymonie, synu Jana, czy kochasz Mnie? —Tak, Panie. Wiesz, że Cię kocham. —Opiekuj się więc moimi owcami. 17 I zapytał go po raz trzeci: —Szymonie, synu Jana, czy kochasz Mnie? Słysząc trzeci raz to samo pytanie, Piotr zasmucił się, ale odpowiedział: —Panie! Ty wiesz wszystko. Wiesz, że Cię kocham! —Paś więc moje owce—powiedział Jezus. 18 —Zapewniam cię: Gdy byłeś młodszy, sam o sobie decydowałeś i chodziłeś, dokąd chciałeś. Ale na starość ktoś inny zadecyduje o tobie i poprowadzi cię tam, dokąd byś nie chciał pójść. 19 Mówiąc to, Jezus dał mu do zrozumienia, jaką śmiercią uwielbi Boga. I dodał: —Pójdź w moje ślady! 20 Piotr odwrócił się i zobaczył ucznia, który był najbliższym przyjacielem Jezusa. To on, podczas kolacji, był blisko Niego i zapytał: „Panie, kto Cię zdradzi?”. 21 Wtedy Piotr powiedział: —Panie! A co będzie z nim? 22 —Może zechcesz, aby pozostał na ziemi aż do mojego powtórnego przyjścia? Po co ci to wiedzieć? Ty masz pójść w moje ślady. 23 Z tego powodu rozeszła się wśród uczniów pogłoska, że uczeń ten nie umrze. Ale Jezus nie powiedział, że on nie umrze, tylko: „Może zechcesz, aby pozostał aż do mojego powtórnego przyjścia? Po co ci to wiedzieć?”. 24 Ten właśnie uczeń opowiedział o tym wszystkim i to on napisał tę księgę. A wiemy, że mówi prawdę. 25 Jezus dokonał jeszcze wielu innych rzeczy. A gdyby chciano je wszystkie szczegółowo opisać, cały świat nie pomieściłby chyba ksiąg.

Dzieje

1 Dostojny Teofilu! W pierwszej księdze napisalem ci o tym, co Jezus czynił i czego nauczał aż do dnia, w którym mocą Ducha Świętego przekazał wybranym przez siebie apostołom ostatnie polecenia i został wzięty do nieba. 3 Im też dał wiele dowodów na to, że żyje, pomimo doznanych cierpień i śmierci. Przez czterdzieści dni ukazywał się im i rozmawiał z nimi o królestwie Bożym. 4 Podczas jednego ze wspólnych posiłków polecił im, aby jeszcze nie opuszczali Jerozolimy, ale poczekali na spełnienie się obietnicy danej przez Ojca. 5 —Już o niej słyszałeś? —wyjaśnił. —Mówiłem wam, że Jan Chrzciciel zanurzał w wodzie, lecz wy za kilka dni zostaniecie zanurzeni w Ducha Świętym. 6 Innym razem, gdy spotkali się z Jezusem, zapytali Go: —Panie, czy teraz wyzwolisz Izrael

i przywróciś nasze królestwo? 7 —Nie musicie znać czasu i daty. Mój Ojciec ma władzę nad wszystkim i to On je ustalił—odpowiedział. 8 —Wy otrzymacie moc Ducha Świętego, gdy zstąpi na was, i będziecie opowiadać o mnie innym ludziom. Najpierw w Jerozolimie i całej Judei, później w Samarii, a potem wyruszycie aż po krańce ziemi. 9 Po tych słowach wzniósł się na oczach uczniów i zniknął w obłoku. 10 A gdy wpatrywali się za Nim w niebo, nagle stanęli przy nich dwaj ubrani na biało mężczyźni, 11 którzy zapytali: —Galilejczycy! Po co tak stoicie i wpatrujecie się w niebo? Ten sam Jezus, zabrany od was do nieba, pewnego dnia powróci w taki sam sposób, w jaki widzieliście Go odchodzącego. 12 Działa się to na Górze Oliwnej, oddalonej od Jerozolimy o kilometr. Apostołowie wrócili do miasta 13 i zebrali się w swoim pokoju na piętrze. Byli tam: Piotr, Jan, Jakub, Andrzej, Filip, Tomasz, Bartłomiej, Mateusz, Jakub—syn Alfeusza, Szymon Gorliwy i Juda—syn Jakuba. 14 Wszyscy oni, razem z kobietami oraz Marią—matką Jezusa, i Jego braćmi, nieustannie spędzaли czas na wspólnej modlitwie. 15 Gdy pewnego razu zebrało się około stu dwudziestu wierzących, Piotr wstał i rzekł: 16 —Przyjaciele! Musiało się wypełnić proroctwo Pisma, które Duch Święty, poprzez króla Dawida, wypowiedział o Judaszu. To on doprowadził do aresztowania Jezusa, 17 bo był jednym z nas, apostołów, i miał udział w tej służbie. 18 On to, za pieniądze splamione krwią, kupił pole. A potem zabił się, spadając głową w dół. Spotkał go straszny koniec: pękł na pół a jego wnętrzności wypułknęły na zewnątrz. 19 Wieść o tym dotarła do wszystkich mieszkańców Jerozolimy i nazwano to miejsce po

hebrajsku Hakeldamach (to znaczy: „Pole Krwi”). 20 Księga Psalmów mówi: „Niech opustoszeje jego dom i niech nikt w nim nie mieszka.” Oraz „Jego służbę niech przejmie ktoś inny”. 21 Teraz, jako świadek zmartwychwstania Jezusa, musi dołączyć do nas ktoś, kto tak jak my był z Panem od samego początku 22 —od dnia, w którym Jan Chrzciciel zanurzył Go w wodzie aż do chwili, w której został wzięty do nieba. 23 Wybrali dwóch kandydatów: Józefa (zwanego Barsabą, noszącego też pseudonim „Justus”) i Macieja, 24 po czym zaczęli się modlić: —Panie, Ty znasz każde serce. Wskaż nam, którego z nich wybrałeś 25 do tej apostolskiej służby, którą Judasz porzucił, poszedłszy własną drogą. 26 Następnie podali im losy. Oznaczony los został wyciągnięty przez Macieja. Za aprobatą wszystkich dołączył więc do grona jedenastu apostołów.

2 Kilka dni później nadeszło święto Pięcdziesiątnicy. Wszyscy wierzący znów byli razem w tym samym miejscu. 2 Nagle dał się słyszeć z nieba szum jakby potężnego huraganu, który wypełnił cały dom. 3 UKazały się im także jakby języki ognia, które się rozdzieliły i osiadły na każdym z nich. 4 Wszyscy zostali wtedy napełnieni Duchem Świętym i zaczęli mówić obcymi im językami, zgodnie z wołą Ducha. 5 W tym czasie przebywali w Jerozolimie pobożni Żydzi, pochodzący z wielu różnych krajów świata. 6 Gdy usłyszeli hałas, tłumnie zbiegły się i stanęli oszołomieni. Każdy z nich słyszał bowiem, jak uczniowie mówią w ich własnym języku. 7 —Jak to możliwe? —dziwili się. —Przecież wszyscy ci ludzie pochodzą z Galilei? 8 Dlaczego więc słyszymy swój własny język, język kraju, w którym się urodziliśmy? 9 Partowie, Medowie i Elamici, mieszkańcy Mezopotamii, Judei, Kapadocji, Pontu, Azji, 10 Frygii, Pamfilii, Egiptu, mieszkańców Libii z okolic Cyreny, przybysze z Rzymu (zarówno Żydzi, jak i poganie nawróceni na judaizm), 11 Kreteńczycy i Arabowie—wszyscy słyszymy, jak mówią w naszych ojczystych językach o wielkich dziełach Boga! 12 Oszolomieni i zdżerorientowani pytali siebie nawzajem: —Co to może znaczyć? 13 —Upili się niedojrzałym winem—drwili jednak niektórzy. 14 Wtedy wystąpił Piotr z pozostałymi jedenastoma apostołami i zawałał do zebranych: —Posłuchajcie mnie uważnie mieszkańców Jerozolimy i wszyscy przybysze! 15 Ci ludzie nie są pijani, jak niektórzy podejrzewają. Jest przecież dopiero dziewiąta rano! 16 To, co widzicie, zostało przed wiekami zapowiedziane przez proroka Joelą: 17 „W ostatnich dniach—mówi Bóg—ześlę mojego Ducha

na wielu ludzi: wasi synowie i córki będą prorokować, Jezusa Chrystusa, na znak uwolnienia od grzechów. młodzieńcy będą mieć widzenia, a starcy—sny. Wtedy otrzymacie dar Ducha Świętego, **39** bo został **18** Ześlę mojego Ducha na wszystkie moje slugi, On obiecany właśnie wam i waszym dzieciom, a na mężczyzn i kobiety, i będą prorokować. **19** I nawet poganom—wszystkim, których wezwię Pan, sprawię, że zobaczycie cudowne znaki, zarówno na nasz Bóg! **20** I dłucho jeszcze Piotr mówił do nich, niebie, jak i na ziemi. Zobaczycie krew, ogień i kłęby dymu. **21** Na niebie zaś zgaśnie słońce, a księżyc stanie się krwawoczerwony. Wszystko to poprzedzi nadejście wielkiego i wspaniałego Dnia Pana. **22** Lecz nadzieję wielkiego i wspaniałego Dnia Pana, będzie zbawiony". trzech tysięcy osób. **23** Posłuchajcie mnie, Izraelici!—kontynuował Piotr. —Bóg w oczywisty sposób udzielił poparcia Jezusowi z Nazaretem, przez którego uczynił wśród was wielkie cuda i znaki, o czym doskonale wiecie. **24** Zgodnie ze swoim odwiecznym zamiarem i postanowieniem pozwolił, aby Jezus został wam wydany przez swoje posiadłości i wspomagali innych wierzących, w bezbożnych Rzymian. A wy przybliście Go do krzyża i zamordowaliście! **25** Już król Dawid zapowiedział to, mówiąc: „Zawsze widziałem obok siebie Pana. Jest blisko mnie, abym się nie zachwiał. **26** Dlatego z całego serca ucieśmyliśmy się, i moje usta napełniły się rąk śmierci i ożywiły, gdyż śmierć nie mogła Go pokonać. **27** Bo nie pozostawiłeś mojej duszy wśród umarłych i nie pozwolisz, aby ciało Twojego Świętego uległo rozkładowi. (Hadēs g86) **28** Pokazałeś mi ścieżkę życia, a Twoja obecność napełnia mnie radością". **29** Przyjaciele!—mówiął Piotr. —Mogę to wam otwarcie przypomnieć, że król Dawid umarł, miał pogrzeb, a jego grób po dziś dzień się tu znajduje. **30** Był jednak prorokiem i pamiętała, że Bóg złożył mu przysięgę, obiecując królewski tron jego potomkowi. **31** Gdy więc zobaczył przyszłe zmartwychwstanie Mesjasza, przepowiedział, że nie pozostanie On w grobie, a Jego ciało nie ulegnie rozkładowi. (Hadēs g86) **32** My wszyscy jesteśmy świadkami tego, że to właśnie Jezusa Bóg wskrzesił z martwych. **33** Wyróżniony przez Boga najwyższą w niebie godnością, wypełnił obietnicę Ojca i posłał Ducha Świętego. To Jego cudowne działanie teraz widzicie i słyszycie. **34** I chociaż Dawid nie był w niebie, to jednak powiedział: „Bóg rzekł do mojego Pana: Zasiądź po mojej prawej stronie, **35** dopóki nie rzucę Ci pod nogi Twoich nieprzyjaciół". **36** Niech więc to będzie jasne dla całego Izraela—dodał Piotr—że Jezusa, którego wy ukrzyżowaliście, Bóg uczynił Panem i Mesjaszem! **37** Słowa te tak wstrząsnęły słuchaczami, że zapytali Piotra i pozostałych apostołów: —Przyjaciele! Co w takim razie mamy zrobić? **38** —Opamiętać się—odrzekł Piotr—i dać się zanurzyć w wodzie w imię spadnie na to złe pokolenie. **41** Ci, którzy dzięki słowom Piotra uwierzyli w Jezusa, zostali ochrzczeni. I tego dnia przyłączyło się do grupy wierzących około trzech tysięcy osób. **42** Z oddaniem trzymali się oni nauki apostołów, żyli we wspólnocie, dzielili się chlebem i razem modlili się. **43** Mieszkańcy miasta odczuwali lęk, ponieważ apostołowie czynili wiele zależności od potrzeb. **44** Natomiast wszyscy wierzący przebywali razem i dzielili się tym, co mieli. **45** Często sprzedawali chlebem i z radością oraz otwartością spożywali wspólnie posiłki. **47** W tym wszystkim oddawali chwałę Bogu i cieszyli się dobrą opinią ze strony innych mieszkańców. Pan zaś sprawiał, że codziennie nowi ludzie przyjmowali zbawienie i przyłączali się do wspólnoty.

3 Pewnego dnia Piotr i Jan szli do świątyni na popołudniową modlitwę o godzinie trzeciej. **2** Właśnie wtedy niesiono pewnego człowieka, który od urodzenia nie mógł chodzić. Codziennie kładziono go pod bramą świątyni, zwaną Piękną, aby mógł prosić wchodzących o wsparcie. **3** Widząc, że Piotr i Jan mają zamiar wejść, poprosił ich o datek. **4** Wtedy uważnie spojrzał na niego, a Piotr rzekł: —Popatrz na nas. **5** Kaleka spojrzał na nich z nadzieją, że zaraz coś od nich dostanie. **6** Ale Piotr powiedział: —Nie mam złota ani srebra. Ale dam ci to, co mam. W imieniu Jezusa Chrystusa z Nazaretu mówię ci: Wstań i chodź! **7** Następnie podał mu prawą rękę i pomógl mu wstać. Chory natychmiast odzyskał władzę w stopach i kostkach. **8** Z radości podskoczył i zaczął chodzić! Następnie wszedł razem z nimi do świątyni, podskakując i wielbiąc Boga. **9** Wszyscy obecni zobaczyli, że chodzi i chwali Boga. **10** I rozpoznali w nim tego, który siedział przy Pięknej Bramie i żebrał. Wtedy ogarnęło ich zdumienie z powodu tego, co zobaczyli. **11** Ponieważ uzdrawiony trzymał się blisko Piotra i Jana, wszyscy ruszyli za nimi do krużganka Salomona. **12** Widząc to, Piotr zwrócił się do tłumu: —Izraelici! Dlaczego tak się dziwicie? I dlaczego wpatrujecie się w nas tak, jakbyśmy własną mocą lub pobożnością sprawili, że

ten człowiek chodzi? 13 Bóg Abrahama, Izaaka i najwyższym kapłanem. 7 Postawili apostołów na Jakuba—Bóg naszych przodków—otoczył chwałą śródku i przesłuchiwałi: —Jakim prawem i z czego swojego slęgu, Jezusa. Wy Go wydaliście Piłatowi polecenia to robiiliście? 8 —Dostojni przywódcy i odrzuciłeś, chociaż on chciał Go uwolnić. 14 naszego narodu!—odpowiedział Piotr, napełniony Wzgardziście Świętym i Prawym, a zażądaliście Duchem Świętym. 9 —Skoro przesłuchujecie nas uwolnienia mordercy. 15 Zabilicie Dawcę życia! dzisiaj z powodu dobrego czynu, dzięki któremu ten Bóg jednak wzbudził Go z martwych, czego my chory człowiek odzyskał zdrowie, 10 to wiedziec—wy jesteście naocznymi świadkami! 16 Właśnie przez wszyscy i cały naród Izraela—że stoi on przed wami wiarę w tego Jezusa człowiek, którego tu widziecie zdrowy dzięki mocy Jezusa Chrystusa z Nazaretu. i którego dobrze znacie, został uzdrawiony. Dzięki Wy Go Ukrzyżowaliście, ale Bóg wskrzesił Go z Jezusowem, na oczach was wszystkich, odzyskał pełną martwych. 11 To On jest tym, zapowiedzianym w władze w nogach! 17 Przyjaciele! Teraz jednak wiem, Piśmie: „Kamieniem, odrzuconym przez budujących, że działaście w nieświadomości, tak jak i wasi który stał się kamieniem węgielnym, najważniejszym przywódcy. 18 Bóg jednak wypełnił to, co wszyscy w całym budynku!”. 12 W nikim innym nie ma prorocy kiedyś zapowiedzieli o cierpieniu Mesjasza. zbawienia!—dodał Piotr. —Bo nie dano ludziom na 19 Opamiętajcie się więc i zwrócić się do Boga, ziemi żadnego innego imienia, przez które moglibyśmy aby oczyścił was z grzechów. 20 Może pocieszy uzyskać zbawienie. 13 Przywódcy zdumieci się na was wtedy i pośle do was Jezusa, Mesjasza. 21 widok odwagi Piotra i Jana. Przypomnieli sobie, że Teraz jednak musi On pozostać w niebie aż do czasu są to ludzie prosi oraz niewykształceni i rozpoznali, ostatecznego odnowienia wszystkich rzeczy. Bóg że to oni przebywali z Jezusem. 14 Jednak widok dawno temu zapowiedział to poprzez swoich świętych stojącego z nimi uzdrawionego człowieka zamknął im proroków. (aiōn g165) 22 Już Mojżesz powiedział usta. 15 Polecili więc im opuścić salę obrad i naradzali bowiem: „Bóg, wasz Pan, powoła spośród was się między sobą: 16 —Co z nimi zrobić? Nie możemy proroka podobnego do mnie. Słuchajcie uważnie zaprzeczyć, że dokonali cudu. Wiedzą o tym już wszystkiego, co wasz powie. 23 Każdy bowiem, kto wszyscy mieszkańców Jerozolimy. 17 Żeby jednak nie nie będzie Mu posłużny, zostanie wyłączony z ludu rozchodziło się to dalej, zabronimy im rozmawiania z i ulegnie zagładzie”. 24 Począwszy od Samuela, kimkolwiek o Jezusie. 18 Wezwali ich więc ponownie wszyscy kolejni prorocy zapowiadali wydarzenia i zakazali im mówić i nauczać o Jezusie. 19 minionych dni—kontynuował Piotr. 25 —Wy zaś —Sami oceńcie, co jest słusne w oczach Boga! jesteście potomkami tych proroków i uczestnikami Powinniśmy słuchać was czy też Jego?—odrzekli przymierza, które Bóg zawarł z waszymi przodkami. Piotr i Jan. 20 —My nie możemy przestać mówić o On powiedział Abrahamowi: „Przez twojego potomka tym, co sami widzieliśmy i słyszeliśmy od Jezusa. będą błogosławieni wszyscy ludzie na ziemi”. 26 21 Ponawiając groźbę, przywódcy wypuścili ich. To dla was, jako pierwszych—wyjaśniał Piotr—Bóg Nie potrafili bowiem znaleźć takiego powodu do wskrzesił swojego Slęgu, Jezusa, i postał Go, aby ich ukarania, który by nie oburzył ludzi. Wszyscy każdemu z was błogosławili, pomagając zerwać z grzesznym życiem.

4 Gdy Piotr i Jan przemawiali do zgromadzonych, podeszli do nich kapłani, wraz z dowódcą straży świątynnej i kilkoma saduceuszami. 2 Oburzyli się słysząc, że nauczają zebranych i głoszą im zmartwychwstanie w Jezusie. 3 Aresztowali ich więc, a ponieważ był już wieczór, zamknęli w więzieniu do następnego dnia. 4 Mimo to, wielu ludzi, którzy słuchali ich słów, uwierzyło w Jezusa, zwiększąc liczbę samych tylko wierzących mężczyzn do około pięciu tysięcy. 5 Następnego dnia zebrali się w Jerozolimie przełożeni, starsi i przywódcy religijni, 6 a wśród nich: Annasz—najwyższy kapłan, Kajfasz, Jan, Aleksander i wszyscy inni, spokrewnieni z

22 Bo przecież tylko On mógł cudownie uzdrawić człowieka, który od ponad czterdziestu lat był kaleką, 23 Zaraz po uwolnieniu, Piotr i Jan poszli do innych wierzących i opowiedzieli im, co mówili najwyżsi kapłani i starsi. 24 Słysząc to, wszyscy jednomyslnie zwołali do Boga: —Panie, Stwórca nieba, ziemi, morza i wszystkiego, co istnieje! 25 Ty przez Ducha Świętego, ustami naszego przodka, króla Dawida, który był Twoim sługą, powiedziałeś: „Dlaczego wzburzyły się narody, i ludy zaczęły planować зло? 26 Ziemscy władcy zjednoczyli się do walki, a przywódcy zebrali się razem, aby wystąpić przeciwko Panu i Jego Mesjaszowi”. 27 Tak właśnie stało się w tym mieście!—modlili się. —Oto król Herod i gubernator Poncjusz Piłat, wraz z Rzymianami i żydowskimi

przywódcami, zjednoczyli się przeciwko Twojemu co się stało. **12** Apostołowie, na oczach ludzi, świętemu Słudze—Jezusowi, którego ustanowiliście dokonywali wielu niezwykłych cudów. A razem z Mesjaszem. **28** I wypełnili wszystko to, co w swojej innymi wierzącymi spotykali się na terenie świątyni, mocy i woli zaplanowałeś. **29** Zobacz więc, Panie, w krużganku Salomona. **13** Ludzie spoza kościoła jak grożą Twoim slugom, i pozwól nam z odwagą nie mieli odwagi się do nich przyłączyć, ale darzyli głosić Twoje słowo, **30** gdy Ty będziesz uzdrawiać ich wielkim szacunkiem. **14** Liczba uczniów wciąż swoją mocą i w imieniu swojego świętego Ślugi, jednak wzrastała, ponieważ wiele nowych mężczyzn Jezusa, dokonywał cudów. **31** Gdy skończyli modlitwę, i kobiet wyznawało wiarę w Pana. **15** Na ulice budynek, w którym się zebrali, zadrżały. A wszyscy wynoszono chorych. Kładziono ich tam na łóžkach i zostali napełnieni Duchem Świętym i odważnie głosili słowo Boże. **32** Wszystkich wierzących łączyło jedno serce i jedna myśl. Nikt nie uważał tego, co posiadał za swoją wyłączną własność, ale każdy dzielił się wszystkim z innymi. **33** Apostołowie z ogromną mocą opowiadali innym o zmartwychwstaniu Jezusa, a wszyscy wierzący doświadczyli ogromnej łaski. **34** Nie było wśród nich nikogo, kto by cierpiał biedę, bo wielu posiadających ziemię lub domy sprzedawało je, **35** a pieniądze powierzało apostołom. I każdy otrzymywał tyle, ile potrzebował. **36** Tak uczynił Józef, Lewita pochodzący z Cypru, nazywany przez apostołów Barnabą (to znaczy: „tym, który jest zachętą dla innych”). **37** Sprzedał on swoje pole i pieniądze oddał apostołom.

5 Również inny człowiek, niejaki Ananiasz, wraz z żoną Safirą, sprzedał swoją posiadłość. **2** Za jej zgodą wziął jednak część pieniędzy dla siebie, a resztę zaniósł apostołom, mówiąc, że to cała kwota. **3** Piotr powiedział mu na to: —Ananiaszu! Dlaczego pozwoliłeś, aby szatan opanował twoje serce? Oklamaleś Ducha Świętego, bo zatrzymałeś dla siebie część pieniędzy. **4** Czy posiadłość nie należała do ciebie? I czy pieniądze po sprzedaży nie były nadal twoje? Dlaczego więc w swoim sercu postanowileś to zrobić? To nie nas oklamaleś, ale Boga. **5** Gdy tylko Ananiasz usłyszał te słowa, padł martwy na ziemię. Wszystkich obecnych ogarnęło zaś przerażenie. **6** Młodsi mężczyźni zawińeli ciało Ananiasza, wynieśli je i pogrzebali. **7** Jakieś trzy godziny później przyszła jego żona, nie wiedząc o tym, co się wydarzyło. **8** —Powiedz mi, czy za taką sumę sprzedaliście posiadłość? — spytał ją Piotr. —Tak! —odpowiedziała. —Za taką. **9** —Dlaczego zmówiliście się — odrzekł Piotr —żeby wystawić na próbę Ducha Pana? Właśnie przed wejściem słyszać kroki tych, którzy pochowali twojego męża. Zaraz wyniosą również ciebie. **10** Safira natychmiast padła martwa u stóp Piotra. Wtedy weszli młodzieńcy i widząc, że umarła, wynieśli ją i pochowali obok męża. **11** Wówczas przerażenie ogarnęło cały kościół i wszystkich, którzy usłyszeli,

matach, aby choć cień przechodzącego Piotra mógł paść na któregoś z nich i uleczyć go. **16** Również z miast położonych wokół Jerozolimy przychodziło mnóstwo ludzi, którzy przyprowadzali chorych i zwiewanych przez demony. I wszyscy doznawali wiadomości, że przybyły kapłani i ludzie wierni do Jezusa. **17** Tymczasem najwyższy kapłan i ludzie wierni do Jezusa, którzy należeli do ugrupowania saduceuszy, byli pełni nienawiści do apostołów. **18** Dlatego ponownie zatrzymali ich i wrócili do więzienia. **19** Lecz nocą zjawił się anioł Pana. Otworzył bramy więzienia, wyprowadził apostołów i powiedział: —Idźcie do świątyni i przekazujcie ludziom wszystkie te słowa, które prowadzą do życia! **21** Okazując posłuszeństwo temu nakazowi, o świecie weszli do świątyni i nauczali. Tymczasem rano najwyższy kapłan, wraz z ludźmi ze swojego otoczenia, zwołał posiedzenie Wysokiej Rady i starszych Izraela. Posłano też straż świątynną do więzienia, aby przyprowadziła apostołów na przesłuchanie. **22** Gdy jednak członkowie straży dotarli na miejsce, nie znaleźli aresztowanych. Wrócili więc i zameldowali: —Brama więzienia była zamknięta i strzeżona przez wartowników. Ale gdy ją otworzyliśmy, nikogo w środku nie było. **24** Dowódca straży i najwyżsi kapłani, słysząc to, zastanawiali się, co mogło się z nimi stać. **25** Wtedy nadszedł ktoś z wiadomością: —Ci, których uwieziłeś, są teraz w świątyni i nauczają ludzi. **26** Dowódca natychmiast poszedł tam ze strażnikami, aby ich przyprowadzić. Zrobili to jednak bez użycia siły, ponieważ bali się, że tłum obrzuci ich kamieniami. **27** Gdy apostołowie stanęli przed Radą, najwyższy kapłan zaczął ich przesłuchiwać: —Czy nie zakazaliśmy wam nauczać o tym człowiekowi? Tymczasem wy zaraziście swoją nauką całą Jerozolimę i chcecie obarczyć nas winą za jego śmierć! **29** —Trzeba być bardziej posłusznym Bogu niż ludziom — odpalił Piotr i apostołowie. **30** —Bóg naszych przodków wskrzesił z martwych Jezusa, którego wy zabiliście, wiesząc na drewnianym krzyżu. **31** Co więcej, swoją potężną mocą wywyższył Go i ustanowił Władcę i Zbawicielem, aby Izrael mógł się opamiętać i otrzymać przebaczenie grzechów. **32**

Świadkami tego jesteśmy my oraz Duch Święty, dany większy i liczba uczniów w Jerozolimie szybko przez Boga tym, którzy są Mu posłuszni. **33** Słysząc wzrastała i nawet wielu kapelanów przyjmowało wiarę to, Rada wpadła we wściekłość i postanowiła ich w Jezusa. **8** Szczepan, jeden z Siedmiu, człowiek zabić. **34** Lecz wtedy wstał niejaki Gamaliel, jeden z jej obdarzony przez Boga szczególną łaską i mocą, członków, będący faryzeuszem i bardzo poważanym dokonywał na oczach ludzi wielkich cudów. **9** Ale przywódcą religijnym. Polecił wyprowadzić na chwilę niektórzy członkowie Synagogi Wyzwolonych—byłycych apostołów, **35** po czym przemówił: —Izraelici! Dobrze niewolników, pochodzących z Cyreny, Aleksandrii, się zastanówcie, co zrobić z tymi ludźmi. **36** Jakiś czas Cylicji oraz Azji—chcieli go skompromitować w temu bowiem wystąpił przeciw Rzymianom niejaki dyskusji. **10** Nie byli jednak w stanie dorównać Teudas, który uważa się za kogoś niezwyklego. jego mądrości i Duchowi, pod wpływem którego Zgromadził wokół siebie około czterystu uczniów, ale Szczepan przemawiał. **11** Podstawili więc fałszywych gdy go stracono, wszyscy jego zwolennicy rozproszyli świadków, którzy zeznali: —Słyszeliśmy, jak ten się i nic z tego nie wynikło. **37** Później, w czasie człowiek przeklinał Mojżesza i Boga. **12** W ten sposób spisu ludności, zbuntował się Judasz Galilejczyk i zbuntowali przeciwko Szczepanowi cały tłum ludzi pociągnął za sobą innych ludzi. On również zginął, oraz starszych i przywódców religijnych. Następnie a wszyscy jego zwolennicy pociekali. **38** Dlatego aresztowali go i postawili przed Wysoką Radą. **13** dobrze wasz radzę: uwolnijcie tych ludzi i zostawcie Wtedy świadkowie ponownie fałszywie zeznali: —Ten ich w spokoju. Jeśli ich nauka i czyny mają tylko człowiek nie przestaje wypowidać się przeciwko ludzkie źródło, to wkrótce utracą znaczenie. **39** Ale świątyni i Prawu Mojżesza. **14** Słyszeliśmy nawet, jak jeśli to pochodzi od Boga, nie będziecie w stanie ich mówił, że Jezus z Nazaretu zburzy świętynię i zmieni zwalczyć i może się okazać, że walczycie przeciwko zwyczajom, przekazane nam przez Mojżesza. **15** W tym Bogu. Słowa Gamaliela przekonały Radę. **40** Wezwali momencie wszyscy zgromadzeni skierowali wzrok więc ponownie apostołów i kazali ich ubiczować. na Szczepana, jego twarz była bowiem podobna do Zabronili im też przemawiać w imieniu Jezusa i twarzy anioła.

wypuścili ich. **41** Oni zaś wyszli z sali obrad ciesząc się, że Bóg uznał ich za godnych znożenia cierpień z powodu Jezusa. **42** I codziennie w świątyni i w domach nie przedstawiali nauczać i głosić, że Jezus jest Mesjaszem.

6 Wraz z szybkim wzrostem liczby uczniów podniosły się głosy niezadowolenia. Ci, którzy mówili po grecku, narzekali, że wierzący, którzy mówili po hebrajsku, pomijają ich wdowy przy codziennym podziale żywności dla potrzebujących. **2** Wtedy Dwunastu zwołało wszystkich uczniów i rzekło: —Nie byłoby to właściwe, gdybyśmy zaniedbali głoszenie słowa Bożego, a zajęli się rozdzielaniem żywności. **3** Rozejrzycie się więc, drodzy przyjaciele, i wybierzcie spośród siebie siedmioro zaufanych, mądrych i napełnionych Duchem Świętym mężczyzn. Im zlećmy to zajęcie. **4** My zaś całkowicie poświęcimy się modlitwie i głoszeniu słowa Bożego. **5** Wszystkim spodobała się ta propozycja. Wybrali Szczepana—człowieka o wyjątkowej wierze i

7 —Czy te oskarżenia są prawdziwe? —zapytał Szczepana najwyższy kapłan. **2** —Wysłuchajcie mnie, drodzy przyjaciele i starsi —odpowiedział Szczepan. —Bóg, któremu należy się chwała, ukazał się naszemu przodkowi Abrahamowi w Mezopotamii,

zanim jeszcze ten przeniósł się do Charanu. **3** Powiedział mu wtedy: „Opuść swój kraj i krewnych i idź do miejsca, które ci wskaże”. **4** Pozostawił więc Abraham kraj Chaldejczyków i zamieszkał w Charanie. Po śmierci jego ojca, Bóg przyprowadził go tutaj, do kraju, w którym teraz mieszkacie, **5** ale nie dał mu w posiadanie nawet skrawka tej ziemi. Obiecał jednak dać cały ten kraj jemu i jego potomstwu, mimo że Abraham nie miał wtedy jeszcze dzieci! **6** Bóg powiedział również, że jego potomkowie przeniosą się do innego kraju, tam staną się niewolnikami i przez czterysta lat będą żyć w cierpieniu. **7** „Lecz poświęcimy się modlitwie i głoszeniu słowa Bożego. Ja ukarzę naród, który ich zniewoli” —powiedział Bóg. „I ostatecznie mój lud go opuści, i będzie więc Szczepana — Miłuć na tej ziemi”. **8** Wtedy też Bóg zawarł pełnego Ducha Świętego, Filipa, Prochora, Nikanora, z Abrahalem przymierze, którego znakiem było Tymona, Parmenasa i Mikołaja z Antiochii, który obrzezanie. Gdy więc urodził mu się syn Izak, wcześniej był poganiem nawróconym na judaizm. Abraham obrzezał go ósmego dnia po urodzeniu. Tak **6** Przedstawiono ich apostołom, ci zaś modlili się samo postąpił Izak z synem Jakubem, a Jakub —z za nich i posłali ich do tej służby, kładąc na nich dwunastoma synami, przodkami narodu Izraela. **9** ręce. **7** Tymczasem wpływ słowa Bożego był coraz Oni to z zazdrości sprzedali Józefa w niewolę do

Egiptu. Lecz Bóg czuwał nad nim. **10** Wybawił go ze dłużej na to patrzeć. **33** „Zdejmij buty—powiedział wszystkich nieszczęść, dał mu mądrość i obdarzył Pan—bo miejsce, na którym stoisz, to święta ziemia. przychylnością faraona, władcę Egiptu. W końcu **34** Widziałem cierpienia mojego ludu w Egipcie i sprawiły, że Józef otrzymał władzę nad całym krajem słyszałem jego jęki. Zstąpiłem więc, aby go wyzwolić. i nad dworem faraona. **11** Po pewnym czasie w Chodź, poślę cię teraz do Egiptu”. **35** Właśnie tego Egipcie i w Kanaanie zapanował straszny głód. Nasi Mojżesz, którego Izraelici odrzucili, mówiąc: „Kto przodkowie nie mieli co jeść. **12** Gdy więc Jakub cię ustanowił naszym przywódcą i sędzią?”, Bóg dowiedział się, że w Egipcie są jeszcze zapasy zboża, posłał jako przywódcę i wybawiciela swojego narodu, posłał tam swoich synów, aby kupili je. **13** Gdy po raz pod opieką anioła, którego zobaczył w płonącym kolejny pojechali do Egiptu, Józef dał się rozpoznać krzaku. **36** I to właśnie on wyprowadził Izraelitów braciom i przedstawił ich faraonowi. **14** Następnie z niewoli, dokonując przy tym wielu niezwykłych posłał po swojego ojca, Jakuba, i resztę rodziny. cudów, zarówno w Egipcie, jak i przy przejściu W sumie sprowadził do Egiptu siedemdziesiąt pięć przez Morze Czerwone oraz podczas czterdziestu osób. **15** Jakub przybył więc do Egiptu i już tam zmarł. lat wędrówki przez pustynię. **37** To właśnie Mojżesz Pomarli też jego synowie. **16** Ich ciała przeniesiono powiedział Izraelitom: „Bóg powoła spośród was do Sychem i pochowano w grobowcu, który Abraham proroka podobnego do mnie”. **38** I to on był na pustyni kupił od synów Chamora. **17** Gdy zbliżył się czas pośrednikiem między aniołem, który przemawiał do wypełnienia Bożej obietnicy, danej Abrahamowi, niego na górze Synaj, a zgromadzeniem Izraela. Od liczba Izraelitów w Egipcie szybko wzrosła. **18** Wtedy niego otrzymał słowa dające życie—Boże Prawo, aby właśnie rozpoczął rządy nowy władca, który nie znał przekazać je również nam. **39** Lecz nasi przodkowie Józefa i jego zasług. **19** Zaczął prześladować nasz nie chcieli słuchać Mojżesza. Gdy na pewien czas ich naród i zmuszał rodziców do porzucania swoich opuścił, odrzucili go i zapagnęli wrócić do Egiptu. **40** niemowląt, powodując ich śmierć. **20** W tym właśnie Powiedzieli Aaroniowi: „Zrób nam podobizny bogów! czasie urodził się Mojżesz—dziecko ukochane przez Niech nas poprowadzą z powrotem, bo nie wiemy, Boga. Przez trzy miesiące trzymano go potajemnie co się stało z Mojżeszem, który wyprowadził nas w domu rodzinnym, **21** a gdy już został porzucony, z Egiptu”. **41** Zrobili więc bożka, złożyli mu ofiarę znalazła go córka faraona. Zaopiekowała się nim i cieszyły się ze swojego dzieła. **42** Wtedy Bóg i uczyniła swoim synem. **22** Dzięki temu Mojżesz odwrócił się od nich i dopuścił, aby oddawali cześć zdobył całą wiedzę Egiptu i stał się potężny zarówno gwiazdom na niebie. Opisane to jest w księdze w słowach, jak i czynach. **23** Pewnego dnia, gdy jednego z proroków: „Izraelici! Czy to dla Mnie miał już prawie czterdzieści lat, postanowił odwiedzić składaliście ofiary będąc przez całe czterdzieści lat swoich rodaków—Izraelitów. **24** Zobaczył wtedy, jak na pustyni? **43** Nie! Czciliście bożka Molocha w pewien Egipcjanin znęca się nad Izraelitą. Stanął w jego namiocie i gwiazdę bożka Refana. Kłanialiście jego obronie i zabił Egipcjanina. **25** Spodziewał się, że się figurom, które sami sobie zrobiliście. Dlatego rodacy zrozumieją, iż przez niego sam Bóg przychodzi pojedziecie w niewolę, daleko, aż za Babilon”. **44** im na ratunek. Ale oni tego nie pojęli. **26** Następnego Nasi przodkowie mieli na pustyni namiot przymierza, dnia Mojżesz zobaczył dwóch bijących się Izraelitów. dowód obecności Boga—kontynuował Szczepan. Próbował ich pogodzić, wołając: „Jesteście przecież —To On nakazał Mojżeszowi wykonać go dokładnie rodakami! Dlaczego więc krzywdzicie się nawzajem?”. według przedstawionego wzoru. **45** Później pod **27** Wtedy ten, który był drugiego, odepchnął Mojżesza wodzą Jozuego podobili oni ziemię narodów, które i powiedział: „Kto cię ustanowił naszym przywódcą. Bóg przed nimi wypędził. Wtedy wnieśli ten namiot i sędzią? **28** Może i mnie chcesz zabić, tak jak do Kanaanu i mieli go aż do czasów króla Dawida. **46** wczoraj tego Egipcjanina?”. **29** Słysząc to, Mojżesz Dawid cieszył się przychylnością Boga Jakuba i prosił uciekł z Egiptu i zamieszkał jako cudzoziemiec w Go o zgodę na wybudowanie dla Niego świątyni, **47** kraju Madian. Tam urodziło mu się dwóch synów. **30** ale zrobił to dopiero Salomon. **48** Najwyższy Bóg Czterdzieści lat później, na pustyni, w pobliżu góry nie mieszka jednak w świątyniach wzniесionych Synaj, ukazał mu się anioł—with krzakiem, który płonął, przez ludzi. Prorok Izajasz powiedział: **49** „Bóg mówi: ale się nie spała. **31** Zaciekał się tym widokiem, Niebo jest moim tronem, a ziemia jedynie moim Mojżesz podszedł bliżej i wtedy usłyszał głos Pana: **32** podnóżkiem. Jaki więc dom Mi zbudujecie? Jakie „Jestem Bogiem twoich przodków—Abrahama, Izaaka miejsce odpoczynku? **50** Czy ziemia i niebo nie i Jakuba”. Mojżesz przeraził się i nie miał odwagi są moim dziełem?”. **51** Jesteście uparci—mówiął

dalej Szczepan—a wasze serca i uszy są nieczułe królestwie Bożym i o Jezusie Chrystusie. W rezultacie jak u pagan! Zawsze sprzeciwiacie się Duchowi tego, wielu mieszkańców—zarówno mężczyzn, jak i Świętemu, tak samo jak wasi przodkowie. 52 Który kobiet—zostało zanurzonych w wodzie. 13 Wśród prorok nie był przez nich prześladowany? Zabili nich był Szymon—on także uwierzył i przyjął chrzest. nawet tych, którzy przepowiadali nadzieję Prawego, Potem zaś wiernie towarzyszył Filipowi, a widząc czyli Jezusa. A wy Jego samego zdradziliście i jego potężne cuda, nie mógł się im nadziwić. 14 zamordowaliście! 53 Nie przestrzegaliście Prawa Gdy apostołowie w Jerozolimie dowiedzieli się, że Mojżesza, chociaż otrzymaliście je z rąk aniołów. mieszkańców Samarii przyjęli słowo Boże, posłali 54 Przywódcy, słysząc słowa Szczepana, wpadli w do nich Piotra i Jana. 15 Ci modlili się, aby nowi gniew. 55 Lecz on, pełen Ducha Świętego, wpatrywał wierzący otrzymali Ducha Świętego. 16 Na nikogo z się w niebo. I ujrzał chwałę Boga oraz Jezusa, nich bowiem Duch jeszcze nie zstąpił. Byli jedynie stojącego po Jego prawej stronie. 56 —Widzę otwarte zanurzeni w wodzie w imię Jezusa, Pana. 17 Piotr i niebo—powiedział—i Syna Człowieczego stojącego Jan kładli więc na nich ręce, a ci przyjmowali Ducha po prawej stronie Boga. 57 Tego już nie mogli znieść. Świętego. 18 Szymon, widząc, że apostołowie przez Zaczęli krzyczeć, zatkali sobie uszy i wszyscy razem nałożenie rąk udzielają innym Ducha, przyniósł im rzucili się na Szczepana. 58 Wyklekli go za miasto i pieniądze i powiedział: 19 —Sprzedajcie mi tę moc i zaczęli obrzucać kamieniami. Oficjalni świadkowie sprawcie, aby ten, na którego nałożę ręce, otrzymywał tej egzekucji zdjęli swoje płaszcz i zostawili je u Ducha Świętego. 20 —Przepadnij razem ze swoimi młodego człowieka imieniem Szawel. 59 Gdy rzucali pieniędzmi!—odparł Piotr. —Jak mogłeś sądzić, że w Szczepana kamieniami, on zawała: —Panie Jezu! dar Boga można kupić! 21 Nie masz żadnego udziału Przymij mojego ducha! 60 Chwilę później, osuwając się na kolana, zawała jeszcze głośniej: —Panie! Nie policz im tego grzechu! Po tych słowach umarł.

8 Przeglądający się temu Szawel w pełni akceptował karę śmierci wymierzoną Szczepanowi. Tego dnia rozpoczęło się masowe prześladowanie kościoła w Jerozolimie. Wszyscy, z wyjątkiem apostołów, rozproszyli się po Judei i Samarii. 2 Ciało Szczepana zostało zaś w wielkim żalu pochowane przez kilku pobożnych ludzi. 3 Szawel w tym czasie zaczął wszędzie tępić członków kościoła. Wpadał do domów, wywlekał wierzących—mężczyzn oraz kobiety—i osadzał ich w więzieniu. 4 Ci, którzy uciekli z Jerozolimy, w drodze głosili dobrą nowinę. 5 Filip zaszedł wtedy do pewnego miasta w Samarii i opowiadał tam o Mesjaszu. 6 A przychodziły do niego wielkie tłumy, bo ludzie słyszeli już o czynionych przez niego cudach. 7 Złe duchy z wielkim krzykiem opuszczaly bowiem zniewolonych przez siebie ludzi, a wielu sparaliżowanych i niemogących chodzić odzyskiwało zdrowie. 8 Z tego powodu wielka radość napełniła całe to miasto. 9 Mieszkał tam również niejaki Szymon, który od dawna uprawiał czarną magię. Zadziwiał Samarytan i twierdził, że jest kimś niezwykłym. 10 Wszyscy więc, od najmniejszego do największego, darzyli go ogromnym szacunkiem, mówiąc: „Ten człowiek ma potężną moc Boga”. 11 Liczono się z nim, ponieważ już od dłuższego czasu ludzie byli zdumieni jego magią. 12 Teraz jednak wielu uwierzyło Filipowi, głoszącemu dobrą nowinę o

wgłoszonym tu słowie Bożym, bo twoje serce nie jest szczerze wobec Boga. 22 Opamiętaj się więc, zerwij ze złem i prósź Pana, a może przebaczy ci ten nikczemny pomysł. 23 Widzę bowiem, że jesteś pograżony w zgorzknieniu i nieprawości. 24 —Módlcie się za mnie do Pana—zawała Szymon—żeby nie spotkało mnie to, o czym powiedzieliście. 25 Piotr i Jan potwierdzili wiarę Samarytan i przekazali im słowo Boże. A w drodze powrotnej do Jerozolimy jeszcze w wielu samarytańskich wioskach głosili dobrą nowinę. 26 W tym czasie Filip otrzymał następujące polecenie od anioła Pana: —Idź na południe, na pustynną drogę prowadzącą z Jerozolimy do Gazy. 27 Filip wstał więc i poszedł. Właśnie wtedy wracał tą drogą wysoki urzędnik etiopskiej królowej Kandaki, który zarządzał jej finansami. Odwiedził on Jerozolimę, aby w świątyni oddać poklon Bogu. 28 Siedząc w swoim powozie, czytał na głos księgi proroka Izajasza. 29 Wtedy Duch Święty powiedział Filipowi: —Zbliż się do niego i idź obok powozu. 30 Gdy Filip podbiegł, usłyszał, że urzędnik czyta księgi. Zapytał więc: —Czy rozumiesz to, co czytasz? 31 —Jak mogę rozumieć, skoro nikt mi tego nie wyjaśnia?—odpowiedział urzędnik. Następnie poprosił Filipa, aby usiadł przy nim w powozie. 32 A czytał właśnie następujący fragment Pisma: „Jak owca prowadzona na rzeź i jak baranek milczący wobec strzygących Go, tak On nie otwiera swoich ust. 33 Poniżono Go i odmówiono Mu sprawiedliwości. Jak mógłby doczekać potomków, skoro mordując, usunięto Go ze świata?”. 34 —Wyjaśnij mi, czy prorok Izajasza mówi tu o sobie, czy o kimś innym—poprosił

urzędnik. **35** Wówczas Filip, zaczynając od tego się w drodze, przysiął mnie do ciebie, abyś odzyskał fragmentu, przedstawił mu dobrą nowinę o Jezusie. wzrok i został napełniony Duchem Świętym. **18** I **36** W końcu, w trakcie podróży dotarli nad jakąś wodę. natychmiast spadły mu z oczu jakby łuski. Odzyskał —Spójrz, tu jest woda! —zawołał urzędnik. —Co stoi wzrok, po czym wstał i dał się ochrzcić. **19** Następnie na przeszkodzie, abym został w niej zanurzony? zjadł posiłek i odzyskał siły. Przez kilka dni Szawel **38** Następnie polecił zatrzymać powóz. Obaj zeszl pozostał z uczniami w Damaszku. **20** I od razu zaczął do wody i Filip ochrzcił urzędnika. **39** A gdy wyszli głośić w okolicznych synagogach, że Jezus naprawdę z wody, Duch Pana zabrał Filipa i urzędnik już go jest Synem Boga. **21** Wszyscy, którzy go słuchali, więcej nie zobaczył. Mimo to pełen radości udał się w byli tym wręcz oszołomieni i pytali: —Czy to nie dalszą drogę. **40** Filip natomiast znalazł się w Azocie. ten sam człowiek, który w Jerozolimie prześladował I kierując się w stronę Cezarei, głosił dobrą nowinę wyznawców Jezusa? Przecież przybył tu, żeby ich we wszystkich tamtejszych miastach. aresztować i doprowadzić do najwyższych kapelanów?

9 Tymczasem Szawel był nadal niebezpieczny dla kościoła i w dalszym ciągu pragnął mordować uczniów Jezusa. Zjawił się u najwyższego kapłana **2** i poprosił go o listy do synagog w rejonie Damaszku. Dzięki nim pragnął aresztować i doprowadzić do Jerozolimy tamtejszych zwolenników drogi Jezusa: zarówno mężczyzn, jak i kobiety. **3** Gdy wyruszył w drogę do Damaszku i zbliżał się już do miasta, nagle oślepiał go blask z nieba. **4** Wtedy upadł na ziemię i usłyszał głos: —Szawle, Szawle! Dlaczego Mnie prześladujesz? **5** —Kim jesteś, Panie? —zapytał. —Jestem Jezus, Ten, którego prześladujesz! —odrzekł głos. **6** —Wstań teraz i idź do miasta. Tam ci powiedzą, co masz dalej robić. **7** Ludzie towarzyszący Szawłowi oniemieli ze zdumienia. Słyszeli bowiem czyjś głos, ale nikogo nie widzieli. **8** Szawel natomiast podniósł się z ziemi, ale chociaż miał otwarte oczy, nic nie widział. Poprowadzono go więc za rękę do Damaszku. **9** I przez trzy dni był niewidomy. Nic w tym czasie nie jadł ani nie pił. **10** W Damaszku mieszkał pewien uczeń Jezusa, niejaki Ananiasz. Jemu to właśnie ukazał się w widzeniu Pan i powiedział: —Ananiasz! —Słucham, Panie —odpowiedział uczeń. **11** —Idź na ulicę Prostą, do domu Judy i odszukaj tam Szawła z Tarsu. Właśnie się modli. **12** W tym momencie Szawel w widzeniu zobaczył, jak Ananiasz przychodzi i kładzie na niego ręce, aby mógł odzyskać wzrok. **13** —Panie! —zawołał Ananiasz. —Słyszałem od wielu ludzi, że ten człowiek wyrządził wiele złna Twoim świętym w Jerozolimie. **14** Podobno ma zgodę od najwyższych kapelanów, aby i tutaj aresztować wszystkich, którzy Tobie ufają. **15** —Idź, Ananiasz! —odrzekł Pan. —Właśnie jego wybrałem sobie za narzędzie. On zaniesie wiadomość o Mnie innym narodom i ich władców, a także Izraelowi. **16** I pokażę mu, ile będzie musiał wycierpieć z mojego powodu. **17** Ananiasz poszedł więc, udał się do domu, w którym był Szawel, położył na niego ręce i rzekł: —Szawle, przyjacielu! Jezus, który ukazał ci

22 Ale on przemawiał z coraz większą mocą i wprawiał w zakłopotanie żydowskich mieszkańców Damaszku, dowodząc, że Jezus jest Mesjaszem. **23** Po pewnym czasie postanowili go zabić. **24** Szawel jednak dowiedział się o tym spisku i usłyszał, że dniem i nocą pilnują bram miasta. **25** Wtedy uczniowie pomogli mu przedostać się nocą przez mur otaczający miasto, spuszczając go na dół w koszu. **26** Po przybyciu do Jerozolimy, Szawel próbował nawiązać kontakt z uczniami Jezusa. Wszyscy jednak się go bali i nie wierzyli, że został Jego uczniem. **27** Dopiero Barnaba zaprowadził go do apostołów. Opowiedział im o tym, jak w drodze do Damaszku Szawel ujrzał Jezusa, o tym, co Pan mu powiedział, i jak w Damaszku Szawel otwarcie przemawiał w Jego imieniu. **28** Dzięki Barnabie mógł przebywać z nimi w Jerozolimie. **29** Szawel prowadził tam ostre dyskusje z Żydami mówiącymi po grecku, którzy w końcu postanowili go zabić. **30** Gdy wierzący dowiedzieli się o tym, odprowadzili go do Cezarei, a stamtąd wysłali do Tarsu, skąd pochodził. **31** Wtedy w całej Judei, Galilei i Samarii nastąpił okres pokoju dla wierzących. Kościół zaś umacniał się i rozrastał, a uczniowie Jezusa, wzmacniani przez Ducha Świętego, swoim życiem oddawali chwałę Panu. **32** Tymczasem Piotr, odwiedzając wierzących w różnych miejscowościach, zawitał także do świętych w Liddzie. **33** Spotkał tam niejakiego Eneasza, który z powodu paraliżu od ośmiu lat nie wstawał z łóżka. **34** —Eneaszu! —rzekł do niego. —Jezus Chrystus cię uzdrawia! Wstań i sam zaściel swoje łóżko. A ten natychmiast wstał. **35** Gdy wszyscy mieszkańcy Liddy i Saronu zobaczyli uzdrawionego Eneasza, nawrócili się do Pana. **36** W Jaffie zaś mieszkała pewna uczennica Jezusa imieniem Tabita (to znaczy: „gazela”). Czyniła wiele dobra, szczególnie troszcząc się o biednych. **37** Akurat w tym czasie zachorowała i umarła. Jej ciało przygotowano więc do pogrzebu i ułożono w pokoju na piętrze. **38** Ponieważ Lidda leży blisko Jaffy, tamtejsi uczniowie dowiedzieli

się, że jest tam Piotr, i wysłali do niego dwóch ludzi z bramie wejściowej. Zdażyli się już bowiem dowiedzieć, prośba: „Przybądź do nas jak najszybciej”. 39 Razem gdzie się znajduje dom Szymona, garbarza, 18 i z posłańcami przeszedł więc do Jaffy. Gdy był już na teraz pytali, czy zatrzymał się tu Szymon Piotr. 19 miejscu, zaprowadzono go na piętro, gdzie obstąpiły A gdy on ciągle jeszcze zastanawiał się nad wizją, go płaczące wdowy, pokazujące tuniki i płaszczce, Duch Święty powiedział do niego: —Szuka cię trzech które za życia wykonała dla nich Tabita. 40 Wtedy ludzi. 20 Zejdź na dół i idź z nimi bez wahania. To Ja Piotr polecił wszystkim opuścić pokój, a sam padł ich posałem. 21 Piotr wszedł więc i zwrócił się do na kolana i modlił się. Potem odwrócił się w stronę przybyłych: —To mnie szukacie. Co was sprowadza? ciała i powiedział: „Tabito, wstan!”. A ona otworzyła 22 —Wzywa cię Korneliusz—odpowiedzieli—rzymski oczy! Gdy zobaczyła Piotra, usiadła. 41 Wtedy podał dowódca, człowiek prawy i poważnie traktujący Boga, jej rękę i pomógł wstać, po czym zawołał wdowy mający dobrą opinię wśród Żydów. Właśnie jemu oraz innych świętych i pokazał im, że żyje. 42 Wieść a anioł polecił wezwać cię do jego domu i posłuchać o tym rozeszła się po całym mieście i wielu ludzi tego, co masz do powiedzenia. 23 Piotr zaprosił uwierzyło w Pana. 43 Po tym wydarzeniu Piotr jeszcze dingo przeszedł do środka i udzielił noclegu. Następnego dnia, wraz z kilkoma wierzącymi z Jaffy, ruszyli miejscowego garbarza—Szymona.

10 W Cezarei mieszkał niejaki Korneliusz, rzymski dowódca oddziału zwanego Italiskim. 2 Był to człowiek bardzo pobożny. Razem z całym swoim domem bardzo poważnie traktował Boga, nieustannie modlił się do Niego i hojne wspierał biednych. 3 Pewnego razu, około trzeciej po południu, miał widzenie: wyraźnie ujrzał anioła, który zbliżył się do niego i powiedział: —Korneliuszu! 4 —Słucham cię, panie! —odpowiedział przestraszony i wpatrzony w niego dowódca. —Twoje modlitwy i ofiarność zostały zauważone przez Boga—anioł. 5 —Wyślij teraz do Jaffy swoich ludzi i zaproś do siebie Szymona Piotra, 6 który jest gościem innego Szymona, garbarza z Jaffy. Jego dom znajduje się nad brzegiem morza. 7 Gdy tylko anioł odszedł, Korneliusz zawołał dwóch służących i pewnego pobożnego żołnierza ze swojej straży przybocznej. 8 Opowiedział im o wszystkim i wysłał do Jaffy. 9 Następnego dnia, gdy posłańcy byli jeszcze w drodze, ale zbliżali się już do miasta, Piotr wyszedł na taras domu, aby się modlić. Było to około dwunastej. 10 Poczuł wtedy głód i miał ochotę coś zjeść. A gdy przygotowywano posiłek, doznał widzenia. 11 Ujrzał otwarte niebo i jakby olbrzymią płachtę, opuszczaną za cztery rogi ku ziemi. 12 Były na niej wszelkiego rodzaju zwierzęta, plazy i ptaki. 13 I usłyszał głos: —Rusz się, Piotrze. Zabij je i jedz. 14 —Nigdy w życiu, Panie! Nigdy niejadłem żadnych nieczystych stworzeń, bo zabrania tego Prawo Mojżesza! 15 —Nie uważaj za nieczyste tego, co Bóg oczyścił—odpowiedział głos. 16 To samo powtórzyło się trzykrotnie, po czym płachta została z powrotem wzięta do nieba. 17 Piotr z dużą niepewnością zastanawiał się nad znaczeniem tej wizji. Właśnie wtedy posłańcy Korneliusza stanęli przy

w drogę. 24 Dzień później przybyli do Cezarei. Korneliusz czekał już na nich razem z zaproszonymi krewnymi i przyjaciółmi. 25 Gdy Piotr wchodził do jego domu, wyszedł mu na spotkanie i padł mu do nóg, oddając cześć. 26 Lecz Piotr rzekł: —Wstań! Ja też jestem tylko człowiekiem! 27 I rozmawiając z Korneliuszem, wszedł do środka, gdzie czekało już wiele osób. 28 Wtedy przemówił do nich: —Dobrze wiecie, że nam, Żydom, nie wolno kontaktować się ani nawet zbliżać do pogan. Bóg jednak objawił mi, że nikogo nie należy uważa za nieczystego i gorszego. 29 Dlatego przeszedłem bez sprzeciwu. Powiedziecie więc, dlaczego mnie wezwaliście. 30 —Cztery dni temu—odrzekł Korneliusz—modliłem się tu, w domu, około trzeciej po południu, gdy nagle stanął przed mną człowiek ubrany w lśniącą szatę 31 i rzekł: „Korneliuszu, twoje modlitwy i ofiarność zostały zauważone przez Boga! 32 Wyślij więc do Jaffy swoich ludzi i zaproś do siebie Szymona Piotra, który jest gościem innego Szymona, garbarza z Jaffy. Jego dom znajduje się nad brzegiem morza”. 33 Dlatego natychmiast po ciebie posałem i dobrze zrobileś, że przybyłeś. Zebraliśmy się więc tu, w obecności Boga, aby wysłuchać wszystkiego, co Pan ci przekazał! 34 —Teraz naprawdę rozumiem—rzekł Piotr—że Bóg nie jest stronniczy, 35 ale w każdym narodzie podoba Mu się ten, kto traktuje Go poważnie i jest prawy. 36 On to przekazał Izraelowi dobrą nowiną o pokoju darowanym przez Jezusa Chrystusa, Pana wszystkich ludzi. 37 Od czasu, w którym Jan Chrzciciel wzywał ludzi do opamiętania, nowina o Jezusie rozeszła się po całej żydowskiej ziemi, poczawszy od Galilei. 38 Wiecie zapewne, że Bóg w szczególny sposób obdarzył Duchem Świętym i mocą Jezusa z Nazaretu. On, żyjąc na ziemi, czynił добро i uzdrawiał wszystkich zniewolonych przez diabła,

ponieważ wspierał Go Bóg. 39 My, apostołowie, powie ci coś, dzięki czemu ty i twoi domownicy jesteśmy naocznymi świadkami tego wszystkiego, co zostanie zebawieni". 15 Gdy, przybywszy do nich, uczynił w Judei i w Jerozolimie, gdzie Go zabito przez zacząłem mówić, zstąpił na nich Duch Święty, tak ukrzyżowanie. 40 Trzeciego dnia po śmierci, Bóg samo jak na nas podczas święta Pięcdziesiątnicy, ożywił Go i pozwolił Mu się ukazać ludziom 41 —nie 16 Przypomniałem sobie wtedy słowa Pana: „Jan wszystkim, ale tylko nam jako wcześniej wybranym Chrzciciel zanurzał w wodzie, lecz wy zostanie świdkam. Po Jego zmartwychstaniu jedliśmy i zanurzeni w Duchu Świętym". 17 Skoro więc pogonam piliśmy razem z Nim. 42 A On nakazał nam ogłosić i Bóg dał ten sam dar, co nam, którzy uwierzyliśmy zaświadczyc Żydom, że Bóg ustanowił Go sędzią, w Jezusa Chrystusa, to czy mogłem sprzeciwić się wszystkich ludzi, zarówno żywych, jak i umarłych. Bogu? 18 Po tych słowach zapadła cisza, następnie 43 Również prorocy przepowiedzieli w Piśmie, że zaś wszyscy zaczęli wielbić Boga, mówiąc: —A więc każdy, kto uwierzy w Jezusa, ze względu na Niego również pogonam Bóg dał możliwość opamiętania otrzyma przebaczenie grzechów. 44 Piotr jeszcze się i otrzymania życia wiecznego! 19 Tymczasem mówił, gdy nagle na wszystkich słuchaczy zstąpił wierzący, którzy po śmierci Szczepana uciekli z Duchem Świętym. 45 Wierzący żydowskiego pochodzenia, Jerozolimy przed prześladowaniami, dotarli aż do którzy przybyli z Piotrem, bardzo się zdziwili, że także Fenicji, na Cypr i do Antiochii. Po drodze głosili poganie otrzymali dar Ducha Świętego. 46 Słyszeli słowo Boże, ale wyłącznie Żydom. 20 Ci jednak, bowiem, jak mówią obcymi językami i wielbią Boga. którzy pochodzili z Cypru i z Cyreny, przybywszy do 47 —Czy ktoś mógłby zabronić ochrzczienia tych, Antiochii, dzielili się dobrą nowiną o Jezusie także którzy otrzymali Ducha Świętego tak samo jak my, z Grekami. 21 A Pan bardzo im w tym pomagała i Żydzi? —zapytał Piotr. 48 I polecił, aby zanurzono ich dzięki ich słowom wielu ludzi uwierzyło i nawróciło i wodzie w imię Jezusa Chrystusa. Po tym wszystkim się do Jezusa. 22 Wieść o tym dotarła do kościoła poprosili Piotra, aby został z nimi jeszcze kilka dni. w Jerozolimie. Wysłano więc tam Barnabę. 23 Gdy przybył na miejsce i zobaczył działanie Bożej łaski, ogromnie się ucieszył i gorąco wszystkich zachęcał, aby całym sercem trwały w wierze w Pana. 24 Był on bowiem dobrym człowiekiem, pełnym Ducha Świętego i wiary. Dzięki jego słowom zachęty wielu nowych ludzi nawróciło się do Pana. 25 Potem Barnaba udał się do Tarsu, aby odszukać Szawłę. 26 Gdy go znalazł, przyprowadził go do Antiochii. Tam przez cały rok spotykały się razem z kościołem i nauczali liczne grono wierzących. To właśnie w Antiochii po raz pierwszy nazwano uczniów chrześcijanami, czyli „należącymi do Chrystusa". 27 W tym czasie przybyło z Jerozolimy do Antiochii kilku proroków. 28 Jeden z nich, niejaki Agabos, natchniony przez Ducha, przepowiedział, że na całym świecie nastanie wielki głód. Jego słowa spełniły się za panowania rzymskiego cesara Klaudiusza. 29 Uczniowie postanowili więc udzielić pomocy wierzącym w Judei, dając to, na co każdego było stać. 30 Zebrane dary wysłali następnie starszym w Judei za pośrednictwem Barnaby i Szawły.

11 Wkrótce wiadomość o tym, że również poganie przyjęli słowo Boże, dotarła do apostołów i innych wierzących w Judei. 2 A gdy Piotr wrócił do Jerozolimy, uczniowie pochodzenia żydowskiego zaczęli stawiać mu zarzuty. 3 —Przebywałeś wśród pagan i nawet jadłeś z nimi! —oburzili się. 4 —Pewnego dnia w Jaffie, gdy się modliłem, miałem widzenie —zaczął opowiadać Piotr. —Z nieba prosto na mnie spущone zostało coś jakby ogromna plachta, trzymana za cztery rogi. 6 Zajrzałem do środka i zobaczyłem w niej różne gatunki zwierząt, ptaków i ptaków. 7 Usłyszałem też głos, mówiący do mnie: „Rusz się, Piotrze. Zabij je i jedz". 8 Odpowiedziałem na to: „Nigdy w życiu, Panie! Nigdy niejadłem żadnych nieczystych stworzeń, bo zabrania tego Prawo Mojżesza". 9 Lecz głos z nieba odezwał się znów: „Nie uważaj za nieczyste tego, co Bóg oczyścił". 10 Powtórzyło się to trzy razy, po czym wszystko zostało z powrotem zabrane do nieba. 11 Wtedy właśnie przed domem, w którym mieszkaliśmy, stanęli trzej ludzie, wysłani do mnie z Cesarzei. 12 Duch Święty powiedział mi, abym poszedł z nimi, nie zważając na to, że są paganami. Towarzyszyło mi tych oto sześciu wierzących. Gdy dotarliśmy do domu tego człowieka, 13 opowiedział nam, że ukazał mu się anioł, który powiedział: „Wyślij swoich ludzi do Jaffy i zaproś Szymona Piotra. 14 On

12 Mniej więcej w tym samym czasie król Herod Agrippa zaczął prześladować niektórych wierzących z kościoła z Jerozolimie. 2 Najpierw ściął apostola Jakuba, brata Jana. 3 Gdy jednak zauważył, że spodobało się to żydowskim przywódcom, aresztował także Piotra. A zbliżało się święto Paschy. 4 Herod polecił go związać i wracić do więzienia,

a czterem czteroosobowym oddziałom żołnierzy Byli bowiem uzależnieni od dostaw żywności z jego rozkazu pilnować go. Po święcie bowiem zamierzał państwa. 21 W dniu wyznaczonym na odpowiedź, urządzić mu publiczny proces. 5 Piotr siedział więc Agryppa włożył królewskie szaty, zasiadł na tronie w więzieniu, a wierzący gorliwie modlili się do Boga i publicznie do nich przemówić. 22 Gdy skończył, w jego sprawie. 6 W noc poprzedzającą planowany zgromadzeni ludzie zwołały pełni zachwytu: —To przez Heroda proces Piotr spał między dwoma głos Boga, nie człowieka! 23 Wtedy anioł Pana żołnierzami, przykuty do nich łańcuchami. Reszta poraził Heroda chorobą za to, że przyjął chwałę żołnierzy pełnią straż przed bramami więzienia. 7 należną Bogu. Niebawem zmarł, żywcem zjedzony Nagle w celi zrobiło się jasno i przy Piotrze stanął przez robactwo. 24 Tymczasem wpływ słowa Bożego anioł Pana. Trąceniem w bok obudził go i powiedział: wzmacniał się i rozszerzał. 25 Barnaba z Pawłem —Szybko wstawaj! W tym samym momencie z zawiędli dary do Jerozolimy i wrócili do Antiochii, rąk Piotra opadły łańcuchy. 8 —Ubierz się i załóż zabierając ze sobą Jana Marka.

buty—dodał anioł. Gdy Piotr był już gotowy, anioł powiedział: —A teraz narzuć płaszcz i chodź za mną. 9 Piotr wyszedł z celi i szedł za nim. Nie zdawał sobie jednak sprawy, że wszystko, co anioł robił, działało się naprawdę. Sądził bowiem, że ma jakieś widzenie. 10 Tak minęły pierwszą oraz drugą straż i doszli do żelaznej bramy, prowadzącej do miasta. Ta sama się przed nimi otworzyła. Wyszli więc i gdy przeszli ulicę, anioł niespodziewanie opuścił Piotra. 11 Dopiero wtedy uświadomił sobie, co się stało. —Więc Pan naprawdę posłał swojego anioła—powiedział sam do siebie—aby wyrwał mnie z rąk Heroda i ocalił przed tym, na co czekali żydowscy przywódcy. 12 Po zastanowieniu się, poszedł do domu Marii, matki Jana Marka, gdzie akurat wiele osób zebrało się na wspólną modlitwę. 13 Gdy zapukał do drzwi, służąca Rode podeszła sprawdzić, kto to. 14 Poznała po głosie, że to Piotr, dlatego biegim wróciła do zebranych i powiedziała, że przed drzwiami stoi Piotr. Z radości jednak zapomniała mu otworzyć. 15 —To niemożliwe! Chyba oszalała—odpowiedzieli jej. Gdy jednak nadal twierdziła, że to naprawdę Piotr, powiedzieli: —W takim razie to musiał być jego anioł. Widocznie Piotr już nie żyje. 16 Ale Piotr nie przestawał pukać. Gdy w końcu otworzyli drzwi, doznał szoku. 17 Piotr dał im rękę znak, aby umilkli, i opowiedział, w jaki sposób Pan wyprowadził go z więzienia. —Powiedzcie o tym Jakubowi i innym wierzącym—rzekł, po czym udał się w inne miejsce. 18 Rano w więzieniu powstało wielkie zamieszanie. Żołnierze zastanawiali się, gdzie się podział Piotr. 19 Herod Agryppa kazał przeszukać więzienie i gdy nie znalazł Piotra, postawił strażników przed sądem i rozkazał ich zabić. Sam zaś opuścił Judeę i zatrzymał się w Cezarei. 20 Herod był skłonny z mieszkańcami pobliskiego Tyru i Sydonu. Ich przedstawiciele przybyli więc do niego, próbując załagodzić konflikt. Zdobyci przyczynność królewskiego sekretarza, Blasta, i dzięki niemu przedstawili Herodowi swą prośbę o pokój.

13 W kościele w Antiochii prorokami i nauczycielami byli: Barnaba, Szymon—zwany Nigrem, Lucjusz z Cyreny, Manaen, który wychowywał się razem z zarządcą Herodem Antypasem, oraz Szawel. 2 Pewnego dnia, gdy uwielbiali Pana i powstrzymywali się od posiłków, Duch Święty powiedział im: —Przeznaczcie Barnabę i Szawła do specjalnego zadania, do którego ich powołam. 3 Po dalszym poscie i modlitwie położyli na nich ręce na znak posłania i wyprawili w drogę. 4 Wysłani przez Ducha Świętego, Barnaba i Szawła udali się do portu w Seleucji, skąd popłynęli na Cypr. 5 Gdy znaleźli się w Salaminie, głosili słowo Boże w tamtejszych synagogach. A mieli ze sobą do pomocy Jana Marka. 6 Głosząc dobrą nowinę, przeszli całą wyspę i dotarli do Pafos. Tam natknęli się na niejakiego Bar-Jezusa, maga, który był fałszywym żydowskim prorokiem. 7 Należał on do otoczenia zarządcy Sergiusza Pawła, człowieka bardzo rozsądnego. Ten zaprosił do siebie Barnabę i Szawła, chcąc posłuchać słowa Bożego. 8 Ale Bar-Jezus—zwany też Elimasem—starał się nie dopuścić do nawrócenia zarządcy. 9 Wówczas Szawel—znany później jako Paweł—napełniony Duchem Świętym, spojrzał mu prosto w oczy i rzekł: 10 —Synu diabła, przesiąknięty podstępem i oszustwem! Wrogu prawości! Czy nie przestaniesz wykrzywiać prostych dróg Pana? 11 Oto On sam cię ukarze i zostaniesz na pewien czas porażony ślepotą! Natychmiast stracił wzrok i mialał się po omacku, szukając kogoś, kto by go mógł poprowadzić. 12 Widząc, co się stało, zarządca uwierzył w Jezusa, zdumiony mocą nauki Pana. 13 Potem Paweł i jego towarzysze odpłynęli z Pafos i przybili do portu Perge w Pamfilii. Tam Jan Marek odłączył się od nich i wrócił do Jerozolimy. 14 Oni natomiast udali się dalej do Antiochii w Pizydii. W szabat poszli do synagogi na nabożeństwo, 15 gdzie po odczytaniu fragmentów z Prawa Mojżesza i pism

proroków przełożeni synagogi zaproponowali im: jego ciało obróciło się w proch—wyjaśniał Paweł. —Przyjaciele! Jeśli macie dla nas jakieś słowo zachęty, **37** —Jednak ciało Jezusa, którego Bóg wskrzesił z to mówcie! **16** Wtedy Paweł wstał i dał ręką znak, że martwych, nie uległo zniszczeniu. **38** Przyjaciele, zaczyna: —Drodzy Izraelici i wy wszyscy, którzy macie słuchajcie! To właśnie dzięki Jezusowi możecie respekt dla Boga! **17** Bóg Izraela wybrał naszych otrzymać przebaczenie grzechów! **39** Każdy, kto przodków i wyciągnął do nich rękę, w cudowny sposób Mu uwierzy, zostanie uniewinniony ze wszystkich wyprowadzając ich z niewoli egipskiej. **18** Potem, przestępstw, od których nie mogło was uwolnić Prawo przez blisko czterdzieści lat, znoś ilch na pustyni. Mojżesza. **40** Uważajcie jednak, aby nie spełniły się **19** Wytepiał także siedem plemion ziemi Kanaan i na was następujące słowa proroków: **41**, „Wy, którzy dał ten kraj Izraelowi. **20** Trwało to około czterysta gardzicie prawdą, spójrzcie i odejdźcie ode Mnie, bo pięćdziesiąt lat. Następnie dawał im przywódców, za waszych dni uczynię coś, czemu nie zechcicie aż do czasów proroka Samuela. **21** Wtedy Izrael uwierzyć, chociaż będzie to wam głoszone”. **42** Gdy zażądał od Boga króla. Dał im więc na czterdzieści lat Paweł skończył, proszono go, aby nauczał o tym króla Saula, syna Kisza, pochodzącego z pokolenia Beniamina. **22** Potem jednak odrzucił go i powołał króla Dawida, o którym powiedział: „Znalazłem Dawida, z Pawłem i Barnabą, a ci naklaniali ich do trwania w syna Jessego, człowieka bliskiego memu sercu. On łasce Boga. **44** Za tydzień prawie całe miasto zebrało wypełni wszystkie moje zamiary”. **23** To właśnie się, aby słuchać słowa Bożego. **45** Ale gdy żydowscy jego potomek, Jezus—kontynuował Paweł—jest przywódcy zobaczyli tłumy ludzi, opanowała ich obiecanym Zbawicielem Izraela! **24** Przed Jego zazdrość i, obrzucając Pawła obelgami, zaprzeczała nadziejęm Jan Chrzciciel wzywał cały nasz naród do wszystkiemu, co mówił. **46** Wówczas on, razem z zanurzenia się w wodzie na znak opamiętania. **25** Pod koniec swojej misji Jan oznajmił: „Ja nie jestem Tym, za kogo mnie uważacie. Niebawem nadziejcie jednak Skoro jednak ją odrzucacie i uważaście siebie za Ktoś, komu nie jestem nawet godzinę zdążyć butów!”. **26** Drodzy przyjaciele, potomkowie Abrahama, i wy, poganie, którzy macie respekt dla Boga! To do nas została posłana wieść o zbawieniu! **27** Mieszkańcy Jerozolimy i ich przywódcy nie rozpoznali jednak w Jezusie Mesjasza. A skazując Go na śmierć, wypełnili słowa proroków, które dotychczas czytali w każdy szabat. **28** Choć nie znaleźli powodów wydania Go na śmierć, domagali się, aby Piłat Go stracił. **29** A gdy już wykonali wszystko, co o Nim przepowiedzieli prorocy, zdjęli Jego ciało z krzyża i złożyli w grobowcu. **30** Ale Bóg przywrócił Go do życia! **31** Potem przez wiele dni ukazywał się tym, którzy wcześniej szli z Nim z Galilei do Jerozolimy. To oni są teraz Jego świadkami przed Izraelem.

32 My przynosimy wam tę właśnie dobrą nowinę! Wskrzeszając Jezusa, Bóg spełnił w naszych czasach obietnice dane przodkom! **33** To o Jezusie napisano w psalmie drugim: „Ty jesteś moim Synem, Ciebie dziś zrodziłem”. **34** Bóg przepowiedział również—mówił dalej Paweł—że wskrzesi Jezusa, i że On już nigdy nie powróci do grobu. Napisano bowiem: „Uczynię coś cudownego, tak jak obiecałem Dawidowi”. **35** W innym psalmie—kontynuował Paweł—napisano zaś: „Nie pozwolisz, aby Twój Święty obrócił się w proch”. **36** Jednak Dawid, po spełnieniu swojej służby, zgodnie z wolą Boga zmarł i został pochowany, a

również w następny szabat. **43** Po nabożeństwie wielu Żydów i pagan nawróconych na judaizm poszło razem z Pawłem i Barnabą, a ci naklaniali ich do trwania w syna Jessego, człowieka bliskiego memu sercu. On łasce Boga. **44** Za tydzień prawie całe miasto zebralo się, aby słuchać słowa Bożego. **45** Ale gdy żydowscy jego potomek, Jezus—kontynuował Paweł—jest przywódcy zobaczyli tłumy ludzi, opanowała ich obiecanym Zbawicielem Izraela! **24** Przed Jego zazdrość i, obrzucając Pawła obelgami, zaprzeczała nadzieja Jan Chrzciciel wzywał cały nasz naród do wszystkiemu, co mówił. **46** Wówczas on, razem z zanurzenia się w wodzie na znak opamiętania. **25** Pod koniec swojej misji Jan oznajmił: „Ja nie jestem Tym, za kogo mnie uważacie. Niebawem nadziejcie jednak Skoro jednak ją odrzucacie i uważaście siebie za Ktoś, komu nie jestem nawet godzinę zdążyć butów!”. **26** Drodzy przyjaciele, potomkowie Abrahama, i wy, (aiōnios g166) poganie, którzy macie respekt dla Boga! To do nas została posłana wieść o zbawieniu! **27** Mieszkańcy po krańcach ziemi”. **48** Słysząc to, paganie z radością Jerozolimy i ich przywódcy nie rozpoznali jednak przyjęli słowo i wszyscy, którzy byli przeznaczeni do w Jezusie Mesjasza. A skazując Go na śmierć, życia wiecznego, uwierzyli w Jezusa. (aiōnios g166) wypełnili słowa proroków, które dotychczas czytali w każdy szabat. **28** Choć nie znaleźli powodów Wówczas żydowscy przywódcy zbuntowali pobożne wydania Go na śmierć, domagali się, aby Piłat Go i wpływowe kobiety oraz władze miasta i zaczęli stracił. **29** A gdy już wykonali wszystko, co o Nim prześladować Pawła i Barnabę, doprowadzając do przepowiedzieli prorocy, zdjęli Jego ciało z krzyża ich wypędzenia. **51** Oni jednak tylko strzśnieli z ног i złożyli w grobowcu. **30** Ale Bóg przywrócił Go do tamtejszy kurz i udali się do Ikonium. **52** Uczniowie życia! **31** Potem przez wiele dni ukazywał się tym, zaś, którzy pozostali w Antiochii, byli pełni radości i którzy wcześniej szli z Nim z Galilei do Jerozolimy. Ducha Świętego.

To oni są teraz Jego świadkami przed Izraelem.

32 My przynosimy wam tę właśnie dobrą nowinę! Wskrzeszając Jezusa, Bóg spełnił w naszych czasach obietnice dane przodkom! **33** To o Jezusie napisano w psalmie drugim: „Ty jesteś moim Synem, Ciebie dziś zrodziłem”. **34** Bóg przepowiedział również—mówił dalej Paweł—że wskrzesi Jezusa, i że On już nigdy nie powróci do grobu. Napisano bowiem: „Uczynię coś cudownego, tak jak obiecałem Dawidowi”. **35** W innym psalmie—kontynuował Paweł—napisano zaś: „Nie pozwolisz, aby Twój Święty obrócił się w proch”. **36** Jednak Dawid, po spełnieniu swojej służby, zgodnie z wolą Boga zmarł i został pochowany, a

14 W Ikonium apostołowie również udali się do synagogi. Dzięki ich nauczaniu mnóstwo Żydów i pagan uwierzyło Jezusowi. **2** Ale niektórzy Żydzi odrzucili dobrą nowinę i zbuntowali przeciwko nim także pagan. **3** Mimo to Paweł i Barnaba zostali tam na dłużej i odważnie mówili o Panu. On zaś dokonywał przez nich wielu cudów, potwierdzając, że to, co mówią o Jego łasce, jest prawdą. **4** Z tego powodu miasto podzieliło się: jedni byli po stronie żydowskich przywódców, drudzy—po stronie apostołów. **5** Gdy jednak Paweł i Barnaba dowiedzieli się, że niektórzy paganie oraz Żydzi, wraz

z miejscowymi przywódcami, chcąc ich znieważyć a potem—obrzucając kamieniami—zabić, 6 szybko uciekli do miast Likaoii: do Listry i Derbe, 7 gdzie dalej głosili dobrą nowinę. 8 W Listre mieszkał pewien człowiek, który od urodzenia miał sparalizowane nogi i nie mógł chodzić. 9 Bardzo dokładnie słuchał słów Pawła. Ten zaś zauważył go i dostrzegł w nim wiarę potrzebną do uzdrowienia. 10 Zawołał więc do niego: —Wstań na nogi! Chory zaś dosłownie podskoczył i natychmiast zaczął chodzić. 11 Wtedy zgromadzone tłumy, na widok czynu Pawła, zaczęły krzyczeć po likaorisku: —Pod postacią tych ludzi nawiedzili nas bogowie! 12 Barnabę uznali za Zeusa, a Pawła za Hermesa, bo to on głównie przemawiał. 13 Wtedy miejscowy kapłan świątyni Zeusa, położonej na peryferiach Listry, przyprowadził do bram miasta woły ustrojone girlandami kwiatów, aby razem z ludem złożyć je im w ofierze. 14 Gdy Barnabą i Paweł spostrzegli, co się dzieje, na znak oburzenia rozdarli ubrania i wbiegli w tłum, krzycząc: 15 —Ludzie! Co robicie?! Tak samo jak wy, jesteśmy tylko ludźmi! Przynieśliśmy wam dobrą nowinę, abyście odwrócili się od tych martwych bożków i zwróciли się ku żywemu Bogu, który stworzył niebo, ziemię, morze oraz wszystko, co w nich jest. 16 W przeszłości przyzwalał On wszystkim narodom chodzić własnymi drogami, 17 ale nigdy nie przestał dawać o sobie znać. Zawsze robił coś dobrego: zsyłał deszcze i dobre plony, dawał wam żywność i napełniał serca radością. 18 Z trudem udało im się powstrzymać lud od złożenia im ofiary. 19 Wkrótce jednak przybyli z Antiochii i Ikonium żydowscy przywódcy, którzy podburzyli tłumy. Wtedy obrzucono Pawła kamieniami i wywleczono go za miasto, sądząc, że nie żyje. 20 Lecz gdy otoczyli go wierzący, podniósł się i powrócił do miasta. A następnego dnia udał się wraz z Barnabą do Derbe. 21 Tam głosili dobrą nowinę i pozyskali wielu uczniów, po czym wrócili do Listry, Ikonium i Antiochii, 22 gdzie umacniali uczniów w wierze i zachęcali ich do ufania Jezusowi. Przypominali im też, że droga do królestwa Bożego prowadzi przez wiele cierpień. 23 Wyznaczyli tam również starszych, którzy mieli być przywódcami poszczególnych kościołów, a powstrzymując się od posiłków i modląc się, powierzyli ich opiece Pana, któremu uwierzyli. 24 Potem przez Pizydię przybyli z powrotem do Pamfilii. 25 Dzielili się słowem Bożym w Perge, po czym udali się do Attalii. 26 Stamtąd zaś poplynęli do Antiochii, w której rozpoczęli to dzieło, powierzone im dzięki łasce Boga. 27 Gdy się tam znaleźli, zebrał wszystkich wierzących i opowiedzieli im o tym, co Bóg uczynił przez nich i jak otworzył

poganom drzwi do wiary. 28 I pozostały z tamtejszymi wierzącymi przez dłuższy czas.

15 Tymczasem przyszło z Judei kilku ludzi, którzy zaczęli nauczać wierzących: „Jeśli nie oddacie się obrzędowi obrzezania, nakazanemu przez Mojżesza, nie będziecie zbawieni”. 2 Początkowo Paweł i Barnaba prowadzili z nimi długie dyskusje. W końcu jednak postanowiono, że razem z kilkoma innymi wierzącymi wyruszą do Jerozolimy, aby całą sprawę przedstawić do rozstrzygnięcia apostołom i starszym kościoła. 3 Wysłani przez kościół, szli przez Fenicję i Samarię, odwiedzając po drodze wierzących. Słysząc od Pawła i Barnaby o tym, że również poganie zwracają się do Boga, wszyscy wierzący odczuwali wielką radość. 4 W Jerozolimie spotkali się z apostołami i starszymi kościoła i przekazali im relację o tym, co Bóg uczynił przez nich wśród pagan. 5 Wtedy kilku wierzących, którzy należeli do ugrupowania faryzeuszy, oświadczyło, że nawróceni poganie muszą zostać obrzezani i zacząć przestrzegać Prawa Mojżesza. 6 Apostołowie i starsi zebrały się więc ponownie, aby rozpatrzyć ten problem. 7 Po długiej dyskusji głos zabrał Piotr: —Przyjaciele! Wiecie dobrze, że już dawno Bóg wybrał mnie spośród was, abyem mógł przekazać dobrą nowinę także paganom. 8 Bóg, który zna ludzkie serca, okazał im przychylność, dając im, podobnie jak nam, Ducha Świętego. 9 Nie uczynił między nami żadnej różnicy i przez wiarę oczyścił ich serca. 10 Dlaczego więc teraz macie zamiar poprawiać Boga i nakładać na nawróconych pagan ciężar, którego ani nasi ojcowie, ani my sami nie potrafiliśmy udźwignąć? 11 Przecież wierzymy, że zarówno oni, jak i my, jesteśmy zbawieni tylko dzięki łasce Jezusa, naszego Pana. 12 Wtedy wszyscy zamknęli i słuchali opowiadania Barnabę i Pawła o cudach, których Bóg dokonał przez nich wśród pagan. 13 Gdy skończyli, głos zabrał Jakub: —Posłuchajcie mnie, przyjaciele! 14 Szymon Piotr opowiedział nam, jak Bóg wybrał pagan do swojego kościoła. 15 Zgadzają się z tym następujące słowa proroków: 16 „Potem wrócę i odbuduję zniszczony dom Dawida, 17 aby także poganie mogli znaleźć Pana —wszyscy ci, których uznałem za swoich. Tak mówi Pan, który dokonuje tego, 18 co zaplanował na samym początku”. (aiōn g165) 19 Dlatego sądzę, że nie powinniśmy przeszkadzać paganom przychodząącym do Boga —mówią dalej Jakub. 20 —Napiszmy im tylko, aby powstrzymali się od spożywania pokarmów ofiarowanych bożkom, mięsa uduszonych zwierząt i krwi oraz aby unikali rozwiązań seksualnej. 21 Bo

od wieków we wszystkich miastach są synagogi, więc, aby przyłączył się niego w podróży. Najpierw których co szabat zbierają się Żydzi przestrzegający jednak poddał go obrzędowi obrzezania—ze względu tych nakazów.²² Wtedy apostołowie wraz ze starszymi na Żydów zamieszkujących te okolice. Wszyscy i całym kościołem postanowili wybrać kilku wierzących bowiem wiedzieli, że jego ojciec był poganiem. i wysłać ich z Pawłem i Barnabą do Antiochii. Wybrano 4 Odwiedzając miasta, zachęcali wierzących do więc Jude, zwanego Barsaba, i Sylasa—cieszących przestrzegania postanowień apostołów i starszych z się dużym uznaniem wśród wierzących 23 —i Jerozolimy. 5 A kościoły z dnia na dzień wzrastały przekazano przez nich list tej treści: „Apostołowie licznie i coraz bardziej wierzyły Panu. 6 Następnie i starsi z Jerozolimy pozdrawiają wierzących w podróżowali przez Frygię i Galację, gdyż tym razem Antiochii, Syrii i Cylicji! 24 Dowiedzieliśmy się, że Duch Święty nie pozwolił im nauczać w Azji. 7 niektórych wierzących z Judei—bez naszej wiedzy—siali Szli wzduł granicy Myzji i chcieli skierować się do wśród was niepokój i wzbudzali wątpliwości. 25 prowincji zwanej Bitynią, lecz Duch Jezusa znowu na Dlatego właśnie jednomyślnie postanowiliśmy wybrać to nie pozwoli. 8 Poszli więc przez Myzję do Troadę. dwóch mężczyzn i posłać ich do was, razem z 9 W nocy Paweł miał widzenie. Ujrzał Macedończyka, naszymi bliskim przyjaciółmi—Barnabą i Pawłem, który stał i błagał: „Przybądź do Macedonii i pomóż 26 którzy dla naszego Pana ryzykowali życie. 27 nam!”. 10 To sprawiło, że postanowiliśmy udać się do Wysyłamy więc do was Jude i Sylasa, którzy osobiście Macedonii. Uznaliśmy bowiem, że to sam Bóg posyła potwierdzą wam nasze stanowisko w tej sprawie. nas, abyśmy głosili tam dobrą nowinę. 11 Z Troadę 28 Postanowiliśmy bowiem—Duch Święty i my—nie popchnęliśmy prosto do Samotraki, a następnego obarczać was dodatkowymi obowiązkami oprócz tego, dnia—do Neapolis. 12 W koścu dotarliśmy do Filippi, co niezbędne. 29 Powstrzymajcie się od spożywania miasta będącego stolicą tej części Macedonii i pokarmów ofiarowanych bożkom, mięsa uduszonych rzymską kolonią. Tam zatrzymaliśmy się na kilka zwierząt i krwi oraz unikajcie rozwiązań seksualnej. dni. 13 W szabat udaliśmy się za miasto, nad Dobrze zrobicie, jeśli całkowicie zerwiecie z tym rzeką, gdzie—jak sądziliśmy—ludzie zbierają się na wszystkim. Pozdrawiamy was". 30 Posłanci udali modlitwę. Usiedliśmy i rozmawialiśmy z zebranymi się zatem do Antiochii, gdzie zwołały wszystkich tam kobietami. 14 Przysłuchiwała się nam niejaka wierzących i wręczyły im list. 31 A gdy go przeczytano, Lidia z Tiatyry, która handlowała purpurą. Znała zapanowała wielka radość. 32 Wtedy Juda i Sylas, już Boga, a Pan sprawił, że chętnie słuchała którzy byli prorokami, umacniali ich wiarę słowami tego, o czym mówił Paweł. 15 Została ochrzczona pełnymi zachęty. 33 Spędzili z nimi jeszcze jakiś czas, razem ze swoimi domownikami, a potem zaprosiła po czym pożegnali ich i wrócili do Jerozolimy. 34 nas do siebie. —Jeśli wierzycie w moją wierność Paweł i Barnaba pozostali zaś w Antiochii, aby wraz z Panu—powiedziała—przyjdzie i zamieszkajcie w innymi głosić słowo Pana i nauczać. 36 Jakiś czas moim domu. Zgodziliśmy się więc i zatrzymaliśmy później Paweł zaproponował Barnabie: —Odwiedźmy się u niej. 16 Pewnego dnia, w drodze na miejsce wszystkie miasta, w których głosiliśmy słowo Boże i modlitwy, natknęliśmy się na niewolnicę, opanowaną sprawdzmy, jak miewają się wierzący. 37 Barnaba przez demona. Przynosiła ona swoim właścicielowi zasugerował, aby zabrać również Jana, zwanego niezle dochody, bo przepowidała przyszłość. 17 Markiem. 38 Jednak Paweł nie chciał się na to zgodzić, Szła za Pawłem i za nami, krzycząc: —Ci ludzie to ponieważ Marek, podczas poprzedniej wyprawy, sludy Najwyższego Boga! Oni głoszą was drogę do odszedł od nich w Pamfilii i nie brał udziału w ich pracy. zbałwieni! 18 Powtarzało się to przez wiele dni. W 39 Powstał więc konflikt. Ostatecznie apostołowie korę Paweł, zmęczony tą sytuacją, odwrócił się i rzekł rozdzieliли się. Barnaba z Markiem odpłynęli na Cypr. 40 do demona: —W imieniu Jezusa Chrystusa rozkazuję Paweł natomiast wziął ze sobą Sylasa i—powierzony ci: Wyjdź z niej! Wówczas demon natychmiast przez wierzących opiecie Pana 41 —przemierzał Syrię ją opuścił. 19 Gdy jednak właściciele niewolnicy i Cylicję, dodając otuchy tamtejszym kościołom.

16 Najpierw udał się do Derbe i Listry. Spotkał tam pewnego ucznia imieniem Tymoteusz, będącego synem Żydówki, która uwierzyła w Jezusa, oraz ojca poganią. 2 Wierzący z Listry i Ikonium wydawali mu dobrą opinię. 3 Paweł zaproponował mu

przeciwko Pawłowi i Sylasowi, a sędziowie nakazali głoszę! **4** Niektórzy słuchacze, w tym również wielu zedręć z nich ubranie i ubiczować ich. **23** Gdy pagan, którzy mieli respekt dla Boga, i niemało już im wymierzono karę, wtrącili ich do więzienia, a wpływowych kobiet, dało się przekonać i przyłączyło strażnikowi nakazali dobrze ich strzec. **24** Słysząc się do Pawła i Sylasa. **5** Ale żydowscy przywódcy, taki rozkaz, strażnik umieścił ich w celi mieszczącej kierowani zazdrością, namówili kilku awanturników, się w środku budynku, a ich nogi zakuł w dyby. **25** aby wywołali zbiegowisko i wszczęli w mieście Około północy Paweł i Sylas wielbili Boga modlitwą i rozruchy. Otoczyli oni dom Jazona i szukali apostołów, pieśniami, a wszyscy współważnie przysłuchiwieli chcąc ich postawić przed zgromadzeniem. **6** Ponieważ się im. **26** Nagle powstało tak wielkie trzęsienie ziemi, ich jednak nie znaleźli, zaciagnęli Jazona i kilku że zadrżały fundamenty więzienia. Wszystkie drzwi wierzących do władz miasta. —Ci ludzie sieją zamęt same się otworzyły, a kajdany wszystkich więźniów na całym świecie! —krzyczeli. —A teraz przyszli do rozerwały się. **27** Obudziło to również strażnika. naszego miasta **7** i Jazon przyjął ich do swojego domu. Gdy zobaczył otwarte bramy, uznał, że więźnioro Oni przeciwstawiają się decyzjom cesara, bo uważają uciekli, i z przerażenia chwycił miecz, aby się zabić. za króla jakiegoś Jezusa! **8** Oskarżenia te zaniepokoily **28** Wtedy Paweł głośno zawołał: —Nie rób sobie zarówno zebranych, jak i władze. **9** Ostatecznie krzywdy! Wszyscy ty jesteśmy! **29** Strażnik zażądał jednak zwolnili ich, ale dopiero po otrzymaniu sporej światła i drżącego strachu padł do nóg Pawła i Sylasa. kaucji od Jazona i pozostałych. **10** Nocą wierzący **30** Wyprowadził ich z celi na zewnątrz i zapytał: szybko naprawili Pawła i Sylasa do Berei. Ci, jak —Panowie! Co mam robić, żeby osiągnąć zbawienie? zwykle, skierowali się do synagogi. **11** Tamtejsi **31** —Uwierz w Jezusa jako Pana—odpowiedzieli—a mieszkańców byli bardziej otwarci niż Tesalonickanie. będąc wzbawiony ty i cały twój dom. **32** I przedstawili Całym sercem przyjęli słowo Boże i codziennie jemu i wszystkim jego domownikom dobrą nowinę. **33** sprawdzali w Piśmie, czy to, co słyszeli, jest prawda. Zaraz też strażnik zaprosił ich do siebie i opatrzył **12** Wielu z nich uwierzyło, w tym również spore rany po biczowaniu, a następnie dał się ochrzcić grono wpływowych kobiet oraz mężczyzn, będących wraz z całą rodziną. **34** Następnie ugościł ich w paganami. **13** Gdy jednak żydowscy przywódcy z swoim domu, razem ze wszystkimi ciesząc się Tesaloniki dowiedzieli się, że Paweł przebywa teraz w z tego, że uwierzył Bogu. **35** Następnego dnia Berei i naucza słowa Bożego, przyszli tam i wywołali sędziowie wysłali do strażnika żołnierzy z rozkazem: kolejne rozruchy. **14** Wierzący natychmiast wysłali —Uwolnij tych ludzi! **36** —Sędziowie wydali rozkaz, Pawła na wybrzeże. Sylas i Tymoteusz pozostali żeby was uwolnić—powiedział strażnik do Pawła. zaś na miejscu. **15** Ci, którzy towarzyszyli Pawłowi, —Idźcie więc w pokoju. **37** —O nie!—zaprotestował odprowadzili go aż do Aten, po czym wrócili z Paweł. —Nie zważając na to, że jesteśmy rzymスキmi poleceniem dla Sylasa i Tymoteusza, aby oni również obywatelami, bez wyroku kazali nas ubiczować i szybko dołączyli do Pawła. **16** Czekając na nich w wtrącić do więzienia. A teraz ukradkiem próbując Atenach, Paweł był oburzony, widząc miasto pełne się nas pozbyć? Niech sami przyjdą i nas uwolnią. bożków. **17** W synagodze spotykał się i rozmawiał **38** Żołnierze przekazali tę odpowiedź sędziom. Ci z Żydami oraz paganami mającymi respekt dla zaś przestraszyli się, słysząc, że apostołowie mają Boga. Codziennie też dyskutował z różnymi ludźmi rzymskie obywatelstwo. **39** Przyszli więc osobiście na rynek. **18** Byli wśród nich filozofowie ze szkoły i prosili ich o opuszczenie więzienia, a następnie epikurejskiej i stoickiej, którzy rozmawiali między błagali ich, aby wyjechali z miasta. **40** Paweł i Sylas, sobą: —O czym ten gaduła chce nam powiedzieć? po wyjściu z więzienia, udali się jednak do domu Lidii. —Chyba głosi jakieś nowe bóstwa—mówili drudzy, Spotkali się tam z wierzącymi, dodali im otuchy i Paweł mówił bowiem o Jezusie i zmartwychwstaniu. dopiero wtedy opuścili miasto.

17 Idąc dalej, minęli miasta Amfipolis oraz Apolonię i dotarli do Tesaloniki, gdzie znajdowała się żydowska synagoga. **2** Zgodnie ze swoim zwyczajem, Paweł chodził do niej przez kolejne trzy szabaty i przedstawiał zgromadzonemu znaczenie Pisma. **3** Dowodził, że Mesjasz miał cierpieć i zmartwychwstać. Mówił: —Tym Mesjaszem jest Jezus, którego wam

19 Zabrali więc go na Areopag i spytaли: —Możesz nam wyjaśnić, jaką to nową religię głosisz? **20** Wkładasz nam bowiem do głowy jakieś niesłychane historie. **21** A wszyscy ateńczycy i przybysze poświęcają większość czasu na dyskusje i słuchanie nowych wieści. **22** Paweł stanął więc pośrodku Areopagu i przemówił: —Ateńczycy! Zauważylem, że jesteście bardzo religijni. **23** Spacerując po mieście i oglądając wasze ołtarze, natknąłem się nawet na

ołtarz poświęcony „Nieznanemu Bogu”. Właśnie o tym Koryntian uwierzyło i przyjęło chrzest. 9 W nocy Bogu, którego czcie nie znając Go, chcę wam dziś Paweł miał widzenie, w którym Pan powiedział: opowiedzieć. 24 On stworzył cały świat i wszystko, —Nie obawiaj się! Nadal przemawiaj i nie oddawaj co na nim istnieje. Jest Panem nieba i ziemi, więc się! 10 Jestem z tobą i nikt nie zrobi ci krzywdy. nie mieszka w ziemskich świątyniach! 25 On nie wielu ludzi w tym mieście należy do Mnie. 11 Paweł potrzebuje żadnej pomocy od ludzi, bo to On sam pozostał tam więc jeszcze półtora roku, nauczając daje nam życie, sprawia, że oddychamy, i obdarza słowa Bożego. 12 Gdy zarządcą Achai był Gallio, nas wszystkim, czego potrzebujemy. 26 To dzięki przywódcy żydowscy zorganizowali wspólną akcję Niemu wszyscy ludzie na świecie wzięli początek od przeciwko Pawłowi i postawili go przed sądem. jednego człowieka. On też rozmieścił na całej ziemi 13 —Ten człowiek namawia ludzi, aby czcili Boga narody, wyznaczając im czas i miejsce. 27 Uczynił niezgodnie z Prawem Mojżesza—oskarżali go. 14 tak, aby ludzie szukali Go, choćby po omacku, i Paweł właśnie chciał coś opowiedzieć, gdy Gallio znajdowali—bo On jest blisko każdego z nas. 28 W zwrócił się do nich: —Słuchajcie, Żydzi! Gdyby Nim bowiem istniejemy, żyjemy i poruszamy się! Jak to tu chodziło o jakieś przestępstwo, oszustwo czy ują jeden z waszych poetów: „Jesteśmy z Jego rodu”. 29 A skoro jesteśmy z rodu Boga, nie powinniśmy wysuchać. 15 Ale skoro jest to spór o słowa, imiona i sądzić, że jest On podobny do bożka ze złota, srebra o wasze Prawo, radźcie sobie sami. Ja nie będę się lub kamienia, wykonanego według ludzkiego pomysłu. tym zajmował! 16 I wyprosił ich z sądu. 17 Wtedy 30 Bóg dotychczas znośił ludzką niewiedzę, ale teraz tłum rzucił się na nowego przełożonego synagogi, wzywa wszystkich do opamiętania się, 31 ponieważ Sostenesa, i bił go tuż przed budynkiem sądu. Ale wyznaczył już dzień, w którym sprawiedliwie osądzi Gallio nie zwracał na to najmniejszej uwagi. 18 Paweł cały świat. Uczyni to przez Człowieka, którego wybrał dość długo pozostał w Koryncie, po czym pożegnał i uwiarygodnił przez wskrzeszenie Go z martwych. 32 wierzących i wraz z Pryscyllą i Akwilą popłynął do Gdy zebrani usłyszeli o zmartwychwstananiu umarłych, Syrii. W Kenchrach, zgodnie ze złożoną wcześniej jedni zaczęli się z tego śmiać, a inni powiedzieli: obietnicą, ogólną głowę. 19 Stamtąd udali się do Efezu. —Wiesz, chyba jednak posłuchamy cię innym razem. Zostawił towarzyszy na statku, a sam wszedł do 33 Wtedy Paweł opuścił Areopag. 34 Lecz kilka osób synagogi i nauczał Żydów. 20 Prosił go, żeby zostało uwierzyło i przyłączyło się do niego. Wśród nich na dłużej, lecz odmówił. 21 —Jeśli Bóg pozwoli, wróć do was—powiedział, po czym pożegnał się i odpłynął z Efezu. 22 Następnie odwiedził kościół w Cezarei. Przekazał wierzącym pożdrowienia i udał się do Antiochii. 23 Tam zatrzymał się na pewien czas. Potem jednak znowu wyruszył w podróż, przemierzając Galację i Frygię, gdzie dodawał otuchy wierzącym. 24 Tymczasem do Efezu przybył niejaki Apollos, Żyd z Aleksandrii, który był dobrym mówcą i doskonale znał Pisma. 25 Sporo już wiedział o „drodze Pana” i z wielkim zapałem przemawiał na temat Jezusa, choć znał tylko chrzest Jana Chrzciciela. 26 Apollos zaczął odważnie nauczać w synagodze w Efezie. Gdy Pryscylla i Akwila usłyszeli go, zabrali go do siebie i dokładnie przedstawili mu „drogę Boga”. 27 A ponieważ chciał odwiedzić Achaję, wierzący napisali mu list polecający, aby go tam przyjęto. Po przybyciu, bardzo pomógł wszystkim, którzy zaufali łasce Pana. 28 Z odwagą dyskutował z tamtejszymi Żydami, publicznie wykazując na podstawie Pisma, że Jezus naprawdę jest Mesjaszem.

18 Potem Paweł opuścił Ateny i udał się do Koryntu.

2 Tam spotkał Akwilę, Żyda rodem z Pontu, który wraz z żoną Pryscyllą przybył niedawno z Italii. Nakazem cesara Klaudiusza wysiedlano bowiem z Rzymu wszystkich Żydów. Paweł odwiedził Akwilę i Pryscyllę, 3 a ponieważ, podobnie jak oni, zajmował się wyrobem namiotów, zamieszkał u nich i zaczął razem z nimi pracować. 4 Każdy szabat spędzał w synagodze, gdzie nauczał i przekonywał zarówno Żydów, jak i Greków. 5 Gdy Sylas i Tymoteusz przybyli z Macedonii, Paweł poświęcił się głównie nauczaniu i udowadniał Żydom, że Jezus jest Mesjaszem. 6 Ponieważ jednak byli mu przeciwni i lekceważyli Jezusa, strąsnął kurz z płaszczu i powiedział: —Sami jesteście sobie winni. Spełniłem swój obowiązek. Od tej chwili będę nauczał pagan. 7 Odszedł stamtąd i udał się do domu niejakiego Tycjusza Justusa, człowieka bardzo pobożnego, który mieszkał obok synagogi. 8 Kryspus, przełożony synagogi, uwierzył w Pana wraz z całym domem. Także wielu innych

19 Podczas gdy Apollos przebywał w Koryncie, Paweł podróżował przez okoliczne wzgórza

i przybył do Efezu, gdzie natknął się na grupę Erasta—do Macedonii, sam zaś przez pewien czas wierzących. 2—Czy otrzymaliście Ducha Świętego, pozostało jeszcze w prowincji Azja. 23 Właśnie w gdy uwierzyliście?—zapytał ich. —Nawet nie tym czasie powstały w Efezie ogromne zamieszkli słyszeliśmy o Duchu Świętym!—odpowiedzieli mu. spowodowane „drogą Pana”. 24 Niejaki Demetriusz 3—To jaki chrzest przyjęliście? —Chrzest Jana zatrudniał wielu rzemieślników przy wyrobie srebrnych Chrzciciela—powiedzieli. 4—Jan zanurzał ludzi w miniaturowej świątyni bogini Artemidy. 25 Zwołał więc wodzie na znak opamiętania, wzywając ich, aby pracowników oraz innych rzemieślników tej branży i uwierzyli w Tego, który przyjdzie po nim, czyli w powiedział: —Słuchajcie! Nasz fach przynosi nam Jezusa—wyjaśnił Paweł. 5 Gdy tylko o tym usłyszeли, duże zyski. 26 Sami jednak widzieliście i słyszeliście, zaraz dali się zanurzyć w imię Jezusa. 6 Paweł że nie tylko w Efezie, ale i w całej naszej prowincji położył na nich ręce, a wtedy zstąpił na nich Duch niejaki Paweł przewraca ludziom w głowach. Twierdzi Święty i zaczęli mówić obcymi językami i prorokować. bowiem, że bogowie nie mogą być dziełem ludzkich 7 A grupa ta liczyła około dwunastu mężczyzn. 8 rąk. 27 Jego działalność zagraża naszym interesom. Następnie Paweł poszedł do synagogi i przez trzy Co więcej, może doprowadzić do tego, że świątynia miesiące śmiało nauczał w niej o królestwie Bożym. wielkiej bogini Artemidy zostanie zlekceważona, a 9 Ale niektórzystawiali opór. Zamiast się opamiętać, sama Artemida zostanie pozbawiona czci, jaką oddaje publicznie wyśmiewali drogę Pana. Paweł odszedł jej prowincja Azja i cały świat. 28 Słysząc to, zebrani więc od nich, zabierając ze sobą wierzących. Odtąd wpadli w gniew i zaczęli wołać: —Wielka Artemida codziennie przemawiał w szkole Tyrannosa. 10 Trwało Efeska! 29 Wkrótce rozruchy ogarnęły całe miasto. to dwa lata, aż wszyscy mieszkańcy prowincji Azja, Tłum porwał Gajusa i Arystarcha, dwóch towarzyszy zarówno Żydzi, jak i poganie, usłyszeli słowo Pana. podróży Pawła, i zaciągnął ich do teatru, było to 11 A Bóg dokonywał przez Pawła niezwykłych cudów. bowiem główne miejsce spotkań mieszkańców miasta. 12 Nawet chusty i części jego odzieży kładzione na 30 Chciał tam pójść i Paweł, ale wierzący nie pozwolili chorych powodowały uzdrowienie lub uwolnienie od mu. 31 Również zaprzyjaźnieni z nim przedstawiciele demonów. 13 Tymczasem jacyś wędrowni żydowscy władz prowincji prosili go przez posłańców, aby egzorcysti próbowali uwalniać ludzi od demonów, nie ryzykował życia i by pozostał w domu. 32 A powołując się na imię Jezusa. Mówili: —Rozkazuję każdy z zebranych krzyczał coś innego. Panowało ci, demone, przez Jezusa, którego głosi Paweł! 14 ogromne zamieszanie, a większość ludzi w ogóle Robiło to siedmiu synów Skewasa, żydowskiego nawet nie wiedziała, po co się zebrano. 33 Kilku najwyższego kapłana. 15 Jednak demon tak im Żydów wyciągnęło z tłumu Aleksandra i wypchnęło odpowiedział: —Znam Jezusa i znam Pawła, a go naprzód. On dał znak ręką, prosząc o ciszę i wy, kim jesteście? 16 I człowiek opanowany przez możliwość obrony. 34 Gdy jednak ludzie zobaczyli, demona rzucił się na nich. Pobił ich tak dotkliwie, że jest Żydem, wszyscy zaczęli krzyczeć: —Wielka że nadzy i poranieni uciekli z domu, w którym to Artemida Efeska!—trwało to prawie dwie godziny. miało miejsce. 17 Wieść o tym szybko rozeszła 35 Wreszcie sekretarzowi rady miasta udało się się wśród wszystkich Żydów i pagan, żyjących w uciszyć tłum. —Obywatele Efezu!—zaczął. —Czy Efezie. Ogarnął ich lęk i z szacunkiem odnosili się istnieje jeszcze ktoś, kto nie wiedziałby, że Efez stoi do imienia Jezusa. 18 Wielu zaś nowych wierzących na straży świątyni wielkiej Artemidy, której posąg wyznało publicznie swoje złe czyny. 19 Spora zesłał nam z nieba sam Zeus? 36 Skoro jest to grupa tych, którzy uprawiali czarną magię, przyniosła oczywiste, zachowajmy spokój i nie czynmy niczego swoje tajemne księgi i publicznie je spaliła, mimo pochopnie. 37 Ludzie, których tu przywlekleście, ani że miały one znaczną wartość. Oszacowano, że na nie ukradli niczego w świątyni Artemidy, ani nie ich zakup trzeba było przeznaczyć wynagrodzenie obrazili bogini. 38 A jeśli Demetriusz i inni rzemieślnicy za wiele miesięcy ciężkiej pracy. 20 Przykład ten mają przeciw nim jakieś zarzuty, niech zgłoszą się pokazuje jak bardzo rozszerzał się wpływ słowa do sądu i wniosą stosowne oskarżenie. 39 Jeśli zaś Bożego i jak potężne było jego oddziaływanie na sa jakieś inne skargi, rada miasta rozpatrzy je na ludzi. 21 Po tych wydarzeniach Paweł postanowił, najbliższym posiedzeniu. 40 Z powodu dzisiejszych że odwiedzi Macedonię i Achaję, a następnie uda wydarzeń grozi nam jednak oskarżenie o wszczynanie się do Jerozolimy. Dodał też: —Potem, gdy już tam rozruchów. Jak bowiem wyjaśnimy powód naszego tym przybędę, muszę jeszcze odwiedzić Rzym. 22 dzisiejszego zbiegowiska? 41 I tymi słowami rozwiązał Następnie wysłał swoich pomocników—Tymoteusza i zgromadzenie.

20 Po ustaniu zamieszek, Paweł zwołał wierzących. być tylko pewien aresztowania i cierpień. **24** Ale moje Źegnając ich, dodał im otuchy i wyruszył do życia nie jest przecież najważniejsze. Liczy się tylko Macedonii. **2** Obszedł okoliczne tereny, pokrzepiając to, aby dobrze zakończył bieg i służbę, powierzoną tamtejszych uczniów Jezusa, a następnie udał się do mi przez Jezusa, naszego Pana. Jej celem jest Grecji. **3** Spędził tam trzy miesiące i chciał popływać do głoszenie dobrej nowiny o tym, że Bóg okazał ludziom Syrii. Gdy jednak dowiedział się o spisku żydowskich łaske. **25** Wiem już, że wy, którym podczas moich przywódców przeciw niemu, postanowił wrócić przez podróży opowiadałem o królestwie, nigdy mnie już Macedonię. **4** Towarzyszyli mu: Sopater—syn Pyrrusa nie zobaczycie. **26** Dlatego dziś oświadczam wam, że z Berei, Arystarch i Sekundus—z Tesaloniki, Gajus—z nie mam niczego na sumieniu, **27** bo nie wahałem się Derbe, oraz Tymoteusz, Tychik i Trofim—z prowincji w pełni przedstawić wam woli Boga. **28** Uważajcie Azja. **5** Oni to wyruszyli pierwi i czekali na nas w na siebie i na stado, które Duch Święty powierzył Troadzie. **6** My zaś, po święcie Paschy, odpłynęliśmy z wam, przywódcom! Bądźcie dla Bożego kościoła Filippi i pięć dni później byliśmy już z nimi w Troadzie, tym, kim jest pasterz dla stada. Bóg bowiem kupił gdzie spędziliśmy tydzień. **7** W niedzielę zebraliśmy kościół płacąc za niego własną krvią. **29** Niestety się wszyscy na łamanie chleba. Paweł przemawiał, a wiem, że po moim odejściu pojawią się wśród was ponieważ następnego dnia odjeżdżała, przeciągnął fałszywi nauczyciele, którzy będą jak drapieżne wilki swoją mowę aż do północy. **8** Pokój na górze, gdzie wśród stada. **30** Również niektórzy z was samych się zebraliśmy, oświetlony był wieloma lampami. porzucą prawdę i zaczną nauczać kłamstw, aby tylko **9** W trakcie długiej mowy Pawła, pewien chłopiec pozyskać zwolenników. **31** Uważajcie więc i miejsce w imieniu Eutych, siedzący na oknie, zasnął, spadł z pamięci te trzy lata, które spędziłem z wami, dniem trzeciego piętra i zabił się. **10** Paweł szybko zszedł i nocą pouczając każdego ze łzami w oczach. **32** na dół i objął go.—Nie martwcie się!—powiedział. Teraz powierzam was Bogu i Jego cudownemu słowie, —Będzie żył. **11** Następnie wrócił na góre, połamał które może was umocnić i zapewnić wam—razem ze chleb i jadł z nami, a potem dalej przemawiał—aż do wszystkimi świętymi—Boży dar. **33** Nigdy od nikogo wschodu słońca. Gdy skończył, wyruszył w drogę. nie żądałem ani pieniędzy, ani odzieży. **34** Wiecie **12** Wtedy wierzący odprowadzili chłopca—całego przecież, że własnymi rękami zarabiałem na swoje i zdrowego—do domu, ciesząc się, że żyje. **13** utrzymanie i na potrzeby moich towarzyszy. **35** Dalem My już wcześniej udaliśmy się na statek, którym wam w ten sposób przykład, jak należy pracować popłynęliśmy do Assos. Właśnie stamtąd mieliśmy i wspierać potrzebujących, pamiętając o słowach zabracić Pawła. Postanowił bowiem, że dotrze tam naszego Pana, który powiedział: „Dawanie przynosi pieszo. **14** Zgodnie z planem, spotkaliśmy się z nim więcej szczęścia niż branie”. **36** Następnie padł na w Assos, zabraliśmy go na pokład i popłynęliśmy do Mityleny. **15** Następnego dnia minęliśmy wyspę Chios, a kolejnego dnia przybliliśmy do wyspy Samos, skąd dzień później dopłynęliśmy do Miletu. **16** Paweł postanowił nie zatrzymywać się w Efezie i nie spędzać więcej czasu w prowincji Azja. Chciał bowiem, w miarę możliwości, zdążyć do Jerozolimy na święto Pięćdziesiątnicy. **17** Dlatego z Miletu wezwalał do siebie starszych kościoła w Efezie. **18** Gdy przybyli, rzekł: —Wiecie, że od pierwszej chwili, tu w Azji, przez cały czas byłem z wami, **19** służąc Panu z całą pokorą, mimo cierpień oraz prześladowań i podstępów ze strony żydowskich przywódców. **20** Nie uchylałem się od mówienia wam wszystkiego, co pozyteczne. Nauczałem publicznie i prywatnie—w domach. **21** Mówilem Żydom i pogonom, że muszą się zwrócić do Boga i uwierzyć Jezusowi, naszemu Panu. **22** Teraz zaś, kierowany przez Ducha, udaje się do Jerozolimy. A nie wiem, co mnie tam spotka. **23** Zgodnie z proroctwami, które słyszałem w wielu miastach, mogę

21 Po rozstaniu ze starszymi, popłynęliśmy do Kos. Następnego dnia ruszyliśmy w kierunku Rodos, a stamtąd do Patary. **2** Tam natrafiliśmy na statek płynący do Fenicji i wsiedliśmy na niego. **3** Minęliśmy Cypr, zostawiając go po lewej burcie, i popłynęliśmy do Syrii. Zawieliśmy do portu w Tyrze, gdzie rozładowano statek. **4** Odszukaliśmy tam miejscowych wierzących i postanowiliśmy zatrzymać się u nich przez tydzień. Z natchnienia Ducha Świętego mówili oni Pawłowi o niebezpieczeństwie podróży do Jerozolimy. **5** Po tygodniu wyruszyliśmy z miasta i udaliśmy się do portu, a wszyscy wierzący—mężczyźni wraz z żonami i dziećmi—odprowadził nas. Nad brzegiem morza ukłekliśmy i wspólnie modliliśmy się. **6**

Po pożegnaniu wsiedliśmy na statek, oni zaś powrócili ofiarowanych božkom, mięsa uduszonych zwierząt do domów. **7** Kontynuując podróź, odpłynęliśmy z Tyru i krwi oraz aby unikali rozwiązłości seksualnej. **26** i dobiliśmy do Ptolemaidы. Odwiedziliśmy tamtejszych Paweł posłuchał ich i następnego dnia, razem z wierzących i zostaliśmy u nich jeden dzień, **8** nazajutrz tymi czterema mężczyznami, poddał się obrzędowi zaś odpłynęliśmy do Cezarei. Zatrzymaliśmy się oczyszczenia i udał się do świątyni, aby zgłosić tam w domu Filipa, który był jednym z siedmiu termin zakončenia dni oczyszczenia i złożenia pomocników, wybranych przez apostołów, i zajmował ofiary. **27** Gdy siedmiodniowy czas oczyszczenia się głoszeniem dobrej nowiny. **9** Filip miał cztery dobiegały końca, kilku Żydów z prowincji Azja ujrzało niezamężne córki, które były prorokiniami. **10** Podczas Pawła w świątyni. Podburzyli oni tłum i rzucili się na naszego dłuższego pobytu w Cezarei przybył tam niego krzycząc: **28** –Izraelici! Pomóżcie nam! Ten również z Judei niejaki Agabos, prorok. **11** Gdy nas człowiek wszędzie i wszystkich nastawia przeciwko odwiedził, wziął pas Pawła, związał nim swoje ręce naszemu narodowi, Prawu i świątyni. Na domiar oraz nogi i rzek: —Tak mówi Duch Święty: „Człowiek, złego wprowadził tu pagan, bezczeszcząc to święte do którego należy ten pas, zostanie związany w miejsce! **29** Wcześniej bowiem widzieli w mieście Jerozolimie przez żydowskich przywódców i wydany Pawła z Trofimem z Efezu i sądzili, że wprowadził w ręce pagan”. **12** Gdy to usłyszeliśmy—my i go do świątyni. **30** Całe miasto było poruszone i miejscowi wierzący—błagaliśmy Pawła, aby nie powstało wielkie zamieszanie. Wywleczonego Pawła szedł do Jerozolimy. **13** —Po co płaczecie i ranicie ze świątyni i zatrzaśnięto za nim bramy. **31** A gdy mi serce?—odrzekł Paweł. —Przecież dla Jezusa, już mieli go zabić, wiadomość o rozruchach w całej mojego Pana, gotów jestem nie tylko na więzienie Jerozolimie dotarła do dowódcy rzymskiego oddziału. w Jerozolimie, ale i na śmierć! **14** Nie mogąc go przekonać, ustąpiliśmy, mówiąc: —Niech się dzieje oraz żołnierzy i wszyscy razem wbiegli w tłum. Na wola Pana! **15** Wkrótce potem spakowaliśmy się i widok wojska przestano bić Pawła. **32** Wtedy dowódca wyruszyliśmy do Jerozolimy. **16** W drodze towarzyszyło podszedł, aresztował Pawła i kazał go zakuć w nam kilku uczniów z Cezarei. Po przybyciu na miejsce, podwójne kajdany. Dopytywał też, kim jest i co uczynił. zatrzymaliśmy się u pewnego Cypryjczyka, Mnazona, **33** Ale ludzie w tłumie wykrzykiwali różne rzeczy, jednego z pierwszych uczniów Jezusa. **17** Wierzący w Nie mogąc się w tym zgłęku niczego dowiedzieć, Jerozolimie serdecznie nas przywitali. **18** Następnego rozkazał zabrać Pawła do koszar. **34** Gdy dotarli dnia udaliśmy się z Pawłem na spotkanie z Jakubem, do schodów, tłum tak bardzo napierał, że żołnierze na które przyszli również wszyscy starsi kościoła w musieli Pawła nieść. **35** Ludzie zaś wciąż podążali za Jerozolimie. **19** Po przywitaniu, Paweł szczegółowo nimi, wołając: —Precz z nim! **36** Tuż przed wejściem opowiedział im o tym, czego Bóg, poprzez jego pracę, do koszar, Paweł rzekł do dowódcy: —Czy mógłbym dokonał wśród pagan. **20** Słysząc to, oddali chwałę coś im powiedzieć? —To ty mówisz po grecku? **37** Bogu. Potem powiedzieli mu jednak: —Posłuchaj, Nie jesteś więc tym Egipcjaninem, który jakiś czas drogi przyjacielu! Wiele tysięcy tutejszych Żydów temu wywołał powstanie, a potem wraz z czterema uwierzyło Jezusowi, a wszyscy oni nadal skrupulatnie tysiącami buntowników wyczołał się na pustynię? przestrzegają Prawa Mojżesza. **21** Słyszał jednak, **38** —Ja jestem Żydem z Tarsu, znanego miasta w że ty wzywasz Żydów mieszkających wśród pagan Cylicji. Proszę, pozwól mi przemówić do tych ludzi. do odrzucenia Prawa—do rezygnacji z dokonywania **40** Wtedy dowódca wyraził zgodę. Paweł stanął więc obrzędu obrzezania i nieprzestrzegania naszych na schodach i dał ręką znak, że będzie mówił. Gdy zwyczajów. **22** Jak więc powinniśmy teraz postąpić? zaledla cisza, zwrócił się do nich po hebrajsku: Na pewno przecież dowiedzą się o twoim przybyciu.

23 Posłuchaj naszej rady: Jest wśród nas czterech mężczyzn, którzy złożyli Bogu specjalną obietnicę. **24** Doląć do nich, przejdźcie razem obrzęd oczyszczenia i zapłać za ostrzyżenie was wszystkich. Wtedy wszyscy będą wiedzieć, że pogłoski na twój temat są fałszywe i że razem z innymi Żydami przestrzegasz Prawa Mojżesza. **25** Jeśli zaś chodzi o wierzących pagan, to już załatwiliśmy tę sprawę. Napisaliśmy im, aby powstrzymali się od spożywania pokarmów

22 —Drozy przyjaciele i starsi! Posłuchajcie tego, co mam na swoją obronę! **2** Gdy usłyszeli, że mówi po hebrajsku, uciszyli się jeszcze bardziej. Paweł zaś mówił dalej: **3** —Jestem Żydem urodzonym w Tarsie, w Cylicji, ale wychowałem się tu, w Jerozolimie. Pod okiem Gamaliela uczyłem się dokładnie przestrzegać Prawa Mojżesza. Byłem całkowicie oddany Bogu—tak samo jak wy dziś. **4** Prześladowałem zwolenników tej drogi: ścigałem ich,

więziłem i zabijałem mężczyzn i kobiety. 5 Może dowódce: —Czy wolno wam biczować rzymskiego to poświadczyc najwyższy kapłan oraz starsi. To obywatela i to bez procesu? 26 Ten udał się od nich bowiem otrzymałem listy do przywódców do dowódcy oddziału i powiedział: —Uważaj, co w Damaszku, chciałem bowiem udać się tam, robisz! Ten człowiek to Rzymianin! 27 Dowódca aby aresztować tamtejszych uczniów Jezusa i podszedł więc do Pawła i zapytał: —Naprawdę jesteś związanych oddać pod sąd w Jerozolimie. 6 Rzymianinem? —Tak—odparł Paweł. 28 —Mnie Ale gdy zbliżałem się do Damaszku, w samo rzymskie obywatelstwo kosztowało majątek!—rzekł. południe oslepiała mnie ogromna jasność z nieba. —A ja mam je od urodzenia—odpowiedział Paweł. 29 7 Padłem wtedy na ziemię i usłyszałem głos: Ci, którzy chcieli przesłuchiwać Pawła, natychmiast „Szawle, Szawle! Dlaczego Mnie prześladujesz?”. 8 się usunęli. A dowódca przestraszył się, że aresztował „Kim jesteś, Panie?”—zapytałem. „Jestem Jezus z rzymskiego obywatela. 30 Następnego dnia, chcąc Nazaretu, którego prześladujesz”—odpowiedział. 9 się dowiedzieć o co żydowscy przywódcy oskarżają. Moi towarzysze podróży, którzy stali obok, widzieli Pawła, dowódca zdjął z niego więzy i zarządził jasność, ale nie słyszały żadnego głosu. 10 „Co zebranie najwyższych kapłanów oraz Wysokiej Rady. mam robić, Panie?”—zapytałem. „Wstań i idź do Następnie postawił przed nimi Pawła.

Damaszku”—rzekł Pan. „Tam się dowiesz, co masz robić”. 11 Ponieważ zostałem oslepiony blaskiem tego światła, do Damaszku zaprowadzili mnie moi towarzysze. 12 Tam przyszedł do mnie niejaki Ananiasz, człowiek kochający Boga i dokładnie przestrzegający Prawa Mojżesza, co potwierdzają wszyscy tamtejsi Żydzi. 13 Stanął przede mną i rzekł: „Szawle, przyjacielu! Przejrzyj!” W tej samej chwili odzyskałem wzrok i mogłem już go widzieć. 14 Wtedy on powiedział: „Bóg naszych przodków wybrał cię, abyś poznał Jego wolę oraz ujrzał Tego, który jest Prawy i byś usłyszał Jego głos. 15 Odtąd będziesz mówił o Nim wszystkim ludziom, opowiadając także o tym, co widziałeś i słyszałeś. 16 Nie zwlekaj więc! Wstań i daj się ochrzcić. Niech imię Pana obmyje cię ze wszystkich twoich grzechów”. 17 Gdy wróciłem do Jerozolimy i modliłem się w świątyni, miałem wizję. 18 Pan rzekł do mnie: „Szybko opuść miasto, ponieważ ci ludzie nie będą słuchać tego, co im o Mnie opowiesz”. 19 „Ależ Panie!”—protestowałem. „Przecież oni wiedzą, że wracałem do więzień i biczowałem w synagogach tych, którzy Ci uwierzyli. 20 Uczestniczyłem przecież nawet w zabójstwie Szczepana, który opowiadał ludziom o Tobie. Popierałem to morderstwo i pilnowałem ubrań tych, którzy zadawali mu śmierć”. 21 Bóg rzekł jednak do mnie: „Wyjdź z Jerozolimy, bo chcę cię posłać daleko stąd, do pogan!”. 22 Tłum, który do tego momentu spokojnie słuchał słów Pawła, teraz zaczął krzyczeć: —Precz z nim! On nie zasługuje na życie! 23 Krzyczeli, wymachiwali ubraniami i zdenerwowani rzucali piaskiem. 24 Dowódca zabrał więc Pawła do koszar i rozkazał biczowaniem wydobyć z niego zeznania, aby dowiedzieć się dlaczego tłum tak go nienawidzi. 25 Gdy żołnierze związali go już do biczowania, Paweł zapytał stojącego obok

23 Paweł spojrzał na członków Rady i powiedział: —Przyjaciele! Żyję z czystym sumieniem przed Bogiem! 2 Na to najwyższy kapłan polecił stojącym obok Pawła uderzyć go w twarz. 3 —I ciebie, obłudniku, uderzy Bóg!—odpowiedział Paweł. —Sędziisz mnie na podstawie Prawa Mojżesza, a jednocześnie łamiesz je, każąc mnie bić! 4 —Znieważasz najwyższego kapłana?!—odezwali się stojący obok Pawła. 5 —Przyjaciele! Nie wiedziałem, że to najwyższy kapłan—rzekł Paweł. —Napisane jest przecież w Prawie Mojżesza: „Nie będziesz mówił nic złego o przełożonym ludu”. 6 Gdy się zorientował, że Rada składa się z saduceuszy i faryzeuszy, zawała: —Drodzy przyjaciele! Podobnie jak moi przodkowie, jestem faryzeuszem. A dziś jestem sądzony dlatego, że wierzę w zmartwychwstanie! 7 Słowa te od razu skłocily przedstawicieli dwóch ugrupowań i powstał miedzy nimi rozłam. 8 Saduceusze bowiem, w przeciwieństwie do faryzeuszy, nie wierzą w zmartwychwstanie, aniołów ani życie po śmierci. 9 Powstało więc ogromne zamieszanie. Niektórzy przywódcy religijni z ugrupowania faryzeuszy wołali: —On nic złego nie zrobił. Może rzeczywiście przemówił do niego duch albo anioł! 10 Kłótnia między członkami Rady stawała się coraz bardziej zawzięta. W końcu dowódca, obawiając się, że rozerwą Pawła na kawałki, kazał żołnierzom zabrać go z sali obrad i zaprowadzić do koszar. 11 Tej nocy Pan stanął przed Pawłem i rzekł: —Odwagi! Musisz opowiedzieć o Mnie nie tylko tu, w Jerozolimie, ale także w Rzymie! 12 Następnego dnia zebrała się grupa czterdziestu Żydów, którzy złożyli przysięgę, że nie będą ani jeść, ani pić, dopóki nie zabiją Pawła. 14 Udały się do najwyższych kapłanów oraz starszych i rzekli: —Złożyliśmy przysięgę, że nie weźmiemy nic do ust, dopóki nie zgładzimy

Pawła. 15 Poproście więc dowódcę, żeby jeszcze raz przyprowadził Pawła na posiedzenie Wysokiej Rady, celem dokładniejszego przesłuchania go. My zaś Tertullosem. Oni to wnieśli przed gubernatorem zabijemy go w drodze. 16 O planowanym zamachu oskarżenie przeciw Pawłowi. 2 Gdy go wprowadzono, dowiedział się jednak siostrzeniec Pawła. Przyszedł Tertullus rozpoczął mowę oskarżycielską: —Dostojny więc do koszar i uprzedził go o tym. 17 On zaś Feliksie! Zapewnileś nam pokój i pomyślność, 3 zawała jednego z dowódców. —Zaprowadź tego za co jesteśmy ci bardzo wdzięczni. 4 Nie chcemy chłopca do dowódcy oddziału—powiedział. —Ma dla nadużywać twojej cierpliwości i życzliwości. Zechciej niego ważną informację. 18 Ten udał się więc z nim jednak krótko nas wysuchać. 5 Stwierdziliśmy, że ten do dowódcy oddziału i powiedział: —Więźień Paweł człowiek, siejący niezgodę wśród wszystkich Żydów prosił mnie, bym przyprowadził tu tego młodzieńca, na świecie, jest przywódcą sekty nazarejczyków. 6 bo ma dla ciebie jakąś wiadomość. 19 Dowódca Co więcej, usiłował on zbezczesić naszą świątynię i wziął chłopca za rękę, odprowadził na bok i zapytał: dlatego go zatrzymaliśmy. 7 Sam zresztą możesz —O czym chcesz mi powiedzieć? 20 —Żydowscy go przesłuchać i przekonać się o prawdziwości przywódcy postanowili poprosić cię, żebyś jutro naszych oskarżeń. 9 Gdy skończył, ci którzy przybyli z przyprowadził Pawła na posiedzenie Wysokiej Rady najwyższym kapłanem, poświadczili, że to prawda. 10 w celu rzekomego przesłuchania go. 21 Nie zgódź się Wówczas gubernator dał Pawłowi znak, że może się jednak na to! Ponad czterdziestu ludzi przygotowało bronić: —Wiem, że od wielu lat rozstrzygasz sprawy bowiem na niego zasadzkę. Przysięgli sobie nawet, że dotyczące naszego narodu—rzekł Paweł—dlatego nie będą jeść i pić, dopóki go nie zabiją. Są już gotowi z tym większym zaufaniem mogę mówić w swojej i czekają tylko na twoją zgodę. 22—Nie mów nikomu, obronie. 11 Możesz bowiem łatwo sprawdzić, że że mi o tym powiedziałeś—ostrzegł go dowódca i przybyłem do Jerozolimy nie więcej niż dwanaście wypuścił. 23 Potem wezwał dwóch podległych sobie dni temu, aby w świątyni oddać chwałę Bogu. 12 Ani dowódców i rozkazał im: —Na dziewczątę wieczorem tam, ani w żadnej synagodze, ani nigdzie indziej w przygotujcie dwustu żołnierzy, dwustu oszczepników Jerozolimie nie nauczałem i nie podburzałem tłumów. i siedemdziesięciu jezdnych. Wyruszą do Cezarei. 13 Nie ma więc żadnych dowodów na te wszystkie 24 Przygotujcie też konia dla Pawła i bezpiecznie oskarżenia. 14 Przyznaję się natomiast przed tobą, doprowadźcie go do gubernatora Feliksa. 25 Do że służę waszemu Bogu według drogi zbawienia gubernatora zaś napisał list następującej treści: 26 nazywanej przez nich sekta. Wierzę we wszystko, „Pozdrowienia od Klaudiusza Lizjasza dla gubernatora co jest napisane w Prawie Mojżesza i księgach Feliksa! 27 Grupa Żydów schwytała tego oto człowieka proroków. 15 I, podobnie jak moi oskarżyciele, z i już chciała go zabić. Gdy się dowiedziałem, że jest nadzieją oczekuję zmartwychwstania wszystkich Rzymianinem, posłałem żołnierzy i uratowałem go. 28 ludzi—dobrych i złych. 16 Dlatego ze wszystkich sił Potem postawiłem go przed ich Wysoką Radą, żeby staram się zachować czyste sumienie przed Bogiem poznać stawiane mu zarzuty. 29 Stwierdziłem jednak, i ludźmi. 17 Do Jerozolimy zaś przybyłem po raz że oskarżenia dotyczą jakichś spornych kwestii z ich pierwszy od wielu lat, aby przynieść moim rodakom religijnego prawa, a nie czynu podlegającego karze pomoc materialną i złożyć ofiarę Bogu. 18 Wtedy śmierci lub więzienia. 30 Ponieważ dowiedziałem właśnie zobaczyli mnie w świątyni, po obrzędzie się o spisku na jego życie, niezwłocznie posłałem oczyszczenia—ale nie w tłumie i nie wzniecającego go do ciebie, informując jego oskarżycieli, że mają rozruchy. 19 Byli tam obecni Żydzi z prowincji postawić mu zarzuty przed tobą”. 31 Nocą, zgodnie Azja i to oni, jako świadkowie, powinni tu być i z rozkazem, żołnierze wyruszyli więc z Pawłem i przedstawiać rzekome oskarżenia. 20 Zresztą i ci odprowadzili go do Antipatris. 32 Sami wrócili rano do ludzie mogą powiedzieć, czy Wysoka Rada wysunęła koszar, jeźdźcom zaś polecili odstawić go na miejsce. przeciwko mnie jakiekolwiek zarzuty, 21 prócz tego, 33 Ci więc, po przybyciu do Cezarei, przekazali że publicznie zawałem: „Jestem sądzony dlatego, Pawła gubernatorowi i wręczyli mu list od dowódcy. że wierzę w zmartwychwstanie!”. 22 Feliks wiele 34 Przeczytawszy list, gubernator zapytał Pawła, z już słyszał o drodze Pana. Odrzucił więc wszystkie jakiej pochodzi prowincji. Gdy się zaś dowiedział, oskarżenia i powiedział: —Zajmę się waszą sprawą, że jest z Cylicji, powiedział: 35—Przesłucham cię, gdy przybędzie tu dowódca Lizjasz! 23 Rozkazał też gdy przybędą twoi oskarżyciele. Następnie rozkazał podległemu sobie dowódcy pilnować Pawła, dobrze pilnować go w celi pałacu Heroda.

24 Pięć dni później, przybył najwyższy kapłan Ananiasz razem ze starszymi oraz z prawnikiem Tertullosem. Oni to wnieśli przed gubernatorem zabijemy go w drodze. 2 Gdy go wprowadzono, dowiedział się jednak siostrzeniec Pawła. Przyszedł Tertullus rozpoczął mowę oskarżycielską: —Dostojny więc do koszar i uprzedził go o tym. 3 Zawała jednego z dowódców. —Zaprowadź tego za co jesteśmy ci bardzo wdzięczni. 4 Nie chcemy chłopca do dowódcy oddziału—powiedział. —Ma dla nadużywać twojej cierpliwości i życzliwości. Zechciej niego ważną informację. 5 Ten udał się więc z nim jednak krótko nas wysuchać. 6 Stwierdziliśmy, że ten do dowódcy oddziału i powiedział: —Więźień Paweł człowiek, siejący niezgodę wśród wszystkich Żydów prosił mnie, bym przyprowadził tu tego młodzieńca, na świecie, jest przywódcą sekty nazarejczyków. 7 bo ma dla ciebie jakąś wiadomość. 8 Dowódca Co więcej, usiłował on zbezczesić naszą świątynię i wziął chłopca za rękę, odprowadził na bok i zapytał: dlatego go zatrzymaliśmy. 9 Sam zresztą możesz —O czym chcesz mi powiedzieć? 10 —Żydowscy go przesłuchać i przekonać się o prawdziwości przywódcy postanowili poprosić cię, żebyś jutro naszych oskarżeń. 11 Gdy skończył, ci którzy przybyli z przyprowadził Pawła na posiedzenie Wysokiej Rady najwyższym kapłanem, poświadczili, że to prawda. 12 Nie zgódź się Wówczas gubernator dał Pawłowi znak, że może się jednak na to! Ponad czterdziestu ludzi przygotowało bronić: —Wiem, że od wielu lat rozstrzygasz sprawy bowiem na niego zasadzkę. Przysięgli sobie nawet, że dotyczące naszego narodu—rzekł Paweł—dlatego nie będą jeść i pić, dopóki go nie zabiją. Są już gotowi z tym większym zaufaniem mogę mówić w swojej i czekają tylko na twoją zgodę. 13 Nie mów nikomu, obronie. 14 Możesz bowiem łatwo sprawdzić, że że mi o tym powiedziałeś—ostrzegł go dowódca i przybyłem do Jerozolimy nie więcej niż dwanaście wypuścił. 15 Potem wezwał dwóch podległych sobie dni temu, aby w świątyni oddać chwałę Bogu. 16 Ani dowódców i rozkazał im: —Na dziewczątę wieczorem tam, ani w żadnej synagodze, ani nigdzie indziej w przygotujcie dwustu żołnierzy, dwustu oszczepników Jerozolimie nie nauczałem i nie podburzałem tłumów. i siedemdziesięciu jezdnych. Wyruszą do Cezarei. 17 Nie ma więc żadnych dowodów na te wszystkie 18 Przygotujcie też konia dla Pawła i bezpiecznie oskarżenia. 19 Przyznaję się natomiast przed tobą, doprowadźcie go do gubernatora Feliksa. 20 Do że służę waszemu Bogu według drogi zbawienia gubernatora zaś napisał list następującej treści: 21 nazywanej przez nich sekta. Wierzę we wszystko, „Pozdrowienia od Klaudiusza Lizjasza dla gubernatora co jest napisane w Prawie Mojżesza i księgach Feliksa! 22 Grupa Żydów schwytała tego oto człowieka proroków. 23 I, podobnie jak moi oskarżyciele, z i już chciała go zabić. Gdy się dowiedziałem, że jest nadzieją oczekuję zmartwychwstania wszystkich Rzymianinem, posłałem żołnierzy i uratowałem go. 24 ludzi—dobrych i złych. 25 Dlatego ze wszystkich sił Potem postawiłem go przed ich Wysoką Radą, żeby staram się zachować czyste sumienie przed Bogiem poznać stawiane mu zarzuty. 26 Stwierdziłem jednak, i ludźmi. 27 Do Jerozolimy zaś przybyłem po raz że oskarżenia dotyczą jakichś spornych kwestii z ich pierwszy od wielu lat, aby przynieść moim rodakom religijnego prawa, a nie czynu podlegającego karze pomoc materialną i złożyć ofiarę Bogu. 28 Wtedy śmierci lub więzienia. 29 Ponieważ dowiedziałem właśnie zobaczyli mnie w świątyni, po obrzędzie się o spisku na jego życie, niezwłocznie posłałem oczyszczenia—ale nie w tłumie i nie wzniecającego go do ciebie, informując jego oskarżycieli, że mają rozruchy. 30 Byli tam obecni Żydzi z prowincji postawić mu zarzuty przed tobą”. 31 Nocą, zgodnie Azja i to oni, jako świadkowie, powinni tu być i z rozkazem, żołnierze wyruszyli więc z Pawłem i przedstawiać rzekome oskarżenia. 32 Sami wrócili rano do ludzie mogą powiedzieć, czy Wysoka Rada wysunęła koszar, jeźdźcom zaś polecili odstawić go na miejsce. przeciwko mnie jakiekolwiek zarzuty, 33 Ci więc, po przybyciu do Cezarei, przekazali że publicznie zawałem: „Jestem sądzony dlatego, Pawła gubernatorowi i wręczyli mu list od dowódcy. że wierzę w zmartwychwstanie!”. 34 Feliks wiele 35 Przeczytawszy list, gubernator zapytał Pawła, z już słyszał o drodze Pana. Odrzucił więc wszystkie jakiej pochodzi prowincji. Gdy się zaś dowiedział, oskarżenia i powiedział: —Zajmę się waszą sprawą, że jest z Cylicji, powiedział: 36—Przesłucham cię, gdy przybędzie tu dowódca Lizjasz!

odwiedzaniu go i służeniu mu pomócą. 24 Po kilku dniach Feliks przybył wraz z żoną, Druzyllą, która była Żydówką, i polecił wezwać Pawła. Chciał bowiem posłuchać jego nauki o wierze w Jezusa Chrystusa. 25 Gdy jednak Paweł zaczął mówić o prawości, czystości i nadchodząącym Bożym sądzie, Feliks poczuł strach. —Odejdź już—powiedział. —Poślucham cię kiedy indziej. 26 Liczył jednak, że Paweł da mu jakąś łapówkę, toteż często go wzywał i rozmawiał z nim. 27 Dwa lata później urząd gubernatora objął następcę Feliksa, Porcjusz Festus. Odchodząc, Feliks pozostawił jednak Pawła w więzieniu. Chciał bowiem utrzymać dobre stosunki z żydowskimi przywódcami.

25 W trzy dni po objęciu urzędu w Cezarei, Festus udał się do Jerozolimy. 2 Wówczas najwyżsi kapłani i wpływowi przywódcy żydowscy przedstawili mu zarzuty wobec Pawła. Poprosili też, aby zrobił im przysługę i sprowadził go do Jerozolimy. Mieli bowiem zamiar urządzić po drodze zasadzkę i zabić go. 4 Ale Festus odpowiedział, że Paweł pozostanie w Cezarei i że on sam też się tam wkrótce udaje. Zaproponował więc: 5 —Niech wasi przedstawiciele pojadą ze mną i wniosą oskarżenie, jeśli Paweł jest winny. 6 Osiem lub dziesięć dni później wrócił do Cezarei. Następnego dnia zasiadł na fotelu sędziowskim i polecił, aby przyprowadzono Pawła. 7 Żydowscy przywódcy, którzy przybyli z Jerozolimy, natychmiast otoczyli go i zaczęli stawiać mu wiele poważnych zarzutów. Niczego jednak nie potrafili udowodnić. 8 —Nie zgrzeszyłem ani przeciw naszemu Prawu—bronił się Paweł—aní przeciw świątyni, ani przeciw cezarowi! 9 —Czy chciałbyś więc zeznawać przede mną w Jerozolimie? —zapytał go Festus, chcąc zadowolić żydowskich przywódców. 10 —Nie! —odrzekł Paweł. —Przysluguje mi prawo osądzenia mojej sprawy przez samego cezara. Dobrze wiesz, że nie popełniłem żadnego przestępstwa przeciw mojemu narodowi. 11 Jeśli dopuściłem się czynu zasługującego na śmierć, nie waham się umrzeć. Lecz jeśli nie zrobiłem niczego, o co mnie oskarżają, nikt nie ma prawa mnie im wydać. Odwołuję się do cezara! 12 Po omówieniu sytuacji ze swoją radą, Festus rzekł: —Skoro się odwołałeś, stanieś przed cezarem. 13 Jakiś czas później przybyli do Festusa w odwiedziny król Agryppa wraz z żoną Berenike. 14 Po kilku dniach Festus przedstawił królowi sprawę Pawła. —Mam tu więźnia—powiedział—którego pozostawił mi Feliks. 15 Gdy byłem w Jerozolimie, najwyżsi kapłani i żydowscy starsi wnieśli przeciwko niemu oskarżenie i zażądali ukarania go. 16 Wyjaśniłem

im oczywiście, że Rzymianie nie mają zwyczaju nikogo skazywać na śmierć, jeśli oskarżony nie stanie przed swoimi oskarzycielami i nie będzie miał prawa do obrony. 17 A gdy wszyscy tu przybyli, nie odracałem sprawy. Zająłem miejsce w fotelu sędziowskim i poleciłem przyprowadzić więźnia. 18 —Odejdź już—powiedział. —Poślucham cię kiedy indziej. 19 Oskarżali go zarzutów, których się spodziewałem. 20 Oskarżali go zmarłego Jezusa, o którym Paweł twierdzi, że żyje. 21 Przyznam, że byłem bezradny wobec tych dociekań. Zaproponowałem więc Pawłowi, żeby poszedł do Jerozolimy i tam zeznawał. 22 On jednak odwołał się do cezara, dlatego poleciłem pilnować go aż do czasu odesłania do Rzymu. 23 —Chętnie posłuchałbym tego człowieka—powiedział Agryppa. —Dobrze. Jutro go usłyszysz—odrzekł Festus. 24 Następnego dnia król Agryppa wraz z Berenike uroczyście wkroczyli na salę rozpraw. Towarzyszyło im wiele dowódców i wybitnych osobistości miasta. Festus rozkazał wprowadzić Pawła. 25 —Królu Agryppo i wszyscy zebrani! —rozpoczął Festus. —Oto człowiek, którego śmierci domagają się tłumy Żydów, zarówno z Jerozolimy, jak i naszego miasta. 26 Według mnie nie popełnił on żadnego przestępstwa podlegającego karze śmierci. Ponieważ jednak odwołał się do cezara, postanowiłem go wysłać do Rzymu, ale nie wiem, co na jego temat napisać cezarowi. Dlatego postawiłem go przed wami wszystkimi, a szczególnie przed tobą, królu Agryppo, abyście go przesłuchali i poradzili mi, co napisać. 27 Nierożsadne byłoby bowiem wysyłać więźnia do cezara, nie podając, o co się go oskarża.

26 —Powiedz, co masz na swoją obronę—zwrócił się Agryppa do Pawła. Ten dał ręką znak, że zaczyna, i rozpoczął mowę obronną: 2 —Cieszę się, królu Agryppo, że mogę bronić się przed zarzutami żydowskich przywódców w twojej obecności. 3 Doskonale bowiem znasz ich zwyczaje i spory. Proszę więc, racz cierpliwie mnie wysłuchać. 4 Mieszkający Jerozolimy znają mnie od dziecka i wiedzą, jak od najmłodszych lat wychowywałem się w Jerozolimie, wśród moich rodaków—Żydów. 5 Gdyby tylko chcieli, mogliby potwierdzić, że jako faryzeusz bardzo ściśle przestrzegałem praw i zwyczajów tego najsurowszego żydowskiego ugrupowania religijnego. 6 Ale prawdziwym powodem tej rozprawy jest to, że oczekuję spełnienia obietnicy, którą Bóg dał nam przodkom. 7 Dwanaście rodów Izraela dniem i nocą służyło Bogu, oczekując wypełnienia

jej. Królu, żydowscy przywódcy oskarżają mnie Nie miały bowiem miejsca w jakimś zapadłym kącie! właśnie z powodu tej nadziei. 8 Dlaczego jednak 27 Królu Agryppo, czy wierysz prorokom? Wiem, uznaje się za nieprawdopodobne to, że Bóg že wierysz. 28 —Czy myślisz, że tak szybko wskrzesza umarłych? 9 Osobiście byłem przekonany, uda ci się zrobić ze mnie chrześcijanina?—zapytał że powiniensem zdecydowanie przeciwstawiąć się Agryppa. 29 —Byłbym wdzięczny Bogu—odpowiedział Jezusowi z Nazaretu. 10 Zacząłem od Jerozolimy. Z Paweł—gdybyś zarówno ty, jak i wszyscy słuchający upoważnienia najwyższych kapelanów aresztowałem mnie tu, przedżej czy później mogli stać się takimi wielu świętych. Głosowałem przeciwko nim, gdy ich jak ja, oczywiście z wyjątkiem tych kajdan. 30 Po skazywano na śmierć. 11 Ścigając ich po wszystkich tych słowach król, gubernator, Berenike i wszyscy synagogach, torturami zmuszałem ich do przeklinania pozostały podnieśli się z miejsc. 31 A wychodząc z imienia Jezusa. Byłem ich tak zaciętym wrogiem, sali, mówili między sobą: —Ten człowiek nie uczyń ilże prześladowałem ich nawet w miastach poza niczego zasługującego na śmierć lub więzienie. 32 Izraelem. 12 Z takim właśnie zamiarem jechałem Agryppa zaś powiedział do Festusa: —Gdyby się nie do Damaszku, mając autorytet i pełnomocnictwo odwoływał do cezara, można by go było uwolnić.

27 Gdy już zapadła decyzja o naszej podróży do Italii, przekazano Pawła i innych więźniów pod nadzór niejakiemu Juliuszowi, dowódcy oddziału ceszara. 2 Wsiedliśmy na statek płynący z Adramyttion i wypłynęliśmy w kierunku Azji. Towarzyszył nam również Arystarch, Macedończyk z Tesaloniki. 3 Następnego dnia, gdy zawieliśmy do Sydonu, Juliusz, który był przychylny Pawłowi, pozwolił mu odwiedzić przyjaciół i skorzystać z ich gościny. 4 Z Sydonu skierowaliśmy się na północ ku Cyprowi, bo natknęliśmy się na przeciwne wiatry. 5 Odpłyliśmy wybrzeże Cylicji i Pamfilii i przybyliśmy do Myry w prowincji Licja. 6 Tam dowódca znalazł statek płynący z Aleksandrii do Italii i umieścił nas na nim. 7 Przez wiele dni powoli płynęliśmy ku portowi w Knidos. Ponieważ jednak wiatr nam nie sprzyjał, skierowaliśmy się na Kretę, mijając port Salmone. 8 Z trudem płynęliśmy wzduż południowego brzegu, aż przybyliśmy do miejsca o nazwie Piękna Przystań, w pobliżu miasta Lasaia. 9 Minęło sporo czasu, a dalsze kontynuowanie rejsu było niebezpieczne, minął już bowiem Dzień Pojednania. Paweł przestrzegał więc: 10 —Panowie! Uważam, że dalsza podróż będzie niebezpieczna nie tylko dla statku i ładunku, ale i dla naszego życia. 11 Ale Juliusz bardziej niż Pawłowi ufał sternikowi i właścicielowi statku. 12 Piękna Przystań nie nadawała się do spędzenia w niej zimy. Dlatego większość załogi uznała, że trzeba ją opuścić i spróbować dopłynąć do portu Feniks na Krecie, wystawionego na południowo-zachodnie i północno-zachodnie wiatry. 13 Gdy zaczął wiać lekki południowy wiatr, zgodnie z postanowieniem, podnieśli kotwicę i popłynęli wzduż brzegu wyspy. 14 Jednak dość szybko od strony lądu zaczął wiać huragan Eurakilon. 15 Statek zaczął tracić kurs i nie mógł stawić czoła wiatrowi. Musieliszy więc

poddać się mu i pozwolić nieść prądowi morskiemu. postawili przedni żagiel. Wówczas okręt zaczął płynąć 16 Wreszcie podpłynęliśmy do wyspy Kauda, gdzie w kierunku lądu. 17 Ale statek utknął na mieliźnie z trudem wciagnęliśmy na pokład lódź ratunkową, między dwoma prądami morskimi. Dziób został 17 i wzmacniliśmy statek linami. W obawie przed unieruchomiony, natomiast rufa zaczęła się rozpadać wpadnięciem na wyspę Sytré, opuszczono pływającą pod naporem silnie uderzających fal. 18 Wtedy kotwicę i tak dryfowaliśmy. 18 Następnego dnia, żołnierze postanowili zabić więźniów, aby żaden z sztorm stal się jeszcze silniejszy, załoga wyrzuciła więc za burzę ładunek. 19 Kolejnego dnia wyrzucono także sprzęt okrętowy. 20 Przez wiele dni nie było widać ani słońca, ani gwiazd, a sztorm nie ustawał. 21 Nikt nie widał ani słońca, ani gwiazd, a sztorm nie ustawał. Traciliśmy już więc nadzieję na ocalenie. 21 Nikt nie był w stanie nawet jeść. W końcu Paweł powiedział do żołnierzów: —Mogliście mnie posłuchać i nie wypływać z Krety. W ten sposób uniknęlibyście tego nieszczęścia i strat. 22 Ale bądźcie dobrzej myśl! Statek wprawdzie zatonie, ale nikt z nas nie zginie. 23 Dziś w nocy ukazał mi się anioł Boga, do którego należę i któremu służę, 24 i powiedział: „Nie bój się, Pawle, bo na pewno staniesz przed cesarem! Co więcej, ze względu na ciebie Bóg ocali wszystkich, którzy z tobą płyną”. 25 Bądźcie więc dobrzej myśl! Ufam Bogu, że zrobi to, co powiedział, 26 i zostaniemy wyrzuceni na brzeg jakiejś wyspy. 27 Była już czternasta noc sztormu, a my nadal dryfowaliśmy po Adriatyku. W środku nocy marynarze zorientowali się, że zbliżamy się do lądu. 28 Spuścili sondę i stwierdzili, że głębokość wynosi 37 metrów. Po chwili zmierzyli ją ponownie—wynosiła 28 metrów. 29 Bojąc się rozbicia o przybrzeżne skały, zrzucili z rufy cztery kotwice, pragnąc przetrwać tak do rana. 30 Niektórzy członkowie załogi chcieli jednak uciec ze statku i—pod pozorem zrzucania kotwic na dziobie okrętu—zaczęli spuszczać na wodę lódź ratunkową. 31 Wtedy Paweł powiedział do dowódcy i żołnierzy: —Jeśli oni nie zostaną na statku, wszyscy pasażerowie zgina, wy również. 32 Żołnierze odcięli więc liny i lódź spadła do morza. 33 Tuż przed świątem Paweł zachęcił wszystkich, żeby coś zjedli. —Przez czternaście dni nie brałście nic do ust. 34 Proszę, dla waszego dobra zjedziecie coś! Zapewniam, że nikomu z was nie spadnie wam nawet włos z głowy! 35 Po tych słowach wziął do rąk chleb i wobec wszystkich podziękował za niego Bogu. Odłamał kawałek i zaczął jeść. 36 Zaraz wszyscy poczuli się lepiej i również zaczęli jeść, 37 a było nas na statku dwiesiąt siedemdziesiąt sześć osób. 38 Po posiłku załoga jeszcze bardziej odciążała statek, wyrzucając za burzę ładunek zboża. 39 Gdy nastąpił dzień, nie mogli rozpoznać lądu. Dostrzegli jednak zatokę z płaskim wybrzeżem i zastanawiali się, czy udałoby się tam zacumować statek. 40 Odcięli więc kotwice, zostawiając je w morzu, uwolnili ster z lin oraz nich nie uciekł. 43 Ale Juliusz, chcąc oszczędzić Pawła, zabronił im tego. Wszystkim umiejscowionym pływać rozkazał wyskoczyć za burzę i dopłynąć do brzegu. 44 Pozostałym zaś polecił, aby ratowali się na deskach i innych częściach statku. W ten sposób wszyscy bezpiecznie dotarli do brzegu wyspy.

załogi: —Mogliście mnie posłuchać i nie wypływać z Krety. W ten sposób uniknęlibyście tego nieszczęścia i strat. 22 Ale bądźcie dobrzej myśl! Statek wprawdzie zatonie, ale nikt z nas nie zginie. 23 Dziś w nocy ukazał mi się anioł Boga, do którego należę i któremu służę, 24 i powiedział: „Nie bój się, Pawle, bo na pewno staniesz przed cesarem! Co więcej, ze względu na ciebie Bóg ocali wszystkich, którzy z tobą płyną”. 25 Bądźcie więc dobrzej myśl! Ufam Bogu, że zrobi to, co powiedział, 26 i zostaniemy wyrzuceni na brzeg jakiejś wyspy. 27 Była już czternasta noc sztormu, a my nadal dryfowaliśmy po Adriatyku. W środku nocy marynarze zorientowali się, że zbliżamy się do lądu. 28 Spuścili sondę i stwierdzili, że głębokość wynosi 37 metrów. Po chwili zmierzyli ją ponownie—wynosiła 28 metrów. 29 Bojąc się rozbicia o przybrzeżne skały, zrzucili z rufy cztery kotwice, pragnąc przetrwać tak do rana. 30 Niektórzy członkowie załogi chcieli jednak uciec ze statku i—pod pozorem zrzucania kotwic na dziobie okrętu—zaczęli spuszczać na wodę lódź ratunkową. 31 Wtedy Paweł powiedział do dowódcy i żołnierzy: —Jeśli oni nie zostaną na statku, wszyscy pasażerowie zgina, wy również. 32 Żołnierze odcięli więc liny i lódź spadła do morza. 33 Tuż przed świątem Paweł zachęcił wszystkich, żeby coś zjedli. —Przez czternaście dni nie brałście nic do ust. 34 Proszę, dla waszego dobra zjedziecie coś! Zapewniam, że nikomu z was nie spadnie wam nawet włos z głowy! 35 Po tych słowach wziął do rąk chleb i wobec wszystkich podziękował za niego Bogu. Odłamał kawałek i zaczął jeść. 36 Zaraz wszyscy poczuli się lepiej i również zaczęli jeść, 37 a było nas na statku dwiesiąt siedemdziesiąt sześć osób. 38 Po posiłku załoga jeszcze bardziej odciążała statek, wyrzucając za burzę ładunek zboża. 39 Gdy nastąpił dzień, nie mogli rozpoznać lądu. Dostrzegli jednak zatokę z płaskim wybrzeżem i zastanawiali się, czy udałoby się tam zacumować statek. 40 Odcięli więc kotwice, zostawiając je w morzu, uwolnili ster z lin oraz

28 Gdy znaleźliśmy się na lądrze, dowiedzieliśmy się, że jesteśmy na Malcie. 2 Mieszkańcy wyspy byli niezwykle uprzejmi. Od razu rozpalili ognisko i zaopiekowali się nami, bo było zimno oraz padał deszcz. 3 Gdy Paweł nazbierał chrustu i dorzucił do ogniska, z powodu gorąca wypelzała spod gałęzi żmija i uczeplała się jego ręki. 4 Widząc to, wyspiarze mówili między sobą: —To musi być morderca, bo chociaż ocalał z morza, bogini sprawiedliwości i tak upomniała się o jego życie. 5 Ale Paweł strąsnął żmiję w ogień i nic mu się nie stało. 6 Ludzie spodziewali się, że opuchnie lub padnie martwy. Upłynęło jednak sporo czasu, a nic takiego się nie wydarzyło. Dlatego zmienili zdanie i uznali, że jest bogiem. 7 W pobliżu tego miejsca znajdowała się posiadłość gubernatora wyspy, Publiusza. Zaprosił on nas do siebie i serdecznie gościa przez trzy dni. 8 Ojciec Publiusza leżał właśnie chory i cierpiał z powodu biegunki i gorączki. Paweł odwiedził go, pomodlił się za niego i—kładąc na niego ręce—uzdrowił go. 9 Wtedy zaczęli przychodzić do niego również inni chorzy mieszkańców wyspy i oni także zostali uzdroveni. 10 Ludzie ci okazali nam wielki szacunek, a przed dalszą podróżą zaopatrzyli na drogę. 11 Po trzech miesiącach pobytu na Malcie, opuściliśmy ją na statku z godłem bliźniaczych bogów, Kastora i Polluksa, płynącym z Aleksandrii. Okręt ten w czasie zimy cumował bowiem na wyspie. 12 Najpierw zawieliśmy do Syrakuz i zatrzymaliśmy się tam na trzy dni. 13 Stamąt popłynęliśmy do Regium. Dzień później zaczęły wiąć południowy wiatr, więc następnego dnia przybiliśmy do Puteoli. 14 Tam spotkaliśmy kilku wierzących, którzy zaprosili nas do siebie na cały tydzień. Stamąt zaś udaliśmy się już do Rzymu. 15 Gdy tamtejsi wierzący dowiedzieli się o naszym przybyciu, wyszli nam na spotkanie aż do Forum Appiusza i do „Trzech Tawern”. Zobaczywszy ich, Paweł oddał chwałę Bogu i nabral otuchy. 16 W Rzymie zaś pozwolono mu zamieszkać w

prywatnym domu pod nadzorem żołnierza. 17 Trzy dni później Paweł zaprosił do siebie miejscowych przywódców żydowskich. Gdy się zebrali u niego, przemówił: —Przyjaciele! Nie uczyniłem nic przeciwko naszemu narodowi ani tradycjom, choć w Jerozolimie aresztowano mnie i wydano Rzymianom. 18 Ci postawili mnie przed sądem, ale chcieli uwolnić, bo nie znaleźli podstaw do skazania mnie na śmierć. 19 Wobec sprzeciwu ze strony żydowskich przywódców, musiałem odwołać się do cesara. Nie uczyniłem jednak tego po to, aby oskarżać własny naród! 20 Zaprosiłem więc was, aby wam powiedzieć, że zostałem zakuty w te kajdany z powodu nadziei, którą ma cały Izrael. 21 —Nie otrzymaliśmy z Judei żadnych oskarżających cię listów. Również nikt z rodaków, którzy nas odwiedzają, ani ktokolwiek inny nie przekazał nam żadnych zarzutów przeciwko tobie. 22 Chętnie więc poznamy twoje poglądy, słyszeliśmy już bowiem o tej sekcie i wiemy, że wszędzie spotyka się ze sprzeciwem. 23 Umówili się na następne spotkanie i w wyznaczonym dniu, w jeszcze większym gronie, przybyli do jego domu. A Paweł od rana aż do wieczora opowiadał im o królestwie Bożym i przedstawiał osobę Jezusa w świetle Prawa Mojżesza i ksiąg proroków. 24 Niektórzy z obecnych uwierzyli, inni nie. 25 Gdy, skłóceni, rozchodzili się do domów, Paweł dodał: —Trafnie Duch Święty powiedział waszym przodkom przez proroka Izajasza: 26 „Idź do mojego ludu i powiedz mu: Będziecie słuchać, lecz nie zrozumiecie, będziecie patrzeć, lecz nie zobaczycie. 27 Ludzie ci mają twardze serca, zapchane uszy i zmrużone oczy —nic nie widzą, nic nie słyszą i niczego nie rozumieją. Dlatego nie chcą się opamiętać i zostać przeze Mnie uzdrawieni”. 28 Wiedziecie więc, że Bóg skieruje to zbawienie do pagan, a oni chętnie je przyjmą. 30 Przez dwa następne lata Paweł mieszkał w wynajętym domu, gdzie mógł przyjmować wszystkich, którzy pragnęli go odwiedzić. 31 W ten sposób, zupełnie swobodnie i bez przeszkodei, mówił ludziom o królestwie Bożym i nauczał o Jezusie Chrystusie—naszym Panu.

Rzymian

1 Piszę do was ja, Paweł, sługa Chrystusa Jezusa, powołany na apostoła, aby głosić dobrą nowinę od Boga. **2** Zapowiadali ją już Jego prorocy w świętych księgarach. **3** Jest to dobra nowina o Jego Synu, potomku króla Dawida—Jezusie Chrystusie, naszym Panu. On to, dzięki Duchowi Świętemu, przez zmartwychwstanie okazał się pełnym mocy Synem Bożym. **5** To od Niego otrzymaliśmy łaskę i misję apostolską, aby przez wiarę doprowadzić do posłuszeństwa Mu wszystkich pogan. **6** Wśród nich jesteście i wy, powołani przez Jezusa Chrystusa. **7** Wszystkim wasm, mieszkającym w Rzymie, ukochanym przez Boga, powołanym i świętym, przekazuję życzenia łaski i pokoju od Boga Ojca i naszego Pana, Jezusa Chrystusa. **8** Już na wstępnie pragnę podziękować Bogu przez Jezusa Chrystusa za was wszystkich, za to, że wasza wiara jest znana na całym świecie. **9** Bóg, któremu służę całym sercem, głosząc dobrą nowinę o Jego Synu, jest mi świadkiem, że nieustannie o was myślę! **10** Stale proszę Go o to, aby jeśli taka jest Jego wola, pozwolił mi w końcu was odwiedzić. **11** Gorąco pragnę was zobaczyć i podzielić się z wasi duchowym darem dla waszego umocnienia, **12** abyśmy wzajemnie zachęcili się swoją wiarą: wy moja, a ja waszą. **13** Drodzy przyjaciele! Wiedziecie, że wiele razy zamierzałem już do was przybyć, aby i wśród was—podobnie jak wśród innych pogan—zebrać duchowy owoc, ale jak dotąd zawsze pojawiały się jakieś przeszkody. **14** Czuję się dłużnikiem Greków i nie—Greków, uczonych i niewykształconych. **15** Dlatego tak bardzo chciałbym przedstawić dobrą nowinę również wasm, mieszkańcom Rzymu. **16** Nie wstydzę się jej. Jest ona bowiem mocą Boga niosącą zbawienie wszystkim, którzy uwierzą: zarówno Żydom, jak i pogonam. **17** Poprzez dobrą nowinę Bóg ogłosił uniewinnienie grzeszników, które bierze początek z wiary i do wiary prowadzi. Pismo mówi bowiem: „Prawy człowiek będzie żył dzięki wierze”. **18** Bóg okazuje jednak również swój gniew z powodu wszelkiego grzechu i nieprawości ludzi, którzy poprzez swoje złe czyny zaciemniają prawdę. **19** Wiedzą oni, jak można poznać Boga, bo On sam im to pokazał. **20** Od czasów stworzenia bowiem niewidzialne cechy Boga—Jego odwieczną moc i boskość—można dostrzec w Jego dziełach. Nikt więc nie może się wykręcać, mówiąc, że Go nie poznął. (adios g126) **21** Zatem ludzie poznali Boga, ale nie chcieli oddawać Mu czci ani dziękować.

Popadli w bezsensowne rozmyślania i pograżyli swoje serca w ciemnościach. **22** Uważając się za mądrych, w rzeczywistości stali się głupcami. **23** Zamiast oddawać cześć wiecznemu Bogu, zaczęli otaczać kultem podobizny przemijającego człowieka oraz ptaków, czworonożnych zwierząt i ptaków. **24** Dlatego Bóg dopuścił, aby poddali się własnym pragnieniom i by hańbili swoje ciała. **25** Bożą prawdę zamienili bowiem na kłamstwo i zaczęli czcić stworzenie zamiast Stwórcy, który jest błogosławiony na całe wieki! Amen! (aiōn g165) **26** Dlatego właśnie Bóg dopuścił, aby poddali się bezwstydnym pragnieniom. Kobiety porzuciły współżycie zgodne z naturą i zaczęły grzeszyć przeciw naturze. **27** Podobnie mężczyźni, odrzucili normalne współżycie z kobietami i zaczęli pragnąć siebie nawzajem, grzesząc z innymi mężczyznami i ponosząc na sobie samych karę, na jaką zasłużyli. **28** Ponieważ ludzie nie chcieli otaczać Boga należnym Mu szacunkiem, On dopuścił, aby czynili wszystko, co tylko ich nikczemne umysły mogły wymyślić. **29** Napelnili się więc wszelką nieprawością, złem, chciwością, zachłannością, nienawiścią, dążeniem do morderstw, kłótni, podstępem, złośliwością i plotkarstwem. **30** Ludzie ci nienawidzą Boga, są zuchwali, uparci, pyszni, pomyłowi w czynieniu zła i nieposłuszni rodzicom. **31** Są głupi, podstępni, pozbawieni serca i litości dla innych. **32** Dobrze wiedzą, że ci, którzy popełniają takie przestępstwa, zgodnie z Bożym wyrokiem podlegają karze śmierci. Mimo to jednak nadal grzeszą w ten sposób a nawet popierają innych, którzy tak postępują.

2 Dlatego kimkolwiek jesteś, ty, który osądzasz innych, sam nie dasz rady się wybronić. Osądzając kogoś innego, skazujesz samego siebie, bo dopuszczaś się tych samych czynów. **2** Wiemy zaś, że Bóg sprawiedliwie ukarze każdego popełniającego te czyny. **3** A może liczysz na to, sędzio i przestępco w jednej osobie, że unikniesz Bożego sądu? **4** Lub może lekceważysz Jego ogromną dobroć, cierpliwość i wielkoduszność? Czy nie zdajesz sobie sprawy z tego, że Bóg w swojej dobroci pragnie doprowadzić cię do opamiętania? **5** Poprzez swój upór i serce niezdolne do opamiętania skazujesz się na straszliwą karę. Nadejdzie bowiem dzień gniewu, który będzie czasem sprawiedliwego sądu Bożego. **6** Wtedy to Bóg da każdemu to, na co zasłużył. **7** Tym, którzy wytrwale czynili добро, pragnąc doświadczyć Bożej chwały, uznania i nieśmiertelności, da życie wieczne. (aiōnios g166) **8** Tym zaś, którzy sprzeciwiają się Bogu, są nieposłuszni prawdzie i idą drogą nieprawości,

oakaże swój gniew i oburzenie. **9** Rozpacz i cierpienie z Ogromną i to pod każdym względem! Należy czeka każdego, kto dopuszcza się zła, bez względu pamiętać, że to Żydom Bóg przekazał swoje słowa. na to, czy jest Żydem czy poganiem. **10** Chwała z Co z tego, że niektórzy z nich nie dochowali zaś, cześć i pokój będą udziałem tego, kto czyni im wierności? Czy z tego powodu Bóg przestaje dobro—zarówno Żyda, jak i pogania. **11** Bóg traktuje dotrzymywać swoich obietnic? **4** Oczywiście, że nie! wszystkich ludzi w taki sam sposób! **12** Ci, którzy Bóg bowiem jest prawdomówny, a każdy człowiek jest zgrzeszyli nie znając Prawa Mojżesza, bez niego kłamca, jak mówi Pismo: „Boże, Twoje słowa okażą się poniosą karę. Ci zaś, którzy zgrzeszyli znając Prawo, sprawiedliwe i oddalisz od siebie wszelkie oskarżenia”. zostaną skazani według Prawa. **13** Uniewinnieni przed **5** Jeśli poprzez naszą nieprawość objawiona zostaje Bogiem nie są ci, którzy Prawo znają, lecz ci, którzy prawość Boga, to jaki stąd wniosek? Czy Bóg jest go przestrzegają. **14** Skoro więc poganie, którzy nie niesprawiedliwy, gdy okazuje gniew? Tak rozumują znają Prawa Mojżesza, z natury wypełniają je, stają ludzie. **6** Oczywiście, że nie jest niesprawiedliwy, bo się prawem sami dla siebie. **15** Wskazują, w ten gdyby tak było, to jak Bóg mógłby sądzić świat? **7** sposob, że prawe postępowanie jest zapisane w ich Zapytasz może: „Skoro moje kłamstwo sprawia, że sercach, bo ich sumienie pokazuje im, że dany czyn objawiona zostaje Boża prawa i Bóg odbiera z tego jest dobry lub zły. **16** A wszystkie ukryte działania chwałę, to dlaczego ja mam być sądzony za grzech?”. wyjdą na jaw w dniu, w którym Bóg będzie sądził świat **8** Czy mamy twierdzić: „Popelniąjmy zło, aby pojawiło poprzez Jezusa Chrystusa. Jest to treść głoszonej się dobro”? Niektórzy oskarżają nas, że tak mówimy. przeze mnie dobrej nowiny. **17** Teraz kilka słów do tych Nie unikną jednak kary. **9** Czy wobec tego my, z was, którzy są Żydami. Jesteście dumni z waszego Żydzi, jesteśmy lepsi od pagan? Oczywiście, że nie. pochodzenia, polegacie na Prawie, szczycicie się Wykazaliśmy już, że zarówno Żydzi, jak i poganie, są Bogiem, **18** znacie Jego wolę—pouczeni przez Prawo grzesznikami. **10** Potwierdza to zresztą Pismo: „Nie Mojżesza—wiecie co najlepsze. **19** Uważacie się za ma człowieka, który byłby prawy, **11** nie ma takiego, przewodników dla ślepych, za światło w ciemnościach który byłby rozumny, ani takiego, który szukałby tego świata, **20** za wychowawców ludzi niemądrych i Boga. **12** Wszyscy zblądzili i upadli. Nie ma nikogo, nauczycieli dzieci, bo dzięki Prawu znacie już całą, ani jednego, kto by dobrze postępował. **13** Słowa prawdę. **21** Chcesz pouczać innych? A dlaczego ludzi są jak grób, a ich język jest pełen kłamstw; w nie siebie?! Mówisz innym, żeby nie kradli, a sam ustach mają jad weża. **14** Wypowiadają przekleństwa kradniesz! **22** Mówisz, żeby byli wierni w małżeństwie, i gorzkie słowa. **15** Są skłonni do morderstwa, **16** a sam nie jesteś! Czujesz wstręt do posagów bożków, zostawiają za sobą zniszczenie i nadzieję. **17** Nigdy nie a obrażasz Boga? **23** Jesteś dumny ze znajomości weszli na ścieżkę pokoju **18** i nie odczuwają nawet Prawa, a łamiąc je znieważasz Boga! **24** Nic więc lęku przed Bogiem”. **19** Wiemy dobrze, że Prawo dziwnego, że Pismo mówi: „To z waszego powodu Mojżesza obowiązuje tych, którzy mu podlegają. I poganie bliźnią przeciwo Bogu”. **25** Znak obrzezania dlatego każde usta muszą zamilknąć i cały świat musi to przywilej, o ile przestrzegasz Prawo Mojżesza. Jeśli się uniżyć przed Bogiem. **20** On bowiem nie uniewinni jednak je łamiesz, nie ma on żadnego znaczenia. **26** żadnego człowieka ze względu na to, że przestrzegał A jeżeli nieobrzecany pogani przestrzegałby Prawa, on Prawa Mojżesza. Prawo uświadadamia nam tylko to czy nie zostanie potraktowany jak obrzezany Żyd? nasz grzech. **21** Teraz jednak Bóg wskazał inny **27** I wtedy taki nieobrzecany pogani, przestrzegający sposób uniewinnienia—bez przestrzegania Prawa Prawa, będzie sądzić ciebie, obrzezanego i znającego Mojżesza, ale poświadczony przez to Prawo i przez Prawo Żyda, który nie przestrzega Bożych nakazów. proroków. **22** Uniewinnienie to pochodzi od Boga i **28** Prawdziwym Żydem nie jest bowiem ten, kto jest obejmującym tych, którzy wierzą Jezusowi Chrystusowi. nim na zewnątrz. A prawdziwym obrzezaniem nie Jest ono dostępne dla wszystkich, którzy Mu wierzą, jest to, które jest widoczne na ciele. **29** Prawdziwym Bo nie ma żadnej różnicy: **23** wszyscy ludzie Żydem jest ten, kto jest nim wewnątrz, a prawdziwym zgrzeszyli i daleko im do Bożego ideału. **24** A zostają obrzezaniem jest przemiana serca, dokonująca się uniewinnieni za darmo, dzięki Bożej łasce i dzięki Dzięki Duchowi, a nie literze Prawa. Taki człowiek odkupieniu, jakiego dokonał Jezus Chrystus. **25** podoba się Bogu i nie potrzebuje pochwali pochwały od ludzi. To Jego Bóg uczynił narzędziem przebłagania za grzechy. Aby dostąpić tego uniewinnienia, musimy uwierzyć, że Jego przelana krew może nas pojednać z Bogiem. Bóg ogłosił uniewinnienie, odpuszczając

3 Na czym więc polega przewaga Żyda nad poganiem? I jaką korzyść daje obrzezanie?

grzechy przeszłości. Cierpliwie czekał bowiem, aż Prawa, ale i tego, kto wierzy Bogu, podobnie jak Chrystus—w obecnym czasie—zgładzi je. Okazał się Abraham, nasz wspólny przodek. 17 Bóg powiedział więc sprawiedliwy i uniewinnia każdego, kto uwierzy bowiem o nim: „Uczyniłem cię ojcem wielu narodów”. Jezusowi. 27 Gdzie jest więc powód do dumy? Abraham uwierzył Bogu jako Temu, który ożywia Został uchylony! Czy przez Prawo uczynków? Nie, umarłych i powołuje do istnienia to, czego nie ma. przez prawo wiary! 28 Jesteśmy bowiem przekonani, 18 Nie mając dowodów na to, że tak się stanie, że człowiek zostaje uniewinniony dzięki wierze, a Abraham uwierzył, że będzie ojcem wielu narodów. nie dzięki spełnianiu uczynków wymaganych przez Powiedziano Mu bowiem: „Takie właśnie będzie twoje Prawo. 29 Czy Bóg przygotował to tylko dla Żydów? potomstwo”. 19 Nie stracił wiary, choć widział, że A może i dla pagan? Oczywiście, że również dla on sam się starzeje—miał już wtedy bowiem prawie pagan! 30 Bóg jest jeden i w ten sam sposób—dzięki sto lat—i że Sara nie może już mieć dzieci. 20 Ani wierze!—uniewinnia zarówno Żydów, jak i pagan. 31 przez chwilę nie zwałił jednak w Bożą obietnicę. Czy więc z powodu uniewinnienia, otrzymanego dzięki Przeciwnie, jego wiara wzrosła, przynosząc chwałę wierze, lekceważąmy Prawo Mojżesza? Absolutnie Bogu. 21 Był przekonany, że Bóg jest w stanie spełnić nie! Umieszczamy je tylko we właściwym miejscu.

4 Jak wyglądała ta sprawa w przypadku Abrahama,

naszego przodka? 2 Jeśli został uniewinniony na podstawie swoich czynów, to ma powód do dumy—ale nie przed Bogiem! 3 Co o tym mówi Pismo? Czytamy w nim: „Abraham uwierzył Bogu i został uniewinniony”. 4 Pracownikowi należy się zapłata za pracę—bez żadnej łaski. 5 W przypadku zaś tego, kto nie pracuje, ale wierzy Bogu, który uniewinnia grzesznika, właśnie jego wiara jest podstawą do uniewinnienia. 6 Król Dawid tak opisał szczęście człowieka, którego Bóg uniewinnił niezależnie od uczynków: 7 „Szczęśliwi są ci, którym przebaczono grzechy i zapomniano przewinienia. 8 Szczęśliwy jest człowiek, któremu Pan nie wypomni grzechów”. 9 Czy to szczęście dotyczy tylko obrzezanych, czy również nieobrzecanych? Powiedzieliśmy już, że: „Abraham uwierzył Bogu i został uniewinniony”. 10 Kiedy to się wydarzyło? Przed czy po jego obrzezaniu? Oczywiście, że przed! 11 Obrzezanie otrzymał jako dowód uniewinnienia dzięki wierze—gdy był jeszcze nieobrzecany. W ten sposób stał się duchowym ojcem tych, którzy przyjmują Boże uniewinnienie jako nieobrzecani, 12 oraz tych, którzy są obrzezani, ale nie opierają się na tym, bo mają także wiarę, którą okazał Abraham. 13 Bóg obiecał Abrahamowi i jego potomkom, że da im w posiadanie całą ziemię. Obietnica ta nie była jednak uzależniona od wypełniania Prawa, ale wynikała z uniewinnienia Abrahama dzięki wierze. 14 Jeżeli wypełnienie tej obietnicy zależałyby od przestrzegania Prawa, to wiara Abrahama straciłaby sens, a obietnica stała się pusta. 15 Prawo wiąże się z karą, a tam, gdzie nie ma Prawa, nie ma i przestępstwa. 16 Dlatego obietnica dla wszystkich potomków Abrahama wypływa z wiary oraz łaski od Boga. Dotyczy ona nie tylko tego, który przestrzega

on sam się starzeje—miał już wtedy bowiem prawie sto lat—i że Sara nie może już mieć dzieci. 20 Ani przez chwilę nie zwałił jednak w Bożą obietnicę. Przeciwnie, jego wiara wzrosła, przynosząc chwałę Bogu. 21 Był przekonany, że Bóg jest w stanie spełnić to, co obiecał. 22 I właśnie dzięki temu został przez Niego uniewinniony. 23 Te wspaniałe Boże słowa o uniewinnieniu zostały skierowane nie tylko do niego, 24 ale także do nas, którzy dostąpiliśmy uniewinnienia dzięki temu, że uwierzyliśmy Bogu, który wskrzesił Jezusa, naszego Pana. 25 On został wydany za nasze grzechy i zmartwychwstał, aby nas uniewinnić.

5 Teraz więc, gdy dzięki wierze zostaliśmy uniewinnieni przez Boga, żyjemy z Nim w pokoju. Stało się to możliwe dzięki naszemu Panu, Jezusowi Chrystusowi. 2 Tylko dzięki Niemu—przez wiare—dostąpiliśmy Bożej łaski! Ona postawiła nas na nogi i daje radość z oczekiwania na Bożą chwałę. 3 Ale to nie wszystko! Jesteśmy również dumni ze spotykających nas trudności. Wiemy bowiem, że uczą nas one wytrwałości, 4 która owocuje wypróbowanym charakterem. On z kolei utrwała naszą nadzieję. 5 A nadzieja ta jest niezawodna, bo opiera się na miłości samego Boga, którą Duch Święty—zesłany nam przez Boga—wlał w nasze serca. 6 Jako grzesznicy nie mieliśmy przed Bogiem żadnych szans, jednak Chrystus w wyznaczonym przez Boga czasie umarł za nas. 7 Nam trudno byłoby oddać życie nawet za kogoś szlachetnego. Być może chętniej oddalibyśmy je za kogoś bardziej dobrego. 8 Ale Bóg dał dowód swojej wielkiej miłości do nas: Chrystus oddał za nas życie, gdy byliśmy jeszcze grzesznikami! 9 Jeśli więc dzięki Jego przelanej krwi zostaliśmy uniewinnieni, to tym bardziej ocali nas ona przed gniewem Boga. 10 Skoro jako wrogowie Boga zostaliśmy z Nim pojednani przez śmierć Jego Syna, to tym bardziej będziemy uratowani dzięki Jego życiu! 11 Ale to nie wszystko! Możemy teraz być dumni z naszego Boga, który pojednał nas ze sobą przez Jezusa Chrystusa, naszego Pana. 12 Z powodu jednego tylko człowieka, Adama, grzech wdał się na świat, a wraz z nim

śmierć. W ten sposób śmierć przeszła na wszystkich że razem z Nim będącymi żyli. 9 Wiemy bowiem, ludzi, bo wszyscy zgrzeszyli. 13 Grzech był obecny że Jezus, powstawszy z martwych, już nigdy nie jeszcze przed ustanowieniem Prawa Mojżesza, ale umrze—śmierć nie ma nad Nim żadnej władzy. 10 tam, gdzie nie ma Prawa, nie można stwierdzić Umarł tylko raz, aby pokonać grzech, a teraz żyje grzechu. 14 Śmierć zapanowała nad wszystkimi dla Boga. 11 Dlatego wy również uważaście siebie ludźmi—od Adama do Mojżesza—nawet nad tymi, za martwych dla grzechu, a żyjących dla Boga, którzy nie zgrzeszyli tak jak Adam, będący pod dzięki Chrystusowi Jezusowi. 12 Niech więc grzech pewnym względem zapowiedzią Chrystusa. 15 Istnieje nie panuje już nad waszym doczesnym ciałem—nie jednak ogromna różnica pomiędzy grzechem a Bożym poddawajcie się grzesznym pragnieniom! 13 Nie darem. Z powodu grzechu jednego człowieka wszyscy czynicie z żadnej części ciała narzędzia grzechu, lecz ludzie dostali się pod panowanie śmierci. Tym bardziej całkowicie powierzcie się Bogu! Byliście martwi, a więc łaska Boga i jej dar przyniosą wspaniały owoc w ożyście, więc niech całe wasze ciało będzie teraz życiu wszystkich ludzi, a stanie się to dzięki jednemu narzędziem działania Boga. 14 Grzech nie musi Człowiekowi—Jezusowi Chrystusowi. 16 Jeden grzech być już dłużej waszym władcą, gdyż nie podlegacie Adama sprowadził karę śmierci na mnóstwo ludzi, przepisom Prawa Mojżesza, lecz Bożej łasce. 15 natomiast Chrystus usuwa grzechy i daje nam wieczne Czy zatem możemy swobodnie grzeszyć, dlatego życie. 17 Z powodu grzechu jednego człowieka że nie podlegamy Prawu, ale łasce? W żadnym śmierci zapanowała nad wszystkimi ludźmi. Tym wypadku! 16 Czy nie wiecie, że jesteście zależni od bardziej więc ci, którzy przyjmują Boże przebaczenie i tego, komu służycie? Albo wybieracie grzech i śmierć, uniewinnienie, staną się królami życia dzięki jednemu albo posłuszeństwu i prawośc. 17 Dziękuję Bogu za tylko Człowiekowi—Jezusowi Chrystusowi. 18 Grzech to, że chociaż kiedyś byliście niewolnikami grzechu, jednego ściągnął na wszystkich potępienie. Dlatego całym sercem przyjęliście przekazaną wam Bożą prawość Jednego przynosi wszystkim uniewinnienie. naukę. 18 I zostałeś uwolnieni spod władzy grzechu, 19 Przez nieposłuszeństwo jednego mnóstwo ludzi aby teraz być niewolnikami prawości. 19 Pozwölcie, stało się grzesznikami. Dzięki posłuszeństwu Jednego że tak to wyjaśnię: Kiedyś różne części ciała mnóstwo zostanie uniewinnionych. 20 Natomiast traktowaliście jak niewolników spełniających wasze Prawo Mojżesza zostało ustanowione po to, aby grzeszne pragnienia. Teraz jednak wykorzystujcie uwidocnić grzech. Tam zaś, gdzie się uwidocznili je jako niewolników wykonujących to, co słuszone i święte. 20 Będąc w niewoli zła, nie musielicie postępować w sposób dobry i prawy. 21 Ale jaki był skutek waszych czynów, których teraz tak się wstydzicie? Wieczna śmierć! 22 Jako uwolnieni spod władzy grzechu jesteście poddanymi Boga, a to doprowadzi was do świętości i wiecznego życia.

(aiōnios g166)

6 Czy wobec tego mamy nadal grzeszyć, aby łaska stała się bardziej widoczna? 2 Oczywiście, że nie!

Skoro umarliśmy dla grzechu, to jak możemy nadal w nim żyć? 3 Czy nie rozumiecie tego, że gdy przyjmując chrzest utożsamiliśmy się z Chrystusem Jezusem, zjednoczyliśmy się z Nim również w Jego śmierci? 4 Przez chrzest zostaliśmy razem z Nim pogrzebani, zanurzając się w Jego śmierci. A skoro Bóg Ojciec swoja potężną mocą wzbudził Jezusa do życia, to również my powinniśmy żyć nowym życiem. 5 Skoro przestaje być mężatka, 3 Gdyby za jego życia zostało złączeni z Jezusem w śmierci, to będącymi chciała zmienić męża, dopuściłaby się grzechu z Nim złączeni również w zmartwychwstaniu. 6 niewierności małżeńskiej. Jeśli jednak on umrze, jest Pamiętajmy o tym, że nasze dawne życie zostało wraz z Jezusem przybite do krzyża, a nasza grzeszna natura została obezwładniona, abyśmy już nie służyli grzechowi. 7 Kto umiera, staje się wolny od grzechu. 8 Skoro więc umarliśmy z Chrystusem, to wierzymy, który zmartwychwstał, i aby wydawać w życiu

(aiōnios g166) 23 Zapłatą za grzech jest śmierć, ale Bóg darował nam życie wieczne w Jezusie Chrystusie, naszym Panu! (aiōnios g166)

7 Przyjaciele! Dobrze znacie Prawo Mojżesza. Czy nie wiecie więc, że obowiązuje ono człowieka tylko za życia? 2 Dlatego zamężna kobieta, zgodnie z Prawem, związana jest z mężem aż do śmierci. Jeśli jednak jej małżonek umrze, w świetle Prawa nie wierności małżeńskiej. Jeśli jednak on umrze, jest wolna i zgodnie z Prawem może powtórnie wyjść za mąż—bez narażania się na grzech niewierności. 4 Wy właśnie, moi przyjaciele, będąc częścią ciała Chrystusa, umarliście dla Prawa, aby żyć dla Tego, i aby wydawać w życiu

duchowe owoce dla Boga. 5 Gdy żyliśmy dla naszego wyzwoiliło mnie z bezradności wobec prawa grzechu grzesznego ciała, Prawo pobudzało nas do grzechu, i śmierci. 3 Właśnie tę nieskuteczność Prawa, co z kolei prowadziło nas do śmierci. 6 Ale teraz nie wypływającą ze słabości ciała, pokonał Bóg. Posłał podlegamy Prawu, bo jesteśmy dla niego martwi. On własnego Syna, podobnego do grzesznego. Możemy więc służyć Bogu jako nowi ludzie, oddający człowieka, i położył kres panowaniu grzechu. 4 się Duchowi, a nie jak dawniej, zgodnie z samą. W ten sposób możemy być posłusznymi nakazom literą Prawa. 7 Czy można zatem powiedzieć, że Prawa, bo oddajemy się Duchowi Świętemu, nie Prawo Mojżesza jest grzeszne? Ależ skąd! Gdyby zaś bezsilnemu ciała. 5 Ci, którzy żyją zgodnie z nie ono, nie zrozumiałbym czym jest grzech. Nie ludzką naturą, myślą tylko o tym, jak zaspokoić wiedziałbym nawet, czym jest grzeszne pragnienie, swoje ludzkie pragnienia. Ci zaś, którzy są posłusznymi gdyby Prawo nie mówiło: „Nie pożądaj”. 8 Ale sprytny Duchowi Świętemu, myślą o rzeczach duchowych. 6 grzech dzięki przykazaniu wzbudził we mnie grzeszne. Poddawanie się ludzkim pragnieniom prowadzi do pragnienia. Bez Prawa bowiem grzech jest martwy. śmierci. Posłuszeństwo Duchowi prowadzi natomiast 9 Kiedyś żyłem nie podlegając Prawu. Gdy jednak do prawdziwego życia i pokoju. 7 Dążenia ciała i poznalem przykazania, grzech we mnie ożył, 10 a ludzkiej natury są przeciwe Bogu—nie oddają się ja umarłem. Przykazania, które odkryłem, zamiast Jego Prawu ani nawet nie są w stanie tego zrobić. 8 dać mi życie, doprowadziły mnie do śmierci. 11 Dlatego ci, którzy żyją realizując tylko swoje ludzkie Grzech oszukał mnie, wykorzystując przykazanie, i pragnienia, nie mogą podobać się Bogu. 9 Wy jednak doprowadził mnie do śmierci! 12 Ale Prawo samo nie życie po to, aby zaspokajać swoje ludzkie w sobie pozostało święte, tak jak święte, słuszne pragnienia, bo mieszka w was Duch Boga. Jeżeli zaś i dobre są jego przykazania. 13 Czy zatem to, co w kimś nie ma Ducha Chrystusa, ten w ogóle do Niego dobre, doprowadziło mnie do śmierci? Absolutnie nie należy. 10 Jeśli jednak macie w sobie Chrystusa, nie! To grzech, ujawniając swoją naturę, zadał mi to chociaż ciało jest martwe z powodu grzechu, śmierć przez to, co jest dobre. W ten sposób, dzięki waszemu duch jest żywy dzięki temu, że zostaliście przykazaniu, wyszła na jaw jego przewrotność. 14 uniewinnieni przez Jezusa. 11 Jeśli przebywa w was Wiemy więc, że Prawo Mojżesza dotyczy ducha, Duch Boga, który wskrzesił Jezusa z martwych, to i a ja jestem istotą cielesną i niewolnikiem grzechu. wasze śmiertelne ciała zostaną ożywione mocą tego 15 Zupełnie nie rozumiem siebie i tego, co czynię. samego Ducha. 12 Przyjaciele, nie musicie oddawać Nie robię bowiem tego, co chcę, ale to, czego się waszym grzesznym pragnieniom. Takie życie nienawidzę. 16 Jeśli robię więc coś, czego nie chcę, to nieuchronnie prowadzi do śmierci. Ale jeśli dzięki przyznać Prawu rację, 17 bo to nie ja tak postępuję, mocy Ducha stawiacie opór grzesznym pragnieniom ale mieszkający we mnie grzech. 18 Wiem, że we waszego ciała, będziecie żyli. 14 Ci bowiem, których mnie, to znaczy w moim ciele, nie mieszka dobrotę. prowadzi Duch Boga, są jego dzieci. 15 Nie staliście Pragnę postępować dobrze, ale nie potrafię tego się przecież zastraszonimi niewolnikami Boga, lecz wykonać! 19 Nie czynię dobra, którego pragnę, ale otrzymaliście Ducha, który uczył was Jego dzieci! popełniam zło, którego nie chcę! 20 Jeśli robię więc Dzięki temu możecie zwrócić się do Boga, mówiąc: to, czego nie chcę, znaczy to, że nie ja to czynię, ale „Abba, Tato!”. 16 To właśnie Duch Święty daje nam mieszkający we mnie grzech. 21 Widzę więc taką tą pewność, że naprawdę jesteśmy dziećmi Boga. prawidłowość: chcę dobra, a narzuca mi się zło. 22 17 A skoro jesteśmy Jego dzieci, to i dziedzicami: W głębi serca Boże Prawo sprawia mi radość. 23 dziedzicami Boga, a współdziedzicami z Chrystusem. Natomiast w moim ciele dostrzegam inne prawo, Bo jeśli razem z Nim cierpiemy, to razem z Nim które walczy z moim umysłem i zwycięża, czyniąc ze będącymi otoczeni chwałą. 18 Obecne cierpienia mnie niewolnika grzechu. 24 Marny mój los! Kto mnie są jednak niczym w porównaniu z chwałą, jaka wyrwie z tego śmiertelnego ciała? 25 Dzięki niech nas czeka. 19 Całe stworzenie teskni bowiem za będą Bogu, który posłał Jezusa Chrystusa, naszego dniem wspaniałego objawienia się dzieci Boga. 20 Pana! Podsumowując więc: Umysłem służę Prawu Wbrew swojej woli, ale z woli Boga, doświadcza Bożemu, a ciałem—prawu grzechu.

8 Teraz żadne potępienie nie grozi już tym, którzy należą do Chrystusa Jezusa. 2 Prawo Ducha, prowadzące do życia i darowane mi przez Jezusa,

i my, wierzący, choć posiadamy Ducha Świętego moim rodakom, 4 Izraelitom! To ich właśnie wybrał jako przedsmak przyszłej chwały, również ciężko Bóg, otoczył ich chwałą, zawał z nimi przymierze, wzduchamy, czekając na dzień pełnego wejścia przekazał im Prawo, pokazał, jak mają Mu służyć, i dał do Bożej rodziny i na odkupienie naszych ciał! 24 tak wiele obietnic. 5 Ich przodkowie kochali Boga i z Zostaliśmy bowiem zbawieni z nadzieją na przyszłość. tego narodu pochodzi Chrystus—Ten, który jest ponad A tego, na co się z nadzieją czeka, jeszcze nie widać. **wszystkim**, Bóg uwielbiony na wieki. Amen! (aiōn g165) Jeśli zaś coś już jest i to widać, to po co na to czekać? 6 Boże obietnice się spełniły. Nie wszyscy bowiem, 25 Jeżeli więc mamy nadzieję na coś, czego jeszcze którzy pochodzą z Izraela, są prawdziwymi Izraelitami. nie widać, to oczekujmy tego wytrwale! 26 Duch 7 I nie każdy potomek Abrahama jest rzeczywiście Święty przychodzi nam z pomocą w pokonywaniu jego dzieckiem—Bóg uznał bowiem za jego potomków naszych słabości. Często nie wiemy bowiem, o co i tylko tych, którzy pochodzą od jego syna Izaaka. 8 jak się modlić. Ale Duch ponad miarę wstawa się za Oznacza to, że nie wszystkie dzieci Abrahama są nami w westchnieniach, których nie można wyrazić dziećmi Boga, a jedynie te, które urodziły się zgodnie słowami. 27 Ojciec, który zna serca wszystkich ludzi, ze złożoną wcześniej Bożą obietnicą, 9 Brzmiała ona zna zamiary Ducha i wie, że wstawa się On za tak: „Za rok o tej porze Sara będzie miała syna”. świętymi zgodnie z Jego woli. 28 Wiemy, że Bóg 10 Również Rebeka, żona naszego przodka Izaaka, kieruje wszystkim tak, aby działało to na korzyść tych, urodziła chłopców—bliźniaków. 11 Ale zanim się którzy Go kochają i którzy zgodnie z Jego woli zostali jeszcze urodzili i zanim cokolwiek zrobili—dobrego powołani. 29 Tych bowiem, których poznal już przed czy zlego—Bóg okazał swoją wolę i wybór, 12 wiekami, przeznaczył do tego, aby stali się podobni do niezależny od ludzkich czynów. Powiedział Rebece: Jego Syna, który jest pierwszym wśród dzieci Boga. 30 „Starszy brat będzie służył młodszemu”. 13 Czytamy Tych zaś, których dla siebie przeznaczył, tych również w Piśmie: „Ukochalem Jakuba, a odrzuciłem Ezawa”. powołał, uniewinnił i otoczył swoją chwałą. 31 Co tu 14 Jaki z tego wniosek? Czy Bóg jest niesprawiedliwy? dużo mówić. Jeśli Bóg jest po naszej stronie, to co z Absolutnie nie! 15 Powiedział przecież Mojżeszowi: tego, że ktoś jest przeciwko nam? 32 Czy Ten, który „Komu chce, okazuję miłość, a komu chcę, okazuję nie oszczędził nawet własnego Syna, lecz poświęcił litość”. 16 Wybór zależy więc nie od tego, który go Go dla nas wszystkich, mógłby nam czegokolwiek pragnie lub się o niego stara, ale od Boga, który odmówić? 33 Kto może oskarzyć wybranych samego okazuje laskę. 17 Czytamy przecież w Piśmie, że Boga? Przecież Bóg nas uniewinnił! 34 Kto może Bóg powiedział faraonowi: „Powałam cię po to, nas potępić? Przecież Jezus Chrystus za nas aby pokazać ci moją moc i aby poznał Mnie cały umarł, zmartwychwstał, a potem zasiadł po prawej świat”. 18 Bóg okazuje więc miłość temu, komu chce, stronie Boga Ojca i wstawa się za nami! 35 Kto a tego, kogo zechce, czyni upartym. 19 Wiem, że może nas oddzielić od miłości Chrystusa? Jakie zaraz powiesz: „Dlaczego więc Bóg ma do ludzi kłopoty, klęski, prześladowania, głód, niedostatek, pretensje o to, że zachowują się tak, a nie inaczej? niebezpieczeństw, groźba śmierci? 36 Pismo mówi: Czy ludzie mogą sprzeciwiać się Jego decyzjom?”. „Z Twojego powodu przez cały dzień usiłują nas zabić, 20 Człowieku! Nawet nie pyтай w ten sposób! Kim traktują nas jak owce przeznaczone na rzeź”. 37 jesteś, żeby krytykować Boga? Czy gliniany garnek My jednak przezwyciężamy te wszystkie przeszkody może powiedzieć garncarzowi: „Dlaczego mnie takim dzięku Temu, który tak bardzo nas ukochał. 38 Jestem ulepileś?”. 21 Czy garncarz nie ma prawa z tej samej bowiem pewien, że ani śmierć, ani życie, ani aniołowie, gliny ulepić naczynia na specjalne okazje i naczynia ani żadne duchowe moce, ani teraźniejszość, ani do użytku codziennego? 22 Bóg, chcąc okazać przyszłość, 39 ani to, co wywyższone, ani to, co swój gniew i ogromną moc, cierpliwie znosił ludzi poniżone, ani żadne inne stworzenie nie jest w stanie oddzielić nas od miłości Boga, objawionej w Chrystusie Jezusie, naszym Panu.

9 Stojąc przed obliczem Chrystusa, chcę zgodnie z prawdą i bez kłamstwa, z czystym sumieniem i w Duchu Świętym, powiedzieć, z że noszę w sercu głęboki smutek i ból. 3 Nawet sam chciałbym być odłączony od Chrystusa, gdyby to pomogło

zaś zostaniecie nazwani, dziećmi żywego Boga". mogą usłyszeć, jeśli nie ma tego, kto im o tym powie? 27 Również prorok Izajasz zapowiedział: „Choćby 15 A jak ktoś ma mówić, skoro nie został do tego liczba potomków Izraela była tak wielka, jak ilość powołany? Pismo mówi: „Wspaniale jest widzieć ziaren piasku nad morzem, to tylko garstka zostanie ludzi głoszących dobrą nowinę o pokoju”. 16 Nie ocalona. 28 Pan szybko wykona na ziemi swój wyrok wszyscy jednak przyjęli dobrą nowinę. Już prorok i sprawiedliwie zakończy swoje dzieło”. 29 W innym Izajasz powiedział: „Panie, czy ktoś uwierzył temu, co miejscu Izajasz powiedział: „Gdyby Pan nieba nie mówiliśmy?”. 17 Wiara rodzi się podczas słuchania pozostawił z nas garstki, zostałybyśmy wytraceni jak dobrej nowiny o Chrystusie. 18 Spytam więc: Czy mieszkańców Sodomy, i spotkałyby nas ta sama kara, Żydzi nie słyszeli jej? Oczywiście, że słyszeli! „Głos co mieszkańców Gomory”. 30 Jaki więc płynie z tego nauczających rozsiedli się po całej ziemi, a ich słowa wniosek? Taki, że chociaż poganie nie zabiegali o dotarły aż do krańców świata”. 19 Znowu zapytam: Czy uniewinnienie przez Boga, otrzymali je—przez wiarę. Izrael tego nie zrozumiał? Już Mojżesz odpowiedział 31 Izrael zaś, pragnąc uzyskać uniewinnienie dzięki Boga: „Sprawię, że będziecie zazdrośni o pagan, i że czynił to nie przez wiarę, ale przez uczynki. Potknęli się gniewać na tych, którzy niczego nie się o „kamień obrazy”, 33 o którym Pismo mówi: rozumieją”. 20 Izajasz zaś odważył się przekazać „Kładę na górze Syjon kamień obrazy i skałę, o której wielu się potknie. Ten jednak, kto mu uwierzy, nie zawiedzie się”.

10 Przyjaciele, z całego serca pragnę i blagam

Boga o zbawienie dla Izraelitów. 2 Mogę zaświadczyć, że z zapałem chcąc służyć Bogu, ale brakuje im właściwego rozeznania. 3 Nie rozpoznali bowiem uniewinnienia zaoferowanego im przez Boga, a chcąc osiągnąć je własnymi siłami, nie przyjęli tego, co dał im Bóg. 4 A przecież Chrystus jest uwieńczeniem Prawa Mojżesza i to On uniewinnia każdego, kto Mu wierzy. 5 Mojżesz tak napisał o uniewinnieniu płynącym z Prawa: „Kto je wypełni, będzie dzięki niemu żyć”. 6 Uniewinnienie pochodzące z wiary wyraża się natomiast w słowach: „Nie pytaj, kto może wstąpić do nieba”—aby sprowadzić Chrystusa na ziemię, 7 oraz: „Nie pytaj, kto może zejść do otchłani”—aby wyprowadzić Chrystusa spośród umarłych. (Abyssos g12) 8 Uniewinnieni przez Boga mówią: „Słowo to jest blisko ciebie, na twoich ustach i w twoim sercu”. My głosimy właśnie to słowo, mówiące o wierze. 9 Jeśli bowiem własnymi ustami wyznasz, że Jezus jest twoim Panem, i jeśli w siebie czuczą, że Bóg wskrzesił Go z martwych, otępienie, zamknął im oczy i uszy —i trwa to do zastaniesz zbawiony. 10 Wiara w sercu prowadzi do dzisiaj”.

9 Mówią o tym również król Dawid: „Zasiądą uniewinnienia, a wyznanie jej ustami—do zbawienia. 11 Pismo mówi przecież: „Każdy, kto Mu uwierzy, nie, bo na to zasłużyły. 10 Ich oczy zaćmią się i nie zawiedzie się”. 12 Nie ważne jest więc, kto jest niczego nie zobaczą, a ich grzbiet zegnie się pod Żydem, a kto poganiem. Wszyscy bowiem mają ciężarem”. 11 Czy jednak Żydzi aż tak się potknęli, tego samego Pana, który hojnie obdarza swoimi bogactwami tych, którzy Go wzwywają. 13 Każdy, kto sprawiło, że zbawienie stało się dostępne dla pagan, wezwie Pana, będzie zbawiony. 14 Ale jak ludzie mogą wzywać Tego, któremu jeszcze nie uwierzyli? 12 Pomyślcie więc: Jeśli ich potknięcie przyniosło A jak mają uwierzyć, skoro o Nim nie słyszeli? Jak światu korzyść i jeśli ich poniжение obdarzyło pagan

11 Czyżby więc Bóg odrzucił swój własny naród?

Absolutnie nie! Przecież ja sam jestem Żydem, potomkiem Abrahama, pochodzącym z rodu Beniamina. 2 Bóg nie porzucił wybranego przez siebie narodu. Czy nie pamiętacie, co Pismo mówi o Eliaszu? Prorok żalił się Bogu na Izraela: 3 „Panie, pozabijali Twoich proroków i zburzyli Twoje ołtarze. Zostałem sam, a oni chcą zabić także mnie”. 4 Ale Bóg odpowiedział mu: „Nie jesteś sam! Zachowałem jeszcze siedem tysięcy ludzi, którzy nie poklonili się bożkowi Baałowi”. 5 Podobnie jest i dzisiaj. Została garstka wybranych przez Boga—dzięki Jego łasce. 6 Jeśli więc dzięki łasce, to nie ze względu na dobre postępowanie, bo wtedy dar łaski przestałby być darem. 7 Mamy więc taką sytuację: Izrael nie osiągnął tego, czego pragnął. Tylko wybrana garstka Żydów znalazła łaskę Boga—większość zaś stała się zupełnie upadli? Absolutnie nie! Ich potknięcie bogactwami tych, którzy Go wzwywają. 13 Każdy, kto sprawiło, że zbawienie stało się dostępne dla pagan, wezwie Pana, będzie zbawiony. 14 Ale jak ludzie aby Izrael pozazdrościł im i również go zapragnął. mogą wzywać Tego, któremu jeszcze nie uwierzyli? 12 Pomyślcie więc: Jeśli ich potknięcie przyniosło A jak mają uwierzyć, skoro o Nim nie słyszeli? Jak światu korzyść i jeśli ich poniжение obdarzyło pagan

bogactwem, to jak wielkie szczęście przyniesie światu ich powstanie! **13** Teraz kilka słów do was, wierzących pogan. Ciągle podkreślam, że jestem apostołem posłanym do pogan. **14** Mam nadzieję, że wzbudzę w ten sposób zazdrość moich rodaków i doprowadzę do zbawienia przynajmniej niektórych z nich. **15** Jeśli bowiem ich odrzucenie przyniosło światu pojednanie z Bogiem, to ich ponowne przyjęcie będzie przejściem ze śmierci do życia. **16** Skoro zaczyn ciasta jest święty, to i całe ciało! Jeśli święte są korzenie, to i gałęzie drzewa! **17** Niektóre gałązki z oliwnego drzewa Abrahama zostały odcięte, abyś ty, jako pogarin, będący gałązką z dzikiego drzewa, został wszczepiony w szlachetną oliwkę i obficie czerpał soki z jej korzenia. **18** Ale nie pogardzaj odciętymi gałęziami i nie wywyższaj się! To nie ty przecież utrzymujesz korzeń, ale korzeń ciebie. **19** Pewnie powiesz: „Inne gałęzie zostały wycięte, abym ja mógł zostać wszczepiony w ich miejsce”. **20** Masz rację! Z powodu niewiary tamte gałęzie zostały usunięte, a ty dzięki wierze zająłeś ich miejsce. Ale nie wywyższaj się i nie bądź zbyt pewny siebie! **21** Jeśli bowiem Bóg nie oszczędził naturalnych gałęzi, to może wyciąć także ciebie. **22** Zwróć uwagę na dobroć i surowość Boga: był surowy dla wyciętych gałęzi, a jest dobry dla ciebie—o ile trwasz w tej dobroci, bo i ciebie może spotkać podobny los. **23** Żydzi zaś, jeśli porzucają swoją niewiarę, zostaną ponownie wszczępieni. Bóg jest w stanie tego dokonać! **24** Skoro ty, jako gałązka wycięta z dzikiego drzewa, wbrew naturze zostałeś wszczepiony w szlachetną oliwkę, to tym bardziej oni mogą zostać z powrotem wszczępieni w swoje własne drzewo. **25** Przyjaciele, bardzo chcę, abyście znali tę tajemnicę i myśleli o sobie w rozsądny sposób. Wiedziecie więc o tym, że Izrael będzie okazywać upór tylko do czasu, gdy do Chrystusa przyjdą już wszyscy poganie, którzy mają Go znaleźć. **26** A wtedy cały Izrael zostanie zbawiony. Bóg mówi o tym w Piśmie: „Z Syjonu przyjdzie Zbawiciel, który odwróci Izraela od bezbożności. **27** I dotrzyczam zawartego przymierza, oczyszczając ich z grzechów”. **28** Jeśli chodzi o dobrą nowinę, Żydzi są teraz wrogami Boga—ale to dla waszego dobra. Jeśli jednak chodzi o dawne Boże wybranie—są Jego ukochanym ludem, ze względu na przodków. **29** Bóg bowiem nie odbiera ludziom swoich darów i powołania. **30** Wy nigdyś buntowaliście się przeciw Niemu, ale teraz, z powodu uporu ze strony Żydów, doznaliście Jego miłości. **31** Oni, teraz zbuntowani z powodu okazanej wam miłości, również doznają Bożej łaski. **32** Bóg pozwolił na to, żeby wszyscy się zbuntowali, aby wszystkim okazać

swój miłość. (eleēsē g1653) **33** Jak niezgłębiona jest mądrość, wiedza i bogactwo Boga! Jak niedościgłe Jego decyzje i sposoby działania! **34** Kto ogarnie myśl Pana? Kto może zostać Jego doradcą? **35** I kto Go czymś obdarował, aby oczekiwany czegoś w zamian? **36** Wszystko przecież pochodzi od Niego, dzięki Niemu istnieje i do Niego zmierza. Jemu niech będzie wieczna chwała! Amen! (aiōn g165)

12 Przyjaciele! Ze względu na miłość, jaką okazał nam Bóg, wzywam was, abyście złożyli Mu swoje ciała jako żywa, świętą i podobającą się Mu ofiarę. Taka jest natura waszej służby. **2** Nie naśladowacie tego świata i zmieńcie wasz sposób myślenia, abyście wiedzieli, jaką jest wola Boga: co jest dobre, co Mu się podoba i co jest doskonałe. (aiōn g165) **3** Jako sługa Boga, z Jego łaski, radzę każdemu z was: nie myślcie o sobie, że jesteście lepsi niż naprawdę jesteście, ale zachowujcie w tej kwestii rozsądek, zgodnie z miarą wyznaczoną wam przez Boga. **4** Jako ludzie składamy się z wielu różnych części ciała, a żadna z nich nie spełnia tych samych funkcji, co inne. **5** Tak samo stanowimy jedno ciało w Chrystusie i choć jest nas wielu, jesteśmy różnymi częściami tego samego ciała. **6** Dzięki łaskawości Boga otrzymaliśmy też różne dary—do korzystania zgodnie z ich przeznaczeniem. Jeśli ktoś ma dar proroctwa, niech go wykorzystuje zgodnie z wiarą; **7** jeśli ktoś ma dar służby—niech pomaga innym; jeśli ktoś ma dar nauczania—niech uczy; **8** jeśli ktoś ma dar zachęcania—niech będzie dla innych zachęta; jeśli ktoś ma dar dawania—niech daje bezinteresownie; jeśli ktoś ma dar przewodzenia innym—niech sprawuje władzę z gorliwością; jeśli zaś ktoś ma dar miłości—niech okazuje ją z radością. **9** Nie udawajcie miłości, ale naprawdę kochajcie innych ludzi. Brzydzie się złem, a wybierajcie dobro. **10** Bądźcie dla siebie życzliwi i okazujcie sobie przyjacielską miłość oraz szacunek. **11** Niech wasza gorliwość nie słabnie i z całym zapałem służcie Panu. **12** Cieszcie się z darowanej wam nadziei, okazujcie cierpliwość w trudnościach i wytrwałość w modlitwie. **13** Pomagajcie innym wierzącym i prześcigajcie się w okazywaniu innym gościnności. **14** Dobrze życzcie tym, którzy was prześlądują—nie przeklinajcie ich! **15** Cieszcie się z tymi, którzy doznają radości, a płaczcie ze smutnymi. **16** Życie ze sobą w zgodzie. Nie bądźcie zarozumiali, ale zabiegajcie o przyjaźń prostych ludzi. I nie wywyższajcie się myśląc, że wszystko już wiecie. **17** Nie odpłacajcie złem za зло, ale dla wszystkich bądźcie dobrzy. **18** Jeśli to

możliwe i od was to zależy, życie w zgodzie ze pokarm, słaby zaś jest wegetarianinem. 3 Pierwszy wszystkimi ludźmi. 19 Kochani, sami nie wymierzajcie niech nie pogarda drugim, a drugi niech nie potępią sprawiedliwości, ale pozostawcie to Bogu. Pismo mówi bowiem: „Ja wymierzam karę i Ja za wszystko odpłacam—mówią Pan”. Napisane jest również: 20 „Jeśli twój wróg jest głodny—nakarm go; jeśli jest spragniony—daj mu pić. W ten sposób zawstydzisz go swoim postępowaniem”. 21 Nie daj się pokonać przez зло, lecz zwyciężaj je dobrem.

13 Bądźcie posłuszní władców sprawujących rządy.

Każda władza pochodzi bowiem od Boga. Ci, którym podlegacie, również zostali więc powołani przez Niego. 2 Kto przeciwstawia się władz, burzy porządek ustanowiony przez Boga i sam ściąga na siebie karę. 3 Ludzie sprawujący władzę nie są postrachem dla tych, którzy postępują dobrze, ale dla czyniących зло. Nie chcesz żyć w strachu przed władzą? Czyń dobrze, a otrzymasz od niej pochwałę! 4 Bóg ustanowił rządzących dla twojego dobra. Ale jeśli łamiesz prawo, masz się czego bać! Władza potrafi bowiem przywoływać przestępcoów do porządku. Będąc na usługach Boga, wymierza karę tym, którzy postępują źle. 5 Dlatego należy się jej podporządkować—nie tylko z powodu możliwej kary, ale ze względu na własne sumienie. 6 Z tego samego powodu należy płacić podatki. Urzędnicy państwowi pełnią bowiem swoją służbę z Bożego polecenia. 7 Oddawajcie więc każdemu to, co mu się należy: płaciecie podatki i inne należności oraz okazujcie respekt i szacunek tym, którzy na to zasługują. 8 Nie miećcie wobec nikogo żadnych długów—with wyjątkiem dlułu wzajemnej miłości. Kto bowiem kocha innych, ten wypełnia Prawo Mojżesza. 9 Przykazania: „Bądź wierny w małżeństwie, nie zabijaj, nie kradnij, nie pożądaj” i wszystkie inne sprowadzają się do jednego: „Kochaj innych tak, jak kochasz samego siebie”. 10 Jeśli ktoś kocha innych ludzi, nie będzie wyrządzał im krzywdy—in ten sposób spełnia więc wymogi Prawa. 11 Przebudźcie się, bo czas już jest bliski! Nadejście naszego zbawienia jest teraz bliższe niż wtedy, gdy uwierzyliśmy. 12 Noc już się kończy i zbliża się dzień. Odrzućmy więc czyny ciemności i włóżmy na siebie zbroję światła. 13 Postępujmy z godnością, jak w czasie dnia. Unikajmy huczych zabaw, pijania, rozwiazłości, nieprzyzwoitego zachowania, sporów i zazdrości. 14 Bądźcie blisko naszego Pana, Jezusa Chrystusa, i nie poświęcajcie przesadnej uwagi waszemu ciału i zaspokajaniu jego pragnień.

14 Slabego w wierze otaczajcie troską bez spierania się o jego poglądy. 2 Jeden spożywa każdy

niech nie pogarda drugim, a drugi niech nie potępią pierwszego—Bóg go przecież do siebie przygarnął. 4 Kim jesteś, że potępiasz czyjegoś sługa? Jego Pan podtrzymuje go lub pozwala mu upaść. Ostatecznie i tak postawi go na nogi, bo ma taką moc. 5 Dla jednego wszystkie dni tygodnia są takie same, dla innego niektóre z nich mają szczególne znaczenie.

Każdy niech się trzyma własnego przekonania. 6 Kto uważa pewne dni za szczególne, robi to dla Pana. I kto spożywa każdy pokarm, również czyni to ze względu na Pana—bo dziękuje Bogu za jedzenie. Ten zaś, kto nie je wszystkiego, też robi to dla Pana i on także Mu dziękuje. 7 Nikt z nas nie żyje dla siebie ani dla siebie nie umiera. 8 Czy żyjemy, czy umieramy—wszystko robimy dla Pana. I w życiu, i w śmierci—zawsze należymy do Niego! 9 Chrystus umarł i powstał z martwych właśnie po to, aby być Panem życia i śmierci. 10 Dlaczego więc potępiasz innego wierzącego? Albo dlaczego gardzisz nim? Przecież wszyscy staniemy przed tym samym sądem Bożym. 11 Czytamy przecież: „Przysięgam na swoje życie—mówią Pan —że przede Mną ugnie się każde kolano, a każdy język uczci Boga”. 12 Każdy z nas odpowie przed Bogiem za siebie. 13 Nie oskarżajcie się więc nawzajem, ale raczej starajcie się nie być przeszkołdą lub zniechęceniem dla innych wierzących.

14 Osobiście wiem i jestem głęboko przekonany na podstawie autorytetu naszego Pana, że żaden pokarm, sam w sobie, nie jest nieczysty. Może jedynie być nieczysty dla tego, kto go za taki uważa. 15 Jeśli jednak z powodu jedzenia wzbudzasz niepokój w innym wierzącym, nie kierujesz się miłością. Z powodu pokarmu nie ostabiaj duchowo tego, za którego umarł Chrystus. 16 Niech wasze dobre przekonanie nie będzie dla innych powodem do bliźniertwa. 17 Istotą królestwa Bożego nie są przecież przepisy dotyczące jedzenia i picia, ale prawość, pokój i radość w DUCHU ŚWIĘTYM. 18 Kto w taki sposób służy Chrystusowi, podoba się Bogu i będzie się cieszyć uznaniem ludzi. 19 Starajcie się więc o to, co sprzyja pokojowi i wzajemnemu umacnianiu się w wierze. 20 Nie niszcźcie Bożego dzieła poprzez wasz stosunek do pokarmów! Wszystko jest dobre, ale staje się źródłem zła, jeśli z tego powodu ktoś duchowo upada. 21 Dlatego dobrze jest nie jeść mięsa, nie pić wina i nie robić niczego, co mogłoby doprowadzić kogoś do grzechu. 22 Własne przekonanie zachowaj dla siebie i Boga. Szczęśliwy jest człowiek, który postępuje zgodnie z własnym przekonaniem i nie ma wyrzutów sumienia. 23 Kto jednak spożywa jakiś pokarm wbrew

swojemu przekonaniu, ten odczuwa z tego powodu rozniosłem dobrą nowinę o Chrystusie od Jerozolimy wyrzuty sumienia. A wszystko, co nie wynika z aż po Ilirię. 20 A zawsze zależało mi na tym, aby przekonania, jest grzechem.

15 Zatem my, utwierdzeni w wierze, mamy obowiązek wspierać słabych w ich zmaganiach, nie zaś myśleć tylko o sobie. 2 Każdy powinien dbać o dobro innych i wzmacniać ich duchowo. 3 Przecież i Chrystus nie dbał tylko o siebie. Czytamy bowiem: „Zniewagi tych, którzy Ciebie znieważają, spadły również na Mnie”. 4 To, co od dawna zawarte jest w Pismie, zostało zapisane również ze względu na nas, abyśmy ucząc się cierpliwości i czerpiąc zachętu z Pisma, wzmacniali nadzieję na przyszłość. 5 Niech więc Bóg—źródło cierpliwości i zachęty—pomoże wam traktować siebie nawzajem tak, jak to robił Chrystus. 6 Wtedy wszyscy jednymównie będziemy wielbić Boga—Ojca naszego Pana, Jezusa Chrystusa. 7 Okazujcie sobie akceptację, tak jak Chrystus okazała ją wam, oddając przez to chwałę Bogu. 8 On przyszedł do Izraela jako sługa, aby potwierdzić, że Bóg jest wierny i dotrzymuje obietnic danych przodkom. 9 Przyszedł również po to, aby poganie wielbili Boga za okazaną im miłość. Pismo mówi bowiem: „Z tego powodu poganie będą Cię wielbić i śpiewać pieśni na cześć Twojego imienia”. 10 W innym zaś miejscu napisano: „Radujcie się poganie razem z Jego narodem”, 11 a także: „Chwalcie Pana, wszystkie narody, uwielbiajcie Go wszystkie ludy”. 12 Prorok Izajasz powiedział: „Przyjdzie potomek Jessego, który będzie królem nad paganami. W Nim poganie pokładać będą nadzieję”. 13 Niech więc Bóg, który obdarza ludzi nadzieję, napełnia radością i pokojem wszystkich was, którzy Mu wierzycie. Niech daruje wam również nadzieję płynącą z mocy Ducha Świętego. 14 Przyjaciele, jestem przekonany, że macie w sobie życzliwość dla innych. Macie też niezbędną wiedzę i możecie pomagać sobie nawzajem. 15 Nie wahajmy się jednak zwrócić waszej uwagi na tych kilka spraw, bo wiem, że wystarczy tylko wam o tym przypomnieć. Dzięki Bożej łasce 16 jestem bowiem sługą Jezusa Chrystusa posłanym do pagan, aby głosić im dobrą nowinę i aby Duch Święty przemienił ich wwoną ofiarę dla Boga. 17 Jestem dumny z tego, czego dokonał przeze mnie Jezus Chrystus w tej Bożej służbie 18 i nie ośmiałem się mówić o czymkolwiek innym. Pragnę tylko opowiadać o tym, czego Bóg dokonał przeze mnie, prowadząc pagan do posłużenstwa Mu. A działał On przez moje słowa i czyny 19 oraz przez cudowne znaki dokonywane mocą Ducha Świętego. W ten sposób

rozniósłem dobrą nowinę o Chrystusie od Jerozolimy aż po Ilirię. 20 A zawsze zależało mi na tym, aby głosić Chrystusa tam, gdzie wieść o Nim jeszcze nie dotarła. Nie chciałem bowiem wchodzić na teren czystej służby, 21 ale pragnąłem działać według słów Pisma: „Zobaczę Go i poznaję ci, którzy Go nigdy nie widzieli ani nigdy o Nim nie słyszaeli”. 22 Teraz wiecie już, dlaczego jeszcze nigdy was nie odwiedziłem. 23 Ale skończyłem już tutaj moją pracę i nareszcie, po tak wielu latach, gotów jestem do was przyjechać. 24 Wybieram się bowiem do Hiszpanii i chciałbym po drodze was zobaczyć. Mam też nadzieję, że gdy się wami nacieszę, wyprawicie mnie w dalszą podróż. 25 Teraz udaję się do Jerozolimy z pomocą materialną dla wierzących. 26 Kościół Macedonii i Grecji postanowiły bowiem wesprzeć tamtejszych wierzących, którzy są w potrzebie. 27 Zapragnęły tego, bo mają wobec nich dług wdzięczności: skoro jako poganie mają udział w ich dobrach duchowych, powinni zadbać o ich potrzeby materialne. 28 Gdy tylko przekażę ich dar i doprowadzę sprawę do końca, odwiedzę was w drodze do Hiszpanii. 29 A jestem przekonany, że przyjadę do was z błogosławieństwem Chrystusa. 30 Bardzo was jednak proszę—ze względu na naszego Pana, Jezusa Chrystusa, i na miłość Ducha Świętego—abyście udzielili mi pomocy modląc się za mnie do Boga. 31 Proście Go, aby uchronił mnie przed wrogami w Judei i aby wierzący w Jerozolimie życzliwie przyjęli ofiarowaną im pomoc. 32 Módlcie się również o to, abyem—zgodnie z wolą Pana—przybył do was z radością w sercu i abyśmy mogli nawzajem się pokrzepić. 33 Niech Bóg, który obdarza ludzi pokojem, będzie z wami wszystkimi. Amen!

16 Wkrótce odwiedzi was Feba, która wierzy Panu i pomaga kościołowi w Kenchrach. 2 Przymijcie ją serdecznie i z godnością—jak samego Pana. Okażcie jej wszelką pomoc, bo bardzo troszczyła się zarówno o mnie, jak i o wielu innych wierzących. 3 Przekażcie moje pozdrowienia Pryscylli i Akwili, moim współpracownikom w służbie Chrystusowi. 4 Narażali dla mnie życie i nie tylko ja mam wobec nich dług wdzięczności, ale i wszystkie kościoły pochodzenia pogańskiego. 5 Pozdrówcie też kościół, który spotyka się w ich domu. Pozdrawiam drogiego Epeneta, który jako pierwszy w całej prowincji Azja uwierzył Chrystusowi. 6 Pozdrówcie też: Marię, która z oddaniem służyła waszej sprawie; 7 Andronika i Juniasa—moich rodaków i współwzięźników, którzy cieszą się szacunkiem apostołów i wcześniej niż Ampliata—tak drogiego mi

w Panu; **9** Urbana—naszego współpracownika w służbie; drogiego mi Stachysa; **10** Apellesa, który sprawdził się jako sługa Chrystusa; wszystkich z domu Arystobula; **11** Herodiona—mojego rodaka, i wszystkich z domu Narcyza. **12** Pozdrówcie: Tryfenę, Tryfozę i drogą Persydę, które tak wiele pracowały się dla Pana; **13** Rufusa—wybranego przez Pana, i jego matkę, która i dla mnie jest jak prawdziwa matka; **14** Asynkryta, Flegonta, Hermesa, Patrobę, Hermasa i pozostałych wierzących, którzy są z nimi; **15** Filologa i Julie; Nereusza i jego siostrę; Olimpasa oraz wszystkich wierzących, którzy są z nimi. **16** Pozdrówcie się nawzajem przyjacielskim pociałkiem. Również wszystkie tutejsze kościoły przesyłają wam pozdrowienia. **17** Na koniec, przyjaciele, chcę wam przypomnieć jeszcze jedno: Unikajcie tych, którzy wywołują podziały i doprowadzają innych do upadku, postępując wbrew nauce, którą przyjęliście. **18** Oni nie służą Chrystusowi, naszemu Panu, ale własnemu brzuchowi! Miłymi słowami i pochlebstwami zwodzą łatwociernych ludzi. **19** Ale wasze posłuszeństwo Bogu jest znane wszystkim—tak bardzo się z tego cieszę! Pragnę też, abyście byli pełni mądrości i czynili dobro, a trzymali się z dala od wszelkiego zła. **20** Już wkrótce Bóg, który obdarza ludzi pokojem, zmiażdży szatana pod waszymi stopami. Niech Jezus, nasz Pan, obdarza was swoją łaską! **21** Tymoteusz—mój współpracownik, oraz Lucjusz, Jazon i Sozypater—moi rodacy, przesyłają wam najlepsze życzenia. **22** Pozdrawiam was również ja, Tercjusz, który jako sekretarz Pawła pisałem ten list. **23** Także Gajus prosi o przekazanie wam pozdrowień. Jestem teraz gościem w jego domu, w którym spotyka się także tutejszy kościół. **24** Pozdrawienia przesyła wam Erast—skarbnik miejski, oraz Kwartus—wasz przyjaciel. **25** Bóg może wzmacnić waszą wiarę! Taka jest treść głoszonej przeze mnie dobrej nowiny o Jezusie Chrystusie. Przez wieki była ona okryta tajemnicą, (aiōnios g166) **26** a teraz, dzięki pismom proroków, została ujawniona na rozkaz odwiecznego Boga. Bóg objawił ją po to, aby także poganie uwierzyli Jezusowi i okazali Mu posłuszeństwo. (aiōnios g166) **27** Jedynemu Bogu, w którym jest pełnia mądrości, niech będzie wieczna chwała, przez Jezusa Chrystusa—naszego Pana. Amen! (aiōn g165)

I Koryntian

1 Ja, Paweł, powołany przez Boga na apostola Chrystusa Jezusa, wraz z Sostenesem, uczniem Pana, 2 piszę do kościoła Bożego w Koryncie. Zostaliście wybrani przez Chrystusa Jezusa, wezwani przez Niego i—razem ze wszystkimi innymi wyznawcami naszego wspólnego Pana—oddzieleni dla Boga. 3 Niech Bóg, nasz Ojciec, i Pan, Jezus Chrystus, obdarzą was swoją łaską i pokojem! 4 Wciąż nieustannie dziękuję Bogu za was i za łaskę, którą okazał wam dzięki Chrystusowi. 5 On sprawił, że możecie mówić o Nim i rozumieć sprawy duchowe. 6 On też wzmacnił waszą wiarę w Niego. 7 Nie brakuje wam również żadnego duchowego daru w tym okresie oczekiwania na Jego powrót. 8 A On będzie wzmacniał was aż do końca, abyście w dniu Jego powrotu byli bez zarzutu. 9 Bóg jest wierny i dokona tego—bo to On powołał was do przyjaźni ze swoim Synem, Jezusem Chrystusem, naszym Panem. 10 Wzywam was, przyjaciele, w imieniu naszego Pana, abyście żyli w zgodzie. Unikajcie podziałów, bądźcie jednomyślni i miejcie wspólny cel. 11 Piszę o tym, ponieważ od domowników Chloe dowiedziałem się o waszych kłótniach. 12 Mam na myśli to, że mówicie o sobie: „Ja jestem uczniem Pawła”, „Ja—Apollosa”, „Ja—Piotra”, „A ja należę do samego Chrystusa”. 13 Czy Chrystusa można podzielić? Czy ja zostałem za was ukrzyżowany? Czy w moim imieniu zostałoście ochrzczeni? 14 Jestem wdzięczny Bogu za to, że oprócz Kryspusa i Gajusa nikogo z was nie ochrzciłem. 15 Nikt więc nie może powiedzieć, że ochrzciłem go w swoim imieniu. 16 Ochrzcilem jeszcze rodzinę Stefanasa, ale więcej nikogo sobie nie przypominam. 17 Chrystus nie posłał mnie bowiem, abym chrzcił, lecz abym głosił dobrą nowinę—i to nie w wielkich słowach, aby ludzka błyskotliwość nie przyjmowała mocy krzyża Chrystusa. 18 Dla tych, którzy idą na potępienie, wiara w śmierć Jezusa na krzyżu jest głupotą. Ale dla nas, przyjmujących zbawienie, krzyż jest przejawem mocy samego Boga. 19 Czytamy o tym w Piśmie: „Zniszczę mądrość mędrców i odrzucę ludzką błyskotliwość”. 20 Gdzie są ci wszyscy mędrcy, uczeni i wybitni znawcy spraw tego świata? Czy Bóg nie udowodnił, że cała wielka mądrość jest zwykłą głupotą? (aiōn g165) 21 Skoro mądry świat nie poznał mądrego Boga, postanowił On, przez głupie opowiadanie dobrej nowiny, zbawić tych, którzy uwierzą. 22 Żydzi żądają znaku z nieba, Grecy szukają mądrości, 23 a my

opowiadamy o Chrystusie, który został ukrzyżowany. Dla pierwszych jest to skandal, dla drugich—nonsens.

24 Ale dla nas, powołanych zarówno spośród Żydów, jak i Greków, jest On Mesjaszem—mocą i mądrością samego Boga. 25 To bowiem, co jest dla Boga głupstwem, góruje nad mądrością człowieka, a to, co jest dla Boga słabością, przewyższa ludzką siłę. 26 Zauważcie, przyjaciele, że niewielu spośród was uchodzi za mądrych, posiada władzę lub szlachetne pochodzenie. 27 Bóg świadomie wybrał tych, których świat uważa za głupich, słabych i nieważnych, aby zawiódź mądrych, silnych i ważnych. 28 On wybrał tych, którzy w oczach świata są nikim, aby pokazać marność tych, którzy myślą, że są kimś. 29 W ten sposób pozbawił ludzi powodów do dumy. 30 To przecież dzięki Bogu życie teraz w Chrystusie Jezusie! I to On jest naszą mądrością, prawością, świętością i zbawieniem—wszystko to mamy od Boga. 31 Pismo mówi: „Jedynym powodem do dumy jest nasz Pan”.

2 Przyjaciele, ja także, gdy do was przybyłem i opowiaiałem wam o Bożej tajemnicy, nie używałem wielkich słów i błyskotliwych myśli. 2 Postanowiłem bowiem mówić tylko o Jezusie Chrystusie i Jego Śmierci na krzyżu. 3 Stanąłem przed wami jako słaby człowiek—nieśmiały i drżący ze strachu. 4 Moje nauczanie nie było podobne do przemówień mędrców, ale było za to pełne Ducha i mocy Boga. 5 Chciałem bowiem, aby wasza wiara opierała się właśnie na Jego mocy, a nie na ludzkiej mądrości. 6 A jednak to, co głosimy, ludzie dojrzałi w wierze przyjmują jako mądrość, choć nie jest to mądrość tego świata ani jego przemijających przywódców. (aiōn g165) 7 Mówimy bowiem o tajemnej mądrości samego Boga, która, ze względu na nas, była ukryta przez całe wieki. (aiōn g165) 8 Żaden z przywódców tego świata jej nie pojął, bo gdyby było inaczej, nie ukrzyżowałiby Pana chwały. (aiōn g165) 9 Pismo mówi: „Dla tych, którzy kochają Boga, przygotował On rzeczy, jakich nikt nigdy nie widział, o jakich nikt nigdy nie słyszał, i jakie nikomu nawet nie przyszły na myśl”. 10 Bóg objawił to nam przez swojego Ducha! On bowiem przenika wszystko i zna najgłębsze Boże tajemnice. 11 Kto wie, co kryje się w człowieku, jeśli nie on sam, czyli jego duch? Podobnie nikt, poza Duchem Bożym, nie może wniknąć w Boga. 12 Nie przyjęliśmy przecież ducha tego świata. Otrzymaliśmy Ducha Boga, abyśmy mogli zrozumieć, czym nas obdarował. 13 I mówimy o tym nie w błyskotliwych słowach ludzkiej mądrości, ale słowami pochodząymi

od Ducha Świętego—duchowe sprawy wyrażając w Boga głupstwem—napisano bowiem: „Bóg złapał duchowy sposób. **14** Człowiek, kierujący się tylko mądrych w pułapkę ich własnej mądrości” **20** oraz: zmysłami, nie rozumie rzeczy pochodzących od „Pan dobrze zna myśli mądrych i wie, że są jałowe”. Ducha Bożego. Wydają mu się głupie i nie jest **21** Nie szczyście się więc uznaniem innych ludzi. w stanie ich pojąć, bo można je zrozumieć tylko Wszystko bowiem należy do was: **22** Paweł, Apollos, dzięki Duchowi. **15** Człowiek kierowany przez Ducha Piotr i cały świat, a nawet życie i śmierć, przeszłość i Świętego rozumie zaś to wszystko, ale inni go nie przyszłość. Wszystko jest wasze, **23** wy zaś należycie rozumieją. **16** Pismo mówi: „Kto ogarnie myśli Pana? do Chrystusa, a Chrystus—do Boga. Kto może zostać Jego doradcą?”. My znamy zamiary Chrystusa!

4 Traktujcie nas więc jako tych, którzy służą Chrystusowi i wyjaśniają innym Boże tajemnice. **2**

3 Przyjaciele, będąc między wami, nie mogłem Naszym najważniejszym obowiązkiem jest lojalność mówić do was jak do ludzi duchowo dojrzałych. wobec Tego, któremu słuzymy. **3** Dlatego nie martwię Traktowałem was jak myślących tylko po ludzku, bo się tym, jak mnie oceniecie lub co myślą o mnie inni w waszej wierze w Chrystusa byliście na poziomie ludzie. Zresztą nawet ja sam nie oceniam mojej służby. niemowląt. **2** Karmilem was mlekiem, a nie stałym **4** Wprawdzie niczego nie mogę sobie zarzucić, ale to pokarmem, bo jeszcze nie byliście na to gotowi. Z nie wystarcza. Ocienić musi mnie sam Pan. **5** Nie resztą nadal nie jesteście! **3** Ciągle życie tylko osądźcie więc nikogo przedwcześnie—zanim On nie po ludzku! Skoro się kłocicie i zazdrościebie sobie, powróci i nie rozświetli tego, co ukryte w ciemnościach, to czy nie zachowujecie się tylko po ludzku, czyli i nie ujawni prawdziwych ludzkich zamiarów. Wtedy tak samo, jak ludzie niewierzący? **4** Czy dowodem każdy z nas otrzyma od Boga należną pochwałę. na to nie są wasze słowa: „Ja jestem uczniem **6** Na przykładzie własnym i Apollosa pokazałem Pawła”, „A ja—Apollosa”? **5** Kim jesteśmy ja i Apollos, wam, że nie wolno wykraczać ponad to, co mówi żeby się o nas kłocić? Tylko slugami Pana, którym Pismo, i wywyższać jednych nauczycieli, poniżając powierzył zadanie. **6** Ja siałem, Apollos podlewał, ale drugich. **7** Jaki masz powód do dumy? Czy masz coś, to Bóg dawał duchowy wzrost. **7** Tak naprawdę to czego nie otrzymałeś w darze? A skoro wszystko, ani siejący, ani podlewający nie jest ważny—tylko co masz, jest darem, dlaczego szczycisz się tym Bóg, który powoduje wzrost. **8** A śluzy Pana—czy tak, jakbyś sam to zdobył? **8** Wszystko już macie? sieją, czy podlewają—pracują wspólnie i każdy z nich Jesteście bogaci? Nie czekając na nas, zaczynacie otrzymać nagrodę za swoją pracę. **9** Jesteśmy bowiem już królować? Chciałbym, abyście rzeczywiście współpracownikami Boga, a wy—Bożą uprawą i Bożą królowali—a my z wami. **9** Jestem przekonany, że nas, budowla. **10** Dzięki łasce Boga, jako doświadczony apostołów, Bóg umieścił na samym końcu. Jesteśmy budowniczy, położyłem fundament, na którym kolejny jak skazańcy czekający na egzekucję, wystawieni fachowiec wznosi budowlę. Każdy jednak niech na widok publiczny przed całym światem—przed buduje uważnie, **11** bo nie można już położyć ludźmi i aniołami. **10** My z powodu Chrystusa innego fundamentu. Jedynym fundamentem jest jesteśmy uważani za głupców—wy staliście się dzięki Jezus Chrystus! **12** Można budować na Nim używając Niemu mądrzy; my słabniemy—wy nabieracie sił; różnych materiałów: złota, srebra i szlachetnych my jesteśmy pogardzani—wy otaczani szacunkiem. kamieni lub drewna, słomy i siana. **13** W dniu sądu **11** Stale jesteśmy głodni i spragnieni, pozbawieni okaże się z czego kto budował, bo dzieło każdego z ubrań, poniżani i bezdomni. **12** Ciężko pracujemy, nas przejdzie próbę ognia. **14** Czyja budowla przetrwa, aby zarobić na życie. Gdy ludzie nas znieważą—they ten otrzyma nagrodę. **15** Czyja spłonie, ten poniesie życzymy im szczęścia, gdy nas prześlądują—znowisimy strategię. Sam wprawdzie ociepie, ale przejdzie trudną, to, **13** gdy nas zniesławiają—modlimy się za nich. dla niego próbę ognia. **16** Czy nie wiecie, że wszyscy **Wciąż jesteśmy jak śmieci i odpadki tego świata.** razem stanowicie świętynię Boga i że mieszka w was **14** Nie piszę o tym wszystkim, aby was zawstydzić, Jego Duch? **17** Bóg zniszczy każdego, kto beczesi ale żeby was pouczyć jako ukochane dzieci. **15** i niszczy Jego świętynię. Jest bowiem świętą—a Bo chociaż możecie mieć tysiące nauczycieli, to to wy nią jesteście. **18** Przestańcie się więc ludzić. **16** Gorąco więc proszę was: Naśladujcie nas! Jeśli ktoś jest dumny ze swojej mądrości, niech lepiej „zrodziłem” was dla Chrystusa, głosząc was dobrą nowinę. **16** Gorąco więc proszę was: Naśladujcie nas! (*aiōn g165*) **19** Mądrość tego świata jest bowiem dla **17** Dlatego właśnie posyłam Tymoteusza, żeby was

w tym pomóż! On jest wiernym slugą Pana i kocham go jak własnego syna. On przypomni wam to, czego nauczam we wszystkich kościołach, które odwiedzam. **18** Ponieważ nie odwiedzałem was, niektórzy zaczęli wiecie, że my, święci, będziemy w przyszłości sędzić popadać w pychę. **19** Jeśli jednak Pan pozwoli, już ten świat? Skoro więc będziecie sędziami świata, niebawem do was przyjadę, a wtedy będę mógł stwierdzić czy ci, którzy tak się przechwalają, potrafią spraw? **3** Przecież będziemy osądzać nawet aniołów tylko dużo mówić, czy też naprawdę mają moc od Boga. **20** Królestwo Boże nie opiera się bowiem na słowach, ale na mocy. **21** Sami wybierzcie: Czy mam do was przyjść ze słowami nagany, czy też z miłością i łagodnością?

5 Wszędzie już słyszać o tolerowanym przez was przypadku rozwiązłości seksualnej, mianowicie o mężczyźnie żyjącym ze swoją macochą. Jest to rzecz, jakiej nie dopuszczają się nawet poganie. **2** Wy zaś, dumni ze swojej tolerancji, nie martwicie się z tego powodu i nie usuwacie tego człowieka z waszego grona. **3** Ja—choćż nieobecny fizycznie, ale sercem będący przy was—in imieniu samego Jezusa, naszego Pana, już oceniłem postępowanie tego człowieka. **4** Wy również zbierzcie się i, mając moje poparcie, na mocy autorytetu naszego Pana **5** usuńcie go z kościoła, oddając go w ręce szatana. Jego ciału będzie grozić zagłada, ale jego duch zostanie uratowany w dniu powrotu naszego Pana. **6** Jak możecie się szczerzyć czymś takim?! Czy nie rozumiecie, że odrobina kwasu przenika całe ciasto? **7** Usuńcie spośród siebie stary kwas, czyli зло, abyście byli czysti jak świeże ciasto. Zostaliście przecież oczyszczeni przez samego Chrystusa, który stał się naszą ofiarą paschalną! **8** Świętujmy więc naszą Paschę nie w starym kwasie złości i obłudy, ale w czystości i prawdzie. **9** Wcześniej napisałem wam, abyście unikali towarzystwa ludzi, którzy prowadzą rozwiałe życie. **10** Nie miałem wtedy na myśli wszystkich rozwiałych ludzi tego świata—wszystkich złodziei, wszystkich, którzy są zachłanni, lub wszystkich, którzy oddają cześć podobiznom bożków. Jeżeli tak było, musielibyście chyba zniknąć z tego świata. **11** Pisząc o tym, miałem na myśli ludzi, którzy uważają się za wierzących, a prowadzą rozwiałe życie, są zachłanni, oszukują innych, oddają cześć podobiznom bożków, są pijakami lub obrażają Boga. Unikajcie towarzystwa takich ludzi i nie siadajcie nawet z nimi do stołu! **12** Dlaczego mielibyśmy zajmować się osądzeniem tych, którzy są poza kościołem? Waszym zadaniem jest rozsąduć sprawy wewnętrz kościoła. **13** Tych, którzy są poza kościołem, osądzi Bóg. Wy zaś usuńcie zlego spośród siebie!

6 Czemu dopuszcacie do tego, że ktoś, oskarżając innego wierzącego, idzie do pogańskiego sądu, zamiast przyjść po pomoc do świętych? **2** Czy nie popadać w pychę? Skoro więc będziecie sędziami świata, chodzicie z takimi problemami do sędziów, którzy w niebie, a co dopiero zwykle sprawy! **4** Po co więc przecież nie są wierzący? **5** Jak widzicie, próbuję was zawstydzić. Czy wśród was nie ma nikogo na tyle mądrego, żeby mógł rozstrzygnąć spor? **6** Czy musicie oskarżać się przed niewierzącymi? **7** Już samo procesowanie się między wierzącymi jest godne potępienia. Dlaczego nie chcecie raczej doznać niesprawiedliwości i krzywdy? **8** Tymczasem to wy krzywdzicie i wyrządzacie szkodę innym wierzącym! **9** Czy nie wiecie, że nieprawi nie będą mieli udziału w królestwie Bożym? Nie łudźcie się! Do królestwa nie wejdą ci, którzy prowadzą rozwiałe życie lub oddają cześć podobiznom bożków. Nie wejdą tam także ci, którzy popełniają grzech niewierności małżeńskiej, żyją niemoralnie albo są homoseksualistami. W królestwie tym nie będzie również miejsc dla złodziei, ludzi zachłannych, pijaków i tych, którzy obmawiają lub oszukują innych. **11** A wy tacy właśnie byliście! Wasze grzechy zostały jednak zmyte i zostaliście przeznaczeni dla Boga oraz uniewinnieni dzięki naszemu Panu, Jezusowi Chrystusowi, i Duchowi naszego Boga. **12** Wszystko mi wolno, ale nie wszystko przynosi pożytek. Wszystko mi wolno, ale ja niczemu nie dam się zniewolić. **13** Istnieje jedzenie i jest żołądek, do którego ono trafia. Ale i jedno, i drugie nie będzie trwać wiecznie. Pamiętajcie, że ciało nie otrzymaliśmy po to, aby prowadzić rozwiałe życie. Nasze ciało należy do Pana, a On troszczy się o nie. **14** Bóg swoją mocą wskrzesi nasze martwe ciała do życia, podobnie jak wskrzesił naszego Pana. **15** Nie zapominajcie, że wasze ciała są częściami ciała Chrystusa. Czy można je więc oderwać od ciała Chrystusa i połączyć z prostytutką? Przenigdy! **16** Pamiętajcie! Ten, kto łączy się z prostytutką staje się z nią jednym ciałem! Przecież Pismo mówi wyraźnie: „Ci dwoje staną się jednym ciałem”. **17** Kto zaś łączy się z Panem, trwa w duchowej jedności z Nim. **18** Unikajcie rozwiałłości seksualnej jak ognia! Każdy popełniony grzech ostatecznie zostaje poza naszym ciałem. Natomiast grzech seksualny godzi w nasze ciało. **19** Czy nie rozumiecie, że wasze ciało jest Świątynią, w której mieszka Duch Święty, dany wam przez Boga, i że nie należycie już do siebie samych?

20 Zostaliście wykupieni za wysoką cenę! Niech więc wasze ciała przynoszą chwałę Bogu!

7 Teraz chciałbym odpowiedzieć na pytania z waszego listu. Uważam, że najlepiej jest się nie zenić. **2** Ale ze względu na niebezpieczeństwo rozwiązaści seksualnej niech każdy mężczyzna ma żonę, a kobieta—męża. **3** Mąż ma dbać o seksualną stronę życia żony, a żona—męża. **4** Żona przekazuje władzę nad swoim ciałem mężowi, a mąż—żone. **5** Nie zaprzestawajcie współżycia ze sobą, chyba że za wspólną zgodą na krótki czas, aby skupić się na modlitwie. Potem jednak powróćcie do siebie, aby szatan nie kusił was, wykorzystując to, że nie potraficie zapanować nad waszymi pragnieniami. **6** Jest to tylko moje zalecenie, nie absolutny nakaz. **7** Chciałbym bowiem, żeby wszyscy, tak jak ja, mogli obejść się bez małżeństwa. Ale każdy z nas ma inny dar od Boga: jeden taki jak ja, drugi—inny. **8** Tym, którzy jeszcze nie zawiązali małżeństwa, i tym, którzy owdowiali, radzę, aby pozostali w stanie wolnym, tak jak ja. **9** Jeśli jednak trudno im wytrzymać, niech wstąpią w związek małżeński. Lepiej jest tak postąpić, niż plonąć wskutek niezaspokojonych pragnień. **10** Małżonkom nakazuję—już nie ja, ale sam Pan: Żona niech nie odchodzi od męża. **11** Jeśli jednak odejdzie, niech pozostań samotna albo niech się pogodzi z mężem. Także mąż niech nie porzuca swojej żony. **12** Pozostałym małżonkom mówię teraz od siebie, nie z nakazu Pana: Jeśli wierzący mężczyzna ma niewierzącą żonę, a ona chce z nim żyć, niech jej nie opuszcza. **13** I jeśli wierząca żona ma niewierzącego męża, a ten chce z nią zostać, też niech go nie opuszcza. **14** Wierząca żona przybliża bowiem do Boga niewierzącego męża, a wierzący mąż przybliża do Boga niewierzącą żonę. W przeciwnym razie dzieci należałoby uznać za nieprawne, a tak—są święte. **15** Jeśli jednak niewierząca strona chce odejść, niech to zrobi. Strona wierząca nie musi pozostać w tym małżeństwie—Bóg powołał was bowiem do życia w pokoju. **16** Przecież nie masz pewności, żono, że doprowadzisz niewierzącego męża do zbawienia. Ani ty, mąż, nie jesteś pewien, że twoja żona przyjmie zbawienie. **17** Poza tym, niech każdy pozostań w takim stanie, w jakim Pan go do siebie powołał. Takie zalecenie zostawiam we wszystkich kościołach. **18** Jeśli ktoś uwierzył Panu, będąc obrzezanym, niech takim pozostań. Jeśli jednak był nieobrzędany, niech nie dokonuje obrzezania. **19** Ani obrzezanie, ani jego brak nie mają bowiem znaczenia. Ważne jest tylko to, aby podobać się Bogu i przestrzegać Jego przekazań.

20 Niech więc każdy pozostań w takim stanie, w jakim Bóg go do siebie powołał. **21** Uwierzyleś jako niewolnik? Nie martw się tym. Jeśli jednak możesz odzyskać wolność, skorzystaj z tego. **22** Wierzący niewolnik jest wolny dla Pana, a wolny wierzący staje się niewolnikiem Pana. **23** Zostaliście wykupieni za wysoką cenę. Nie stawajcie się więc niewolnikami ludzi! **24** A zatem, przyjaciele, niezależnie od stanu, w jakim kto uwierzył, niech każdy z was żyje dla Boga. **25** W sprawie niezamężnych dziewcząt nie mam nakazu od Pana. Chciałbym was jednak coś poradzić jako ten, który doświadczył Jego miłości i jest godny zaufania. **26** Sądzę, że w obecnej, trudnej sytuacji dobrze jest stosować taką zasadę: **27** Jeśli jesteś żonaty, nie dąż do separacji. Jeśli nie jesteś żonaty, nie żen się. **28** Jeśli się jednak ożenisz, nie grzeszysz. Również dziewczyna, która wyjdzie za mąż, nie popełnia grzechu. Jednak małżonkowie narażają się na trudności życiowe, których chciałbym was oszczędzić. **29** Przyjaciele, zostało niewiele czasu. Dlatego nawet żonaci powinni być do dyspozycji Pana. **30** Nie pozwólcie, aby smutek, radość, praca zawodowa **31** lub przyjemności tego świata odciągały was od pracy dla Niego. Ten świat wkrótce przeminie, **32** a ja chciałbym oszczędzić was kłopotów. Nieżonaty mężczyzna skupia się na sprawach Pana i chce się Mu podobać. **33** Żonaty troszczy się również o sprawy tego świata, o to, jak podobać się żonie. **34** Doznaje przez to rozterek. Podobnie kobieta niezamężna zajmuje się służbą dla Pana i zabiega o świętość ciała i ducha. Mężatka zaś troszczy się o sprawy przyczemne i o to, aby podobać się mężowi. **35** Mówię to tylko dla waszego dobra, nie po to, aby narzucić was jakis ciężar. Pragnę bowiem, abyście godnie i wytrwale służyli Panu. **36** Jeśli więc ktoś czuje, że powinien się ożenić z narzeczoną, bo nie jest w stanie opanować swoich pragnień, niech to zrobi. Małżeństwo nie jest grzechem. **37** Ale jeśli ktoś postanowi w sercu—bez przymusu, dobrowolnie i panując nad sobą—że chce pozostać wolnym, też dobrze zrobi. **38** Zatem dobrze robi ten, kto się żeni. Lecz kto w obecnej sytuacji nie zawiera związku małżeńskiego, dokonuje lepszego wyboru. **39** Żona związana jest z mężem aż do jego śmierci. Gdy jednak on umrze, może ponownie wyjść za mąż za kogo chce, pod warunkiem, że mężczyzna ten również wierzy Panu. **40** Moim zdaniem będzie jednak szczęśliwsza, jeżeli nie wyjdzie za mąż, a w moich radach również poddaję się kierownictwu Ducha Świętego.

8 Teraz chciałbym poruszyć problem mięsa ze musimy zarabiać na własne utrzymanie? **7** Czy zwierząt, które były ofiarowane pogańskim bożkom. żołnierz, pełniący służbę, utrzymuje się za własne Wszyscy mamy wiedzę na ten temat. Wiedza sprawia pieniądze? Czy rolnik nie korzysta z owoców swojej jednak, że człowiek popada w pychę. Tym zaś, co pracy? Czy pasterz догlądający owiec nie może wzmacniać wiarę innych, jest miłość. **2** Jeśli ktoś napić się ich mleka? **8** Nie jest to mój wymysł, uważa, że wszystko już wie, może być pewien, że ale nakaz Prawa Mojżesza. **9** Czytamy w nim: tak nie jest. **3** Ten zaś, kto kocha Boga, znajduje „Nie będziesz zawiązywał pyska wołowi, który młoci u Niego uznanie. **4** Wracając do tematu: Wiemy, zboże”. Czy Bóg miał na myśli tylko woła? **10** To, że że pogańskie bóstwa są niczym i że istnieje tylko ci, którzy orzą i młóczą, mogą spodziewać się udziału jeden prawdziwy Bóg. **5** Niektórzy uważają za bogów w zbiorach, zostało zapisane również ze względu różne rzeczy na niebie i na ziemi—takich bóstw i na nas. **11** Skoro zasialiśmy w waszych sercach panów jest wiele. **6** Dla nas istnieje jednak tylko dobra duchowe, to co w tym dziwnego, że będziemy jeden Bóg—Ojciec, od którego wszystko pochodzi i korzystać z waszych dóbr materialnych? **12** Skoro do którego należymy. Mamy też tylko jednego Pana, inni z nich korzystają, to dlaczego my byśmy nie dzięki któremu wszystko zaistniało i który dał nam mogli? My jednak nie skorzystaliśmy z tego prawa, życie. **7** Niestety nie wszyscy wierzący o tym wiedzą, ale sami pracujemy na własne utrzymanie, aby nie Niektórzy spożywają mięso ofiarowane bożkom w stwarzając przeszkoły dobrej nowinie o Chrystusie. **13** przekonaniu, że czyniąc tak, oddają im cześć. W ten Czy nie wiecie, że pracownicy świątyni korzystają z sposób postępują wbrew sumieniu. **8** Tymczasem przynoszonej tam żywności? Podobnie jest z tymi, spożywanie mięsa nie ma żadnego wpływu na nasze którzy pracują przy ołtarzu Bożym—korzystają z duchowe życie. Nic nie tracimy nie jedząc go; nic też tego, co ludzie przynoszą w ofierze. **14** Pan ustalił nie zyskujemy spożywając je. **9** Uważajcie jednak, również, żeby ci, którzy głoszą dobrą nowinę, byli aby wasza wolność nie przyniosła szkody innemu utrzymywani przez innych wierzących. **15** Ale ja nie wierzętemu, który jest słabszy w wierze. **10** Założmy korzystałem z tego prawa! Nie piszę tego teraz, bowiem, że zauważysz on ciebie, „mającego wiedzę”, ponieważ czegoś od was chcę. Wolałbym umrzeć z jak spożywasz w świątyni pokarm ofiarowany bożkom. głodu niż pozbawić się satysfakcji z tego, że pełnię Czy jego słabe sumienie zostanie wzmocnione, służbę bez zapłaty. **16** To, że opowiadam ludziom gdy weźmie z ciebie przykład i, wbrew własnemu dobrą nowinę, nie jest żadną moją zasługą. To po sumieniu, też będzie jadł? **11** Wręcz przeciwnie, prostu mój obowiązek! Marny byłby bowiem mój los, twoja wiedza wyrządzi mu szkodę, a przecież za gdybym tego nie zrobił. **17** Jeśli opowiadałbym ją z niego także umarł Chrystus. **12** Gdy więc grzeszycie własnej dobrej woli, zasługiwałbym na zapłatę. Ale ja przeciw innym wierzącym, narażając na szkodę ich słabe sumienie, w rzeczywistości grzeszycie przeciw samemu Chrystusowi. **13** Jeżeli więc przez spożywanie pokarmu miałbym skrywdzić innego wierzącego, to nigdy nie będę jadł mięsa ofiarowanego bożkom, aby w ten sposób nie doprowadzić nikogo do upadku. (aiōn g165)

9 Czy nie jestem zupełnie wolny? Czy nie jestem apostolem? Czy nie widziałem na własne oczy Jezusa, naszego Pana? Czy to nie dzięki mojej służbie należycie do Niego? **2** Nawet jeśli inni nie uważają mnie za apostoła, to wy jesteście żywym dowodem tego, że jako apostoł służę Panu. **3** Moja linia obrony wobec oskarżających mnie będzie taka: **4** Czy nie wolno nam korzystać z waszej gościnności? **5** Czy nie wolno nam poślubić wierzącej kobiety i zabrać jej ze sobą w podróz? Tak przecież czynią inni apostołowie oraz bracia naszego Pana. Podobnie postąpił również Piotr. **6** Czy tylko ja i Barnaba

otrzymałem to zadanie od Pana. **18** Jaką więc mam zapłatę? Moją nagrodą jest właśnie to, że głoszę dobrą nowinę bez zapłaty i nie korzystam z należnego mi prawa. **19** Jestem wolny, ale stałem się sługą wszystkich, aby w ten sposób pozyskać dla Chrystusa jak najwięcej osób. **20** Gdy jestem wśród Żydów, postępuję jak Żyd, aby pozyskać Żydów. Gdy jestem wśród przestrzegających Prawa Mojżesza, również przestrzegam go, choć mu nie podlegam. Chcę jednak w ten sposób pozyskać ich. **21** Gdy jestem wśród pogan, którzy nie przestrzegają tego Prawa, również żyję bez niego, chcąc pozyskać pogani. Postępując tak, oczywiście nie odrzucam Bożego prawa, bo podlegam prawu Chrystusa. **22** Gdy jestem wśród ludzi, których wiara jest jeszcze słaba, również okazuję moją słabość, chcąc bowiem pozyskać także ich. Szukam ze wszystkimi wspólnego języka, aby choć niektórych doprowadzić do zbawienia. **23** Wszystko to robię ze względu na dobrą nowinę, aby mieć udział w jej głoszeniu. **24** Na stadionie biegnie wielu zawodników,

ale wygrywa tylko pierwszy. Wy również biegnijcie tak, im mają jakieś znaczenie? Absolutnie nie! **20** Chcę aby wygrać! **25** Każdy zawodnik, pragnąc zwycięstwa, tylko pokazać wam, że ofiary te w rzeczywistości odmawia sobie wielu rzeczy. Czyni to, ponieważ składane są demonom, a nie Bogu. Ja zaś nie chce zdobyć nagrody. Jego nagroda jest jednak chciałbym, abyście mieli z nimi cokolwiek wspólnego. przemijająca, nasza zaś—wieczna! **26** Dlatego ja nie Panuję nad własnym ciałem i podporządkowuję je sobie, abym głosząc dobrą nowinę innym, sam nie zostało zdyskwalifikowany.

10 Przyjaciele, przypomnijcie sobie pewne fakty:

Kiedyś na pustyni nasi przodkowie byli prowadzeni przez obłok i wszyscy przeszli przez Morze Czerwone. **2** Wszyscy, wraz z Mojżeszem, zostali zanurzeni w obłoku i w morzu. **3** Wszyscy spożywali ten sam duchowy pokarm **4** i pili ten sam duchowy napój. Czerpali bowiem wodę z towarzyszącej im duchowej skały, którą był sam Chrystus. **5** Mimo to większość z nich nie znalazła uznania w oczach Boga i zginęła na pustyni. **6** Powinno to być dla nas przestroga, abyśmy, tak jak oni, nie dążyli do zła. **7** Nie oddawajcie czci bożkom—jak tamci. Pismo przecież mówi, że oddając cześć złotemu cielcowi „zasiedli do jedzenia i picia, a potem wstali, aby tańczyć”. **8** Nie ulegajmy rozwiązałości seksualnej—jak tamci, gdy jednego dnia zginęło dwadzieścia trzy tysiące osób. **9** Nie róbmy testów na wiarygodność Chrystusa—jak oni robili i poginęli z powodu jadowitych węży. **10** I nie narzekajcie na Boga—jak oni narzekali i zginęli, porażeni przez anioła śmierci. **11** Wszystko, co ich spotkało, stanowi ostrzeżenie i zostało zapisane dla nas, żyjących u progu końca czasów. Jest to przestroga dla nas. (aiōn g165) **12** Dlatego ten, kto sądzi, że stoi, niech uważa, żeby nie upadł. **13** Pokusy, których doświadczacie, są normalną i ludzką rzeczą. Ale Bóg jest wierny i nie pozwoli, abyście byli kuszeni ponad wasze siły. Dopuszczając pokusę, pokaże wam również drogę wyjścia, abyście mogli wyjść z niej cało. **14** Kochani, unikajcie wszystkiego, co ma jakkolwiek związek z kultem bożków. **15** Wiem, że jesteście mądrzy, więc sami oceńcie moje słowa: **16** Czy kielich z winem, za który dziękujemy podczas Wieczerzy Pańskiej, nie wyraża naszego udziału we krwi Chrystusa? A wspólnie łamany chleb? Czy nie wyraża naszej jedności jako Jego ciała? **17** Wszyscy dzielimy się przecież jednym chlebem, bo choć jest nas wielu, stanowimy jedno ciało. **18** Zwróćcie uwagę na przykład Izraela: Ci, którzy spożywają pokarm ofiarowany na ołtarzu świątyni, jednoczą się w ten sposób ze świątynią Boga. **19** Czy chcę przez to powiedzieć, że pogarskie bóstwa lub ofiary składane

21 Nie możecie jednocześnie pić z kielicha Pana i z kielicha demonów! Nie możecie również zasiadać za stołem Pana i za stołem demonów! **22** Czy mamy pobudzać Pana do zazdrości o nas? Czy jesteśmy od Niego mocniejsi? **23** Wszystko jest dozwolone, ale nie wszystko przynosi korzyść. Wszystko nam wolno, ale nie wszystko wzmacnia naszą wiarę. **24** Nie bądźcie egoistami—dbajcie o dobro innych! **25** Kupujcie takie mięso, jakie jest w sprzedazy. Dla spokoju sumienia nie pytajcie, czy było ono ofiarowane bożkom. **26** „Do Pana należy bowiem ziemia i wszystko, co na niej żyje”. **27** Jeśli zostaniecie zaproszeni przez kogoś, kto nie wierzy Jezusowi, i chcecie skorzystać z jego gościny, jedźcie wszystko, czym was poczęstuje, dla spokoju sumienia nie pytając o pochodzenie pokarmu. **28** Ale gdyby ktoś was ostrzegł, mówiąc: „Te pokarmy były przecież ofiarowane bożkom!”, nie jedźcie—ze względu na tego człowieka i sumienie. **29** Mówię oczywiście o jego sumieniu, nie waszym. Dlaczego bowiem czyjeś sumienie miałoby ograniczać moją wolność? **30** Jeśli dzięki łasce Boga mogę coś zjeść i dziękuję Mu za ten pokarm, to dlaczego ktoś miałby mnie potępiać? **31** Tak więc, jeśli jecie, pijecie lub czynicie cokolwiek innego, zawsze róbcie to tak, aby oddawać chwałę Bogu. **32** Nie doprowadzajcie do upadku ani Żydów, ani pogan, ani kogokolwiek, kto należy do kościoła Boga. **33** Postępujcie tak, jak ja, który zabiegam o dobro innych ludzi i nie szukam własnej korzyści. Staram się bowiem, aby inni mogli dostąpić zbawienia.

11 Naśladujcie więc mnie, tak jak ja naśladuję Chrystusa. **2** Tak się cieszę, przyjaciele, że pamiętacie wszystko, czego was nauczyłem, i przestrzegacie tego. **3** Wiedziecie jednak, że głową męża jest Chrystus, głową żony—mąż, a głową Chrystusa—Bóg. **4** Dlatego jeśli mężczyzna modli się albo prorokuje z nakrytą głową, przynosi wstyd swojej głowie. **5** Jeśli zaś kobieta publicznie modli się albo prorokuje z odkrytą głową, również przynosi wstyd swojej głowie, wygląda bowiem tak, jakby nie miała włosów. **6** Jeśli nie chce nakrywać głowy, niech zetnie włosy. A skoro wstydzi się to zrobić, niech postępuje zgodnie ze zwyczajem i nakrywa głowę. **7** Mąż natomiast nie powinien nakrywać głowy. Jest bowiem obrazem Boga, przynoszącym Mu chwałę, żona zaś jest obrazem męża. **8** To nie mężczyzna

powstał z kobiety, ale ona z niego. **9** I nie mąż został świętym. **33** Zatem, moi przyjaciele, przychodząc na stworzony dla żony, ale żona dla męża. **10** Dlatego Wieczerzę Pańską, czekajcie na siebie nawzajem. żona powinna nosić nakrycie głowy—ze względu na aniołów. **11** Przed Panem jednak ani żona, ani mąż nie są niezależni od siebie, **12** bo chociaż pierwsza kobieta pochodzi od mężczyzny, to jednak każdy mężczyzna rodzi się z kobiety—a wszyscy pochodzą od Boga. **13** Sami zresztą oceńcie: Czy wypada kobiecie publicznie modlić się do Boga z odkrytą głową? **14** Długie włosy u mężczyzny są czymś sprzecznym z naturą i przynoszą mu wstyd. **15** Kobiecie zaś—wręcz przeciwnie, dodają urody, bo zostały jej dane jako nakrycie głowy. **16** Takie zasady panują we wszystkich kościołach, nie ma więc sensu sprzeczać się o te rzeczy. **17** Przekazując te zalecenia, chciałbym poruszyć jeszcze jedną sprawę. Nie mogę was pochwalić za to, że wasze wspólne spotkania zamiast przynosić pożytek, wyorzadzają szkodę. **18** Usłyszałem bowiem—i po części temu wierzę—że gdy zbieracie się jako kościół, dochodzi wśród was do podziałów. **19** Zresztą musi dojść do podziałów, bo stanowią one próbę wiary. **20** Wasze spotkania nie mają nic wspólnego z prawdziwą Wieczerzą Pańską. **21** Każdy spożywa bowiem własny posiłek. Niektórzy są jednak głodni, a inni—pijani. **22** Czy nie możecie się najeść i napić w domu? Czemu lekceważycie kościół Boga i upokarzacie biednych, których nie stać na to, aby przynieść coś do jedzenia? Co ja mam z wami zrobić? Pochwalić? Za to na pewno was nie pochwala! **23** To, co przekazałem wam na temat Wieczerzy, otrzymałem od samego Pana. On, tej nocy, której został zdradzony, wziął chleb, **24** podziękował za niego Bogu, połamał na kawałki i powiedział do uczniów: „Jedzcie! To jest moje ciało, które oddaję za was. Czyście to pamiętając o Mnie”. **25** Po posiłku podał im kielich z winem i rzekł: „Ten kielich jest nowym przymierzem, które przypieczętuję przelewając własną krew. Pijcie z niego pamiętając o Mnie”. **26** Zawsze więc, gdy spożywacie ten chleb i pijecie z tego kielicha, ogłaszacie śmierć Pana! Tak będzie aż do czasu Jego powrotu. **27** Jeśli więc ktoś niegodnie spożywa chleb i niegodnie pije z kielicha Pana, grzeszy przeciwko Jego ciału i krwi. **28** Dlatego każdy, kto sięga po ten chleb i kielich, niech osądzi swoje serce. **29** Ten bowiem, kto uczestnicząc w Wieczerzy lekceważy ciało Chrystusa, ściąga na siebie Boży sąd. **30** Z tego właśnie powodu jest wśród was wielu słabych i chorych, a niektórzy nawet umarli. **31** Jeśli jednak będziecie osądzać swoje serca, ominie was ta kara. **32** A gdy Pan nas osadza i karze, czyni to po to, abyśmy nie zostali potępieni wraz z całym światem. **33** Zatem, moi przyjaciele, przychodząc na Wieczerzę Pańską, czekajcie na siebie nawzajem. **34** Jeśli ktoś jest bardzo głodny, niech się naje w domu. Nie pozwölcie, aby z powodu waszych spotkań dotknęła was Boża kara. O pozostałych sprawach powiem was, gdy do was przybędę.

12 Przyjaciele, zależy mi na tym, abyście mieli rozeznanie w kwestii darów Ducha. **2** Kiedyś, jako poganie, nie mogliście się oderwać od niemych bożków. **3** Teraz jednak możecie być pewni, że będąc pod działaniem Bożego Ducha nikt nie może powiedzieć: „Niech Jezus będzie przeklęty”. Nikt też, bez pomocy Ducha Świętego, nie może z przekonaniem powiedzieć: „Jezus jest Panem”. **4** Różne są dary łaski Bożej, ale wszystkie pochodzą z tego samego źródła—od Ducha Świętego. **5** Różne są też rodzaje Bożej służby, ale istnieje tylko jeden Pan, któremu slużymy. **6** Różne są też działania, ale jest tylko jeden Bóg, który sprawia wszystko i we wszystkich. **7** Każdy otrzymuje jakiś przejaw działania Ducha—for wspólnego dobra. **8** Jednemu Duch daje słowa mądrości; drugiemu ten sam Duch daje słowa szczególnej wiedzy. **9** Inny otrzymuje od Ducha dar wyjątkowej wiary, jeszcze inny—dar uzdrawiania mocą tego samego Ducha. **10** Ktoś inny otrzymuje dar czynienia cudów, dar prorokowania, dar rozpoznawania duchów, dar mówienia obcymi językami, a jeszcze inny—dar tłumaczenia tych języków. **11** Wszystkie one pochodzą jednak od jednego i tego samego Ducha, który rozdziela dary zgodnie ze swoją wolą. **12** Z Chrystusem jest podobnie, jak z naszym ciałem: mamy je jedno, ale części ciała jest wiele. A chociaż jest ich dużo, mimo to tworzą tylko jedno ciało. **13** W taki właśnie sposób my wszyscy zostaliśmy zanurzeni w jednym Duchu i zostaliśmy włączeni w jedno ciało—Żydzi i poganie, niewolnicy i wolni. Wszyscy zaczepniliśmy się jednego Ducha! **14** Ciało nie składa się z jednej części, ale z wielu! **15** Gdyby noga powiedziała: „Nie należę do ciała, bo nie jestem ręką”, to czy mimo wszystko nie należy do ciała? **16** A gdyby ucho rzekło: „Nie należę do ciała, bo nie jestem okiem”, to czy rzeczywiście nie należy do ciała? **17** Gdyby całe ciało było wzrokiem, gdzie byłby słuch? A gdyby było słuchem, gdzie byłby zmysł powonienia? **18** Bóg jednak umieścił je wszystkie w ciele—i uczynił to w sposób zgodny z Jego wolą. **19** Gdyby wszystkie części ciała były takie same, to jak wyglądałyby nasze ciało? **20** Na szczęście jednak istnieje wiele różnych części ciała—a wszystkie razem stanowią całość. **21**

Oko nie może powiedzieć do ręki: „Nie potrzebuję co dziecięce. 12 Teraz duchową rzeczywistość cię”, ani głowa do nóg: „Nie jesteście mi potrzebne”. widzimy niewyraźnie, jak w kiepskim lustrze. Gdy 22 Niektóre części, z pozoru najsłabsze, są w gruncie jednak nadziejście doskonałość, ujrzymy ją twarzą rzeczy bardzo ważne. 23 Większym szacunkiem w twarz. Teraz poznaję ją tylko częściowo, wtedy darzymy też te części, które same z siebie wydają się poznam ją tak, jak sam zostałem poznany przez być mało szlachetne. Wstydiły części ciała natomiast Boga. 13 Obecnie więc trwają wiara, nadzieję i chronimy szczególnie, 24 te zaś, których nie musimy miłości—wielka trójka—ale największa z nich jest okrywać, nie potrzebują takiego traktowania. Bóg tak miłości.

ukształtał nasze ciało, aby słabsze części ciała otaczane były większą troską 25 i aby w ciele nie było konfliktu, ale aby jego poszczególne części wzajemnie się o siebie troszczyły. 26 I gdy cierpi jedna część ciała, cierpią z nią pozostałe. A jeśli jedną spotyka wyróżnienie, wszystkie pozostałe również się cieszą. 27 Wy jesteście ciałem Chrystusa! I jesteście dla siebie nawzajem częściami tego ciała! 28 Bóg najpierw umieścił w kościele apostołów, potem proroków, potem nauczycieli, następnie obdarzył niektórych darem czynienia cudów, darem uzdrawiania, darem niesienia innym pomocy, darem zarządzania lub darem języków. 29 Czy wszyscy są apostołami? Czy wszyscy są prorokami? Czy wszyscy są nauczycielami? Czy wszyscy mają dar czynienia cudów? 30 Czy wszyscy otrzymali dar uzdrawiania? Czy wszyscy mówią obcymi językami? Czy wszyscy potrafią je tłumaczyć? 31 Starajcie się o największe dary, ale ja pokażę wam coś jeszcze doskonałszego.

13 Gdybym mówił różnymi ludzkimi językami, a nawet językami aniołów, ale nie miałbym w sobie miłości, to nie różniłbym się od dźwięczącego gongu lub brzmiącego cymbalu. 2 Gdybym miał dar prorokowania, gdybym poznął wszelkie tajemnice i zdobył wszelką wiedzę, a do tego miał dar szczególnej wiary, która przenosi góry, to bez miłości i tak byłbym nikim. 3 I nawet gdybym rozdał biednym cały majątek, a sam dał się żywcom spalić, to bez miłości nic bym przez to nie zyskał. 4 Miłość jest cierpliwa i łagodna. Nie jest zazdroenna, pełna pychy ani zarozumiałka. 5 Nie jest nieprzyzwoita, egoistyczna i drażliwa. Nie pamięta doznań krzywd. 6 Nie cieszy się ze zła, ale raduje się z prawdy. 7 Miłość wszystko przetrzymuje, nigdy nie traci wiary i nadziei. Prawdziwa miłość może wiele znieść 8 i nigdy się nie kończy! A dar prorokowania, dar mówienia językami, dar wyjątkowej wiedzy? nie traci wiary i nadziei. Prawdziwa miłość może wiele znieść 8 i nigdy się nie kończy! A dar prorokowania, językowi, w duchu sprawiedliwości woałbym do Boga, ale nie będzie już potrzebne. 11 Gdy byłem dzieckiem, Boga, skoro tego nie rozumie? 12 Ty co prawda mówiłem, myślałem i rozumowałem jak dziecko. Gdy jednak stałem się mężczyzną, odrzuciłem wszystko, żadnego pożytku.

14 Dążcie do miłości, a z darów duchowych

starajcie się zwłaszcza o dar prorokowania. 2 Ten bowiem, kto mówi obcymi językami, mówi tylko do Boga, a nie do ludzi. Nikt go nie rozumie, bo Duch przemawia przez niego w tajemniczy sposób. 3 Ten jednak, kto prorokuje, mówi do ludzi, niosąc im słowa pokrzepienia, zachęty i otuchy. 4 Kto mówi obcymi językami, wzmacnia tylko swoją własną wiarę. Kto zaś prorokuje, wzmacnia wiarę całego kościoła. 5 Chciałbym, abyście wszyscy mówili językami, ale jeszcze bardziej pragnąłbym, abyście prorokowali. Ten, kto prorokuje, spełnia bowiem ważniejszą rolę od tego, kto mówi w nieznany języku—chyba że jest ktoś, kto potrafi to przetłumaczyć, aby było to zachętą dla kościoła. 6 Przyjaciele, jaką odnieślibyście korzyść, gdybym przyszedł do was i przemówił w jakimś niezrozumiałym języku, a nie przekazał wam w normalny sposób jakiegoś objawienia, jakiejś wiedzy, prorocza lub nauki? 7 Gdyby nie dało się rozróżnić

dźwięku poszczególnych instrumentów muzycznych, na przykład fletu lub harfy, to jak można byłoby rozpoznać, na czym ktoś gra? 8 A jeśli dźwięk trąbki zabrzmiałby niewyraźnie, czy wojsko ruszyłoby do boju? 9 Również i wy, jeśli będziecie mówić w nieznany języku, nikt was nie zrozumie. Będziecie mówić jak do ściany. 10 Na świecie istnieje wiele nikim. 11 ale jeśli nie rozumieństego, co ktoś do mnie mówi, to jesteśmy dla siebie obcokrajowcami. 12 Skoro tak bardzo zależy wam na darach duchowych, to starajcie się o te, które przynoszą pożytek całemu kościołowi. 13 Niech więc ten, kto ma dar mówienia obcym językiem, prosi Boga również o dar tłumaczenia go. 14 Gdybym bowiem modlił się w niezrozumiałym języku, w duchu sprawiedliwości woałbym do Boga, ale mój umysł nic by z tego nie rozumiał. 15 Jak więc powiniensem się zachować? Będę się modlił i śpiewał proroctwom dotykającym tylko częstki rzeczywistości. 16 Jak bowiem Ale gdy zobaczymy ją w pełni, wtedy to, co częstek, ktoś może cieszyć się słysząc twoje uwielbienie dla nie będzie już potrzebne. 11 Gdy byłem dzieckiem, Boga, skoro tego nie rozumie? 17 Ty co prawda mówiłem, myślałem i rozumowałem jak dziecko. Gdy cudownie dziękujesz Bogu, ale inni nie mają z tego jednak stałem się mężczyzną, odrzuciłem wszystko, żadnego pożytku. 18 Jestem wdzięczny Bogu za to,

że mówię obcymi językami lepiej niż wy wszyscy. **19** obdarzonego innym duchowym darem, niech dobrze W czasie wspólnych spotkań wołę jednak powiedzieć zapamięta, że to, co mówię, jest nakazem samego w zrozumiały sposób pięć słów, aby w ten sposób czegoś nauczyć innych wierzących, niż wypowiedzieć dziesięć tysięcy słów w jakimś niezrozumiałym języku. **20** Przyjaciele, nie bądźcie dzieciinni w waszym sposobie myślenia, ale bądźcie niemowlętami w waszym stosunku do zła—bądźcie niewinni jak one. Bądźcie dojrzałi w waszym myśleniu! **21** W Prawie Mojżesza czytamy: „Bóg mówi: Przemówię do mojego ludu w obcych językach i zwrócić się do nich ustami obcokrajowców, ale i tak Mnie nie posłuchają”. **22** Widzicie więc, że dar mówienia obcymi językami nie jest znakiem prowadzącym do wiary, lecz do niewiary. Dar prorocza natomiast, prowadzi ludzi do wiary. **23** Gdybyście się więc razem spotkali i zaczęli mówić obcymi językami, a wtedy wesliby na spotkanie jacyś prości ludzie, to czy nie powiedzą, że oszaleliście? **24** Ale gdybyście korzystali z daru prorocza, to słuchający was prości ludzie lub poganie byliby głęboko poruszeni i przekonani o swoim grzechu. **25** Najskrytsze myśli ich serc zostały bowiem ujawnione, a oni padliby na twarz, wyznając: „Naprawdę Bóg jest wśród was!”. **26** Jaki z tego wniosek, przyjaciele? Podczas wspólnych spotkań jeden śpiewa, drugi naucza, inny dzieli się objawieniem od Boga, ktoś mówi w obcym języku, a jeszcze inny go tłumaczy—ale wszystko niech służy umacnianiu wiary wierzących. **27** Obcymi językami niech mówią dwie, najwyższej trzy osoby, i to po kolei, a ktoś inny niech je tłumaczy. **28** Gdyby zaś na spotkaniu nie było tłumaczącego, niech milczą. Mogą jedynie w duchu mówić do siebie i do Boga. **29** Jeśli chodzi o proroków, to również niech przemawia dwóch lub trzech, a pozostańcie niech oddają ich słowa ocenie. **30** Gdyby w trakcie ich przemówienia ktoś inny otrzymał od Boga słowo, pierwszy mówiący niech przerwie. **31** Dzięki temu wszyscy po kolei możecie prorokować, nauczając i zachęcając siebie nawzajem. **32** Prorocy niech panują nad swoim darem i niech dopuszczają do głosu innych wierzących, którzy pragną coś powiedzieć. **33** Bóg kocha bowiem porządek, nie zamieszanie. We wszystkich kościołach, gdzie gromadzą się święci Boga, **34** kobiety mają na spotkaniach milczeć. Nie mogą zabierać głosu, gdyż—jak mówi Prawo—mają okazywać uległość. **35** Jeśli chcą się czegoś dowiedzieć, niech pytają w domu mężów, bo nie wypada, aby kobieta przemawiała podczas zgromadzeń. **36** Czy myślicie, że słowo Boże wyszło na świat od was? Albo czy sądzicie, że dotarło tylko do was? **37** Kto uważa się za proroka lub

Boga. **38** Kto tego nie uzna, sam również nie będzie uznany. **39** Zatem, moi przyjaciele, starajcie się o dar prorokowania i nie zabraniajcie mówić obcymi językami. **40** Ale wszystko niech odbywa się godnie i w należytym porządku.

15 Przyjaciele, chciałbym wam teraz przypomnieć dobrą nowinę, którą przekazałem wam, która przyjęliście, której jesteście wierni, z i która daje wam zbawienie—o ile trzymacie się tego, co wam głosiłem. Chyba że uwierzyliście na próchno... **3** Na samym początku przekazałem wam to, co sam przyjąłem, mianowicie że Chrystus umarł za nasze grzechy—zgodnie z zapowiedziami Pisma, **4** że został pogrzebany, że trzeciego dnia zmartwychstał—również zgodnie z Pismem, **5** i że ukazał się Piotrowi, a następnie pozostałym Dwunastu. **6** Później widziało Go równocześnie pięciuset wierzących, z których większość jeszcze żyje—niektórzy jednak już zmarli. **7** Potem Jezus ukazał się Jakubowi i wszystkim innym apostolom. **8** Na samym końcu, jakby najmniej godnemu, ukazał się także mnie. **9** Jestem bowiem najmniejszym z apostołów i nie powiniem nawet używać tego tytułu, gdyż prześladowałem kościół Boga. **10** Tylko dzięki Jego łasce jestem więc tym, kim jestem—a łaska ta przyniosła owoce. Trudziłem się o wiele bardziej niż inni—oczywiście nie ja sam, zawsze bowiem Bóg wspierał mnie swoją łaską. **11** Zresztą czy ja, czy inni, i tak głosimy tę samą dobrą nowinę, w którą wy uwierzyliście. **12** Skoro więc głosimy zmartwychwstanie Chrystusa, to dlaczego niektórzy z was twierdzą, że coś takiego jak zmartwychwstanie w ogóle nie istnieje? **13** Jeśli nie istnieje, to i Chrystus nie zmartwychstał. **14** A jeśli On nie zmartwychstał, to głoszenie dobrej nowiny nie ma sensu—i również wasza wiara jest pozbawiona podstaw. **15** W takiej sytuacji okazujemy się fałszywymi świadkami, bo twierdzimy, że Bóg ożywił z martwych Chrystusa. A nie mógł tego zrobić, skoro umarli nie zmartwychstają. **16** Jeśli umarli nie mogą powstać z martwych, Chrystus też nie zmartwychstał. **17** A jeśli On nie ożył, niepotrzebnie Mu uwierzyliście i, co za tym idzie, nadal jesteście obciążeni waszymi grzechami. **18** Ci zaś wierzący, którzy już zmarli, poszli na potępienie. **19** Jeżeli nasza nadzieja w Chrystusie dotyczy tylko tego ziemskiego życia, to jesteśmy najbardziej godni pożałowania ze wszystkich ludzi. **20** Lecz Chrystus naprawdę zmartwychstał—jako pierwszy z

umarłych! **21** Skoro śmierć przyszła na świat z powodu duchowe. **45** Pismo mówi: „Adam, pierwszy człowiek, człowieka—Adama, to również zmartwychwstanie stał się istotą mającą życie”. Ale ostatni „Adam”—czyli przyjdzie przez Człowieka—Chrystusa. **22** Z powodu Jezus—stał się duchem dającym życie! **46** Najpierw Adama wszyscy umierają, ale dzięki Chrystusowi przyszedł ten, który miał ciało ziemskie. Potem wszyscy zmartwychwstaną. **23** Każdy we właściwym dopiero przyszedł Ten, który ma ciało duchowe. czasie: najpierw powstał z martwych Chrystus, w **47** Adam, pierwszy człowiek, przyszedł z ziemi. czasie Jego powrotu ożyją natomiast ci, którzy do Jezus, drugi Człowiek, przyszedł z nieba. **48** Ci, Niego należą. **24** Potem nastąpi koniec i Chrystus którzy żyją na ziemi, mają ciało podobne do Adama, przekaże królestwo Bogu Ojcu, a wszelkie władze człowieka z ziemi. Ci jednak, którzy należą do nieba, i potęgi przestaną istnieć. **25** Chrystus ma bowiem otrzymają ciała podobne do Jezusa, Człowieka z panować do czasu, aż wszyscy Jego przeciwnicy nieba. **49** Teraz jesteśmy podobni do ziemskiego padną u Jego stóp. **26** Ostatnim pokonanym wrogiem Adama, ale będziemy podobni do niebiańskiego będzie śmierć. **27** Bóg poddał bowiem wszystko Chrystusa. **50** Zapewniam was, przyjaciele, że nikt nie władzy Chrystusa—oczywiście wszystko oprócz siebie wejdzie do królestwa Bożego w ludzkim, śmiertelnym samego, bo to On jest Tym, który poddał wszystko ciele—to, co jest doczesne, nie może bowiem stać Chrystusowi. **28** Gdy więc już wszystko zostanie się częścią tego, co jest wieczne. **51** Pragnę wam poddane Synowi Bożemu, wtedy także On przekaże jednak zdradzić wspaniałą tajemnicę: Nie wszyscy władzę Ojcu, który dał Mu wszystko we władanie. umrzemy, ale wszyscy otrzymamy nowe ciała. **52** Odtąd Bóg będzie obecny we wszystkich i będzie Stanie się to w jednej chwili, w mgnieniu oka, przy panował nad wszystkim. **29** Co robią ci, którzy dźwięku ostatniej trąby. Gdy ona zabrzmi, zmarli przyjmują chrzest za zmarłych? Jeśli umarli w ogóle powstaną do życia w nieśmiertelnych ciałach, a my, nie powstaną do życia, to jaki jest sens tego, co żywi, również otrzymamy nowe ciała. **53** Bo to, co robią? **30** A my? Po co ciągle narażamy się na jest doczesne i śmiertelne, musi zostać zastąpione niebezpieczeństwa? **31** Przyjaciele—moja dumo w tym, co wieczne i nieśmiertelne. **54** Gdy więc nasze Chrystusie Jezusie, naszym Panu!—wiecie przecież, doczesne i śmiertelne ciała przemienią się w ciała że codziennie ryzykuję życie. **32** Po co, jak niewolnik wieczne i nieśmiertelne, wypełnią się słowa Pisma: na arenie, walczęłem z dzikimi bestiami w Efezie? „Zwycięstwo pochłonęło śmierć. **55** Gdzie jest triumf Jeśli umarli nie zmartwychwstają, to: „Jedzmy i pijmy, śmierci? Gdzie jest jej żadło?”. (Hadēs g86) **56** Żadłem, bo jutro czeka nas śmierć!” **33** Nie dajcie się oszukać! którym śmierć zaatakowała ludzi, jest grzech, a Prawo „Złe towarzystwo prowadzi do rozwiązań”. **34** ujawniło siłę grzechu. **57** Dziękujmy jednak Bogu Opamiętajcie się i przestańcie grzeszyć! Niektórzy za to, że posłał Jezusa Chrystusa, naszego Pana, i z was w ogóle nie znają Boga! Mówię to, aby was zawiódźć. **35** Ktoś może zapytać: „Jak umarli zmarły zmartwychwstaną? W jakich ciałach?”. **36** Niemadry oddani pracy dla Pana. I pamiętajcie, że wasz wysiłek człowieku! Żeby jakaś roślina wyrosła, najpierw musi zginąć ziarno, które zostało rzucone w ziemię. **37** Nie siejesz przecież tego, co ma wyrosnąć, ale rzucaś w ziemię ziarno tej rośliny, na przykład pszenicy lub czegoś innego. **38** A Bóg, zgodnie ze swoją wolą, daje mu nową postać—każdemu rodzajowi ziarna inną. **39** Dotyczy to nie tylko roślin. Inne ciała mają ludzie, inne zwierzęta, inne ptaki, a jeszcze inne ryby. **40** Są ciała niebieskie i ciała ziemskie—każde z nich ma inne piękno. **41** Słońce ma swój blask, inne światło daje jednak księżyce, a jeszcze inne gwiazdy. A nawet one różnią się między sobą. **42** Podobnie jest ze zmartwychwstaniem. Posiane jest ciało śmiertelne, a zmartwychwstanie ciało nieśmiertelne. **43** Posiane jest ciało materialne—słabe i sprawiające wiele kłopotów, **44** a zmartwychwstanie ciało duchowe—pełne mocy i wspaniałe! Istnieją bowiem ciała materialne i ciała

16 Jeśli chodzi o zbiórkę pieniędzy dla wierzących w Jerozolimie, zróbcie tak, jak poleciłem kościołom Galacji. **2** Niech każdy z was, już teraz, według własnych możliwości, co niedzielę odkłada pewną sumę. Nie chciałbym bowiem, żebyście organizowali zbiórkę pieniędzy dopiero wtedy, gdy przyjdę. **3** Kiedy już przybędę, przekażę wasz dar wraz z listem do Jerozolimy przez godnych zaufania posłańców, których sami wybierzecie. **4** A jeśli trzeba będzie, abym udał się tam osobiście, pójdu razem ze mną. **5** Gdy skończę moją podróż po Macedonii, przybędę do was. **6** Planuję zatrzymać się u was na dłużej, może nawet na całą zimę, abyście potem wyprawili mnie w dalszą drogę. **7** Nie chcę więc teraz odwiedzać was tylko na krótko, bo—if Pan pozwoli—chciałbym побyć z

wami trochę dłużej. **8** W Efezie pozostanę do święta Pięćdziesiątnicy, **9** pojawiły się tu bowiem wspaniałe możliwości głoszenia dobrej nowiny, chociaż nie brakuje również jej przeciwników. **10** Gdy przybędzie do was Tymoteusz, okażcie mu wszelką pomoc, bo tak jak ja służy Panu. **11** Niech nikt go nie lekceważy. Wyprawcie go w podróż do mnie, bo już na niego czekam—razem z innymi wierzącymi. **12** Co do Apollosa, to zachęcałem go, aby wziął z sobą kilku wierzących i odwiedził was. Teraz jednak jeszcze nie jest to wolą Pana, więc przybędzie później, we właściwym czasie. **13** Uważajcie na siebie i trwajcie w wierze! Bądźcie odważni i silni. **14** We wszystkim, co robicie, okazujcie miłość. **15** Idźcie za przykładem Stefanasa i jego rodziny. Oni to jako pierwi w całej Achai uwierzyli Panu i poświęcili się służbie innym wierzącym. **16** Słuchajcie zarówno ich samych, jak i innych współpracowników, którzy wiernie wśród was pracują. **17** Bardzo ucieśmyliśmy się z odwiedzin Stefanasa, Fortunata i Achaika. Wynagrodzili mi waszą nieobecność **18** i dodali sił zarówno mnie samemu, jak i wam. Takich ludzi otaczajcie szacunkiem. **19** Kościoły prowincji Azja przesyłają wam serdeczne powitania. Pozdrawiają was również Akwila i Priscylla oraz kościół, który spotyka się w ich domu. **20** Wszyscy przyjaciele, którzy są ze mną, także proszą o przesłanie wam ich powitania. Przekażcie je innym wierzącym! **21** Teraz ja, Paweł, własnoręcznie dopisuję moje powitania. **22** Ten, kto nie kocha Pana, niech będzie przeklęty. Przyjdź, Panie Jezu! **23** Niech Jezus, nasz Pan, obdarza was swoją łaską! **24** Wszystkim, którzy należycie do Chrystusa Jezusa, przesyłam wyrazy miłości.

II Koryntian

1 Ja, Paweł, powołyany przez Boga na apostoła Chrystusa Jezusa, wraz z Tymoteuszem, uczniem Pana, piszę do kościoła Bożego w Koryncie oraz do wszystkich świętych w całej Achai. **2** Niech Bóg, nasz Ojciec, i Jezus Chrystus, nasz Pan, obdarzą was swoją łaską i pokojem! **3** Jakże wspaniały jest Bóg, Ojciec Jezusa Chrystusa, naszego Pana, będący źródłem miłości i zachęty! **4** To On w każdej trudnej sytuacji dodaje nam otuchy, abyśmy i my mogli dodawać otuchy tym, którzy znajdują się w jakimś trudnym położeniu. **5** Im więcej cierpimy dla Chrystusa, tym większego doznajemy od Niego pokrzepienia. **6** Przykrości, które nas spotykają, służą waszej zachęcie i zbawieniu. A pocieszenie, którego doznajemy, jest zachętą również dla was, abyście wytrwale znosili cierpienia, podobnie jak my. **7** W pełni ufamy wam, bo wiemy, że doświadczacie tych samych cierpień i doznajecie tej samej pociechy, co my. **8** Przyjaciele, chcemy, abyście wiedzieli o trudnościach, z jakimi borykaliśmy się w prowincji Azja. Byliśmy nimi przytłoczeni ponad nasze siły i nie wiedzieliśmy, czy wyjdziemy z nich z życiem. **9** Stanawszy w obliczu śmierci, zrozumieliśmy jednak, że nie mamy polegać na sobie, ale na Bogu. On może przecież nawet ożywić umarłych! **10** To On ocalił nas od śmierci i wierzymy, że nadal będzie nas chronić, **11** bo o to właśnie do Niego się modlicie. Wielu ludzi będzie więc dziękować Bogu za wszystko, czego dla nas dokonał w odpowiedzi na wasze modlitwy. **12** Mamy ogromną satysfakcję z tego, że w stosunku do wszystkich ludzi—także do was—zawsze postępowaliśmy otwarcie i uczciwie. Nie polegaliśmy bowiem na własnej mądrości, ale na łasce Boga. **13** A teraz nie piszemy wam nic, czego nie bylibyście w stanie zrozumieć i zaakceptować. Mam nadzieję, że w pełni to przyjmiecie. **14** Częściowo zresztą już uznaliście, że przed Panem, w dniu Jego powrotu, będziemy wszyscy nawzajem z siebie dumni—wy z nas, a my z was. **15** Z taką myślą zamierzalem już wcześniej was odwiedzić, abyście ponownie doznali radości. **16** Chciałem zatrzymać się u was udając się do Macedonii, a także w drodze powrotnej, abyście mogli mnie wyprawić do Judei. **17** Czy byłem lekkomyślny, mając taki zamiar? Czy zmieniając go, postąpiłem jak ludzie, którzy mówią „tak”, a myślą „nie”? **18** Bóg mi świadkiem, że nigdy was nie okłamaliśmy! **19** Jezus Chrystus, Syn Boży, o którym opowiadałem wam razem z Tymoteuszem i Sylwanem,

nigdy nie kłamał i Jego „tak” zawsze znaczyło „tak”.

20 On jest spełnieniem wszystkich obietnic Boga. A my, potwierdzając to, oddajemy Bogu chwałę. **21** To On przecież dodał nam sił, wzmacnił naszą więź z Chrystusem i wybrał nas. **22** On również oznaczył nas jako swoją własność—dał nam do serc Ducha Świętego jako gwarancję przynależności do Niego. **23** Bóg mi świadkiem, że chciałem zaoszczędzić was przykrości i tylko z tego powodu nie przybyłem jeszcze do Koryntu. **24** Nie chodzi przecież o to, żebyśmy udowadniali wam, że mamy nad wami władzę i możemy nauczać was, jak należy wierzyć. Chcemy przecież współdziałać z wami i pragniemy waszej radości, której podstawą jest wiara w Chrystusa.

2 Postanowiłem, że zaoszczędę wam kolejnej wizyty, która byłaby dla was bardzo przykra. **2** Chciałbym bowiem, abyście mnie pocieszyli. Ale jeśli was zasmucę, to jak będziecie mogli tego dokonać?

3 Piszę o tym dlatego, że nie chciałbym zostać zasmucony przez tych, którzy powinni mi sprawiać największą radość. Moja radość jest bowiem waszą radością. **4** Piszę to z ogromnym bólem serca i ze łzami w oczach. Robię to jednak nie po to, aby sprawić wam przykrość, ale aby pokazać, jak bardzo was kocham. **5** Ten, kto wyrządził mi tę przykrość, tak naprawdę wyrządził ją nie mnie, ale wam. **6** Wystarczy mu już jednak kara wymierzona przez większość z was. **7** Teraz należałoby mu przebaczyć i dodać otuchy, aby nie popadł w rozpacz. **8** Dlatego proszę, okażcie mu miłość. **9** Napisałem to, aby się przekonać, czy we wszystkim jesteście mi posłuszní.

10 Jeśli komuś przebaczycie, i ja mu przebaczę. A jeśli już przebaczyłem, to ze względu na Chrystusa i dla waszego dobra, **11** abyśmy nie wpadli w pułapkę szatana, którego zamiary są nam dobrze znane. **12** Gdy dotarłem do Troidy, Pan dał mi wspaniałe możliwości głoszenia dobrej nowiny. **13** Niepokoilem się jednak, bo nie spotkałem Tytusa, mojego drogiego przyjaciela. Dlatego pożegnałem się ze wszystkimi i udałem się do Macedonii. **14** Bogu niech jednak będą dzięki za to, że w Chrystusie zawsze pozwala nam odnosić zwycięstwo. Wszędzie też możemy nauczać ludzi o Jezusie, tak że wieść o Nim rozchodzi się po całym świecie jak cudowny zapach. **15** My sami również sprawiamy Bogu radość i jesteśmy Jego cudownym zapachem, który dociera zarówno do przyjmujących zbawienie, jak i do tych, którzy zmierzają na potępienie. **16** Dla pierwszych jest to zapach niosący życie, dla drugich—śmierć. Ale kto sprosta takiemu zadaniu? **17** Niektórzy ludzie głoszą

dobra nowinę dla pieniędzy. My jednak do nich nie należymy. Posłani przez Boga i odpowiedzialni przed się w chwałę Pana i dzięki Jego Duchowi coraz bardziej się do Niego upodabniamy.

Nim, szczerze służymy bowiem Chrystusowi.

3 Czy będącmy teraz zachwałać samych siebie?

Czy—podobnie jak inni—potrzebujemy listów polecających dla was lub od was? 2 To przecież wy jesteście naszym listem polecającym—wszystko macie wypisane w sercach i każdy może to przeczytać! 3 Powszechnie wiadomo, że jesteście jak list od samego Chrystusa, napisany—dzięki naszej służbie—nie przez jakiegoś człowieka, ale przez Ducha żywącego Boga. List ten nie jest też wyryty na kamiennych tablicach, jak przykazania Prawa Mojżesza, lecz zapisany w żywych ludzkich sercach. 4 Tak właśnie wyróżnia się nasze zaufanie, jakie dzięki Chrystusowi pokładamy w Bogu. 5 Nie uważamy, że sami z siebie jesteśmy w stanie czegoś dokonać, ale ufamy wyłącznie Bogu! 6 To On uczynił nas sługami nowego przymierza, które nie opiera się na przykazaniach Prawa Mojżesza, ale na Bożym Duchu. Przykazania Prawa prowadzą bowiem do śmierci, natomiast Boży Duch daje życie! 7 Stare przymierze, którego przykazania były wyryte na kamiennych tablicach, ostatecznie doprowadziło ludzi do śmierci. Mimo to zawarcie tego przymierza towarzyszyła tak wielka chwała, że Izraelici nie mogli patrzeć na twarz Mojżesza—jaśniała bowiem Bożą chwałą, choć tylko przez pewien czas. 8 Pomyślcie więc, o ile większa chwała będzie towarzyszyła służbie Ducha Świętego! 9 Skoro Boża chwałę objawiła się w tym, co prowadziło do potępienia, to o ile większa chwała objawi się w tym, co prowadzi do uniewinnienia z grzechów! 10 Stare przymierze blednie i niknie w porównaniu z nowym przymierzem. 11 A jeśli przemijającemu przymierzu towarzyszyła tak wielka chwała, to jak cudowna chwała będzie towarzyszyła przymierzu, które jest wieczne! 12 Mając więc taką nadzieję, możemy prowadzić służbę z pełną swobodą i otwartością! 13 —nie tak, jak Mojżesz, który zasłaniał twarz, aby Izraelici nie patrzyli na jej przemijający blask. 14 Niestety ludzie ci stali się uparci i po dziś dzień nie mogą dostrzec prawdy, gdy słuchają Prawa Mojżesza. Tylko Chrystus może bowiem sprawić, że zaczną widzieć. 15 Po dziś dzień, gdy czytają pisma Mojżesza, nie widzą prawdy, bo jest przed nimi zasłonięta. 16 Ale gdy ktoś z nich zwraca się do Pana, zasłona znika. 17 Pan jest bowiem duchem, a gdziekolwiek pojawi się Jego Duch, niesie ludziom wolność. 18 My zaś z odsłoniętą twarzą wpatrujemy

4 Bóg, w swojej miłości, powierzył nam zadanie.

Dlatego nie ulegamy złu i odrzucamy wszelkie przewrotnie ludzkie metody. Nie manipulujemy nikim, a jednocześnie nie pozwalamy, aby ktokolwiek fałszował słowo Boże. Otwarcie przedstawiamy prawdę i—stojąc przed obliczem Boga—poddajemy się ocenie tych, którzy jej słuchają. 3 A jeśli dobra nowina, która głosimy, jest niezrozumiała, to tylko dla tych, którzy idą na potępienie. 4 Ich umysły oślepili bowiem szatan, który jest bogiem ludzi tego świata. On pragnie, aby nie dostrzegli światła dobrej nowiny i wspaniałości Chrystusa, który jest obrazem samego Boga. (aiōn g165) 5 Głosząc dobrą nowinę, nie mówimy bowiem o sobie, ale o Jezusie Chrystusie, naszym Panu. Siebie zaś przedstawiamy jako tych, którzy Mu służą. 6 Bóg, który kiedyś rzekł: „Niech w ciemności zabyśnie światło”, zajaśniał w naszych sercach i—dzięki Chrystusowi—dał nam zobaczyć blask swojej chwały. 7 Ten wielki skarb został umieszczony w nas, kruchych naczyniach, aby nie było wątpliwości co do tego, że ta potężna moc pochodzi nie od nas, ale od Boga. 8 Wszędzie napotykamy przeciwności, ale im nie ulegamy. Czujemy się bezradni, ale nie jesteśmy zrozpaczeni. 9 Poluję na nas, ale nie jesteśmy zdani tylko na własne siły. Powalają na ziemię, ale nie kładą na łopatki. 10 Bez przerwy doznajemy tych samych cierpień, które spotykały Jezusa, i z powodu naszej przynależności do Niego ciągle narażamy się na śmierć. W ten sposób Jego życie staje się naszym życiem. 11 Głosząc dobrą nowinę, stajemy w obliczu śmierci, ale wam, którzy dzięki tej służbie uwierzyliście Chrystusowi, przyniosią ona życie wieczne. 13 Psalmista napisał: „Uwierzyłem, dlatego przemówiłem”. My mamy tę samą postawę—wierzymy i właśnie dlatego mówimy! 14 Wiemy też, że Bóg, który ożywił Jezusa, w podobny sposób przywróci do życia także nas i że razem z wami staniemy przed Jego obliczem. 15 A wszystko to dzieje się ze względu na was, aby coraz więcej ludzi doświadczało Jego łaski i dziękowało Bogu, przynosząc Mu chwałę. 16 Dlatego nie zniechęcamy się przeciwnościami. I chociaż nasze ciało słabnie i niszczę, to nasz duch jest coraz silniejszy. 17 Nasze kłopoty są bowiem niczym w porównaniu z wieczną chwałą, jaka nas czeka. (aiōnios g166) 18 To, co widzialne, przemija, a to, co niewidzialne, trwa wiecznie! Nie poświęcajcie więc uwagi tylko sprawom

świata, który widzimy, ale skupiajcie się na tym, czego nie widać! (aiōnios g166)

5 Wiemy przecież, że gdy runie doczesny dom, którym jest nasze ciało, otrzymamy od Boga nowe mieszkanie w niebie, które nie będzie zbudowane przez ludzi. (aiōnios g166) 2 Obecne ciało sprawia nam wiele trudności, dlatego tęsknimy za tym nowym ciałem w niebie. 3 Nie będziemy bowiem bezcześnymi duchami, ale otrzymamy nowe ciała. 4 Chociaż trudno nam żyć w naszych obecnych ciałach, to nie chcielibyśmy umrzeć i rozstać się z nimi. Wolelibyśmy, aby zostały one od razu zastąpione przez te nowe ciała niebiańskie. 5 Pamiętajcie, że to Bóg jest Tym, który to wszystko dla nas przygotował, a jako gwarancję już teraz dał nam Ducha Świętego. 6 Dlatego możemy być pewni, że da nam to, co przygotował. Teraz bowiem, żyjąc w naszych śmiertelnych ciałach, nie jesteśmy jeszcze w naszym prawdziwym domu—u Pana. 7 Idziemy więc przez życie kierując się wiązą, a nie tym, co widzimy. 8 Wiedząc o tym wszystkim, nie boimy się śmierci i wolelibyśmy już pożegnać nasze ciała i odejść do Pana. 9 Zawsze pragniemy też czynić to, co Mu się podoba—niezależnie od tego, czy jesteśmy żyjemy w tych ciałach, czy nie. 10 Wszyscy biczowani, aresztowani i odnieśliśmy obrażenia bowiem staniemy przed sądem Chrystusa. I każdy podczas zamieszek. Ciężko pracowaliśmy i często otrzyma wtedy to, na co zasłużył dobrymi lub złymi czynami, dokonanymi w ziemskim ciele. 11 Wiemy, że Bóg oczekuje respektu, dlatego zachęcamy ludzi do przyjęcia dobrej nowiny. Bóg wie, dlaczego to czynimy, a mamy nadzieję, że nasze intencje są jasne także dla was i że nie budzą waszych zastępstw. 12 Nie chcemy zabiegać o waszą przychylność. Pragniemy jedynie, abyście mogli być z nas dumni i byście mieli argument przeciwko tym, którzy szczerzą się sprawami powierzchniowymi, a nie zwracają uwagi na stan swojego serca. 13 Jeśli postępujemy jak szaleńcy, robimy to dla Boga. A jeśli zachowujemy rozsądek, czynimy to ze względu na was. 14 Jesteśmy bowiem owładnięci miłością Chrystusa i twierdzimy, że skoro On jeden umarł za wszystkich, to znaczy, że wszyscy umarł i zmartwychwstał. 15 Taka bowiem jest prawda: Jezus umarł już na nikogo z ludzkiego punktu widzenia. A nawet jeśli poznaliśmy Chrystusa jako człowieka, to już bowiem uwierzył Chrystusowi, jest zupełnie nową istotą. To, co było kiedyś, minęło.

Teraz zaczęło się

coś zupełnie nowego. 18 A wszystko to pochodzi od Boga, który dzięki Chrystusowi pojednał nas ze sobą i—co więcej—powierzył nam misję jednania z Nim innych ludzi. 19 Bóg przez Chrystusa pojednał bowiem ze sobą świat, nie wypominając ludziom ich grzechów, nam zaś polecił przekazywać innym wieść o tym pojednaniu. 20 Mając więc za sobą autorytet Chrystusa, jesteśmy wysłannikami samego Boga, który przez nas przemawia do ludzi. Dlatego w imieniu Chrystusa błagamy: Pojednajcie się z Bogiem! 21 Chrystus nigdy nie zgrzeszał, ale Bóg obciążał Go karą za nasze grzechy, abyśmy dzięki Niemu mogli zostać uniewinnieni przez Boga.

6 Przyjaciele, jako współpracownicy Boga wzywamy was, abyście nie marnowali Jego łaski. 2 On przecież powiedział w Piśmie: „We właściwej chwili cię usłyszałem, a w dniu zbawienia pomogłem ci”. Właśnie teraz jest ta właściwa chwila i właśnie teraz jest dzień zbawienia! 3 Pełniąc naszą służbę, nie dajemy nikomu powodu do upadku lub podejrzeń. 4 Przez wszystko, co robimy, staramy się bowiem udowadniać ludziom, że naprawdę jesteśmy slugami Boga. Okazujemy wytrwałość w spotykających nas zmaganiach, przeciwnościach i kłopotach. 5 Byliśmy zachowaliśmy jednak czystość, byliśmy wyrozumiali dla innych, cierpliwi i uprzejmi. Duch Święty był z nami, mieliśmy więc szczerą miłość do ludzi 7 a mamy nadzieję, że nasze intencje są jasne także i—dzięki mocy od Boga—mówiliśmy im prawdę. Nasza prawość służyła nam jako broń—zarówno do ataku, jak i do obrony. 8 Służyliśmy bowiem Bogu jedynie, abyście mogli być z nas dumni i byście mieli bez względu na reakcję ludzi. Jedni nas chwalą, inni krytykują; jedni gardzą nami, inni okazują nam szacunek. Jedni twierdzą, że jesteśmy kłamcami, inni—że mówimy prawdę. 9 Jedni nas nie znają, jednak uchodzimy z życiem. 10 Mamy powody do smutku, ale zawsze jesteśmy pełni radości. Jesteśmy biedni, ale dajemy innym bogactwo. Niczego nie posiadamy, ale stać nas na wszystko! 11 Drodzy przyjaciele z Koryntu! Otworzyliśmy przed wami nasze serca i jesteśmy wobec was zupełnie szczerzy. 12 Kochamy was, nie jesteśmy jednak pewni, czy wy odwzajemnacie naszą miłość. 13 Mówię więc jak do własnych dzieci: Okażcie nam waszą miłość! 14 bowiem prawość z nieprawością? Albo światło z

ciemnością? 15 Jak może panować zgoda między o tym nie ze względu na tego, który źle postąpił, Chrystusem i szatanem? Co wspólnego ma wierzący ani tego, który został skrzywdzony. Piszę po to, z niewierzącym? 16 Czy może istnieć jedność między aby—stojąc przed obliczem Boga—szczerze wyznać, świątynią Boga a bożkami? Bóg powiedział, że to my że wasza postawa jest dowodem prawdziwej troski jesteśmy Jego świętynią: „Zamieszkam w nich i będę o nas. 13 Sprawiliście nam w ten sposób ogromną wśród nich obecny. Będę ich Bogiem, a oni—moim radość. A ucieczyliśmy się również z radości Tytusa, ludem”. 17 Czytamy również: „Odejdźcie od nich i który był ogromnie zachęcony waszą postawą. 14 odłączcie się od nich —mówi Pan. Nie dotykajcie tego, co jest nieczyste, a wtedy przyjmę was 18 i się bowiem, że to, co mu o was powiedziałem, jest będzie waszym Ojcem, a wy będziecie moimi synami i córkami —mówi wszechmocny Pan”.

7 Kochani, otrzymaliśmy od Boga tak wspariałe obietnice! Oczyszczmy się więc ze wszystkiego, co brudzi nasze ciało i ducha. Miejmy respekt dla Boga i prowadźmy święte życie. 2 Otwórzcie dla nas swoje serca! Przecież nikogo z was nie skrzywdziliśmy, nie oszukaliśmy i nie wykorzystaliśmy. 3 Nie mówię tego, aby was obwiniać. Powiedziałem już przecież, że kochamy was na śmierć i życie. 4 Bezgranicznie wam ufam i jestem z was bardzo dumny. Pomimo wszystkich cierpień, mam w sercu wielką radość i zachętą. 5 Po przybyciu do Macedonii nie doznaliśmy żadnej ulgi. Wszędzie bowiem czekali na nas kłopoty. Napotykaliśmy różne zewnętrzne przeciwności, a w sercu mieliśmy strach. 6 Wtedy Bóg, który pociesza przgnębionych, podniósł nas na duchu, przesyając Tytusa. 7 Zachętą dla nas było już samo jego przybycie, ale prawdziwą radość sprawiła nam wiadomość o tym, jak dobrze się u was czuł. Bardzo ucieczyłem się również słysząc o waszej trosce oraz o tym, jak się o mnie martwie i troszczycie. 8 Teraz nie żałuję więc, że wysłałem wam poprzedni list, który tak was zasmucił. Kiedyś trochę tego żałowałem, bo dobrze wiem, że na pewien czas wywołał w was żal. 9 Teraz jednak się z tego cieszę! Nie z samego faktu waszego smutku, ale z tego, że doprowadził was on do opamiętania. Smutek ten nie wyrządził wam bowiem krzywdy, był bowiem zesłany przez Boga. 10 Boży smutek sprawia, że ludzie porzucają grzech i dążą do zbawienia—po jakimś czasie nikt się więc nie martwi tym, że został w ten sposób zasmucony. Smutek pochodzący z tego świata jest jednak zupełnie inny, prowadzi bowiem ludzi do rozpacz i śmierci. 11 Zobaczcie, ile dobra przyniósł wam ten Boży smutek—wzbudził was gorliwość, chcę oczyszczenia się, oburzenie z powodu grzechu, respekt dla Boga, troskę za mną, jeszcze większy zapał oraz pragnienie ukarania tego, który spowodował ostatnie problemy. Zrobiliście też wszystko, aby uporządkować tę sprawę. 12 A piszę waszych możliwości.

o tym nie ze względu na tego, który źle postąpił, który był ogromnie zachęcony waszą postawą. 14 Nie musialem się więc za was wstydzić, przekonał tego, co jest nieczyste, a wtedy przyjmę was 18 i się bowiem, że to, co mu o was powiedziałem, jest zgodne z prawdą. Zawsze mówimy prawdę—tak postępowaliśmy również wobec was. Teraz zaś okazało się, że także jemu przekazaliśmy prawdę na wasz temat. 15 Tytus szczerze was pokochał i ze wzruszeniem wspomina wasze posłuszeństwo oraz to, z jakim szacunkiem i przejęciem przyjęliście go. 16 Cieszę się, że mogę mieć do was pełne zaufanie!

8 Przyjaciele, chcemy wam teraz powiedzieć, jaką łaską obdarzył Bóg kościoły w Macedonii. 2 Chociaż tamtejsi wierzący sami mieli wiele trudności i cierpli niedostatek, cieszyli się, że mogli pomóc innym. 3 Według swoich możliwości—a mogę zaświadczenie, że nawet ponad ich możliwości!—chętnie przekazali dary na potrzeby świętych w Jerozolimie. 4 Naprawdę bardzo zależało im na udziale w tym przedsięwzięciu! 5 Ich postawa przeszła nasze najśmiesze oczekiwania. Oddali się bowiem do dyspozycji Panu i nam, dlatego pragnęli wypełniać Bożą wolę. 6 Poprosiliśmy więc Tytusa, który rozpoczął tę służbę, aby was odwiedził i pomógł doprowadzić ją do końca. 7 Jesteście bogaci: macie wiarę, pragnienie opowiadania innym o Jezusie, wiedzę o Bogu, zapał do wykonywania Jego woli oraz wielką miłość do nas. Teraz macie okazję wzbogacić się o jeszcze jedną rzecz—pomoc wierzącym, którzy są w potrzebie! 8 Nie nakazuję wam udziału w tym przedsięwzięciu. Uciechybym się jednak, gdybyście—podobnie jak to już uczyniło wiele kościołów—okazali w ten sposób waszą miłość do innych wierzących. 9 Znacie przecież łaskę, którą okazał nam nasz Pan, Jezus Chrystus. Będąc władcą wszystkiego, zrezygnował z bogactwa i stał się biedakiem. A uczynił to po to, aby obdarzyć nas swoim bogactwem! 10 Już w ubiegłym roku pragnęliśmy pomóc wierzącym w potrzebie i wprowadziliście to w czyn. Teraz więc proponuję, abyście doprowadzili tę sprawę do końca. Sami bowiem odniesiecie z tego pozytek. 11 Macie teraz okazję, aby dokończyć to, co zaczeliście. Zbierając dary dla potrzebujących, okażecie gotowość pomocy. A czynicie to według waszych możliwości. 12 Nie ważne jest bowiem ile

kto ma, ale ile z tego, co posiada, jest gotów darować innym. **13** Nie chodzi więc o to, aby okazując innym pomoc materialną, samemu popaść w finansowe kłopoty. Chodzi raczej o to, abyśmy równo dzielili się bogactwem. **14** Teraz jesteście w stanie pomóc innym, którzy mają mniej od was. W przyszłości zaś, gdy oni będą w lepszej sytuacji, a wy znajdziecie się w potrzebie, to oni udzielą wam pomocy. W ten sposób możecie dzielić się bogactwem! **15** Pismo mówi: „Ten, kto zebrał wiele, nie miał za dużo, a temu, kto zebrał mało, niczego nie zabrakło”. **16** Jestem wdzięczny Bogu za to, że wlał w serce Tytusa tę troskę o was. **17** Chętnie przystał na moją propozycję i z zapalem do was wyruszył. **18** Posłaliśmy z nim też innego wierzącego, który we wszystkich kościelach znany jest z głoszenia dobrej nowiny. **19** To jego wybór, aby towarzyszył nam w tym przedsięwzięciu. A podjęliśmy się tej służby pragnąc pomóc innym wierzącym i oddać przez to chwałę naszemu Panu. **20** Suma, którą dotychczas zebrano, jest znaczna, dlatego chcemy przekazać ją w taki sposób, aby nikt nie miał podstaw do jakichkolwiek podejrzeń. **21** Pragniemy bowiem, aby naszą rzetelność w tej sprawie widział nie tylko Bóg, ale także ludzie. **22** Wysłaliśmy do was jeszcze jednego wierzącego, który wielokrotnie potwierdził swój zapał dla Pana. A teraz jeszcze chętniej wyruszył w podróz, bo nabrął ogromnego zaufania do was. **23** Zatem zarówno Tytus—mój towarzysz i współpracownik, jak i inni wierzący wydelegowani przez kościoły—wszyscy oni służą Chrystusowi i oddają Mu chwałę. **24** Okażcie im więc miłość i pokażcie wszystkim kościołom, że nie bez powodu jesteśmy z was tak dumni.

9 Myszę, że nie muszę już was więcej pisać o tej zbiórce darów. **2** Wiem przecież, że sami chętnie w niej uczestniczymy. Pochwalilem się nawet wierzącym z Macedonii, że kościoły z prowincji Azja są do niej gotowe już od roku. A wasz zapał udzielił się wielu innym. **3** Wysłałem więc wspominanych wierzących, aby się upewnić, że zebraliście już pieniądze. Cieszę się, iż nie pomyliłem się, tak bardzo was chwałam! **4** Byłyby bowiem nam wszystkim wstęp, gdyby wierzący z Macedonii przybyli ze mną do was i stwierdzili, że to jednak dla waszego pozytku, a nie szkody. I nie nie jesteśmy gotowi. **5** Dlatego właśnie uznałem, że to stwierdzi się tego. **6** Kto mało sieje, mało jednak zapewnić tych, którzy tak mówią, że jacy zbiera. A kto wiele sieje, wiele też zbiera. **7** Niech jesteśmy w listach—na odległość, tacy okażemy więc każdy w sercu postanowi, ile chce dać—bez żalu, ale też bez przymusu. Bóg kocha bowiem tych, którzy dają z radością. **8** Co więcej—potrafi to hojnie wynagrodzić! On może dać wam wszystko, czego potrzebujecie, abyście wy z kolei mogli pomagać innym. **9** Pismo mówi bowiem: „Człowiek, który kocha Boga, hojnie wspomaga biednych i zawsze czyni to, co słuszne”. (aīn g165) **10** Bóg, daje rolnikom ziarno, a z ziarna—chleb. On rozmnoży również wasz i sprawi, że wasza prawość przyniesie dobry plon. **11** On obdarzy was wszystkim, czego potrzebujecie, abyście nadal mogli być hojni wobec innych. My zaś będziemy dziękować Bogu za waszą postawę. **12** Pomoc dla wierzących z Jerozolimy nie tylko bowiem nich ogromną wdzięczność dla Boga. **13** Otrzymawszy wasz dar, będą Go wielbić za to, że jesteście wierni dobrzej nowinie Chrystusa i hojni wobec innych Jego wyznawców. **14** Będą też gorąco modlić się za was, widząc, że doświadczycie ogromnej łaski od Boga. **15** Niech Bogu będą dzięki za Jego bezcenny dar!

10 Teraz ja, Paweł, pragnę osobiście zwrócić się do was w duchu łagodności i dobroci Chrystusa. Niektórzy z was twierdzą, że w listach jestem odważny, ale gdy staję przed wami twarzą w twarz, jestem nieśmiały. **2** Proszę, nie zmuszajcie mnie do okazywania odwagi, gdy do was przybędę—szczególnie wobec tych, którzy uważają, że w naszej pracy dla Pana kierujemy się ludzkimi motywami. **3** To prawda—Jesteśmy zwykłymi ludźmi, ale nie kierujemy się tym, czym kieruje się świat.

4 Narzędzia, których używamy w naszej walce, nie są ludzkie, ale pochodzą od Boga. Mają one moc potrzebną do burzenia duchowych twierdz i pokonywania tego, co utrudnia ludziom poznawanie Boga. Dzięki tej mocy nawet dawni przeciwnicy dobrej nowiny poddają się Chrystusowi. **6** Jesteśmy więc gotowi karać buntowników—do czasu, gdy będziecie w pełni posłuszní Bogu. **7** Wasza ocena jest powierzchowna. Kto z dumą uważa, że należy do Chrystusa, niech pamięta, że my również do Niego należymy. **8** Może się was wydawać, że za bardzo szczerze się otrzymanym od Pana autorytetem. Czynię to jednak dla waszego pozytku, a nie szkody. I nie zaś jest słabuszem i kiepskim mówiącą”. **11** Chciałbym zastraszyć moimi listami. **10** Niektórzy mówią o mnie: dopilnowali zapowiedzianych wcześniej przygotowań. „W listach jest odważny i surowy, w rzeczywistości jest słabuszem i kiepskim mówiącą”. **11** Chciałbym pod przymusem, ale z serca. **6** Kto mało sieje, mało jednak zapewnić tych, którzy tak mówią, że jacy zbiera. A kto wiele sieje, wiele też zbiera. **7** Niech jesteśmy w listach—na odległość, tacy okażemy więc się w czynach—gdy do was przybędziemy. **12** Nie

chcemy porównywać się z tymi, którzy zachwalają dla Pana bezinteresownie. I nadal będę to robić! W samych siebie. Porównują się sami ze sobą i w ten sposób wytrącam argumenty z ręki tych, którzy podobny sposób oceniają innych, nie rozumieją, przechwalają się, twierdząc, że pracują dokładnie tak, jednak tego, co robią. 13 My zaś nie szczycimy się jak my. 13 W rzeczywistości są jednak fałszywymi czymś, czego nie posiadamy. Dążymy bowiem tylko apostołami i nieuczciwymi ludźmi, podszywającymi do celu wyznaczonego nam przez Boga, a jest nim się tylko pod apostołów Chrystusa. 14 Nie powinno także nasza służba wśród was. 14 Nie przesadzamy, was to dziwić. Skoro sam szatan podszywa się pod twierdząc, że mamy do was prawo, gdyż jako pierwsi anioła światłości, 15 również jego wysłannicy udają, przynieśliśmy wam dobrą nowinę o Chrystusie. 15 że czynią to, co prawe. W końcu jednak spotka Nie szczycimy się cudzymi sukcesami. Mamy jednak ich kara, na jaką zasłużyli. 16 Przypominam: Nie nadzieję, że wasza wiara będzie coraz silniejsza, a traktujcie mnie jak szaleńca. A nawet jeśli uważacie naszą pracę wśród was będzie się nadal rozwijać. mnie za takiego, mimo wszystko posłuchajcie, gdy 16 Później zaś zanieśemy dobrą nowinę dalej, poza będą się trochę przechwalać. 17 Te moje słowa wasz region—ale tylko tam, gdzie nikt jej jeszcze nie i myśli nie są od Pana—są to słowa człowieka, głosił. Nie chcemy bowiem szczcycić się tym, czego który przez chwilę zdobył się na szaleństwo. 18 dokonał ktoś inny. 17 Jedynym powodem do dumy Skoro inni przechwalają się swoimi dokonaniami, jest nasz Pan. 18 A naprawdę wiarygodny jest nie ja również będę się chwalić. 19 Przecież jesteście ten, kto zachwala samego siebie, ale ten, kogo chwali mądrzy, a mimo to chętnie słuchacie głupców. 20 Pan.

11 Zniescie trochę szaleństwa z mojej strony, proszę—wiem, że to zrobić. 2 Jestem o was zazdrośnie—tak jak Bóg. To ja „zaręczyłem” was z Chrystusem i chcę postawić was przed Nim jako nieskazitelnie czystą narzeczoną. 3 Obawiam się jednak, że ktoś odciąga was od pełnego oddania się Panu—podobnie jak przebiegły waż związków w raju Ewy. 4 Przychodzą do was bowiem ludzie, którzy mówią o Jezusie, nie jest to jednak Jezus, o którym my wam opowiadaliśmy. Przyjmujecie też jakiegoś ducha, nie jest to jednak Duch Święty, którego otrzymaliście od Boga. Chętnie słuchacie również dobrej nowiny, ale nie jest to ta sama nowina, którą słyszeliście od nas. 5 Nie uważam jednak, aby ci „superapostołowie” byli lepsi ode mnie. 6 Może i jestem kiepskim mówcą, ale przynajmniej wiem, o czym mówię. Wy zaś doskonale wiecie, że jestem wobec was zupełnie szczerzy. 7 Czy postąpiłem źle, gdy za darmo—poświęcając siebie, a dbając tylko o wasze dobro—głosiłem was dobrą nowinę od Boga? 8 „Wykorzystywałem” inne kościoły, aby mieć pieniądze na pracę wśród was. 9 Będąc z wami, miałem finansowe trudności, ale nie byłem obciążeniem dla kogokolwiek z was. Pomogli mi bowiem wierzący z Macedonii, którzy do mnie przyszli. Nigdy nie byłem więc dla was ciężarem—i nigdy nie będę! 10 Tak jak pewne jest to, że mówię ludziom prawdę o Chrystusie, tak pewne jest to, że nikt w całej Achai nie znajdzie powodu, do odebrania mi satysfakcji z tego, że bezinteresownie służyłem Panu. 11 Czy to znaczy, że was nie kocham? O nie! Bóg dobrze zna moją miłość do was! 12 Pracuję

zauważa i policzkuje. 21 Tak, muszę przyznać, że jesteśmy słabi, bo nie potrafimy zachowywać się jak ci, którzy tak z wami postępują... Skoro jednak oni się przechwalają, to również ja—zdobywcy się na to szaleństwo—będę to zwinął. 22 Są Hebrajczykami? Ja także. Izraelitami? Ja również. Są potomkami Abrahama? Ja też. 23 Służą Chrystusowi? Odpowiem jak szaloný: Ja też i to o wiele bardziej! Z powodu Chrystusa znośalem bowiem o wiele więcej trudności niż oni. Za głoszenie dobrej nowiny byłem aresztowany i bity. Wielokrotnie też narażałem życie. 24 Żydowscy przywódcy pięć razy wymierzili mi karę trzydziestu dziesięciu batów. 25 Trzykrotnie zostałem pobity, raz obrzucony kamieniami, trzy razy przeżyłem katastrofy morskie, z czego raz całą dobę spędziłem na morzu jako rozbitek. 26 Odbyłem wiele uciążliwych podróży, byłem narażony na niebezpieczeństwa na rzekach, niebezpieczeństwa ze strony bandytów a także moich własnych rodaków oraz pogani. Niebezpieczeństwa czyhały na mnie także w miastach, na pustkowiu i na morzu. Zagrożenie stanowili również ludzie podszywający się pod wierzących. 27 Doświadczylem też wielu innych rzeczy: ciężkiej pracy, zmęczenia, bezsennych nocy, głodu i pragnienia. Często chodziłem z pustym żołądkiem i drząłem z zimna, nie miałem bowiem cieplich ubrań. 28 Poza tym wszystkim, zawsze towarzyszy mi troska o kościoły. 29 Jeśli ktoś opada z sił, ja również słabnę. Jeśli ktoś upada, plonę ze wstydu. 30 Jeżeli więc już naprawdę mam się czymś chwalić, to niech to będą moje słabości. 31 Bóg—Ojciec Jezusa Chrystusa,

naszego Pana—któremu należy się wieczna chwała, przyjemnością będę więc was wspierał—a nawet wie, że nie kłamie. (aiōn g165) 32 W Damaszku, samego siebie poświęć dla dobra waszych dusz. Czy gubernator podległy królowi Aretasowi postawił strażę w bramach miasta i kazal mnie aresztować, 33 lecz jednak okazując wam coraz więcej miłości, będę przez udało mi się uciec—spuszczono mnie bowiem w tak jakim sposobem sprytnie was wykorzystałem. 17 A koszu przez otwór w murze otaczającym miasto.

12 Przechwalanie się nie ma sensu, ale powiem wam jeszcze o widzeniach i objawieniach otrzymanych od Pana. 2 Znam pewnego człowieka, wierzącego Chrystusowi, który czternaście lat temu został zabrany aż do trzeciego nieba. Nie wiem, czy fizycznie, czy tylko duchowo—to wie tylko Bóg. 3 I znał się w raju—też nie wiem, czy było tam jego ciało, czy tylko Duch; o tym wie jedynie Bóg. Będąc tam, człowiek ten usłyszał słowa tak zadziwiające, że nie wolno mu nawet o tym mówić. 5 Z takiego przeżycia mógłbym być dumny, ale nie z mojej osoby! Chyba że z moich słabości... 6 Jeśli więc zechć się czymś szczycić, wcale nie będę szalony—przecież powiem tylko prawdę. Nie będę jednak tego robił, aby na tej podstawie nie uznano mnie za kogoś wielkiego. Wołalbym, aby ludzie oceniali mnie na podstawie tego, co widać w moim życiu i słyszą z moich ust 7—nawet jeśli doznałem niezwykłych objawień. Abym z ich powodu nie popadł w pychę, w moje ciało wbity został cierń. Jest on jakby wysłannikiem szatana, który mnie policzkuje i upokarza. 8 Trzy razy prosiłem Pana, aby mnie od tego uwolnił. 9 On jednak odpowiadał: „Ciesz się z tego, że doświadczyleś mojej łaski. Moja moc staje się najbardziej widoczna wtedy, gdy jesteś słabym”. Dlatego najczęściej będę się szczycił swoją, słabością—aby objawiała się we mnie moc Chrystusa. 10 Cieszę się więc z mojej bezsilności, z obelg, z cierpień, prześladowań i trudności, które spotykają mnie z powodu posłuszeństwa Jezusowi. Gdy jestem bezsilny, wtedy bowiem jestem naprawdę mocny. 11 Sprawokowaliście mnie, abym zachował się jak szaleńiec. A to wy przecież powinniście mnie chwalić! Niczym bowiem nie ustępuję tym „superapostołom”, które przecież w rzeczywistości nic nie znaczą. 12 Jezus Chrystus jest obecny w moim życiu? Ufam, Sami przecież doświadczycie dowodów mojego apostolstwa—ogromnej wytrwałości, cudownych iż dostrzeżecie Jezusa także w naszym życiu. 7 znaków i przejawów mocy Bożej. 13 Chyba tylko pod tym względem jesteście gorsi od innych kościołów, że nie byłem dla was finansowym obciążeniem. Wybaczcie mi to uchybienie! 14 Już po raz trzeci wybieram się do was—i tym razem również nic nie będzie was kosztować. Nie zależy mi bowiem na sobie samym, ale na was! Przecież to nie dzieci utrzymują rodzinę, ale rodzice dzieci. 15 Z ogromną

przyjemnością będą więc was wspierał—a nawet samego siebie poświęć dla dobra waszych dusz. Czy jednak okazując wam coraz więcej miłości, będę przez was coraz mniej kochany? 16 Być może sądzicie, że chociaż nie byłem dla was finansowym ciężarem, to i tak w jaki sposób sprytnie was wykorzystałem. 17 A może wykorzystał was ktoś wysłany przeze mnie? 18 Posłałem do was Tytusa i jeszcze jednego wierzącego. Nie powiecie chyba przecież, że to oni was oszukali? Czy nie przejawialiśmy—onи i my—tej samej postawy? Czy nie postępowaliśmy wśród was tak samo? 19 Od dawna uważacie, że chcemy się przed wami bronić. Stojąc przed obliczem Boga i Chrystusa, zapewniamy was jednak, że wszystko, co czynimy, robimy wyłącznie dla waszego dobra. 20 Mimo to, obawiam się, że gdy do was przybędę, nie spodoba mi się to, co zastanę. Wam zaś może nie spodobać się moja reakcja na to. Boję się, że znowu zobaczę wśród was kłopotnie, zazdrość, gniew, rywalizację, pomówienia, plotki, zarozumiałstwo oraz podziały. 21 Obawiam się, że—widząc coś takiego—znów zostanę w waszej obecności upokorzony przez Boga i zasmucę się z powodu tych, którzy wcześniej żyli w grzechu i wciąż jeszcze nie porzucili rozwiązłości seksualnej.

13 Teraz, gdy wybieram się do was po raz trzeci, zapowiadam, że osądzę winnych na podstawie zgodnych oskarżeń dwóch lub trzech świadków. 2 Podczas mojej ostatniej wizyty u was ostrzegłem tych, którzy grzeszą. Teraz ponownie ich ostrzegam, a także wszystkich innych: Tym razem nie będę łagodny! 3 Domagacie się, żeby przemówił przeze mnie Chrystus? On nie jest wobec was bezradny, ale działa z całą mocą! 4 Umarł na krzyżu jako słaby człowiek, ale teraz żyje dzięki mocy Boga. My również doświadczamy tej słabości, ale zobaczycie, że dzięki mocy Boga będziemy razem z Nim żyć! 5 Poddawajcie więc samych siebie próbie. Zadajcie sobie pytanie: „Czy moja wiara jest autentyczna i czy przejdziecie ten test. 6 Mam również nadzieję, że przejdziecie ten test. 7 Mam również nadzieję, iż dostrzeżecie Jezusa także w naszym życiu. 7 Modlimy się do Boga, abyście nie mieli nic wspólnego ze złem. A nie czynimy tego po to, aby zdobyć dobrą opinię. Pragniemy raczej, aby wasze postępowanie było tak doskonale, że na waszym tle my będziemy wyglądać jak słabeusze. 8 Wszystko, co robimy, będzie was kosztować. Nie zależy mi bowiem na służby prawdzie, i nie czynimy niczego, co mogłoby jej zaszkodzić. 9 Dlatego ogromnie cieszymy się, gdy utrzymują rodziców, ale rodzice dzieci. 10 Z ogromną

się też o waszą duchową dojrzałość. **10** Piszę o tym teraz w nadziei, że gdy do was przybędę, nie będę musiał być wobec was surowy. Pan przekazał mi bowiem władzę po to, aby wzmacniać wiarę innych wierzących, a nie rujnować ja. **11** Przyjaciele, kończąc ten list, życzę wam, abyście się radowali, dojrzewali duchowo, zachęcali się nawzajem, byli jednomyślni i żyli w zgodzie. Niech Bóg, który obdarza ludzi miłością i pokojem, będzie z wami! **12** Wszyscy święci, którzy są ze mną, proszą o przekazanie wam ich pozdrowień. **13** Przekażcie je sobie nawzajem! **14** Niech Jezus, nasz Pan, obdarza was swoją łaską! Niech Bóg obdarza was swoją miłością! A Duch Święty niech pomoże wam tworzyć wspólnotę z innymi wierzącymi!

Galacjan

1 Ja, Paweł, nie zostałem powołany na apostoła przez ludzi, lecz przez samego Jezusa Chrystusa i Boga Ojca, który wskrzesił Go z martwych. **2** Dlatego razem z wierzącymi, którzy są ze mną, piszę do kościołów w Galicji. **3** Niech Bóg, nasz Ojciec, i Pan, Jezus Chrystus, obdarzą was swoją łaską i pokojem! **4** Jezus ofiarował siebie za nasze grzechy, aby wyrwać nas z tego złego świata. A dokonał tego zgodnie z planem Boga, naszego Ojca, (aiōn g165) **5** któremu należy się wieczna chwała. Amen! (aiōn g165) **6** Jestem zdumiony tym, że tak szybko odchodziście od Boga, który w swojej łasce powołał was do życia w Chrystusie, i że szukacie innej dobrej nowiny. Ale innej dobrej nowiny nie ma! **7** Są tylko ludzie, którzy oszukują was i chcą zmienić treść nowiny o Chrystusie. **8** Gdyby jednak ktoś—nawet jakiś wierzący z naszego grona albo anioł z nieba!—przedstawił wam dobrą nowinę inną od tej, którą od nas usłyszeliście, niech będzie przeklety! **9** Jeszcze raz to powtórzę: Jeśli ktokolwiek głosiłby wam dobrą nowinę inną od tej, która już przyjęliście, niech będzie przeklety! **10** Jak myślicie? Czy mówiąc to chcę zdobyć przychylność ludzi, czy Boga? Czy chcę w ten sposób zadowolić jakiegoś człowieka? Jeśli taki byłby mój cel, nie byłbym dobrym sługą Chrystusa. **11** Przyjaciele, zapewniam was, że głoszona przeze mnie dobra nowina nie została wymyślona przez ludzi. **12** Nie przekazał mi jej żaden człowiek ani od nikogo się jej nie nauczyłem. Objawił mi ja osobiście sam Jezus Chrystus! **13** Wiecie zapewne, że kiedyś, jako wyznawca judaizmu, bezlitośnie prześladowałem kościół Boży i próbowałem go zniszczyć. **14** Byłem chyba najgorliwszy ze wszystkich ludzi w kraju—stałem się wręcz fanatykiem tradycji naszych przodków. **15** Bóg jednak wybrał mnie jeszcze przed moim urodzeniem i przyciągnął mnie do siebie swoją łaską. **16** Uczynił to, aby przeze mnie objawić światu swojego Syna i abym przekazał pogonam dobrą nowinę o Jezusie. Gdy poznalem Jezusa, nikogo nie pytałem, co mam robić. **17** Nie poszedłem nawet do Jerozolimy—do tych, którzy zostali apostołami wcześniej ode mnie. Skierowałem się wówczas do Arabii, a potem wróciłem do Damaszku. **18** Dopiero po trzech latach udałem się do Jerozolimy, aby odwiedzić Piotra. Spędziłem z nim jednak tylko piętnaście dni. **19** Spośród innych apostołów nie spotkałem wówczas nikogo oprócz Jakuba, brata naszego Pana. **20** A Bóg mi świadkiem, że mówiąc to, nie kłamie. **21** Zaraz

po tym skierowałem się w okolice Syrii i Cylicji, **22** tak że wierzący z kościołów Chrystusa w Judei nie wiedzieli nawet, jak wyglądam. **23** Słyszały jedynie wieści o tym, że ich dawny prześladowca głosi teraz wiarę, którą przedtem zwalczał. **24** I z mojego powodu wielbili Boga.

2 Dopiero po czternastu latach powtórnie udało się do Jerozolimy, tym razem z Barnabą. Zabraliśmy też ze sobą Tytusa. **2** Poszedłem tam ze względu na wyraźny nakaz Boga. Będąc na miejscu, przedstawiłem tamtejszym wierzącym dobrą nowinę, którą głoszę pogonam. Wcześniej jednak spotkałem się z ich przywódcami, nie chciałem bowiem, aby moja wcześniejsza lub obecna praca poszła na marne. **3** Ostatecznie uznano, że Tytus, który przybył ze mną, nie musi poddawać się obrzędowi obrzezania, chociaż był z pochodzenia poganiem. **4** Kwestia ta w ogóle nie została poruszona, gdyby nie kilku ludzi, którzy podszyli się pod wierzących. Wślizgnęli się oni na nasze spotkanie, aby zobaczyć, jak korzystamy z wolności, którą otrzymaliśmy od Jezusa Chrystusa. Chcieli bowiem naklonić nas do przestrzegania nakazów judaizmu. **5** W niczym jednak nie ustąpiliśmy im. Chcieliśmy bowiem zachować dla was prawdę dobrej nowiny. **6** Wspomniani wcześniej przywódcy z Jerozolimy nie nałożyli na nas żadnych dodatkowych obowiązków. A trzeba dodać, że cieszą się oni ogromnym autorytetem. Jednak dla mnie pozycja człowieka ani jego przeszłość nie jest istotna—Bóg przecież traktuje wszystkich ludzi jednakowo. **7** Nie nałożono więc na nas dodatkowych ciężarów, a wręcz przeciwnie! Przywódcy ci stwierdzili, że podobnie jak Piotrowi powierzono głoszenie dobrej nowiny wśród Żydów, tak mi powierzono głoszenie jej wśród pagan. **8** A sprawcą tego wszystkiego jest Bóg, który najpierw posłał Piotra—do Żydów, a potem mnie—do pagan. **9** Tak więc Jakub, Piotr i Jan, uważani za filary kościoła, potwierdzili, że Bóg zlecił mi tę szczególną misję. Dlatego podali mi i Barnabie dłoń na znak jedności. Odtąd my nadal mieliśmy głosić dobrą nowinę wśród pagan, a oni—wśród Żydów. **10** Przypomnieli nam jedynie o potrzebie pomocy biednym, starałem się więc pamiętać o tym w mojej służbie. **11** Gdy jednak Piotr odwiedził pewnego dnia Antiochię, otwarcie mu się sprzeciwiłem, ponieważ na to zasłużył. **12** Spożywał bowiem posiłek razem z wierzącymi pochodzenia poganskiego, ale gdy nagle przybyli żydowscy wierzący, przysłani przez Jakuba, Piotr przerwał posiłek i odsunął się od nich. Bał się bowiem, że żydowscy wierzący zobaczą, że—jedząc z

poganami—lamie Prawo Mojżesza. Przybysze uważali je bowiem za wiążące. 13 Widząc to, inni wierzący Dlatego Abraham usłyszał tę dobrą nowinę: „Dzięki Żydzi, zastani przy tym posiłku, zaczęli naśladować tobie będą szczęśliwe wszystkie narody”. 9 Tych obłędę Piotra, tak że w końcu dał się w to wciągnąć więc, którzy wierzą Chrystusowi, spotyka to samo nawet Barnaba. 14 Stwierdziwszy, że nie postępują szczęście, co wierzącego Abrahama. 10 Tych zaś, zgodnie z prawdą dobrej nowiny, powiedziałem którzy chcą zdobyć przychylność Boga poprzez Piotrowi przy wszystkich: „Jesteś Żydem, ale będąc przestrzeganie Prawa, spotka Jego gniew. Pismo wśród pogan nie przestrzegasz żydowskich praw. mówi: „Przeklęty będzie każdy, kto nie przestrzega Jak więc możesz narzucać je paganom? 15 Od wszystkiego, co zapisano w Prawie”. 11 Oczywiście urodzenia jesteśmy Żydami, a nie paganami, którzy nie jest więc to, że nikt nie zostanie uniewinniony przez przestrzegającą Prawo Mojżesza. 16 Wiemy jednak, że Boga z powodu przestrzegania Prawa. Napisano Bóg uniewinnia nie tych, którzy przestrzegają Prawa, bowiem: „Prawy człowiek będzie żył dzięki wierze”. ale tych, którzy wierzą Jezusowi Chrystusowi. Dlatego 12 Natomiast droga wskazana przez Prawo Mojżesza uwierzyliśmy Mu, pragnąc zostać uniewinnieni przez nie opiera się na wierze, ponieważ naucza, że Boga. Nie mogliśmy bowiem osiągnąć tego dzięki człowiek będzie żył dzięki przestrzeganiu Prawa. 13 przestrzeganiu Prawa. Na tej podstawie bowiem nikt Chrystus wykupił nas od przekleństwa płynącego nigdy nie zostanie uniewinniony ze swoich grzechów. z Prawa. Umierając na drzewie krzyża, wziął to 17 Dlatego właśnie zabiegaliśmy o uniewinnienie przekleństwo na siebie, ponieważ w Prawie napisane dzięki Chrystusowi. W ten sposób przyznaliśmy, że jest: „Przeklęty będzie każdy przestępca, stracony my również jesteśmy grzesznikami i potrzebujemy na drzewie”. 14 W ten sposób, dzięki śmierci ratunku. Czy to jednak znaczy, że Chrystus naklonił Chrystusa Jezusa, szczęście Abrahama zostało nas do grzechu? Absolutnie nie! 18 To ja sam darowane również paganom. Wierząc Jezusowi, czynię siebie przestępca, na nowo stawiając coś, co otrzymaliśmy więc Ducha Świętego, obiecanego wcześniej zburzyłem. 19 Ale to właśnie dzięki Prawu przez Boga. 15 Przyjaciele, użyjcie przykładu z życia. przestałem istnieć dla Prawa, a żyję dla Boga. Razem z Chrystusem zostałem bowiem przybity do krzyża. Nikt nie lekceważy ani nie zmienia podpisanej już 20 Sam nie kieruję już swoim życiem, lecz Chrystus ludźmi. 16 Natomiast Abraham i jego potomek żyje we mnie i prowadzi mnie. Teraz żyję bowiem otrzymali obietnicę od Boga. Pismo nie mówi o wierzącym Synowi Bożemu, który ukochał mnie i oddał wiele potomków, ale o jednym potomku, którym jest za mnie życie. 21 I nigdy nie zrezygnuję z łaski Boga! Chrystus. 17 Wniosek jest taki, że umowa zawarta Jeśli ktoś twierdzi, że dzięki przestrzeganiu Prawa można zostać uniewinnionym przez Boga, to w takim razie po co umarł Chrystus?”.

3 Niemądrzy Galacjanie! Kto wam tak namieszał w głowach? Przecież dokładnie opowiedziałem wam o znaczeniu śmierci Jezusa Chrystusa! 2 Pozwólcie, że zadam wam tylko jedno pytanie: Czy Ducha Świętego otrzymaliście dlatego, że przestrzegaliście Prawa Mojżesza, czy dlatego, że uwierzyliście Jezusowi? 3 Chyba straciliście rozum! Rozpoczęliście życie z Bogiem dzięki Duchowi, a chcecie je doskonałić o własnych siłach? 4 Czy na próżno tyle wycierpieliście? Chyba rzeczywiście na próżno... 5 Odpowiedzcie: Czy Bóg dał wam Ducha Świętego i dokonał w was niezwykłych rzeczy dlatego, że przestrzegaliście Prawa, czy też dlatego, że uwierzyliście Mu? 6 Przecież tak samo Abraham uwierzył Bogu i na podstawie tej wiary został uniewinniony. 7 Zrozumcie więc: prawdziwymi potomkami Abrahama są ci, którzy wierzą Bogu! 8 Co więcej, Pismo już wcześniej

zapowiedziało, że Bóg przez wiarę zbawi pagan. Dlatego Abraham usłyszał tę dobrą nowinę: „Dzięki Boga z powodu przestrzegania Prawa. Napisano Bóg uniewinnia nie tych, którzy przestrzegają Prawa. Boga z powodu przestrzegania Prawa. Napisano Bóg uniewinnia nie tych, którzy przestrzegają Prawa. bowiem: „Prawy człowiek będzie żył dzięki wierze”. ale tych, którzy wierzą Jezusowi Chrystusowi. Dlatego 12 Natomiast droga wskazana przez Prawo Mojżesza uwierzyliśmy Mu, pragnąc zostać uniewinnieni przez nie opiera się na wierze, ponieważ naucza, że Boga. Nie mogliśmy bowiem osiągnąć tego dzięki człowiek będzie żył dzięki przestrzeganiu Prawa. 13 przestrzeganiu Prawa. Na tej podstawie bowiem nikt Chrystus wykupił nas od przekleństwa płynącego nigdy nie zostanie uniewinniony ze swoich grzechów. z Prawa. Umierając na drzewie krzyża, wziął to 17 Dlatego właśnie zabiegaliśmy o uniewinnienie przekleństwo na siebie, ponieważ w Prawie napisane dzięki Chrystusowi. W ten sposób przyznaliśmy, że jest: „Przeklęty będzie każdy przestępca, stracony my również jesteśmy grzesznikami i potrzebujemy na drzewie”. 14 W ten sposób, dzięki śmierci ratunku. Czy to jednak znaczy, że Chrystus naklonił Chrystusa Jezusa, szczęście Abrahama zostało nas do grzechu? Absolutnie nie! 18 To ja sam darowane również paganom. Wierząc Jezusowi, czynię siebie przestępca, na nowo stawiając coś, co otrzymaliśmy więc Ducha Świętego, obiecanego wcześniej zburzyłem. 19 Ale to właśnie dzięki Prawu przez Boga. 15 Przyjaciele, użyjcie przykładu z życia. przestałem istnieć dla Prawa, a żyję dla Boga. Razem z Chrystusem zostałem bowiem przybity do krzyża. Nikt nie lekceważy ani nie zmienia podpisanej już 20 Sam nie kieruję już swoim życiem, lecz Chrystus ludźmi. 16 Natomiast Abraham i jego potomek żyje we mnie i prowadzi mnie. Teraz żyję bowiem otrzymali obietnicę od Boga. Pismo nie mówi o wierzącym Synowi Bożemu, który ukochał mnie i oddał wiele potomków, ale o jednym potomku, którym jest za mnie życie. 21 I nigdy nie zrezygnuję z łaski Boga! Chrystus. 17 Wniosek jest taki, że umowa zawarta przez Boga nie może być unieważniona przez Prawo Mojżesza, nadane czterysta trzydzieści lat później. Prawo to nie może też anulować obietnicy. 18 Jeżeli musielibyśmy przestrzegać Prawa, aby otrzymać Boży dar, to nie byłby on już właściwie rezultatem Bożej obietnicy. A przecież Abraham doświadczył łaski od Boga wskutek obietnicy. 19 Jaki był zatem sens nadania Prawa Mojżesza? Zostało ono ustanowione z powodu ludzkich przestępstw i miało funkcjonować do czasu nadziejka Potomka Abrahama, który otrzymał obietnicę. Aniołowie przekazali Prawo Mojżeszowi jako mediatorowi między Bogiem a ludźmi. 20 Tam jednak, gdzie istnieje tylko jedna strona, nie potrzeba mediatora. A tak właśnie jest w przypadku Boga, który składa obietnicę. 21 Czy to znaczy, że Prawo Mojżesza jest sprzeczne z obietnicą Boga? Skądże! Gdyby ustanowił On Prawo dające ludziom życie, to rzeczywiście dzięki jego przestrzeganiu można byłoby uzyskać uniewinnienie. 22 Pismo mówi jednak, że wszyscy ludzie znajdują się w niewoli grzechu, a Boża obietnica dotyczy tylko tych, którzy uwierzyli Jezusowi

Chrystusowi. **23** Do momentu przyjścia Chrystusa ulżyć moim cierpieniom. **16** Czy teraz stalem się i nadejścia czasu wiary w Niego byliśmy pilnowani waszym wrogiem, dlatego że mówię wam prawdę? przez Prawo Mojżesza i podlegaliśmy mu. **24** Prawo **17** Ci, którzy narzucają wam zbędne przykazania, to było naszym wychowawcą, prowadzącym nas do Chrystusa, abyśmy uwierzyli Mu i zostali w ten sposób uniewinnieni z grzechów. **25** Teraz, gdy nastąpi czas wiary, nie jesteśmy już pod opieką wychowawcy! **26** Uwierzyście bowiem Chrystusowi i wszyscy staliście się dziećmi Boga! **27** Zostaliście zanurzeni w Chrystusa i jest On tak blisko was, jak ubranie, które macie na sobie. **28** Nie ma już więc różnicy między Żydem a poganiekiem, niewolnikiem a człowiekiem wolnym, mężczyzną a kobietą—zjednoczeni w Chrystusie Jezusie wszyscy stanowicie jedność. **29** A skoro należycie do Niego, jesteście potomkami Abrahama i zgodnie z obietnicą otrzymujecie dar od Boga.

4 Dopóki spadkobierca jest nieletni, prawie nie różni się od sługi, chociaż jest właścicielem wszystkiego. **2** Podlega bowiem swoim opiekunom i wychowawcom—aż minie czas wyznaczony przez ojca. **3** Podobnie było z nami. Byliśmy jak dzieci, poddane prawom tego świata. **4** Ale gdy nadszedł wyznaczony czas, Bóg posłał swojego Syna, urodzonego przez kobietę i podlegającego Prawu Mojżesza. **5** Posłał Go, aby wykupił tych, którzy żyli w niewoli Prawa. Dzięki temu zostaliśmy adoptowani przez Boga i staliśmy się Jego dziećmi. **6** A ponieważ jesteśmy Jego dziećmi, Bóg posłał do naszych serc Ducha swojego Syna, dzięki któremu możemy zwracać się do Boga: „Abba, Tato!”. **7** Odtań nie jesteś już niewolnikiem, ale wolnym dzieckiem Boga—a tym samym Jego spadkobiercą. **8** Zanim poznaliście Boga, byliście niewolnikami nieprawdziwych bożków. **9** A teraz, gdy już Go poznaliście—choć właściwie to On poznal was—jak możecie wracać do rzeczy, które nie mają mocy ani wartości? Znowu chcecie stać się ich niewolnikami? **10** Przestrzegacie świętych dni, miesięcy, specjalnych okresów i lat. **11** Martwię się o was! Czy cała moja mozołna praca nad wami poszła na marne? **12** Przyjaciele, błagam was, bierzcie ze mnie przykład, podobnie jak wcześniej ja wzajemem przykład z was. Nie doznałem od was krzywdy, **13** chociaż na pewno pamiętacie, w jakim byłem stanie, gdy przyniosłem wam dobrą nowinę. **14** Pomimo mojej choroby, nie zlekceważyliście mnie ani nie odrzuciliście. Wręcz przeciwnie, przyjęliście mnie jak Bożego anioła lub samego Jezusa Chrystusa. **15** Gdzie się więc podzieliła wasza radość? Przypomnę wam, że byliście wtedy gotowi zrobić dla mnie wszystko, nawet oddać mi swoje oczy, gdyby to mogło

ulżyć moim cierpieniom. **16** Czy teraz stalem się i nadejścia czasu wiary w Niego byliśmy pilnowani waszym wrogiem, dlatego że mówię wam prawdę? starając się zdobyć waszą przychylność, ale nie czynią tego dla waszego dobra! Usiłują bowiem oderwać uniewinnieni z grzechów. **17** Ci, którzy narzucają wam zbędne przykazania, to było naszym wychowawcą, prowadzącym nas do Chrystusa, abyśmy uwierzyli Mu i zostali w ten sposób uniewinnieni z grzechów. **18** Dobrze jest wiary, nie jesteśmy już pod opieką wychowawcy! **19** Moje dzieci! Czuję się, się dziećmi Boga! **20** Zostaliście zanurzeni w Chrystusa jakbym ponownie w bólach wydawał was na świat, czekając aż Chrystus w pełni ukształtuje wasze życie. **21** Odpowiedźcie mi wy, którzy chcecie poddać się Prawu Mojżesza: Czy w ogóle rozumiecie to Prawo? **22** Napisane jest w nim, że Abraham miał dwóch synów. Jeden był synem niewolnicy, drugi—wolnej kobiety. **23** Syn niewolnicy urodził się dzięki ludzkiemu planowi, ale syn wolnej—dzięki obietnicy Boga. **24** Kobiety te stanowią symbol dwóch przymierzy. Hagar, niewolnica, symbolizuje przymierze zawarte na górze Synaj, które poddało ludzi w niewoli Prawa. **25** Hagar jest również symbolem góry Synaj w Arabii, której odpowiednikiem jest obecnie Jerozolima. Ona bowiem, wraz ze swoimi mieszkańcówami, nadal znajduje się w niewoli Prawa. **26** Sara, która była wolna, symbolizuje natomiast Jerozolimę w niebie—naszą „matkę”. **27** O tym właśnie czytamy w Piśmie: „Raduj się, kobieto, która nigdy nie rodziła dzieci. Krzycz i wołaj, choć nie doznała bólu rodzenia. Samotna będzie bowiem miała więcej dzieci niż ta, która ma męża”. **28** Przyjaciele! Tak jak Izak—syn Sary—Jesteście dziećmi urodzonymi zgodnie z obietnicą Boga. **29** A wiemy, że Izmael—syn Hagar—który urodził się dzięki ludzkim planom, prześladował Izaaka, urodzonego dzięki Duchowi Świętemu. Podobnie jest z wami—wy również jesteście prześladowani. **30** Co na ten temat mówi Pismo? „Odeślij niewolnicę i jej syna, gdyż syn niewolnicy nie będzie spadkobiercą razem z synem wolnej”. **31** Przyjaciele! Nie jesteśmy niewolnikami, ale ludźmi wolnymi!

5 Chrystus dał nam wolność. Strzeżcie więc tej wolności i nie dajcie się niczym zniewolić! **2** Ja, Paweł, zapewniam was, że jeśli poddacie się obrzędowi obrzezania, sądząc, że dzięki temu zostaniecie uniewinnieni przez Boga, to Chrystus na nic się was nie przyda. **3** Ponownie uprzedzam was, że ten, kto poddaje się obrzezaniu, jest zobowiązany do przestrzegania całego Prawa Mojżesza. **4** Wy, którzy pragniecie dostąpić uniewinnienia dzięki

przestrzeganiu Prawa, wiedziecie, że zerwaliście z Chrystusem—sami pozbawiliście się Bożej łaski! 5 My grzeszne pragnienia. 25 Skoro więc żyjemy dzięki natomiast, zapewnieni przez Ducha Świętego, ufamy, że Bóg uniewinni nas dlatego, że wierzymy Jezusowi. 6 Jeśli ktoś bowiem wierzy Chrystusowi Jezusowi, to obrzezanie lub jego brak nie mają w jego przypadku żadnego znaczenia; liczy się tylko jego wiara, która objawia się w miłości do innych. 7 Tak dobrze wystartowaliście! Kto wam przeszkodził biec drogą prawdy? 8 Z pewnością nie Ten, który was powołał do wolności. 9 Pamiętajcie, że odrobina kwasu przenika całe ciasto. 10 Pan dał mi przekonanie, że zgodzicie się ze mną. Ten zaś, który sieje wśród was zamęt, kimkolwiek jest, poniesie karę. 11 Niektórzy twierdzą jednak, że nawet ja sam wzywałem pogan do poddania się obrzezaniu. Jeśli taka jest prawda, to dlaczego jestem prześladowany przez żydowskich przywódców? Gdybym nauczał ludzi, że mają poddać się obrzezaniu, to dobra nowina o śmierci Chrystusa na krzyżu nie spotykałaby się przecież z takim sprzeciwem. 12 Oby ci, którzy was podburzają i naklinają do obrzezania, sami sobie coś odcięli. 13 Przyjaciele, zostańcie powołani do życia w wolności. Nie po to jednak, aby gonić za przyjemnościami, ale aby okazywać innym miłość i pomagać im. 14 Całe Prawo Mojżesza streszcza się bowiem w jednym przykazaniu: „Kochaj innych ludzi jak samego siebie!”. 15 Jeśli więc zachowujecie się jak dzikie zwierzęta, kąsające się nawzajem i skaczące innym do oczu, to uważajcie, żebyście się przypadkiem nawzajem nie pożarli. 16 Posłuchajcie mnie! Niech waszym życiem kieruje Duch Święty, a wtedy nie będziecie ulegać grzesznym pragnieniom. 17 Pomiędzy Duchem a ludzkimi grzesznymi pragnieniami istnieje bowiem konflikt. Siły te są sobie przeciwnie, dlatego nie możecie żyć tak, jak czujecie, że powinniście. 18 Jeżeli jednak pozwolicie się prowadzić Duchowi Świętemu, Prawo Mojżesza nie będzie miało nad wami żadnej władzy. 19 Uleganie grzesznym ludzkim pragnieniom prowadzi do: rozwiązałości seksualnej, nieczystości, niemoralności, 20 oddawania cieci podobiznom bożków, czarów, nienawiści, kłopotliwości, zazdrości, gniewu, egoistycznych ambicji, niezgody, rozłamów, 21 zawiści, pijaństwa, hucznych imprez i innych tego typu zachowań. Po raz kolejny przypominam wam, że ci, którzy tak żyją, nie wejdą do królestwa Bożego. 22 Natomiast owocem działania Ducha Świętego jest: miłość, radość, wewnętrzny pokój, cierpliwość, uprzejmość, dobroć, wierność, 23 łagodność, opanowanie. Takim postępowaniem nie łamie się Prawa. 24 Ci zaś, którzy należą do Chrystusa,

przybili do Jego krzyża swoje ludzkie skłonności i wtedy wy, będąc posłuszní Duchowi, w łagodny sposób skierujcie go na dobrą drogę. Uważajcie jednak, abyście sami również nie zgrzeszyli. 2 Pomagajcie sobie wzajemnie w trudnych sytuacjach, w ten sposób bowiem wypełnicie prawo Chrystusa. 3 Ten zaś, kto uważa się za lepszego od innych, oszuкуje samego siebie. 4 Ocenijcie własne zachowanie i bądźcie dumni z waszych sukcesów, ale nie porównujcie się z innymi. 5 Każdy bowiem sam odpowie za swoje postępowanie. 6 Ci, którzy słuchają słowa Bożego, powinni wspierać finansowo swoich nauczycieli. 7 Nie łudźcie się! Boga nie da się oszukać! Każdy człowiek zbierze to, co zasiał. 8 Tego, kto zaspokaja swoje grzeszne pragnienia, spotka śmierć. Ten zaś, kto jest posłuszný Duchowi Świętemu, otrzyma dar życia wiecznego. (aiōnios 9¹⁶⁶) 9 Jeśli będziemy wytrwałe czynić добро, to we właściwym czasie odbierzemy wspaniałą nagrodę. 10 Dlatego, gdy tylko mamy okazję, bądźmy dobrzy dla innych ludzi, a szczególnie dla innych wierzących. Oni są bowiem naszą rodziną. 11 Spójrzcie na te wielkie litery. Tak, to moje własnoręczne pismo. 12 Ci, którzy naklinają was do poddania się obrzezaniu, chcą zadzwolić ludzi i uniknąć prześladowań. Wiedzą bowiem, że nauka o śmierci Chrystusa na krzyżu powoduje wielki sprzeciw. 13 Mimo że poddają się obrzezaniu, sami nie przestrzegają Prawa Mojżesza. Namawiają was jednak do tego, aby się potem chwalić, że jesteście ich uczniami. 14 Jeśli o mnie chodzi, to nie daj Boże, abym chwalił się czymś innym niż krzyżem Jezusa Chrystusa, naszego Pana. Z powodu tego krzyża świat przestał się dla mnie liczyć, a ja jestem stracony dla świata. 15 Obrzezanie lub jego brak nie ma już więc żadnego znaczenia. Naprawdę liczy się tylko to, że Bóg uczynił nas nowymi ludźmi. 16 Niech On sam obdarzy pokojem i miłością tych, którzy tak wierzą! Są oni bowiem prawdziwym Bożym Izraelem. 17 Na moim ciele mam blizny po prześladowaniach, które spotkały mnie z powodu Jezusa. Są one dowodem mojej przynależności do Niego. Proszę więc, nie sprawiajcie mi już więcej kłopotów. 18 Przyjaciele, niech Jezus Chrystus, nasz Pan, obdarza was swoją łaską! Amen!

Efezjan

1 Ja, Paweł, powołyany przez Boga na apostola Jezusa Chrystusa, piszę do świętych w Efezie, którzy wiernie naśladują Chrystusa Jezusa. **2** Niech Bóg, nasz Ojciec, i Pan, Jezus Chrystus, obdarzą was swoją łaską i pokojem! **3** Chwała niech będzie Bogu, Ojcu naszego Pana—Jezusa Chrystusa! Ze względu na swojego Syna, obdarzył nas bowiem niebiańskim szczęściem. **4** Dzięki Chrystusowi wybrał nas dla siebie już przed stworzeniem świata, abyśmy w Jego oczach byli święci, nieskazitelni i pełni miłości. **5** Ze względu na Jezusa, postanowił uczynić nas swoimi dziećmi—pragnął bowiem **6** objawić światu swoją wielką łaskę, którą okazał nam poprzez swojego ukochanego Syna. **7** To właśnie ze względu na przelaną krew Chrystusa zostaliśmy odkupieni przez Boga i oczyszczeni ze wszystkich win. Łaska Boga jest ogromna! **8** Dzięki niej zostaliśmy obdarzeni mądrością i zrozumieliśmy **9** tajemnicę odwiecznego planu Boga. **10** A polega on na tym, że w wyznaczonym przez Boga czasie wszystko—zarówno to, co znajduje się na ziemi, jak i to, co jest w niebie—zostanie podporządkowane Chrystusowi. **11** Dzięki Niemu także my zostaliśmy wybrani przez Boga—zgodnie z Jego planem. Wszystko bowiem dzieje się zgodnie z Jego zamierzeniem. **12** My więc jako jedni z pierwszych zaufaliśmy Chrystusowi i oddaliśmy chwałę Bogu. **13** Dzięki Niemu również i wy usłyszeliście dobrą nowinę o zbawieniu i uwierzyliście Mu. A nadówem tego, że jesteście własnością Boga, zostaliście opieczętowani obiecanyem Duchem Świętym. **14** Jego obecność w nas jest gwarancją tego, że zostaniemy odkupieni przez Boga i że na pewno otrzymamy od Niego obiecaný dar. A wszystko to przyniesie Bogu chwałę! **15** Od dnia, w którym usłyszałem, że szczerze wierzyście Panu i kochacie wszystkich wierzących, **16** nie przestaję dziękować za was Bogu i modlić się za was. **17** Proszę też Boga, Ojca naszego Pana—Jezusa Chrystusa, aby udzielił wasm duchowej mądrości i abyście mogli Go jeszcze lepiej poznać. Jemu należy się bowiem chwała. **18** Proszę Go również, aby oświecił was i pokazał wasm wspaniałą przyszłość, do której was powołał, oraz wielki dar, który przygotował dla wszystkich świętych, **19** a także ogromną moc, z jaką działa wśród nas i wszystkich, którzy Mu uwierzyli. **20** Ta sama Boża moc wzbudziła z martwych Chrystusa i wyniosła Go na najbardziej zaszczytne miejsce w niebie, znajdujące się po prawej stronie Boga. **21** On stoi bowiem ponad wszystkimi

władcami tego świata, a także wszelkimi duchowymi mocami—zarówno obecnymi, jak i przyszłymi. (aiōn g165) **22** Bóg rzucił Mu bowiem wszystko do stóp i ustanowił Go Główą całego kościoła, **23** który jest Jego ciałem. On jest obecny w każdym miejscu!

2 Kiedyś byliście duchowo martwi, pograżeni w grzechach i przestępstwach. **2** Żyliście jak cały ten świat, posłuszny swojemu duchowemu władcę, panującemu nad siłami zła, który obecnie działa przez zbumbowanych ludzi. (aiōn g165) **3** Kiedyś my wszyscy, tak jak oni, byliśmy podporządkowani pragnieniom naszego ciała i zmysłowym przyjemnościom. Dlatego, podobnie jak wszystkich innych ludzi, czekał nas Boży sąd. **4** Ale Bóg, który jest Bogiem pełnym miłości, tak bardzo nas pokochał, **5** że chociaż byliśmy duchowo martwi i pograżeni w grzechach, razem z Chrystusem przywrócił nas do życia. W ten sposób, dzięki swojej łasce, uratował także was. **6** On wskrzesił nas i już teraz umieścił w niebie—należymy bowiem do Chrystusa. **7** Łaska, która Bóg okazał nam dzięki Chrystusowi Jezusowi, będzie w nadchodzących wiekach dowodem Jego dobroci. (aiōn g165) **8** Zbawienie nie jest waszą zasługą, ale darem od Boga, który przyjęliście wierząc w Jego łaskę. **9** Bóg zbawił was przecież nie ze względu na wasze dobre uczynki, nie macie się więc czym szczerzyć! **10** Wszystko to pochodzi bowiem od Niego! To On, dzięki Jezusowi Chrystusowi, sprawił, że staliśmy się innymi, nowymi ludźmi. On również chce, abyśmy czynili dobro i już od dawna to dla nas zaplanował. **11** Nie zapominajcie więc, że kiedyś byliście paganami i że ci, którzy mają na ciele znak obrzezania, pogardliwie nazywali was nieobrzecanymi. **12** Żyliście wtedy bez Chrystusa. Nie należeliście też do Izraela—narodu wybranego przez Boga. Dlatego obietnice, płynące z Bożego przymierza z Izraelem, nie dotyczyły was. Żyliście więc na tym świecie bez nadziei i bez Boga. **13** Teraz jednak wy niegdyś obcy Bogu, staliście się Mu bliscy dzięki przelanej krwi Chrystusa, do którego należycie. **14** On bowiem dał nam pokój, ponieważ przez swoją śmierć zjednoczył Żydów i pagan. Zburzył dzielący ich mur wrogości **15** i pozbawił mocy Prawo Mojżesza wraz z jego przykazaniami. Uczynił to, aby z Żydów i pagan stworzyć jeden nowy naród i zaprowadzić między nimi pokój. **16** Przez swoją śmierć na krzyżu pojednał z Bogiem jednych i drugich, co więcej—umieścił ich w jednym ciele! Zlikwidował w ten sposób wzajemną wrogosć. **17** Chrystus przyniósł tę nowinę o pokoju zarówno wasm, którzy byliście obcy Bogu, jak i bliskim

Mu Żydom. **18** To dzięki Niemu, przez jednego Ducha, zrozumienie jej przekracza ludzkie możliwości. Modlę wszyscy mamy dostęp do Boga Ojca. **19** Nie jesteście się również o to, aby inni ludzie mogli dostrzec w już więc cudzoziemcami ani obcymi! Staliście się waszym życiu cechy samego Boga. **20** Bóg, swoją obywatelami nieba i należycie do Bożej rodziny. potężną mocą działającą w naszym życiu, jest w **20** Jesteście jak dom, zbudowany na fundamencie stanie uczynić o wiele więcej niż to, o co Go prosimy, apostołów i proroków, którego kamieniem węgielnym a nawet więcej niż jesteśmy sobie w stanie wyobrazić. jest sam Jezus Chrystus. **21** To On bowiem łączy ze **21** Jemu niech będzie wieczna chwała w kościele i sobą poszczególne elementy tej budowli i sprawia, w Chrystusie Jezusus—przez wszystkie pokolenia. że wznoси się ona jako Święta świątynia dla Pana. Amen! (aiōn g165)

22 Dzięki Niemu jesteście częścią budowli, w której mieszka Boży Duch!

4 Jako więzień Pana zachęcam was, abyście żyli w zgodzie z waszym powołaniem. **2** Bądźcie pokorni,

3 Ja, Paweł, stałem się więźniem Chrystusa właśnie łagodni i cierpliwi. Z miłością, znoście nawzajem z powodu was, pagan. **2** Jak bowiem wiecie, Bóg swoje słabości. **3** Z oddaniem dbajcie o duchową polecił mi, abym przekazał was dobrą nowinę o jedność, zachowując między sobą pokój. **4** Tworzymy Jego łasce. **3** On objawił mi również tę tajemnicę, jedno wspólne ciało. Boży Duch jest również jeden i o której przed chwilą w skrócie wam napisałem. **4** zostaliśmy powołani do jednej wspólnej nadziei. **5** Jest Czytając moje słowa, możecie się więc dowiedzieć, tylko jeden Pan, jedna wiara, jeden chrzest, **6** i jeden jak rozumiem ten tajemniczy plan Chrystusa. **5** W wspólny Ojciec nas wszystkich, który panuje nad minionych czasach nie był on ujawniony ludziom, wszystkimi, działa przez wszystkich i mieszka w nas ale obecnie Duch objawił go świętym apostołom i wszystkim. **7** A każdy z nas otrzymał od Chrystusa prorokom. **6** Sednem tej tajemnicy jest to, że dzięki jakiś szczególny dar. **8** Pismo mówi: „Wstępując do dobrej nowinie o Chrystusie poganie na równi z nieba, zabrał ze sobą jeńców, a ludziom rozdał dary”. Żydami otrzymują wspaniałe dary od Boga, należą **9** Czy słowo „wstąpił” nie oznacza, że najpierw musiał do jednego ciała—kościoła—i razem korzystają, z zstąpić do otchłani ziemi? **10** Tak! Ten, który zstąpił do Bożych obietnic! **7** Dzięki łasce i potężnej mocy Boga otchłani, potem wstąpił do nieba, aby napełnić swoją poświęceniem się głoszeniu tej właśnie dobrej nowiny. obecnością cały wszechświat. **11** To właśnie On, **8** Mnie, najmniej znaczącemu wśród wszystkich Chrystus, ustanowił w kościele apostołów, proroków, świętych, Bóg nakazał bowiem pójść do pagan i ewangelistów oraz pasterzy i nauczycieli. **12** Ich ogłosić im, że Chrystus obdarzył ich ogromnym zadaniem jest przygotowywanie świętych do służby, bogactwem. **9** Polecił mi również wyjaśnić ludziom ten tajemniczy plan Boga, Stwórcy wszechświata. **10** Teraz w pełni poznali Syna Bożego i stali się doskonali, zaś—poprzez kościół—zadziwiająca mądrość Boga na wzór Chrystusa. **14** Nie bądźmy jak dzieci, które została ujawniona wobec wszystkich nadziemskich władz i mocy. **11** Bóg zaplanował to przed wiekami mającej na celu budowanie ciała Chrystusa—kościoła, i zrealizował przez Chrystusa Jezusa, naszego **12** abyśmy wszyscy osiągnęli całkowitą jedność wiary, Wcześniej plan ten był tajemnicą, (aiōn g165) **10** teraz z miłością, mówmy sobie prawdę i coraz bardziej Pana. (aiōn g165) **12** To dzięki Niemu możemy teraz z milością mówmy sobie prawdę i coraz bardziej Pana. **13** swojego ciała—kościoła. **16** Dzięki Niemu całe to śmiało zbliżać się do Boga, bo wierzymy Mu. **13** swojego ciała—kościoła. **16** Dzięki Niemu całe to Proszę więc, nie załamujcie się, słysząc, że znoszę ciało jest doskonale połączone w jedną całość, a dla was jakieś cierpienia. Bądźcie raczej z tego kinda jego część we właściwy sobie sposób służy dumn! **14** Padam na kolana przed naszym Ojcem, innym, tak że cały organizm coraz bardziej się rozwija od którego pochodzi każda istota, zarówno w i rośnie w miłości. **17** Dlatego też ostrzegam was w niebie, jak i na ziemi. **16** On jest otoczony chwałą i imieniu Pana: Nie postępujcie jak niemądrzy paganie! wszystko do Niego należy, dlatego proszę Go, aby **18** Ich umysły są bowiem pograżone w ciemności was wewnętrznie wzmocnił przez swojego Ducha. **17** i dlatego nie mają oni nic wspólnego z życiem dla Modlę się, aby Chrystus—przez wiarę—zamieszkał Boga. Jest to spowodowane ich niewiedzą i twardym w waszych sercach i abyście uchwycili się Go. **18** sercem. **19** Ludzie ci znieczulili swoje sumienie i Wtedy bowiem zrozumiecie—wraz ze wszystkimi rzucili się w wir wszelkiego rodzaju nieczystości i świętymi—jak szeroka, jak długa, jak wysoka i jak rozwiazłości. **20** Wy jednak nie tego nauczycie głęboka jest Jego miłość. **19** I poznacie ją, choć pełne się od Chrystusa. **21** Skoro usłyszeliście o Nim i

poznałacie Jego prawdę, 22 to wiecie, że musicie porzucić dawne, grzeszne życie, zepsute z powodu zwodniczych pragnień. 23 Macie również poddać się Duchowi Świętemu, aby nieustannie zmieniał wasz sposób myślenia. 24 Stawajcie się nowymi Czyny te nie są jawne, 13 ale gdy wychodzą na Boga. 25 Dlatego odrzućcie kłamstwo i mówcie sobie nawzajem prawdę—należycie przecież do jednego ciała! 26 Wyrażajcie swój gniew, ale nie w pełnym świetle. Dlatego mówi się: „Obudź się, pozwalajcie, aby prowadził was do grzechu. A jeśli śpiący, i powstaną z martwych, a Chrystus stanie tak się stanie, rozwiążcie problem jeszcze przed zachodem słońca, 27 aby nie dawać diabłu okazji postępujcie. Nie zachowujcie się jak głupcy, ale jak do działania. 28 Kto dotychczas kradł, niech teraz ludzie mądrzy. 16 Wykorzystujcie każdą możliwość, przestanie. Niech się weźmie do uczciwej pracy, aby w tych złych czasach czynić добро. 17 Nie aby dzięki zarobionym pieniądzom mógł pomagać potrzebującym. 29 Niech z waszych ust nie wychodzi wierze lub pomagające im w ich problemach. 30 Nie upijajcie się, bo to rujuje życie, ale żadne złe słowo, ale tylko dobre—umacniające innych bądźcie pełni Ducha Świętego. 19 Gdy spotykacie się, śpiewajcie psalmy, hymny oraz inne duchowe. Nie zasmucajcie swoim życiem Ducha Świętego, pieśni, z głębi waszych serc oddając chwałę Panu. 20 którym Bóg opieczętował was, gwarantując wam w Zawsze i za wszystko dziękujcie Bogu Ojcu w imieniu ten sposobu zbawienia. 31 Usuńcie spośród siebie naszego Pana, Jezusa Chrystusa. 21 Ze wzgledu na wszelkie zgorzknienie, gwałtowne reakcje, gniew, krzyk i ostre słowa. Odrzućcie także złość. 32 Bądźcie żony, bądźcie uległe wobec swoich mężów, tak jak wobec siebie łagodni i współczujący. Przebaczajcie wobec Pana. 23 Mąż jest bowiem głową żony, tak jak Chrystus jest Główną kościoła—Jego ciała. Jest też jego Zbawicielem! 24 Tak jak kościół jest uległy wobec Chrystusa, tak wy macie być we wszystkim uległe wobec swoich mężów. 25 A wy, mężowie, kochajcie żony z takim oddaniem, z jakim Chrystus pokochał kościół. On oddał za niego życie, 26 aby uczynić go świętym i aby oczyścić go przez obmycie Bożym słowem. 27 Chrystus uczynił to, aby przygotować dla siebie kościół jako wspaniałą narzeczoną—świętą i nienaganną, pozbawioną jakiekolwiek skazy lub wady. 28 Mężowie powinni więc kochać swoje żony jak własne ciało. Kto okazuje żonie miłość, okazuje ją własnemu ciału. 29 Nikt przecież nie chce szkodzić własnemu ciału! Przeciwnie, każdy odżywia je i pielęgnuje. W taki sam sposób Chrystus troszczy się o kościół, 30 który jest Jego ciałem i do którego należymy. 31 Pismo mówi: „Dlatego mężczyzna opuści rodziców i łączy się z żoną, tak że ci dwoje staną się jednym ciałem”. 32 Jest to niezwykła tajemnica, ale ja na tym przykładzie chcę zobrazować jedność Chrystusa i Jego kościoła. 33 Niech więc każdy kocha żonę jak samego siebie, a żona niech okazuje szacunek mężowi.

5 Podążajcie za wzorem wyznaczonym przez Boga, bo jesteście Jego ukochanymi dziećmi.

2 Okazujcie innym miłość, tak jak Chrystus okazał ją nam. On oddał przecież za nas swoje życie, a Jego ofiara została przyjęta przez Boga. 3 Nie dawajcie nikomu najmniejszych podstaw do tego, aby podejrzewał was o rozwiązłość seksualną, nieczystość lub zachłanność—takie rzeczy nie pasują do życia świętych. 4 Unikajcie nieprzyzwoitych i bezsensownych rozmów oraz dwuznacznych żartów. Niech z waszych ust płyną raczej słowa wdzięczności dla Boga. 5 Możecie być pewni, że żaden człowiek, który prowadzi rozwiązałe lub nieczyste życie, nie wejdzie do królestwa Bożego. Nie znajdą się tam również ci, którzy są zachłanni—ich prawdziwym bogiem są bowiem pieniądze. 6 Nie wierzcie w fałszywe, puste obietnice głoszące, że wszystko będzie w porządku! Bóg ukarze bowiem tych, którzy nie są Mu posłuszní i dopuszczają się wymienionych wcześniej grzechów. 7 Unikajcie więc towarzystwa takich ludzi! 8 Kiedyś i wy żyliście w ciemności, ale teraz, dzięki Panu, jesteście światłem! Niech więc będzie ono widoczne w waszym życiu! 9 Owocem tego światła jest wszelkie dobro, prawość i prawda.

10 Dążcie do tego, co się podoba naszemu Panu. 11 Nie czyńcie zaś tego, co pochodzi z ciemności i jest bezwartościowe. Potępiajcie wszelkie takie zachowanie. 12 Wstęp bowiem nawet mówić o tym,

wasz sposób myślenia. 13 ale gdy wychodzą na Boga. 14 To bowiem, co zostaje ujawnione, staje się widoczne w pełnym świetle. Dlatego mówi się: „Obudź się, pozwalajcie, aby prowadził was do grzechu. A jeśli śpiący, i powstaną z martwych, a Chrystus stanie się twoim światłem”. 15 Uważajcie więc na to, jak zachowujcie się jak głupcy, ale jak do działania. 16 Wykorzystujcie każdą możliwość, przestanie. Niech się weźmie do uczciwej pracy, aby w tych złych czasach czynić добро. 17 Nie aby dzięki zarobionym pieniądzom mógł pomagać potrzebującym. 18 Nie upijajcie się, bo to rujuje życie, ale żadne złe słowo, ale tylko dobre—umacniające innych bądźcie pełni Ducha Świętego. 19 Gdy spotykacie się, śpiewajcie psalmy, hymny oraz inne duchowe. Nie zasmucajcie swoim życiem Ducha Świętego, pieśni, z głębi waszych serc oddając chwałę Panu. 20 którym Bóg opieczętował was, gwarantując wam w Zawsze i za wszystko dziękujcie Bogu Ojcu w imieniu ten sposobu zbawienia. 31 Usuńcie spośród siebie naszego Pana, Jezusa Chrystusa. 21 Ze wzgledu na wszelkie zgorzknienie, gwałtowne reakcje, gniew, krzyk i ostre słowa. Odrzućcie także złość. 32 Bądźcie żony, bądźcie uległe wobec swoich mężów, tak jak wobec siebie łagodni i współczujący. Przebaczajcie wobec Pana. 23 Mąż jest bowiem głową żony, tak jak Chrystus jest Główną kościoła—Jego ciała. Jest też jego Zbawicielem! 24 Tak jak kościół jest uległy wobec Chrystusa, tak wy macie być we wszystkim uległe wobec swoich mężów. 25 A wy, mężowie, kochajcie żony z takim oddaniem, z jakim Chrystus pokochał kościół. On oddał za niego życie, 26 aby uczynić go świętym i aby oczyścić go przez obmycie Bożym słowem. 27 Chrystus uczynił to, aby przygotować dla siebie kościół jako wspaniałą narzeczoną—świętą i nienaganną, pozbawioną jakiekolwiek skazy lub wady. 28 Mężowie powinni więc kochać swoje żony jak własne ciało. Kto okazuje żonie miłość, okazuje ją własnemu ciału. 29 Nikt przecież nie chce szkodzić własnemu ciału! Przeciwnie, każdy odżywia je i pielęgnuje. W taki sam sposób Chrystus troszczy się o kościół, 30 który jest Jego ciałem i do którego należymy. 31 Pismo mówi: „Dlatego mężczyzna opuści rodziców i łączy się z żoną, tak że ci dwoje staną się jednym ciałem”. 32 Jest to niezwykła tajemnica, ale ja na tym przykładzie chcę zobrazować jedność Chrystusa i Jego kościoła. 33 Niech więc każdy kocha żonę jak samego siebie, a żona niech okazuje szacunek mężowi.

6 Teraz kilka słów do was, dzieci: Bądźcie posłuszcze rodzicom ze wzgledu na Pana—bo tak należy postępować. 2 „Szanuj rodziców, żeby ci się dobrze

powodziło i abyś długo żył na ziemi!"—to pierwsze z dziesięciu przykazań, które zawiera obietnicę. **4** Ojcowie, nie drażnijcie dzieci, ale wychowujcie je stosując dyscyplinę i nauczając je tego, co się podoba Panu. **5** Niewolnicy, bądźcie posłuszní swoim panom—szczerze i z szacunkiem, jakbyście służyli samemu Chrystusowi. **6** Nie róbcie tego na pokaz, aby się im przypodobać. Pracujcie tak, jakbyście byli niewolnikami samego Chrystusa, wypełniającymi Bożą wolę z potrzeby serca. **7** Powtarzam: Służcie z zapalem, jakbyście czynili to dla Pana, a nie tylko dla ludzi. **8** Pamiętajcie, że wszyscy—zarówno niewolnicy, jak i wolni—zostaną nagrodzeni przez Pana za ich dobre czyny. **9** Wy zaś, panowie, traktujcie niewolników we właściwy sposób. Nie zmuszajcie ich do niczego groźba i pamiętajcie, że w niebie zasiada wasz wspólny Pan. On traktuje wszystkich ludzi jednakowo. **10** Na koniec—kilka słów zachęty: Korzystajcie z mocy naszego Pana, a wtedy również wy będziecie mocni. **11** Założcie całą zbroję otrzymaną od Boga, abyście mogli odeprzeć podstępne ataki diabła. **12** Nie walczymy bowiem z ludźmi, ale z władcami świata ciemności i z niewidzialnymi silami zła. (ajon g165) **13** Używajcie więc całej zbroi Bożej, abyście w dniu ataku byli gotowi do obrony i byście odnieśli zwycięstwo. **14** Bądźcie więc gotowi! Waszym pasem niech będzie prawda, a pancerzem—prawość. **15** Waszymi butami niech będzie gotowość niesienia ludziom dobrej nowiny o pokoju. **16** W każdej sytuacji osłaniajcie się tarczą, którą jest wasza wiara. Dzięki niej ugasicie wszystkie ogniste pociski szatana. **17** Założcie też hełm, którym jest wasze zbawienie, a do rąk weźcie miecz Ducha, czyli słowo Boże. **18** Poza tym wszystkim, korzystajcie z mocy Ducha Świętego, w każdej sytuacji modląc się do Boga i prosząc Go, aby miał w swojej opiece wszystkich świętych na świecie. **19** A mówiąc się również za mnie, aby Bóg dał mi właściwe słowa, gdy będę przemawiał, i abym bez obaw mógł przedstawiać ludziom tajemnicę dobrej nowiny, **20** z powodu której jestem teraz w więzieniu. Proście więc Boga, abym—tak jak należy—mógł ją głosić z odwagą. **21** Chcę, abyście wiedzieli, co u mnie słyszać. Dlatego wysyłam do was Tychika, mojego drogiego przyjaciela i wiernego pomocnika w pracy dla Pana. On wszystko wam opowie i doda wam otuchy. **22** Przyjaciele, niech Bóg Ojciec i Jezus Chrystus, nasz Pan, obdarzą was pokojem, miłością i wiarą! **24** Wszystkim wam, którzy kochacie naszego Pana, Jezusa Chrystusa, życzę łaski od Boga!

Filipian

1 Paweł i Tymoteusz, jako śluđy Chrystusa Jezusa, piszemy do wszystkich świętych w Filippi—wraz z przywódcami i ich pomocnikami. **2** Niech Bóg, nasz Ojciec, i Pan, Jezus Chrystus, obdarzą was swoją laską i pokojem! **3** Za każdym razem, gdy was wspominam, dziękuję za was Bogu. **4** Wszyscy jesteście obecni w moich modlitwach. **5** Począwszy od dnia, w którym usłyszeliście dobrą nowinę, aż do dziś, jesteście bowiem wiernymi współpracownikami w głoszeniu jej innym ludziom. **6** Jestem pewien, że Bóg, który rozpoczął w was to dobre dzieło, będzie je kontynuował aż do czasu powrotu Jezusa Chrystusa. **7** Mam prawo tak o was myśleć, bo zajmujecie w moim sercu szczególne miejsce. Wszyscy wspieraliście mnie przecież, gdy byłem w więzieniu i gdy stawałem w obronie dobrej nowiny. **8** A Bóg dobrze wie, jak bardzo za wami tęsknię—Jezus Chrystus wlał bowiem w moje serce ogromną miłość do was. **9** Modlę się, aby również wasza miłość coraz bardziej wzrastała i aby prowadziła was do jeszcze większej duchowej wiedzy i rozeznania. **10** Dzięki temu będziecie bowiem umieli wybierać to, co najlepsze, i będziecie czysti oraz nienaganni w dniu powrotu Chrystusa. **11** On sprawi, że przez wasze prawe postępowanie oddacie chwałę i cześć Bogu. **12** Przyjaciele, pragnę abyście wiedzieli, że napotkane przeze mnie przeszkoły tak naprawdę pomogły tylko w głoszeniu dobrej nowiny! **13** Całe koszary i wszyscy dookoła wiedzą już, że zostałem uwięziony z powodu Chrystusa. **14** Ponadto coraz większa grupa wierzących, zachęconych moją postawą, z odwagą głosi słowo Boże, nie bojąc się nawet więzienia. **15** Są jednak i tacy, którzy mówią o Chrystusie dlatego, że zazdroczą nam owoców naszej pracy. Wielu ma jednak zupełnie czyste motywy **16** i opowiada ludziom o Jezusie z miłości do Niego. Oni dobrze wiedzą, że znalazłem się tu, aby bronić dobrej nowiny. **17** Ci zaś, którzy mówią o Chrystusie powodowani zazdrością, nie mają szczerzych zamiarów. Chcą bowiem przysporzyć mi jeszcze więcej cierpienia. **18** Ale to jest bez znaczenia. Liczy się tylko to, że—szczerze czy nieszczerze—mówię się o Chrystusie! A z tego mogę się tylko cieszyć, **19** bo wiem, że dzięki waszym modlitwom i pomocy Ducha Jezusa Chrystusa wszystko to przyczyni się do mojego uwolnienia. **20** Jestem też przekonany, że niczego nie będę musiał się wstydzić. Wręcz przeciwnie! Jak zawsze, tak i teraz—żywy czy martwy—oddam chwałę Chrystusowi. **21** Życie

oznacza bowiem dla mnie służbę Chrystusowi, a śmierć—to czysty zysk! **22** Jeśli więc mam pozostać przy życiu, to nadal będę Mu służył. Ale nie wiem, co wybrać, **23** pragnę bowiem zarówno śmierci, jak i życia. Gdybym zakończył życie, to znalazłbym się już z Jezusem—a to jest coś, o czym marzę. **24** Gdybym jednak pozostał przy życiu, to mógłbym jeszcze zrobić dla was wiele dobrego. **25** A mam pewność, że tak właśnie się stanie—że zostanę jeszcze z wami, aby dbać o wasz duchowy wzrost i pomóc wam czerpać radość z wiary. **26** Gdy się więc spotkamy, będziecie mogli być dumni z tego, że służy Jezusowi. **27** Tymczasem postępujcie w sposób godny dobrej nowiny o Chrystusie. Chciałbym bowiem—niezależnie od tego, czy jestem z wami, czy nie—mieć pewności, że zachowujecie jedność, że wspólnie walczycie, głosząc dobrą nowinę, **28** i że nie dajecie się zastraszyć przeciwnikom. Taka postawa będzie dla nich zapowiedzią zagłady, dla was zaś—zapowiedzią Bożego zbawienia. **29** Bóg dał wam bowiem wielki przywilej—możecie nie tylko wierzyć Chrystusowi, ale także dla Niego cierpieć. **30** Teraz więc przechodźcie te same cierpienia, które kiedyś widzieliście w moim życiu i o których zresztą nadal słyszycie.

2 Przykład Chrystusa stanowi dla was zachęta, Jego miłość niesie wam pocieszenie, a Duch Święty pomaga wam żyć w jedności i okazywać innym współczucie oraz miłość. **3** Sprawcie więc, żeby moja radość była pełna—bądźcie jednomyślni, zgodni i okazujcie sobie miłość oraz gotowość do współpracy! **4** Nie drażnijcie się nawzajem i nie okazujcie pychy. Przeciwnie, w pokorze uważaając innych za ważniejszych od siebie **4** i dbajcie o ich sprawy, a nie tylko o własny interes. **5** Niech postawa Jezusa Chrystusa będzie dla was wzorem: **6** On, chociaż od zawsze był Bogiem, nie pragnął za wszelką cenę zachować swoich boskich przywilejów. **7** Wręcz przeciwnie, wyrzekł się wszystkiego, przyjął postawę sługi i stał się człowiekiem podobnym do innych. Co więcej, uznano Go za zwykłego człowieka! **8** On jednak poniżył się jeszcze bardziej i posłuszeństwo poszedł na śmierć —haniebną śmierć na krzyżu! **9** Ale właśnie dlatego Bóg niezwykle Go wywyższył i nadał Mu tytuł, który przewyższa wszystkie inne. **10** Słysząc go, każda istota, żyjąca w niebie, na ziemi i pod ziemią, padnie na kolana **11** a każdy, kto może mówić, wyzna, że Jezus Chrystus jest Panem, oddając w ten sposób chwałę Bogu Ojcu. **12** Kochani, gdy byłem z wami, zawsze okazywaliście posłuszeństwo Bogu. Ale

teraz, gdy jestem daleko, pielegnując swoje zbawienie Świętemu. A naszym powodem do dumy jest Jezus z podwójnym zapałem, okazując Bogu należny Chrystus, nie zaś nasze ludzkie osiągnięcia, 4 chociaż szacunek. 13 To On bowiem daje wam zarówno ja miałbym czym się chwalić, gdybym chciał polegać na dobre chęci, jak i siły do działania. 14 Cokolwiek na moich dokonaniach. Jeżeli ktokolwiek uważa, że robiście, nie narzekajcie ani nie sprzeczajcie się. 15 ma do tego prawo, to tym bardziej ja. 5 Jestem Nie dawajcie też nikomu podstaw do jakichkolwiek Hebrajczykiem, potomkiem Jakuba—praojca narodu zarzutów, a wręcz przeciwnie—niech wszyscy widzą Izraela—i pochodzę z rodu Beniamina. Ośmego dnia waszą nienaganność i czystość. Bądźcie jak światła po urodzeniu, zgodnie z tradycją, byłem poddany jaśniejące w tym zepsutym i przewrotnym świecie. 16 obrzezaniu. Gdy dorosłem, zostałem członkiem Trzymajcie się słowa Bożego, które daje życie! W ugrupowania faryzeuszy i sumiennie przestrzegałem dzień powrotu Chrystusa będąc z was bardzo dumny i Prawa Mojżesza. 6 Dowodem mojej gorliwości było będę cieszyć się, widząc, że moja praca i cały wysiłek to, że prześladowałem Kościół. W świetle Prawa nie poszły na marne. 17 Gdybym nawet tą służbę Mojżesza byłem więc nienagannym człowiekiem dla was miał przypłacić życiem, to i tak jestem pełen 7 Ale to, co kiedyś stanowiło dla mnie ogromną radości i cieszę się razem z wami. 18 Dlatego wy wartość, później—poznawszy Chrystusa—uznałem również bądźcie pełni radości i cieszczie się razem za bezwartościowe! 8 I nadal uważam, że te wszystkie ze mną! 19 Chciałbym dowiedzieć się, co u was „zalety” nie mają żadnej wartości, w porównaniu z slychać. Dlatego mam nadzieję, że Pan pozwoli mi przewilejem poznania Jezusa Chrystusa, mojego wkrótce wysłać do was Tymoteusza. 20 Nie mam Pana. Ze względu na Niego porzuciłem to wszystko tu nikogo innego, kto tak jak on troszczyłby się o i uznaję to za śmieci. Teraz bowiem zależy mi wasze duchowe potrzeby. 21 Wszyscy pełnią tylko tylko na Chrystusie 9 i na tym, żeby być blisko własnego interesu i nie przejmują się sprawami Jezusa Niego. Tego zaś nie mógłbym osiągnąć dzięki mojej Chrystusa. 22 Dobrze znacie oddanie Tymoteusza—with własnej prawości, polegającej na przestrzeganiu głoszeniu dobrej nowiny pomagał mi jak rodzony Prawa Mojżesza. Bóg przyjął mnie tylko dlatego, syn! 23 Zamierzam więc wysłać go do was, gdy tylko że uwierzyłem Chrystusowi. 10 Teraz zaś moim się wyjaśni, co ze mną będzie. 24 Ufam jednak, jedynym pragnieniem jest to, by poznać Chrystusa i że Pan sprawi, iż także ja będę mógł wkrótce do doświadczyć w swoim życiu tej potężnej mocy, dzięki was przybyć. 25 Na razie uznałem za konieczne której zmartwychwstał. Jestem też gotów znowić odesłać do was Epaforeta, którego wysłaliście do cierpienia, a nawet umrzyć dla Niego, 11 wiedząc, mnie jako pomocnika. Cenię go jako przyjaciela, że ostatecznie zostanę wzbudzony z martwych. 12 współpracownika i towarzysza broni w tej duchowej Nie mówię, że osiągnąłem mój cel lub że jestem walce. 26 Widziałem jednak, jak bardzo za wami już doskonały. Nadal biegnę i zamierzam do celu, do tępki i niepokoju się, wiedząc, że martwicie się jego którego wezwał mnie Chrystus. 13 Przyjaciele, jeszcze chorobą. 27 Rzeczywiście był bowiem bliski śmierci, nieukończylem mojego biegu, więc nie oglądam się ale Bóg złotał się nad nim. Zresztą nie tylko nad do tyłu, ale wytężam siły, 14 aby zdobyć Bożą nagrodę nim, ale i nade mną, abym w tej trudnej sytuacji nie w niebie, zapewnioną przez Chrystusa Jezusa. 15 My przeżywały dodatkowego smutku. 28 Szybko wysłałem wszyscy, będąc dojrzałi w wierze, powinniśmy właśnie go do was, aby sprawić wam radość jego przybyciem w taki sposób patrzeć na nasze życie. Jeśli jednak i bym ja nie musiał się już o niego niepokoić. 29 jesteście innego zdania, to Bóg i tak doprowadzi was Przymijcie go z radością i okazujcie uznanie takim do właściwego zrozumienia, 16 o ile będziecie Mu jak on. 30 Dokonał bowiem tego, w czym wy nie posłuszni. 17 Przyjaciele, naśladujcie mnie oraz tych, mogliście mi pomóc. A służąc Chrystusowi, ryzykowałem którzy nauczyli się ode mnie, jak żyć. 18 Wielokrotnie już wam mówiłem, a teraz przypominam ze I zami w oczach, że wielu ludzi żyje jak wrogowie krzyża Chrystusa. 19 Ich przeznaczeniem jest zgładka, ich bogiem—nienasycony brzuch, a dumą—to, czego powinni się wstydzić. Ludzie ci myślą jedynie o ziemskich sprawach. 20 Nasza ojczyzna jest jednak w niebie i stamtąd oczekujemy powrotu naszego Zbawiciela i Pana, Jezusa Chrystusa. 21 On bowiem przemieni nasze śmiertelne ciała w ciała pełne

3 Moi przyjaciele, cieszczie się z tego, że należycie do Pana! Wiem, że się powtarzam, ale czynię to celowo, dla waszego dobra. 2 Strzeżcie się tych, którzy zachowują się jak psy, są złyimi współpracownikami i nawiązują was do poddania się obrędowi obrzezania. 3 To my jesteśmy naprawdę obrzezani, służymy bowiem Bogu dzięki Duchowi

już wam mówiłem, a teraz przypominam ze I zami w oczach, że wielu ludzi żyje jak wrogowie krzyża Chrystusa. 19 Ich przeznaczeniem jest zgładka, ich bogiem—nienasycony brzuch, a dumą—to, czego powinni się wstydzić. Ludzie ci myślą jedynie o ziemskich sprawach. 20 Nasza ojczyzna jest jednak w niebie i stamtąd oczekujemy powrotu naszego Zbawiciela i Pana, Jezusa Chrystusa. 21 On bowiem przemieni nasze śmiertelne ciała w ciała pełne

chwały, podobne do zmartwychwstalego ciała Jezusa. Chrystus dokona tego, ponieważ ma nad wszystkim władzę.

4 Kochani przyjaciele, jesteście moją radością i nagrodą za mój trud! Wiernie trzymajcie się więc Pana! **2** Gorąco zachęcam Ewodię i Syntychę, aby ze względu na Pana żyły w zgodzie. **3** A ciebie, mój prawdziwy towarzyszu, proszę, abyś pomógł im w tym, bo naprawdę ciężko pracowały głosząc dobrą nowinę razem ze mną, z Klemensem oraz z innymi moimi współpracownikami, których imiona zapisane są w księdze życia. **4** Zawsze cieszcie się z tego, że należycie do Pana. Cieszcie się! **5** I niech wszyscy wokół doświadczają waszej życzliwości—przyjście Pana jest już bowiem coraz bliższe! **6** O nic się nie martwcie, ale ze wszystkimi sprawami zwracajcie się do Boga. Proście Go o pomoc, ale i dziękujcie Mu. **7** A Jego pokój, przekraczający najśmierodsze ludzkie wyobrażenia, opanuje wasze serca i umysły. Wszystko to jest możliwe dzięki Chrystusowi. **8** Przyjaciele, myślcie o tym, co jest zgodne z prawdą, dobre, prawe, czyste, miłe, szlachetne, doskonałe i godne pochwały. **9** Postępujcie zgodnie z tym, czego się ode mnie nauczyliście, co przejęliście, co słyszeliście i co widzieliście. A Bóg, który obdarza ludzi pokojem, będzie z wami. **10** Ogromnie się ucieszyłem z dowodu waszej troski o mnie. Wiem, że o mnie pamiętacie, choć ostatnio nie mieliście okazji tego wyrazić. **11** Nie wspominam o tym dlatego, że nadal mi czegoś brakuje. Nauczyłem się bowiem radzić sobie w różnych sytuacjach. **12** Wiem, jak znosić biedę i jak żyć w dostatku. Jestem przygotowany do życia w każdych warunkach: z pełnym i z pustym żołądkiem, w dobrobycie i w niedostatku. **13** Dzięki Temu, który dodaje mi sił, umiem radzić sobie w każdej sytuacji. **14** Dobrze jednak zrobiliście, pomagając mi w obecnych kłopotach. **15** Zapewne pamiętacie, że na samym początku, gdy opuściłem Macedonię, aby dalej głosić dobrą nowinę, żaden kościół nie pomagał mi finansowo—tylko wy, Filipianie. **16** Gdy byłem w Tesalonice, aż dwa razy udzieliliście mi pomocy! **17** Mówiąc o tym, nie sugeruję, że powinniście przesyłać mi kolejny dar, ale pragnę, abyście doświadczyli szczęścia płynącego z pomagania innym. **18** Na razie mam wszystkiego pod dostatkiem, a po tym, jak Epaforet przyniósł mi wasz dar, nawet w nadmiarze. Dar ten jest jak zapach kadzidła i jak ofiara, która podoba się Bogu. **19** Wiem, że teraz mój Bóg, do którego wszystko należy, zaspokoi każdą waszą potrzebę—a stanie się tak dzięki Jezusowi

Chrystusowi. **20** Bogu, który jest naszym Ojcem, niech będzie wieczna chwała. Amen! (aiōn g165) **21** Pozdrówcie wszystkich świętych—ode mnie i od przyjaciół, którzy są ze mną. **22** Swoje pozdrowienia przesyłają również inni święci, szczególnie ci, którzy pracują na dworze cezara. **23** Niech Pan, Jezus Chrystus, obdarza was swoją łaską!

Kolosan

1 Ja, Paweł, wybrany przez Boga na apostoła Chrystusa Jezusa, wraz z Tymoteuszem, uczniem Pana, z piszę do wierzących w Kolosach—świętych i ufających Chrystusowi. Niech Bóg, nasz Ojciec, i Pan, Jezus Chrystus, obdarzają was swoją łaską i pokojem! **3** Za każdym razem, gdy się za was modlimy, dziękujemy Bogu—Ojcu naszego Pana, Jezusa Chrystusa, za to, że was powołał. **4** Słyszeliśmy bowiem, że szczerze wierzyście Chrystusowi Jezusowi i kochacie wszystkich wierzących. **5** W niebie czeka was nagroda, o której dowiedzieliście się słuchając prawdziwej dobrej nowiny. **6** Dotarła ona do was w taki sam sposób, w jaki dociera do ludzi na całym świecie, wszędzie przemieniając życie tych, którzy ją przyjmują. Tak samo było z wami, poczawszy od dnia, w którym usłyszeliście i przyjęliście prawdę o Bożej łasce. **7** Tym, który przyniósł wam dobrą nowinę, był nasz drogi współpracownik, Epafras. Jest on oddanym sługą Chrystusa **8** i to on opowiedział nam o miłości, którą Duch Święty włał w wasze serca. **9** Dlatego od chwili, w której się o tym dowiedzieliśmy, nie przestajemy się za was modlić. Prosimy Boga, aby pomógł wam w pełni zrozumieć swoją wolę i by obdarzył was mądrością oraz duchowym rozeznaniem. **10** Modlimy się również o to, abyście żyły w sposób oddający chwałę Panu i podobający się Mu, oraz aby wasze życie było pełne dobrych czynów i byście coraz lepiej poznawali Boga. **11** Prosimy Boga także o to, abyście—napełnieni Jego potężną i wspaniałą mocą—byli coraz bardziej cierpliwi i wytrwali, i byście z radością **12** okazywali wdzięczność Bogu Ojcu. To On sprawił bowiem, że razem z innymi świętymi, którzy żyją w Jego świetle, korzystacie z Jego daru. **13** On wyrwał nas z królestwa ciemności i przeniósł do królestwa swojego ukochanego Syna, **14** który zbawił nas i zapewnił przebaczenie grzechów. **15** Chrystus jest widzialnym odbiciem niewidzialnego Boga i panuje nad całym światem. **16** Przez Niego bowiem Bóg stworzył wszystko, co jest w niebie i na ziemi, zarówno to, co widoczne, jak i to, czego nie można zobaczyć. Jego dziełem są wszyscy władcy tego świata, a także wszelkie duchowe moce. Wszystko to zostało stworzone przez Niego i dla Niego. **17** Zanim cokolwiek powstało, On już był. Wszystko istnieje dzięki Niemu. **18** On jest Główą ciała, którym jest kościół. On jest również początkiem wszystkiego i pierwszym, który zmartwychwstał—with ten sposób dosiął wywyższenia. **19** Bóg zapragnął

bowiem w pełni zamieszkać w swoim Synu **20** i przez Niego pojednać ze sobą cały świat. Dzięki krwi Jezusa, przelanej na krzyżu, zapewnił On pokój całego niebu i całej ziemi. **21** Również was, którzy—z powodu złych czynów—niedawno jeszcze byliście dla Niego obcy i wrody, **22** teraz pojednał ze sobą dzięki śmiertci Jezusa. Pragnął bowiem, abyście byli święci, niewinni i bez zarzutu. **23** Macie jednak nieustannie Mu wierzyć, budować wasze życie na solidnym fundamencie i nie dać się odciągnąć od nadziei, która przynosi dobra nowina. Ona to jest głoszona na całym świecie, a ja, Paweł, poświęciłem jej życie. **24** Pomimo cierpień, jakie za was znoszę, jestem pełen radości. Mam bowiem udział w cierpieniu Chrystusa za kościół, będący Jego ciałem. **25** I służę kościołowi z polecenia samego Boga, głosząc wam jako Jego słowo **26** tajemnicę, która była niedostępna przez wiele stuleci i pokoleń, ale teraz została ujawniona Jego świętym. (aion g165) **27** Bóg postanowił bowiem objawić wam, poganom, jej wielkie bogactwo i chwałę. A tajemnicą tą jest Chrystus, który żyje w was i obdarza was nadzieję na przyszłą chwałę. **28** To właśnie o Nim opowiadamy ludziom, ostrzegając ich i nauczając Bożej mądrości. Pragniemy bowiem, aby—dzięki Chrystusowi Jezusowi—każdy człowiek stał się doskonały. **29** O to walczę i nad tym pracuję, a czynię to dzięki mocy otrzymanej od Boga.

2 Chciałbym, żebyście wiedzieli, jak ciężką walkę toczę o was oraz o wierzących z Laodycei, a także o tych wszystkich, którzy osobiście mnie nie znają. **2** Pragnę, abyście wszyscy byli zachęcani i zjednoczeni w miłości, byście w pełni zrozumieli i poznali Bożą tajemnicę—Chrystusa. **3** To w Nim bowiem kryją się niewyczerpane bogactwa mądrości i wiedzy. **4** Mówię o tym po to, aby nikt nie oszukał was błyskotliwą mową. **5** Chociaż bowiem jestem daleko, sercem jestem z wami i cieszę się, widząc, że jesteście zdyscyplinowani i nieugięcie wierzyście Chrystusowi. **6** Skoro uznaliście Chrystusa za swojego Pana, naśladowujcie Go! **7** Zapuśćcie w Nim duchowe korzenie, budującie na Nim swoje życie i coraz bardziej Mu wierzcie—tak jak was nauczono. Bądźcie też Mu wdzięczni! **8** Uważajcie, aby nikt z was nie padł ofiarą zwodniczej filozofii lub bezsensownych oszustw, które mają swoje źródło w ludzkich koncepcjach, a nie w nauce Chrystusa, **9** w którym Bóg jest obecny w całej pełni. **10** W Jezusie macie wszystko, czego potrzebujecie. To Jemu bowiem podlegają wszystkie duchowe moce. **11** W Nim zostaliście obrzezani, ale nie fizycznie, lecz duchowo—On bowiem odciął od was

waszą grzeszną naturę. **12** Przez chrzest zostaliście razem z Chrystusem pogrzebani, ale również razem ożywieni, bo uwierzyliście w moc Boga, który wskrzesił Go z martwych. **13** Byłyście martwi, pograżeni w grzechach i nie należeliście do Boga. Lecz On ożywił was razem z Chrystusem i przebaczył wam wszystkie grzechy. **14** On wycofał oskarżenie przeciwko nam i przybił je razem z Chrystusem do krzyża. **15** W ten sposób obezwładnił zbuntowane duchowe moce i publicznie je ośmieszył, prowadząc je jak jeńców w zwycięskim orszaku Chrystusa. **16** Nie pozwólcie więc, aby ktokolwiek potępiał was z powodu tego, co jecie i pijecie, lub krytykował za to, że nie obchodzicie nowiu księżyca, szabatu czy innych świąt.

17 Przepisy dotyczące pokarmów i świąt były przecież tylko zapowiedzią nadchodzącej rzeczywistości, a ona należy do Chrystusa. **18** Nie dajcie się więc krytykować komuś, kto poprzez poniżanie się chce zademonstrować innym swoją duchowość, lub kto oddaje cześć aniołom. Ludzie tacy twierdzą, że kierują się jakimś szczególnym objawieniem, otrzymanym od Boga, w rzeczywistości jednak bezpodstawnie wywyższają się z powodu swoich dokonań. **19** Tacy jest Jego ciałem, zostało im powołani do życia w ludzie nie trzymają się Chrystusa, czyli Głów, dzięki pokojowi. Bądźcie Mu za wszystko wdzięczni. **20** Razem z Chrystusem umarliście i zostało was uwalnieni spod panowania mocy tego świata. Dlaczego więc teraz, jak ludzie należący do świata, poddajecie się jego nakazom: „**21**, Nie jedz! Nie próbuj! Nawet tego nie dotykaj!”? **22** Przecież wszelki pokarm jest przeznaczony do jedzenia! **23** Takie nakazy mogą z pozoru wydawać się małe, bo sprawiają, że ludzie uczestniczą w religijnych obrzędach, poniżają się i odmawiają sobie przyjemności. Tak naprawdę nie są one jednak w stanie nikomu pomóc w opanowaniu ludzkich, grzesznych pragnień.

miejsc należne Bogu. **6** Z powodu takich grzechów ludzie zbuntowani przeciwko Bogu staną przed Jego sądem. **7** A przecież i wy kiedyś tak żyliście! **8** Teraz więc odrzućcie to wszystko: gniew, nienawiść, złość, obelgi i wulgarnie słowa. **9** Nie okłamyujcie się nawzajem! Przecież zdarliście z siebie lachmany starej natury i jej czynów, **10** a ubraлиście się we wspaniałą szatę nowej natury, nieustannie odnawiającej się na wzór Jezusa, który ją w was stworzył. **11** Teraz nie liczą się już podziały na pogan, Żydów, obrzezanych, nieobrzecanych, cudzoziemców, Scytów, niewolników i wolnych. Liczy się tylko Chrystus, a On mieszka w nas wszystkich. **12** Skoro Bóg wybrał was, przeznaczył do swojej służby i tak bardzo was ukochał, to również wy okazujcie innym serdeczne współczucie, dobroć, pokój, łagodność i cierpliwość. **13** Bądźcie dla siebie wyrozumiali i przebaczajcie innym ich winy. Jak Pan przebaczył wam, tak i wy postępujcie wzgółkiem innych. **14** A we wszystkim, co czynicie, okazujcie miłość, bo ona utrzymuje nas w doskonalej harmonii. **15** Niech waszymi sercami kieruje pokój pochodzący od Chrystusa, bo jako członkowie kościoła, który wykazuje się jakimś szczególnym objawieniem, otrzymanym od Chrystusa, wraz z ukrytym w nich bogactwem, połączony w całość, wzrasta, dzięki mocy Boga. **16** Wypełniają całe wasze życie i niech będą źródłem waszej mądrości. Korzystając z niej, pouczajcie się nawzajem i doradzajcie sobie, a z waszych serc niech płyną do Boga psalmy, hymny oraz inne duchowe pieśni. **17** Wszystko, cokolwiek mówicie albo robicie, czyście jako reprezentanci Jezusa, waszego Pana, wyrażając Bogu wdzięczność za to, czego dokonał Chrystus. **18** Żony, bądźcie uległe wobec swoich mężów, tak bowiem powinny postępować kobiety posłusze Panu. **19** Mężowie, kochajcie swoje żony i nie sprawiajcie im przykrości. **20** Dzieci, zawsze słuchajcie rodziców, bo takie zachowanie podoba

3 Skoro razem z Chrystusem zostaliście ożywieni, skupcie się na niebie, gdzie Chrystus zasiada po prawej stronie Boga. **2** Sprawy nieba niech będą dla was ważniejsze od ziemskich. **3** Dla świata jesteście już bowiem martwi, a wasze prawdziwe życie jest życiem dla Boga i jest nierozerwalnie związane z Chrystusem. **4** Gdy więc Chrystus, który jest waszym życiem, ukaże się w chwale całego świata, wtedy również wy ukażecie się razem z Nim w Jego wspaniałej chwale. **5** Odrzućcie więc wszystko, co jest grzeszne i przyziemne: rozwiązałość seksualna, niemoralność, pożądanie, złe pragnienia oraz chciwość, która sprawia, że pieniądze zajmują

4 Panowie, bądźcie sprawiedliwi i uczciwi wobec swoich poddanych. Pamiętajcie, że wy również

macie nad sobą Pana, który mieszka w niebie. 2 Wytrwale się módlcie, uważajcie na siebie i okazujcie wdzięczność Bogu! 3 Proście również, aby Bóg dawał nam nowe możliwości głoszenia tej wspaniałej tajemnicy Chrystusa, z powodu której jestem teraz w więzieniu, 4 i abym przedstawił ją ludziom tak, jak należy. 5 Gdy jesteście wśród niewierzących, mądrze wykorzystujcie wasz czas. 6 Niech wasze słowa będą uprzejme. Mówcie im o tym, co jest naprawdę ważne. Bądźcie też gotowi, aby odpowidać na ich pytania. 7 Chcę, abyście wiedzieli, co u mnie słyszać. Dlatego wysyłam do was Tychika, mojego drogiego przyjaciela oraz wiernego pomocnika i współpracownika w pracy dla Pana. On wszystko wam opowie i doda wam otuchy. 9 Posyłam też waszego rodaka, Onezyma, wiernego i drogiego przyjaciela. Oni wam o wszystkim opowiedzą. 10 Pozdrawia was Arystarch—mój współwięzień, Marek—kuzyn Barnaby (pamiętajcie, że prosiłem was, abyście okazali mu pomoc, gdy do was przybędzie), 11 i Jezus Justus. Są to jedyni Żydzi, którzy tu ze mną pracują dla królestwa Bożego i są dla mnie wielką pociechą. 12 Pozdrawia was Epafras, sługa Chrystusa i wasz rodak. Zawsze gorliwie modli się za was, abyście dojrzewali i byli doskonale przygotowani do wypełniania woli Boga. 13 Zapewniam was, że bardzo ciężko pracował dla was oraz dla wierzących z Laodycei i Hierapolis. 14 Pozdrawia was również nasz drogi doktor Łukasz oraz Demas. 15 Przekażcie, proszę, moje pozdrowienia przyjaciolom w Laodycei. Pozdrówcie również Nimfę i kościół, który spotyka się w jej domu. 16 Po przeczytaniu, przekażcie ten list kościołowi w Laodycei, a wy z kolei przeczytajcie list, który wysłałem do nich. 17 Archipowi zaś przekażcie wiadomość: „Staraj się dobrze wykonać zadanie, które zlecił ci Pan”. 18 Teraz ja, Paweł, dopisuję własnoręcznie moje pozdrowienia. Nie zapomnijcie o tym, że jestem w więzieniu. Niech Bóg obdarza was swoją łaską!

I Tesalonickzan

1 Ja, Paweł, wraz z Sylwanem i Tymoteuszem, piszę do kościoła Tesalonickzan, który należy do Boga Ojca i Pana, Jezusa Chrystusa. Niech Bóg obdarza was łaską i pokojem! **2** Zawsze dziękujemy za was wszystkich Bogu i ciągle pamiętamy o was w naszych modlitwach. **3** Wspominamy wasze czyny płynące z wiary i miłości oraz wytrwałą nadzieję, którą pokładacie w naszym Panu, Jezusie Chrystusie. Bóg, nasz Ojciec, widzi to wszystko! **4** Wiemy, przyjaciele, że Bóg was kocha i že wybrał was. **5** Gdy opowiadaliśmy wam dobrą nowinę, to usłyszeliście nie tylko nasze słowa, ale zobaczyliście także moc Boga i zostaliście przekonani przez Ducha Świętego. Dobrze też wiecie, że prawdziwość dobrej nowiny potwierdziliśmy również naszym życiem. **6** Zaczeliście więc naśladować i nas, i Pana, bo uwierzyliście z taką radością, jaką daje tylko Duch Święty—pomimo doznawanych prześladowań! **7** W ten sposób staliście się wzorem dla wszystkich wierzących w Macedonii i Achai. **8** Dzięki wam, słowo Pana rozeszło się nie tylko w tych okolicach, wasza wiara w Boga jest już bowiem znana dosłownie wszędzie! My nie musimy nawet niczego więcej mówić na ten temat. **9** Ludzie sami opowiadają bowiem, jak wspaniale nas przyjęliście i jak odwróciлиście się od swoich bożków, aby służyć żywemu i prawdziwemu Bogu **10** oraz oczekując powrotu z nieba Jego Syna—Jezusa, którego wskrzesił z martwych. Tylko On może nas uchronić przed nadchodząącym sądem Boga.

2 Przyjaciele, dobrze wiecie, że nasza wizyta u was nie poszła na marne. **3** Chociaż wcześniej, w Filippi, prześladowano nas i poniżano, to dzięki Bogu nie zabrakło nam odwagi, aby i wam, mimo wielu sprzeciwów, przedstawić dobrą nowinę. **4** Zapewniam was, że czyniąc to, nie próbowaliśmy was oszukać i nie kierowaliśmy się jakimś nieczystymi pobudkami. Nie planowaliśmy też żadnego podstępku. **5** Bóg, powierzając nam misję głoszenia dobrej nowiny, uznał nas za godnych tego zadania. Nie zależy nam więc na popularności wśród ludzi, ale na uznaniu ze strony Tego, który zna najskrytsze myśli każdego człowieka. **6** Sami dobrze wiecie, że nigdy nie zabiegaliśmy o czyjeś poparcie i nie byliśmy zachłanni. Bóg jest tego świadkiem. **7** Chociaż jako apostołowie Chrystusa moglibyśmy żądać od was szacunku i pomocy, byliśmy dla was raczej jak matka opiekująca się dziećmi. **8** Staliście się nam tak

bliscy, że byliśmy gotowi nie tylko przekazać wam Bożą dobrą nowinę, ale nawet oddać za was własne życie—tak bardzo was pokochaliśmy. **9** Przyjaciele, dobrze wiecie, jak ciężko i w pocie czoła pracowaliśmy. Dniem i nocą zarabialiśmy na własne utrzymanie, aby—głosząc dobrą nowinę—nie być dla was finansowym obciążeniem. **10** Zarówno wy, jak i sam Bóg, byliście świadkami tego, jak bezinteresownie, uczciwie i nienagannie postępowaliśmy będąc wśród was, wierzących Panu. **11** Przecież wiecie, że każdego z was podnosiliśmy na duchu i pocieszaliśmy—jak ojciec własne dzieci. **12** Gorąco też zachęcaliśmy was do życia w sposób podobający się Bogu—On zaprosił was przecież do swojego królestwa i chwały! **13** Dlatego nieustannie dziękujemy Bogu za to, że nasze przesłanie przyjęliście nie jako zwykłą informację, ale jako prawdziwe słowa Boga, które teraz działają w waszym życiu. **14** Przyjaciele, poszliście w ślady wierzących z kościołów Jezusa Chrystusa w Judei. Podobnie jak oni, byliście bowiem prześladowani przez własnych rodaków. **15** Ich rodacy, Żydzi, dawniej zabijali proroków; oni również zamordowali naszego Pana, Jezusa, a teraz prześlądują także nas. To, co czynią, nie podoba się ani Bogu, ani ludziom. **16** Oni to usiłują przeszkodzić nam w głoszeniu pogromu dobrej nowiny o zbawieniu. W ten sposób coraz dalej posuwają się w swoich grzechach, ale teraz nadszedł już czas, w którym Bóg okaze im swój gniew. **17** Przyjaciele, ten krótki czas rozstania wzbudził w nas jeszcze większe pragnienie ponownego spotkania z wami—choć sercem ciągle jesteśmy z wami. **18** Postanowiliśmy więc odwiedzić was. Ja, Paweł, wybierałem się do was już dwa razy, ale za każdym razem przeszkodził mi w tym szatan. **19** Gdy nasz Pan, Jezus Chrystus, ponownie powróci na ziemię, kto inny będzie nam powodem do dumy i radości, jeśli nie wy? Kto inny daje nam teraz tyle nadziei i radości? **20** To wy jesteście naszą dumą i radością. **21** Nie mogąc już dłużej znieść tego rozstania, postanowiliśmy sami zostać w Atenach, **22** a do was wysłać Tymoteusza, naszego przyjaciela i Bożego współpracownika w głoszeniu dobrej nowiny o Chrystusie. On umocni was w wierze i doda wam otuchy, **23** aby obecne problemy nie doprowadziły was do zwątpienia. Dobrze przecież wiecie, że miały nas spotkać te cierpienia. **24** Jeszcze będąc u was, zapowiadaliśmy wam bowiem, że doświadczymy prześladowań. I, jak wiecie, rzeczywiście tak się stało. **25** Nie mogąc dłużej czekać, posłałem do was Tymoteusza, aby się dowiedzieć, czy nadal wierzycie

Jezusowi. Miałem nadzieję, że nie daliście się oszukać zdobędziecie szacunek u ludzi, którzy nie należą do szatanowi i nie zmarnowaliście efektów naszej pracy. Kościół, i nie będziecie zależni od czyjejś pomocy

6 Teraz, gdy Tymoteusz powrócił, przyniósł nam dobre materialnej. **13** Przyjaciele, chcemy teraz rozwiązać wieści o waszej wierze i miłości. Powiedział nam wasze wątpliwości dotyczące tego, co się dzieje z również, że dobrze nas wspominacie i że wy również ludźmi wierzącymi po śmierci. Nie chcemy bowiem, pragniecie się z nami spotkać! **7** Przyjaciele, te wieści abyście rozpaczały po ich odejściu, jak ci, którzy nie o waszej wierze bardzo podniósły nas na duchu w mają nadzieję na życie wieczne. **14** Jeżeli wierzymy, chwili, w której tego potrzebowaliśmy—mamy bowiem że Jezus umarł i zmartwychwstał, to możemy być teraz wiele problemów i powodów do zmartwień. **8** pewni, że Bóg razem z powracającym Jezusem Słysząc, że trzymacie się Pana, naprawdę odzysliśmy! przyprowadzi tych, którzy zmarli jako wierzący. **15**

9 Jak mamy wyrazić Bogu wdzięczność za was i za Sam Pan powiedział bowiem, że my, którzy na ziemi tę ogromną radość, jakiej doznajemy dzięki wam, doczekamy Jego przyjścia, nie spotkamy Go szybciej stając przed Jego obliczem? **10** Dniem i nocą gorąco niż ci, którzy już umarli. **16** Pan zstąpi z nieba na modlimy się o to, aby was zobaczyć i jeszcze bardziej specjalne wezwanie, na głos archanioła i dźwięk umocnić was w wierze. **11** Niech więc Bóg, nasz Bożej trąby. Wtedy najpierw ożyją zmarli wierzący, Ojciec, i Jezus, nasz Pan, pomogą nam do was **17** a potem my, jeszcze żyjący, jednocześnie z nimi dozreć. **12** Modlimy się, aby Bóg włął w wasze serca zostaniemy pochwyceni ku obłokom na spotkanie miłość do siebie nawzajem i do innych. Niech to z Panem. I pozostaniemy z Nim już na zawsze! **18** będzie ta sama miłość, jaką my mamy do was! **13** Dodawajcie więc sobie nawzajem otuchy tą dobrą. Dzięki niej, wasze serca na zawsze staną się czyste i wiadomością.

Święte w oczach Boga, naszego Ojca. A stanie się to w dniu, w którym Jezus, nasz Pan, powróci na ziemię razem ze wszystkimi swoimi świętymi.

4 Przyjaciele, ze względu na Jezusa, naszego Pana, ponownie gorąco was zachęcamy, abyście byli coraz bardziej doskonali w waszym codziennym życiu i byście starali się podobać Bogu. Wiemy, że już to robicie, bo nauczyliście się tego od nas. **2** Znacie przecież polecenia Pana Jezusa, które wam przekazaliśmy. **3** Bóg pragnie, abyście byli świętymi i byście unikali rozwiązałości seksualnej. **4** On chce również, aby każdy dbał o świętość i godność swojego ciała, **5** i nie pozwalał, aby kierowały nim grzesne pragnienia. Tak bowiem postępują poganie, którzy nie przejmują się Bogiem. **6** Nie oszukujcie więc ani nie wykorzystujcie innych wierzących. Mówiliśmy wam o tym, ale teraz jeszcze raz powtarzamy: Bóg ukarze tych, którzy tak postępują. **7** On bowiem nie powołał nas do nieczystości, ale do świętości. **8** Kto to lekceważy, okazuje nieposłuszeństwo nie ludziom, ale samemu Bogu, który dał wam Ducha Świętego. **9** Myślę, że nie ma potrzeby pisać wam o tym, że należy okazywać innym wierzącym miłość. Sam Bóg uczy was bowiem, że powinniście kochać jedni drugich. **10** Zresztą już teraz okazujecie miłość wszystkim wierzącym w Macedonii. Zachęcamy was, przyjaciele, abyście nadal się w tym doskonalili. **11** Życie w pokoju, dobrze wypełniające obowiązki i pracujcie na swoje utrzymanie, zgodnie z tym, co wam poleciliśmy. **12** Jeśli będziecie tak postępować,

5 Przyjaciele, nie muszę pisać wam, kiedy to wszystko się wydarzy. **2** Doskonale bowiem wiecie, że dzień powrotu Pana nadziejnie nagle—jak zlodziej, który przychodzi nocą. **3** Gdy wszyscy będą mówić: „Teraz zapanował pokój, jesteśmy bezpieczni”, niespodzianie spadnie na nich zagłada—jak bóle na rodzącą kobietę. I nie uciekną przed tym. **4** Ale wy, przyjaciele, nie żyjecie w ciemności, aby ten dzień zaskoczył was jak zlodziej. **5** Wszyscy jesteście bowiem dzieciem dnia i świata. Nie należymy do nocy i ciemności! **6** Nie śpijmy więc jak inni, ale uważajmy i bądźmy trzeźwi. **7** W nocy jedni śpią, inni się upijają. **8** My jednak należymy do dnia, dlatego bądźmy przytomni! Niech wiara i miłość będą waszym pancerzem, a nadzieja, jaką daje zbawienie—naszym hełmem. **9** Bóg nie przeznaczył nas bowiem do tego, abyśmy doświadczyli Jego gniewu, ale byśmy zostali uratowani przez Jezusa Chrystusa, naszego Pana. **10** On umarł za nas, abyśmy wszyscy razem z Nim żyli—niezależnie od tego, czy w dniu Jego powrotu będziemy żywi, czy martwi. **11** Podnoście się więc nawzajem na duchu i umacniajcie się w wierze, co z resztą już czynicie. **12** Przyjaciele, prosimy was, abyście darzyli uznaniem waszych duchowych przywódców, którzy pracują dla was i zwracają was uwagę na wasze grzechy. **13** Z powodu pracy, którą wykonują, darzcie ich najwyższym szacunkiem i miłością. Niech wśród was zawsze panuje pokój. **14** Przyjaciele, zachęcamy was, abyście ostrzegali niezdyscyplinowanych, pocieszali zniechęconych,

pomagali słabym, a wszystkim ludziom okazywali cierpliwość. 15 Uważajcie, aby nikt nikomu nie odpłacał złem za зло. Przeciwnie, starajcie się zawsze czynić dobro—nie tylko sobie nawzajem, ale także wszystkim innym ludziom. 16 Zawsze bądźcie radośni, 17 nieustannie się módlcie, 18 i—niezależnie od sytuacji—bądźcie wdzięczni Panu. Należycie do Chrystusa Jezusa, dlatego Bóg oczekuje od was takiej właśnie postawy. 19 Nie odrzucajcie działania Ducha Świętego 20 i nie lekceważcie Bożych prorocztw. 21 Wszystko sprawdzajcie i trzymajcie się tego, co jest wartościowe. 22 Unikajcie wszelkiego rodzaju zła! 23 Niech sam Bóg, który obdarza ludzi pokojem, całkowicie was oczyści, tak aby wasz duch, dusza i ciało zostały bez skazy zachowane aż do dnia przyjścia naszego Pana, Jezusa Chrystusa. 24 Ten, który was powołał, jest wierny i dokona wszystkiego, co obiecał. 25 Przyjaciele, módlcie się za nas 26 i serdecznie pozdrowicie od nas wszystkich wierzących. 27 W imieniu samego Pana zobowiązuję was też do odczytania im tego listu. 28 Niech nasz Pan, Jezus Chrystus, obdarza was swoją łaską!

II Tesaloniczan

1 Ja, Paweł, wraz z Sylwanem i Tymoteuszem, piszę do kościoła Tesaloniczan, który należy do Boga, naszego Ojca, i Pana, Jezusa Chrystusa. **2** Niech Bóg, nasz Ojciec, i Pan, Jezus Chrystus, obdarzą was łaską i pokojem! **3** Przyjaciele, coraz bardziej wierzycie Panu i wasza wzajemna miłość ciągle wzrasta! Naprawdę mamy powód do tego, aby zawsze dziękować za was Bogu! **4** Odwiedzając inne kościoły, z dumą opowiadamy o tym, że nawet prześladowania i trudności nie są w stanie osłabić waszej wytrwałości i wiary. **5** A wszysko to świadczy o sprawiedliwości Bożego sądu. Skoro cierpicie dla Jego królestwa, znaczy to, że jesteście godni do niego wejść. **6** Sprawiedliwe też jest to, że Bóg ukaże tych, którzy was prześlądują, **7** a was—i nam również—da odpocząć po tych wszystkich trudnościach. Stanie się to wtedy, gdy nasz Pan, Jezus, zstąpi z nieba razem z późnymi aniołami. **8** Wówczas w płomieniach ognia ukarze tych, którzy zlekceważyli Boga i odrzuciли Jego dobrą nowinę. **9** Ludzie ci zostaną skazani na wieczną zagładę—zostaną odcięci od obecności, majestatu i potęgi Pana. (aiōnios g166) **10** W owym dniu Pan przyjdzie, aby odebrać chwałę i uwielbienie od swoich świętych i od wszystkich, którzy Mu uwierzyli. Wy również będziecie wśród nich, bo uwierzyście w to, co was przekazaliśmy. **11** Dlatego nieustannie modlimy się o was, abyście postępowali w sposób zgodny z waszym powołaniem i aby Bóg dał was moc do wykonania tego, co zamierzacie i czego już się podjęliście. Są to bowiem czyny będące skutkiem waszej wiary. **12** Postępując tak, oddacie chwałę naszemu Panu, Jezusowi Chrystusowi, a On otoczy chwałą również was. Wszystko to jest możliwe wyłącznie dzięki łasce, okazanej nam przez naszego Boga oraz Jezusa Chrystusa, naszego Pana.

2 Przyjaciele, przejdźmy teraz do spraw dotyczących powtórnego przyjścia Pana i naszego spotkania z Nim. **2** Prosimy was, abyście nie dali się wprowadzić w błąd lub przestraszyć z powodu jakiegoś objawienia, nauczania, czy nawet listu, rzekomo pochodzącego od nas, mówiącego, że nadszedł już dzień powrotu Pana. **3** Nie dajcie się nikomu oszukać! Zanim nadziejdziesz ten dzień, nastąpi wielkie odstępstwo od Boga i pojawi się człowiek będący uosobieniem nieprawości, którego przeznaczeniem jest zagłada. **4** Będzie on wynosił się ponad wszystko i sprzeciwiał się wszelkim bogom i temu, co jest przez ludzi otaczane czcią. Człowiek ten zasiądzie w Bożej świątyni, twierdząc,

że to on jest Bogiem. **5** Czy nie pamiętacie, jak mówiłem wam o tym, będąc z wami? **6** Dobrze wiecie, co go teraz powstrzymuje, i dlaczego nie może się ujawnić przed wyznaczonym czasem. **7** Jego tajna moc nieprawości jest już widoczna. Na razie jednak jest powstrzymywana przez Tego, który w pewnym momencie usunie się ze sceny. **8** Wtedy to pojawi się ów nieprawy człowiek, którego Pan zgłdzi jednym tchnieniem ust i unicestwi samą swoją obecnością. **9** Pojawieniu się tego człowieka będą towarzyszyć potężne przejawy mocy szatana, fałszywe znaki i cuda. **10** W ten podstępny sposób oszuka on ludzi, którzy zmierzają ku zagładzie, dlatego, że nie przyjęli Bożej miłości i prawdy, prowadzących do zbawienia. **11** Z tego powodu Bóg pozwoli, aby zostali zwiedzeni i by bezkrzyknie uwierzyli w kłamstwo. **12** Wszyscy oni zostaną osądzeni przez Boga, dlatego że woleli czerpać przyjemność z grzechu, niż uwierzyć w prawdę. **13** Przyjaciele, Bóg okazał was ogromną miłość! Naprawdę mamy więc powód do tego, aby Mu zawsze za was dziękować! On wybrał was, dlatego jako jedni z pierwszych przyjęliście zbawienie, zostałeś oczyszczeni przez Ducha Świętego i uwierzyłeś w prawdę. **14** Przez nas, Bóg oznajmił was dobrą nowinę i zaprosił do udziału w chwale naszego Pana, Jezusa Chrystusa. **15** Dlatego, przyjaciele, bądźcie nieugięci i mocno trzymajcie się tego, czego was nauczyliśmy będąc u was, i o czym napisaliśmy w liście. **16** Doświadczyliszy miłości Pana, Jezusa Chrystusa, oraz łaski Boga, naszego Ojca, który zapewnił nam wieczną nadzieję oraz nadzieję. (aiōnios g166) **17** Dlatego życzymy was, aby Bóg pocieszył was i pomógł was czynić i mówić to, co dobre.

3 Przyjaciele, kończąc ten list, pragniemy prosić was o modlitwę za nas. Módlcie się do Boga, abyśmy wszędzie mogli głosić Jego słowo i by ludzie przyjmowali je tak jak my. **2** Proście Go również o to, aby ochronił was przed atakami ze strony złych i fałszywych ludzi—nie wszyscy bowiem chcą wierzyć Panu. **3** On jest wierny i także was dodał oraz ochroni was przed złem. **4** Dzięki Niemu mamy nadzieję, że postępujcie i nadal będziecie postępować zgodnie z naszym polecением. **5** Modlę się do Pana, aby dał was taką miłość, jaką ma Bóg, i taką cierpliwość, jaką ma Chrystus. **6** Przyjaciele, nakazujemy was teraz w imieniu naszego Pana, Jezusa Chrystusa: Trzymajcie się z dala od każdego wierzącego, który marnuje czas i żyje niezgodnie z tym, czego was nauczyliśmy. **7** Daliśmy was

przecież przykład tego, jak należy żyć. Będąc u was, nie marnowaliśmy czasu **8** i nie oczekiwaliśmy, że ktoś będzie nas utrzymywał. Wręcz przeciwnie, dniem i nocą ciężko pracowaliśmy, aby nie być dla nikogo finansowym obciążeniem. **9** Choć mieliśmy prawo korzystać z waszej pomocy, chcieliśmy dać wam przykład do naśladowania. **10** Jeszcze podczas pobytu u was, poleciliśmy wam, abyście trzymali się zasad: „Jeśli ktoś nie chce pracować, niech również nie je”. **11** Ostatnio usłyszeliśmy jednak, że niektórzy z was marnują czas, unikają pracy i zajmują się niepotrzebnymi rzeczami. **12** W imieniu Pana, Jezusa Chrystusa, nakazujemy im, aby zabrali się do uczciwej pracy i zaczęli zarabiać na swoje utrzymanie. **13** A wy, przyjaciele, nie pozwólcie, aby zmęczyło was czynienie dobra. **14** Zwróćcie uwagę na tych, którzy nie będą posłuszní poleceniom przekazanym w tym liście, i unikajcie ich, aby w ten sposób poczuli się zawstydzeni. **15** Nie traktujcie ich jednak jak wrogów, ale jak przyjaciół, którzy potrzebują ostrzeżenia. **16** Niech Pan, który obdarza ludzi pokojem, daruje go również wam, niezależnie od okoliczności, w których się znajdziecie! I niech On sam zawsze będzie blisko was wszystkich! **17** Teraz ja, Paweł, własnoręcznie dopisuję moje pożdrowienia, tak jak to czynię w każdym liście—na znak, że rzeczywiście pochodzi on ode mnie. **18** Niech nasz Pan, Jezus Chrystus, obdarza was wszystkich swoją łaską!

I Tymoteusza

1 Ja, Paweł, powołany na apostoła Chrystusa Jezusa przez samego Boga, naszego Zbawiciela, i Chrystusa Jezusa, który jest naszą nadzieję, 2 piszę do ciebie, Tymoteuszu, mój prawdziwy synu w wierze. Niech Bóg Ojciec, i Chrystus Jezus, nasz Pan, obdarzą cię swoją łaską, miłością i pokojem! 3 Udając się do Macedonii, poleciłem ci zostać w Efezie, abyś zabronił pewnym ludziom głoszenia błędnych nauk 4 oraz zajmowania się legendami i niekończącymi się rodowodami. Prowadzi to bowiem tylko do bezwartościowych spekulacji, a nie pomaga ludziom w poznaniu Bożego zbawienia, które przyjmuje się wiara. 5 Ty zaś pobudzaj wierzących do miłości—pływającej z czystego serca, prawego sumienia i autentycznej wiary. 6 Niektórzy bowiem nie pojęli tych spraw i wciąż tracą czas na bezsensowne dyskusje. 7 Chcą być nauczycielami Prawa Mojżesza, a nie mają zielonego pojęcia o tym, czego próbują nauczać ludzi. 8 My wiemy, że Prawo jest dobre—jeśli się je prawidłowo stosuje. 9 Wiemy też, że zostało ono ustanowione nie dla ludzi prawych, lecz dla tych, którzy łamią wszelkie zasady: dla zbruntowanych, bezbożnych, grzeszników, gardzących świętością, bliźniów, morderców—posuwających się nawet do zabójstwa rodziców, 10 ludzi prowadzących rozwiąże życie, homoseksualistów, handlarzy żywym towarem, kłamców oraz tych, którzy fałszywie przysięgają. Prawo to zostało ustanowione dla wszystkich, których czyny przeciwstawiają się zdrowym zasadom 11 dobrej nowiny, przekazanej mi przez godnego chwali, wspaniałego Boga. 12 Jestem niezmiernie wdzięczny Temu, który dodaje mi sił—Jezusowi Chrystusowi, naszemu Panu—for to, że zaufał mi i powierzył mi misję głoszenia dobrej nowiny. 13 Dawniej obrażałem Go i prześladowałem oraz gnębiłem Jego wyznawców. On jednak okazał mi miłość, ponieważ byłem wtedy niewierzący i nawet nie zdawałem sobie sprawy z tego, co czyniłem. 14 Pan okazał mi wielką łaskę i wlał w moje serce wiarę i miłość samego Jezusa Chrystusa. 15 Prawdę, której w pełni można zaufać, jest to, że Jezus Chrystus przyszedł na ten świat, aby zbawić grzeszników—a ja byłem największym z nich! 16 Ale Bóg okazał mi miłość, aby na mnie pierwszym pokazać ludziom, jak wielka jest cierpliwość Chrystusa. Przez mój przykład Bóg zachęcił innych, aby również uwierzyli Jezusowi i otrzymali życie wieczne. (aiōnios g166) 17 Niech więc jedyny Bóg, który jest nieśmiertelnym i niewidzialnym

Królem wieków, będzie otoczony wieczną chwałą. Amen! (aiōn g165) 18 Tymoteuszu, jesteś mi jak rodzony syn! Zgodnie z wcześniejszymi proroctwami, nakazuję ci więc, abyś jako żołnierz Pana dzielnie walczył w tej służbie, 19 zachowując wiarę i czyste sumienie. Niektórzy bowiem zatraciли je i stali się rozbitykami w wierze. 20 Przykładem takich ludzi są Hymenajos i Aleksander, których oddałem w ręce szatana, aby przestali obrażać Boga.

2 Gorąco zachęcam was do modlitwy za wszystkich ludzi. Proście i błagajcie Boga, aby im pomagał i dziękujcie Mu za nich. 2 Mówcie się również za rządzących i wszystkich sprawujących władzę, abyśmy mogli żyć w pokoju, zachowując godność i oddając chwałę Panu. 3 Takie postępowanie jest dobre i podoba się Bogu, naszemu Zbawicielowi, 4 który pragnie zbawić i doprowadzić do prawdy wszystkich ludzi. 5 Istnieje bowiem tylko jeden Bóg i jeden pośrednik między Nim a ludźmi: Człowiek—Chrystus Jezus. 6 To On złożył siebie jako okup za wszystkich ludzi. We właściwym czasie prawda ta została oznajmiona światu. 7 Mnie zaś Bóg wybrał na apostola i nakazał mi głośić tę nowinę pogrom, nauczając ich wiary i prawdy. Jest to prawdziwe Boże powołanie. Mówiąc o tym, nie kłamie. 8 Proszę więc, aby na spotkaniach mężczyzn modlili się wznosząc ku Bogu czyste ręce i mając serca wolne od gniewu oraz złości na innych ludzi. 9 Kobiety zaś, przychodząc na spotkania, niech się odpowiednio ubierają—skromnie i niewywijająco. 11 Niech nie zwracają na siebie uwagi fryzurą, biżuterią, czy modnymi ubraniem. 10 Prawdziwą ozdobą kobiet, które kochają Boga, powinno być bowiem dobre postępowanie. 11 Na spotkaniach niech słuchają i uczą się w pokoju i uległości. 12 Nie zgadzam się, aby nauczały i rządziły swoimi mężami, ale niech zachowują pokój. 13 To Adam został bowiem stworzony jako pierwszy, nie Ewa. 14 I nie on został oszukany przez szatana, lecz Ewa—to ona bowiem zgrzeszyła jako pierwsza. 15 Kobiety dostąpią jednak zbawienia poprzez macierzyństwo, jeśli będą wierzyć Chrystusowi, okazywać innym miłość oraz prowadzić czyste i skromne życie.

3 To prawda, że ten, kto chce być duchowym przywódcą, pragnie szlachetnego zadania. 2 Musi to być jednak człowiek bez zarzutu: wierny swojej żonie, opanowany, rozsądny, moralny, gościnny, potrafiący nauczać ludzi, 3 nie zaś pijak i awanturnik. Człowiek ten musi być łagodnie usposobiony i niesklonny do kłótni. Nie może też być zachłanny. 4

Musi dobrze zarządzać swoim domem i mieć dobrze Chrystusa Jezusa. W ten sposób udowodnisz również, wychowane dzieci, które szanują rodziców. **5** Jeśli że karmileś się Jego prawdziwą nauką o wierze i że bowiem ktoś nie potrafi poradzić sobie z własną jester jej posłuszny. **7** Nie trać czasu na bezsensowne rodziną, to jak może dbać o członków kościoła? i bezwartościowe historie, ale dbaj o swój duchowy **6** Przywódca nie może być również osobą nowo rozwój. **8** Ćwiczenia fizyczne mają ograniczoną nawróconą, ponieważ mógłby popaść w pychę i—tak wartość, ale dobra kondycja duchowa przydaje się jak diabeł—zostać potępiony przez Boga. **7** Powiniem w każdej sytuacji i będzie nagrodzona zarówno w też cieszyć się dobrą opinią u ludzi spoza kościoła, życiu obecnym, jak i przyszłym. **9** Nauka ta jest aby nie był przez nich o nic oskarżany i aby nie wpadł wiarygodna i zasługuje na zaufanie. **10** To dlatego tak w pułapkę diabła. **8** Również pomocnicy przywódców ciężko pracujemy i walczymy. Pokładamy bowiem mają być ludźmi godnymi szacunku i nieobłudnymi. nadzieję w żywym Bogu, Zbawicielu wszystkich Nie mogą to być pijacy ani osoby, które za wszelką ludzi—zwłaszcza tych, który Mu wierzą. **11** Nauczaj cenę chcą się wzbogacić. **9** Z czystym sumieniem tych rzeczy i wzywaj ludzi do ich stosowania w życiu. mają się wiernie trzymać wiary objawionej przez **12** Niech nikt nie lekceważy cię z powodu twojego Boga. **10** Zanim rozpoczna służbę, muszą najpierw młodego wieku. Przeciwnie, bądź wzorem dla innych pomyślnie przejść okres próby. **11** Jeśli chodzi o wierzących w sposobie mówienia i zachowania, w kobiety, to one również muszą być osobami godnymi okazywaniu miłości, a także w wierze i czystości. szacunku. Nie powinny zajmować się obmawianiem **13** Do czasu mojego przybycia czytaj słowo Boże, innych ludzi, ale mają być opanowane i we wszystkim zwracaj uwagę innym wierzącym na ich grzechy i godne zaufania. **12** Pomocnicy mają być wierni swym nauczaj ich. **14** Nie zaniedbij swojego duchowego żonom. Powinni też dobrze wychowywać dzieci i daru, który otrzymałeś, gdy starsi kościoła położyli na przykładnie zarządzać swoim domem. **13** Ci, którzy ciebie ręce i prorokowali. **15** Bez reszty poświęć się dobrze sprawują swoją służbę, zyskując szacunek służbie, aby wszyscy wyraźnie widzieli twoje duchowe u innych i umacniają swoją wiarę—coż bardziej postępy. **16** Uważaj na siebie i na to, co głosisz. ufają bowiem Chrystusowi Jezusowi. **14** Choć mam Trzymaj się tego, co słusze, a zapewnisz zbawienie nadzieję, że wkrótce do ciebie przybędę, piszę o tym sobie i tym, którzy cię słuchają.

wyszczekim na wypadek, **15** gdyby mój przyjazd się opóżnił. Pragnę bowiem, abyś wiedział, jak kierować domem Bożym, który jest kościołem żywego Boga, filarem i podporą prawdy. **16** Tajemnica naszej wiary jest wielka: Chrystus objawił się w ludzkim ciele, a Jego prawość została potwierdzona przez Ducha. Ukazał się aniołom i opowiedziano o Nim pogrom, dlatego uwierzyli Mu ludzie z całego świata. On zaś został zabrany do swojej chwały w niebie.

4 Duch Święty wyraźnie zapowiada, że w czasach ostatecznych niektórzy przestaną wierzyć Chrystusowi i dadzą się oszukać złym duchom oraz przyjmą nauki pochodzące od demonów. **2** Ludzie, którzy je głoszą, to kłamcy i obłudnicy—czyniąc зло, zagłuszyli swoje sumienie. **3** Będą oni zabraniać zawierania związków małżeńskich i spożywania niektórych pokarmów, a przecież Bóg stworzył je, aby wierzący, którzy poznali prawdę, z wdzięcznością z nich korzystali. **4** Wszystko bowiem, co Bóg stworzył, jest gorszy od pogonina. **9** Z pomocą kościoła jest dobre, i niczego, co z wdzięcznością przyjmujemy, nie musimy unikać. **5** Dziękując Bogu za pożywienie i postępując zgodnie z Jego słowem, sprawiamy, że każdy nasz posiłek jest święty. **6** Wyjaśniając te sprawy innym wierzącym, będziesz dobrym sługą, potrzebującym i chętnie podejmowała się innych

któremu bardzo podoba się taka postawa. **5** Jako któryemu bardzo podoba się taka postawa. **5** Jako kościół powinniście troszczyć się o te wdowy, które są zupełnie samotne i swoją nadzieję na pomoc pokładają w Bogu, modląc się do Niego dniem i nocą. **6** Te zaś, które szukają wrażeń, są duchowo martwe, mimo że jeszcze żyją. **7** Postępuj według tych zasad, aby wdowom, które są pod opieką kościoła, nie zarzucano niestosownego zachowania. **8** Ten zaś, kto nie dba o swoich najbliższych, zaprzecza temu, w co wierzymy, może korzystać wdowa, która ukończyła sześćdziesiąt lat, była wierna swojemu mężowi **10** i cieszy się dobrou opinią, ponieważ dobrze wychowała dzieci, była gościnna, uczynna dla wierzących, pomagała sprawy innym wierzącym, będąc dobrym sługą, potrzebującym i chętnie podejmowała się innych

dobrych czynów. 11 Młodszych wdów nie zaliczaj do według nich. 3 Jeśli ktoś naucza inaczej, to nie tej grupy, gdyż czasem, z powodu swoich pragnień, trzyma się zdrowej nauki naszego Pana, Jezusa odchodząą od Chrystusa i chęć ponownie wyjść za Chrystusa, która prowadzi do zbawienia i pokazuje mąż. 12 W ten sposób ściagają na siebie potępienie, ludziom, jak żyć. 4 Nauczyciele ci są zarozumieli, ponieważ ląmią wcześniejsze zobowiązanie. 13 Poza choć niewiele wiedzą. Mają też obsesję na punkcie tym popadają w bezczynność i wciąż przesiadują dyskusji i sporów o znaczenie poszczególnych słów. w domach innych ludzi. Nic nie robią a na dodatek Ich zachowanie prowadzi do zawiści, kłótni, wyzwisk, zajmują się plotkami, wtrącają się do cudzych spraw i złośliwych podejrzeń 5 i niekończących się sporów. wywołują niepotrzebne dyskusje. 14 Uważam więc, Ludzie ci stracili zdrowy rozsądek i odrzucili prawdę, że młodsze wdowy powinny raczej wychodzić za uważaając, że na pobożności można zrobić niezły mąż, mieć dzieci oraz zajmować się domem—i nie interes. 6 To prawda, że pobożność prowadzi do dawać przeciwnikowi żadnych powodów do oskarżeń. bogactwa, ale bogactwo to polega na tym, że człowiek 15 Niektóre bowiem zeszły z prawej drogi i poszły zadawała się tym, co już posiada. 7 Niczego przecież za szatanem. 16 Jeśli jakaś wierząca kobieta ma w nie przynieśliśmy ze sobą na ten świat i niczego rodzinie wdowy, niech się o nie zatroszczy i nie zrzuca stąd nie zabierzemy. 8 Bądźmy więc zadowoleni, tego obowiązku na kościół. Wtedy będzie on mógł się jeśli mamy co jeść i w co się ubrać. 9 Ci zaś, zająć się wdowami, które są zupełnie osamotnione. którzy marzą o bogactwie, narażają się na różne 17 Starsi kościoła, którzy dobrze go prowadzą, powinni pokusy i pułapki oraz stają się niewolnikami wielu być podwójnie wynagradzani, zwłaszcza ci, którzy bezsensownych i szkodliwych pragnień. One to wykonują trudną pracę głoszenia słowa i nauczania. potrafią zrujnować całe ludzkie życie. 10 Miłość do 18 Pismo mówi przecież: „Nie będziesz zawiązywał pieniędzy jest bowiem przyczyną wszelkiego rodzaju pyska wołowi, który młoci zboże” oraz: „Robotnicy złych czynów. Dla pieniędzy niektórzy odwróciły się mają prawo do zapłaty”. 19 Nie przyjmuj oskarżenia nawet od Boga i sami przysporzyli sobie wielu przeciwko starszemu, chyba że jest ono potwierdzone cierpień. 11 Tymoteusz, wiem, że kochasz Boga. przez dwóch lub trzech świadków. 20 Jeśli jednak Uciekaj więc przed całym tym złem i żyj tak, aby okaże się, że starszy rzeczywiście zgrzeszył, zwróć mu uwagę w obecności całego kościoła, aby i inni mieli respekt dla Boga. 21 Stojąc przed obliczem Boga i Chrystusa Jezusa oraz świętych aniołów, wzywam cię, abyś bezwzględnie przestrzegał tych zaleceń i nie kierował się osobistymi uprzedzeniami czy sympatiemi. 22 Za szybko nie kładź na nikogo rąk, wyznaczając go do służby. Nie miej też udziału w grzechach innych ludzi—pilnuj swojej czystości. 23 Nie pij już samej wody. Ze względu na twoje problemy z żołądkiem, pij również trochę wina. 24 Grzeczy niektórych ludzi są jawne i już teraz wiadomo, że czeka ich za to sąd. Ale są i tacy ludzie, których grzechów na razie nie widać, i zostaną one ujawnione dopiero w dniu sądu. 25 Podobnie jest z dobrymi czynami—niektóre są znane już teraz, inne zaś zostaną ujawnione później.

6 Wierzący niewolnicy powinni z całym szacunkiem odnosić się do swoich panów, aby nikt, z powodu ich niewłaściwego zachowania, nie obrażał Boga i nie wyśmiewał Jego nauki. 2 Jeśli mają wierzących panów, niech ich nie lekceważą. Wręcz przeciwnie, niech pracują dla nich jeszcze lepiej, bo w ten sposób pomogą tym, którzy wierzą Panu i są ukochani przez Boga. Nauczaj tych zasad i zachęcaj innych do życia

nie przynieśliśmy ze sobą na ten świat i niczego rodzinie wdowy, niech się o nie zatroszczy i nie zrzuca stąd nie zabierzemy. 8 Bądźmy więc zadowoleni, tego obowiązku na kościół. Wtedy będzie on mógł się jeśli mamy co jeść i w co się ubrać. 9 Ci zaś, zająć się wdowami, które są zupełnie osamotnione. którzy marzą o bogactwie, narażają się na różne 17 Starsi kościoła, którzy dobrze go prowadzą, powinni pokusy i pułapki oraz stają się niewolnikami wielu być podwójnie wynagradzani, zwłaszcza ci, którzy bezsensownych i szkodliwych pragnień. One to wykonują trudną pracę głoszenia słowa i nauczania. potrafią zrujnować całe ludzkie życie. 10 Miłość do 18 Pismo mówi przecież: „Nie będziesz zawiązywał pieniędzy jest bowiem przyczyną wszelkiego rodzaju pyska wołowi, który młoci zboże” oraz: „Robotnicy złych czynów. Dla pieniędzy niektórzy odwróciły się mają prawo do zapłaty”. 19 Nie przyjmuj oskarżenia nawet od Boga i sami przysporzyli sobie wielu przeciwko starszemu, chyba że jest ono potwierdzone cierpień. 11 Tymoteusz, wiem, że kochasz Boga. przez dwóch lub trzech świadków. 20 Jeśli jednak Uciekaj więc przed całym tym złem i żyj tak, aby okaże się, że starszy rzeczywiście zgrzeszył, zwróć mu uwagę w obecności całego kościoła, aby i inni mieli respekt dla Boga. 21 Stojąc przed obliczem Boga, który obdarza życiem, i Chrystusa Jezusa, który odważnie oznajmił prawdę Poncjuszowi Piłatowi, wzywam cię, 14 abyś bez żadnych zastrzeżeń spełniał wszystko, co ci nakazałem. Czytaj tak aż do powrotu naszego Pana, Jezusa Chrystusa! 15 On wróci w dniu wyznaczonym przez naszego wspaniałego Boga, który jest Władcą całego świata, Królem królów i Panem panów. 16 Tylko On jest nieśmiertelny sam z siebie i żyje w olśniewającej światłości—żaden człowiek nie widział Go i nie może zobaczyć. Jemu należy się cześć i wieczna władza nad wszystkim. Amen!

(aiōnios g166) 17 Ludziom zamożnym przypominaj, aby nie byli zarozumieli. Niech nie polegają na swoim bogactwie, które jest tak bardzo niepewne, ale na Bogu, który hojnie obdarza nas wszystkim, czego potrzebujemy do życia. (aiōn g165) 18 Niech wydają pieniędze na dobre cele i bogacą się w dobre czyny. Niech pomagają potrzebującym, chętnie dzielą się z innymi 19 i gromadzą prawdziwe skarby w niebie, które są jedyną pewną lokatą na całą wieczność.

W ten sposób zdobędą prawdziwe życie. 20 Mój Tymoteuszu, pilnuj tego, co Bóg dał ci pod opiekę. Unikaj bezsensownych i bezwartościowych dyskusji oraz sporów wywoływanych przez ludzi, którzy uważają się za bardzo mądrych. 21 To przez ich nauki niektórzy stracili wiarę. Niech Bóg obdarza was swoją łaską!

II Tymoteusza

1 Ja, Paweł, powołany przez Boga na apostola Chrystusa Jezusa, i głoszący ludziom obiecane życie wieczne, z piszę do ciebie, Tymoteuszu. Jesteś mi bowiem jak rodzony syn. Niech Bóg Ojciec, i Chrystus Jezus, nasz Pan, obdarzą cię swoją łaską, miłością i pokojem. **3** Podobnie jak moi przodkowie, tak i ja z czystym sumieniem służę Bogu. A zawsze, gdy modlę się do Niego—we dnię czy w nocy—dziękuję Mu za ciebie, drogi Tymoteuszu, i proszę Go, aby miał Cię w swojej opiece. **4** Chciałbym znów cię zobaczyć i doznać radości, bo mam w pamięci twoje łzy rozstania. **5** Dobrze pamiętam również, że szczerze uwierzyłeś Chrystusowi, podobnie jak to wcześniej uczyniła Twoja babcia—Lois i mama—Eunika. Jestem pewien, że masz w sercu tę samą wiarę. **6** Dlatego ponownie pragnę cię zachęcić, abyś w pełni wykorzystał ten duchowy dar, który otrzymał od Boga, gdy położyłem na ciebie ręce. **7** Bóg nie obdarował nas strachem, ale—poprzez Ducha Świętego—dał nam moc, miłość i rosządek. **8** Nie wstydź się mówić ludziom o naszym Panu oraz przyznawać się do mnie, który—z powodu wierności Chrystusowi—trafiłem do więzienia. Wierz w to, że Bóg da ci siłę, i—podobnie jak ja—będziesz gotowy cierpieć z powodu głoszenia innym dobrej nowiny. **9** To On zbawił nas i powołał do życia w świętości. Uczynił to jednak nie ze względu na nasze osiągnięcia, ale z własnej woli i dzięki łasce Chrystusa Jezusa. Zaplanował to już bowiem przed wiekami, (aiōnios g166) **10** a teraz ujawnił ten plan, posyłając na świat naszego Zbawiciela—Chrystusa Jezusa. On pokonał śmierć i dzięki swojej dobrej nowinie wskazał ludziom drogę do życia i nieśmiertelności. **11** Mnie zaś uczynił apostolem i nauczycielem, abym wszystkim o tym opowiadał. **12** Z tego właśnie powodu spotykają mnie cierpienia. Nie wstydzę się jednak tego, bo wiem, komu uwierzyłem. Jestem też pewien, że Chrystus—aż do dnia swojego powrotu—może ochronić wszystko to, co mi powierzył. **13** Trzymaj się więc zdrowych zasad, które ode mnie usłyszaleś, i naśladowuj wiarę oraz miłość samego Chrystusa. **14** Z pomocą Ducha Świętego, który w tobie mieszka, pilnuj tego wszystkiego, co ci powierzył Bóg. **15** Jak już wiesz, opuścili mnie wszyscy wierzący, którzy przybyli tu z Azji, między innymi Figelos i Hermogenes. **16** Niech Bóg ma w swojej opiece Onezyfora i jego bliskich. Często bowiem podnoszę mnie na duchu i wcale nie wstydził się tego, że jestem w więzieniu. **17**

Wręcz przeciwnie, gdy przybył do Rzymu, wszędzie mnie szukał, aż wreszcie mnie odnalazł. **18** Sam zresztą dobrze wiesz, że już wcześniej bardzo pomagał mi w czasie mojego pobytu w Efezie. Niech Pan okaże mu miłość w dniu swojego powrotu.

2 Tymoteuszu, mój synu, niech łaska, którą okazał Ci Chrystus Jezus, będzie dla ciebie źródłem siły. **2** Wszystko to, co słyszałeś ode mnie w obecności wielu świadków, przekaż ludziom godnym zaufania, którzy z kolei będą potrafili nauczać innych. **3** Jako dobry żołnierz Chrystusa, bądź gotowy na to, że—podobnie jak mnie—spotkają cię cierpienia. **4** Żołnierze starają się wykonywać rozkazy dowódcy, to jest ich najważniejszy cel i nie zajmują się niczym, co mogłoby im w tym przeszkodzić. **5** Również sportowcy, walczący na stadionie, przestrzegają ustalonych zasad, ich celem jest bowiem zdobycie nagrody. **6** Podobnie rolnicy, ciężko pracujący w polu, jako pierwsi korzystają z zebranych plonów. **7** Dobrze przemyśle te słowa, a Pan pomoże ci wszystko zrozumieć. **8** Zawsze pamiętaj o Jezusie Chrystusie, który pochodzi z rodu króla Dawida i który zmartwychwstał. To On jest treścią dobrej nowiny, którą głoszę. **9** Z jej powodu teraz cierpię, siedzę bowiem w więzieniu i jestem traktowany jak jakiś groźny przestępca, ale Słowa Bożego nie da się zamknąć za kratami! **10** Dlatego jestem gotów dalej znosić cierpienia, aby tylko wybrani przez Boga zostali zbawieni przez Chrystusa i dostąpili wiecznej chwały. (aiōnios g166) **11** Oto prawda, której w pełni można zaufać: Jeśli z Panem umarliśmy, będziemy z Nim żyć. **12** Jeśli dla Niego cierpiemy, będziemy z Nim królować. Jeśli się Go wyprzymy, i On się nas wyprze. **13** Jeśli jednak nie jesteśmy Mu wierni, On, mimo to, pozostaje wierny, bo nie może zaprzeć się samego siebie. **14** Biorąc Boga na świadka, przypominaj te prawdy wszystkim wierzącym, aby nie spierali się już o znaczenie poszczególnych słów. Takie bezsensowne dyskusje do niczego bowiem nie prowadzą, przynoszą jedynie szkodę tym, którzy się im przysłuchują. **15** Staraj się, aby Bóg uznał cię za wzorowego pracownika, który właściwie naucza ludzi prawdy. **16** Unikaj zaś pustych, bezsensownych rozmów, które coraz bardziej odciągają ludzi od Boga. **17** Takie bezwartościowe dyskusje przypominają zaraźliwą chorobę. Ulegli jej już Hymenajos i Filetos, **18** którzy odeszli od prawdy, głosząc, że zmartwychwstanie już nastąpiło. W ten sposób podkopują wiarę niektórych ludzi. **19** Boża prawda jest jednak jak niewzruszony fundament, opatrzony napisem: „Pan zna tych, którzy do Niego

należa" oraz „Każdy, kto się przyzna do Pana, różne prześładowania, za każdym razem jednak musi porzucić zło". 20 W bogatym domu znajdują się Pan przychodził mi z pomocą. 12 Wszyscy, którzy naczynia ze złota i srebra, ale także z drewna i gliny, chcą podobać się Chrystusowi, mogą się spodziewać Te pierwsze są odświętne, drugie zaś—przeznaczone prześładowań. 13 Natomiast źli ludzie i oszuści do codziennego użytku. 21 Jeśli ktoś oczyści się z będącym coraz dalej posuwać w swoich grzechach, wszelkiego zła, będzie jak to odświętne naczynie, pograżając siebie samych i zwodząc innych. 14 Ty lśniąco czyste, bardzo przydatne dla Pana i gotowe jednak wytrwale trzymaj się tego, czego się nauczyłeś służyć Mu zawsze, gdy zaistnieje taka potrzeba. 22 i czego jesteś pewien, pamiętając również, kto cię Tymoteusz, nie ulegaj złym pragnieniom, przez które tego nauczył. 15 Już od dziecka poznawałeś bowiem wielu innych młodych ludzi popada w grzech. Zabiegaj Pismo Święte. Ono zaś daje mądrość, dzięki której raczej o prawość, wiare, miłość, pokój i współdziałaj człowiek może uwierzyć Chrystusowi Jezusowi i z tymi, którzy mają czyste serca i oddają chwałę zostać zbawiony. 16 Całe to Pismo zostało natchnione Panu. 23 Unikaj natomiast pustych i bezsensownych przez Boga, więc pokazuje nam prawdę, pomaga dyskusji, prowadzących jedynie do konfliktów. 24 Ten, wykrywa błędę, zwraca uwagę na nasze grzechy i kto pracuje dla Pana, nie powinien wdawać się w uczy nas prawego życia, 17 tak abyśmy byli oddani kłotnie z ludźmi, ale okazywać wszystkim serdeczność Bogu, w pełni przygotowani do służenia Mu i gotowi i cierpliwość. Powiniem również nauczać innych 25 i do wykonania każdego dobrego zadania.

w łagodny sposób zwracać uwagę tym, którzy się sprzeciwiają prawdzie. Być może Bóg sprawi kiedyś, że opamiętają się i przyjmą prawdę, 26 a wtedy wyrwał się z pułapki diabła, który teraz zmusza ich do wykonywania jego woli.

3 Musisz wiedzieć, że w czasach ostatecznych nadzieją trudne chwile. 2 Ludzie będą bowiem bardzo samolubni i zachłanni. Staną się pewni siebie i zarozumieli. Zaczną obrażać Boga i lekceważyć rodziców. Będą niewdzięczni, bezbożni, 3 nieczuli, nieustęplici, fałszywi, nieopanowani, okrutni i nienawidzący dobra. 4 Staną się podstępni, impulsywni i próżni. Ich własne przyjemności będą dla nich ważniejsze niż Bóg. 5 Ludzie ci będą zachowywać pozory pobożności, w rzeczywistości jednak ich życie będzie miało niewiele wspólnego z Bogiem. Takich osób strzeż się jak ognia. 6 Z nich bowiem wywodzą się ci, którzy krażą po domach i uwodzą kobiety opanowane przez grzeszne pragnienia. 7 One to ciągle słuchają nowych nauk, ale nigdy nie mogą poznać prawdy. 8 Podobnie jak niegdyś Jannes i Jambres zbuntowali się przeciwko Mojżeszowi, tak samo ci nauczyciele sprzeciwiają się prawdzie. Ludzie ci stracili zdrowy rozsądek a ich wiara nie przeszła próby. 9 Nie zajda jednak zbyt daleko, bo ich głupota—podobnie jak to było w przypadku Jannesa i Jambresa—już niebawem wyjdzie na jaw. 10 Ty jednak przyjałeś moją naukę, naśladowujesz mój styl życia i dążysz do tego samego celu, co ja. Poszedłeś również śladem mojej wiary, cierpliwości, miłości i wytrwałości, 11 a nawet moich prześładowań i cierpień, jakich doznałem w Antiochii, Ikonium i Listrze. Często bowiem spotykały mnie

4 Gdy Chrystus Jezus powróci w chwale, aby ustanowić swoje królestwo, wtedy będzie sądził wszystkich ludzi—zarówno żywych, jak i umarłych. Stojąc przed obliczem Boga i Chrystusa, proszę cię więc: 2 Głoś słowo Boże i bądź gotowy w każdej

sytuacji—bez względu na okoliczności. Ostrzegaj ludzi, zwracaj im uwagę na ich grzechy, ale również podnoś ich na duchu, okazując im cierpliwość i nauczając ich. 3 Przyjdzie bowiem czas, że ludzie nie będą chcieli słuchać zdrowej nauki, ale według swoich własnych upodobań będą dobierać sobie nauczycieli, którzy powiedzą im to, co chcą usłyszeć.

4 Przestaną słuchać prawdy, ale będą skłonni wierzyć w różne niedorzecze historie. 5 Bądź więc ostrożny i wytrwale znoś cierpienia. Pamiętaj też o powierzonym ci zadaniu głoszenia dobrej nowiny i wywiąż się z tego, czego się podjęłeś. 6 Mówię o tym, bo nadchodzi dla mnie czas złożenia ofiary Bogu i zbliża się chwila mojego odejścia. 7 Dobrze walczyłem dla Pana. Ukorzyłem bieg i zachowałem wiarę.

8 Teraz zaś w niebie czeka na mnie wieniec, który Pan—sprawiedliwy Sędzia—wręczy mi w dniu swojego przyjścia. Zresztą nie tylko ja otrzymam tę nagrodę, ale wszyscy, którzy z utęsknieniem czekają na Jego powrót. 9 Tymoteusz, postaraj się szybko do mnie przybyć, 10 bo jestem tu prawie sam. Demas pokochał ten świat i opuścił mnie, udając się do Tesaloniki. Krescens odszedł do Galacji, a Tytus—do Dalmacji. (aion g165) 11 Pozostał ze mną tylko Łukasz. Wyruszając do mnie, zabierz ze sobą Marka, gdyż potrzebuję jego pomocny. 12 Tychika sam wysłałem do Efezu. 13 Przynieś ze sobą mój płaszcz, który zostawiłem w Troadzie u Karposa, oraz moje księgi,

zwłaszcza pergaminy. 14 Aleksander, kowal, wyrządził mi wiele złego—Pan go za to ukarze. 15 Uważaj jednak na niego, gdyż ostro sprzeciwiał się naszej nauce. 16 Podczas mojej pierwszej rozprawy w sądzie nikt nie udzielił mi pomocy. Wszyscy mnie opuścili. Mam nadzieję, że Bóg im to wybaczy. 17 Ale Pan był ze mną i dodał mi sił, abym mógł dokończyć dzieło, którego się podjąłem, i by wszyscy poganie mogli usłyszeć dobrą nowinę. Można więc powiedzieć, że zostałem wyrwany z samej paszczy lwa. 18 Pan zawsze wybawia mnie z każdej opresji i w końcu doprowadzi mnie do swojego królestwa w niebie. Jemu niech będzie wieczna chwała. Amen! (aiōn g165) 19 Pozdrów ode mnie Pryscyllę i Akwilę oraz domowników Onezyfora. 20 Erast pozostał w Koryncie, a Trofima, ze względu na chorobę, zostawiłem w Milecie. 21 Postaraj się przybyć tu przed zimą. Pozdrowienia przesyłają ci: Eubulos, Pudens, Linus, Klaudia i wszyscy inni wierzący. 22 Niech Pan będzie blisko ciebie i niech obdarza cię swoją łaską!

Tytusa

zdolni do okazania posłuszeństwa Bogu i czynienia jakiegokolwiek dobra.

1 Ja, Paweł, piszę do ciebie jako sługa Boga i apostoł Jezusa Chrystusa. Zostalem bowiem powołyany do tego, aby głosić wiarę ludziom wybranym przez Boga i pomóc im poznąć prawdę. Dlatego nauczam ich, jak mają żyć, aby podobać się Bogu. **2** Wiara ta daje ludziom niepodważalną nadzieję na życie wieczne, które Bóg obiecał już przed wiekami—a On nigdy nie kłamie. (αιόνιος γίλετε) **3** Teraz zaś, w ustalonym przez siebie czasie, Bóg—nasz Zbawiciel—objawił światu dobrą nowinę i zlecił mi głoszenie jej. **4** Tytusie, dzięki naszej wspólnej wierze, jesteś mi jak rodzony syn. Niech Bóg Ojciec i Chrystus Jezus, nasz Zbawiciel, obdarzą cię swoją łaską i pokojem! **5** Zostawiłem cię na Krecie, abyś dokończył to, co jeszcze zostało do zrobienia, i byś we wszystkich miastach wyznaczył spośród wierzących starszych, którzy będą kierować miejscowymi kościołami. Jak już ci wcześniej powiedziałem, **6** muszą to być ludzie nienaganni: wierni swoim żonom i mający wierzące dzieci, którym nie można zarzucić niemoralności i nieposłuszeństwa. **7** Przywódca, który w imieniu Boga zarządza Jego kościołem, musi być bowiem bez zarzutu. Nie może to być człowiek zarozumiły, impulsywny, pijak, awanturnik ani ktoś, kto jest zachłanny. **8** Przeciwnie, powinien być gościnny, kochający добро, rozsądny, prawy, pobożny i opanowany. **9** Powinien wiernie trzymać się prawdy i umieć—poprzez zdrową naukę—zachęcać innych wierzących, a także wykazywać błędy tym, którzy się jej sprzeciwiają. **10** Wielu jest bowiem takich, którzy nie okazują posłuszeństwa, a poprzez bezsensowne dyskusje zwodzą innych ludzi, szczególnie tych, którzy wywodzą się z judaizmu. **11** Takich trzeba zdecydowanie uciisać, bo swoim złym nauczaniem przynoszą szkodę całym rodzinom. Tym, co ich naprawdę interesuje, są pieniądze. **12** Nawet ich własny prorok powiedział o nich: „Kreteńczyce to kłamcy, zle bestie i lenie”. **13** I miał rację! Dlatego zwracaj Kreteńczykom uwagę na ich grzechy i prowadź ich do zdrowej wiary, **14** aby nie słuchały żydowskich opowiadań i przykazań wymyślonych przez ludzi, którzy odrzucają prawdę. **15** Dla tych, którzy mają czyste serce, wszystko jest czyste i dobre. Dla tych zaś, którzy mają w sercach зло i nie wierzą w prawdę, nie ma nic czystego. Ich sumienie i umysł są bowiem pograżone w grzechu. **16** Twierdzą, że znają Boga, ale ich życie zdecydowanie temu zaprzecza. Ludzie ci budzą odrażę, nie są bowiem

2 Ty zaś wzywaj wszystkich do życia zgodnego z zasadami zdrowej nauki. 2 Starsi mężczyźni mają być trzeźwi, godni szacunku, rozsądni oraz dojrzałi w wierze, miłości i wytrwałości. 3 Starsze kobiety mają również zachowywać się godnie. Powinny unikać plotkowania oraz pijaństwa i dawać innym dobry przykład. 4 Niech nauczają młode mężatki miłości do mężów i dzieci, 5 rozsądku, unikania grzechu, dbania o dom oraz uległości wobec mężów. Dzięki temu nikt nie będzie mógł krytykować słowa Bożego, twierdząc, że ludzie, którzy go słuchają, czynią зло. 6 Młodych mężczyzn zachęcaj do tego, aby byli rozsądni. 7 We wszystkim bądź dla innych wzorem dobrego postępowania. Nauczając, trzymaj się prawdy i zachowuj powagę. 8 W tym, co mówisz, bądź czysty i bez zarzutu, aby twoi przeciwnicy zamilkli, nie mogąc cię o nic oskarzyć. 9 Niewolnicy niech będą całkowicie poddani swoim panom. Niech chętnie im służą, nie sprzeciwiają się im 10 i niech ich nie okradają. We wszystkim niech będą godni pełnego zaufania. Dzięki takiej postawie pokażą bowiem innym, jak wspaniała i prawdziwa jest nauka naszego Boga i Zbawiciela. 11 On okazał światu wielką laskę, oferując swoje zbawienie wszystkim ludziom. 12 On również wzywa nas, byśmy porzucili to, co Mu się nie podoba, i nie ulegali złym pragnieniom, ale zaczęli prowadzić rozsądne, prawe i pobożne życie. (aiōn g165) 13 Oczekujemy bowiem wspaniałej chwili, w której ukaże się chwała wielkiego Boga i naszego Zbawiciela, Jezusa Chrystusa. 14 On oddał swoje życie, aby nas oczyścić i uwolnić od wszelkiego grzechu. Pragnął bowiem, byśmy stali się Jego wybranym ludem, pełnym zapału do czynienia dobra. 15 Tego właśnie nauczaj innych ludzi. Zachęcaj ich również do prawego życia, a w razie potrzeby zwracaj im uwagę na ich grzechy. Nie pozwalaj, aby cię lekceważono.

3 Przypominaj wierzącym, że mają być poddani władzy, posłuszní jej przedstawicielom i gotowi do każdego dobrego czynu. 2 Niech nie mówią źle o innych ludziach i nie wywołują kłopotu, ale niech będą dla wszystkich życzliwi i uprzejmi. 3 My też kiedyś byliśmy przecież bezmyślni i nieposłuszní Bogu. Błędziliśmy i żyliśmy zaspokajając nasze źle pragnienia oraz szukając przyjemności. Byliśmy pełni złości i zazdrości. Ludzie nienawidzili nas, a my nienawidziliśmy ich. 4 Lecz mimo to, Bóg, nasz Zbawiciel, który objawił swoją dobroć i miłość

do ludzi, **5** uratował nas! Uczynił to jednak nie z powodu naszych czynów, ale dlatego, że jest pełen miłości. Oczyścił nas i przez Ducha Świętego uczynił nowymi ludźmi. **6** Dzięki Jezusowi Chrystusowi, naszemu Zbawicielowi, Duch z całą mocą działa bowiem w naszym życiu. **7** Dzięki łasce Boga, zostaliśmy uniewinnieni, abyśmy mogli otrzymać dar życia wiecznego. Ono stało się naszą nadzieję! (aiōnios g166) **8** Wszystko, co ci powiedziałem, jest w pełni wiarygodne. Pragnę więc, abyś trzymał się tego i nauczał wierzących, aby z całych sił starali się czynić добро. Jest to bowiem właściwa postawa, niosąca pożytek innym ludziom. **9** Unikaj natomiast bezsensownych dociekań i genealogicznych poszukiwań, a także wszelkich sporów oraz kłótni na temat Prawa Mojżesza. Wszystko to są bowiem tylko bezwartościowe i puste dyskusje. **10** Temu zaś, kto powoduje wśród was rozłamy, zwróć uwagę. Jeśli nie posłucha za pierwszym razem, ostrzeż go po raz drugi. A jeśli to nie pomoże, zerwij z nim wszelki kontakt, **11** jest to bowiem człowiek pełen obłudy i grzechu, który swoim postępowaniem sam ściąga na siebie potępienie. **12** Zamierzam wysłać do ciebie Artemasa lub Tychika. Gdy któryś z nich dotrze do ciebie, wtedy ty jak najszybciej postaraj się przybyć do Nikopolis, gdzie postanowiłem spędzić zimę. **13** Jak najlepiej przygotuj do podróży Zenasa, prawnika, i Apollosa. Dopilnuj, żeby im niczego nie brakowało. **14** Czyniąc to, pokażesz wierzącym, że powinni z całych sił czynić добро, troszcząc się o potrzeby innych i robiąc coś pozytecznego. **15** Wszyscy wierzący, którzy są ze mną, przesyłają ci swoje pozdrowienia. Pozdrów naszych przyjaciół w wierze. Niech Bóg obdarza was wszystkich swoją łaską!

Filemona

1 Ja, Paweł, będący teraz w więzieniu z powodu wierności Chrystusowi Jezusowi, oraz Tymoteusz, nasz drogi przyjaciel, piszemy do ciebie, drogi Filemonie, nasz współpracowniku, z oraz do Apfii, Archipa, towarzyszącego nam w walce, oraz do całego kościoła, który spotyka się w twoim domu. **3** Niech Bóg, nasz Ojciec, i Pan, Jezus Chrystus, obdarzą was swoją łaską i pokojem! **4** Zawsze, gdy wspominam cię w swoich modlitwach, dziękuję za ciebie Bogu, **5** bo słyszę, że wierzysz Panu Jezusowi i kochasz wszystkich wierzących. **6** Proszę też Boga, aby twoja wiara udzieliła się również tym, którzy są z tobą—aby oni także mogli zobaczyć to wspaniałe duchowe bogactwo, darowane nam przez Chrystusa Jezusa. **7** Wieści o tym, że Twoja miłość tak bardzo podnosi na duchu innych wierzących, były dla mnie ogromną radością i zachętą. **8** Właśnie ze względu na tę miłość chciałbym cię teraz o coś prosić. Móglbym wprawdzie nakazać ci to w imieniu Chrystusa, **9** ale wolę cię o to poprosić. Ja, stary Paweł, będący teraz w więzieniu z powodu wierności Chrystusowi Jezusowi, **10** proszę cię więc o przychylność dla Onezyma, który tu, w więzieniu, stał się moim duchowym synem. **11** Wiem, że kiedyś nie przynosił ci zbyt wiele pożytku. Teraz jednak jest naprawdę użyteczny zarówno dla ciebie, jak i dla mnie. **12** Odsyłam go więc do ciebie, choć sprawia mi to smutek. **13** Z powodu głoszenia dobrej nowiny jestem teraz w więzieniu i jego pomoc byłaby mi bardziej potrzebna. Chciałem nawet zatrzymać go przy sobie, aby w twoim zastępstwie mógł służyć mi pomocą. **14** Wolałem jednak nie robić tego bez twojej zgody, nie chciałem bowiem wymuszać na tobie dobrego uczynku. Lepiej będzie, jeśli sam podejmiesz taką decyzję. **15** Może właśnie dlatego Onezym uciekł od ciebie na pewien czas, abyś teraz odzyskał go już na wieki. (aiōnios g166) **16** Jest on cenny zarówno dla mnie, jak i dla ciebie. Dla mnie jest on przyjacielem w wierze, dla ciebie zaś—odzyskanym niewolnikiem, a teraz również przyjacielem w Panu. **17** Jeśli więc darzysz mnie przyjaźnią, przyjmij Onezyma, jak mnie. **18** Jeżeli wyrządził ci jakąś szkodę lub jest ci coś winien, policz to na mój rachunek. **19** Oto moje własnoręczne zobowiązanie: „Ja, Paweł, ureguluję to”. Nie chciałbym jednak ci przypominać, że ty, Filemonie, też jesteś mi coś winien—mianowicie samego siebie. **20** Przyjacielu, wyświadcz mi więc tę przysługę i w imieniu Chrystusa spraw mi tę radość. **21** Piszę ten

list, dobrze wiedząc, że spełnisz moją prośbę, a nawet zrobisz znacznie więcej. **22** Proszę, przygotuj dla mnie pokój. Mam bowiem nadzieję, że dzięki waszym modlitwom wkrótce zostanę wypuszczony z więzienia. **23** Pozdrawia cię Epafras, który—z powodu wierności Chrystusowi Jezusowi—razem ze mną przebywa w więzieniu. **24** Pozdrowienia przesyłają ci również moi współpracownicy: Marek, Arystarch, Demas i Łukasz. **25** Niech nasz Pan, Jezus Chrystus, będzie blisko was i niech obdarza was swoją łaską!

Hebrajczyków

1 W różnych momentach historii i w różny sposób Bóg przemawiał do naszych przodków poprzez swoich proroków. **2** Teraz natomiast, w czasach ostatecznych, przemówił do nas przez swojego Syna, któremu poddał wszystko i przez którego stworzył wszechświat. (aion g165) **3** On jaśnieje chwałą Boga i ukazuje Jego istotę, a potęgę swojego słowa utrzymuje cały świat. Gdy oczyścił ludzi z grzechów, zasiadł w niebie po prawej stronie Boga. **4** On jest większy od wszystkich aniołów, bo otrzymał imię przewyższające wszystkie inne tytuły. **5** Do którego bowiem anioła Bóg zwrócił się, mówiąc: „Ty jesteś moim Synem, Ciebie dziś zrodziłem”? O żadnym z nich nie powiedział również: „Ja będę Jego Ojcem, a On będzie moim Synem”. **6** A gdy posłał na ziemię swojego jedynego Syna, rozkazał: „Niech Mu oddadzą pokłon wszyscy aniołowie Boga”. **7** O aniołach zaś Bóg powiedział tak: „Jego aniołowie będą szybcy jak wiatr, Jego słudzy jak płomienie ognia”. **8** Natomiast do swojego Syna zwrócił się, mówiąc: „Tron Twój, Boże, trwa na wieki, a sprawiedliwość jest podstawa Twojego królestwa. (aion g165) **9** Kochasz prawość i nienawidzisz zła. Dlatego Twój Bóg, Boże, wybrał Cię i obdarzył szczęściem większym niż kogokolwiek innego”. **10** Pismo mówi o Nim: „To Ty, Panie, stworzyłeś na początku ziemię, a niebo jest dziełem Twoich rąk. **11** Ty trwasz, a ono przeminie i zniszczy się jak ubranie. **12** Zwiniesz je jak zużytą odzież i wyrzucisz. Ty sam pozostajesz jednak niezmienny, a Twoje życie nigdy się nie skorczy”. **13** Do którego z aniołów Bóg kiedykolwiek powiedział: „Zasiądź po mojej prawej stronie, aż rzucę Ci pod nogi wszystkich wrogów”? **14** Czy wszyscy aniołowie nie są tylko duchowymi posłańcami, mającymi służyć tym, którzy otrzymają zbawienie?

2 Powinniśmy zatem jeszcze bardziej trzymać się prawd, które usłyszeliśmy, abyśmy nie zeszli z właściwej drogi. **2** Skoro bowiem spełniły się słowa przekazane przez aniołów i każde przestępstwo oraz nieposłuszeństwo zostało ukarane, **3** to czy zlekceważenie tak wspaniałego zbawienia mogłoby nam ujść na sucho? Najpierw zostało ono ogłoszone przez Pana, a potem potwierdzone przez tych, którzy je od Niego usłyszeli. **4** Bóg poświadczyl, że ta wieść o zbawieniu jest prawda, dokonując niezwykłych czynów i cudów oraz udzielając ludziom darów Ducha Świętego, zgodnie ze swoją wolą. **5** Przyszły świat, o którym mówimy, nie będzie przecież zarządzany przez

aniołów. **6** Gdzieś w Piśmie napisane jest przecież: „Kim jest człowiek, że o nim pamiętasz? I kim syn człowieczy, że się o niego troszczysz? **7** Uczyniłeś go niewiele mniejszym od aniołów, ukoronowałeś go cczą i chwałą, **8** wszystko złożyłeś u jego stóp”. Podporządkowanie „wszystkiego” człowiekowi oznacza, że nic nie pozostało poza zasięgiem jego władzy. Teraz jeszcze tego nie dostrzegamy, **9** ale widzimy Jezusa, który—na krótki czas—stał się „niewiele mniejszy od aniołów”. On, dzięki temu, że za nas umarł, został „ukoronowany cczą i chwałą”. Dzięki Bożej łasce Chrystus doświadczył bowiem cierpienia za każdego człowieka na ziemi. **10** W ten sposób Bóg, który wszystko stworzył i do którego wszystko należy, doprowadził do chwały wiele swoich dzieci. Jezusa zaś, poprzez cierpienie, uczynił doskonałym przywódcą, dającym im zbawienie. **11** Chrystus i ci, których pojednał z Bogiem, mają jednego Ojca. Dlatego nie wstydzi się On nazwać ich swoimi braćmi, mówiąc: **12** „Opowiem moim braciom o wspaniałości Twojego imienia. Będę Cię wielbił wśród Twojego ludu”. **13** Powiedział również: „Będę Mu ufal”, a także „Oto Ja i dzieci, które dał Mi Bóg”. **14** Skoro Boże dzieci są ludźmi z krwi i kości, On również przybrał ludzkie ciało, aby umierając na krzyżu pokonać diabła, który miał władzę nad śmiercią. **15** W ten sposób wyzwolił tych, którzy przez całe życie byli zniewoleni strachem przed śmiercią. **16** Przyszedł On bowiem na świat nie po to, aby pomóc aniołom, ale potomkom Abrahama. **17** Musiał się całkowicie upodobnić do ludzi, aby stać się pełnym miłości, wiernym kapelanem i złożyć Bogu ofiarę za ich grzechy. **18** A dzięki temu, że sam cierpiał i był kuszony, może teraz pomagać tym, którzy przechodzą przez takie same próby.

3 Przyjaciele, jesteście świętci i powołani do życia wiecznego. Pamiętajcie więc o Jezusie, Bożym posłańcu i najwyższym kapelanie naszej wiary. **2** On był wierny Bogu, który Go powołał, podobnie jak Mojżesz, który wiernie służył całemu Bożemu ludowi. **3** Budowniczy cieszy się jednak większym uznaniem niż budynek, który zbudował. Dlatego Jezus jest otoczony większą chwałą niż Mojżesz. **4** Każdy dom ma swojego budowniczego, a stwórcą wszystkiego jest Bóg. **5** Mojżesz wiernie służył Bożemu ludowi, ale był tylko sługą i zapowiadał to, co miało dopiero nastąpić. **6** Chrystus natomiast, jako Syn Boży, panuje nad Bożym ludem, do którego należymy także my, jeśli ufamy Panu i pokładamy w Nim naszą nadzieję. **7** Dlatego właśnie Duch Święty mówi: „Dziś, jeśli usłyszycie głos Boga, **8** nie stawiajcie Mu oporu, jak

Izraelici podczas buntu, gdy byli kuszeni na pustyni. **9** przekazał cytowane już wcześniej wezwanie: „Dziś, Bóg powiedział bowiem: Wasi przodkowie wystawiali jeśli usłyszycie głos Boga, nie stawiajcie Mu oporu”. mnie na próbę chociaż na własne oczy widzieli to, **8** Gdyby to Jozue doprowadził Izraelitów do miejsca czego dokonałem. Dlatego przez czterdzieści lat odpoczynku, to wiele lat później Bóg nie mówiłby **10** gniewałem się na to pokolenie i powiedziałem przecież o kolejnym miejscu odpoczynku. **9** Istnieje sobie: Ci ludzie wciąż błędą i nie chcą poznać jednak prawdziwe miejsce odpoczynku, które Bóg mojej woli. **11** Rozgniewałem się i powiedziałem: przygotował dla swojego ludu. **10** Kto dochodzi Nie dotrą na miejsce, w którym przygotowałem im tam, odpoczywa po swojej pracy, podobnie jak odpoczynek”. **12** Przyjaciele, uważajcie więc, aby Bóg odpoczywał po ukończeniu dzieła stworzenia. u kogoś z was nie pojawiła się w sercu niewiara i **11** Starajmy się więc tam dotrzeć i nie bierzmy aby nie odsunął się od żywego Boga. **13** Codziennie przykładu z nieposłuszeństwa Izraelitów. **12** Słowo zachęcajcie jedni drugich, dopóki trwa „dzisiaj”, aby Boże jest bowiem żywe, skuteczne w działaniu i nikt z was nie pozwolił oklaść się grzechowi i nie ostrzejsze niż obosieczny miecz. Przenika ono naszą zaczął sprzeciwiać się Bogu. **14** Mamy bowiem udział duszę, ducha, myśli i uczucia oraz odsłania nasze we wszystkim, co należy do Chrystusa, jeśli do końca prawdziwe motywy oraz pragnienia serca. **13** Nikt będziemy Mu ufać. **15** Właśnie dlatego powiedziano: nie jest w stanie ukryć się przed Bogiem. Stojąc „Dziś, jeśli usłyszycie głos Boga, nie stawiajcie Mu przed Jego obliczem, każdy jest bowiem nagi i oporu, jak Izraelici podczas buntu”. **16** Kim byli bezbronny. Przed Nim odpowiem za wszystko, co ci, którzy słyszeli głos Boga, a jednak buntowali uczyniliśmy. **14** Jezus, Syn Boży, wstąpił do nieba i się? Czy nie byli to ludzie, którzy wcześniej pod jest naszym najwyższym kapłanem. Skoro mamy więc wodzą Mojżesza wyszli z Egiptu? **17** Na kogo przez tak wspaniałego kapłana, niezachwianie trzymajmy czterdzieści lat gniewał się Bóg? Czy nie na tych, się naszego wyznania wiary! **15** Chrystus, nasz którzy zgrzeszyli i poumierali na pustyni? **18** A jakich kapłan, potrafi dobrze nas zrozumieć, gdy czujemy ludzi miał na myśli, mówiąc: „Nie dotrą na miejsce, w się bezradni. Będąc na ziemi, doświadczył bowiem którym przygotowałem im odpoczynek”, jeśli właśnie wszystkich ludzkich trudności—z jednym wyjątkiem: nie tych, którzy okazali nieposłuszeństwo? **19** Widzimy nigdy nie popełnił grzechu! **16** Dlatego z otwartym więc, że powodem, dla którego nie dotarli na miejsce, sercem biegajmy pod tron Tego, którzy obdarza ludzi laską, a doświadczymy tam Bożej miłości i znajdziemy była ich niewiara!

4 Boża obietnica, dotycząca dojścia na miejsce

odpoczynku, jest nadal aktualna, ale uważajmy na siebie, aby ktoś z nas nie został w tyle. **2** Izraelici, podobnie jak my, słyszeli dobrą nowinę, ale nie odnieśli z niej żadnego pozytku, ponieważ nie uwierzyli w nią. **3** My natomiast dochodzimy do miejsca odpoczynku, ponieważ uwierzyliśmy w przekazaną nam dobrą nowinę. Bóg powiedział: „Rozgniewałem się i powiedziałem: Nie dotrą na miejsce, w którym przygotowałem im odpoczynek”. Słowa te zostały wypowiedziane przez Boga, mimo że miejsce odpoczynku było już przygotowane od początku świata. **4** Gdzieś w Piśmie napisane jest bowiem, że w siódmym dniu stworzenia wszystko było już gotowe: „Siódmego dnia Bóg odpoczął po wykonaniu wszystkich swoich dzieł”. **5** To samo Pismo mówi potem: „Nie dotrą na miejsce, w którym przygotowałem im odpoczynek”. **6** Niektórzy więc dotrą na miejsce odpoczynku, inni zaś, mimo że wcześniej słyszeli dobrą nowinę, nie doszli tam, ponieważ nie byli posłuszní Bogu. **7** Wiele wieków później, Bóg, przez usta króla Dawida, ponownie

5 Każdy najwyższy kapłan jest człowiekiem wybieranym po to, aby reprezentować innych ludzi przed Bogiem. Dlatego w ich imieniu składa Bogu dary i ofiary za grzechy. **2** Kapłan, sam będąc słabym człowiekiem, potrafi zrozumieć innych ludzi, którzy są nieświadomi i błędą. **3** A składając ofiary, czyni to nie tylko za grzechy innych, ale i za własne. **4** Nie każdy jednak może być najwyższym kapłanem. Może nim zostać tylko ten, kto—podobnie jak Aaron—zostanie do tego powołany przez Boga. **5** Chrystus również nie przyznał sobie tej godności sam. Najwyższym kapłanem mianował Go bowiem sam Bóg, który powiedział do Niego: „Ty jesteś moim Synem, Ciebie dziś zrodziłem”. **6** W innym miejscu Pisma zwrócił się do Niego, mówiąc: „Jesteś kapłanem na wieki, na wzór Melchizedeka”. (aiōn g165) **7** Chrystus, będąc na ziemi, ze łzami w oczach głośno wołał do Boga, aby uratował Go od śmierci. I został wysłuchany—ze względu na swoje oddanie Bogu. **8** Chociaż był Synem Bożym, przez cierpienie nauczył się posłuszeństwa. **9** A gdy w pełni wykonał swoje dzieło, stał się

źródłem wiecznego zbawienia dla wszystkich, którzy są Mu posłuszní. (aiōnios g166) 10 Bóg zaś uczynił Go najwyższym kapłanem, na wzór Melchizedeka. 11 Moglibyśmy jeszcze wiele mówić na ten temat, ale nie podważałna, również złożył przysięgę. 12 Po tak długim czasie powinniście nauczać innych, a tymczasem to was nadal trzeba uczyć podstawowych prawd słowa Bożego. Jesteście jak niemowlęta, które potrzebują mleka i nie mogą jeszcze przyjmować normalnego pokarmu. 13 Ten zaś, kto ciągle żywi się tylko mlekiem, jest jak małe dziecko, które nie wie, czym jest prawość. 14 Pokarm stałej jest natomiast przeznaczony dla dorosłych, którzy nauczylí się już odróżniać dobro od zła.

6 Przestańmy więc ciągle wracać do podstaw nauki o Chrystusie, a zajmijmy się sprawami bardziej zaawansowanymi. Czy wciąż mamy zajmować się tylko podstawami wiary, przypominając wam o konieczności odwrócenia się od zła i uwierzenia Bogu, o chrzcie, nakładaniu rąk, zmartwychwstaniu oraz sądzie ostatecznym? (aiōnios g166) 3 Zresztą, jeśli taka będzie wola Boga, to wróćmy do nauczania was tych spraw. 4 Do nawrócenia nie da się bowiem nakłonić tych, którzy kiedyś już zostali oświeceni przez Boga, posmakowali Jego dobroci, doświadczyli działania Ducha Świętego, 5 zaczęli poznawać słowo Boże i dowiedzieli się o wspaniałym, przyszłym świecie, (aiōnios g165) 6 a mimo to odwróciłi się od Boga. Czyniąc to, na nowo krzyżują bowiem Syna Bożego i wystawiają Go na pośmiewisko. 7 Bóg cieszy się, gdy pole, które zostało obficie nawodnione deszczem, wydaje plon i przynosi pożytek tym, którzy je uprawiają. 8 Ale gdy rodzi tylko chwasty—jest bezużyteczne, przeklęte przez Boga i ostatecznie zostanie wypalone. 9 Kochani, chociaż piszemy wam o tym, to jednak jesteśmy przekonani, że wy przynosicie dobre owoce, godne waszego zbawienia. 10 Bóg zaś nie postępuje niesprawiedliwie i On nie zapomni o waszej pracy oraz miłości, jaką Mu okazaliście i nadal okazujecie, pomagając innym wierzącym. 11 Pragniemy, aby każdy z was był tak gorliwy aż do końca, czyli do dnia, w którym spełni się to, na co teraz z nadzieją czekamy. 12 Nie chcemy bowiem, abyście obniżali sobie poprzeczki, ale pragniemy, byście naśladowali tych, którzy dzięki wierze i cierpliwości otrzymali od Boga wszystko, co obiecał. 13 Gdy Bóg składał obietnicę Abrahamowi, powołał się na samego siebie, nie było bowiem nikogo większego niż On. 14 Obietnica ta brzmiała następująco: „Obdarzę cię wielkim szczęściem i sprawię, że twój ród stanie się wielki”. 15 Abraham okazał cierpliwość i doczekał się spełnienia tej obietnicy. 16 Ludzie, chcąc rozwiązać jakiś spór, przysięgają na kogoś większego od siebie. 17 Dlatego Bóg, chcąc pokazać, że Jego obietnica jest problem jednak w tym, że wy nie chcecie słuchać. 18 A Bóg nie może złamać swojej obietnicy lub przysięgi! Dzięki temu zapewnieniu możemy więc uchwycić się Jego obietnicy, wierząc, że ją spełni. 19 Nadzieja ta jest dla naszej duszy jak kotwica dla statku—jest bowiem niewrzuszona, mocna i zaczepiona za zasloną nieba. 20 Tam właśnie wszedł Jezus, nasz reprezentant, na wieki stając się najwyższym kapłanem na wzór Melchizedeka. (aiōnios g165)

7 Melchizedek był królem miasta Szalem i kapłanem Boga Najwyższego. To on wyszedł na spotkanie Abrahama, gdy ten wraçał do domu po zwycięskiej bitwie z wieloma królami, i to on pobłogosławił go. 2 Wtedy Abraham dał mu dziesiątą część wszystkich zdobyczy wojennych. Imię „Melchizedek” znaczy „król prawości”, a tytuł „król Szalem” znaczy „król pokoju”. 3 Nie wiadomo, kim byli jego rodzice i czy on sam miał dzieci. Nie wiemy też, jak się zaczęło i jak się skończyło jego życie. Na wieki pozostałe on kapłanem, podobnie jak Syn Boży. 4 Zwróciły uwagę na wielkość Melchizedeka. Sam Abraham, nasz przodek, złożył mu dziesięcينę! 5 Kapłani Izraela, z rodu Lewiego, zgodnie z Prawem Mojżesza pobierają dziesięcinenę od swoich rodaków, którzy—podobnie jak oni—są potomkami Abrahama. 6 Melchizedek zaś nie był spokrewniony z Abrahalem, a jednak przyjął od niego dziesięcinenę i pobłogosławił tego, któremu sam Bóg złożył obietnicę. 7 A wiadomo przecież, że ten, kto udziela błogosławieństwa, stoi wyżej od tego, kto je przyjmuje. 8 Kapłani przyjmują dziesięciny, chociaż są zwykłymi śmiertelnikami. Melchizedek zaś wciąż żyje. 9 Można nawet powiedzieć, że Lewi, który jako pierwszy kapłan przyjmował dziesięcinenę, sam—w osobie Abrahama—również złożył ją Melchizedekowi. 10 Pochodził bowiem z rodu Abrahama, który wiele lat przed jego urodzeniem spotkał się z Melchizedkiem. 11 Zgodnie z Prawem Mojżesza, kapłanami mogą być ci, którzy pochodzą z rodu Lewiego. Jeśli jednak tacy kapłani mogliby w doskonały sposób wypełniać Bożą wolę, to w jakim celu Bóg posyłałby innego kapłana, przypominającego Melchizedeka i niebędącego potomkiem Aarona? 12 Skoro zmianie ulega rodzaj kapłaństwa, to zachodzi również konieczność zmiany Prawa. 13 Chrystus należał bowiem do rodu, z którego nikt nie pełnił funkcji kapłańskich przy ołtarzu. 14 Wiadomo przecież, że nasz Pan pochodził z rodu

Judy. A Mojżesz nic nie mówił o kapłanach z tego rodu. zostało jednak powierzone o wiele ważniejsza służba. **15** Widać więc jeszcze wyraźniej, że pojawił się nowy kapłan, na wzór Melchizedeka. **16** Został On powołyany na kapłana nie dlatego, że pochodzi z rodu Lewiego, ale dlatego, że żyje wiecznie. **17** Napisano bowiem: „Jesteś kapłanem na wieki, na wzór Melchizedeka”. **18** Dotychczasowy przepis Prawa Mojżesza powiedział jednak: „Nadchodzi dzień—mówi Pan zostaje więc unieważniony jako słaby i nieskuteczny. —gdy zawrę nowe przymierze z mieszkańcami Izraela i Judy. **19** Prawo nie czyniło bowiem nikogo doskonałym. **20** Powołaniu dotychczasowych kapłanów nie towarzyszyła Boża obietnica. **21** Chrystus zaś otrzymał od Boga szczególną obietnicę: „Pan przysiągał i nie odwoła tej obietnicy: Jesteś kapłanem na wieki”. **22** Jezus jest więc gwarantem o wiele lepszego przymierza! **23** Tamtych kapłanów musiało być wielu, bo śmierć przerywała ich służbę. **24** Jezus zaś żyje wiecznie i jest kapłanem, który nie potrzebuje następcy. **25** Dlatego też może raz na zawsze zbawić tych, którzy dzięki Niemu przychodzą do Boga. Zawsze bowiem żyje i w każdej chwili wstawia się za nimi u Boga. **26** Właśnie takiego najwyższego kapłana potrebowaliśmy: świętego, niewinnego, doskonałego, niebędącego grzesznikiem i przewyższającego wszelkie niebiańskie istoty. **27** On nie potrzebuje, jak dawni kapłani, składać codziennie ofiar—najpierw za własne grzechy, a potem za grzechy ludu. Uczynił to tylko raz, składając siebie samego jako ofiarę na krzyżu. **28** Prawo Mojżesza ustanawiało najwyższymi kapłanami ludzi, którzy sami byli słabi. Ale Bóg, poprzez swoją obietnicę, złożoną już po ustanowieniu Prawa, ustanowił nim swojego Syna—On jest więc doskonałym i wiecznym najwyższym kapłanem. (aiōn g165)

8 Można więc powiedzieć, że mamy najwyższego kapłana, który jest w niebie i zasiada po prawej stronie Boga. **2** Jego służba odbywa się w niebiańskiej świątyni—jedynej prawdziwej, zbudowanej nie przez ludzi, ale przez samego Pana. **3** Do zadań każdego najwyższego kapłana należy składanie darów i ofiar. Dlatego również Chrystus musiał złożyć swoją ofiarę. **4** Gdyby pełnił służbę na ziemi, nie mógłby być kapłanem. Tu bowiem składaniem ofiar zajmują się ci, którzy zostali do tego powołani zgodnie z Prawem Mojżesza. **5** Oni jednak służą w świątyni, która jest jego i całego ludu. **6** Chrystusowi lekcja. Pokazuje ona, że dary i ofiary składane

została jednak powierzona o wiele ważniejsza służba. **7** Jest On bowiem pośrednikiem o wiele ważniejszego przymierza, opartego na obietnicach samego Boga! **7** Gdyby pierwsze przymierze było doskonale, nie byłoby przecież potrzeby zawierania nowego. **8** Sam Bóg, wykazując niedoskonałość poprzedniego przymierza, powiedział jednak: „Nadchodzi dzień—mówi Pan warunków tamtego przymierza, więc i Ja się od nich odwróciłem—mówi Pan. **10** Wkrótce jednak—mówi Pan —zawrę z ludem Izraela nowe przymierze. Moje prawa włożę w ich umysły i zapiszę je w ich sercach. Wtedy będę ich Bogiem, a oni moim ludem. **11** I nikt nie będzie musiał nikogo uczyć, mówiąc: „Powinieneś poznać Pana” —bo wszyscy będą Mnie znać, zarówno mali, jak i wielcy. **12** Wówczas przebaczę im ich złe czyny i nigdy nie będę pamiętał o ich grzechach”. **13** Bóg, mówiąc o nowym przymierzu, uznał poprzednie przymierza za przestarzałe. A to, co stare i nieaktualne, jest już niepotrzebne.

9 Z pierwszym przymierzem związane były przepisy dotyczące Bożej służby, która odbywała się w miejscu świętym. **2** W tym celu zbudowano bowiem świątynię. W pierwszej jej części—nazywanej miejscowością świętym—stał złoty świecznik i stół, na którym znajdowały się chleby ofiarowane Bogu. **3** W drugiej części, oddzielonej zasłoną—zwanej miejscowością świętym **4**—znajdował się złoty ołtarz, na którym spalano wonności, i skrzynia przymierza, pokryta czystym złotem. Wewnątrz niej znajdował się złoty dzban z maną, laska Aarona, która kiedyś zakwitła, oraz tablice z Dekalogiem. **5** Na skrzyni umieszczone były posagi aniołów—cherubinów, strażników Bożej chwali, które osłaniały skrzydłami górną część skrzyni, zwaną przebłagalnią. Ale nie wdawajmy się teraz w szczegóły. **6** Wszystko to było tak urządzone, że kapłani przez cały czas mogli wchodzić do miejsca świętego i wykonywać tam swoją służbę. **7** Do miejsca najświętszego wchodził zaś wyłącznie najwyższy kapłan i to tylko raz w roku. Czyniąc to, wnosił tam z sobą krew zwierząt, ofiarowanych za grzechy tych, którzy zbroili się przeciwko Biegowi. **8** W ten sposób Duch Święty pojawił się w świątyni, wejście do miejsca najświętszego było zamknięte. **9** Jest to dla nas bardzo ważna jak zrozumiałeś na górze Synaj”. **6** Chrystusowi lekcja. Pokazuje ona, że dary i ofiary składane

Bogu, zgodnie z porządkiem starego przymierza, nie mogły udoskonalić ludzi, którzy je składali. **10** Przepisy tego przymierza odnosili się bowiem tylko do rzeczy zewnętrznych: jedzenia, picia, obrzędów obmywania—i straciły znaczenie z chwilą nadziejści nowego przymierza. **11** Gdy przyszedł Chrystus, będący najwyższym kapłanem nowego porządku, wszedł do świątyni raz na zawsze. Nie jest to jednak ta świątynia, która została zbudowana przez ludzi i znajduje się na tym świecie, ale znacznie wspanialsza i doskonałsza, znajdująca się w niebie. **12** Co więcej, Chrystus nie wniósł do niej krwi zwierząt, ale wszedł do miejsca świętego przelewając własną krew i zapewniając nam w ten sposób wieczne zbawienie. (aiōnios g166) **13** Zgodnie z Prawem Mojżesza, krew zwierząt i popiół, który pozostał po złożeniu ich w ofierze, oczyszczaly ludzkie ciała z grzechu. **14** O ile więc bardziej krew Chrystusa, który był bez grzechu i który przez wiecznego Ducha ofiarował samego siebie Bogu, oczyści nasze serca z czynów prowadzących do śmierci! Ona też sprawi, że będziemy żyć służąc żywemu Bogu! (aiōnios g166) **15** Chrystus dlatego stał się pośrednikiem nowego przymierza, aby wszyscy, których Bóg do tego powołał, otrzymali obiecaną przez Niego wieczny dar. Jezus umarł bowiem po to, aby uratować ich od kary za grzechy, które popełnili w czasie dawnego przymierza. (aiōnios g166) **16** Aby jakikolwiek testament zaczął obowiązywać, najpierw musi umrzeć ten, kto go sporządził. **17** Dokument ten nabiera bowiem mocy dopiero po jego śmierci—jeśli zaś ten, kto go spisał, żyje, postanowienia testamentu nie obowiązują. **18** Z podobnego powodu pierwsze przymierze nie mogło obyć się bez krwi. **19** Gdy bowiem Mojżesz ogłosił ludowi wszystkie Boże Prawa, wziął do ręki gałązkę hizopu i szkarłatną wełnę, następnie zanurzył je we krwi zwierząt ofiarnych zmieszanej z wodą i pokropił nią księgi oraz cały lud. **20** Potem rzekł: „Oto krew przymierza, które zawarł z wami Bóg”. **21** Pokropił również świątynię i wszystkie naczynia przeznaczone do Bożej służby. **22** W ramach dawnego przymierza, prawie każde oczyszczenie dokonywało się poprzez krew. Przebaczenie grzechów jest bowiem niemożliwe bez przelania krwi. **23** Dlatego właśnie rzeczy będące kopią niebiańskiej rzeczywistości musiały zostać oczyszczane w taki sposób. Sama niebiańska rzeczywistość wymagała jednak doskonałszych ofiar. **24** Z tego powodu Chrystus wstąpił nie do świątyni zbudowanej przez ludzi według niebiańskiego wzoru, ale do samego nieba, aby stać się naszym reprezentantem przed Bogiem. **25** Każdy najwyższy kapłan co roku wchodzi

do świątyni z krwią zwierząt ofiarnych. Chrystus zaś nie musiał wielokrotnie składać się w ofierze **26** i wiele razy—od początku istnienia świata—umierać. On pojawił się tylko raz, przy końcu czasów, składając w ofierze siebie samego. W ten sposób uratował nas od kary za grzechy. (aiōn g165) **27** Człowiek umiera tylko raz, a potem czeka go Boży sąd. **28** Podobnie Chrystus, tylko raz ofiarował się za grzechy wielu ludzi. Drugi raz pojawi się natomiast nie w związku z ich grzechem, ale przynosząc zbawienie tym, którzy Go oczekują.

10 Prawo Mojżesza jest tylko zapowiedzią nadchodzącej rzeczywistości. Dlatego składane co roku ofiary nigdy nie będą w stanie w doskonały sposób oczyścić tych, którzy je przynoszą. **2** Gdyby to było możliwe, ludzie przestałyby je składać, bowiem przynosząc jedną ofiarę, raz na zawsze oczyśliliby się z grzechów i nie mieliby już poczucia winy. **3** Jest jednak zupełnie inaczej—coroczne ofiary przypominają ludziom o popełnionych grzechach. **4** Niemożliwe jest bowiem, aby krew zwierząt ofiarnych mogła oczyścić ludzi z win. **5** Właśnie dlatego Chrystus, przychodzący na świat, powiedział: „Nie chciałeś ofiar ani darów, ale przygotowałeś mi ciało. **6** Nie zadowalały Cię ofiary całopalne i ofiary za grzechy. **7** Wtedy powiedziałem: Boże, oto przychodzę wypełnić Twoją wolę, zgodnie z tym, co mówi o Mnie Pismo”. **8** Chrystus powiedział, że wszystkie te ofiary—mimo że są składane zgodnie z przepisami Prawa Mojżesza—nie zadowalały Boga! **9** Następnie dodał: „Oto przychodzę wypełnić Twoją wolę”. Usunął więc pierwsze przymierze, aby ustanowić nowe. **10** Jezus Chrystus, wypełniając Bożą wolę, złożył siebie samego w ofierze. W ten sposób raz na zawsze pojednał nas z Bogiem! **11** Każdy kapłan codziennie sprawuje swoją służbę i wiele razy składa te same ofiary, które jednak nie są w stanie oczyścić kogokolwiek z grzechów. **12** Natomiast Chrystus złożył tylko jedną ofiarę i na zawsze zasiadł po prawej stronie Boga, **13** gdzie czeka, aż wszyscy wrogowie padną u Jego stóp. **14** Poprzez swoją jedną ofiarę na zawsze uczynił doskonałymi tych, których pojedał z Bogiem. **15** Potwierdza to również Duch Święty, mówiąc: **16** „Wkrótce zawrę z nimi nowe przymierze —mówią Pan. Moje prawa włożę w ich serca, i zapiszę je w ich umysłach. **17** I nie będę pamiętał o ich grzechach oraz złych czynach”. **18** Skoro grzechy zostały już odpuszczone, to ofiara za nie jest niepotrzebna. **19** Przyjaciele, dzięki przelanej krwi Jezusa mamy teraz dostęp do miejsca najświętszego! **20** Poprzez

swój śmierć, otworzył On bowiem przed nami drogę prowadzącą do życia i usunął zaslonę oddzielającą nas od miejsca najświętszego. 21 On jest najwyższym kapłanem domu Boga! 22 Przychodźmy więc do Boga ze szczerym sercem i pełnym zaufaniem. Nasze serca zostały bowiem oczyszczone ze zła, a ciała obmyte czystą wodą. 23 Nieuigiecie oczekujmy spełnienia się naszej nadziei, bo Bóg zawsze dotrzymuje obietnic. 24 Troszczmy się o siebie nawzajem i zachęcamy się do okazywania innym miłości oraz do dobrych czynów. 25 Nie opuszczajmy też naszych spotkań, jak to niektórzy mają w zwyczaju, ale dodawajmy sobie otuchy—tym bardziej, że widzimy zbliżający się dzień powrotu Pana. 26 Jeśli bowiem poznaliśmy Bożą prawdę, a dalej z rozmysłem grzeszmy, to nie ma już dla nas żadnej dodatkowej ofiary za grzechy, z której moglibyśmy skorzystać. 27 Pozostaje okręt, aby ratować swoją rodzinę. Usłyszal bowiem o nam tylko oczekiwanie w strachu na Boży sąd i tym, co miało się wydarzyć, i głęboko się tym przejął ogień, który pochłonie wrogów Boga. 28 Kto odrzuca Jego wiara stała się wyrokiem dla reszty świata, dla Prawo Mojżesza, ponosił—bez litości—karę śmierci niego zaś—podstawą Bożej przychylności. 29 Dzięki na podstawie zeznań dwóch lub trzech świadków. 30 Wierze Abraham posłuchał Boga i wyruszył do kraju, Pomyślcie zatem, o ile surowsza kara spotka tego, kto który miał otrzymać od Niego w darze. Poszedł, podeptał ofiarę Syna Bożego, zlekceważył przelaną krew, nie wiedząc nawet, dokąd idzie. 31 Dzieki wierze przez Niego krew przymierza, która pojednała Go z Pogromem, i znieważył Ducha obdarzającego łaską? 32 Izaak i Jakub, którzy również otrzymali tę samą. Wiemy dobrze, że Bóg powiedział: „To Ja wymierzam obietnicę od Boga. 33 Abraham był posłusznym Bogiem, i znieważył Ducha obdarzającego łaską? 34 Izaak i Jakub, którzy również otrzymali tę samą. Wiemy dobrze, że Bóg powiedział: „To Ja wymierzam obietnicę od Boga. 35 Nie porzucajcie więc morza. 36 Wystarczy, że Bóg powiedział: „To Ja odpłacam za zło”. Pismo mówi: „Sam Pan osądzi swój lud”. 37 Straszna to sprawiedliwość i to Ja odpłacam za zło”. Pismo mówi: „Sam Pan osądzi swój lud”. 38 Wystarczy, że Bóg powiedział: „To Ja odpłacam za zło”. Pismo mówi: „Sam Pan osądzi swój lud”. 39 My jednak nie należymy do tych, którzy odwracają się od Pana i ściągają na siebie zgubę. Przeciwnie, należymy do tych, którzy wierzą Mu i dostępują zbawienia.

11 Wiara jest gwarancją spełnienia się naszej nadziei i dowodem na istnienie niewidzialnej rzeczywistości. 2 Ze względu na nią, w przeszłości

Bóg okazywał przychylność naszym przodkom. 3 Dzięki wierze wiemy, że cały wszechświat powstał na rozkaz Boga i że wszystko, co widzimy, wziskoło swój początek ze świata, którego nie widać. (aiōn g165) 4 Dzięki wierze Abel złożył lepszą ofiarę niż Kain. Bóg zaś—przyjmując dar Abla—potwierdził jego prawość. Choć on sam umarł, jego wiara nadal przemawia, będąc przykładem dla innych. 5 Również 6 Bez wiary nie można bowiem doświadczyć śmierci. Nikt nie mógł go odnaleźć na ziemi, bo został zabrany przez Boga. Ale zanim to się stało, Bóg potwierdził, że obdarzył go swoją przychylnością. 7 Dzięki wierze Noe zbudował arkę, aby ratować swoją rodzinę. Usłyszal bowiem o nam tylko oczekiwanie w strachu na Boży sąd i tym, co miało się wydarzyć, i głęboko się tym przejął. 8 Dzieki wierze Abraham posłuchał Boga i wyruszył do kraju, Pomyślcie zatem, o ile surowsza kara spotka tego, kto który miał otrzymać od Niego w darze. Poszedł, podeptał ofiarę Syna Bożego, zlekceważył przelaną krew, nie wiedząc nawet, dokąd idzie. 9 Dzieki wierze Abraham był posłusznym Bogiem, i znieważył Ducha obdarzającego łaską? 10 Abraham był posłusznym Bogiem, i znieważył Ducha obdarzającego łaską? 11 Dzieki wierze Sara, która nie sobie wcześniejsze czasy. Po tym, jak poznaliście mogła mieć dzieci, pomimo podeszłego wieku zaszła Pana, musielicie zmagać się z wieloma trudnościami. 12 Dzieki temu z i doświadczaliście tych samych cierpień, co inni jednego człowieka—Abrahama, męża Sary—Bóg wierzący. 13 Wystarczy, że Bóg powiedział: „To Ja odpłacam za zło”. Pismo mówi: „Sam Pan osądzi swój lud”. 14 Wystarczy, że Bóg powiedział: „To Ja odpłacam za zło”. Pismo mówi: „Sam Pan osądzi swój lud”. 15 Nie mieli jednak utraty całego majątku—byliście pełni radości. 16 Ojczyzna, do której zmierzali, był jednak prawdziwy dom w niebie. Dlatego Bóg nie wstydzi się mówić, że jest ich Bogiem. Dla nich też zbudował w niebie miasto. 17 Dzieki wierze Abraham, gdy był poddany próbie, ofiarował na ołtarzu swojego jedynego syna, Izaaka. Uczynił to, mimo że wcześniej otrzymał obietnicę: 18 „Twoi potomkowie będą się

wywodzić od Izaaka”, **19** był bowiem przekonany, że jaskiniach, a ich jedynym ubraniem były owcze i kozie Bóg jest w stanie ożywić jego syna. I właśnie dlatego skóry. Cierpieli niedostatek i byli prześladowani oraz odzyskał go. **20** Dzięki wierze Izaak pobłogosławił poniżani przez innych, chociaż cały świat nie był ich przyszłość Jakuba i Ezawa—swoich synów. **21** Jakub godny! **39** Wszyscy oni, choć wierzyli, nie doczekali zaś, umierając, dzięki wierze pobłogosławili synów spełnienia obietnic. **40** Bóg zaplanował bowiem coś Józefa — podpierając się laską — oddał poklon Bogu. jeszcze lepszego i nie chciał, aby tylko oni — bez **22** Z kolei Józef, będąc bliski śmierci, dzięki wierze nas — osiągnęli ten cel.

wspomniał o przyszłym wyjściu Izraelitów z Egiptu i polecił, aby zabrano wówczas z Egiptu jego prochy.

23 Dzięki wierze rodzice nowo narodzonego Mojżesza ukrywali go przez trzy miesiące. Widzieli bowiem, że Bóg dał im wyjątkowe dziecko, i nie przestraszyli się rozkazów faraona. **24** Mojżesz zaś, gdy dorósł, dzięki wierze nie zgodził się, by uznano go za syna córki faraona. **25** Wolał cierpieć razem z ludem Bożym niż korzystać z przemijających przyjemności grzechu.

26 Uznał bowiem, że bycie poniżonym ze względu na Chrystusa jest warte więcej, niż wszystkie skarby Egiptu. Oczekiwali bowiem nagrody od Boga. **27** To dzięki wierze opuścił Egipt i nie przestraszył się gniewu faraona, dostrzegł bowiem to, czego inni nie widzieli. **28** Dzięki wierze również zarządził Paschę i nakazał Izraelitom oznaczyć drzwi krwią baranka. Dzięki temu anioł, który uśmiercał najstarszych synów we wszystkich rodzinach, oszczędził Izraelitów. **29**

Dzięki wierze Izraelici suchą stopą przeszli Morze Czerwone, mimo że ścigający ich Egipcjanie zostali pochłonięci przez wodę. **30** Gdy zaś Izraelici przez siedem dni chodzili wokół Jerycha, mury miasta runęły również dzięki ich wierze. **31** Rachab, prostytutka z Jerycha, która udzieliła schronienia izraelskim zwiadowcom, dzięki swojej wierze ocaliła życie i nie zginęła razem z mieszkańcami miasta, okazującymi nieposłuszeństwo Bogu. **32** Czy muszę przytaczać dalsze przykłady? Zbyt wiele czasu zabraloby mi

pisanie o Gedeonie, Baraku, Samsonie, Jeftem, Dawidzie, Samuelu i o prorokach. **33** To dzięki wierze pokonali oni wrogie królestwa, byli sprawiedliwymi władcami, doświadczyli spełnienia Bożych obietnic, zamknęli paszczę lwom, **34** zgasili wielkie płomienie ognia, uniknęli śmierci w walce, przezwyciężyli swoją bezsilność, okazali odwagę w czasie walki, a nawet zmusili do ucieczki całe armie. **35** Dzięki ich wierze niektóre kobiety odzyskały zmarłych członków rodziny. Ale byli i tacy, którzy zostali zamęczeni na śmierć i nie przyjęli oferowanej im wolności. Widzieli bowiem, że zmartwychwstaną do wiecznego życia. **36** Innych poniżano i bicowano, zakuwano w kajdany i zamykano w więzieniach. **37** Byli obrzucani kamieniami, przerzynani piłą, zabijani mieczem. Musieliby ukrywać się w norach i

12 Skoro otacza nas tak wielu ludzi wiary, odrzućmy wszystko, co nam przeszkadza — a zwłaszcza grzech — i wytrwale biegajmy do mety w tych zawodach życia. **2** Wpatrujmy się w Jezusa, który jest początkiem i celem naszej wiary. On zgodził się ponieść hanebną śmierć na krzyżu, bo wiedział, jaką potem spotka Go radość. Teraz zaś zasiada w niebie, po prawej stronie Boga. **3** Pomyślcie jednak, jaką wrogość okazali Mu wcześniejsi grzesni ludzie! I nie pozwólcie, aby cokolwiek zniechęciło was lub doprowadziło do upadku! **4** Przecież dotychczas, w walce z grzechem, nie musielibyście przelewać ani kropli krwi. **5** Nie zapominajcie o wezwaniu, które Bóg skierował do was, jako do swoich dzieci: „Moje dziecko, gdy Pan wymierza ci karę, nie lekceważ tego. A gdy zwraca ci uwagę na grzech, nie załamuj się. **6** Pan bowiem karze wszystkich, których kocha, i dyscyplinuje tych, których uważa za swoje dzieci”. **7** Bądźcie cierpliwi, gdy Bóg wymierza wam karę, znaczy to bowiem, że postępuje z wami jak ze swoimi dziećmi. Czy istnieje dziecko, które jeszcze nigdy nie było ukarane przez swojego ojca? **8** Jeśli nigdy nie byliście karani przez Boga — a przecież dyscyplinuje On wszystkich wierzących — to znaczy, że nie jesteście Jego prawdziwymi dziećmi! **9** Gdy byliśmy dziećmi, nasi ojcowie wymierzali nam kary, a przecież szanujemy ich. Czy nie powinniśmy więc pozwolić naszemu duchowemu Ojcu, aby On również wychowywał nas i prowadził do wiecznego życia? **10** Ojcowie karali nas, aby jak najlepiej przygotować nas do krótkiego przecież życia na tym świecie. Bóg zaś czyni to dla naszego dobra, abyśmy byli święci — tak jak On! **11** Gdy spotyka nas kara, nie czujemy radości, ale bólu. Potem jednak, dzięki tej karze, w naszym życiu pojawią się pokój i prawość. **12** Podnieście więc osłabione ręce, wyprostujcie zdrętwiałe kolana. **13** i idźcie prostą drogą. A wtedy ci, którzy kroczą za wami, nawet jeśli kuleją, nie upadną, ale również nabiorą sił. **14** Życie ze wszystkim w zgodzie i prowadźcie świętę życie, bez tego bowiem nikt nie zobaczy Pana. **15** Uważajcie też, aby nikt z was nie pozbawił się Bożej laski. Nie pozwólcie też, aby w waszych sercach zakorzeniło się i rozrosło zgorzknienie,

szkodzące innym ludziom. **16** Niech nikt z was nie związek małżeński, a małżonkowie niech będą sobie będzie tak niemoralny lub bezbożny jak Ezaw, który wierni. Bóg ukarze bowiem tych, którzy dopuszczają za jeden posiłek sprzedał prawo do szczególnego się niewierności i rozwiązości seksualnej. **5** Nie błogosławieństwa, które—jako najstarszy syn—miał bądźście zachłanni. Wręcz przeciwnie, cieszcie się z otrzymać od swojego ojca. **17** Wiecie przecież, że tego, co macie. Bóg powiedział przecież: „Nie porzucę potem, gdy je chciał odzyskać, zostało odrzucony. cię i nigdy cię nie opuszczę”. **6** Śmiało możemy Gorzko żałować swojego czynu, ale było już za późno mówić: „Pan mi pomaga, więc nie będę się niczego na jakąkolwiek zmianę. **18** Nie zbliżyliście się do bał, Co może mi zrobić człowiek?”. **7** Przypominajcie góry Synaj, której można dotknąć. Nie widzieliście sobie swoich przywódców duchowych, którzy uczyli też buchającego z niej ognia, nie zobaczyliście też was słowa Bożego. Pamiętając, jak odeszli, biercie ciemności, mroku i strasznej burzy, **19** nie słyszeliście z nich przykład. Tak jak oni, wiercie Panu! **8** również dźwięku traby i późnego głosu. Izraelici, Jezus Chrystus nigdy się nie zmienia. W przeszłości gdy usłyszeli ten głos, błagali, aby zamilkł. **20** był dokładnie taki sam, jaki jest dziś i jaki będzie Przeraził ich bowiem nakaz: „Nawet zwierzę, które w przyszłości. (aiōn g165) **9** Dlatego nie dajcie się dotknie tej góry, musi zostać ukarane śmiercią”. **21** oszukać różnym nowym, obcym naukom. Całym Wszystko to było tak przerażające, że nawet Mojżesz sercem polegajcie na łasce Boga, a nie na przepisach powiedział: „Cały trzęsie się ze strachu!”. **22** Wy jednak dotyczących spożywania różnych pokarmów. Tym, zbliżyliście się do góry Syjon i do miasta żywego którzy się do nich zastosowali, nie przyniosły one Boga, czyli do niebiańskiej Jerozolimy. W mieście tym żadnego pozytku. **10** My zaś mamy dostęp do ołtarza, niezliczone rzesze aniołów uczestniczą w uroczystym z którego nie mogą jeść ci, którzy służą w ziemskiej zgromadzeniu. **23** Są tam także ci, którzy jako pierwi świątyni. **11** Zgodnie z Prawem Mojżesza, najwyższych zostali wybrani przez Boga i których imiona zostały zapisane w niebie. Jest tam również sam Bóg, który mieście tym jest również obecny Jezus—pośrednik nowego przymierza, którego przelana krew znaczy i my do Niego—na zewnątrz, aby mieć udział w wiele więcej niż krew Abla. **25** Uważajcie, żeby nie hańbie, której doświadczył. **14** Ten świat nie jest odwrócić się od Tego, który do was przemawia. naszym domem, czekamy bowiem na ten, który Izraelici nie słuchali Mojżesza, który mówił do nich nadzieję. **15** Dlatego zawsze składajmy Bogu ofiarę tu, na ziemi—i nie uniknęły kary. Jeśli więc my chwały—wołajmy do Niego, oddając Mu cześć w odwrócić się od Tego, który przemawia do nas z imieniu Jezusa! **16** Pamiętajcie też o czynieniu dobra nieba, tym bardziej zostaniemy za to ukarani przez i pomaganiu innym—takie ofiary podobają się Bogu! Boga. **26** Za pierwszym razem, gdy Bóg przemówił do ludzi, od Jego głosu zadrżała ziemia. Teraz zaś, przywódcom. Oni bowiem dbają o wasze dobro zapowiedział On: „Ponownie wstrząsnę ziemią i odpowiadają za to przed Bogiem. Pomóżcie im niebem”. **27** Słowo „ponownie” oznacza, że wszystko to, co jest zniszczalne, zostanie przemienione, a to, co jest zniszczalne, zostanie przemienione, a jeśli jednak sprawicie, że popadną przez was w przetrwa tylko to, co jest niezniiszczalne. **28** Skoro więc wykonywać to zadanie z radością i bez narzekania. Bogu wdzięczność, cześć i respekt. **29** Nasz Bóg jest bowiem przekonani, że mamy czyste sumienie, i bowiem tak potężny, jak ogień, który może wszystko pochłonąć.

13 Kochajcie się jak bracia i zawsze bądźcie gościnni. Postępując tak, niektórzy—zupełnie nieświadomie—gościli u siebie aniołów. **3** Okazujcie pomoc tym z was, którzy—z powodu wierności Chrystusowi—trafiли do więzienia. Troszczcie się również o cierpiących, sami przecież również dobrze wiecie, co to znaczy cierpieć. **4** Niech wszyscy cenią,

związek małżeński, a małżonkowie niech będą sobie też, abyście—dzięki Jezusowi Chrystusowi—pragnęli czynić wszystko to, co Mu się podoba. On ożywił Jezusa—naszego Pana i wielkiego Pasterza—oraz przypieczętował przymierze z nami Jego krwią. Jemu niech będzie wieczna chwała. Amen! (aiōn g165, aiōnios

g166) **22** Przyjaciele, przyjmijcie ten krótki list jako słowo zachęty. **23** Wiedziecie, że Tymoteusz, nasz drogi przyjaciel, wyszedł już z więzienia. Jeśli wkrótce do mnie przybędzie, odwiedzimy was obydwa. **24** Przekażcie pozdrowienia waszym przywódcom i wszystkim świętym. Pozdrawiają was wierzący z Italii. **25** Niech Bóg obdarza was wszystkich swoją łaską!

Jakuba

1 Ja, Jakub, sługa Boga i Pana, Jezusa Chrystusa, pozdrawiam wierzących, którzy pochodzą z dwunastu pokoleń Izraela, i są rozproszeni po całym świecie. **2** Mój przyjaciele, cieszcie się, gdy spotykają was rozmaite trudności! **3** Każda próba waszej wiary sprawia bowiem, że stajecie się bardziej wytrwali. **4** Gdy zaś wasza wytrwałość będzie w pełni ukształtowana, wy sami będącie dojrzałi, w pełni rozwinięci i pozbawieni wszelkich wad. **5** Jeżeli zaś ktoś z was potrzebuje w życiu mądrości, niech poprosi o nią Boga, który chętnie udziela jej wszystkim ludziom. **6** Proszęć, niech jednak wierzy, że ją otrzyma, i niech nie wątpi w to. Wątpiący człowiek podobny jest bowiem do morskiej fali, miotanej wiatrem w różne strony. **7** Nie powinien on oczekwać, że cokolwiek otrzyma od Pana, **8** jest bowiem wewnętrznie rozdarty, a jego postawa jest chwiejna. **9** Wierzący, który jest biedny, może być z tego dumny. Biedni cieszą się bowiem szczególną przychylnością Boga. **10** Bogaty niech natomiast pamięta, że przed Bogiem jego majątek nie ma żadnej wartości i że jego ziemski blask niebawem przeminie—podobnie jak piękno kwiatu, który szybko więdnie. **11** Żar słońca wysusza roślinę oraz jej kwiaty i szybko tracą one swoje piękno. Podobnie jest z bogatym człowiekiem—szybko przemija i nikt nie pamięta o jego sukcesach. **12** Szczęśliwy jest zaś człowiek, który opiera się pokusom. Jego wiara jest wypróbowana, o on sam otrzyma wieniec życia, przyrzeczony tym, którzy kochają Boga. **13** Doświadczając pokus, niech nikt nie mówi jednak: „To Bóg nakłania mnie do zlego”. Bóg bowiem ani sam nie doświadcza pokus, ani też nikogo nie nakłania do czynienia zła. **14** Każdy jest bowiem kuszony przez tkwiące w nim pragnienia, które go nęczą i popychają do działania. **15** Pragnienia te prowadzą człowieka do grzechu, grzech zaś—do śmierci. **16** Nie dajcie się zatem, kochani przyjaciele, wprowadzić w błąd. **17** Wszystko, co jest dobre i doskonale, pochodzi z nieba—od Boga, Stwórcy wszystkich gwiazd. On nigdy się nie zmienia i nic nie może przyćmić jego blasku. **18** To On, posyłając do nas słowo prawdy, zrodził nas do nowego życia, abyśmy stali się najlepszą częścią Jego stworzenia. **19** Kochani przyjaciele, bądźcie bardziej skłonni do słuchania, niż do mówienia lub wybuchania gniewem. **20** Gniewując się, człowiek nie czyni bowiem tego, co podoba się Bogu. **21** Wyrzućcie więc ze swojego życia wszelki brud oraz зло i z pokorą przyjmijcie zasadzone

w was słowo Boże, które może doprowadzić was do zbawienia. **22** Wprowadzajcie je jednak w czyn, a nie bądźcie słuchaczami, którzy tylko udają, że słuchają. **23** Człowiek, który słucha słowa, ale nie wprowadza go w życie, przypomina bowiem kogoś, kto przegląda się w lustrze. **24** Popatrz na siebie i odchodzi, zapominając, jak wygląda. **25** Natomiast ten, kto poznal doskonale prawo dające wolność i przestrzega go, nie jest słuchaczem, który szybko zapomina o tym, co słyszał. Wręcz przeciwnie—wprowadza słowo w czyn a Bóg pobłogosławi jego działanie. **26** Jeśli ktoś uważa się za pobożnego człowieka, a nie panuje nad swoim językiem, to oszukuje siebie samego, a jego pobożność jest bezużyteczna. **27** Prawdziwa i czysta pobożność, której oczekuje Bóg, nasz Ojciec, polega na pomaganiu sierotom i wdowom w ich ciężkiej sytuacji oraz nieuleganiu złym wpływom tego świata.

2 Moi przyjaciele, jeśli wierzyście Jezusowi Chrystusowi, naszemu Panu, nie możecie traktować jednych ludzi inaczej niż drugich. **2** Założmy, że na wasze spotkanie przychodzi ktoś bogaty, dobrze ubrany, z synetami na palcach, oraz ktoś biedny, w starym i zniszczonym ubraniu. **3** Wy zaś patrzcie na dobre ubranie tego pierwszego i mówicie: „Siądź tu z przodu, na honorowym miejscu”. Do biednego zaś mówicie: „Stań sobie tam z boku albo usiądź na podłodze”. **4** Czy, postępując tak, nie stajecie się niesprawiedliwymi sędziemi, dzielącymi ludzi na lepszych i gorszych? **5** Moi kochani przyjaciele, posłuchajcie mnie uważnie. Czy Bóg nie wybrał właśnie biednych, aby—dzięki wierze—stali się bogaci i otrzymali królestwo, obiecone przez Boga tym, którzy Go kochają? **6** Wy jednak gardzicie biednymi. A czy to nie bogaci gnębią was i oskarżają przed sądem? **7** Czy to nie oni śmieją się z Tego, który jest waszym Panem? **8** Jeśli jednak kierujecie się królewskim przykazaniem Pisma, które mówi: „Kochaj innych ludzi jak samego siebie!”, to postępujcie właściwie. **9** Jeżeli jednak dzielicie ludzi na lepszych i gorszych, popełniając grzech, i w świetle Prawa jesteście przestępca. **10** Ten bowiem, kto przestrzega całego Prawa, a przekroczy tylko jedno z przekazań, ponosi taką samą winę jak ten, kto złamał wszystkie przekazywanie. **11** Bóg, który powiedział: „Bądź wierny w małżeństwie!”, powiedział także: „Nie zabijaj!”. Jeśli więc jesteś wierny w małżeństwie, ale zabiliś kogoś, zgodnie z Prawem jesteś przestępca. **12** Mówcie więc i postępujcie tak, abyście zostali dobrze osądzeni na podstawie prawa dającego wolność. **13** Ten bowiem,

kto nie okazywał innym miłości, sam również jej jest małą częścią ciała, potrafi wiele zdziałać. Wielki nie doświadczycy. Miłość jest ważniejsza niż sąd. 14 pożar lasu rozpoczyna się od małego płomienia, 6 a Moi przyjaciele, jaki jest sens mówić, że się wierzy język jest właśnie jak płomień ognia—jest pełen zła i Bogu, jeśli ta wiara nie przejawia się w czynach? hiszczy całe ciało. On rozpala w nas szalejący żywioł, Czy taka wiara może kogoś zbawić? 15 Założmy, prowadzący do zniszczenia i klęski, a źródłem tego że ktoś z wierzących—mężczyzna lub kobieta—nie ognia jest samo piekło. (Geenna g1067) 7 Ludzie są ma pieniędzy na ubranie i jedzenie. 16 Wtedy ktoś z w stanie ujarzmic wszelkie gatunki dzikich zwierząt, was powie im: „Bądźcie dobrzej myśli! Mam nadzieję, ptaków, gadów i morskich stworzeń, 8 ale nikt nie że uda wam się zdobyć coś do ubrania i jedzenia”, potrafi ujarzmic języka—pełnego niepohamowanego sam jednak nie da im tego, czego potrzebują. Czy zła i śmiercionośnej trucizny. 9 Naszym językiem jego słowa będą miały wtedy jakieś znaczenie? 17 wielbimy Pana i Ojca, a jednocześnie przeklinamy Podobnie jest z wiarą. Jeśli nie wypływają z niej ludzi, stworzonych na obraz Boga. 10 Te same usta dobre czyny, znaczy to, że jest martwa. 18 Ktoż życzą innym szczęścia i przeklinają ich. Tak, moi jednak może powiedzieć: „Jeden wierzy Bogu, a drugi przyjaciele, być nie może! 11 Czy z jakiegokolwiek czyni dobro”. Jak jednak udowodnisz, że wierzysz źródła wypływa jednocześnie woda słodka i gorzka? Bogu, skoro z twojej wiary nie wypływają żadne dobre 12 Czy drzewo figowe może zaowocować oliwkami, czyny? Ja właśnie poprzez moje czyny pokazuję, że a winorośl figami? Czy ze słonego źródła może wierzę Bogu! 19 Twierdzisz, że wierzysz w istnienie wypływać słodka woda? 13 Czy jest wśród was Boga? To dobrze, ale demony też w to wierzą, a ktoś, kto uważa się za mądrego i rozsądnego? Jeśli mimo to drżą ze strachu. 20 Niemądry człowiek! Czy tak, niech udowodni to dobrymi czynami, pełnymi mam ci udowodnić, że wiara, z której nie wypływają łagodności i mądrości. 14 A skoro macie w sercach dobre czyny, jest bezużyteczna? 21 Czy Abraham, gorzką zazdrość i wrogość, to przynajmniej nie nasz przodek, nie został uniewinniony przez Boga zasłaniając się kłamstwem lub przechwałkami. 15 na podstawie czynu? Złożył przecież swojego syna, Taka „mądrość” nie pochodzi z nieba, ale z ziemi, od Izaaka, na ołtarzu ofiarnym! 22 Widzisz więc, że jego ludzi i od demonów. 16 Tam zaś, gdzie jest zazdrość wiara była ściśle powiązana z czynami i właśnie dzięki i wzajemna wrogość, tam panuje chaos i wszelkie nim stała się doskonała. 23 W ten sposób wypełniły zło. 17 Mądrość, która pochodzi z nieba, jest przede się następujące słowa Pisma: „Abraham uwierzył wszystkim czysta i dąży do pokoju. Jest łagodna i Bogu i został uniewinniony”. Co więcej, Abraham otwarta, pełna miłości i dobrych czynów, bezstronna i został nawet nazwany przyjacielem Boga! 24 Widzicie szczera. 18 Ci zaś, którzy sieją pokój, jako plon będą więc, że człowiek zostaje uniewinniony również na zbierać prawość.

podstawie jego czynów, a nie tylko wiary. 25 Kolejny przykład stanowi Rachab, prostytutka z Jerycha. Czy nie została ona uniewinniona na podstawie jej czynu? Udzieliła przecież schronienia izraelskim zwiadowcom i wskazała im drogę ucieczki! 26 Ciało, w którym nie ma ducha, jest martwe. Podobnie jest z wiarą—ifi nie wypływają z niej dobre czyny, jest martwa.

3 Moi przyjaciele, niech niewielu z was dąży do tego, aby nauczać innych. Pamiętajcie, że my, nauczający, będziemy sądzeni surowiej niż inni. 2 Wszyscy dopuszczać się wielu grzechów. Jeśli jednak ktoś nie grzeszy w mowie, znaczy to, że stał się człowiekiem w pełni dojrzalym—potrafiącym panować także nad całym sobą. 3 Wkładając koniowi do pyska małe wędzidło, sprawiamy, że jest nam posłuszny i możemy kierować całym jego ciałem. 4 Również ogromne statki, żeglujące dzięki silnym wiatrom, zmieniają kurs zgodnie z wolą sternika, który posługuje się małym sterem. 5 Podobnie język, choć

4 Jaki jest powód kłótni i walk, które między sobą prowadzicie? Czy nie są to złe pragnienia, walczące o władzę nad waszym ciałem? 2 Pragniecie rzeczy, których nie macie. Zabijacie się o nie i zazdroście ich sobie nawzajem. Kłóciecie się o nie i walczycie z sobą, ale i tak nie udaje wam się ich zdobyć. Nie macie ich, bo nie prosicie o nie Boga. 3 A gdy proscie, też nie otrzymujecie ich, bo wasze motyw są złe. Chcecie bowiem zaspokoić swoje własne pragnienia. 4 Jesteście niewierni Bogu! Czy nie wiecie, że przyjaźń z grzesznym światem oznacza nieprzyjaźń z Bogiem? Kto więc pragnie być przyjacielem tego świata, staje się nieprzyjacielem Boga! 5 Czy uważacie, że bez znaczenia są słowa Pisma: „Pan jest zazdrośnie o ducha, którego w nas umieścił”? 6 To On obdarza was przecież swoją wielką

łaską. Pismo mówi bowiem: „Bóg przeciwstawia się tym, którzy się wywyższają, a uniżonym okazuje swoją łaskę”. 7 Poddajcie się więc Bogu. Przeciwstawcie

się natomiast diabłu, a ucieknie od was. **8** Zbliźcie pełen współczucia i miłości. **12** Moi przyjaciele, się do Boga, a On zbliży się do was. Umyjcie ręce, chcialbym dać wam jeszcze jedna, bardzo ważną grzesznicy, i oczyście serca, obłudnicy! **9** Smućcie radę: Nie przysięgajcie—an na niebo, ani na ziemię, się, płaczcie i rozpaczajcie! Niech wasz pusty śmiech ani na cokolwiek innego. Mówcie po prostu „tak” i próżna radość zamienią się w prawdziwy żał. **10** lub „nie”, abyście nie zgrzeszyli i nie zostali ukarani Uniście się przed Panem, a On was wywyższy. **11** przez Boga. **13** Jeśli ktoś z was cierpi, niech się Przyjaciele, nie obmawiajcie się nawzajem. Ktoś, kto modli. Jeśli ktoś jest pełen radości, niech uwielbia obmawia lub potępią innego wierzącego, obmawia Pana, śpiewając Mu pieśni. **14** Jeśli ktoś choruje, i potępią Prawo. A jeśli wydajesz wyrok na Prawo, niech wezwie starszych kościoła, aby się za niego nie jesteś jego wykonawcą, ale sędzią. **12** Jedynym modlili, namaszczając go olejem w imieniu Pana. prawodawcą oraz sędzią jest jednak Bóg. I tylko **15** Ich modlitwa, wypowiedziana z wiara, ulecy On może zbawić lub potepić człowieka. Ty zaś, chorego i Pan przywróci mu zdrowie. A jeśli chory kim jesteś, że ośmielasz się potępiać innych? **13** A zgrzeszył, Bóg mu przebaczy. **16** Wyznawajcie jedni teraz słuchajcie wy, którzy mówicie: „Dziś lub jutro drugim swoje grzechy i módlcie się za siebie, abyście wyjeżdżamy do tego miasta, przez rok będącymi byli uzdrawieni. Modlitwa prawego człowieka ma tam prowadzić interesy i osiągniemy duże zyski”. bowiem wielką moc. **17** Eliasz, mimo że był zwykłym **14** Przecież nawet nie wiecie, co was spotka jutro! człowiekiem, modlił się, aby nie padało. I został Jesteście jak poranna mgła, która pojawia się na wysłuchany: przez trzy i pół roku nie było deszczu! **18** chwilę, a potem znika bez śladu. **15** Opamiętajcie Potem modlił się o deszcz i znów Bóg wysłuchał jego się więc i mówcie: „Jeśli Pan pozwoli i będącmy modlitwy: zaczęło padać i ziemia wydała plony. **19** żyć, to zajmiemy się tym lub tamtym”. **16** Dotychczas Moi przyjaciele, jeśli ktoś z was zabłądzi i zejdzie z bowiem z dumą opowiadacie o waszych planach, a drogi prawdy, pomóżcie mu wrócić do Boga! Czyniąc każda taka postawa jest zła. **17** Grzeszy również ten, to, uratujecie go od śmierci i przyczynicie się do kto mogąc czynić dobro, nie robi tego. przebaczenia wielu jego grzechów.

5 Teraz posłuchajcie wy, nieuczciwi bogacze:
Nadchodzi dla was czas płaczu i nieszczęścia.
2 Wasze bogactwo traci wartość, a wasze drogie ubrania zjadają mole. **3** Wasze srebro i złoto pokrywa się śnidzią, która będzie dowodem przeciwko wam i będzie was palić jak ogień. Zgromadziliście bogactwo, ale czas tego świata się kończy. **4** Pieniądze, których nie zapłaciliście robotnikom pracującym na waszych polach, są teraz dowodem przeciwko wam. Pan w niebie usłyszał bowiem ich rozpaczliwe wołanie o pomoc. **5** Żyliście tu na ziemi w dobrobycie i luksusie. Teraz jednak jesteście jak utuczone zwierzęta, prowadzone na ubój. **6** Skazaliście i zabiiliście prawych ludzi, którzy nie byli nawet w stanie się bronić. **7** Przyjaciele, bądźcie cierpliwi, oczekując powrotu naszego Pana. Rolnik musi cierpliwie czekać na swe cenne plony, aż nadejdzie pora żniw. **8** Bądźcie więc i wy cierpliwi. Nabierzcie odwagi, bo czas nadzieja Pana jest już bliski. **9** Nie narzekajcie też jedni na drugich, bo zostaniecie za to osądzeni. Sędzia stoi już przed drzwiami! **10** Niech dawni prorocy, którzy przemawiali w imieniu Pana, będą dla was wzorem wytrwałości i cierpliwości. **11** Uważamy przecież za szczęśliwych tych, którzy wytrwali w cierpieniach. Słyszeliście o wytrwałości Hioba i wiecie, jak Pan uwolnił go w końcu od cierpienia. On jest bowiem

I Piotra

1 Ja Piotr, apostoł Jezusa Chrystusa, piszę do wybranych, którzy jako cudzoziemcy mieszkają na obczyźnie: w Poncie, Galicji, Kapadocji, Azji i Bitynii. **2** Bóg Ojciec, zgodnie ze swoim odwiecznym postanowieniem, wybrał was i przeznaczył do świętego życia w Duchu oraz do posłuszeństwa. On również, dzięki krwi przelanej przez Jezusa Chrystusa, oczyścił was z grzechów. Niech Jego łaska i pokój wydają wśród was coraz większy owoc! **3** Chwała niech będzie Bogu—Ojcu naszego Pana, Jezusa Chrystusa—który w swojej ogromnej miłości zrodził nas do nowego życia. On, dzięki zmartwychwstaniu Chrystusa, dał nam żywą nadzieję na przyszłość **4** i przygotował dla was bezcenny dar w niebie—niezniszczalny, nieskażony i nietracący blasku! **5** Uwierzyliście Bogu, dlatego On będzie was chronił swoją potężną mocą—do czasu, w którym objawi wszystkim wasze zbawienie. **6** Cieszczie się więc, mimo że teraz różne chwilowe trudności sprawiają wam smutek. **7** Dzięki nim jednak wasza wiara oczyszcza się i staje się cenniejsza od nietrwałego złota, które również oczyszcza się w ogniu. Gdy więc Jezus Chrystus powtórnie się objawi, wasza wiara zostanie doceniona i otoczona chwałą. **8** Wiem, że chociaż nie widzieliście Pana, to bardzo Go kochacie. Teraz nadal Go nie widzicie, ale wierzyście Mu i doznajecie niezmiernej, cudownej radości **9** z powodu waszego zbawienia. Ono jest celem waszej wiary! **10** Właśnie to zbawienie było przedmiotem poszukiwań i dociekań proroków. Oni to zapowiadali, że Bóg okaże wam swoją łaskę. **11** Zastanawiali się jednak, kiedy nadzieją cierpienia Chrystusa, zapowiedziane przez Jego Ducha, i kiedy objawi się Jego chwała. **12** Bóg zaś powiedział im, że oni tego nie doczekają, ale wy—tak. I właśnie o tym—z pomocą zesłanego z nieba Ducha Świętego—powiedzieli wam ci, którzy przekazali wam dobrą nowinę. Są to rzeczy, które pragneliby poznać nawet aniołowie. **13** Dlatego zachowujcie czujność oraz trzeźwość umysłu. Całą zaś waszą nadzieję złożcie w Bożej łasce—w dniu powrotu Jezusa Chrystusa doświadczycie jej bowiem w całej pełni! **14** Dawniej, gdy nie znaliście Pana, waszym życiem kierowały grzeszne pragnienia. Teraz jednak nie poddawajcie się im i zachowujcie się jak posłusze dzieci. **15** Naśladowujcie Boga, który jest świętym, i w każdej sytuacji również wy bądźcie świętymi. **16** Pismo bowiem mówi: „Bądźcie świętymi, bo Ja jestem

ludzkich czynów, nazywacie swoim Ojcem, okazujcie Mu respekt do końca waszego życia na ziemi. **18**

Pamiętajcie też, że z powodu złego postępowania, odziedziczonego po waszych przodkach, byliście niewolnikami zła, ale zostańcie wykupieni przez Boga! I to nie marnym srebrem lub złotem, **19** ale bezcenną krvią Chrystusa. On został bowiem zabity jak niewinni i czysty ofiarny baranek! **20** Bóg przeznaczył Go do tego jeszcze przed powstaniem świata, ale—ze względu na was—Chrystus przyszedł na świat dopiero teraz, w czasach ostatecznych. **21** To dzięki Niemu uwierzyliście Bogu, który wzbudził Go z martwych i otoczył chwałą. Od Niego pochodzi więc wasza wiara i nadzieja, którą złożyliście w Bogu. **22** Okazałyście posłuszeństwo prawdziwe i oczyściłyście swoje dusze. Teraz więc bez obłudy, zupełnie szczerze, okazujcie miłość innym wierzącym. **23** Narodziliście się bowiem na nowo dzięki słowu Bożemu, które jest jak niezniszczalne ziarno na zasiew—jest żywe i trwa na wieki. (aiōn g165) **24** Pismo mówi: „Ludzie są jak trawa, a ich piękno jest jak kwiat. Trawa usycha, kwiat opada, **25** ale słowo Pana trwa na wieki”. Dobra nowina, którą usłyszeliście, jest właśnie słowem Pana! (aiōn g165)

2 Dlatego porzućcie wszelką złość, fałsz, obłudę, zazdrość i obmawianie innych. **2** Jako nowo narodzone niemowlęta pragnijcie czystego, duchowego mleka, które pomoże wam dojrzewać w wierze i osiągnąć zbawienie. **3** Sami bowiem przekonaliście się, że Pan jest dobry. **4** Przyjdźcie do Chrystusa, który jest żywym kamieniem, odrzuconym wprawdzie przez ludzi, ale wybranym przez Boga i bardzo cennym. **5** Wy również jesteście żywymi kamieniami, z których powstaje duchowy dom. Jesteście świętymi kapelanami, którzy—dzięki Jezusowi Chrystusowi—składają duchowe ofiary, podobające się Bogu. **6** Pismo mówi bowiem: „Kładę na górze Syjon kamień węgielny —wybrany i bardzo cenny. Ten, kto mu uwierzy, nie zawiedzie się”. **7** Dla was, którzy Mu wierzyście, jest on bardzo cenny. Dla niewierzących jest On natomiast: „Kamieniem odrzuconym przez budujących, który stał się kamieniem węgielnym, **8** ale także kamieniem, o który się potkną, i skałą, z powodu której upadną”. Niewierzący nie są posłusznymi słowu Bożemu, więc potykają się i upadają—takie jest ich przeznaczenie. **9** Wy natomiast zostańcie wybrani przez Boga. Jesteście więc kapelanami Króla, świętym narodem i Bożą własnością. Dlatego macie opowiadać innym świętym”. **17** Jeśli Boga, który jest bezstronnym sędzią o tym, jak wspaniały jest Bóg, który wyprowadził

was z ciemności i pokazał wam swoje cudowne uwagi fryzurą, biżuterią czy modnymi ubraniami, 4 ale światło. 10 Dawniej nie należeliście do Boga, ale teraz pięknem wewnętrznym: łagodnością i pokojem ducha. staliście się Jego ludem. Wcześniej nie mieliście też To piękno nie przemija i ma wielką wartość w oczach pojęcia o Jego miłości, a teraz doświadczacie jej. 11 Boga. 5 Cechy te były ozdobą świętych kobiet, które Kochani, wzywam was, abyście nie poddawali się ufały Bogu i były uległe wobec swoich mężów. 6 Jedną pragnieniom waszego ciała, które szkodzą duszy. z nich była Sara, która okazywała posłuszeństwo Pamiętajcie, że nie należycie do tego świata i jesteście Abrahamowi, uznaając go za głowę rodziny. Dobrze tu tylko cudzoziemcami. 12 Będąc wśród pogan, postępując i niczego się nie obawiając, będziecie zachowujcie się nienagannie. Gdy bowiem nadejdzie do niej podobne. 7 Wy zaś, mężowie, okazujcie dzierż powrotu Pana, nie będą już niesłusznie was żonom szacunek i bądźcie wyrozumiali wobec słabej oskarżać, ale przypomną sobie wasze dobre czyny płci, a Bóg będzie wysłuchiwał waszych modlitw. i będą wielbić Boga. 13 Ze względu na Pana, Pamiętajcie, że wasze żony razem z wami otrzymają bądźcie poddani wszelkiej ludzkiej władzy: zarówno dar życia wiecznego. 8 Wszyscy bądźcie jednomyślni, głowie państwa, 14 jak i urzędnikom państwowym. pełni współczucia, przyjacielskiej miłości i pokory. 9 Ich zadaniem jest bowiem karanie przestępcołów, a Nie odpłacajcie złem za зло i nie obrażajcie tych, którzy nagradzanie dobrych obywateli. 15 Jeśli będziecie was obrażają. Przeciwnie—tym, którzy was krzywdzą, czynić добро—a tego oczekuje od was Bóg—to ci, życcie szczęścia. Was samych Bóg również obdarzył którzy są nierożumni i nie znają prawdy, nie będą bowiem szczęściem. 10 Pismo mówi: „Ten, kto chce mieli podstaw do oskarżania was. 16 Postępujcie jak być szczęśliwy i cieszyć się życiem, niech przestanie ludzie naprawdę wolni, dla których wolność nie jest grzeszyć mową oraz kłamać. 11 Niech odwróci się od jedynie przykrywką do czynienia zła. Zachowujcie się zła i czyni dobro. Niech szuka tego, co prowadzi do jednak jak niewolnicy Boga. 17 Szanujcie wszystkich pokoru, i niech do niego dąży. 12 Pan troszczy się ludzi, kochajcie wierzących, miejcie respekt dla Boga, bowiem o prawych i wysłuchuje ich modlitw. Odwraca ale okazujcie także szacunek głowie państwa. 18 się natomiast od tych, którzy czynią zło”. 13 Czy Niewolnicy, szanujcie i słuchajcie swoich panów—nie ktoś będzie chciał was skrywdzić, jeśli z całych sił tylko dobrych i wyrozumiałych, ale także złych. 19 Bóg będziecie czynić dobro? 14 A jeśli nawet tak by się obdarza bowiem swoją łaską tych, którzy niewinnie stało, to i tak będziecie szczęśliwi. Nie dajcie się więc cierpię za to, że są Mu posłuszní. 20 Co to za nikomu zastraszyć ani zaniepokoić, 15 ale z całego zaszczytu, jeśli cierpicie z powodu swojego grzechu? serca oddawajcie chwałę Chrystusowi, naszemu Jeśli jednak cierpicie z powodu waszego dobrego Panu. Gdy inni będą was pytać o źródło waszej postępowania, to Bóg obdarzy was swoją łaską. 21 On nadziei, bądźcie gotowi, aby dać im odpowiedź. 16 powołał was bowiem właśnie do takiego życia, dlatego Czyście to jednak łagodnie, z szacunkiem i bez złych Chrystus—cierpiąc za was—zostawił wam wzór do intencji. W ten sposób zawstydzicie bowiem tych, naśladowania. 22 On nie popełnił żadnego grzechu który oczernią was z powodu waszej wierności i nigdy nie skłamał. 23 Gdy Go znieważano, nie Chrystusowi. 17 Lepiej jest bowiem cierpieć, jeśli taka odpowiadał zniewaga, a gdy zadawano Mu cierpienia, jest wola Boga, z powodu dobrego postępowania niż nie odgrażał się. Powierzył się bowiem Bogu, który z powodu popełnionego zła. 18 Chrystus również jest sprawiedliwym sędzią. 24 On sam wziął na siebie doznał cierpień—raz na zawsze płacąc za ludzkie ciężar naszych grzechów i zaniósł je na krzyż. Uczynił grzechy. Był niewinny, ale cierpiął za winnych, aby to, aby uwolnić nas od win i dać nam moc do nowego, pojednać was z Bogiem. Poniósł fizyczną śmierć, prawego życia. To dzięki Jego ranom zostałeś ciebie doznał cierpień—raz na zawsze płacąc za ludzkie ciężar naszych grzechów i zaniósł je na krzyż. Uczynił grzechy. Był niewinny, ale cierpiął za winnych, aby to, aby uwolnić nas od win i dać nam moc do nowego, pojednać was z Bogiem. Poniósł fizyczną śmierć, ale został ozywiony przez Ducha. 19 W mocy tego Ducha głosił dobrą nowinę duchom ludzi, zamkniętym w więzieniu. 20 Dawno temu, gdy Noe budował okręt, ludzie ci nie okazali posłuszeństwa Bogu, choć On cierpliwie na to czekał. W okręcie tym uratowało się więc przed potopem tylko osiem osób. 21 Teraz takim ratunkiem jest chrzest. On zbawia was nie dlatego, że w wodzie oczyszczacie wasze ciało z brudu, ale dlatego, że proscie Boga o czyste sumienie. Wszystko to jest możliwe dzięki Jezusowi Chrystusowi, który zmartwychwstał 22 i wstąpił do

3 Również wy, żony, bądźcie uległe wobec swoich mężów. Nawet jeśli niektórzy z nich nie są posłuszní słowu Bożemu, dzięki waszej postawie mogą zostać zdobyci dla Boga. Wasze zachowanie—nienaganne i podobające się Bogu—może bowiem przemówić do nich lepiej niż słowa. 3 Nie zwracajcie na siebie

nieba, a teraz przebywa po prawej stronie Boga i stoi więc, którzy teraz—zgodnie z wolą Boga—znoszą ponad wszystkimi aniołami, władcami tego świata, a cierpienia, niech nadal czynią dobro i powierzają się także duchowymi mocami.

4 Skoro Chrystus, będąc na ziemi, znośił cierpienia, **5** Pragnę teraz skierować kilka słów do starszych wy również przygotujcie się na to samo. Kościola, sam bowiem również jestem starszym. Doświadczając cierpienia, człowiek przestaje bowiem Co więcej, na własne oczy widziałem cierpienia grzeszyć z i pragnie poświęcić resztę życia nie Chrystusa i—podobnie jak wy—czekam na objawienie na zaspokajanie swoich ludzkich pragnień, ale na się Jego chwały. z Zachęcam was do tego, abyście wypełnianie woli Boga. 3 Wystarczy, że wcześniej dobrze troszczyli się o Boże stado. Czyście to postępowaliście jak poganie, żyjąc w rozwiązłości, nie dlatego, że otrzymaliście taki nakaz, ale ze spełniając swoje grzeszne pragnienia, pijąc razem szczerego serca—oddając w ten sposób chwałę z innymi i oddając cześć bożkom. 4 Teraz wasi Bogu. Bądźcie pełni entuzjazmu i niech wasza służba dawni przyjaciele dziwią się, że już się z nimi w nie będzie dla was tylko sposobem zarabiania na ten sposób nie bawicie i mówią o was różne złe życie! 3 Nie nadużywajcie waszej władzy nad ludźmi, rzeczy. 5 Odpowiedzą jednak za to wszystko przed ale dawajcie im raczej dobry przykład. 4 Gdy zaś Bogiem, który osądzi żywych i umarłych. 6 Ci bowiem, przybędzie najwyższy Pasterz, otrzymacie od niego którzy już zmarli, usłyszeli dobrą nowinę po to, wieniec wiecznej chwały. 5 Wy, młodsi mężczyźni, aby mogli duchowo żyć, chociaż ich ciała dosięgła uznawajcie przywództwo starszych. Wszyscy zaś śmierć. 7 Niedługo wszystko się skończy. Bądźcie okazujcie pokorę wobec innych. Pismo mówi bowiem: więc rozsądni i trzeźwi, abyście mogli się modlić. 8 „Bóg przeciwstawia się tym, którzy się wywyższają, a Przedem wszystkim okazujcie sobie nawzajem szczerą uniżoną okazuje swoją łaskę”. 6 Uniżcie się więc miłość, ona bowiem potrafi usunąć wiele grzechów. 9 przed potężnym obliczem Boga, a gdy nadejdzie Bez narzekania okazujcie też innym gościnność. 10 na to czas, zostaniecie przez Niego wywyższeni. 7 Każdy z was otrzymał od Boga jakiś dar—spożytkujcie Powierzcie Mu wszystkie wasze problemy, bo On go więc pomagając innym! Czyniąc to, zrobicie dobry troszczy się o was. 8 Bądźcie trzeźwi i uważańcie użytk z okazanej wam przez Boga łaski. 11 Jeśli na siebie! Wasz przeciwnik, diabeł, kraży wokół ktoś umie przemawiać, niech przekazuje innym słowo Boże. Jeśli ktoś potrafi pomagać innym, niech czyni to z mocą Bożą. W ten sposób—dzięki Jezusowi Chrystusowi—odda cześć Bogu, do którego należy wieczna chwała i moc. Amen! (aiōn g165) 12 Nie dziwcie się, drodzy, gdy spotykają was różne próby i gdy czujecie się tak, jakbyście przechodzili przez ogień. 13 Cieszcie się raczej, że możecie cierpieć, podobnie jak Chrystus. Gdy bowiem objawi się Jego chwała, będziecie naprawdę szczęśliwi i pełni radości. 14 Teraz zaś bądźcie dumni z tego, że ludzie znieważają was z powodu wierności Chrystusowi. Jest to bowiem dowód na to, że w waszym życiu działa Boży Duch. 15 Niech wasze cierpienie nie będzie jednak spowodowane tym, że jesteście mordercami, złodziejami lub innymi przestępca, albo ludźmi siejącymi zamęt. 16 Jeśli jednak cierpicie z powodu wierności Chrystusowi, nie wstydzcie się tego, ale dziękujcie Bogu za to, że do Niego należycie! 17 Nadchodzi bowiem czas sądu, który rozpoczęnie się od Bożej rodziny. A skoro my zostaniemy osądzeni jako pierwsi, to jak skończą ci, którzy w ogóle nie są posłużni Bożej dobrej nowinie? 18 „Jeśli prawi z trudem dostąpią zbawienia, jaki los spotka bezbożnych i grzeszników?” 19 Ci opiece Stworzyciela, który zawsze jest wierny.

5 Pragnę teraz skierować kilka słów do starszych kościoła, sam bowiem również jestem starszym. Co więcej, na własne oczy widziałem cierpienia grzeszyć z i pragnie poświęcić resztę życia nie Chrystusa i—podobnie jak wy—czekam na objawienie na zaspokajanie swoich ludzkich pragnień, ale na się Jego chwały. z Zachęcam was do tego, abyście wypełnianie woli Boga. 3 Wystarczy, że wcześniej dobrze troszczyli się o Boże stado. Czyście to postępowaliście jak poganie, żyjąc w rozwiązłości, nie dlatego, że otrzymaliście taki nakaz, ale ze spełniając swoje grzeszne pragnienia, pijąc razem szczerego serca—oddając w ten sposób chwałę z innymi i oddając cześć bożkom. 4 Teraz wasi Bogu. Bądźcie pełni entuzjazmu i niech wasza służba dawni przyjaciele dziwią się, że już się z nimi w nie będzie dla was tylko sposobem zarabiania na ten sposób nie bawicie i mówią o was różne złe życie! 3 Nie nadużywajcie waszej władzy nad ludźmi, rzeczy. 5 Odpowiedzą jednak za to wszystko przed ale dawajcie im raczej dobry przykład. 4 Gdy zaś Bogiem, który osądzi żywych i umarłych. 6 Ci bowiem, przybędzie najwyższy Pasterz, otrzymacie od niego którzy już zmarli, usłyszeli dobrą nowinę po to, wieniec wiecznej chwały. 5 Wy, młodsi mężczyźni, aby mogli duchowo żyć, chociaż ich ciała dosięgła uznawajcie przywództwo starszych. Wszyscy zaś śmierć. 7 Niedługo wszystko się skończy. Bądźcie okazujcie pokorę wobec innych. Pismo mówi bowiem: więc rozsądni i trzeźwi, abyście mogli się modlić. 8 „Bóg przeciwstawia się tym, którzy się wywyższają, a Przedem wszystkim okazujcie sobie nawzajem szczerą uniżoną okazuje swoją łaskę”. 6 Uniżcie się więc miłość, ona bowiem potrafi usunąć wiele grzechów. 9 przed potężnym obliczem Boga, a gdy nadejdzie Bez narzekania okazujcie też innym gościnność. 10 na to czas, zostaniecie przez Niego wywyższeni. 7 Każdy z was otrzymał od Boga jakiś dar—spożytkujcie Powierzcie Mu wszystkie wasze problemy, bo On go więc pomagając innym! Czyniąc to, zrobicie dobry troszczy się o was. 8 Bądźcie trzeźwi i uważańcie użytk z okazanej wam przez Boga łaski. 11 Jeśli na siebie! Wasz przeciwnik, diabeł, kraży wokół ktoś umie przemawiać, niech przekazuje innym słowo Boże. Jeśli ktoś potrafi pomagać innym, niech czyni to z mocą Bożą. W ten sposób—dzięki Jezusowi Chrystusowi—odda cześć Bogu, do którego należy wieczna chwała i moc. Amen! (aiōn g165) 12 Nie dziwcie się, drodzy, gdy spotykają was różne próby i gdy czujecie się tak, jakbyście przechodzili przez ogień. 13 Cieszcie się raczej, że możecie cierpieć, podobnie jak Chrystus. Gdy bowiem objawi się Jego chwała, będziecie naprawdę szczęśliwi i pełni radości. 14 Teraz zaś bądźcie dumni z tego, że ludzie znieważają was z powodu wierności Chrystusowi. Jest to bowiem dowód na to, że w waszym życiu działa Boży Duch. 15 Niech wasze cierpienie nie będzie jednak spowodowane tym, że jesteście mordercami, złodziejami lub innymi przestępca, albo ludźmi siejącymi zamęt. 16 Jeśli jednak cierpicie z powodu wierności Chrystusowi, nie wstydzcie się tego, ale dziękujcie Bogu za to, że do Niego należycie! 17 Nadchodzi bowiem czas sądu, który rozpoczęnie się od Bożej rodziny. A skoro my zostaniemy osądzeni jako pierwsi, to jak skończą ci, którzy w ogóle nie są posłużni Bożej dobrej nowinie? 18 „Jeśli prawi z trudem dostąpią zbawienia, jaki los spotka bezbożnych i grzeszników?” 19 Ci opiece Stworzyciela, który zawsze jest wierny.

Powierzcie Mu wszystkie wasze problemy, bo On go więc pomagając innym! Czyniąc to, zrobicie dobry troszczy się o was. 8 Bądźcie trzeźwi i uważańcie użytk z okazanej wam przez Boga łaski. 11 Jeśli na siebie! Wasz przeciwnik, diabeł, kraży wokół ktoś umie przemawiać, niech przekazuje innym słowo Boże. Jeśli ktoś potrafi pomagać innym, niech czyni to z mocą Bożą. W ten sposób—dzięki Jezusowi Chrystusowi—odda cześć Bogu, do którego należy wieczna chwała i moc. Amen! (aiōn g165) 12 Pisząc ten krótki list, korzystałem z pomocy Sylwana, którego uważam za przyjaciela. Mam nadzieję, że moje słowa przypomniały wam o prawdziwej Bożej łasce wiedza nad wszystkim. Amen! (aiōn g165) 12 Pisząc ten krótki list, korzystałem z pomocy Sylwana, którego uważam za przyjaciela. Mam nadzieję, że moje słowa przypomniały wam o prawdziwej Bożej łasce

was kościołów w Babilonie, który razem z wami został wybrany przez Boga. Pozdrawia was również Marek, który dzięki naszej wspólnej wierze jest mi jak rodzony syn. 14 Przekażcie te pozdrowienia innym wierzącym! Niech Bóg obdarza pokojem wszystkich was, którzy należycie do Chrystusa!

II Piotra

1 Ja, Szymon Piotr, sługa i apostoł Jezusa Chrystusa, piszę do wszystkich, którzy—podobnie jak my—wierzą sprawiedliwemu Bogu i Zbawicielowi, Jezusowi Chrystusowi. **2** Niech Boża łaska i pokój wydają wśród was coraz większy owoc, pomagając wam lepiej poznawać Boga oraz Jezusa, naszego Pana! **3** Bóg, w swojej mocy, dał nam wszystko, czego potrzebujemy do pobożnego życia. Pozwolił nam bowiem poznać Tego, który powołał nas do życia w swojej chwale i doskonałości. **4** Bóg spełnił swoje cudowne i wspaniałe obietnice, sprawiając, że Jego natura stała się waszą naturą, przez co wyrwaliście się z niewoli złych pragnień i uwolniliście się od wpływu tego zepsutego świata. **5** Starajcie się więc uzupełnić waszą, wiarę prawością, duchowym rozeznaniem, **6** opanowaniem, wytrwałością, pobożnością, **7** przyjaźnią oraz miłością. **8** Jeśli nadal będziecie poznawać Jezusa Chrystusa, naszego Pana, i rozwijać w sobie te cechy, nie będziecie bierni, a wasze życie nie będzie bezowocne. **9** Kto jednak nie rozwija w sobie tych cech, jest duchowo ślepy i ograniczony—zapomniał bowiem o tym, że Bóg przebaczył mu grzechy! **10** Dlatego, przyjaciele, poprzez wasze życie starajcie się pokazać, że naprawdę jesteście ludźmi powołanymi i wybranymi przez Boga. Taka postawa uchroni was od upadku **11** i szeroko otworzy przed wami bramy wiecznego królestwa, należącego do naszego Pana i Zbawiciela, Jezusa Chrystusa. (aiōnios g166) **12** Chociaż dobrze znacie już Bożą prawdę i trzymacie się jej, to jednak zawsze będę ją wam przypominać. **13** Jestem bowiem przekonany, że dopóki żyję na tym świecie, powiniensem w ten sposób umacniać waszą, wiarę, **14** abyście pamiętali o tym także po mojej śmierci. Wiem bowiem—objawił mi to nasz Pan, Jezus Chrystus—że już wkrótce opuszczę ten świat. **16** Gdy mówiliśmy wam o mocy naszego Pana, Jezusa Chrystusa, i o Jego przyjściu, nie opowiadaliśmy wam jakichś zmyślonych bajek, ale mówiliśmy o tym, co widzieliśmy na własne oczy. **17** Bóg Ojciec otoczył Go bowiem chwałą i cztią, gdy przemówił do Niego jako Najwyższy Władca: „Oto mój ukochany Syn, moja największa radość”. **18** Usłyszeliśmy ten głos z nieba, gdy razem z Jezusem byliśmy na świętej górze. **19** W ten sposób Bóg potwierdził zapowiedzi proroków. Zanim nadejdzie dzień i w waszych sercach zabłyśnie Gwiazda Poranna, mocno trzymajcie się ich słów, są one bowiem jak światło świecące w ciemności. **20**

Pamiętajcie jednak, że proroctw zapisanych w Piśmie nie można wyjaśniać według własnego uznania. **21** Nie są to bowiem jakieś ludzkie mądrości, ale słowa przekazane przez Ducha Świętego.

2 Niestety, w przeszłości istnieli również fałszywi prorocy, którzy przekazywali Izraelitom słowa, które wcale nie pochodziły od Boga. Tacy fałszywi nauczyciele pojawią się również wśród was. Będą oni głośić nauki prowadzące do zguby. Co więcej, odrzucą nawet Pana, który ich odkupił, i sami ściągną na siebie nieszczęście. **2** Wielu ludzi uwierzy im jednak i zejdzie przez nich na złą drogę. Z powodu tych fałszywych nauczycieli, niektórzy będą wyśmiewać Bożą prawdę. **3** Ludzie ci, kierowani zachłannością, będą opowiadać wam różne miłe dla ucha rzeczy, aby tylko wyłudzić od was pieniądze. Dawniej już jednak zapadł na nich wyrok, a kara, która ich czeka, jest nieuchronna. **4** Bóg nie oszczędził bowiem nawet aniołów, którzy zgrzeszyli, ale stracił ich do ciemnej otchłani. Uwięzieni, czekają teraz na Boży sąd. (Tartaroō g5020) **5** Co więcej, nie oszczędził nawet całego świata, bowiem ukarał bezbożnych ludzi potopem. Przeżyło go tylko osiem osób, wśród nich—Noe, który wzywał ludzi do prawego życia. **6** Bóg nie oszczędził także Sodomy i Gomory—miast, które zostały doszczętnie zniszczone przez ogień, i stały się ostrzeżeniem dla bezbożnych. **7** Uratował jednak Lota, prawego człowieka, który cierpiał z powodu rozwiązałości mieszkańców swego miasta. **8** Żyjąc wśród nich, codziennie widział зло, które czynili, i słyszał o ich grzechach. Wszystko to sprawiało mu ogromny ból, ponieważ kochał добро. **9** Pan potrafi jednak przyjść z pomocą pobożnym, którzy znaleźli się w trudnej sytuacji. On dopilnuje jednak również tego, aby bezbożni stanęli przed Jego sądem i ponieśli odpowiednią karę. **10** Będzie ona szczególnie surowa dla tych, którzy odrzucą Jego władzę, a oddają się w niewolę grzesznym pragnieniom. Tacy ludzie są bardzo pewni siebie. Nie obawiają się nawet przeklinać niebiańskich istot, **11** podczas gdy nawet aniołowie—o wiele silniejsi i potężniejsi od nich!—nie oszmiają się oskarżać ich lub potępiać przed Panem. **12** Ludzie ci są jak nierożumne, dzikie zwierzęta, z natury skazane na upolowanie i zabicie. Przeklinają to, o czym nie mają zielonego pojęcia, ale skończą podobnie jak upolowana zwierzyna. **13** i poniosą karę za swój grzech. Nawet nie ukrywają się bowiem ze swoją rozwiązałością, uważając grzech za coś przyjemnego. Niemoralnie zachowują się nawet wtedy, gdy zasiadają z wami przy wspólnym

stole, i wciąż sprawiają was kłopoty. **14** Zawsze pragnie, by wszyscy się opamiętali. **10** Dzień Jego wypatrują rozwiałych kobiet i nigdy nie mogą nasycić powrotem nadzieję niespodzianie, jak złodziej. Wtedy się grzechem. Są zachłanni i przyciągają do siebie rozlegnie się przerażający dźwięk i zniknie niebo. ludzi, wykorzystując ich słabość. Są jednak skazani Ciała niebieskie doszczętnie stopią się od ogromnego na zagładę. **15** Zeszli bowiem z drogi Bożej prawdy żaru, a ziemia i wszystkie ludzkie dzieła zostaną i poszły śladem Baalama, syna Bosora, który z strawione przez ogień. **11** Skoro więc cały ten świat miłości do pieniędzy był gotów popełnić зло. **16** Ma ulec zagładzie, to wasze życie powinno być czyste. Został jednak upokorzony przez własnego osła, i pobożne. **12** Czekacie przecież, a nawet staracie się który przemówił ludzkim głosem i nie pozwolił, aby przyśpieszyć nadnięcie dnia Boga, w którym niebo Baalam popełnił głupstwo. **17** Tacy ludzie są podobni do wyschniętych źródeł i chmur, które wiatr goni z miejsca na miejsce. Ich przeznaczeniem jest ciemna otchłań. (*questioned*) **18** Gdy mówią, używając wyszukanych słów, nie mają jednak nic wartościowego do powiedzenia. Wykorzystując ludzkie skłonności do grzechu i złe pragnienia, doprowadzają do upadku tych, którzy dopiero co wyzwolili się spod wpływu ludzi żyjących w błędzie. **19** Obiecuję im „wyzwolenie”, a sami są niewolnikami grzechu. Każdy jest bowiem niewolnikiem tego, co rządzi jego życiem. **20** Jeśli ktoś poznał naszego Pana i Zbawiciela, Jezusa Chrystusa, i uwolnił się od wpływów tego zepsutego świata, a potem ponownie im uległ, to jego obecna sytuacja jest gorsza od poprzedniej. **21** Lepiej byłoby, żeby nigdy nie usłyszał o Bożej drodze, niż żeby—poznawszy ją—odwrócił się od świętych Bożych przykazań. **22** Na takich ludziach dokładnie sprawdza się powiedzenie: „Pies wraca do tego, co wcześniej zwymiotował” oraz „Umyta świnia znów wchodzi w błoto”.

3 Kochani, to już mój drugi list, w którym zachęcam was do tego, abyście uważały na siebie, zachowywali czyste sumienie i pamiętali o słowach proroków oraz apostołów, którzy przekazali wam polecenia naszego Pana i Zbawiciela. **3** Pamiętajcie też o tym, że w czasach ostatecznych pojawią się ludzie wyśmiewający Boże obietnice i kierujący się tylko swoimi własnymi pragnieniami. **4** Będą, oni mówić: „Gdzie jest ten zapowiedziany powrót Jezusa? Nasi przodkowie już dawno umarli, a wszystko nadal niezmienne trwa od początku świata”. **5** Ludzie ci nie będą jednak pamiętać o tym, że Bóg, który stworzył niebo, ukształtował ziemię i otoczył ląd wodą, **6** później ukarał świat potopem. **7** Teraz zaś ziemia i niebo czekają na dzień sądu, w którym bezbożni ludzie zostaną pochłonięci przez ogień. **8** Kochani, nie zapominajcie jednak o tym, że dla Pana jeden dzień jest jak tysiąc lat, a tysiąc lat—jak jeden dzień. **9** On nie zwleka z wypełnieniem obietnicy powrotu—choćż niektórym może się tak wydawać—ale jest cierpliwy. Nie chce bowiem, aby ktokolwiek z was zginął, ale

splonie w ogniu, a wszystko inne roztopi się od żaru.

13 My jednak—zgodnie z Bożą obietnicą—czekamy na nowe niebo i nową ziemię, w których będzie panować prawość! **14** Kochani, czekając na ten dzień, dołączcie wszelkich starań, aby Pan zastał was czystych, bez zarzutu i żyjących w pokoju.

15 Pamiętajcie, że cierpliwość Pana jest dla was ratunkiem! Piszę już do was o tym nasz kochany przyjaciel—Paweł, którego Bóg obdarzył szczególną mądrością. **16** Poruszając ten temat, mówił o tym

ludzie, nieznający podstaw wiary, wyjaśniając według własnego uznania, szkodząc przy tym samym sobie.

To samo czynią zresztą także z innymi księgami Pisma. **17** Dlatego, kochani, pamiętajcie o tym

jaką odwrócił się od świętych Bożych przykazań. **22** Na wszystkim i uważajcie na siebie. Nie dopuśćcie do tego, aby czyjeś błędne nauki podkopały waszą wiare.

18 Coraz lepiej poznawajcie naszego Pana i Zbawiciela, Jezusa Chrystusa. Dzięki Jego łasce dojrzewajcie w wierze. Jemu należy się wieczna chwała! (*aiōn g165*)

I Jana

1 Pragnę napisać do was o Słowie dającym życie, które istnieje od samego początku, a które my usłyszeliśmy, zobaczyliśmy na własne oczy, a nawet dotykaliśmy własnymi rękoma. **2** Ten, który daje życie, objawił się, a my Go zobaczyliśmy. Dlatego teraz, jako naoczni świadkowie, mówimy wam o życiu wiecznym, które było u Boga Ojca i objawiło się nam. (aiōnios g166) **3** Mówimy o tym, co sami widzieliśmy i słyszeliśmy. Pragniemy bowiem tworzyć z wami wspólnotę, która opiera się na bliskiej więzi z Ojcem i Jego Synem, Jezusem Chrystusem. **4** Piszemy wam o tym, ponieważ sprawia nam to ogromną radość. **5** Pragniemy przekazać wam słowa Jezusa, który powiedział nam, że Bóg jest czystym światłem, oddzielonym od wszelkiej ciemności. **6** Jeśli mówimy więc, że jesteśmy Jego przyjaciółmi, a żyjemy w duchowej ciemności, jesteśmy kłamcami i nie trzymamy się prawdy. **7** Jeśli jednak żyjemy w Bożym świetle, to tworzymy wspólnotę, a przelana krew Jezusa Chrystusa, Syna Bożego, oczyszczają nas ze wszystkich grzechów. **8** Jeśli twierdzimy, że nie popełniliśmy grzechu, oszukujemy samych siebie i rozmijamy się z prawdą. **9** Jeśli jednak wyznajemy swoje grzechy Bogu, On przebacza je nam i oczyszcza z wszelkich przewinień. Jest bowiem wierny i prawy. **10** Twierdząc, że nie popełniliśmy grzechu, robimy z Niego kłamcę i nie trzymamy się Jego słowa.

2 Moje dzieci, piszę wam o tym, abyście unikali grzechu. Gdyby jednak ktoś z was zgrzeszył, pamiętajcie, że mamy rzecznika—Jezusa Chrystusa—który jest prawy i reprezentuje nas przed Ojcem. **3** On zapłacił już karę za nasze grzechy—i nie tylko nasze, ale także całego świata! **3** Dowodem na to, że naprawdę Go poznaliśmy, jest przestrzeganie Jego przykazań. **4** Kto mówi, że Go zna, ale nie czyni tego, co On nakazał, jest kłamcą i nie trzyma się prawdy. **5** Ten zaś, kto jest posłusznny Jego słowom, rozwija w sobie Bożą miłość. Właśnie po tym poznajemy, że należymy do Pana. **6** Kto bowiem uważa się za własność Chrystusa, powinien postępować tak jak On. **7** Kochani, nie jest to żadne nowe przykazanie. Przypominam wam tylko to, co już dawno słyszeliście i dobrze znacie. **8** W przykazaniu tym jest jednak coś nowego, bo ciemność już się rozprasza i zaczyna jaśnieć prawdziwe światło. Jest to prawda znana Chrystusowi, a teraz także wam. **9** Jeśli ktoś mówi, że żyje w Bożym świetle,

a nienawidzi innych ludzi, to ciągle jeszcze jest w ciemności. **10** Ten zaś, kto kocha ich, żyje w świetle i nie doprowadza innych do upadku. **11** Człowiek, który nienawidzi innych ludzi, jest pograżony w duchowej ciemności i chodzi po omacku. Nie ma pojęcia, dokąd zmierza, bo niczego nie widzi. **12** Dzieci, pragnę wam powiedzieć, że—dzięki Chrystusowi—Bóg przebaczył wam grzechy. **13** Ojcowie, pragnę wam powiedzieć, że poznaliście Tego, który istnieje od początku. Młodzi, pragnę wam powiedzieć, że pokonaliście szatana. **14** Dzieci, pragnę wam powiedzieć, że poznaliście Ojca w niebie. Ojcowie, pragnę wam powiedzieć, że poznaliście Tego, który istnieje od początku. Młodzi, pragnę wam powiedzieć, że jesteście mocni, że macie w sercu słowo Boże i że zwyciężyliście szatana. **15** Nie przywiążujcie się do tego zepsutego świata i nie pragnijcie tego, co on oferuje. Kto kocha ten świat, nie może szczerze kochać Boga. **16** To bowiem, co kieruje ludźmi tego świata—pragnienia ciała, pragnienia oczu i duma z odniesionych sukcesów—nie pochodzi od Ojca, ale ze świata. **17** Ten zaś przeminie, podobnie jak wszystkie ludzkie pragnienia. Ci zaś, którzy spełniają wolę Boga, będą żyć wiecznie. (aiōn g165) **18** Dzieci, nadchodzą czasy ostateczne i wiecie, że niebawem nadziejdie przeciwnik Chrystusa. Nawet teraz pojawiło się już wielu przeciwników—po tym właśnie poznajemy, że nadchodzą czasy ostateczne. **19** Ludzie ci wywodzą się spośród nas, tak naprawdę jednak nigdy nie byli jednymi z nas. Gdyby należeli do nas, nigdy by bowiem od nas nie odeszli. Swoim odejściem udowodnili więc, że nie byli jednymi z nas. **20** Wy otrzymaliście jednak Ducha Świętego i znacie prawdę. **21** Nie piszę więc do was jako do tych, którzy jej nie poznali. Znacie bowiem prawdę i potraficie odróżnić ją od kłamstwa. **22** A ten, kto nie uznaje Jezusa za Mesjasza, jest właśnie kłamcą. Taki człowiek jest przeciwnikiem Chrystusa, odrzuca bowiem Boga Ojca oraz Jego Syna. **23** Ten, kto nie uznaje Jezusa za Syna Bożego, odrzuca tym samym Ojca. Ten zaś, kto uznaje Go za Syna Bożego, poddaje się przez to Bogu Ojcu. **24** Bądźcie wierni temu, czego się nauczyliście na początku, a będącie trwały w jedności z Synem Bożym i z Bogiem Ojcem. **25** Otrzymaliśmy bowiem od Boga obietnicę życia wiecznego. (aiōnios g166) **26** Napisałem wam o tym, aby ostrzec was przed ludźmi, którzy chcą was oszukać. **27** Nie potrzebujecie słuchać ich nauk, Bóg obdarzył was bowiem Duchem Świętym, który naucza czystej prawdy, bez najmniejszej choćby domieszki kłamstwa. Trzymajcie się więc tego, czego was nauczył. **28** Dzieci, trzymajcie się Pana, aby w dniu Jego powrotu

mówiąc śmiało i bez wstydu stąpać przed Jego obliczem. Skoro wiecie, że On jest prawy, wiedziecie też, że każdy, kto jest prawy, stał się Jego dzieckiem.

3 Pomyślcie o wielkiej miłości, którą obdarzył nas Ojciec: możemy się nazywać Jego dziećmi! I naprawdę nimi jesteśmy! Świat jednak nie rozumie nas, bo nie poznał Pana. **2** Kochani, teraz jesteśmy dziećmi Boga, ale jeszcze nie wyszło na jaw to, kim będziemy w przyszłości. Wiemy jednak, że gdy Pan się objawi, będziemy do Niego podobni, gdyż zobaczymy Go takim, jakim jest. **3** Chrystus jest czysty, więc każdy, kto pokłada w Nim nadzieję, również staje się czysty. **4** Ten, kto grzeszy, popełnia przestępstwo, ponieważ łamie Prawo. **5** Jezus zaś objawił się po to, aby rozwiązać problem grzechu ludzi. Sam jednak nigdy nie zgrzeszył. **6** Ten, kto trzyma się Jezusa, nie jest w stanie żyć w grzechu. Jeśli zaś ktoś żyje w grzechu, znaczy to, że w ogóle nie spotkał ani nie poznał Chrystusa. **7** Dzieci, nie dajcie się oszukać! Ten, kto prowadzi prawe życie, jest prawy i naśladowuje Jezusa. **8** Ten zaś, kto żyje w grzechu, należy do diabła, który zgrzeszył już na samym początku. Syn Boży przyszedł zaś po to, aby zniszczyć jego dzieło. **9** Ten, kto stał się dzieckiem Boga, nie jest w stanie dłużej żyć w grzechu, bo w jego sercu zostało zasiane Boże ziarno. Taki człowiek nie może trwać w grzechu, bo narodził się z Boga. **10** Łatwo więc rozpoznać, kto należy do Boga, a kto należy do diabła: ludzie, którzy nie są prawi i nie kochają innych, nie należą do Boga. **11** Od samego początku wiecie, że wszyscy powinniśmy okazywać sobie miłość. **12** Nie bądźmy więc jak Kain, który należał do szatana i zabił swojego brata. Dlaczego to uczynił? Dlatego, że on sam postępował źle, a świat ich słucha. **13** Nie dziwcie się więc, przyjaciele, że świat was nienawidzi. **14** Nasza miłość świadczy o tym, że zostaliśmy uratowani od śmierci i otrzymaliśmy wieczne życie.

(aiōnios g166)

16 Chrystus, oddając za nas życie, pokazał nam, czym jest prawdziwa miłość. Teraz więc także my powinniśmy być gotowi oddać życie za innych wierzących. **17** Jeśli zaś ktoś z nas żyje w dostatku, a odwraca się od innego wierzącego, będącego akurat w potrzebie, to czy ma on w sobie Bożą miłość? **18** Dzieci, niech nasza wzajemna miłość

wyraża się nie tylko w pięknych słowach, ale także w konkretnym działaniu i w wierności prawdzie. **19**

Pomagając innym, stajemy bowiem po stronie prawdy i osiągamy wewnętrzny pokój **20** —nawet wtedy, gdy mamy jakieś wyrzuty sumienia. Bóg bowiem i tak wszystko o nas wie. **21** Kochani, jeśli sumienie nas nie oskarża, możemy śmiało zwracać się do Boga, **22** a otrzymamy od Niego to, o co Go prosimy. Jesteśmy bowiem posłuszní Jego przykazaniom i czynimy to, co się Mu podoba. **23** On bowiem nakazał nam, abyśmy wierzyli Jego Synowi, Jezusowi Chrystusowi, i okazywali sobie miłość. Takie przykazanie zostawił nam również Jezus. **24** Ten, kto wypełnia Boże przykazania, trwa w jedności z Bogiem, a Bóg trwa w jedności z nim. Wiemy, że to prawda, poświadczona bowiem Duchem Świętym, którego otrzymaliśmy od Boga.

4 Kochani, nie wierzcie każdemu, kto twierdzi, że został natchniony przez Ducha Świętego.

Sprawdzajcie, czy to, co mówi, rzeczywiście pochodzi od Boga. Na świecie pojawiło się bowiem wielu fałszywych proroków. **2** Tych, którzy mają w sobie Ducha Bożego i należą do Boga, poznacie po tym, samym początku. Syn Boży przyszedł zaś po to, aby że wyznają, iż Jezus Chrystus przyszedł na świat zniszczyć jego dzieło.

3 Ci zaś, którzy temu w prawdziwym, ludzkim cieles.

4 Ci zaś, którzy temu zaprzeczają, nie należą do Boga, ale do przeciwnika Chrystusa. Słyszeliście bowiem, że na świecie ma się pojaśnić przeciwnik Chrystusa, już teraz jednak widać

jego działanie. **5** Wy, dzieci, należycie jednak do Boga

6 My zaś należymy do Boga, dlatego jego działanie. **7** Kochani, okazujmy sobie nawzajem miłość, bo to, że nie zostałeś jeszcze uratowany od śmierci. **15**

źródłem miłości jest Bóg. Kto kocha innych ludzi, pokazuje przez to, że narodził się z Boga i że Go

traktowany na równi z zabójcą. A dobrze wiecie, że zna. **8** Ten zaś, kto nie okazuje im miłości, pokazuje żaden morderca nie ma w sobie życia wiecznego.

9 On okazał nam wielką miłość, posyłając na ten pokazany przez to, że nie zna Boga. Bóg jest bowiem miłością,

10 Miłość ta nie polega na tym, że my pokochaliśmy Boga, ale że On pokochał nas! Dlatego właśnie posłał swojego Syna, aby został On złożony w ofierze za nasze grzechy. **11** Kochani, skoro Bóg okazał nam

nasze grzechy. **12** Kochani, okazujmy sobie nawzajem miłość, bo to, my również powinniśmy się

nawzajem kochać. **12** Nikt nigdy nie widział Boga, ale gdy okazujemy sobie miłość, ludzie mogą Go zobaczyć w naszym życiu—nasze czyny wyrażają bowiem Jego miłość. **13** Bóg obdarzył nas swoim Świętym Duchem. Jego obecność w naszym życiu świadczy o tym, że trwamy w jedności z Bogiem. On—z nami. **14** Bóg posłał swojego Syna, aby zbawił ludzi tego świata. My zaś na własne oczy widzieliśmy Syna Bożego, dlatego teraz o Nim opowiadamy.

15 Ten, kto wyznaje, że Jezus jest Synem Bożym, poznaliśmy miłość Boga do nas, uwierzyliśmy w nią. **16** Gdy kierując się w życiu tą doskonałą miłością i czyniąc to, co podoba się Bogu, nie musimy obawiać się dnia Bożego sądu. **17** Jeśli bowiem mamy w sercu doskonałą miłość, nie ma tam już miejsca na strach przed karą. A jeśli ktoś się boi, znaczy to, że jeszcze nie ma w sobie tej doskonałej miłości.

18 Sami doświadczyliśmy miłości od Boga, dlatego teraz kochamy innych ludzi. **19** Jeśli jednak ktoś mówi: „Kocham Boga”, a jednocześnie nienawidzi jakiegoś człowieka, jest kłamcą. Jak bowiem ktoś, kto nie kocha otaczających go ludzi, może kochać niewidzialnego Boga? **20** Sam Bóg nakazał przecież aby ten, kto Go kocha, okazywał miłość również innym ludziom.

5 Każdy, kto uwierzył, że Jezus jest Mesjaszem, stał się dzieckiem Boga. A każdy, kto jest dzieckiem Boga i kocha Go, kocha również inne Jego dzieci. **2** Człowiek, który kocha Boga i jest Mu posłuszny, będzie więc kochał także wszystkie Jego dzieci. **3** Miłość do Boga przejawia się bowiem w wypełnianiu Jego polecień, co w gruncie rzeczy wcale nie jest trudne. **4** Każde dziecko Boga—poprzez swoją wiarę—może odnosić zwycięstwo w walce z tym zepsutym światem. **5** Kto bowiem może pokonać zło tego świata, jeśli nie ten, kto wierzy, że Jezus jest Synem Bożym? **6** Chrystus przyszedł na świat nie tylko po to, aby zostać zanurzonym w wodzie, ale także po to, aby przelać swoją krew. Poświadczają to Duch Święty, który zawsze mówi prawdę. **7** Istnieje więc trzech zgodnych świadków Jezusa: Duch, woda i krew. **8** Skoro wierzymy świadkom w sądzie, tym bardziej możemy wierzyć świadkom powołanym przez Boga. A przecież sam Bóg potwierdził, że Jezus jest Jego Synem. **9** Kto wierzy Synowi Bożemu, przyjmuje to, co powiedział o Nim Bóg. Kto zaś nie wierzy słowom Boga, uznał Go za kłamcę. **10** A treść tych słów jest następująca: Bóg—poprzez swojego Syna—dał ludziom życie wieczne. (aiōnios g166) **11** Napisałem to do was, którzy wierzyście Synowi Bożemu, abyście wiedzieli, że macie życie wieczne. (aiōnios g166) **12** Ten więc, kto uwierzył Synowi Bożemu, ma życie wieczne, ten zaś, kto Go odrzucił, nie ma życia.

prosimy Go o rzeczy zgodne z Jego wolą. Możemy być tego pewni. **13** A skoro wiemy, że odpowiada na nasze prośby, możemy mieć pewność, że już teraz trwa w jedności z Bogiem, a Bóg—z nim. **14** Gdy wysłuchał naszych modlitw, jeśli kto z wierzących popełnia grzech, proście Boga, aby mu przebaczył, a wtedy Bóg nie pozbawi go życia. Dotyczy to jednak tylko takich grzechów, które nie nim. **15** Kierując się w życiu tą doskonałą miłością i prowadzą do śmierci. **16** Oczywiście każdy zły czyn jest grzechem, ale nie każdy prowadzi do śmierci. **17** Oczywiście każdy zły czyn Dotyczy to jednak tylko takich grzechów, które nie nim. **18** Oczywiście każdy zły czyn jest grzechem, ale nie każdy prowadzi do śmierci. **19** Wiemy też, że należymy do Boga, natomiast cały ten zepsuty świat jest poddany władzy szatana. **20** Wiemy również, że Syn Boży przyszedł po to, abyśmy mogli poznać prawdziwego Boga. Teraz należymy do Niego, bo jesteśmy własnością Jego Syna, Jezusa Chrystusa. On jest jedynym, prawdziwym Bogiem, który obdarza ludzi życiem wiecznym. (aiōnios g166) **21** Dlatego, drogie dzieci, trzymajcie się z dala od fałszywych bogów!

5 Każdy, kto uwierzył, że Jezus jest Mesjaszem, stał się dzieckiem Boga. A każdy, kto jest dzieckiem Boga i kocha Go, kocha również inne Jego dzieci. **2** Człowiek, który kocha Boga i jest Mu posłuszny, będzie więc kochał także wszystkie Jego dzieci. **3** Miłość do Boga przejawia się bowiem w wypełnianiu Jego polecień, co w gruncie rzeczy wcale nie jest trudne. **4** Każde dziecko Boga—poprzez swoją wiarę—może odnosić zwycięstwo w walce z tym zepsutym światem. **5** Kto bowiem może pokonać zło tego świata, jeśli nie ten, kto wierzy, że Jezus jest Synem Bożym? **6** Chrystus przyszedł na świat nie tylko po to, aby zostać zanurzonym w wodzie, ale także po to, aby przelać swoją krew. Poświadczają to Duch Święty, który zawsze mówi prawdę. **7** Istnieje więc trzech zgodnych świadków Jezusa: Duch, woda i krew. **8** Skoro wierzymy świadkom w sądzie, tym bardziej możemy wierzyć świadkom powołanym przez Boga. A przecież sam Bóg potwierdził, że Jezus jest Jego Synem. **9** Kto wierzy Synowi Bożemu, przyjmuje to, co powiedział o Nim Bóg. Kto zaś nie wierzy słowom Boga, uznał Go za kłamcę. **10** A treść

II Jana

1 Ja, starszy kościoła, piszę do wybranej przez Boga pani oraz do jej dzieci. Szczerze was kocham, a razem ze mną kochają was wszyscy ci, którzy poznali prawdę. **2** Miłość ta wypływa z poznania Bożej prawdy, którą teraz mamy w sercach i która pozostanie tam na zawsze. (aiōn g165) **3** Niech Bóg Ojciec i Jego Syn, Jezus Chrystus, obdarzają nas wszystkich łaską, miłością i pokojem. Trzymajcie się prawdy i okazujcie innym miłość! **4** Bardzo ucieśmyliśmy się, słysząc o twoich dzieciach, które trzymają się prawdy i żyją zgodnie z nakazem naszego Ojca. **5** Droga pani, okazujmy sobie wzajemną miłość! Nie jest to żadne nowe przykazanie, wszyscy bowiem dobrze je znamy od samego początku. **6** Miłość wyraża się w posłuszeństwie Bożym przykazaniom, które poznaliście już na samym początku. **7** Piszę o tym, ponieważ pojawiło się wielu oszustów, którzy twierdzą, że Jezus Chrystus nie przyszedł na świat w prawdziwym, ludzkim ciele. Ci, którzy tak nauczają, są nie tylko oszustami, ale także przeciwnikami Chrystusa. **8** Uważajcie więc, aby nie stracić tego, nad czym pracowaliśmy. Jeśli tak uczynicie, otrzymacie od Pana pełną nagrodę. **9** Każdy, kto się oddala od nauki Chrystusa i nie trzyma się jej, w rzeczywistości odwraca się od samego Boga. Ten zaś, kto jest jej wierny, trwa w jedności z Bogiem Ojcem oraz Jego Synem. **10** Jeśli przyjdzie do was jakiś nauczyciel, który nie trzyma się zdrowej nauki Chrystusa, nie zapraszajcie go do domu ani go nawet nie pozdrawiajcie. **11** Ten bowiem, kto go serdecznie wita, utożsamia się z jego złymi czynami. **12** Chciałbym powiedzieć wam jeszcze o wielu innych sprawach. Nie będę jednak teraz o nich pisać, mam bowiem nadzieję, że niebawem was odwiedzę, a wtedy porozmawiamy o wszystkim osobiste. Wierzę, że to spotkanie będzie dla nas wszystkich wielką radością. **13** Pozdrawiają cię dzieci twojej siostry, która również została wybrana przez Boga.

III Jana

1 Ja, starszy kościoła, piszę do ciebie, drogi Gajusie, ponieważ darzę cię miłością, płynącą z poznania Bożej prawdy. **2** Modlę się za ciebie, kochany przyjacielu, aby ci się we wszystkim dobrze wiodło i aby twoje ciało było tak zdrowe, jak twoja dusza. **3** Wierzący, którzy mnie ostatnio odwiedzili, sprawili mi ogromną radość, opowiadając o tym, że wiernie trzymasz się prawdy i żyjesz nią. **4** A nic nie cieszy mnie tak bardzo, jak wiadomości o tym, że moje duchowe dzieci trzymają się prawdy. **5** Kochany przyjacielu, wiernie słuyszysz Bogu, troszcząc się o innych wierzących—zwłaszcza o tych, którzy przybywają z daleka. **6** Oni to odwiedzili nasz kościół i opowiedzieli nam o twojej miłości. Dobrze zrobisz, zaopatrując ich we wszystko, czego potrzebują do dalszej podróży. Należy im się to, bo służą Bogu. **7** Podróżują przecież, aby opowiadać ludziom o Panu i nie oczekują pomocy od pogan. **8** Powinniśmy więc wspierać ich i w ten sposób przyczyniać się do głoszenia świata Bożej prawdy. **9** Napisałem w tej sprawie list do waszego kościoła, ale Diotrefes, który pragnie uchodzić za przywódcę, nie chce nas słuchać. **10** Gdy do was przybędę, przypomnę mu jednak jego czyny i kłamstwa, które rozpowiada na nasz temat. Nie dość, że sam nie pomaga wierzącym, którzy są w podróży, to jeszcze zabrania tego innym. Co więcej, tych, którzy to robią, usuwa nawet z kościoła. **11** Kochany przyjacielu, nie bierz przykładu z ludzi, którzy postępują źle, ale naśladow tych, którzy czynią добро. Oni bowiem należą do Boga. Ci zaś, którzy czynią зло, nie mają z Nim nic wspólnego. **12** Jeśli chodzi o Demetriusza, to ma on dobrą opinię wśród wszystkich wierzących. Dobrze świadczy o nim także to, że glosi Bożą prawdę. Ja również mam o nim dobrą opinię, a wiesz przecież, że można mi zaufać. **13** Chciałbym powiedzieć ci jeszcze o wielu innych sprawach. Nie będę jednak teraz o nich pisać, **14** mam bowiem nadzieję, że niebawem cię odwiedzę, a wtedy porozmawiamy o wszystkim osobiście. Niech Bóg obdarza cię swoim pokojem! Pozdrawiają cię twoi przyjaciele. Ty również osobiście pozdrów od nas tych, którzy nas znają.

Judy

1 Ja, Juda, sługa Jezusa Chrystusa i brat Jakuba, piszę do wszystkich powołanych i ukochanych przez Boga Ojca i chronionych przez Jezusa Chrystusa. 2 Niech Bóg obficie obdarza was pokojem oraz miłością i współczuciem dla innych ludzi! 3 Kochani, chciałem napisać do was o naszym wspólnym zbawieniu. Uznałem jednak, że muszę raczej zachęcić was do walki w obronie wiary, która raz na zawsze została przekazana świętym. 4 Piszę o tym dlatego, że pojawiły się wśród was jacyś bezbożni ludzie, którzy twierdzą, że skoro Bóg okazał im łaskę, to mogą teraz prowadzić rozwiązłe życie. W ten sposób odrzucają Jezusa Chrystusa, naszego jedynego Władcę i Pana. Dawno już jednak wydany został na nich wyrok potępienia. 5 Dobrze znacie historię wyzwolenia Izraelitów z niewoli w Egipcie. Chciałbym wam jednak przypomnieć, że spośród ludzi, którzy zostali wyzwoleni, Pan zgładził tych, którzy Mu nie uwierzyli. 6 Ukarał również aniołów, którzy nie pozostali tam, gdzie powinni, ale opuścili swoje miejsce. Uwiędził ich w ciemnej otchłani, gdzie czekają na dzień Bożego sądu. (aiōnos g126) 7 Przypomnijcie sobie również, co się stało z Sodomą i Gomorą oraz okolicznymi miastami. Życie mieszkańców tych miast było rozwiązłe, a ich pragnienia—sprzeczne z naturą. Dlatego kara, którą ponieśli, stała się przykładem kary wiecznego ognia. (aiōnos g166) 8 Ludzie, którzy wkradli się między was, są do nich podobni. Kierują się bowiem swoimi urojeniami i hariąbą własne ciała. Odrzucają władzę Pana i obrażają niebiańskie istoty, 9 podczas gdy nawet archanioł Michał, spierając się z diabłem o ciało Mojżesza, nie osmielił się go oskarzyć. Powiedział tylko: „Niech Pan cię potępi!”. 10 Ci zaś, którzy pojawiły się wśród was, przeklinają to, o czym nie mają zielonego pojęcia. Skończą jednak jak nierożumne zwierzęta, które kierują się tylko zmysłami. 11 Marny ich los! Poszli bowiem w ślady Kaina, który był mordercą, oraz Baalama, który dla pieniędzy był gotów popełnić zło, a także Korego, który zburiał się przeciwko Bogu i został za to zgładzony. Ich spotka taki sam los! 12 Ludzie ci chętnie zasiadają z wami przy wspólnym stole. Myślą jednak tylko o tym, żeby się najeść, i wciąż sprawiają wam kłopoty. Są jak chmury gnane wiatrem, ale nie dające potrzebnego deszczu, i jak wyrwane z korzeniami, uschnięte drzewa, na których brak owoców. 13 Ich złe uczynki są jak spienione morskie fale, oni sami zaś—jak zabłakane gwiazdy, których

przeznaczeniem jest wieczna ciemność. (aiōn g165)
14 Henoch, który żył siedem pokoleń po Adamie, prorokował o nich, mówiąc: „Pan nadchodzi z tysiącami swoich świętych, 15 aby osądzić wszystkich ludzi. On ukarze bezbożnych za złe czyny, których się dopuścili, oraz za zuchwałe słowa, którymi obrazili Boga”. 16 Ludzie ci wiecznie narzekają na swój los i kierują się tylko swoimi własnymi pragnieniami. Używają wyszukanych słów i dobrze mówią o tych, od których spodziewają się coś dostać. 17 Wy jednak, kochani, pamiętajcie słowa apostołów naszego Pana, Jezusa Chrystusa, 18 którzy mówili: „W czasach ostatecznych pojawią się ludzie wyśmiewający Boże obietnice i kierujący się tylko swoimi bezbożnymi pragnieniami”. 19 Oni to doprowadzają do podziałów, nie mają bowiem Ducha Świętego i myślą tylko o zaspokojaniu swoich pragnień. 20 Ale wy, kochani, budujcie z samych siebie budowlę, opartą na fundamencie Świętej wiary. Macie w sobie Ducha Świętego, więc módlcie się! 21 Trwajcie w Bożej miłości, czekając na dzień, w którym nasz Pan, Jezus Chrystus, okaze wam swoje współczucie i da wam wieczne życie. (aiōnos g166) 22 Bądźcie wyrozumiali dla tych, którzy mają wątpliwości. 23 Wyrywajcie z ognia tych, którzy giną. Okazujcie współczucie tym, którzy tego potrzebują—nie miećcie jednak nic wspólnego z ich grzechami. 24 Bóg może ochronić was przed upadkiem i sprawić, że—czyści i radośni—będziecie mogli stanąć przed Jego chwalebny majestatem. 25 On jest jedynym, prawdziwym Bogiem i Jemu należy się wieczna chwała, uwielbienie, moc i władza. Oddajmy Mu więc cześć, poprzez naszego Pana, Jezusa Chrystusa. Amen! (aiōn g165)

Objawienie

1 Oto objawienie, które Bóg przekazał Jezusowi Chrystusowi, aby powiedział On swoim sługom o tym, co ma się wkrótce wydarzyć. Jezus wysłał więc anioła, aby ten przekazał to objawienie Jego słudze, Janowi. **2** On zaś przekazał innym słowo Boże oraz to, czego dowiedział się od Jezusa Chrystusa. **3** Szczęśliwy jest ten, kto czyta, i ci, którzy słuchają słów tego proroctwa. Niech zwrócią uwagę na jego treść, bo niedługo wszysktko to się wypełni. **4** Ja, Jan, piszę do siedmiu kościołów, znajdujących się w prowincji Azja. Niech Bóg, który był, jest i nadchodzi, obdarza was swoją łaską i pokojem! Tą samą łaską i pokojem niech obdarzy was siedem Duchów, obecnych przy Jego tronie, **5** oraz Jezus Chrystus, który jest godnym zaufania świadkiem! On jest pierwszym, który zmartwychwstał. On panuje również nad wszystkimi władcami świata. Chrystus kocha nas tak bardzo, że przeła za nas swoją krew i w ten sposób uwolnił nas od grzechów. **6** On sprawił również, że staliśmy się członkami królewskiej rodziny i kapłanami samego Boga Ojca. Jemu należy się wieczna chwała oraz władza. Amen! (aiōn g165)

7 On, już niebabem, nadzieję w wśród obłoków i zobaczą Go wszyscy ludzie, nawet ci, którzy Go przebili. Wówczas wszystkie narody świata będą płakać z Jego powodu. Wszystko to się naprawdę wydarzy! Amen! **8** Bóg, który jest Wszechmocnym Panem, mówi: „Ja jestem Alfa i Omega”. On był, jest i nadchodzi! **9** Ja, Jan, wasz przyjaciel i towarzysz w cierpieniu, a także współbywateł Bożego królestwa, nieugięcie trzymający się Pana, zostałem zesłany na wyspę Patmos za głoszenie ludziom słowa Bożego i opowiadanie im o Jezusie. **10** Pewnego razu, w dzień Pański, ogarnął mnie Duch Święty i usłyszałem za sobą potężny głos, brzmiący jak dźwięk trąby: **11** —Zapisz w księdze wszystko, co widzisz, a następnie wyślij ją do siedmiu kościołów: do Efezu, Smyrny, Pergamonu, Tiatyry, Sardes, Filadelfii i Laodycei. **12** Gdy się odwróciłem, aby zobaczyć, czego to głos, ujrzałem siedem złotych świeczników, **13** a między nimi kogoś, kto wyglądał jak Syn Człowieczy. Był ubrany w długą szatę i przepasany na piersiach złotym pasem. **14** Jego głowa i włosy były białe jak śnieżnobiała wełna, a spojrzenie—przenikające jak plomień ognia. **15** Jego stopy lśniły jak rozgrzany w piecu mosiądz, a głos brzmiał jak huk fal. **16** W prawej ręce trzymał siedem gwiazd, a z Jego ust wychodził ostry, obosieczny miecz. Jego twarz lśniła jak słońce

w pełnym blasku. **17** Gdy Go ujrzałem, padłem jak martwy u Jego stóp. Ale On dotknął mnie swoją prawą ręką i rzekł: —Nie bój się! Jestem Pierwszy i Ostatni. **18** Umarłem, ale ożyłem i będę żyć wiecznie. Mam klucze do świata zmarłych. (aiōn g165, Hadēs g86) **19** Zapisz to, co już zobaczyłeś, co jest teraz oraz co się wydarzy potem. **20** Siedem gwiazd w mojej prawej dłoni to aniołowie siedmiu kościołów, a siedem złotych świeczników to siedem kościołów.

2 Aniołowi kościoła w Efezie napisz tak: Oto słowa

Tego, który trzyma w prawej dłoni siedem gwiazd i chodzi wśród siedmiu złotych świeczników. **2** Znam twoje czyny, twoją ciężką pracę oraz twoją wytrwałość. Wiem, że nie możesz znieść złych ludzi i że sprawdziłeś tych, którzy podają się za apostołów, i udowodniłeś, że nimi nie są. **3** Zniosłeś cierpienia, które spotkały cię z mojego powodu, i nie oddalałeś się. **4** Mam ci jednak za złe to, że twoja miłość nie jest już tak wielka, jak na początku. **5** Przypomnij więc sobie, jak było dawniej! Opamiętaj się i postępuj tak, jak na początku! Jeśli tego nie uczynisz, przyjdę i usunę twój świecznik z miejsca, w którym stoi. **6** Podoba mi się jednak to, że nienawidzisz złego postępowania nikolaitów, bowiem Ja również go nienawidzę. **7** Kto ma uszy do słuchania, niech uważnie słucha tego, co Duch mówi do kościołów! Zwycięzcy dam prawo spożywania owoców z drzewa życia, które znajduje się w raju Boga. **8** Aniołowi kościoła w Smyrnie napisz tak: Oto słowa Tego, który jest Pierwszy i Ostatni, który umarł, ale ożył. **9** Wiem, że cierpisz i że jesteś biedny. Tak naprawdę jednak jesteś bogaty! Znam pomówienia twoich przeciwników, którzy podają się za pobożnych Żydów, ale wcale nimi nie są, należą bowiem do szatana. **10** Nie bój się prześladowań! Szatan zamierza wtrącić niektórych z was do więzienia. Będzie to próba waszej wiary, przez dziesięć dni będąc bowiem prześladowani. Ty jednak bądź wierny aż do śmierci—a dam ci wieniec życia! **11** Kto ma uszy do słuchania, niech uważnie słucha tego, co Duch mówi do kościołów! Zwycięzca nie zazna już śmierci po raz drugi. **12** Aniołowi kościoła w Pergamonie napisz tak: Oto słowa Tego, który ma ostry, obosieczny miecz. **13** Wiem, że mieszkasz w mieście, w którym znajduje się tron szatana. A mimo to jesteś Mi wierny i nie wyrzekłeś się Mnie nawet wtedy, gdy w tej siedzibie szatana zamordowano mojego wiernego słугę, Antypasa. **14** Mam ci jednak za złe to, że tolerujesz w kościele ludzi postępujących podobnie jak Baalam, który doradzał królowi Balakowi, jak zniszczyć naród izraelski,

doprowadzając go do rozwiązań seksualnych i nieoczekiwanie jak złodziej i nie zorientujesz się, zachęcając do udziału w ucztach na cześć bożków. 15 kiedy nadjejdę! 4 Masz jednak w Sardes kilku ludzi, Znajdują się bowiem wśród was tacy, którzy trzymają, którzy nie pobrudzili swoich szat. Będą oni chodzić się z lej nauki nikolaitów. 16 Opamiętaj się! Jeśli tego razem ze Mną w białych szatach, gdyż są tego godni. nie uczynisz, to wkrótce przyjdę i sam będę z nimi 5 Zwycięzcy dam białe szaty i nie usunę jego imienia walczył, a moje słowa będą ostre jak miecz. 17 Kto z księgi życia, ale przyznam się do niego wobec Ojca ma uszy do słuchania, niech uważnie słucha tego, i Jego aniołów. 6 Kto ma uszy do słuchania, niech co Duch mówi do kościołów! Zwycięzcy dam ukrytą uważnie słucha tego, co Duch mówi do kościołów! manne i biały kamyk, na którym będzie wyryte jego 7 Aniołowi kościoła w Filadelfii napisz tak: To mówi nowe imię, znane tylko temu, kto je otrzyma. 18 Święty i Prawdziwy, który posiada klucz króla Dawida: Aniołowi kościoła w Tiatyrze napisz tak: Oto słowa jeśli otworzy drzwi, nikt nie może zamknąć; a jeśli je Syna Bożego, którego spojrzenie jest przenikające zamknie, nikt nie może ich otworzyć. 8 Znam twoje jak płomień ognia, a stopy podobne do lśniącego czyny. Wiem, że nie posiadasz wielkiej mocy, a jednak mosiądu. 19 Znam twoje czyny, swoją miłość, wiarę, trzymałeś się mojego słowa i nie zaparłeś się Mnie. służbę i wytrwałość. Wiem, że teraz postępujesz Dlatego otworzyłem przed tobą drzwi, których nikt lepiej niż kiedyś. 20 Mam ci jednak za złe to, że nie może zamknąć. 9 Sprawię, że ci, którzy podają pozwalasz na to, aby Jezabel nauczała w kościele. się za pobożnych Żydów, choć w rzeczywistości Podaje się ona bowiem za prorokinię, ale zwodzi tych, należą do szatana, przyjdą i padną u twoich stóp, i którzy Mi służą, ucząc ich rozwiązań seksualnych i zrozumienia, że cię kocham. 10 Ponieważ wytrwale zachęcając do udziału w ucztach na cześć bożków. trzymałeś się mojego słowa, ochronię cię w czasie 21 Dalej jej czas na to, aby się opamiętała. Ona próby, której poddany zostanie cały świat i wszyscy jednak nie chce porzucić swojej rozwiązań. 22 jego mieszkańców. 11 Już wkrótce powrócę! Pilnuj więc Dlatego ześl na nią chorobę. Jeśli zaś ci, którzy z nią tego, co masz, aby nikt nie odebrał ci czekającego grzeszyli, również nie zmienia swojego postępowania, na ciebie wieńca. 12 Zwycięzcę uczynię filarem w to także doświadczając ogromnych cierpień. 23 Na świątyni mojego Boga i nikt nie będzie w stanie jej zwolenników ześl natomiast śmierć i wszystkie go z niej usunąć. Wypisz na nim imię mojego kościoły zobaczą, że naprawdę znam ludzkie serca Boga oraz nazwę Jego miasta—nowej Jerozolimy, oraz umysły i że każdemu wyznaczam zapłatę, na zstępującej z nieba, od mojego Boga. Wypisz na jaką zasłużył. 24 Na was zaś, pozostałych wierzących nim również moje nowe imię! 13 Kto ma uszy do w Tiatyrze, którzy nie przyjęliście tej fałszywej nauki, i słuchania, niech uważnie słucha tego, co Duch mówi nie poznaliście tego, co nazywają „głębią szatana”, do kościołów! 14 Aniołowi kościoła w Laodycei napisz nie nakładam żadnych dodatkowych obowiązków. 25 tak: To mówi Amen, wierny i prawdziwy świadek, Do czasu mojego powrotu trzymajcie się tylko tego, źródło Bożego stworzenia. 15 Znam twoje czyny. Nie czego się ode Mnie nauczyliście. 26 Zwycięzcy i temu, jesteś ani zimny, ani gorący. Obyś się zdecydował! kto do końca będzie posłusznym mojej nauce, dam 16 Skoro jednak jesteś tylko letni—anisz zimny, ani tę samą władzę nad narodami, którą Ja otrzymałem gorący—wypluję cię z moich ust. 17 Mówisz: „Jestem od mojego Ojca. Będzie on potężnym przywódcą i bogaty, wszystko mam i niczego mi nie brakuje”. Nie pod jego rządami narody będą jak skruszony gliniany zdajesz sobie jednak sprawy z tego, że tak naprawdę garnek. Dam mu też Gwiazdę Poranną. 29 Kto ma jesteś godnym pożałowania niedzarzem—biednym, uszy do słuchania, niech uważnie słucha tego, co ślepym i nagim. 18 Radzę ci więc kupić ode Mnie Duch mówi do kościołów!

3 Aniołowi kościoła w Sardes napisz tak: To mówi

Ten, który ma siedem Bożych Duchów i siedem gwiazd. Znam twoje czyny. Nosisz imię świadczące o tym, że żyjesz, ale jesteś martwy. 2 Dlatego uważaj na siebie! Zadbaj też o tych, którzy pozostały przy życiu, ale są już bliscy śmierci! Twoje czyny są w oczach Boga dalekie od doskonałości. 3 Wróć więc do nauki, którą przyjałeś na początku! Uchwyć się jej i opamiętaj się! Jeśli nie posłuchasz, zjawię się

gorący—wypluję cię z moich ust. 17 Mówisz: „Jestem od mojego Ojca. Bądź gorliwy i opamiętaj się! 20 Oto stanąłem przed drzwiami i pukam. Jeśli ktoś usłyszy mój głos i otworzy drzwi, wejdę do niego i będziemy razem ucztaować: Ja z nim, a on ze Mną. 21 Zwycięzcy pozwolę zasiąść razem ze Mną na moim tronie—Ja również jako zwycięzca zasiadłem z Ojem

na Jego tronie. 22 Kto ma uszy do słuchania, niech uważnie słucha tego, co Duch mówi do kościołów!

4 Po tym wszystkim zobaczyłem otwarte drzwi do nieba. A głos, który usłyszałem na początku, brzmiący jak dźwięk trąby, przemówił: —Wejdź tutaj, chcę ci bowiem pokazać, co ma się wydarzyć w przyszłości. 2 Wtedy nagle ogarnął mnie Duch—znalazłem się w niebie i zobaczyłem tron oraz Tego, który na nim zasiada. Jego blask był podobny do jaspisu i rubinu, a Jego tron otaczała tęcza, mieniająca się jak szmaragd. 4 Wokół Jego tronu stały dwadzieścia cztery inne trony, na których siedziało dwudziestu czterech starszych. Byli oni ubrani w białe szaty, a na głowach mieli złote wieńce. 5 Z głównego tronu wydobywały się błyskawice i grzmoty oraz dobiegły głosy. Przed nim zaś płonęły siedem ognistych pochodni, przedstawiających siedem Bożych Duchów, 6 i rozpościerało się morze, które wyglądało jak kryształ. Na środku tronu i wokół niego znajdowały się cztery istoty, które miały mnóstwo oczu—zarówno z przodu, jak i z tyłu. 7 Pierwsza była podobna do lwa, druga—do byka, trzecia miała ludzką twarz, a czwarta przypominała lecącego orła. 8 Istoty te miały po sześć skrzydeł i mnóstwo oczu—na całym ciele. Bez wytchnienia, dniem i nocą, wołyły one: 9 Podczas gdy istoty te otaczały chwałą, czołią oraz wdzięcznością Tego, który zasiada na tronie i żyje na wieki, (aiōn g165) 10 dwudziestu czterech starszych padało przed Nim na twarz i oddawało Mu poklon. Składali oni swoje wieńce przed tronem Tego, który żyje na wieki, i mówili: (aiōn g165) 11 „Panie nasz, Boże, Tobie należy się chwała, cześć i moc. Ty bowiem stworzyłeś wszechświat i wszystko zaistniało z Twojej woli”.

5 Zauważylem, że Ten, który zasiada na tronie, trzymał w prawej ręce zwój papirusu, zapisany po obu stronach i opatrzony siedmioma pieczęciami. 2 Ujrzalem też potężnego anioła, który zawołał donośnym głosem: „Kto jest godny złamać pieczęć i rozwinać zwój?!” 3 Nikt jednak—anii w niebie, ani na ziemi, ani pod ziemią—nie mógł go rozwinać i przeczytać. 4 Rozplakałem się, widząc, że nie znalazłem się nikt, kto byłby godny to uczynić. 5 Wtedy jeden ze starszych pocieszył mnie, mówiąc: —Nie płacz! Lew z rodu Judy, potomek króla Dawida, jest zwyciężą. On może rozwinać zwój oraz złamać siedem pieczęci! 6 Wtedy zobaczyłem Baranka, stojącego przed tronem, w otoczeniu starszych i czterech istot. Wyglądał tak, jakby został złożony w ofierze. Baranek miał siedem rogów i siedmioro oczu, będących siedmioma

Bożymi Duchami, wysłanymi na ziemię. 7 Podszedł On do Tego, który zasiada na tronie, i wzaję z Jego prawej ręki zwój. 8 Gdy to uczynił, cztery istoty i dwudziestu czterech starszych upadły przed Nim na twarz, oddając Mu hołd. Każdy z nich miał w rękach harfę i złoty kielich napełniony kadzidłem—modlitwami świętych. 9 I śpiewali nową pieśń: „Zasługujesz na to, aby wziąć zwój, złamać pieczęcie i rozwinać go. Zostałeś bowiem zabity i swoją krwią wykupiłeś dla Boga ludzi z każdego plemienia, języka, ludu i narodu. 10 Uczyniłeś ich kapelanami naszego Boga i członkami królewskiej rodziny, którzy będą rządzić ziemią”. 11 Potem zobaczyłem mnóstwo aniołów, otaczających tron, cztery istoty oraz starszych, i usłyszałem ich śpiew. Setki milionów aniołów 12 wołyły: „Baranek, który został zabity, zasługuje na to, aby otrzymać władzę, bogactwo, mądrość i moc oraz odebrać cześć, chwałę i uwielbienie!”. 13 Usłyszałem również, jak każde stworzenie—na niebie, na ziemi, pod ziemią, na morzu oraz w jego głębinach—wołyło: „Temu, który zasiada na tronie, oraz Barankowi należy się wieczne uwielbienie, cześć, chwała i moc!”. (aiōn g165) 14 Po tych słowach cztery istoty powiedziały: „Amen!”, a starsi padli na twarz, oddając Mu poklon.

6 Następnie zobaczyłem, że Baranek złamał pierwszą pieczęć, i usłyszałem, jak jedna z czterech istot zawołała: „Ruszaj!”. Okrzyk ten był tak głośny, jak huk pioruna. 2 I zobaczyłem jeździec na białym koniu. Na głowie miał wieńiec, a w ręku trzymał luku. Wyruszył, aby odnieść kolejne zwycięstwo. 3 Gdy Baranek złamał drugą pieczęć, usłyszałem głos drugiej istoty: „Ruszaj!”. 4 I pojawił się koń ognistoczerwony. Jego jeździec dostał do ręki miecz i wyruszył, aby odebrać ziemi pokój i sprawić, że ludzie będą się nawzajem zabijać. 5 Gdy Baranek złamał trzecią pieczęć, usłyszałem, jak trzecia istota powiedziała: „Ruszaj!”. I zobaczyłem czarnego konia oraz jego jeźdźca, który trzymał w ręku wagę. 6 Następnie usłyszałem głos dobiegający od czterech istot: „Dzień pracy to bochenek chleba lub trzy kilo mąki. Nie marnuj oliwy i wina”. 7 Gdy złamał czwartą pieczęć, usłyszałem głos czwartej istoty: „Ruszaj!”. 8 I zobaczyłem sinozielonego konia. Ten, który na nim siedział, miał na imię Śmierć i reprezentował krainę zmarłych. Dano mu władzę nad jedną czwartą ziemi, aby zsyłał na ludzi śmierć. Jedni mieli zginąć w walce, inni—umrzeć z głodu lub z powodu epidemiami, jeszcze inni—rozszarpani przez dzikie zwierzęta. (Hadēs g86) 9 Gdy Baranek złamał piątą pieczęć, zobaczyłem ołtarz, a ponizej

niego—dusze ludzi, którzy zostali zamordowani za wokół tronu, starszych oraz czterech istot, a następnie to, że byli posłuszní słowu Bożemu i opowiadali upadli przed tronem na twarz i wielbili Boga, wołając: innym o Chrystusie. 10 Głośno wołały oni: „Święty 12 „Amen! Wieczne uwielbienie, chwała i mądrość, Panie, jedyny i prawdziwy Władco, kiedy ukarzesz wdzięczność i cześć, władza i moc —wszystko to tych, którzy nas zamordowali?!” 11 Wszystkim im należy do naszego Boga! Amen!”. (aiōn g165) 13 Wtedy dano białe szaty i powiedziano, żeby odpoczęli i jeden ze starszych zapytał mnie: —Kim są ci ludzie w przez krótki czas zaczekali, aż dołączą do nich ich białych szatach? Skąd przybyli? 14 —Panie, na pewno przyjaciele, którzy również służą Panu, i—podobnie to wiesz—odparłem. —Zanim tu przyszli, doświadczyli jak oni—również zostaną zamordowani. 12 Gdy ogromnych prześladowań—odpowiedział. —Ich szaty zobaczyłem, że Baranek złamał szóstą pieczęć, są białe, ponieważ zostały oczyszczone dzięki rozpoczęło się ogromne trzęsienie ziemi. Słorice przelanej krwi Baranka. 15 Dlatego właśnie stoją straciło swój blask, jakby ktoś zasłonił je czarną przed tronem Boga, dniem i nocą służąc w Jego plachta, a księżyca stał się krvawoczerwony. 13 Świątyni. W Jego obecności są bowiem na zawsze Gwiazdy zaś spadały na ziemię jak owoce z targanego bezpieczni. 16 Nigdy nie będą już cierpieć z powodu wichurą drzewa. 14 Nagle zniknęło niebo—jakby było głodu, pragnienia czy upału. 17 Baranek, który stoi swojem papirusu, który został przez kogoś zwinięty, przed tronem, zawsze będzie się o nich troszczył i Góry i wyspy zostały przesunięte ze swoich miejsc. zaprowadzi ich do źródła wody życia. Bóg zaś otrze z 15 Przywodcy i władcy świata, wybitni dowódcy, ich oczu wszelkie lzy.

najbogatsi i najbardziej wpływowi ludzie—wszyscy oni, razem z niewolnikami, poukrywali się w jaskiniach i grotach, 16 marząc tylko o tym, aby zasypały ich przewracające się góry i spadające skały. W ten sposób chcieli bowiem ukryć się przed obliczem Tego, który zasiada na tronie, oraz przed gniewem Baranka. 17 Nadszedł bowiem wielki dzień Ich gniewu i nikt nie był w stanie uciec przed Ich sądem.

7 Po tym wszystkim zobaczyłem czterech aniołów, stojących na czterech krańcach ziemi i wzniósł się z ręki anioła ku Bogu. 8 Gdy Baranek złamał siódma pieczęć, w całym niebie, naokoło pół godziny, zapanowała cisza. 2 Zobaczyłem wtedy siedmiu aniołów, którzy stoją przed Bogiem—wręczono im siedem trąb. 3 Przybył też inny anioł, trzymający złotą kadzielnicę, i stanął przy ołtarzu. Podano mu dużą ilość kadzidła, aby je zmieszał z modlitwami wszystkich świętych i ofiarował na złotym ołtarzu, znajdującym się przed tronem. 4 Wtedy dym z kadzidła, wraz z modlitwami świętych, 5 Następnie anioł powstrzymujących cztery wiatry. Dzięki nim nie drgnęło żadne drzewo ani żadna inna rzecz na ziemi; nie poruszyło się nawet morze. 2 Wtedy zobaczyłem innego anioła, przybywającego ze wschodu i niosącego wielką pieczęć żywego Boga. Głośno zawałał on do czterech aniołów, którym pozwolono niszczyć ziemię i morze: 3 „Nie niszczcie ziemi i drzew oraz morza, dopóki nie postawimy Bożej pieczęci na czołach tych, którzy Mu służą”. 4 I usłyszałem liczbę opieczętowanych—sto czterdzieści cztery tysiące osób ze wszystkich rodów Izraela. 5 Opieczętowano więc po dwanaście tysięcy osób z poszczególnych rodów: Judy, Rubena, Gada, Asera, Neftalego, Manassesa, 7 Symona, Lewiego, Issachara, 8 Zabulona, Józefa oraz Beniamina. 9 Następnie zobaczyłem ogromny, niezliczony tłum ludzi pochodzących ze wszystkich narodów, plemion, ludów i języków. Stali oni przed tronem oraz przed Barankiem, ubrani w białe szaty. W rękach trzymali gałęzie palmy 10 i głośno wołały: „Zbawienie pochodzi od naszego Boga, który zasiada na tronie, oraz od Baranka!”. 11 Wszyscy aniołowie zgromadzili się ciemniej, a również noc stała się o jedną trzecią

8 Gdy Baranek złamał siódma pieczęć, w całym niebie, naokoło pół godziny, zapanowała cisza. 2 Zobaczyłem wtedy siedmiu aniołów, którzy stoją przed Bogiem—wręczono im siedem trąb. 3 Przybył też inny anioł, trzymający złotą kadzielnicę, i stanął przy ołtarzu. Podano mu dużą ilość kadzidła, aby je zmieszał z modlitwami wszystkich świętych i ofiarował na złotym ołtarzu, znajdującym się przed tronem. 4 Wtedy dym z kadzidła, wraz z modlitwami świętych, 5 Następnie anioł napenił kadzielnicę ogniem z ołtarza i rzucił ją na ziemię, a wtedy rozległy się potężne grzmoty oraz blyskawice i zatrzęsła się ziemia. 6 Tymczasem siedmiu aniołów, mających siedem trąb, przygotowało się do tego, aby zatrąbić. 7 Gdy zatrąbił pierwszy z nich, na ziemię spadł grad i ogień zmieszany z kwią. Jedna trzecia część ziemi stanęła wtedy w płomieniach i spaliła się jedna trzecia drzew oraz wszystkie polne rośliny. 8 Gdy zatrąbił drugi anioł, coś przypominającego wyglądem ogromną płonącą góre zostało wrzucone do morza. Jedna trzecia wód stała się wtedy czerwona jak krew. 9 Wyginęła też jedna trzecia morskich zwierząt i została zniszczona jedna trzecia wszystkich okrętów. 10 Gdy zatrąbił trzeci anioł, ogromna płonąca gwiazda spadła z nieba na jedną trzecią rzek oraz na źródła, z których wypływała woda. 11 Gwiazda ta zatrąciła jedną trzecią wszystkich wód, dlatego nazwano ją Goryczą. Woda zyskała bowiem gorzki smak i zabiła wielu ludzi. 12 Gdy zatrąbił czwarty anioł, słorice, księżyca i gwiazdy straciły jedną trzecią jasności. W ciągu dnia było o jedną trzecią

ciemniejsza niż dotychczas. 13 Wtedy zobaczyłem orła lecącego środkiem nieba i usłyszałem jego głos. Trzykrotnie zawała on: „Marny będzie los ziemi, gdy zatrąbią pozostały trzej aniołowie!”.

9 Wtedy zatrąbił piąty anioł i zobaczyłem gwiazdę zrzuconą z nieba na ziemię. Miała on otworzyć tunel prowadzący do otchłani. (Abyssos g12) 2 Gdy to uczyniła, buchnął z niej dym, niczym z olbrzymiego pieca. Kłęby dymu były tak ogromne, że zasłoniły słońce i niebo. (Abyssos g12) 3 Z dymu wyłoniła się szarańcza, która miała taką samą moc, jak skorpion. 4 Nakazano jej, aby nie atakowała trawy, polnych roślin oraz drzew, ale ludzi, którzy nie mają na czole Bożej pieczęci. 5 Szarańcza ta nie miała ich zabijać, ale sprawiać im cierpienie—przez pięć miesięcy mieli oni odczuwać taki ból, jak po ukaśnieniu skorpiona. 6 W tych dniach ludzie będą bezskutecznie próbować odebrać sobie życie. Będą chcieli umrzeć, ale nie będzie to możliwe. 7 Szarańcza ta wyglądała jak konie przygotowane do walki. Na głowach miały coś w rodzaju złotych wieńców, a ich pyski przypominały ludzkie twarze. 8 Miały długie włosy, jak kobiety, izęby—podobne do zębów lwa. 9 Ich pancerze wyglądały tak, jakby były z żelaza, a odgłos ich skrzydeł przypominał huk rydwanów pędzących do boju. 10 Ich ogony były podobne do ogonów skorpionów i były zakończone żądłami. Właśnie dzięki nim mogły zadawać ludziom cierpienie, trwające pięć miesięcy. 11 Ich władcą był anioł otchłani, którego hebrajskie imię brzmi Abaddon (to znaczy: „Niszczyciel”). (Abyssos g12) 12 W ten sposób wypełniła się jedna z trzech zapowiedzi orła, który wołał: „Marny będzie los ziemi”. Pozostały jednak jeszcze dwie. 13 Wtedy zatrąbił szósty anioł i usłyszałem słowa, dobiegające od strony czterech rogów złotego ołtarza, stojącego przed Bogiem. 14 Słowa te skierowane były do szóstego anioła, trzymającego trąbę, i brzmiały następująco: „Wypuść czterech aniołów uwieńzionych nad wielką rzeką Eufrat”. 15 I uwolniono ich, a aniołowie ci byli przygotowani właśnie na tę godzinę, dzień, miesiąc i rok—mieli bowiem zabić jedną, trzecią wszystkich ludzi. 16 I usłyszałem liczbę ich wojsk: dwieście milionów! 17 W moim widzeniu zobaczyłem też ich konie i jeźdźców. Dosiadający konie mieli na sobie pancerze ognistoczerwone, granatowe lub żółte. Głowy koni przypominały głowy lwów, a ich pysków wydobywał się ogień, dym i opary siarki, które uśmierciły jedną trzecią wszystkich ludzi. 18 Niszczycielska moc tych koni znajdowała się bowiem właśnie w ich pyskach oraz w ogonach, które

przypominały kąsające, jadowite weże. 20 Ludzie, którzy przeżyli te ataki, nie opamiętali się jednak i nie przestali czynić zła. Nadal oddawali cześć demonom oraz otaczali czcią złote, srebrne, brązowe, kamienne oraz drewniane posągi, które nie widzą, nie słyszą ani nie mogą się poruszać. 21 Nie porzucili również czarów oraz rozwiązań seksualnych; nadal też kradli i mordowali innych ludzi.

10 Potem zauważyłem innego potężnego anioła, który—otoczony obłokami—zstępował z nieba.

Nad głową miał tęczę, a jego twarz lśniła jak słońce. Jego nogi wyglądały jak słupy ognia, a w ręku trzymał mały, rozwinięty zwój. Prawą stopę postawił na morzu, a lewą na lądzie, 3 i zawała, a jego głos był tak potężny, jak ryk lwa. Na jego okrzyk odpowiedziało siedem grzmotów. 4 Chciałem już zapisać to, co powiedziął grzmoty, usłyszałem jednak głos z nieba: —Zapieczętuj słowa siedmiu grzmotów i nie zapisuj ich! 5 Wtedy anioł, który stał na morzu i na lądzie, podniósł prawą rękę ku niebu 6 i powiedział: „Nadchodzi już czas! Gdy tylko zatrąbi siódmy anioł, wypełni się tajemniczy plan Boga, ogłoszony Jego slugom, prorokom”. Mówiąc to, przysiągł na Tego, który jest wieczny i który stworzył niebo, ląd i morze wraz z zamieszkującymi je istotami. (aiōn g165) 8 I znów usłyszałem głos z nieba: —Podejdź do anioła, który stoi na morzu i lądzie, i weź z jego ręki rozwinięty zwój. 9 Podszedłem więc do niego i poprosiłem: —Daj mi ten mały zwój. —Weź go i połknij—odpowiedział. —W ustach poczujesz smak miodu, ale w żołądku poczujesz gorycz. 10 Wziąłem go więc z ręki anioła i zjadłem. I rzeczywiście—w ustach był słodki jak miód, ale gdy go połknąłem, poczułem w żołądku gorycz. 11 Wtedy znowu usłyszałem głos: —Nadal opowiadał wszystkim o przeszłości ludów, narodów, języków oraz władców tego świata.

11 Potem dostałem do ręki miarę i otrzymałem następujące polecenie: —Wstań i zmierz światynię Boga oraz jej ołtarz. Policz również tych, którzy są w środku i oddają cześć Bogu. 2 Nie mierz jednak dziedzińca przed światynią, zostań on bowiem przeznaczony dla pagan, którzy będą deptać świętę miasto przez czterdzieści dwa miesiące. 3 Ja zaś dam siłę dwóm moim świadkom—ubiorą się w wory pokutne i będą prorokować przez tysiąc dwieście sześćdziesiąt dni. 4 Świadkowie ci będą jak dwa drzewa oliwne i dwa świeczniki stojące przed Panem ziemi. 5 Ktokolwiek spróbuje wyrządzić im krzywdę, zostanie natychmiast spalony—z ich ust wydobywać się będzie bowiem żar ognia. Każdy

więc, kto będzie chciał ich zniszczyć, poniesie śmierć. podnóżkiem—księżyca, a wieńcem okrywającym

6 Świadkowie ci, pełniąc służbę proroków, będą głowę—dwanaście gwiazd. **2** Oczekiwała ona dziecka w stanie powstrzymać deszcz, sprawić, że wody i krzyczała z bólu, czekając na poród. **3** Nagle na staną się czerwone jak krew, oraz zesłać na ziemię niebie pojawił się kolejny obraz: Ogromny czerwony wszelkie możliwe klęski. **7** Gdy już przekażą ludziom smok o siedmiu głowach i dziesięciu rogach. Na swoje poselstwo, z otchłani wyłoni się bestia, która każdej głowie miał koronę. **4** Swoim ogonem zmiótł wypowie im wojnę a następnie pokona ich i zabije. z nieba jedną trzecią gwiazd i rzucił je na ziemię.

(Abysos g12) **8** Ich ciała zostaną porzucone na placu wielkiego miasta, w którym ukryżowano ich Pana. W wymiarze duchowym miasto to jest podobne do Sodomy i Egiptu. **9** Przez trzy i pół dnia wszystkie ludy, narodami. Chłopiec ten został zabrany do Boga, przed plemiona, języki i narody będą patrzeć na ich zwłoki i Jego tron. **6** Kobieta zaś uciekła na pustynię, gdzie nie pozwolą ich pogrzebać. **10** Cały świat będzie się bowiem cieszyć i świętować z powodu ich śmierci. Co więcej, z tej okazji ludzie będą nawet wręczać sześćdziesiąt dni. **7** Potem wybuchła w niebie wojna. sobie prezenty. Działalność tych proroków sprawiała Michał i jego aniołowie walczyli ze smokiem oraz bowiem ogromny kłopot wszystkim mieszkańcom jego aniołami. **8** Potężny smok przegrał jednak walkę ziemi. **11** Po trzech i pół dniach Bóg wzbiudził i musiał opuścić niebo. Razem ze swoim aniołami ich jednak do życia i sprawił, że wstali z miejsca. został stracony na ziemię. Smok ten, zwany diabłem Wówczas tych, którzy widzieli ich ciała, ogarnął wielki oraz szatanem, jest tym pradawnym wężem, który od strach. **12** Z nieba zaś rozległ się donośny głos: samego poczętka zwodził cały świat. **10** I usłyszałem „Chodźcie!”. I na oczach swoich wrogów prorocy z niebios donośny głos, mówiący: „Teraz nadszedł zostali otoczeni obłokami i wznieśli się do nieba. **13** W czas zbawienia! Bóg okazał swoją potęgę i objął tym momencie nastąpiło silne trzęsienie ziemi, które władzę, a Jego Mesjasz zaczął panować. Stracony zniszczyło jedną dziesiątą miasta i zabiło siedem zostało natomiast ten, który dniem i nocą oskarżały tysięcy osób. Wszyscy pozostały byli przerażeni i wierzących, i krytykował ich przed Bogiem. **11** Oni oddali chwałę Bogu, który mieszka w niebie. **14** W jednak pokonali go dzięki przelanej krwi Baranka i ten sposób wypełniła się druga z trzech zapowiedzi dzięki temu, że przekazywali innym prawdę, oraz orła, który wolał: „Marny będzie los ziemi”. Pozostała byli gotowi oddać za nią życie. **12** Jest to radość jednak jeszcze jedna. **15** Wtedy zatrąbił siódmy anioł dla całego nieba i dla wszystkich jego mieszkańców! i rozległy się donośne głosy z nieba: „Teraz władzę Marny jest jednak los lądu i morza, na ziemię zstąpił nad światem obejmie nasz Pan i Jego Mesjasz—On bowiem diabel, który wie, że zostało mu niewiele będzie królować na wieki!”. (aiōn g165) **16** A dwudziestu czasu, dlatego ogarnia go wielki gniew”. **13** Gdy czterech starszych, siedzących przed Bogiem na tronach, padło na twarz, oddając Mu hold 17 i wołając: zaczął prześladować kobietę, która urodziła Syna. **14** „Panie, Wszechmocny Boże, Ty jesteś i zawsze Ona jednak otrzymała dwa skrzydła—jak u wielkiego byleś! Dziękujemy Ci, za to, że użyłeś swojej wielkiej orła—i odleciała na przygotowane dla niej miejsce mocy i przejałeś władzę nad światem. **18** Narody na pustyni, gdzie przez trzy i pół roku miała opiekę i zbuntowały się przeciwko Tobie, ale teraz nadszedł ochronę przed wężem. **15** Wtedy waż wyrzucił ze czas Twego gniewu. Jest to czas sądu nad zmarłymi i swojej paszczę strumień wody, chcąc, aby woda czas nagrody dla Twoich sług —proroków i świętych, pochłonęła kobietę. **16** Z pomocą przyszła jej jednak i wszystkich tych, którzy mieli dla Ciebie respekt, ziemia, która wchłonęła wodę wyrzuconą z paszczы niezależnie od tego, kim byli. Jest to również czas smoka. **17** Wtedy smok, rozniewany na kobietę, zagłady dla tych, którzy siali na ziemi zniszczenie”. **19** odszedł i stanął na brzegu morza, aby walczyć z jej Wtedy otworzyła się w niebie Boża świątynia i można dziećmi, które przestrzegają Bożych przykazań i są było dostrzec w niej skrzynię przymierza. Pojawiły się również blyskawice, rozległy się huk piorunów i nastąpiło trzęsienie ziemi, po czym spadł wielki grad.

12 Potem na niebie ukazał się niezwykły obraz: Kobieta, której ubraniem było słońce, imiona obrażające Boga. **13** Wtedy zobaczyłem dziwną bestię, wyłaniającą się z morza. Miala siedem głów, dziesięć rogów,

lamparta, ale miała niedźwiedzie łapy i lwią paszczę. potężnego grzmotu. Brzmiał on jak dźwięk muzyki Smok przekazał jej całą swoją moc, tron i wielką granej przez wielu harfiarzy. 3 I usłyszałem nową władzę. 3 Jedna z głów bestii została śmiertelnie pieśń, śpiewaną przed tronem Boga, przed czterema raniona, ale rana ta została nagle uleczona. Wtedy istotami i przed starszymi. Nikt oprócz stu czterdziestu cały świat podziwiał bestię 4 i oddawał cześć smokowi, czterech tysięcy, uratowanych przez Boga z ziemi, nie bo to on obdarzył ją taką potęgą. Ludzie oddawali mógł nauczyć się tej pieśni. 4 Ludzie ci, za życia na cześć również samej bestii, mówiąc: „Kto może się ziemii, trzymali się z dala od rozwiązałości seksualnej z nią równać? Kto może stanąć z nią do walki?”. 5 i są bez skazy—zawsze okazują posłuszeństwo Następnie pozwolono bestii bluźnierzyć przeciwko Bogu i Barankowi. Zostali uratowani z ziemi i są szczególnie działać przez czterdzieści dwa miesiące. 6 Otworzyła cenni dla Boga i Baranka. 5 Z ich ust nigdy nie więc paszczę i zaczęła obrażać Boga oraz Jego wyszło żadne kłamstwo—są nienaganni! 6 Następnie świątynię, i poniżeć mieszkańców nieba. 7 Pozwolono zobaczyłem anioła: leciał środkiem nieba i miał ogłosić jej walczyć ze świętymi i pokonać ich. I dostała mieszkańców ziemi wieczną dobrą nowinę—miała władzę nad wszystkimi plemionami, ludami, językami i narodami świata. 8 A wszyscy ludzie, których imion nie zapisano przed powstaniem świata w księdze „Nadszedł czas Bożego sądu! Okażcie więc respekt życia zabitego Baranka, oddadzą cześć bestii. 9 Kto Bogu i oddajcie cześć Temu, który stworzył niebo, ma uszy do słuchania, niech słucha uważnie: 10 Ten, lądy, morza i wszystkie źródła wód!”. 8 Zaraz po kto ma trafić do więzienia, zostanie uwięziony; ten nim pojawił się inny anioł, wołający: „Upadł wielki zaś, kto ma zginąć, zostanie zamordowany. Czas ten Babilon, który upajał wszystkie narody świata swoją będzie bowiem dla świętych próbą wytrwałości i wiary. rozwiązałośią!”. 9 Za nim pojawił się trzeci anioł. 11 Potem zobaczyłem inną bestię, wyłaniającą się z ziemi. Miała dwa rogi, podobne do rogów Baranka, ale przemawiała jak smok. 12 Bestia ta sprawowała władzę w imieniu pierwszej bestii, która została uleczona ze śmiertelnej rany, i wzywała całą ziemię i jej mieszkańców do otaczania jej czcią. 13 Bestia z ziemi dokonywała niezwykłych cudów—na oczach ludzi rzzucała nawet na ziemię ogień z nieba. 14 W ten sposób oszukiwała ich, naklinając do oddawania czci pierwszej bestii. Rozkazała im nawet wykonać wielki posąg bestii, która wcześniej została śmiertelnie raniona, ale ożyła. 15 Pozwolono jej nawet ożywić bestii i jej posagowi oraz przyjmą jej znak na rękę lub czoło, 10 doświadczają Bożego gniewu i nie będzie dla nich litości! Na oczach świętych aniołów oraz Baranka będą cierpieć w ogniu i siarce. 11 Dym z palącego ich ognia będzie się unosił na wieki, będą oni bowiem cierpieć dzień i noc, bez chwili wytchnienia. Taka kara spotka ludzi, którzy oddali cześć bestii i jej posagowi oraz przyjęli znak jej imienia!”. (aiōn g165) 12 Niech te słowa zachęcają świętych do wytrwałości, posłuszeństwa Bożym przykazaniom i zaufania Jezusowi. 13 Potem usłyszałem głos z nieba: —Zapisz te słowa: „Szczęśliwi ci, którzy umierają, przed nim pokłonić, zostali skazani na śmierć. 16 Rozkazał również, aby wszystkim ludziom—wielkim i małym, biednym i bogatym, niewolnikom i wolnym—na czele umieszczono znak. 17 Bez tego oznaczenia nie można było niczego sprzedać ani kupić. Znakiem tym było zaś imię bestii lub jej cyfrowy symbol: sześćset sześćdziesiąt sześć. Liczba ta oznacza pewnego człowieka. Aby odkryć jej znaczenie, potrzeba jednak dużej mądrości. Kto ją posiada, niech rozszyfruje liczbę bestii.

14 Potem zobaczyłem Baranka, stojącego na górze Syjon, a wraz z nim—sto czterdzieści cztery tysiące tych, którzy mają wypisane na czołach Jego imię oraz imię Ojca. 2 Usłyszałem też z nieba odgłos podobny do huku wielkiego wodospadu lub

wieniec, a w dłoni trzymał ostry sierp. 15 Wtedy ze sierpem, a wieniec, a w dłoni trzymał ostry sierp. 15 Wtedy ze sierpem, a wieniec, a w dłoni trzymał ostry sierp. 18 Od strony ołtarza nadszedł wtedy nastepny anioł, mający władzę nad ogniem. Głośno zawałał on do anioła trzymającego sierp: „Zbierz z ziemi grona winorośli, bo już dojrzały i są gotowe na sąd!”. 19 Wówczas anioł, który miał w dłoni sierp, zebrał z ziemi grona i wsypał je do wielkiej tloczni Bożego gniewu.

20 Tłocznia ta znajdowała się poza miastem. Gdy wycisnęto grona, wypłyneła z niej rzeka krwi—miała ona trzysta kilometrów długości i była tak głęboka, że sięgała węzideł koni.

15 Potem zobaczyłem na niebie ogromny, zadziwiający obraz: Siedmiu aniołów trzymających siedem ostatnich klęsk, wyrażających Boży gniew. **2** Ujrzałem też morze, które wyglądało tak, jakby było z kryształu i ognia. Nad jego brzegiem stali ci, którzy odnieśli zwycięstwo nad bestią, jej posągiem i liczbą oznaczającą jej imię. W rękach trzymali harfy **3** i śpiewali pieśń Mojżesza, sługi Boga, oraz pieśń Baranka: „Panie, wszechmocny Boże, dokonujesz wielkich i wspaniałych rzeczy! Jesteś Władcą wszystkich narodów i zawsze czynisz to, co jest słusne i prawe. **4** Czy ktoś może nie okazać Ci respektu i nie oddać Ci chwały? Panie, tylko Ty jesteś świętym! Wszystkie narody przybędą i oddadzą Ci cześć, bo zobaczą, że jesteś sprawiedliwym Władcą”. **5** Po tym wszystkim, zobaczyłem, że otworzyła się świątynia w niebie **6** i wyszło z niej siedmiu aniołów, trzymających siedem klęsk. Byli oni ubrani w czyste, lśniące szaty, i przepasani na piersiach złotymi wstęgami. **7** Jedna z czterech istot wręczyła im siedem złotych pucharów, wypełnionych gniewem wiecznego Boga, (anōn g165) **8** a chwała i potęga Boga wypełniła świętynię jak dym. Nikt nie mógł do niej wejść, dopóki siedmiu aniołów nie zrzuciło na ziemię siedmiu klęsk.

16 I usłyszałem, jak doenośny głos ze świątyni zawała do siedmiu aniołów: „Idźcie i wylejecie na ziemię siedem pucharów Bożego gniewu!”. Wtedy ruszył pierwszy anioł i wylał swój puchar na ziemię. I natychmiast wszystkich ludzi, noszących znak bestii i oddających cześć jej posągowi, dotknęły złośliwe i bolesne wrzody. **3** Drugi anioł wylał swój puchar na morze, a jego woda stała się jak krew umarłego. Wszystkie stworzenia, które w niej żyły, wyginęły. **4** Trzeci anioł wylał swój puchar na rzeki oraz źródła wód, a ich woda zamieniła się w krew. **5** Wtedy usłyszałem, jak anioł, który miał władzę na wodę, obwieścił: „Święty i sprawiedliwy Boże, Ty jesteś i zawsze byłeś. Twój wyrok jest słuszny. **6** Tym, którzy przelali krew, mordując świętych i proroków, dałeś teraz do picia właśnie krew —zasłużyli na to”. **7** I usłyszałem głos dobiegający od ołtarza: „Wszechmocny Boże, Panie, Twój wyrok jest sprawiedliwy i słuszny”. **8** Czwarty anioł wylał swój puchar na słońce—i poraziło ono ludzi swoim żarem. **9** Upał był tak wielki, że

ludzie zaczęli przeklinać Boga, który ma władzę nad klęskami. Nie opamiętali się jednak i nie oddali Mu czci. **10** Piąty anioł wylał swój puchar na tron bestii.

Wtedy jej królestwo pograżyło się w ciemności, a ludzie z bólu gryźli własne języki. **11** Przeklinali Boga, który jest w niebie, za swój ból i wrzody pokrywające ich ciało, ale nadal nie opamiętali się i nie porzucili zła. **12** Szósty anioł wylał puchar na wielką rzekę Eufrat, a jej wody zupełnie wyschły. Koryto rzeki utworzyło zaś drogę dla władców ze Wschodu. **13** Wtedy zobaczyłem, że z paszczy bestii, z paszczy smoka i z ust fałszywego proroka wyszły trzy złe duchy, podobne do ropuch. **14** Duchy te to demony potrafiące czynić cuda. Nakloniły one władców całego świata, aby w wielkim dniu Bożego sądu przystąpiły do walki z wszechmocnym Bogiem. **15** Chrystus ostrzega: „Zjawię się nieoczekiwane jak złodziej. Szczęśliwy ten, kto będzie wtedy gotowy i będzie miał przygotowane ubranie, aby nie musiał się wstydzić swojej nagości”. **16** Duchy zgromadziły władców w miejscu zwanym po hebrajsku Armagedon. **17** Wtedy siódmy anioł wylał swój puchar w powietrze, a z tronu świątyni w niebie rozległ się potężny głos: „Wykonało się!”. **18** Wówczas uderzyły gromy i pojawiły się błyskawice, po czym nastąpiło potężne trzęsienie ziemi, jakiego nie było od początku świata. **19** Ogromne miasto Babilon rozpadło się na trzy części, a wszystkie inne miasta świata również legły w gruzach. W ten sposób Bóg okazał wielkiemu Babilonowi swój gniew. **20** Wyspy zniknęły, góry rozpadły się, **21** a z nieba zaczął padać na ludzi ogromny grad, o wadze ponad czterdziestu kilogramów. Ludzie przeklinali Boga z powodu klęski gradu, miała ona bowiem straszne skutki.

17 Jeden z siedmiu aniołów, trzymających puchary, podszedł do mnie i rzekł: —Chodź, pokażę ci sąd nad wielką prostytutką, która siedzi nad wieloma wodami. Z Grzeszyli z nią władcy całego świata, a mieszkańców ziemi byli upojeni jej rozwiazłością. **3** Dzięki mocy Ducha, anioł przeniósł mnie na pustynię, gdzie zobaczyłem kobietę siedzącą na szkarłatnej bestii o siedmiu głowach i dziesięciu rogach, na której wypisano imiona obrażające Boga. **4** Kobieta była ubrana w purpurę i szkarłat. Miała też na sobie biżuterię ze złota, szlachetnych kamieni i perel, w ręku zaś trzymała złoty kielich, wypełniony jej rozwiazłością i obrzydliwymi czynami. **5** Na czole miała tajemniczy napis: WIELKI BABILON, MATKA PROSTYTUTEK ORAZ WSZELKIEJ OBRZYDŁIWOŚCI NA ŚWIECIE. **6** Zauważyłem, że kobieta ta jest pijana—upojona krwią

świętych, którzy zostali zamordowani za wierność Jezusowi. Bardzo mnie to wszystko zdziwiło. Wtedy anioł powiedział: 7—Czemu tak się dziwisz? Odsłonię przed tobą tajemnicę tej kobiety oraz bestii, mającej siedem głów i dziesięć rogów, niosącej ją na swoim grzbiecie. 8 Bestia, którą zobaczyłeś, wcześniej była, lecz teraz jej nie ma. Wyjdzie jednak z otchłani, ale spotka ją zagłada. Wtedy mieszkańców ziemi, których imiona nie zostały przed powstaniem świata zapisane w księdze życia, zdziwią się. Zobacz bowiem bestię, która wcześniej była, a teraz jej nie ma, ale jeszcze się pojawi. (Abysos g12) 9 Zrozumienie tego wymaga dużej mądrości: Siedem głów bestii to siedem wzgórz, na których siedzi kobieta—a także siedmiu władców. 10 Pięciu już upadło, szósty właśnie panuje, a siódmy dopiero się pojawi. Jego rządy będą jednak krótkotrwałe. 11 Bestia, która wcześniej była, a teraz jej nie ma, to ósmy władca. Jest on jednym z siedmiu, ale pojawi się ponownie, czeka go jednak zagłada. 12 Dziesięć rogów to dziesięciu władców, którzy nie objęli jeszcze władzy. Otrzymają ją na krótki czas i będą rządzić razem z bestią. 13 Jednomyślnie postanowią podporządkować jej całą swoją potęgę i władzę. 14 I wypowiedzą wojnę Barankowi, ale On pokona ich, bo jest Panem panów i Królem królów. Razem z Nim zwycięstwo odniosą wierni słudzy Boga, którzy zostali przez niego powołani i wybrani. 15 Anioł mówił dalej: —Wody, nad którymi siedzi prostytutka, to ludzie różnych narodowości, ras i języków. 16 Bestia i jej dziesięć rogów, które ujrzałeś, znienawidzą prostytutkę. Zrzucą z niej ubranie, pożarą jej ciało i spałają ją w ogniu. 17 Bóg sprawi, że wykonają Jego plan: jednomyślnie oddadzą władzę bestii. Będzie ona władać do czasu wypełnienia się Bożego słowa. 18 Kobieta, którą widziałeś, jest natomiast wielkim miastem, panującym nad wszystkimi władcami ziemi.

grzechy Babilonu ułożono na stosie, sięgnięły bowiem aż do nieba —Bóg widzi całe jego зло! 6 Postąpcie z tym miastem tak, jak ono postępowało z wami, a nawet wymiercie mu podwójna karę. Niech wypije dwukrotnie więcej niż ci, których wcześniej upajało. 7 Dotychczas żyło w luksusie i używało przyjemności, teraz więc odpłaćcie mu cierpieniem i bólem. Myślało sobie bowiem w sercu, że zawsze będzie żyć jak królowa i nigdy nie zazna smutku ani cierpienia. 8 Dlatego jednego dnia spadną na to miasto wszystkie klęski: ból, głód oraz śmierć. I pochłonie je ogień! Pan, który je osądzi, jest potężnym Bogiem! 9 Władcy świata, którzy uczestniczyli w rozwiązłości tego miasta i czerpali z tego przyjemność, zapłakali i pograżyli się w smutku, widząc unoszący się nad nim dym. 10 Patrząc z daleka, przejęci i przerażeni losem Babilonu, zawołali: „To straszne, co spotkało Babilon! Tak wielkie nieszczęście w Nad losem Babilonu ubolewali również handlowcy z całego świata, ponieważ stracili zbyt na swoje towary: 12 złoto, srebro, kamienie szlachetne, perły, czysty len, purpurę, jedwab, szkarłat, pachnące drewno, wyroby z kości słoniowej oraz szlachetnego drewna, brązu, stali i marmuru. 13 Babilon nie będzie już kupować wyszukanych przypraw oraz perfum, mirry, kadzidła, wina, oliwy, najlepszej mąki i zboża, bydła, owiec, koni, wozów oraz ludzkich ciał i dusz. 14 Płacząc nad Babilonem, powiedzieli: „To, co tak bardzo kochales, przemienię. Zniknął już bowiem otaczający cię splendor i luksus—wszystko to bezpowrotnie przepadło!”. 15 Ludzie, którzy—dzięki handlowi z Babilonem—zdobyli majątek, stanęli z daleka, przerażeni jego cierpieniem. Płacząc i rozpaczając nad jego losem, powiedzieli: 16 „To straszne, co spotkało to potężne miasto! Nosiło ono

18 Po tym wszystkim zobaczyłem innego anioła, zstępującego z nieba. Posiadał on ogromną władzę, a jego blask rozjaśnił całą ziemię. z Donośnym głosem zawołał on: „Upad potężny Babilon” i stał się mieszkaniem demonów, siedliskiem złych duchów oraz schronieniem nieczystych ptaków i zwierząt. **3** Miasto to było bowiem prostytutką, która upajała mieszkańców ziemi rozwiazłością. Grzeszyli z nią władcy całego świata, a ludzie interesu zdobyli majątek, dzięki jej wielkiemu przepychowi. **4** Następnie usłyszałem jeszcze inny głos, wołający z nieba: „Wy, którzy należycie do Boga, musicie wyjść z tego miasta”, aby nie mieć udziału w jego grzechach i nie doświadczyć spadających na nie klęsk. **5** Gdyby najpierw dobrano, z czystego lnu, purpurowego i szkarłatnego, oraz biżuterię ze złota, szlachetnych kamieni i perel. **17** Bogactwo to przepadło jednak w jednej chwili”. Armatorzy, kapitanowie i załogi okrętów oraz wszyscy inni, którzy zarabiali na transporcie morskim, z daleka obserwowali pożar Babilonu i dym wznoszący się nad miastem. Poruszeni tym widokiem, wołali: „Czy jakieś inne miasto na świecie jest podobne do potężnego Babilonu?”. **19** Posypywali głowy popiołem i zrozpaczeni krzyczeli: „To straszne, co spotkało to potężne miasto! Wszyscy armatorzy zdobyli majątek dzięki jego wielkiemu bogactwu, a teraz, w ciągu jednej chwili, wszystko to zostało zniszczone!”. **20** „Dla mieszkańców nieba, dla świętych, proroków i apostołów był to jednak powód do radości, Bóg

ukarał bowiem tych, którzy ich skrzywdzili". 21 Wtedy potężny anioł podniósł wielki głąz, ogromny jak ubrane w biały, czysty len. 22 W mieście tym nie usłyszy się już ani dźwięki harfy, fletu czy trąbki. Nikt już nie będzie tam prowadził interesów. Nie usłyszy się tam nawet odgłosu mielenia ziarna. 23 Nie zabyśnie tam już żadne światło ani nie zabrzmią radosne głosy nowożeńców. Handlowcy miasta mieli władzę nad światem, a czary Babilonu oszukaly wszystkie narody. 24 Miasto to jest również winne morderstw —zabiło bowiem wielu proroków i świętych".

19 Po tym wszystkim usłyszałem z nieba donośny głos wielkiego tłumu: „Alleluja! Zbawienie, chwała i moc należą do naszego Boga! 2 Wielka prostytutka napełniała świat rozwiąznością i mordowała tych, którzy służyli Bogu. Teraz jednak On ukarał ją za jej czyny, a Jego wyrok jest sprawiedliwy i słuszny". 3 Głos zabrzmiał ponownie: „Alleluja! Dym z palącego ja ognia będzie się unosił na zawsze". (aiōn g165) 4 Wtedy dwudziestu czterech starszych, razem z czterema istotami, upadło na twarz i pokloniło się Bogu, który siedzi na tronie. Czyńiąc to, powiedzieli: „Amen! Alleluja!". 5 Wówczas od tronu dobiegł głos, mówiący: „Chwalcie naszego Boga, wszyscy wy, którzy Mu słuzyście i macie dla Niego respekt, niezależnie od tego, kim jesteście!". 6 I znów usłyszałem głos wielkiego tłumu, przypominający szum morza lub huk piorunów: „Alleluja! Wszechmocny Bóg, nasz Pan, objął władzę! 7 Cieszymy się więc i radujmy, oddając Mu cześć! Nadszedł bowiem czas wesela Baranka, a Jego narzeczona jest już gotowa. 8 Ubrano ją w suknię z czystego, lśniącego lnu, którym są prawe czyny świętych". 9 Wtedy anioł powiedział do mnie: —Zapisz: „Szczęśliwi są ci, których zaproszono na weselną ucztę Baranka". To prawdziwe słowa samego Boga—wyjaśnił. 10 Wtedy padłem mu do nóg, chcąc oddać mu cześć, ale on rzekł: —Nie czyn tego! Ja także jestem tylko sługą Boga, podobnie jak ty i inni wierzący, którzy—natchnieni przez Ducha—opowiadają ludziom o Jezusie. Cześć należy się tylko Bogu! 11 Potem zobaczyłem otwarte niebo, a w nim—białego konia. Dosiadał go Ten, który jest wierny oraz prawdziwy: sprawiedliwy Sędzia i Wojownik. 12 Jego spojrzenie było przenikające jak plomień ognia, a na głowie miał wiele koron. Na czole zaś miał wypisane imię, którego nie znał nikt oprócz Niego. 13 Miał na sobie płaszcz noszący ślady krwi. Imię Tego Jeźdzca brzmi Słowo Boże. 14 Za Nim,

na białych koniach, podążały niebiańskie oddziały, i właśnie zostanie stracony potężny Babilon i to będzie jego koniec! 22 W mieście tym nie usłyszy się już jak grona, do tłoczni gniewu wszechmocnego Boga. 16 Na płaszczu i na biodrze Jeździca wypisany był tytuł: KRÓL KRÓLÓW I PAN PANÓW. 17 Zobaczyłem też anioła, stojącego w blasku słońca, zwoljującego ptaki krające po niebie: „Przybądźcie na wielką ucztę Boga! 18 Jedziecie ciała władców, dowódców i najbardziej wpływowych ludzi tego świata, ciała koni i jeźdźców, ludzi wolnych i niewolników, wielkich i małych". 19 Potem zobaczyłem bestię oraz władców świata, wraz z ich armiami, zgromadzonymi do walki z Jeźdzem i Jego wojskiem. 20 Bestia została jednak schwytana, a wraz z nią—falszywy prorok, który w jej obecności dokonywał cudów, oszukując w ten sposób ludzi, którzy przyjęli znak bestii i oddawali cześć jej posagowi. Oboje żywcom zostali wrzuceni do ognistego jeziora płonącej siarki. (Limnē Pyr g3041 g4442) 21 Pozostałych zaś zabito mieczem wychodzącym z ust Jeźdzca. Wtedy wszystkie ptaki najadły się ich ciałami.

20 Potem zobaczyłem anioła, zstępującego z nieba. Miał w ręku klucz do otchlani oraz ogromny laćuch. (Abyssos g12) 2 Schwytał on smoka, pradawnego weża—zwanego diabłem i szatanem—i związał go na tysiąc lat. 3 Następnie wrzucił go do otchlani, po czym zamknął ją i zapieczętował, aby przez tysiąc lat smok nie mógł oszukiwać narodów. Po tym okresie zostanie na krótko uwolniony. (Abyssos g12) 4 Zobaczyłem także trony, a ci, którzy na nich zasiadali, otrzymali prawo sądzenia. I ujrzalem dusze ludzi, którzy zostali ścięci za to, że opowiadali innym o Jezusie i głosili słowo Boże, oraz za to, że nie oddali czcii bestii ani jej posagowi i odmówili przyjęcia jej znaku na czole lub rękę. Teraz ożyły i przez tysiąc lat królowali z Chrystusem. 5 To jest pierwsze zmartwychwstanie, pozostały zmarli ożyją bowiem dopiero po upływie tysiąca lat. 6 Szczęśliwi i święci są ci, którzy będą mieli udział w tym pierwszym zmartwychwstaniu. Ludzie ci nie umrą już po raz drugi i jako kapłani Boga i Chrystusa będą z Nim panować przez tysiąc lat. 7 Po upływie tego czasu szatan zostanie uwolniony z więzienia 8 i zacznie oszukiwać narody Goga i Magoga z czterech krańców ziemi. I zbierze je, aby stoczyć walkę z Bogiem, a zgromadzone wojska będą tak liczne, jak piasek na brzegu morza. 9 Przemierzą całą ziemię i otoczą świętych oraz miasto ukochane przez Boga. Wtedy

jednak spadnie na nich ogień z nieba i pochłonie ich. 10 Diabeł zaś, który ich oszukał, zostanie wrzucony do ognistego jeziora płonącej siarki, w którym będzie również bestia i fałszywy prorok. Będzie to miejsce wiecznej kary, w którym będą cierpieć dniem i nocą. (aīōn g165, Limnē Pyr g3041 g4442) 11 Następnie zobaczyłem wielki biały tron i Tego, który na nim zasiada. Niebo i ziemia chciły uciec przed Jego oblicza, ale nie znalazły miejsca, w którym mogłyby się przed Nim ukryć. 12 Wtedy ujrzałem umarłych—wielkich i małych, stojących przed tronem. I otwarto księgi, wśród których była również księga życia. Wszyscy umarli zostali osądzeni zgodnie z ich czynami, zapisanymi w księgach. 13 Morze, ziemia i świat zmarłych oddały swoich umarłych i wszyscy oni zostali osądzeni zgodnie z ich czynami. (Hadēs g86) 14 Wówczas śmierć i świat zmarłych zostały wrzucone do ognistego jeziora. (Hadēs g86, Limnē Pyr g3041 g4442) 15 Trafiły tam również wszyscy ci, którzy nie byli zapisani w księdze życia. Ogniste jezioro jest drugą śmiercią. (Limnē Pyr g3041 g4442)

21 Potem zobaczyłem nowe niebo i nową ziemię, bowiem obecna ziemia i niebo zniknęły. Nie było również morza. 2 I ujrzałem święte miasto—nową Jerozolimę, zchodząjącą z nieba, od Boga. Wyglądała wspaniale—jak panna młoda, która pięknie ubrała się dla swojego męża. 3 Wtedy usłyszałem donośny głos dobiegający od tronu: „Odtąd Bóg będzie mieszkał wśród ludzi. Będą Jego ludem, a On będzie ich Bogiem 4 i otrze z ich oczu wszelkie łzy. Nie będzie już więcej śmierci, smutku, płaczu ani bólu. Wszystko to przemienię wraz ze starym światem”. 5 Wówczas Ten, który zasiada na tronie, powiedział: „Oto czynie wszystko nowe!”. Potem zwrócił się do mnie: —Zapisz to, słowa te są bowiem wiarygodne i prawdziwe. 6 I mówią dalej: „Wykonało się! Ja jestem Alfa i Omega, Początek i Koniec. Spragnionym za darmo dam pić ze źródła wody życia. 7 Zwycięzcy otrzymają wszystko: Ja będę ich Bogiem, a oni—moimi dziećmi. 8 Natomiast tchórze, niewierzący, zwydrońialcy, mordercy oraz ci, którzy prowadzą rozwiazłe życie, uprawiają czary, oddają część podobiznom bożków lub kłamią, trafią do ognistego jeziora płonącej siarki, które jest drugą śmiercią”. (Limnē Pyr g3041 g4442) 9 Wtedy podszedł do mnie jeden z siedmiu aniołów, trzymających puchary napełnione siedmioma ostatecznymi klęskami, i powiedział: —Chodź, pokażę ci pannę młodą, którą zostanie małżonką Baranka. 10 Dzięki mocy Ducha, anioł przeniósł mnie na szczyt wysokiej góry, skąd pokazał mi Jerozolimę—świętę

miasto, zchodzące z nieba, od Boga. 11 Jaśniąło ono Bożą chwałą jak kosztowny klejnot—wyglądało jak przejrzysty, kryształowy jaspis. 12 Miało potężny, wysoki mur oraz dwanaście bram strzeżonych przez dwunastu aniołów. Na każdej z nich wypisane było imię jednego z dwunastu rodów Izraela. 13 Z każdej strony—północnej, południowej, wschodniej i zachodniej—znajdowały się trzy bramy. 14 Mur miasta zbudowany był na fundamencie składającym się z dwunastu warstw, na których wypisane były imiona dwunastu apostołów Baranka. 15 Anioł, który do mnie mówił, miał z sobą złotą miarę, która miał zmierzyć miasto, jego bramy oraz mur. 16 Miasto zbudowane było na planie kwadratu—jego długość równała się szerokości. Anioł zmierzył długość, szerokość i wysokość miasta—każdy z tych wymiarów wynosił dwa tysiące czterysta kilometrów. 17 Potem zmierzył mur—jego grubość wynosiła sześćdziesiąt pięć metrów. 18 Całe miasto było zbudowane ze szczerego złota, czystego jak kryształ, a jego mur—z jaspisu.

19 Poszczególne warstwy fundamentu, na którym stał mur, były ozdobione szlachetnymi kamieniami: pierwsza warstwa—jaspisem, druga—szafirem, trzecia—chalcedonem, czwarta—szmaragdem, piąta—sardoniksem, szósta—karneolem, siódma—chrzyzolitem, ósma—berylem, dziewiąta—topazem, dziesiąta—chrzoprazem, jedenasta—hiacyntem, dwunasta—ametystem. 21 Każda z dwunastu bram wykonana była natomiast z jednej perły, a plac miasta wyłożony był szczerym złotem, czystym jak kryształ. 22 Nie zauważyłem tam natomiast żadnej świątyni, ponieważ był nią sam Pan, wszechmocny Bóg, oraz Baranek. 23 Miasto to nie potrzebowało słońca ani księżyca, bo rozjaśniała je chwała Boga, a jego światłem był Baranek. 24 Jasność ta będzie świecić narodom świata, a ich władcy wniosą do tego miasta wszystko, co cenne. 25 Jego bramy będą otwarte przez cały dzień, bo nie będzie tam nocy. 26 Do miasta tego zostaną wniesione wszystkie wspaniałości narodów. 27 Nie wejdzie do niego natomiast nic nieczystego ani żaden człowiek, którzy czynią zło i kłamie. Znajdują się tam tylko ci, którzy zostali zapisani w księdze życia Baranka.

22 Potem anioł pokazał mi rzekę wody życia, czystą jak kryształ. Wypływała ona z tronu Boga i Baranka 2 i biegła przez środek miasta. Na obu jej brzegach rosło drzewo życia, owocujące dwanaście razy w roku, każdego miesiąca rodzące inne owoce. Liście tego drzewa służyły narodom za lekarstwo.

3 W mieście tym nie będzie niczego, co zostało prorocze słowa, mówi: „Tak! Już wkrótce przyjdę”. przeklęte przez Boga. Bóg i Baranek będą zasiadać Amen! Przyjdź już, Panie Jezu! 21 Niech Pan Jezus na tronie. Słudzy Boga będą oddawać Mu cześć, 4 obdarza was wszystkich swoją łaską!

zobaczą Go bowiem twarzą w twarz, a Jego imię zostanie wypisane na ich czołach. 5 W mieście tym nie będzie nocy, jego mieszkańców nie będą więc potrzebowali lamp ani słońca. Ich jedynym światłem będzie bowiem Bóg, z którym będą wiecznie królować. (aiōn g165) 6 Następnie anioł, zwracając się do mnie, powiedział: —Słowa te są prawdziwe i wiarygodne, gdyż pochodzą od Pana. Bóg, który przemawia przez proroków, wysłał bowiem swojego anioła, aby ukazał Jego slugom to, co się niebabem wydarzy. 7 Pan wkrótce przyjdzie! Szczęśliwy jest ten, kto ufa proroczym słowom tej księgi! 8 Ja, Jan, jestem tym, który to wszystko słyszał i widział. Po tym wszystkim padłem do nóg anioła, który mi to przekazał, chcąc oddać mu cześć. 9 Ale on rzekł: —Nie czyn tegó! Ja także jestem tylko slugą Boga, podobnie jak ty i inni wierzący, którzy są prorokami, lub ufają słowom tej księgi. Cześć należy się tylko Bogu! 10 Potem dodał: —Nie zamykaj tej księgi i nie pieczętuj jej proroczych słów, ponieważ wkrótce się wypełnia. 11 Ten, kto czyni зло, niech nadal tak postępuje, a ten, kto jest brudny, niech brudzi się jeszcze bardziej. Ten jednak, kto jest prawy, niech dąży do jeszcze większej prawości, a święty—do jeszcze większej świętości. 12 Jezus mówi: „Wkrótce przyjdę i nagrodzę wszystkich stosownie do ich czynów. 13 Ja jestem Alfa i Omega, Pierwszy i Ostatni, Początek i Koniec. 14 Szczęśliwi są ci, którzy oczyścili swoje szaty, aby móc wejść do Bożego miasta i spożywać owoce z drzewa życia. 15 Na zewnątrz znajdują się ludzie, którzy zachowują się jak psy, uprawiają czary, prowadzą rozwiałe życie, oddają cześć podobiznom bożków oraz ci, którzy oklamują innych, bo kochają klamstwo. 16 Ja, Jezus, wysłałem mojego anioła, aby potwierdził kościołom, że to wszystko jest prawdą. Jestem potomkiem króla Dawida, ale także jego przodkiem oraz jasną Gwiazdą Poranną!”. 17 Duch i narzeczona wołają: „Przyjdź już!”. Każdy, kto usłyszy te słowa, niech razem z nimi zwoła: „Przyjdź już!”. Ten zaś, kto jest spragniony, niech przyjdzie. Każdy, kto pragnie wody życia, niech ją za darmo weźmie. 18 Każdego, kto słucha proroczych słów tej księgi, ostrzegam: Jeśli ktokolwiek doda coś do tej treści, Bóg ukarze go klęskami opisanymi w tej księdze. 19 Jeśli zaś pominię ktoś z zawartych w niej proroctw, Bóg nie wpuści go do świętego miasta, które zostało w niej opisane, i nie pozwoli mu spożywać owoców z drzewa życia. 20 Ten, od którego pochodzą te

I ujrzałem święte miasto—nową Jerozolimę, zstępującą z nieba, od Boga. Wyglądała wspaniale—jak panna młoda, która pięknie ubrała się dla swojego męża. Wtedy usłyszałem donośny głos dobiegający od tronu: „Odtąd Bóg będzie mieszkał wśród ludzi.

Będą Jego ludem, a On będzie ich Bogiem.

Objawienie 21:2-3

Przewodnik dla Czytelników

Polskie at AionianBible.org/Readers-Guide

The Aionian Bible republishes public domain and Creative Common Bible texts that are 100% free to copy and print. The original translation is unaltered and notes are added to help your study. The notes show the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of afterlife destinies.

Who has the authority to interpret the Bible and examine the underlying Hebrew and Greek words? That is a good question! We read in 1 John 2:27, *"As for you, the anointing which you received from him remains in you, and you do not need for anyone to teach you. But as his anointing teaches you concerning all things, and is true, and is no lie, and even as it taught you, you remain in him."* Every Christian is qualified to interpret the Bible! Now that does not mean we will all agree. Each of us is still growing in our understanding of the truth. However, it does mean that there is no infallible human or tradition to answer all our questions. Instead the Holy Spirit helps each of us to know the truth and grow closer to God and each other.

The Bible is a library with 66 books in the Protestant Canon. The best way to learn God's word is to read entire books. Read the book of Genesis. Read the book of John. Read the entire Bible library. Topical studies and cross-referencing can be good. However, the safest way to understand context and meaning is to read whole Bible books. Chapter and verse numbers were added for convenience in the 16th century, but unfortunately they can cause the Bible to seem like an encyclopedia. The Aionian Bible is formatted with simple verse numbering, minimal notes, and no cross-referencing in order to encourage the reading of Bible books.

Bible reading must also begin with prayer. Any Christian is qualified to interpret the Bible with God's help. However, this freedom is also a responsibility because without the Holy Spirit we cannot interpret accurately. We read in 1 Corinthians 2:13-14, *"And we speak of these things, not with words taught by human wisdom, but with those taught by the Spirit, comparing spiritual things with spiritual things. Now the natural person does not receive the things of the Spirit of God, for they are foolishness to him, and he cannot understand them, because they are spiritually discerned."* So we cannot understand in our natural self, but we can with God's help through prayer.

The Holy Spirit is the best writer and he uses literary devices such as introductions, conclusions, paragraphs, and metaphors. He also writes various genres including historical narrative, prose, and poetry. So Bible study must spiritually discern and understand literature. Pray, read, observe, interpret, and apply. Finally, *"Do your best to present yourself approved by God, a worker who does not need to be ashamed, properly handling the word of truth."* 2 Timothy 2:15. *"God has granted to us his precious and exceedingly great promises; that through these you may become partakers of the divine nature, having escaped from the corruption that is in the world by lust. Yes, and for this very cause adding on your part all diligence, in your faith supply moral excellence; and in moral excellence, knowledge; and in knowledge, self-control; and in self-control patience; and in patience godliness; and in godliness brotherly affection; and in brotherly affection, love. For if these things are yours and abound, they make you to be not idle nor unfruitful to the knowledge of our Lord Jesus Christ,"* 2 Peter 1:4-8.

Słownik

Polskie at AionianBible.org/Glossary

The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven special words to help us better understand the extent of God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies. The original translation is unaltered and a note is added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. Compare the meanings below to the Strong's Concordance and Glossary definitions.

Abyssos g12

Greek: proper noun, place

Usage: 9 times in 3 books, 6 chapters, and 9 verses

Meaning:

Temporary prison for special fallen angels such as Apollyon, the Beast, and Satan.

aīdios g126

Greek: adjective

Usage: 2 times in Romans 1:20 and Jude 6

Meaning:

Lasting, enduring forever, eternal.

aiōn g165

Greek: noun

Usage: 127 times in 22 books, 75 chapters, and 102 verses

Meaning:

A lifetime or time period with a beginning and end, an era, an age, the completion of which is beyond human perception, but known only to God the creator of the aiōns, Hebrews 1:2. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

aiōnios g166

Greek: adjective

Usage: 71 times in 19 books, 44 chapters, and 69 verses

Meaning:

From start to finish, pertaining to the age, lifetime, entirety, complete, or even consummate. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Koine Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

eleēsē g1653

Greek: verb, aorist tense, active voice, subjunctive mood, 3rd person singular

Usage: 1 time in this conjugation, Romans 11:32

Meaning:

To have pity on, to show mercy. Typically, the subjunctive mood indicates possibility, not certainty. However, a subjunctive in a purpose clause is a resulting action as certain as the causal action. The subjunctive in a purpose clause functions as an indicative, not an optative. Thus, the grand conclusion of grace theology in Romans 11:32 must be clarified. God's mercy on all is not a possibility, but a certainty. See ntgreek.org.

Geenna g1067

Greek: proper noun, place

Usage: 12 times in 4 books, 7 chapters, and 12 verses

Meaning:

Valley of Hinnom, Jerusalem's trash dump, a place of ruin, destruction, and judgment in this life, or the next, though not eternal to Jesus' audience.

Hades g86

Greek: proper noun, place

Usage: 11 times in 5 books, 9 chapters, and 11 verses

Meaning:

Synonomous with Sheol, though in New Testament usage Hades is the temporal place of punishment for deceased unbelieving mankind, distinct from Paradise for deceased believers.

Limnē Pyr g3041 g4442

Greek: proper noun, place

Usage: Phrase 5 times in the New Testament

Meaning:

Lake of Fire, final punishment for those not named in the Book of Life, prepared for the Devil and his angels, Matthew 25:41.

Sheol h7585

Hebrew: proper noun, place

Usage: 66 times in 17 books, 50 chapters, and 64 verses

Meaning:

The grave or temporal afterlife world of both the righteous and unrighteous, believing and unbelieving, until the general resurrection.

Tartaroō g5020

Greek: proper noun, place

Usage: 1 time in 2 Peter 2:4

Meaning:

Temporary prison for particular fallen angels awaiting final judgment.

Słownik +

AionianBible.org/Bibles/Polish---Open-Access-Word-of-Life/Noted

Glossary references are below. Strong's Hebrew and Greek number notes are added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. Questioned verse translations do not contain Aionian Glossary words and may wrongly imply *eternal* or *Hell*. * The note placement is skipped or adjusted for verses with non-standard numbering.

Abyssos

Łukasza 8:31
Rzymian 10:7
Objawienie 9:1
Objawienie 9:2
Objawienie 9:11
Objawienie 11:7
Objawienie 17:8
Objawienie 20:1
Objawienie 20:3

Dzieje 3:21
Dzieje 15:18
Rzymian 1:25
Rzymian 9:5
Rzymian 11:36
Rzymian 12:2
Rzymian 16:27
I Koryntian 1:20
I Koryntian 2:6
I Koryntian 2:7
I Koryntian 2:8

I Piotra 1:25
I Piotra 4:11
I Piotra 5:11
II Piotra 3:18
I Jana 2:17
II Jana 1:2
Judy 1:13
Judy 1:25
Objawienie 1:6
Objawienie 1:18
Objawienie 4:9
Objawienie 4:10
Objawienie 5:13
Objawienie 7:12
Objawienie 10:6
Objawienie 11:15
Objawienie 14:11
Objawienie 15:7
Objawienie 19:3
Objawienie 20:10
Objawienie 22:5

aïdos

Rzymian 1:20
Judy 1:6

I Koryntian 3:18
I Koryntian 8:13
I Koryntian 10:11
II Koryntian 4:4

Objawienie 1:6
Objawienie 1:18
Objawienie 4:9
Objawienie 4:10
Objawienie 5:13
Objawienie 7:12
Objawienie 10:6
Objawienie 11:15
Objawienie 14:11

aiōn

Mateusza 12:32
Mateusza 13:22
Mateusza 13:39
Mateusza 13:40
Mateusza 13:49
Mateusza 21:19
Mateusza 24:3
Mateusza 28:20
Marka 3:29
Marka 4:19
Marka 10:30
Marka 11:14

II Koryntian 11:31
Galacjan 1:4
Galacjan 1:5
Efezjan 1:21
Efezjan 2:2
Efezjan 2:7
Efezjan 3:9
Efezjan 3:11
Efezjan 3:21
Efezjan 6:12
Filipian 4:20
Kolosan 1:26

Objawienie 15:7
Objawienie 19:3
Objawienie 20:10
Objawienie 22:5
Mateusza 18:8
Mateusza 19:16
Mateusza 19:29
Mateusza 25:41
Mateusza 25:46
Marka 3:29
Marka 10:17
Marka 10:30
Łukasza 10:25
Łukasza 16:9
Łukasza 18:18
Łukasza 18:30
Jana 3:15
Jana 3:16
Jana 3:36
Jana 4:14
Jana 4:36
Jana 5:24
Jana 5:39
Jana 6:27
Jana 6:40
Jana 6:47
Jana 6:54
Jana 6:68

Łukasza 1:33

I Tymoteusza 1:17

Marka 3:29

Łukasza 1:55

I Tymoteusza 6:17

Marka 10:17

Łukasza 1:70

II Tymoteusza 4:10

Marka 10:30

Łukasza 16:8

II Tymoteusza 4:18

Łukasza 10:25

Łukasza 18:30

Tytusa 2:12

Łukasza 16:9

Łukasza 20:34

Hebrajczyków 1:2

Łukasza 18:18

Łukasza 20:35

Hebrajczyków 1:8

Łukasza 18:30

Jana 4:14

Hebrajczyków 5:6

Jana 3:15

Jana 6:51

Hebrajczyków 6:5

Jana 3:16

Jana 6:58

Hebrajczyków 6:20

Jana 3:36

Jana 8:35

Hebrajczyków 7:17

Jana 4:14

Jana 8:51

Hebrajczyków 7:21

Jana 4:36

Jana 8:52

Hebrajczyków 7:24

Jana 5:24

Jana 9:32

Hebrajczyków 7:28

Jana 5:39

Jana 10:28

Hebrajczyków 9:26

Jana 6:27

Jana 11:26

Hebrajczyków 11:3

Jana 6:40

Jana 12:34

Hebrajczyków 13:8

Jana 6:47

Jana 13:8

Hebrajczyków 13:21

Jana 6:54

Jana 14:16

I Piotra 1:23

Jana 10:28
Jana 12:25
Jana 12:50
Jana 17:2
Jana 17:3
Dzieje 13:46
Dzieje 13:48
Rzymian 2:7
Rzymian 5:21
Rzymian 6:22
Rzymian 6:23
Rzymian 16:25
Rzymian 16:26
II Koryntian 4:17
II Koryntian 4:18
II Koryntian 5:1
Galacjan 6:8
II Tesaloniczan 1:9
II Tesaloniczan 2:16
I Tymoteusza 1:16
I Tymoteusza 6:12
I Tymoteusza 6:16
II Tymoteusza 1:9
II Tymoteusza 2:10
Tytusa 1:2
Tytusa 3:7
Filemona 1:15
Hebrajczyków 5:9
Hebrajczyków 6:2
Hebrajczyków 9:12
Hebrajczyków 9:14
Hebrajczyków 9:15
Hebrajczyków 13:20
I Piotra 5:10
II Piotra 1:11
I Jana 1:2
I Jana 2:25
I Jana 3:15
I Jana 5:11
I Jana 5:13
I Jana 5:20
Judy 1:7
Judy 1:21
Objawienie 14:6

eleēsē

Rzymian 11:32

Geenna

Mateusza 5:22
Mateusza 5:29
Mateusza 5:30
Mateusza 10:28
Mateusza 18:9
Mateusza 23:15
Mateusza 23:33
Marka 9:43

Marka 9:45
Marka 9:47
Łukasza 12:5
Jakuba 3:6
Hadēs
Mateusza 11:23
Mateusza 16:18
Łukasza 10:15
Łukasza 16:23
Dzieje 2:27
Dzieje 2:31
I Koryntian 15:55
Objawienie 1:18
Objawienie 6:8
Objawienie 20:13
Objawienie 20:14

Limnē Pyr

Objawienie 19:20
Objawienie 20:10
Objawienie 20:14
Objawienie 20:15
Objawienie 21:8

Sheol

Rodzaju 37:35
Rodzaju 42:38
Rodzaju 44:29
Rodzaju 44:31
Liczب 16:30
Liczب 16:33
Powtórzonego 32:22
I Samuela 2:6
II Samuela 22:6
I Królewska 2:6
I Królewska 2:9
Hioba 7:9
Hioba 11:8
Hioba 14:13
Hioba 17:13
Hioba 17:16
Hioba 21:13
Hioba 24:19
Hioba 26:6

Psalmów 6:5
Psalmów 9:17
Psalmów 16:10
Psalmów 18:5
Psalmów 30:3
Psalmów 31:17
Psalmów 49:14
Psalmów 49:15
Psalmów 55:15
Psalmów 86:13
Psalmów 88:3
Psalmów 89:48

Psalmów 116:3
Psalmów 139:8
Psalmów 141:7
Przysłów 1:12
Przysłów 5:5
Przysłów 7:27
Przysłów 9:18
Przysłów 15:11
Przysłów 15:24
Przysłów 23:14
Przysłów 27:20
Przysłów 30:16
Kaznodziei 9:10
Pieśń nad Pieśniami 8:6
Izajasza 5:14
Izajasza 7:11
Izajasza 14:9
Izajasza 14:11
Izajasza 14:15
Izajasza 28:15
Izajasza 28:18
Izajasza 38:10
Izajasza 38:18
Izajasza 57:9

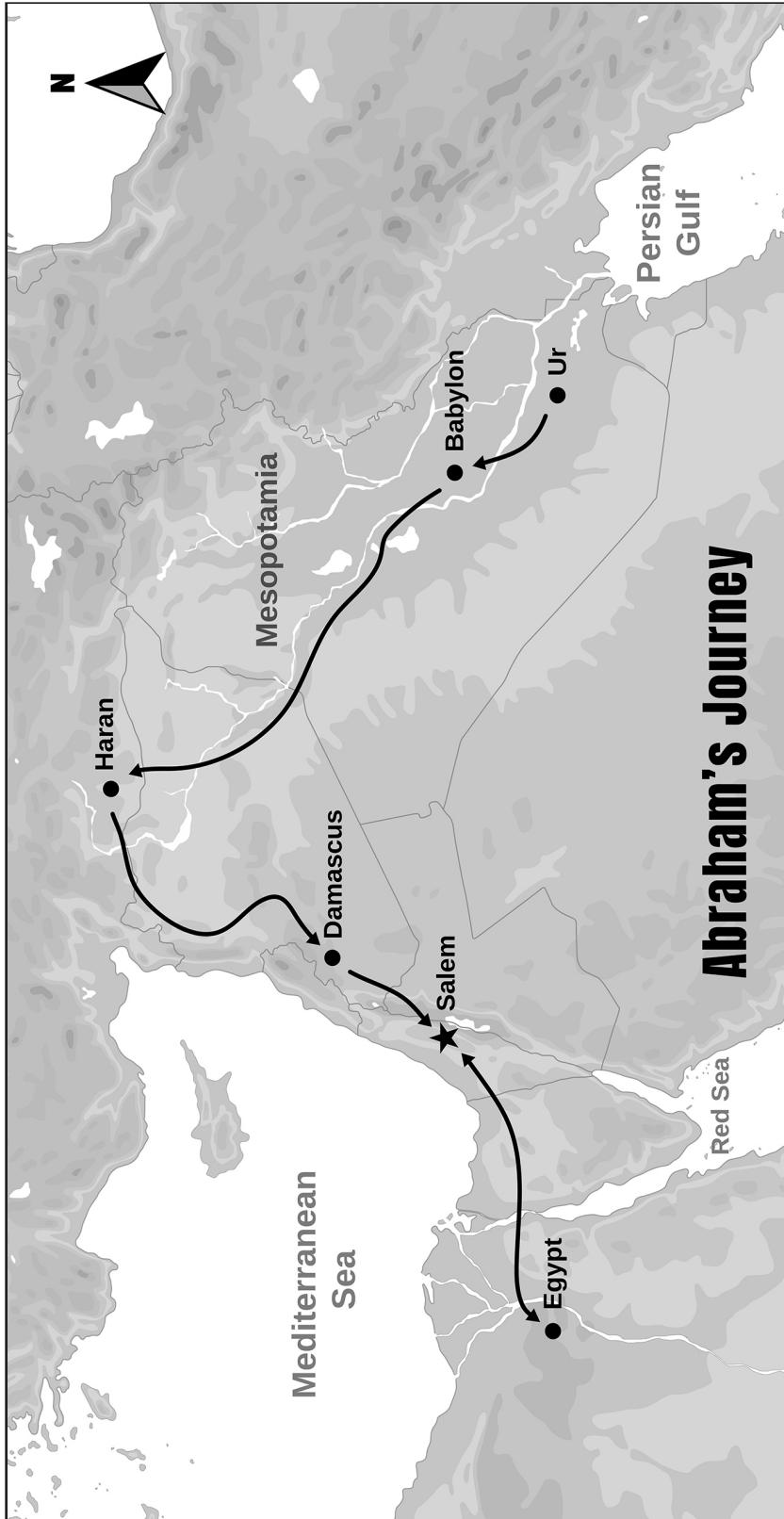
Ezechiela 31:15
Ezechiela 31:16
Ezechiela 31:17
Ezechiela 32:21
Ezechiela 32:27
Ozeasza 13:14
Amosa 9:2
Jonasza 2:2
Habakuka 2:5

Tartaroō

II Piotra 2:4

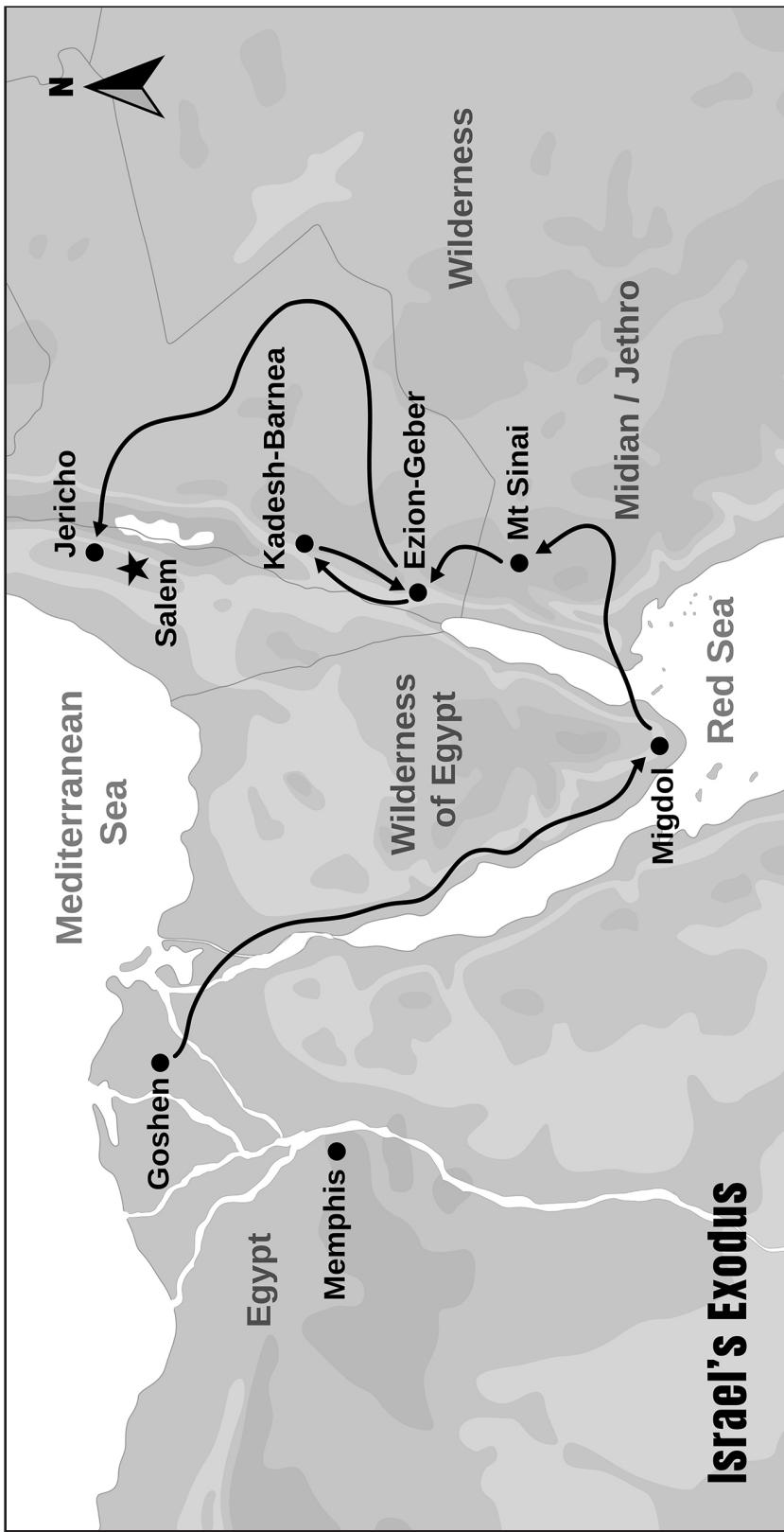
Questioned

Jana 21:9
II Piotra 2:17

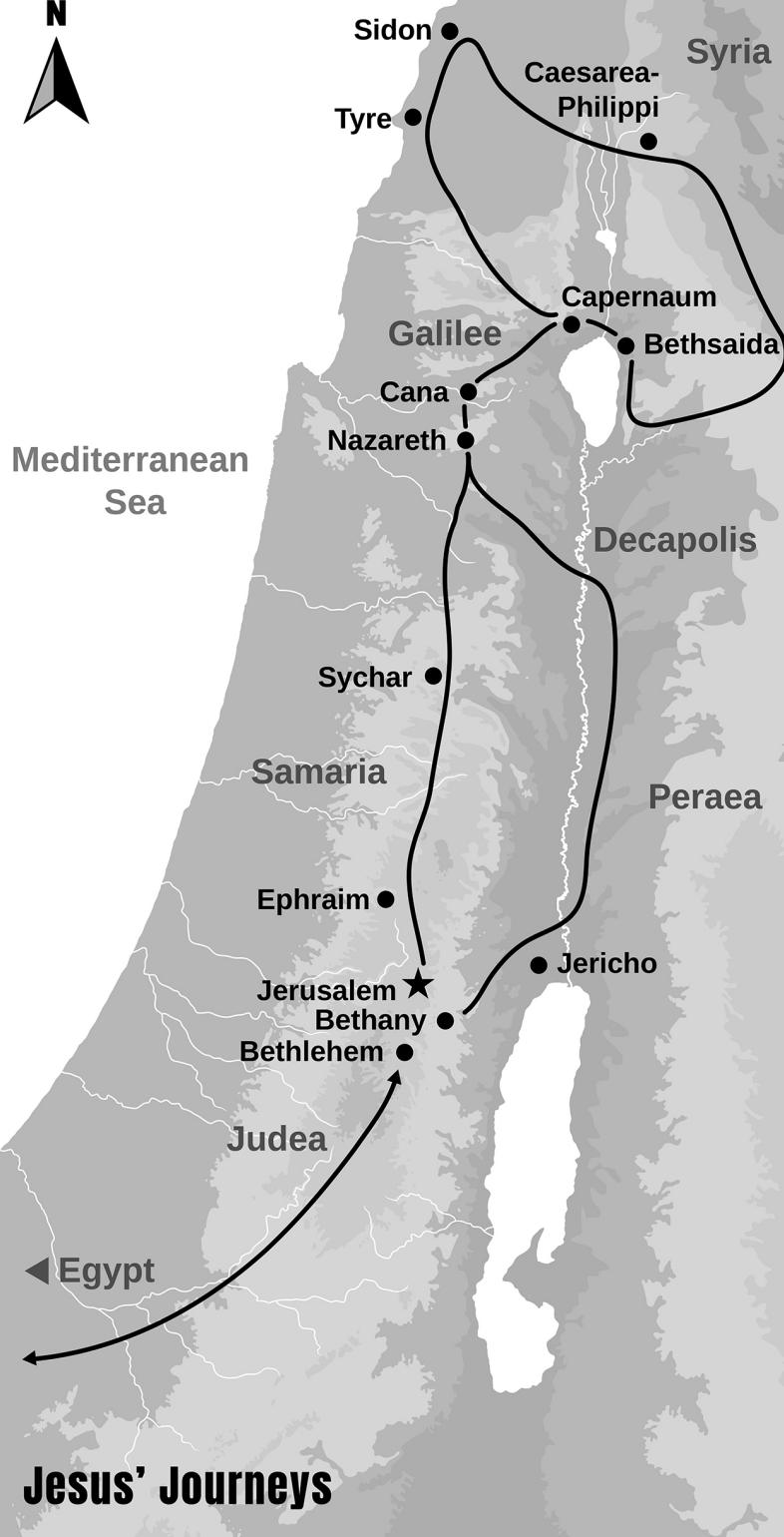
Abraham's Journey

Dzięki wierze Abraham posłuchał Boga i wyruszył do kraju, który miał otrzymać od Niego w darze. Poszedł, nie wiedząc nawet, dokąd idzie. - Hebrajczyków 11,8

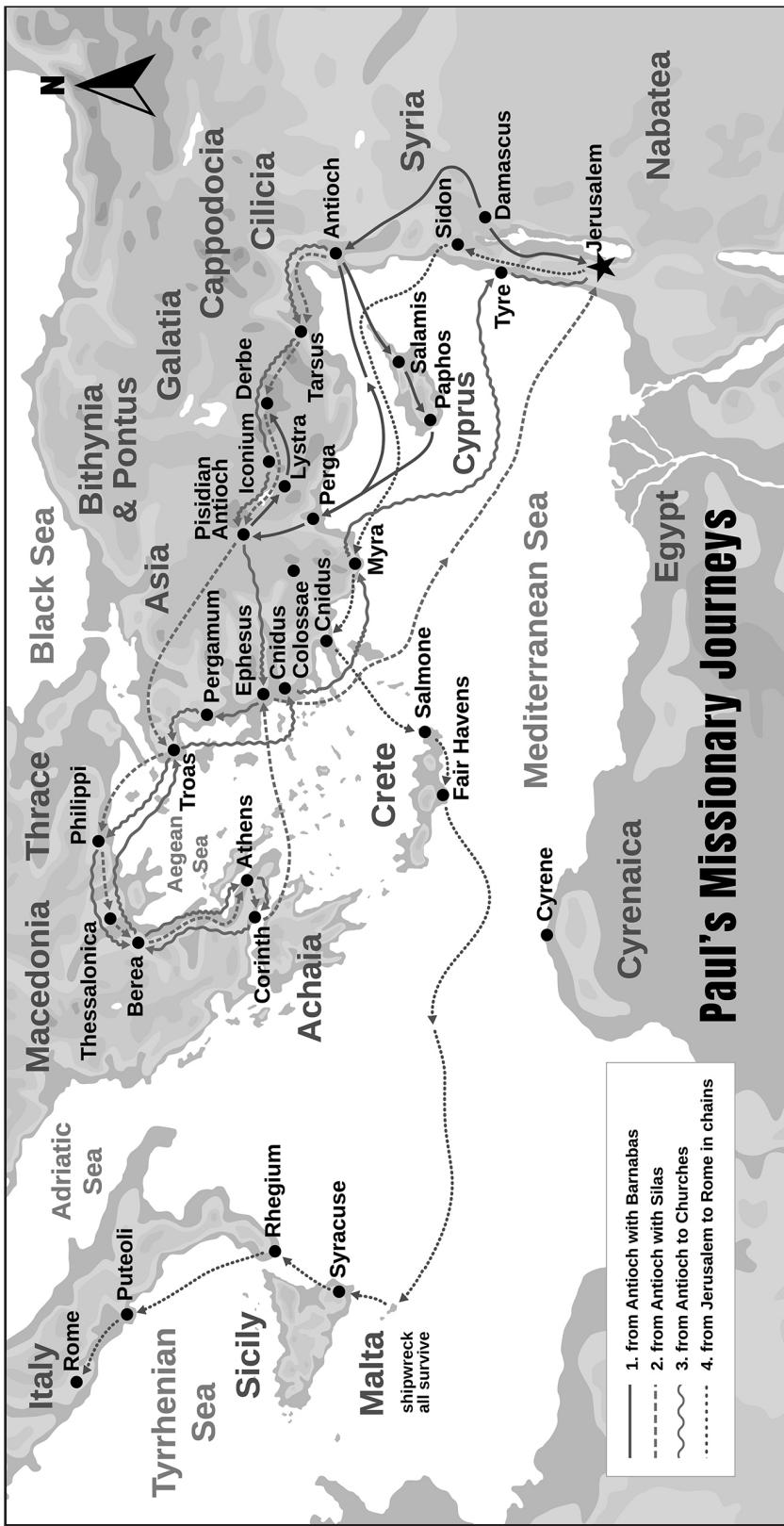
Israel's Exodus

I stało się, gdy wypuścił Faraon lud, że nie prowadził ich Bóg drogą ziemi Filistyńskiej, chociaż bliższa była; bo mówił Bóg:
By snać nie żałował ludu, gdyby ujzał przeciw sobie wojnę i nie wrócił się do Egiptu. - Wyjście 13:17

Przedież nawet Ja, Syn Czowieczy, nie przeszłem po to, żeby Mi służono, lecz aby służyć innym i zbóżyc własne życie jako okup za wielu ludzi. - Marka 10:45

Paul's Missionary Journeys

Pisze do was ja, Paweł, sluga Chrystusa Jezusa, powołany na apostola, aby głosić dobrą nowinę od Boga. - Rzymian 1:1

Creation 4004 B.C.

Adam and Eve created	4004
Tubal-cain forges metal	3300
Enoch walks with God	3017
Methuselah dies at age 969	2349
God floods the Earth	2349
Tower of Babel thwarted	2247
Abraham sojourns to Canaan	1922
Jacob moves to Egypt	1706
Moses leads Exodus from Egypt	1491
Gideon judges Israel	1245
Ruth embraces the God of Israel	1168
David installed as King	1055
King Solomon builds the Temple	1018
Elijah defeats Baal's prophets	896
Jonah preaches to Nineveh	800
Assyrians conquer Israelites	721
King Josiah reforms Judah	630
Babylonians capture Judah	605
Persians conquer Babylonians	539
Cyrus frees Jews, rebuilds Temple	537
Nehemiah rebuilds the wall	454
Malachi prophesies the Messiah	416
Greeks conquer Persians	331
Seleucids conquer Greeks	312
Hebrew Bible translated to Greek	250
Maccabees defeat Seleucids	165
Romans subject Judea	63
Herod the Great rules Judea	37

(The Annals of the World, James Usher)

Jesus Christ born 4 B.C.

New Heavens and Earth

- Christ returns for his people
- 1956 Jim Elliot martyred in Ecuador
- 1830 John Williams reaches Polynesia
- 1731 Zinzendorf leads Moravian mission
- 1614 Japanese kill 40,000 Christians
- 1572 Jesuits reach Mexico
- 1517 Martin Luther leads Reformation
- 1455 Gutenberg prints first Bible
- 1323 Franciscans reach Sumatra
- 1276 Ramon Llull trains missionaries
- 1100 Crusades tarnish the church
- 1054 The Great Schism
- 997 Adalbert martyred in Prussia
- 864 Bulgarian Prince Boris converts
- 716 Boniface reaches Germany
- 635 Alopen reaches China
- 569 Longinus reaches Alodia / Sudan
- 432 Saint Patrick reaches Ireland
- 397 Carthage ratifies Bible Canon
- 341 Ulfilas reaches Goth / Romania
- 325 Niceae proclaims God is Trinity
- 250 Denis reaches Paris, France
- 197 Tertullian writes Christian literature
- 70 Titus destroys the Jewish Temple
- 61 Paul imprisoned in Rome, Italy
- 52 Thomas reaches Malabar, India
- 39 Peter reaches Gentile Cornelius
- 33 Holy Spirit empowers the Church

(Wikipedia, Timeline of Christian missions)

Resurrected 33 A.D.

What are we? ►			Genesis 1:26 - 2:3	
How are we sinful? ►			Romans 5:12-19	
Where are we?			Innocence	
			Eternity Past	Creation 4004 B.C.
► Who are we?	God	Father	John 10:30 God's perfect fellowship	Genesis 1:31 God's perfect fellowship with Adam in The Garden of Eden
		Son		
		Holy Spirit		
	Mankind	Living	Genesis 1:1 No Creation No people	Genesis 1:31 No Fall No unholy Angels
		Deceased believing		
		Deceased unbelieving		
	Angels	Holy		
		Imprisoned		
		Fugitive		
		First Beast		
		False Prophet		
		Satan		
Why are we? ►			Romans 11:25-36, Ephesian 2:7	

Mankind is created in God's image, male and female He created us

Sin entered the world through Adam and then death through sin

When are we?

Fallen				Glory				
Fall to sin No Law	Moses' Law 1500 B.C.	Christ 33 A.D.	Church Age Kingdom Age	New Heavens and Earth				
1 Timothy 6:16 Living in unapproachable light				Acts 3:21 Philippians 2:11 Revelation 20:3				
John 8:58 Pre-incarnate		John 1:14 Incarnate	Luke 23:43 Paradise	God's perfectly restored fellowship with all Mankind praising Christ as Lord in the Holy City				
Psalm 139:7 Everywhere		John 14:17 Living in believers						
Ephesians 2:1-5 Serving the Savior or Satan on Earth								
Luke 16:22 Blessed in Paradise								
Luke 16:23, Revelation 20:5,13 Punished in Hades until the final judgment				Matthew 25:41 Revelation 20:10				
Hebrews 1:14 Serving mankind at God's command								
2 Peter 2:4, Jude 6 Imprisoned in Tartarus								
1 Peter 5:8, Revelation 12:10 Rebelling against Christ Accusing mankind				Revelation 20:13 Thalaasa				
				Revelation 19:20 Lake of Fire				
				Revelation 20:2 Abyss				

For God has bound all over to disobedience in order to show mercy to all

Przeznaczenie

Polskie at AionianBible.org/Destiny

The Aionian Bible shows the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of after-life destinies. The underlying Hebrew and Greek words typically translated as *Hell* show us that there are not just two after-life destinies, Heaven or Hell. Instead, there are a number of different locations, each with different purposes, different durations, and different inhabitants. Locations include 1) Old Testament *Sheol* and New Testament *Hadēs*, 2) *Geenna*, 3) *Tartaroō*, 4) *Abyssos*, 5) *Limnē Pyr*, 6) *Paradise*, 7) *The New Heaven*, and 8) *The New Earth*. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The key observation is that fallen angels will be present at the final judgment, 2 Peter 2:4 and Jude 6. Traditionally, we understand the separation of the Sheep and the Goats at the final judgment to divide believing from unbelieving mankind, Matthew 25:31-46 and Revelation 20:11-15. However, the presence of fallen angels alternatively suggests that Jesus is separating redeemed mankind from the fallen angels. We do know that Jesus is the helper of mankind and not the helper of the Devil, Hebrews 2. We also know that Jesus has atoned for the sins of all mankind, both believer and unbeliever alike, 1 John 2:1-2. Deceased believers are rewarded in Paradise, Luke 23:43, while unbelievers are punished in Hades as the story of Lazarus makes plain, Luke 16:19-31. Yet less commonly known, the punishment of this selfish man and all unbelievers is before the final judgment, is temporal, and is punctuated when Hades is evacuated, Revelation 20:13. So is there hope beyond Hades for unbelieving mankind? Jesus promised, "*the gates of Hades will not prevail*," Matthew 16:18. Paul asks, "*Hades where is your victory?*" 1 Corinthians 15:55. John wrote, "*Hades gives up*," Revelation 20:13.

Jesus comforts us saying, "*Do not be afraid*," because he holds the keys to *unlock* death and Hades, Revelation 1:18. Yet too often our Good News sounds like a warning to "*be afraid*" because Jesus holds the keys to *lock* Hades! Wow, we have it backwards! Hades will be evacuated! And to guarantee hope, once emptied, Hades is thrown into the Lake of Fire, never needed again, Revelation 20:14.

Finally, we read that anyone whose name is not written in the Book of Life is thrown into the Lake of Fire, the second death, with no exit ever mentioned or promised, Revelation 21:1-8. So are those evacuated from Hades then, "*out of the frying pan, into the fire?*" Certainly, the Lake of Fire is the destiny of the Goats. But, do not be afraid. Instead, read the Bible's explicit mention of the purpose of the Lake of Fire and the identity of the Goats, "*Then he will say also to those on the left hand, 'Depart from me, you cursed, into the consummate fire which is prepared for... the devil and his angels,'*" Matthew 25:41. Bad news for the Devil. Good news for all mankind!

Faith is not a pen to write your own name in the Book of Life. Instead, faith is the glasses to see that the love of Christ for all mankind has already written our names in Heaven. "*If the first fruit is holy, so is the lump*," Romans 11:16. Though unbelievers will suffer regrettable punishment in Hades, redeemed mankind will never enter the Lake of Fire, prepared for the devil and his angels. And as God promised, all mankind will worship Christ together forever, Philippians 2:9-11.

Disciple All Nations

Idźcie więc i pozyskiujcie uczniów ze wszystkich narodów, chrzcząc ich w imię Ojca i Syna, i Ducha Świętego. - Mateusza 28:19

